

การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
กลุ่มภาคใต้ตอนบน

ENHANCING THAI LANGUAGE FOR COMMUNICATION SKILLS FOR STUDENTS IN
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE UPPER SOUTH REGION

เบญจวรรณ ศรีกุล

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2561

การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
กลุ่มภาคใต้ตอนบน

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ENHANCING THAI LANGUAGE FOR COMMUNICATION SKILLS FOR
STUDENTS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE UPPER SOUTH
REGION

A Dissertation Submitted in partial Fulfillment of Requirements
for DOCTOR OF EDUCATION (Educational Administration and Management)

Faculty of Education Srinakharinwirot University

2018

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

กลุ่มภาคใต้ตอนบน

ของ

เบญจวรรณ ศรีกุล

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

ที่ปรึกษาหลัก

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี)

(รองศาสตราจารย์จินตนา พุทธิเมตตะ)

ที่ปรึกษาร่วม

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง)

(อาจารย์ ดร.ประภัสรา ฐโนศวรรย์)

ชื่อเรื่อง	การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มภาคใต้ตอนบน
ผู้วิจัย	เบญจวรรณ ศรีกุล
ปริญญา	การศึกษาดุษฎีบัณฑิต
ปีการศึกษา	2561
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จตุพล ยงศร

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 2) เพื่อสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน และ 3) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 338 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท คือ แบบประเมินสภาพปัจจุบันและแบบประเมินสภาพความคาดหวัง โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .967 และ .957 แบบสนทนากลุ่ม และกิจกรรมเสริมหลักสูตรฯ โดยมีแบบประเมินความสามารถตามสภาพจริง และแบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีลำดับ ความต้องการจำเป็น (PNI) และการทดสอบที (t-test dependent) ผลการวิจัยพบว่า 1) การประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวัง พบว่า ทักษะการพูด มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด (PNI = .49) รองลงมา คือ ทักษะการเขียน (PNI = .46) ทักษะการฟัง และทักษะการอ่าน (PNI = .42) ตามลำดับ 2) การสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรฯ โดยใช้กระบวนการสนทนากลุ่ม พบว่า ประกอบด้วย 4 ทักษะ 8 กิจกรรม ได้แก่ ทักษะการฟัง กิจกรรมฟังเข้าใจเก็บไว้เป็นความรู้ และกิจกรรมฟังแล้วคิดพินิจเหตุผล ทักษะการพูด กิจกรรมพูดมีศิลปะอักษรชัดเจน และกิจกรรมพูดดี บุคลิกภาพดี มีเสน่ห์ ทักษะการอ่าน กิจกรรมอ่านดูรู้ดีมีประโยชน์ และกิจกรรมอ่านพินิจ คิดวิเคราะห์ ทักษะการเขียน กิจกรรมรู้วันนี้มีโอกาสใช้วันหน้า และกิจกรรมเขียนดีมีความหมาย โดยทุกกิจกรรมมีความเหมาะสม และ 3) การศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริงโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ถือว่าผ่านเกณฑ์ 3.51 ที่กำหนดไว้ และมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร, สถาบันอุดมศึกษา, ภาคใต้ตอนบน

Title	ENHANCING THAI LANGUAGE FOR COMMUNICATION SKILLS FOR STUDENTS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE UPPER SOUTH REGION
Author	BENJAWON SARIKUL
Degree	DOCTOR OF EDUCATION
Academic Year	2018
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Chatupol Yongsorn

The aims of this research were as follows: (1) to assess current Thai communication skills of students in higher education institutions in the upper south region and the expectations of their teachers; (2) to develop extracurricular activities to enhance the Thai communicative skills of students; (3) to determine the effectiveness of the developed extracurricular activities. The study involved three hundred and thirty eight subjects. The research instruments included: (1) A structured interview prior to developing assessment forms; 2) A Thai communication skills assessment form; (3)The expectation of teachers on the performances of students in terms of the Thai communication skills form; (4)The extracurricular activities used as instructional tools; and (5) A student satisfaction questionnaire.The data were analyzed using percentage, mean score, standard deviation, PNI and a dependent t-test. The findings were as follows: 1) speaking skills were perceived as the most necessary (PNI = .49), followed by writing (PNI = .46), listening and reading (PNI = .42) respectively; 2) the extracurricular activities, which were developed based on a current assessment and the expectations of teachers, including all four communication skills with eight different activities: (1) listening activities, including listening for knowledge, and listening for logical thinking (2) speaking activities with accurate pronunciation and appropriate intonation, such as speaking for personality building; (3) reading activities -reading for knowledge and critical thinking; (4) writing activities, including writing for future careers and meaning 3) extracurricular activities were considered effective instructional tools in enhancing the Thai communication skills of students. The performance of the students had a mean score of 4.45, which exceeded the 3.51 level. In addition,the students were highly satisfied with the activities at a significant level ($p = .05$).

Keyword : Thai language communication skills, higher education institutions, upper south region

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาบัตรฉบับนี้สำเร็จลุล่วงและสมบูรณ์ได้ด้วยความสามารถเป็นอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศร ประธานกรรมการควบคุมปริญญาบัตร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง กรรมการควบคุมปริญญาบัตร ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งไว้ ณ ที่นี้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์จินตนา พุทธิเมตตา ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบปากเปล่าปริญญาบัตร และ อาจารย์ ดร.ประภัสรา ธโนศวรรย์ ที่กรุณาเป็นกรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติมสอบปากเปล่าปริญญาบัตร

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐะนุพงศ์ ศรีกาฬสินธุ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรอุมา เจริญสุข สำหรับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการสอบเค้าโครงปริญญาบัตร นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์พัชนี โชติกลเสถียร รองศาสตราจารย์ไพบุลย์ ดวงจันทร์ อาจารย์พัทธยา จิตต์เมตตา อาจารย์ ดร.ปมณต์ สุทธิชาติโยธิน อาจารย์ภรพัชร์ สร้อยระย้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธาวลัย หาญขจรสุข ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช ศิริกิจ และ อาจารย์ ดร.รุ่งอรุณ ใจนรินทร์นาตำรง ไชยศรี ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และกรุณาสละเวลาเพื่อเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และมหาวิทยาลัยตาปี ที่ให้ความช่วยเหลือในขั้นตอนต่างๆ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยพร วงศ์พิศาล อาจารย์ประสิทธิ์ วงศ์พิศาล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนิตา กุลสิริสวัสดิ์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือระหว่างการทำวิจัย รวมทั้งขอขอบคุณเพื่อนๆ รุ่นที่รุ่นน้องที่คอยเป็นกำลังใจสำคัญ ให้ความช่วยเหลือ และอยู่เคียงข้างกันตลอดมา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบูรพาจารย์ทุกท่านที่กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่ผู้วิจัยได้ศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท กระทั่งปริญญาเอก ผู้วิจัยรักและภาคภูมิใจในมหาวิทยาลัยแห่งนี้

กำลังใจและความช่วยเหลือที่สำคัญซึ่งผู้วิจัยขอขอบคุณอย่างที่สุด คือ คุณแม่อรุณี ศรีกุล พี่ณัฐธิดา - พี่โชคชัย มุขแก้ว พี่พรสิทธิ์ เดชนิตร์รัตน์ รวมทั้งญาติพี่น้องทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจ เสมอมา

คุณค่าของงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแด่คุณพ่อพานิช ศรีกุล ผู้ซึ่งเป็นต้นแบบในด้านการศึกษาให้แก่ผู้วิจัย และเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยรักในการศึกษา ตลอดจนขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญรูปภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	10
ความสำคัญของการวิจัย	11
ขอบเขตของการวิจัย	11
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	13
กรอบแนวคิดในการวิจัย	15
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร	19
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร.....	39
3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร	134
4. แนวคิดและทฤษฎีในการสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้าง ทักษะภาษาไทยเพื่อการ สื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน	152
5. บริบทการส่งเสริมด้านทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของสถาบันอุดมศึกษา ภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง.....	กลุ่ม 157

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	161
ระยะที่ 1 การประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการ สื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน	161
ระยะที่ 2 การสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับ นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน	170
ระยะที่ 3 การศึกษาประสิทธิผลของการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะ ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน	173
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	180
สัญลักษณ์ที่ใช้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	180
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	180
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	211
ความมุ่งหมายของการวิจัย	211
วิธีดำเนินการวิจัย.....	211
สรุปผลการวิจัย.....	216
การอภิปรายผล	219
ข้อเสนอแนะ	229
บรรณานุกรม	232
ภาคผนวก.....	241
ประวัติผู้เขียน.....	476

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของอาจารย์ผู้สอนจำแนกตามสถาบัน	165
ตาราง 2 สรุปผลการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน	184
ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่งทางวิชาการ คุณวุฒิ การศึกษา สถาบัน กลุ่มคณะวิชา	186
ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนตามสภาพปัจจุบัน / สภาพความ คาดหวัง และค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น เป็นรายทักษะและโดยรวม	188
ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนตามสภาพปัจจุบัน / สภาพความ คาดหวัง และค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นด้านทักษะการพูด เป็นรายข้อ	189
ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนตามสภาพปัจจุบัน / สภาพความ คาดหวัง และค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นด้านทักษะการเขียน เป็นรายข้อ	191
ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนตามสภาพปัจจุบัน / สภาพความ คาดหวัง และค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นด้านทักษะการฟัง เป็นรายข้อ	192
ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนตามสภาพปัจจุบัน / สภาพความ คาดหวัง และค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นด้านทักษะการอ่าน เป็นรายข้อ	194
ตาราง 9 ผลการประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทย เพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน.....	197

ตาราง 10 ผลการประเมินความเหมาะสมของความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ ตอนบน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน.....	200
ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ และระดับชั้นปี.....	203
ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในทักษะ ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริงของนักศึกษาทุกคน โดยรวมทุกทักษะ	204
ตาราง 13 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถตามสภาพ จริงของนักศึกษาด้านทักษะการฟัง.....	205
ตาราง 14 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถตามสภาพ จริงของนักศึกษาด้านทักษะการพูด	206
ตาราง 15 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถ ตามสภาพ จริง ของนักศึกษาด้านทักษะการอ่าน.....	206
ตาราง 16 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถตามสภาพ จริงของนักศึกษาด้านทักษะการเขียน	207
ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริง รายบุคคล.....	207
ตาราง 18 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจ ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน เทียบกับเกณฑ์ 3.51	209

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	17
ภาพประกอบ 2 องค์ประกอบของการสื่อสาร.....	28
ภาพประกอบ 3 องค์ประกอบการสื่อสารของ แฮโรลด์ ดี ลาสเวลล์	29
ภาพประกอบ 4 แบบจำลองการสื่อสารตามแนวคิดของลาสเวลล์.....	32
ภาพประกอบ 5 แบบจำลองการสื่อสารตามแนวคิดของแซนสันและวีเวอร์	33
ภาพประกอบ 6 แบบจำลองอุปสรรคการสื่อสารตามแนวคิดของแซนสันและวีเวอร์	34
ภาพประกอบ 7 ตัวอย่างการจำลองอุปสรรคการสื่อสารตามแนวคิดของแซนสันและวีเวอร์.....	35
ภาพประกอบ 8 แบบจำลองอุปสรรคการสื่อสารตามแนวคิดของออสกูดและวิลเบอร์ ชแรมม์	35
ภาพประกอบ 9 แบบจำลองอุปสรรคการสื่อสารตามแนวคิดของเบอร์โล	36
ภาพประกอบ 10 ทฤษฎีของอริสโตเติล (Aristotle Theory)	69

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การสื่อสารนับเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิต เพราะเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้า ทำให้สังคมพัฒนาได้อย่างไม่หยุดยั้ง เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชาติ ทั้งยังก่อให้เกิดการสืบทอด พัฒนา เรียนรู้ และรับรู้สิ่งต่างๆ ดังที่ วรมน ลิ้มมณี และคณะ (2544: 42) กล่าวว่า การสื่อสารเป็นกระบวนการถ่ายทอดสาร จากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร เพื่อสื่อความหมายต่างๆ ตามความต้องการโดยผ่านสื่อหรือช่องทางการสื่อสารมีลักษณะเป็นทั้งเครื่องมือและวิธีการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อบุคคล องค์กร และสังคม มีธรรมชาติเป็นสหวิทยาการที่จะต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจสาขาวิชาต่างๆ เป็นพื้นฐานให้สามารถเข้าใจการสื่อสารได้กว้างขวาง ชัดเจน และลึกซึ้งยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551: 4-5) ที่ได้กล่าวว่า การสื่อสารหมายถึงการสื่อความหมายให้เกิดความเข้าใจระหว่างกัน โดยเป็นกระบวนการถ่ายทอดสารระหว่างมนุษย์และใช้ “ภาษา” เป็นเครื่องมือติดต่อกันด้วยวิธีการต่างๆ อันส่งผลให้ฝ่ายผู้ส่งสารและผู้รับสารเกิดความเข้าใจได้ตรงกัน รวมทั้งยังเป็นการแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิดการถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ หรือสิ่งอื่นใดที่มนุษย์ต้องการจะนำเสนอไปยังผู้อื่น ซึ่งแต่ละบุคคลอาจนำวิธีการหรือมีกระบวนการสื่อสารที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสมหรือความจำเป็นทั้งของตนเองและคู่สื่อสาร

การสื่อสารมีความสำคัญต่อมนุษย์ 5 ประการ ได้แก่ ความสำคัญต่อการเป็นสังคม คือ การที่สังคมยังดำรงอยู่ได้ก็เนื่องจากสมาชิกของสังคมใช้การสื่อสารเป็นเครื่องมือในอันที่จะรักษาสถาบันต่างๆ และกฎเกณฑ์ต่างๆ ของสังคมให้เป็นที่ยอมรับต่อกัน ความสำคัญต่อชีวิตประจำวัน คือ มนุษย์เราทำการสื่อสารอยู่ตลอดเวลา กิจกรรมต่างๆ ที่ปฏิบัติประจำวันนั้นมีการสื่อสารเข้ามาเกี่ยวข้องอยู่เสมอความสำคัญต่ออุตสาหกรรมและธุรกิจ คือ การใช้การโฆษณาสินค้าผ่านสื่อต่างๆ และการประชาสัมพันธ์เป็นเครื่องมือเพื่อเผยแพร่ข่าวสาร ความสำคัญต่อการปกครอง คือ เพื่อสร้างความเป็นระเบียบในสังคม และบรรลุเป้าหมายที่รัฐตั้งไว้ต้องการสื่อสารเป็นกลไก หรือเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการดำเนินการปกครองเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติตามนโยบาย และกฎเกณฑ์ของรัฐ และความสำคัญต่อการเมืองการปกครองระหว่างประเทศ คือการสื่อสารทำให้สังคมแคลง พัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารช่วยให้ประเทศต่างๆ สามารถติดต่อแลกเปลี่ยนข่าวสารได้สะดวกรวดเร็ว เพื่อดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและนโยบายการเมืองระหว่างประเทศ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.2540 : 8-13) นอกจากนี้การสื่อสาร

เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าทั้งต่อตัวบุคคล สังคมและประเทศ ศาสตร์ในด้านการสื่อสารจำเป็นต้องพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง การสื่อสารจึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพของชีวิตมนุษย์และพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันซึ่งเป็นยุคของศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ในประเทศสหรัฐอเมริกา แนวคิดเรื่อง “ทักษะแห่งอนาคต : การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21” ได้ถูกพัฒนาขึ้น สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (2555 : ออนไลน์) ได้ให้ข้อมูลว่าทักษะดังกล่าวได้ถูกพัฒนาขึ้นโดยภาคส่วนที่เกิดจากวงการนอกระบบการศึกษา ประกอบด้วย บริษัทเอกชนชั้นนำขนาดใหญ่ เช่น บริษัทแอปเปิล บริษัทไมโครซอฟ บริษัทวอลต์ดิสนีย์ องค์กรวิชาชีพระดับประเทศ และสำนักงานด้านการศึกษาของรัฐ รวมตัวและก่อตั้งเป็นเครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills) หรือเรียกย่อๆ ว่า เครือข่าย P21 หน่วยงานเหล่านี้มีความกังวลและเห็นความจำเป็นที่เยาวชนจะต้องมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ 20 และ 19

ทักษะของมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 ที่จะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การเรียนรู้ 3R x 7C 3R คือ Reading (อ่านออก) (W)riting (เขียนได้) และ (A)rithmetics (คิดเลขเป็น) 7C ได้แก่ Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม) Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์) Collaboration, Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) Communications, Information, and Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้) การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้ โดยร่วมกันสร้างรูปแบบและแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นที่องค์ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียน เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยจะอ้างถึงรูปแบบ (Model) ที่พัฒนามาจากเครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Partnership For 21st Century Skills) (www.p21.org) ที่มีชื่อย่อว่า เครือข่าย P21 ซึ่งได้พัฒนากกรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะเฉพาะด้านความชำนาญการและความรู้เท่าทันด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อความสำเร็จของผู้เรียนทั้งด้านการทำงาน

และการดำเนินชีวิต เมื่อเครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หรือที่เรียกอย่างย่อว่า เครือข่าย P21 ที่ประกอบด้วยนักการศึกษา นักวิชาการ นักวิทยาศาสตร์ นักธุรกิจ และเครือข่ายทางวิชาชีพอื่น ๆ อีกจำนวนหนึ่งได้นำเสนอทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยแยกแยะอย่างชัดเจนว่าทักษะที่จำเป็นดังกล่าวประกอบด้วย 3 ทักษะของวิชาแกนหลัก คือ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ และทักษะเทคโนโลยีและสารสนเทศ ซึ่งความสำคัญของวิชาแกนหลัก 3 ทักษะนี้ช่วยให้เกิดทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษนี้ ได้แก่ การอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์ (อัษฎลี จันทร์เสม และคณะ.2559 : 115) ซึ่งทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมมีจุดเน้นด้านการคิดแบบมีวิจารณญาณและ การแก้ปัญหา การสื่อสารและการร่วมมือทำงาน การคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ประกอบด้วยการคิดแบบมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (Critical Thinking & Problem Solving) ประกอบด้วยประสิทธิภาพของการใช้เหตุผล ทั้งในเชิงนิรนัย (Inductive) และอุปนัย (Deductive) ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น สามารถใช้วิธีคิดเชิงระบบ โดยคิดจากส่วนย่อยไปหาส่วนใหญ่ อย่างเป็นองค์รวม และเป็นระบบครบวงจรในวิธีการคิดนั้น และเกิดประสิทธิภาพในการตัดสินใจ สำหรับการแก้ปัญหา สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้หลากหลายเทคนิควิธีการ ตามสถานการณ์ที่เหมาะสมที่สุดการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creatively and Innovation) โดยสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่และเสริมสร้างคุณค่าทางความคิดและสติปัญญา มีความละเอียดรอบคอบต่อการคิดวิเคราะห์และประเมินแนวความคิดเพื่อนำไปสู่การปรับปรุง พัฒนางานในเชิงสร้างสรรค์สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ สามารถสร้างวิกฤติให้เป็นโอกาสส่งผลต่อการเรียนรู้เข้าใจวิธีการสร้างสรรค์นวัตกรรม และสามารถนำข้อผิดพลาดมาปรับปรุงแก้ไข พัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Communication and Collaboration) โดยสามารถสื่อสารได้ถูกต้อง ชัดเจน และมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การฟังและการเขียน และสามารถใช้สื่อที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยมีความสามารถในการเป็นผู้นำในการทำงานและเป็นที่ยอมรับในทีมมีความรับผิดชอบในงานและทำงานบรรลุผลตามที่มุ่งหวัง สร้างการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบ และมองเห็นคุณค่าของการทำงานเป็นทีม (เบญจวรรณ ถนอมชยธวัช, ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์ ,วุฒิชัย เนียมเทศ และณัฐวิทย์ พจนตันติ. 2559 : 215 – 216)

ทักษะการสื่อสารของคนไทยซึ่งมีการใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการสื่อสารจึงเป็นเรื่องที่ควรให้ความสำคัญ เนื่องจากเรื่องดังกล่าวยังคงเป็นปัญหาเกี่ยวกับเยาวชนกลุ่มนิสิต นักศึกษา ดังที่ ดร.นพดล กรรณิกา เปิดเผยผลวิจัยเชิงสำรวจภาคสนาม เรื่อง วันภาษาไทยแห่งชาติ กับสิ่งที่คน

ไทยต้องการรักษาไว้ในสังคมไทย : กรณีศึกษาตัวอย่างประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวนทั้งสิ้น 2,277 ตัวอย่าง ซึ่งดำเนินโครงการสำรวจในระหว่างวันที่ 17 – 20 กรกฎาคม 2552 โดยผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการสื่อสารพบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 65.9 มีปัญหาเรื่องเขียนภาษาไทยผิด ร้อยละ 31.9 จับใจความผิด ร้อยละ 29.6 พูดย่อ ร้อยละ 27.5 อ่านผิด ร้อยละ 18.6 ฟังผิด ส่วนกลุ่มบุคคลที่มีส่วนทำให้เกิดปัญหาในการใช้ภาษาไทย ผลสำรวจพบว่า ส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 80.6 ระบุ คือ กลุ่มวัยรุ่น (นพดล กรรณิกา. 2558 : ออนไลน์) และเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2559 นายวิระ โรจน์พจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม (รมว.วธ.) เปิดเผยว่า จากการสำรวจความคิดเห็นเรื่องปัญหาการใช้ภาษาไทยในปัจจุบันที่ประชาชนส่วนใหญ่เสนอให้ควรเร่งดำเนินการแก้ไข พบว่า ร้อยละ 32.77 ระบุว่า การพูด เพราะการพูดเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทย การพูดที่ถูกต้องจะทำให้การเขียนถูกต้องไปด้วย และระบุว่าคนส่วนใหญ่ โดยเฉพาะวัยรุ่นมักใช้ศัพท์แสลงในการพูดคุยทำให้ลืมนำที่ถูกต้องไป และการพูดจาที่ไพเราะถูกต้องจะเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กและผู้อื่น ร้อยละ 32.28 บอกว่าการเขียน เพราะอักษรไทยแสดงถึงเอกลักษณ์ของความเป็นไทย ปัจจุบันใช้คอมพิวเตอร์แทนการเขียนหนังสือมากขึ้น ต้องการให้คนไทยเขียนหนังสือ เขียนข้อความที่ถูกต้อง และการคัดลายมือทำให้เขียนตัวอักษรไทยได้สวยงาม และร้อยละ 16.99 บอกว่าการอ่าน เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับเด็ก คนไทยอีกจำนวนมากที่อ่านหนังสือไม่ได้ อ่านไม่ออก ออกเสียงไม่ถูกต้อง การอ่านเป็นการเพิ่มพูนความรู้ พัฒนาสติปัญญา และปัจจุบันคนไทยอ่านหนังสือน้อยมาก (มติชนออนไลน์. 2559 : ออนไลน์) สอดคล้องกับศาสตราจารย์สัญญาชัย สุวังบุตร คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้ใช้ภาษาไทยดีเด่น ปี 2559 ได้กล่าวในประเด็นปัญหาการใช้ภาษาของนักศึกษาว่า ประสบการณ์จากการสอนพบเยาวชนไทยมีปัญหาในการใช้ภาษาไทยไม่ถูกต้อง ซึ่งเป็นอิทธิพลจากการใช้ภาษาในโลกโซเชียลภาษามีอยู่หลายรูปแบบ ภาษาที่ใช้ในไลน์เป็นภาษาที่ต่างออกไปจากภาษาเขียน เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารเฉพาะกลุ่มเน้นความเร็ว สะดวกในการสื่อสาร จึงมีการประดิษฐ์คำใหม่ขึ้นมาใช้โดยการตัดคำ เปลี่ยนตัวสะกด ไม่ใช่การใช้ภาษาที่ถูกต้อง เพราะเป็นการสะกดที่ผิด บางครั้งก็สื่อสารผิดความหมายด้วย เมื่อใช้ภาษาเช่นนี้บ่อยๆ ก็เกิดผลกระทบต่อการใช้ภาษาที่เป็นทางการด้วย ดูจากการเขียนเรียงความ เขียนตอบข้อสอบของนักศึกษา พบว่า เขียนสื่อสารไม่ได้ ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง หรือใช้ภาษาผิดความหมาย สื่อความหมายไม่ชัดเจน ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเพราะเด็กสมัยนี้ไม่ได้ถูกเข้มงวดในการเขียน รู้ภาษาไทยเหมือนเด็กรุ่นก่อนๆ (คมชัดลึก. 2559 : ออนไลน์)

นอกจากนี้ ดังที่ รัญญลักษณ์ เหล็กพิมาย (2551 : ออนไลน์) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการใช้ภาษาไทยในหมู่วัยรุ่น พบว่า ปัจจุบันนี้สังคมไทยได้มีเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องอย่างมาก ทำให้มี

ความสะดวกใน การใช้ชีวิตประจำวันรวมทั้งการสื่อสาร ซึ่งทำให้เยาวชนและวัยรุ่นยุคใหม่ได้นำ ค่านิยมผิดๆ มาใช้กันใน การสื่อสาร คือการใช้ภาษาไทยที่ผิด ซึ่งการใช้ภาษาไทยที่ผิดๆ ของวัยรุ่น นั้นเป็นสิ่งที่จะทำให้ภาษาไทยเกิดความผิดเพี้ยนต่อการสื่อสาร ส่วนด้านการเขียน พบว่า เด็กไทย เขียนภาษาไทยกันไม่ถูกต้อง โดยส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความเคยชินกับภาษาเขียนที่ใช้ในการ เขียนกลอนวัยรุ่น การส่งข้อความผ่านมือถือและการเขียนในอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะจากการแชท ที่จะเน้นเขียนคำให้สั้นที่สุดและเป็นคำที่พิมพ์ง่ายสะกดง่าย สื่อสารกันได้ง่ายในกลุ่มเพื่อนและ สังคมเดียวกัน

การศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของประเทศ เป็นแหล่งรวม ศาสตร์แขนงต่างๆ เพื่อป้อนเพาะและผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณลักษณะของ บัณฑิตซึ่งเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มี คุณลักษณะ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิมี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) ด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) และด้านทักษะ การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งจะเห็นได้ว่าด้านทักษะการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ถือเป็นหนึ่งคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิที่กล่าวไว้ข้างต้น อันหมายถึง ความสามารถในการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการ สื่อสารทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะเป็นคุณสมบัติด้านการสื่อสารที่นิสิตพึงมี (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2558 : 59)

ทักษะการสื่อสารเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงาน เพราะการเปลี่ยนแปลงจากชีวิต นักศึกษาเข้าสู่วัยทำงาน เป็นก้าวสำคัญก้าวหนึ่งสำหรับทุกๆ คน นักศึกษาที่เป็นบัณฑิตใหม่จึงมี ความจำเป็นต้องปรับตัว และเพิ่มพูนความรู้และทักษะในด้านต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับ นำตัวเองเข้าสู่วัยทำงาน ทักษะในด้านการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ (Communication & Relation skills) เป็นหนึ่งในทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการทำงานสิ่งจำเป็นในการทำงาน ร่วมกันคือการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ซึ่งเป็นศิลปะในการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีแก่กันกับ บุคคล เพื่อให้ได้มาซึ่งความรักใคร่ ความนับถือ ความจงรักภักดี และความร่วมมือ ดังนั้นทักษะ ด้านนี้จึงเป็นทักษะสำคัญอันดับต้นๆ ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพราะสามารถลดความขัดแย้ง

และยังเป็นการช่วยอำนวยความสะดวกให้การติดต่อประสานงานกับแผนกอื่นๆ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและจะนำมาซึ่งความสำเร็จ (แมนพาวเวอร์ไทยแลนด์. 2561 : ออนไลน์)

ทักษะการสื่อสารจึงเป็นทักษะสำคัญในชีวิต ทั้งการเรียน และการทำงาน เมื่อศึกษาทักษะในการสื่อสาร พบว่าทักษะในการสื่อสาร ประกอบด้วย 4 ทักษะสำคัญ คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ซึ่งทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียน เป็นทักษะทางภาษาที่ใช้เพื่อการสื่อสารถ้าขาดทักษะอย่างใดอย่างหนึ่งการสื่อสารจะไม่สมบูรณ์ หรืออาจไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรจะเห็นว่าการสื่อสารที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน ต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวิธีการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ภาษาที่ใช้เพื่อการสื่อสารต้องเข้าใจถึงองค์ประกอบที่จำเป็นและสามารถบอกได้ว่าการสื่อสารโดยทั่วไป หากจะให้ได้ผลสมบูรณ์ครบถ้วนแล้วควรมีทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน ถ้ามีความเข้าใจด้านภาษาเป็นเบื้องต้นแล้วก็จะช่วยให้สื่อสารได้ฉับไว และมีประสิทธิภาพในที่สุด สอดคล้องกับฝ่ายแนะแนวการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2561 : ออนไลน์) ที่ได้กล่าวถึงทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาในปัจจุบัน ในยุคโลกไร้พรมแดนหรือสังคมข่าวสารเช่นในปัจจุบันนี้ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบันจึงควรได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการเป็นนักศึกษา ซึ่งหนึ่งในทักษะที่จำเป็น คือ ทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร ภาษาเป็นตัวกลางที่ช่วยให้มนุษย์มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน และก่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาการของวิทยาการต่าง ๆ มากมาย ทักษะด้านภาษาและการสื่อสารซึ่งประกอบด้วย การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนนี้ ต้องอาศัยความเข้าใจหลักของภาษา ไวยากรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนการฝึกฝน ทบทวนอย่างสม่ำเสมอ สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาแล้วไม่สามารถข้ามประเด็นความสำคัญของทักษะด้านภาษาและการสื่อสารไปได้เลย

ในการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และมหาวิทยาลัยตาปี ซึ่งเป็นกลุ่มมหาวิทยาลัยจากเครือข่ายอุดมศึกษาภาคใต้ตอนบนที่มีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นแม่ข่าย พบว่ามีการบรรจุรายวิชาภาษาไทยเพื่อ การสื่อสารไว้เป็นรายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไปที่นักศึกษาทุกคนต้องลงทะเบียนเรียนซึ่งรายวิชาดังกล่าวมีการเรียนการสอนทั้งด้านการสื่อสาร ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยได้ให้ความสำคัญกับทักษะการสื่อสารภาษาไทยในฐานะที่เป็นเครื่องมือสื่อสารของคนในชาติ ซึ่งเป็นการศึกษาทฤษฎี ปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารภาษาไทย แต่พบว่านักศึกษายังประสบปัญหาด้านทักษะการสื่อสาร ทั้งนี้เพราะรายวิชาดังกล่าวเป็นรายวิชา

ที่มีจำนวนหน่วยกิตน้อย ตามโครงสร้างหน่วยกิตของหมวดศึกษาทั่วไป ซึ่งไม่เพียงพอต่อการพัฒนาทักษะการสื่อสารในด้านต่างๆ

จากการศึกษางานวิจัยของสุวีร์รัตน์ อักษรกาญจน์ (2558 : 68 - 73) เรื่อง การศึกษาลักษณะข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2558 พบว่า ข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยจากข้อมูลการเขียนเรียงความ ด้านการใช้คำ และการใช้ประโยค มีลักษณะข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการใช้คำ ได้แก่ การใช้คำไม่ถูกต้องตามชนิดของคำ การใช้ภาษาพูดในภาษาเขียน การเขียนสะกดคำ และการใช้คำฟุ่มเฟือย ด้านการใช้ประโยค โดยวิเคราะห์ตามหลักการสร้างประโยค ได้แก่ ประโยคใช้หน่วยเกิน ประโยคเว้นวรรคผิด ประโยคไม่สมบูรณ์ และประโยคเรียงลำดับผิด สำหรับสาเหตุลักษณะข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทย เกิดจากการขาดความรู้ ความเข้าใจพื้นฐาน ในการใช้ภาษาทั้งการใช้คำและการใช้ประโยค อิทธิพลของภาษาอื่น เขียนน้อย ขาดความรอบคอบอีกทั้งสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันของแต่ละคน อาจทำให้นักศึกษาคำนึงถึงหลักการเขียนน้อย

นอกจากนี้ รุ่งรัตน์ ทองสกุล (2556 : 61-65) ได้วิจัยในชั้นเรียนเรื่อง “การเขียนการ์นต์ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต” พบว่า ลักษณะการเขียนคำที่มีตัวการ์นต์ ด้านการเขียนอักษรการ์นต์ที่กำกวมไม่ให้ออกเสียงพยัญชนะตัวเดียว นักศึกษาเขียนถูกต้องมากที่สุด คือ อารมณ์ ผิดมากที่สุด คือ ศิลป์ และคำที่มีรูปแบบในการเขียนผิดมากที่สุด คือ กอล์ฟ ด้านการเขียนอักษรการ์นต์ที่กำกวมไม่ให้ออกเสียงพยัญชนะและสระ นักศึกษาเขียนถูกต้องมากที่สุด คือ บริสุทธิ ผิดมากที่สุด คือ สฤษดี และคำที่มีรูปแบบในการเขียนผิดมากที่สุด คือ สฤษดี ด้านการเขียนอักษรการ์นต์ที่กำกวมไม่ให้ออกเสียงพยัญชนะหลายตัว นักศึกษาเขียนถูกต้องมากที่สุด คือ คณิตศาสตร์, พระจันทร์, วัชรินทร์ และวารสารศาสตร์ ผิดมากที่สุด คือ สายสิญจน์ และคำที่มีรูปแบบในการเขียนผิดมากที่สุด คือ คเชนทร์ และธานีทร์ ส่วนสาเหตุในการเขียนคำที่มีตัวการ์นต์ พบว่า เขียนตามที่เคยเห็นมา นักศึกษาใช้เหตุผลนี้มากที่สุด คือ ต้นโพธิ์ เขียนตามหลักภาษา นักศึกษาใช้เหตุผลนี้มากที่สุด คือ องค์ เขียนตามการออกเสียง นักศึกษาใช้เหตุผลนี้มากที่สุด คือ พินทุอิ ส่วนเขียนเทียบกับคำใกล้เคียง นักศึกษาใช้เหตุผลนี้มากที่สุด คือ กิตติมศักดิ์ และสาเหตุอื่น ๆ นักศึกษาใช้เหตุผลนี้มากที่สุด คือ สฤษดี

นอกจากนี้จากการศึกษารายงานผลการดำเนินการของรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 (มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.2560 : 2)

พบว่า ผลการจัดการเรียนการสอนรายวิชาดังกล่าว ซึ่งเป็นระดับคะแนนของนักศึกษา 9 กลุ่มเรียน จำนวน 241 คน ผลการเรียนของนักศึกษามีค่าระดับคะแนนอยู่ที่ C+ (65-69.99 คะแนน) มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 20.34 จากการศึกษารายงานผลการดำเนินการของรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารร่วมสมัย มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 (มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. 2561 : 1) พบว่า ผลการจัดการเรียนการสอนรายวิชาดังกล่าว ซึ่งเป็นระดับคะแนนของนักศึกษา 10 กลุ่มเรียน จำนวน 510 คน พบว่าผลการเรียนของนักศึกษามีค่าระดับคะแนนอยู่ที่ B (70-74.99 คะแนน) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.78 เช่นเดียวกับการศึกษารายงานผลการดำเนินการของรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2560 (มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. 2560 : 2) พบว่า ผลการจัดการเรียนการสอนรายวิชา ดังกล่าว ซึ่งเป็นระดับคะแนนของนักศึกษา จำนวน 3,588 คน พบว่า ผลการเรียนของนักศึกษามีค่าระดับคะแนนอยู่ที่ B (70-74 คะแนน) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.47 และจากการศึกษา มคอ 5 รายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2560 (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครศรีธรรมราช. 2560 : 4) พบว่า อาจารย์ผู้สอนได้มีข้อเสนอการดำเนินการเพื่อปรับปรุงวิธีสอนใน มคอ 5 ว่า ควรให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติการฟัง การอ่าน การพูด และการเขียน มากกว่านี้ เพื่อจะได้มีทักษะการใช้ ภาษาไทยดียิ่งขึ้น

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เพิ่มเติม อาจารย์ผู้สอนได้มีมุมมองต่อการจัดการเรียนการสอนใน รายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร โดย ธีรวัฒน์ กล้าวเกลี้ยง (2560 : สัมภาษณ์) หัวหน้าสาขาไทย ศึกษาบูรณาการ สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มีความเห็นต่อปัญหาทักษะการ สื่อสารของนักศึกษาว่าปัญหาของนักศึกษาอยู่ที่ตัวของนักศึกษาเอง ซึ่งไม่ว่าจะอยู่ในสถานะของ ผู้ส่งสารหรือผู้รับสาร นักศึกษาจะประสบกับปัญหาเสมอ โดยเฉพาะการส่งสารผ่านทักษะการ เขียนที่ไม่สามารถสื่อความได้ เขียนสรุปความเพื่อสื่อสารไม่ได้เขียนย่อความไม่ได้ เช่นเดียวกับการ พูดที่ไม่สามารถสื่อสารตามที่ตนเองต้องการ ซึ่งหากมีกิจกรรมที่เข้าใจง่าย และสนุกสนานมาช่วย เสริมให้นักศึกษาก็คจะเป็นสิ่งที่ดี เพราะทักษะการสื่อสารเป็นทักษะที่พัฒนาได้ และเป็นทักษะ ที่จำเป็นมาก นอกจากนี้ ทรรศนะ นवलสมศรี (2561 : สัมภาษณ์) อาจารย์ประจำหลักสูตรอาเซียน ศึกษา สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มีความเห็นต่อทักษะการสื่อสารของ นักศึกษาว่าทักษะการสื่อสารเป็นทักษะที่จำเป็นต่อนักศึกษามาก แต่ในปัจจุบันด้วยอิทธิพลของ ภาษาโซเชียลที่แพร่หลาย ทำให้นักศึกษาประสบปัญหาในการสื่อสารทั้งการเขียนที่ไม่สามารถ เรียบเรียงความคิดออกมาแล้วถ่ายทอดผ่านการเขียนหรือการพูดได้ เป็นการถ่ายทอดโดยขาด

ระบบ เช่นเดียวกับการนำเสนอหน้าห้องเรียนที่นักศึกษายังขาดทักษะในการควบคุมอารมณ์ ความ ตื่นเต้น ความตื่นกลัว ยังส่งผลให้สื่อสารออกมาได้ไม่ดี ปัจจุบันทางมหาวิทาลัยวลัยลักษณ์ก็ได้ เล็งเห็นความสำคัญของการสื่อสารจึงมีการจัดรายวิชาเพื่อฝึกการคิดให้นักศึกษา เพราะ ทักษะการคิดเป็นทักษะที่สำคัญในการสื่อสาร ซึ่งหากมีกิจกรรมที่จะเข้ามาช่วยเสริมเพิ่มเติมใน เรื่องการสื่อสารก็จะเป็นผลดีต่อนักศึกษามากยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับ จุฬารัตน์ เสงี่ยม (2561 : สัมภาษณ์) อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏภูเก็ต มีความเห็นต่อปัญหาที่พบในการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารว่า ปัญหาการสื่อสารของนักศึกษาอยู่ในการพูดออกเสียง ซึ่งเป็นการออกเสียงวรรณยุกต์ การนำเสนอ หน้าชั้นเรียน ซึ่งบางครั้งยังควบคุมอารมณ์ได้ไม่เหมาะสม และการเขียนเรียงประโยคก็ไม่สามารถคิดเรียบเรียงได้อย่างถูกต้อง เพราะขาดทักษะในการคิด และในบางครั้งก็ยังเลือกใช้สื่อใน การสื่อสารได้ไม่ดี ซึ่งทักษะการสื่อสารเป็นทักษะที่สำคัญทั้งการเรียนและการทำงาน หาก นักศึกษาได้พัฒนา ก็จะเป็นผลดีต่อตนเอง และสุวีรัตน์ อักษรกาญจน์ อาจารย์ประจำสาขาวิชา ภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ได้กล่าวเพิ่มเติมต่อปัญหาที่พบใน การสื่อสารว่านักศึกษายังประสบกับปัญหาด้านการสื่อสารในทุกทักษะ เช่น ทักษะการเขียน นักศึกษามีการใช้ภาษาพูดมาปะปนในภาษาเขียน เพราะไม่สามารถแยกแยะระดับภาษาได้ มี การใช้ชนิดของคำผิดหน้าที่ ใช้คำฟุ่มเฟือย และเรียบเรียงประโยคไม่ถูกต้อง ส่วนด้านทักษะการ อ่าน นักศึกษาขาดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญทำให้การพัฒนาการอ่านในระดับสูงขึ้นไปไม่ ประสบความสำเร็จ

จากการศึกษาสภาพการใช้ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนข้างต้น และจากการสัมภาษณ์คณาจารย์ของ สถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน พบว่ายังมีนักศึกษาที่มีปัญหาด้านทักษะในการสื่อสาร ทั้ง ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน นอกจากนี้สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน คณะ และสาขาวิชา ได้ร่วมกันติดตามภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตหลังสำเร็จการศึกษาและสำรวจ ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตจากการประเมินคุณภาพบัณฑิตระดับปริญญาตรี ภายใต้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ซึ่งปรากฏผลว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี เมื่อเรียงลำดับผลตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา 5 ข้อ พบว่าด้านทักษะ การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในลำดับน้อยที่สุด (สำนัก ส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. 2560 : บทสรุปผู้บริหาร) ส่วนผลการประเมินของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์พบว่าด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ

สื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในลำดับน้อยที่สุดเช่นกัน (มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. 2560 : 1)

เหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นความสนใจที่ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและอยากพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ซึ่งกิจกรรมเสริมหลักสูตรนี้จะช่วยเสริมสร้างให้นักศึกษามีความรู้ ความชำนาญ ดังที่ ทบวงมหาวิทยาลัย (2543: 9) กล่าวว่า การพัฒนานักศึกษาให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม คุณลักษณะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ดังกล่าวไม่สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน แต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังต้องอาศัยกลวิธีและกระบวนการกลมกลืนโดยใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรร่วมด้วย สอดคล้องกับ ชูศักดิ์ วรณกุล (2538: 8-11) ที่ได้กล่าวว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยกับชีวิตจริงเป็นสนามให้นักศึกษาได้ทดลองใช้ความรู้และประสบการณ์จากห้องเรียนให้เป็นประโยชน์ในชีวิตจริง ช่วยขจัดข้อเสียเปรียบของระบบมหาวิทยาลัยในเรื่องเวลา สถานที่ และบุคลากร ทำให้มหาวิทยาลัยทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้งานวิจัยในต่างประเทศได้แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรช่วยให้นักศึกษาพัฒนามากขึ้น เอสโคลา (Escola. 1980: 1985A-1986A) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารที่มีต่อพัฒนาการของทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบทดสอบ Modern Language Association Co-operative Foreign Language Test โดยเปรียบเทียบผลการเรียนภาษาอังกฤษของ นักเรียนชาวเยอรมัน จำนวน 61 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 31 คน โดยที่กลุ่มทดลองได้รับการฝึกทักษะการฟังและการพูดโดยการใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารกลุ่มควบคุมได้รับการฝึกสอนตามปกติ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มทดลองมีการพัฒนาทักษะด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษมากกว่ากลุ่มควบคุม

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ซึ่งประกอบด้วยทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเสริมทักษะให้นักศึกษาได้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ที่มีศักยภาพในด้านการใช้ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการประกอบวิชาชีพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

2. เพื่อสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

3. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ความสำคัญของการวิจัย

เป็นแนวทางในการเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นในศตวรรษที่ 21 ให้มีประสิทธิภาพ โดยทักษะดังกล่าวเน้นให้สามารถสื่อสารได้ถูกต้อง ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารจึงเป็นทักษะที่จำเป็นในทุกช่วงวัย โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงจากนักศึกษาเข้าสู่วัยทำงาน นักศึกษาจำเป็นต้องเพิ่มพูนความรู้และทักษะในด้านต่างๆ เพื่อให้มีทักษะในการทำงาน ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ยังสามารถนำกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ได้จากการวิจัยไปปรับใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ผู้วิจัยได้พัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เหมาะสมกับการนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วย 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ส่วนขอบเขตของการวิจัยด้านอื่นๆ ประกอบด้วย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และมหาวิทยาลัยตาปีกลุ่มประชากรมี จำนวน 53,964 คน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.2562 :ออนไลน์)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 การประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

1. ประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 19,556 คน

2. ประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน คือ ผู้ใช้บัณฑิตซึ่งเป็นผู้ใช้บัณฑิตของผู้สำเร็จการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ในปีการศึกษา 2560 จำนวน 8,047 คน

3. ประชากรที่ใช้ในการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน คือ อาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,241 คน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 การสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ประชากร คือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการสนทนากลุ่มที่มีคุณสมบัติตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ (บทที่ 3) จำนวน 7 คน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 3 การศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ปีการศึกษา 2561 จำนวน 44,669 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนที่ได้รวบรวมจากแนวคิด จำนวน 4 ทักษะ ได้แก่

2.1.1 ทักษะในการฟัง

2.1.2 ทักษะในการพูด

2.1.3 ทักษะในการอ่าน

2.1.4 ทักษะในการเขียน

2.2 การสร้างและหาประสิทธิภาพการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน มีตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

2.2.1 ตัวแปรอิสระ คือ กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

2.2.2 ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพของการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ซึ่งพิจารณาได้จากตัวแปร ดังต่อไปนี้

- 1) ความสามารถด้านทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
- 2) ความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร** หมายถึง ทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อให้เป็นปัจจัยสำคัญในการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของแต่ละทักษะ เหมาะสมด้วยกาลเทศะและโอกาส ซึ่งประกอบด้วย 4 ทักษะ ได้แก่

1.1 ทักษะการฟัง

ทักษะการฟัง หมายถึง กระบวนการรับสารของมนุษย์ทางร่างกายและสติปัญญา ประเภทหนึ่งซึ่งพฤติกรรมการรับสารต้องผ่านกระบวนการฟัง ผู้รับสารต้องแปลความหมายของเสียงที่ได้ยินเพื่อการรับรู้ เข้าใจและตีความสารตามความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์ รวมทั้งการแสดงปฏิกิริยาตอบสนองสารที่ได้ฟัง กระทั่งสามารถนำไปปฏิบัติต่อไป ซึ่งทักษะการฟังประกอบด้วย การจับใจความสำคัญ การวิเคราะห์ และการตีความ

1.2 **ทักษะการพูด** หมายถึง การเสนอความคิด ถ่ายทอดความรู้ หรือข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันโดยอาศัยภาษาและเสียงพูดเป็นสื่อหลักหรืออวัจนภาษา และมีอากัปกริยาเป็น สื่อรองหรืออวัจนภาษา ทั้งนี้เพื่อให้การพูดบรรลุตามความมุ่งหมาย ผู้พูดต้องเลือกสรรคำและภาษาเพื่อให้เหมาะสมกับการพูดแต่ละครั้ง ซึ่งทักษะการพูด ประกอบด้วย ถ้อยคำหรือคำพูด เสียงและน้ำเสียงกิริยาท่าทางหรืออริยาบถในการพูด และเนื้อหาสาระ

1.3 **ทักษะการอ่าน** หมายถึง กระบวนการค้นหา แปลความหมายจากตัวอักษรสัญลักษณ์ เพื่อรับรู้และเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน โดยใช้กระบวนการจับใจความสำคัญ ตีความ กระทั่งสามารถนำความคิด ความเข้าใจที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ใน

ชีวิตประจำวันได้ และ การอ่านยังเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ สามารถพัฒนาตนเองทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม ซึ่งทักษะการอ่าน ประกอบด้วย การจับใจความสำคัญ การวิเคราะห์ และการตีความ

1.4 ทักษะการเขียน การเขียน หมายถึง กระบวนการสื่อสารด้วยตัวอักษรเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ประสบการณ์ จากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน การเขียนเป็นทักษะที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ คือ ต้องผ่านทั้งหลักการ วิธีการ และความประณีต งดงาม เพื่อสื่อความผ่านตัวอักษรไปยังผู้อ่าน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านทราบวัตถุประสงค์ของผู้เขียนว่าต้องการจะสื่อสารอะไร ซึ่งทักษะการเขียนประกอบด้วย อักษรวิธี การใช้คำ และการใช้ประโยค

2. กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน หมายถึง กิจกรรมการจัดดำเนินงานที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการศึกษาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารภาษาไทยสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยการประเมินสภาพความต้องการจำเป็นและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน เพื่อใช้ในการเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนประกอบด้วยหัวข้อรายละเอียดในการเขียนโครงการ กิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยจำแนกเป็น 13 หัวข้อ ได้แก่ 1) ชื่อโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร 2) ผู้รับผิดชอบโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร 3) หลักการและเหตุผล 4) จุดมุ่งหมายของโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร 5) เป้าหมาย 6) แผนปฏิบัติงาน 7) ผู้เข้าร่วมโครงการ 8) สถานที่ 9) ระยะเวลา 10) งบประมาณ 11) สื่อและวัสดุอุปกรณ์ 12) ผลที่คาดว่าจะได้รับ 13) ประเมินผล

3. สถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง หมายถึง มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และมหาวิทยาลัยตาปี ซึ่งเป็นกลุ่มมหาวิทยาลัยของเครือข่ายอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

4. ประสิทธิภาพของกิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง การประเมินผลการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยแบบประเมินความสามารถในการประเมินผลตามสภาพจริงมีลักษณะเป็นแบบประเมินให้คะแนน (Scoring rubrics) ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ได้จากการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะในการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ซึ่งนักศึกษาต้องได้คะแนนทักษะแต่ละด้านไม่ต่ำกว่า 3.51 และคะแนนเฉลี่ยรวมของ การประเมินความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อ

การสื่อสารตามสภาพจริงมากกว่าหรือเท่ากับ 3.51 (มีความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับมาก) ถือว่าผ่านเกณฑ์ และผลความพึงพอใจ ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร เสริมสร้างทักษะในการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน มากกว่าหรือเท่ากับ 3.51 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้การทดสอบที (t-test dependent) (มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก) ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิดต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ ดังนี้

1. การประเมินสภาพความต้องการจำเป็นและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน จากการศึกษา ทฤษฎีและแนวคิดจากแหล่งต่าง ๆ เกี่ยวกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร โดยได้ทักษะที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนที่ได้รวบรวมจากแนวคิด จำนวน 4 ทักษะ ได้แก่

1.1 ทักษะในการฟัง ประกอบด้วย การจับใจความสำคัญ การวิเคราะห์ การตีความ

1.2 ทักษะในการพูด ประกอบด้วย ถ้อยคำหรือคำพูด เสียงและน้ำเสียง กิริยาท่าทางหรืออริยาบถในการพูด เนื้อหาสาระ

1.3 ทักษะในการอ่าน ประกอบด้วย การจับใจความสำคัญ การวิเคราะห์ การตีความ

1.4 ทักษะในการเขียน ประกอบด้วย อักษรวิธี การใช้คำ การใช้ประโยค

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแบบจำลองการสื่อสารตามแนวคิดของลาสเวลล์, แชนนินและวีเวอร์, ออสกูดและวิลเบอร์ ชแรมม์ รวมทั้ง เดวิด เค เบอร์โล (อ้างใน กิตติชัย พินโน และอมรชัย คหกิจโกศล. 2554) นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วย 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ของ จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2556) กิตติชัย พินโน และอมร คหกิจโกศล (2554) กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551) โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล (2546) วิจิตรรัตน์ ลดาวัลย์ (2538) สมจิต ชิวปรีชา (2535) ปรีชา ช้างขวัญยืน (2517) ฯลฯ

2. การสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ได้นำเอาแนวคิดการจัดทำกิจกรรม

เสริมหลักสูตรของ กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ใจจริง บุญเรืองรอด (2536) สมเชื้อ มหาราชเสนา (2534) ชาญชัย ศรีไสยเพชร (2531) ฯลฯ สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจำแนกเป็นหัวข้อ ได้ดังนี้ 1) ชื่อกิจกรรมเสริมหลักสูตร 2) ผู้รับผิดชอบ 3) หลักการและเหตุผล 4) จุดมุ่งหมาย 5) เป้าหมาย 6) แผนปฏิบัติงาน 7) ผู้เข้าร่วม 8) สถานที่ 9) ระยะเวลา 10) งบประมาณ 11) สื่อและวัสดุอุปกรณ์ 12) ผลที่คาดว่าจะได้รับ 13) ประเมินผล

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดแบบ Active Learning ของ สถาพร พุทธิพิฏกุล (2558) ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2553) ณิชนัน แก้วชัยเจริญกิจ (2550) ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตาม แนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือ ปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้วิจัยใช้การจัดการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หรือ Problem-based Learning : PBL คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา เป็นฐาน ผสมกับแนวคิดการเรียนรู้ตามทฤษฎีของบลูม Bloom's Taxonomy Benjamin S.Bloom (1956) ซึ่งมีพฤติกรรมทางพุทธิพิสัย 6 ระดับ ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจ (Comprehension) การนำความรู้ไปประยุกต์ (Application) การวิเคราะห์ (Analysis) การสังเคราะห์ (Synthesis) และการประเมินค่า (Evaluation)

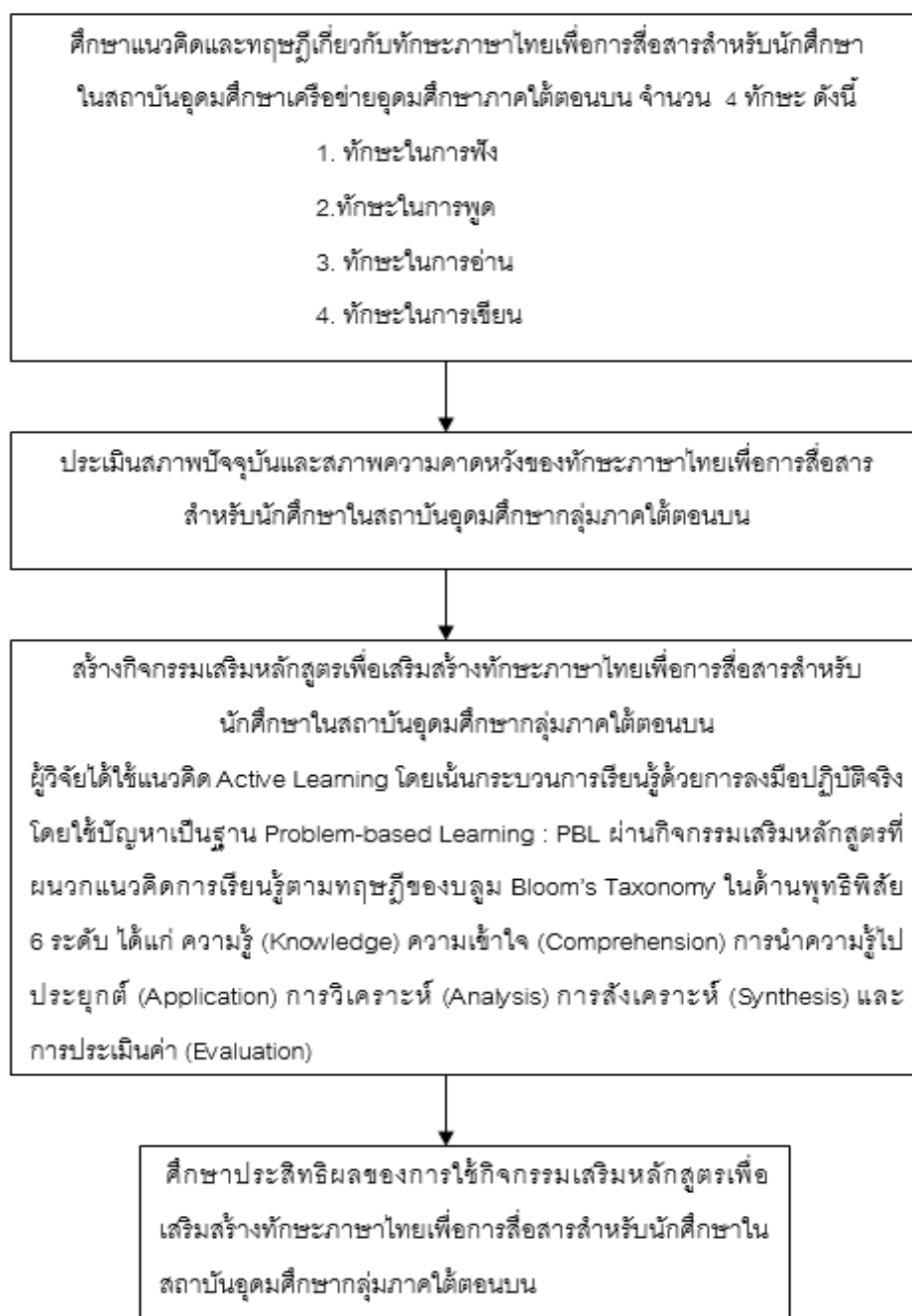
3. การศึกษาประสิทธิผลของการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะ ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

3.1 การประเมินผลจากการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะ ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน เป็นแบบ ประเมินความสามารถในการประเมินผลตามสภาพจริงจากผลการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อ เสริมสร้างทักษะการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยแบบ ประเมินความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริง ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบ ประเมินให้คะแนน (Scoring rubrics)

3.2 การประเมินความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อ เสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้

ตอนบน ที่สร้างเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ ลิเคิร์ท (Likert's Scale) (Likert. 1932: 1-55)

จากแนวคิดต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยดังแสดงตามภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ผู้วิจัยได้ศึกษาประเด็นสำคัญ โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร

1. ความหมายของการสื่อสาร
2. ความสำคัญของการสื่อสาร
3. วัตถุประสงค์ของการสื่อสาร
4. ประเภทของการสื่อสาร
5. องค์ประกอบของการสื่อสาร
6. แบบจำลองการสื่อสาร

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

- 2.1 ทักษะการฟัง
- 2.2 ทักษะการพูด
- 2.3 ทักษะการอ่าน
- 2.4 ทักษะการเขียน

3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร

- 3.1 ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 3.2 ความสำคัญและความจำเป็นในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 3.3 วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 3.4 ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 3.5 แนวคิดและหลักการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 3.6 ขั้นตอนการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 3.7 การจัดทำโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร

4. แนวคิดและทฤษฎีในการสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

- 4.1 แนวคิดแบบ Active Learning การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL)

4.2 แนวคิดการเรียนรู้ตามทฤษฎีของบลูม Bloom's Taxonomy

5. บริบทการส่งเสริมด้านทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง

5.1 มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

5.2 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

5.3 มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

5.4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

5.5 มหาวิทยาลัยตาปี

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร

1.1 ความหมายของการสื่อสาร

มีผู้ให้ความหมายของ “การสื่อสาร” ไว้ดังนี้

สวณิต ยมาภัย (2536 : 18) ได้ให้ความหมายว่า “การสื่อสาร หมายถึง การนำเรื่องราวต่างๆ ที่เป็นข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น หรือความรู้สึก โดยอาศัยเครื่องนำไปโดยวิธีใดวิธีหนึ่งให้ไปถึงจุดหมายปลายทางที่ต้องการ จนทำให้เกิดการกำหนดรู้ความหมายแห่งเรื่องราวนั้นร่วมกันได้”

วรมน ลิ้มมณี และคนอื่นๆ (2544 : 42) ได้ให้ความหมายว่า “การสื่อสารเป็นกระบวนการถ่ายทอดสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร เพื่อสื่อความหมายต่างๆ ตามความต้องการ โดยผ่านสื่อหรือช่องทางการสื่อสารมีลักษณะเป็นทั้งเครื่องมือและวิธีการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อบุคคล องค์กร และสังคม มีธรรมชาติเป็นสหวิทยาการที่จะต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจสาขาวิชาต่างๆ เป็นพื้นฐานให้สามารถเข้าใจการสื่อสารได้กว้างขวาง ชัดเจน และลึกซึ้งยิ่งขึ้น”

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551 : 4) ได้ให้ความหมายว่า การสื่อสารเป็นกระบวนการขับเคลื่อนสำคัญของสังคมมนุษย์ และเป็นกระบวนการที่สัมพันธ์กับชีวิตในหลายด้าน โดยเฉพาะในการดำเนินชีวิตประจำวันและการทำงานของมนุษย์ เพราะมนุษย์จำเป็นต้องติดต่อสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจระหว่างกันซึ่งยังประโยชน์ต่างๆ ให้เกิดขึ้นทั้งแก่ตนเองและผู้อื่นเป็นอันมาก

กิตติชัย พินโน และอมรชัย คหกิจโกศล (2554 : 1) ได้ให้ความหมายว่า การสื่อสาร (communication) เป็นกระบวนการถ่ายทอดสาร (message) จากผู้ส่งสาร (sender) ไปยังผู้รับสาร (receiver) โดยผ่านสื่อ (media) ประเภทต่างๆ การสื่อสารสามารถแบ่งออกได้

2 ประเภทตามความซับซ้อนของวิธีการติดต่อสื่อสาร คือ การสื่อสารด้วยสัญญาณและการสื่อสารด้วยระบบสัญลักษณ์

สรุปได้ว่า การสื่อสาร (communication) หมายถึง การสื่อความหมายให้เกิดความเข้าใจระหว่างกัน โดยผ่านกระบวนการถ่ายทอดสารจากผู้ส่งสารและผู้รับสาร และใช้ “ภาษา” เป็นเครื่องมือติดต่อ นอกจากนี้การสื่อสารยังเป็นการแสดงออกซึ่งความรู้สึกรู้สึกนึกคิด การถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ หรือสิ่งต่างๆ ที่มนุษย์ต้องการจะนำเสนอไปยังผู้อื่น

1.2 ความสำคัญของการสื่อสาร

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2540 : 8 - 13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการสื่อสารที่มีต่อมนุษย์ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสำคัญต่อการเป็นสังคม การที่มนุษย์สามารถรวมตัวเป็นกลุ่มเป็นสังคมได้นั้น ต้องอาศัยการสื่อสารเป็นพื้นฐานเพื่อให้เกิดความเข้าใจกัน ทั้งยังสามารถสร้างกฎระเบียบในสังคมเพื่อให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพราะการที่สังคมยังดำรงอยู่ได้นั้น ก็เพราะสมาชิกในสังคมใช้การสื่อสารเป็นเครื่องมือในการรักษาสถาบัน กฎเกณฑ์ของสังคม ให้เป็นที่ยอมรับและปฏิบัติร่วมกัน

2. ความสำคัญต่อชีวิตประจำวัน การสื่อสารมีบทบาทสำคัญมากต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน อาจกล่าวได้ว่ามนุษย์ใช้การสื่อสารตลอดเวลาในยามที่ตื่น จึงทำให้การสื่อสารมีบทบาทสำคัญต่อกิจกรรมในชีวิตประจำวันของมนุษย์

3. ความสำคัญต่ออุตสาหกรรมและธุรกิจ การสื่อสารมีบทบาทในการโฆษณาและประชาสัมพันธ์สินค้าผ่านสื่อต่างๆ เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ข่าวสาร สร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ลดปัญหาความขัดแย้ง รวมทั้งตรวจสอบความเห็นของประชาชนกลุ่มต่างๆ ที่มีต่อสินค้าด้วย

4. ความสำคัญต่อการปกครอง เพื่อสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคมและบรรลุเป้าหมายที่รัฐตั้งไว้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต้องอาศัยการสื่อสารเป็นกลไก หรือเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินการปกครอง เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติตามนโยบายและกฎเกณฑ์ของรัฐ

5. ความสำคัญต่อการเมืองการปกครองระหว่างประเทศ การสื่อสารทำให้สังคมโลกเป็นสังคมที่แคบลง พัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารช่วยให้ประเทศต่างๆ สามารถติดต่อเพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสารได้สะดวก ทั้งนี้เพื่อดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และนโยบายการเมืองระหว่างประเทศ

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551 : 5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการสื่อสารว่า บุคคลและสังคมจะเกิดการพัฒนาดได้ ส่วนหนึ่งก็เนื่องมาจากมีกระบวนการสื่อสารที่ดี เราจะสังเกตเห็นว่าการสื่อสารเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนเราตลอดเวลา ทั้งในขณะที่เราทำกิจกรรมเพียงลำพังหรือเมื่อประสานสัมพันธ์กับบุคคลอื่นดังนั้นการสื่อสารจึงเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการรวมกลุ่มในสังคม ช่วยให้คนในสังคมสามารถติดต่อสื่อสารกันได้และนำไปสู่หนทางของการพัฒนาในทุกด้าน ความสำคัญที่มีเป็นอเนกประการของการสื่อสาร คือ

1. ก่อให้เกิดการประสานสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลและสังคม

การสื่อสารมีความสำคัญต่อการสร้างสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ในสังคมเพื่อประโยชน์ในการดำเนินชีวิต เพราะมนุษย์ที่ดำรงตนอยู่ในสังคมไม่สามารถที่อาศัยอยู่เพียงลำพังได้อย่างปกติสุข จึงมีการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างคนในสังคมให้เกิดขึ้น เพื่อให้สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ ทั้งระหว่างบุคคลต่อบุคคลหรือบุคคลต่อสังคม ด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารหลายรูปแบบ เช่น เขียนจดหมาย สนทนากันทางโทรศัพท์ สื่อสารผ่านดาวเทียม เป็นต้น การสร้างสัมพันธ์นั้นจะทำให้มนุษย์ได้รับรู้เรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นและส่งผลให้มนุษย์ได้สร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ที่มีคุณค่าขึ้นในสังคม นอกจากนี้ยังช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างคนในสังคมอีกด้วย

การสร้างสัมพันธ์ของคนในสังคมนั้นเกิดขึ้นได้ทั้งจากการพูด การเขียน การใช้ภาพ การแสดงท่าทาง หรือใช้สัญลักษณ์ต่างๆ ที่สามารถสื่อสารกันได้เข้าใจ และไม่จำเป็นต้องเกิดการโต้ตอบกันในทันที เพราะผู้สื่อสารอาจไม่อยู่ในสถานการณ์ที่สามารถแสดงผลของการสื่อสารได้ในขณะนั้นๆ หรือผู้สื่อสารอาจต้องพิจารณาข้อมูลที่ได้รับก่อนเพื่อประกอบการตัดสินใจและนำไปสู่การดำเนินการขั้นตอนอื่นๆ ต่อไป

2. พัฒนาความเจริญก้าวหน้าทั้งตัวบุคคลและสังคม

การสื่อสารมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาความเจริญก้าวหน้า เพราะมนุษย์สามารถที่จะแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองโดยผ่านกระบวนการสื่อสาร เช่น การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร การแลกเปลี่ยนทัศนะระหว่างกัน การสืบค้นจากแหล่งวัฒนธรรมทางประวัติศาสตร์ การสังเกต การเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ เป็นต้น เมื่อตนเองเป็นผู้มีความรู้และนำความรู้ที่มีอยู่มาถ่ายทอดสู่บุคคลอื่น ก็จะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และประสบการณ์ อันจะเป็นหนทางนำไปสู่การพัฒนาในด้านต่างๆ และเมื่อสังคมมีทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ ความเจริญต่างๆ ย่อมเกิดขึ้นมิได้หมายความว่าเพียงความเจริญทางด้านวัตถุเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความเจริญในด้านคุณภาพชีวิตของมนุษย์ การพัฒนาจิตใจของมนุษย์ และสิ่งอื่นๆ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคม

3. สืบทอดวัฒนธรรมประเพณี

การติดต่อสื่อสารของมนุษย์เพื่อสืบทอดวัฒนธรรมประเพณีนั้น สะท้อนให้เห็นภาพความเจริญรุ่งเรือง วิถีชีวิตของผู้คน ประวัติศาสตร์ที่ได้รับการบันทึกและการบอกเล่าสืบต่อกันมา เพื่อให้คนรุ่นต่อๆ มาได้เรียนรู้ จดจำ หรือนำมาเป็นแบบอย่างเพื่อดำรงสังคมไว้ซึ่งความดีงาม นอกจากนี้ยังทำให้แต่ละสังคมได้รู้และเข้าใจสังคมอื่นๆ ด้วยเช่นกัน อันจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการยอมรับสังคมอื่นที่แตกต่างไปจากสังคมที่เราอยู่ เช่น การเรียนรู้เรื่องพิธีกรรมทางศาสนาที่แตกต่างกัน การเรียนรู้เรื่องประเพณีท้องถิ่นของประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น ดังนั้นการสื่อสารจึงมีส่วนสำคัญที่ทำให้บุคคลอื่นที่อยู่ต่างสถานที่ต่างช่วงเวลาได้เรียนรู้เรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นโดยไม่จำเป็นต้องอยู่ในสังคมเดียวกัน

สรุปได้ว่า การสื่อสารเป็นกระบวนการสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์ ซึ่งมีความสำคัญต่อทุกระดับ ตั้งแต่บุคคลไปจนถึงระดับประเทศ ทั้งนี้เพื่อให้ทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขความสำคัญของการสื่อสารในด้านต่างๆ ช่วยให้ผู้รับสารสามารถดำรงชีวิตในความเป็นปัจเจกได้อย่างสงบสุข และดำรงอยู่ในความเป็นสังคมได้อย่างราบรื่น

1.3 วัตถุประสงค์ของการสื่อสาร

การกำหนดวัตถุประสงค์ของการสื่อสารแต่ละครั้ง เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การสื่อสารประสบความสำเร็จ วัตถุประสงค์ของการสื่อสาร มีดังนี้

1.3.1 วัตถุประสงค์ที่แสดงความต้องการ

ปรมะ สตะเวทิน (2535 : 16-18) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการสื่อสารที่เป็นวัตถุประสงค์ “ที่แสดงความต้องการ” ไว้ดังนี้

วัตถุประสงค์ “ที่แสดงความต้องการ” เป็นการวิเคราะห์วัตถุประสงค์โดยใช้ความต้องการของผู้ส่งสารและความต้องการของผู้รับสารเป็นเกณฑ์ว่า ในการสื่อสารนั้นผู้ส่งสารมีความต้องการอะไรและผู้รับสารมีความต้องการอะไร วัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารกับวัตถุประสงค์ของผู้รับสารอาจไม่เหมือนกันก็ได้ ผู้รับสารอาจมีปฏิกิริยาต่อสารผิดแผกไปจากความตั้งใจที่ผู้ส่งสารต้องการก็ได้ ซึ่งทำให้ผลของการสื่อสารไม่บรรลุเป้าหมายตามเจตนารมณ์หรือความตั้งใจของผู้ส่งสาร ผลที่ตามมาคือความล้มเหลวของ การสื่อสาร โดยปกติแล้วเราพอจะสรุปได้ว่าผู้ส่งสารและผู้รับสารมีวัตถุประสงค์ “ที่แสดงความต้องการ” ในการสื่อสาร ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร

1. เพื่อแจ้งให้ทราบ (inform) ซึ่งหมายความว่า ในการทำการสื่อสารนั้น ผู้ส่งสารมีความต้องการที่จะบอก แจ้งหรือชี้แจงข่าวสาร เรื่องราว เหตุการณ์ ข้อมูล หรือสิ่งอื่นใด ให้ผู้รับสารได้รับทราบหรือเกิดความเข้าใจ

2. เพื่อสอนหรือให้การศึกษา (teach or education) ซึ่งหมายความว่า ผู้ส่งสารมีความต้องการที่จะสอนวิชาความรู้หรือเรื่องราวที่มีลักษณะเป็นวิชาการ เพื่อให้ผู้รับสารได้รับความรู้เพิ่มขึ้นจากเดิม

3. เพื่อสร้างความพอใจหรือให้ความบันเทิง (please or entertain) ซึ่งหมายความว่า ในการสื่อสารนั้นผู้ส่งสารมีความต้องการที่จะทำให้ผู้รับสารเกิดความรื่นเริงบันเทิงใจจากสารที่ตนส่งออกไป ไม่ว่าจะในรูปแบบของการพูด การเขียนหรือการแสดงกิริยาท่าทาง

4. เพื่อเสนอหรือเพื่อชักจูงใจ (propose or persuade) ซึ่งหมายความว่า ผู้ส่งสารได้เสนอแนะสิ่งใดสิ่งหนึ่งต่อผู้รับสาร และมีความต้องการชักจูงใจให้ผู้รับสารมีความคิดคล้อยตามหรือยอมรับปฏิบัติตาม การเสนอแนะของตน

วัตถุประสงค์ของผู้รับสาร

1. เพื่อทราบ (understand) ซึ่งหมายความว่า ในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการสื่อสารกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ผู้รับสารมีความต้องการที่จะทราบเรื่องราวข่าวสาร เหตุการณ์ ข้อมูลหรือสิ่งอื่นใดที่มีผู้แจ้งหรือรายงานหรือชี้แจง หากข่าวสารที่ได้รับทราบนั้นเป็นของใหม่ก็ทำให้ผู้รับสารได้ข่าวสารเพิ่มเติม หากข่าวสารที่ได้รับทราบนั้นเป็นสิ่งที่ตนได้เคยทราบมาก่อนก็เป็นการยืนยันความถูกต้องของข่าวสารที่ตนมีอยู่ให้เกิดความมั่นใจยิ่งขึ้น ในทางตรงกันข้าม หากว่าข่าวสารที่ได้มาใหม่ขัดแย้งกับข่าวสารของตนที่มีอยู่เดิม ผู้รับสารก็จะได้ใคร่ครวญว่าข่าวสารใดมีความน่าเชื่อถือหรือมีความถูกต้องมากกว่ากัน

2. เพื่อเรียนรู้ (learn) ซึ่งหมายความว่า การแสวงหาความรู้ของผู้รับสารจากการสื่อสาร ลักษณะของสารในกรณีนี้มักจะเป็นสารที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับวิชาความรู้ และวิชาการเป็นการหาความรู้เพิ่มเติมและเป็นการทำความเข้าใจกับเนื้อหาสาระในการสอนของผู้ส่งสาร

3. เพื่อหาความพอใจ (enjoy) โดยปกติคนเรานั้นนอกจากต้องการจะทราบข่าวสารเหตุการณ์และศึกษาหาความรู้แล้ว เรายังต้องการความบันเทิง ต้องการพักผ่อน

หย่อนใจด้วย ดังนั้นในบางโอกาสบางสถานการณ์ คนเราในฐานะผู้รับสารจึงมีความต้องการที่จะแสวงหาสิ่งที่สามารถสร้างความขบขัน บันเทิง และสบายใจให้แก่ตนเองด้วย

4. เพื่อกระทำหรือตัดสินใจ (dispose or decide) ในการดำเนินชีวิตประจำวันของคนเรานั้นสิ่งหนึ่งที่เราต้องกระทำอยู่เสมอก็คือการตัดสินใจกระทำกรอย่างใดอย่างหนึ่ง ในการตัดสินใจของเรานั้นมักจะได้รับการเสนอแนะหรือชักจูงใจให้กระทำกรอย่างนั้นอย่างนี้จากบุคคลอื่นอยู่เสมอ ทางเลือกในการตัดสินใจของเราขึ้นอยู่กับว่าข้อเสนอแนะนั้นๆ มีความน่าเชื่อถือและเป็นไปได้เพียงใด รวมทั้งอาศัยจากข่าวสาร ข้อมูลความรู้ และความเชื่อที่เราสั่งสมมาเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจของเรา

1.3.2 วัตถุประสงค์ที่จำแนกตามฐานะของผู้ส่งสาร

การจำแนกวัตถุประสงค์ตามฐานะของผู้ส่งสารนั้น จะพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของการนำเสนอข้อมูลของผู้ส่งสารเป็นสำคัญว่า ผู้ส่งสารมีวัตถุประสงค์เช่นไรและมุ่งที่จะให้ผู้รับสารมีพฤติกรรมเช่นไร ศศิธร ธัญลักษณ์นันท์ และคนอื่นๆ (2542: 10-11) ได้จำแนกวัตถุประสงค์ของการสื่อสารที่อยู่ในฐานะของผู้ส่งสาร ซึ่งจำแนกไว้ดังนี้

1. เพื่อแจ้งให้ทราบหรือเพื่อทราบ หมายถึง การสื่อสารที่ผู้ส่งสารจะแจ้งหรือบอกกล่าวข่าวสาร ข้อมูล เหตุการณ์ ความคิด ความต้องการของตนให้ผู้รับได้ทราบ

2. เพื่อสอนหรือให้การศึกษา หมายถึง การสื่อสารที่มุ่งให้เกิดผลทางจิตใจหรืออารมณ์ความรู้สึกแก่ ผู้รับสาร ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อผู้ส่งสารมีข้อมูลที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับสาร และมีกลวิธีในการนำเสนอเป็นที่พอใจ

3. เพื่อสร้างความพอใจหรือให้ความบันเทิง หมายถึง การสื่อสารที่มุ่งให้เกิดผลทางจิตใจหรืออารมณ์ความรู้สึกแก่ผู้รับสาร ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อผู้ส่งสารมีข้อมูลที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับสาร และมีกลวิธีในการนำเสนอเป็นที่พอใจ

4. เพื่อเสนอหรือชักจูงใจ มุ่งเน้นให้ผู้รับสารมีพฤติกรรมคล้อยตามหรือยอมรับปฏิบัติตาม

สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการสื่อสารมีวัตถุประสงค์ที่แสดงความต้องการ และวัตถุประสงค์ที่จำแนกตามฐานะของผู้ส่งสาร ซึ่งวัตถุประสงค์ดังกล่าวจะสำเร็จได้ต้องขึ้นอยู่กับฝ่ายผู้ส่งสารและฝ่ายผู้รับสาร ซึ่งในบางครั้งวัตถุประสงค์ของการสื่อสารแต่ละครั้งไม่จำเป็นต้องมีเพียงวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่ง อาจมีวัตถุประสงค์มากกว่าหนึ่งวัตถุประสงค์ก็ได้ เพียงแต่ผู้สื่อสารจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

1.4 ประเภทของการสื่อสาร

วรมน เจริญสุวรรณ และคณะ (2548 : 51 – 53) ได้กล่าวว่า การสื่อสารสามารถจำแนกออกได้หลายประเภทมีลักษณะแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ของการสื่อสาร เกณฑ์ที่นิยมใช้จำแนกประเภทของการสื่อสาร ได้แก่ การใช้จำนวนผู้ทำการสื่อสารและเทคโนโลยีการสื่อสาร เป็นหลักในการพิจารณา สามารถแบ่งการสื่อสารได้ 5 ประเภทดังนี้

1. การสื่อสารภายในบุคคล (Intrapersonal communication) เป็นการสื่อสารของบุคคลคนเดียว เป็นการสื่อสารที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล คนเดียว ทำหน้าที่เป็นผู้ส่งและผู้รับสาร โดยระบบประสาทส่วนกลางของบุคคลคอยควบคุมการสื่อสาร ตัวอย่างเช่น การพูดกับตัวเอง ร้องเพลงฟังคนเดียวในห้องน้ำ คิดถึงงานที่จะทำ เขียนจดหมายแล้วอ่านเอง เขียนบันทึกแล้วอ่านเอง ฯลฯ

2. การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal communication) ประกอบด้วยคนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ผู้ส่งและผู้รับสารสามารถแลกเปลี่ยนสารกันได้โดยตรง และเป็นการสื่อสารแบบตัวต่อตัว เป็นลักษณะการแลกเปลี่ยนข่าวสารในระหว่างผู้ส่งกับผู้รับ จำนวนมากกว่า 2 คน การสื่อสารแบบตัวต่อตัว ย่อมเป็นการจำกัดจำนวนของคนที่ทำการสื่อสารไปด้วยในตัวว่า คงจะมีจำนวนไม่มากจนเกินไปนัก เป็นการสื่อสารในลักษณะกลุ่มย่อย เช่น การประชุม การเรียนในชั้นเรียน การสนทนา การสัมภาษณ์ ฯลฯ

3. การสื่อสารกลุ่มใหญ่ (Large group communication) ประกอบด้วยคนจำนวนมาก มารวมกันอยู่ในที่เดียวกัน หรือ ใกล้เคียงกัน จำนวนคนมาก จนไม่สามารถเรียกได้ว่าเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคล โอกาสในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารในการจะแลกเปลี่ยนข่าวสารกันทำได้ยาก เช่น การอภิปรายในหอประชุม การพูดหาเสียง การสอนที่มีผู้เรียนจำนวนมาก อาจจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ช่วยให้สามารถสื่อสารกันได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

4. การสื่อสารในองค์การ (Organization communication) มีวัตถุประสงค์นโยบายการติดต่อการ แบ่งงานกันทำ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย มีการแบ่งสายงาน ลำดับความรับผิดชอบ การบังคับบัญชา ดังนั้นลักษณะของการสื่อสารประกอบด้วย

4.1 การสื่อสารระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา

4.2 การสื่อสารระหว่างผู้ร่วมงานระดับเดียวกัน

4.3 การสื่อสารระหว่างผู้ปฏิบัติงานที่อยู่คนละสายงานและต่างระดับกัน

5. การสื่อสารมวลชน (Mass communication) เป็นการสื่อสารที่เกี่ยวกับคนจำนวนมากมีความหลากหลาย ไม่รู้จักคุ้นเคยกันในสังคมใหญ่ที่กระจายอยู่ห่างกันมาก จึงต้องอาศัยระบบ การสื่อสารมวลชน โดยอาศัยเครื่องมือ เครื่องใช้ ที่พัฒนาตามความเจริญของเทคโนโลยี ซึ่งอาจแบ่งการสื่อสารมวลชนได้ดังนี้

5.1 สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ จดหมายเวียน ใบติดประกาศ ตัวอักษร ตัวอักษรที่เครื่องบินพ่นเป็นควันบนฟ้า และเครื่องมืออื่นๆ ซึ่งนำสารไปสู่มวลชนโดยผ่านทางตา

5.2 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ รายการทางวิทยุ และการบันทึกเสียงต่างๆ ซึ่งผ่านทางหู หรือรายการโทรทัศน์ ภาพยนตร์ และการบันทึกวีดิทัศน์ ซึ่งผ่านทั้งทางตา และหู

6. การสื่อสารโทรคมนาคม (Telecommunication) เป็นการสื่อสารโดยใช้เครื่องมือแม่เหล็กไฟฟ้า ที่ข้ามระยะทางไกลๆ ตามจุดประสงค์ของการสื่อสาร ดังนี้

6.1 การสื่อสารโทรคมนาคมมวลชน เป็นการสื่อสารถึงผู้รับจำนวนมากที่กระจายอยู่ในที่ต่างๆ ได้แก่ โทรทัศน์เพื่อการศึกษา เคเบิลทีวี วิทยุ และโทรทัศน์เพื่อการค้า โทรทัศน์และวิทยุเพื่อการรักษาพยาบาล

6.2 การสื่อสารโทรคมนาคมเพื่อสำรวจขอบฟ้า เพื่อให้สัญญาณเตือนภัย ได้แก่ ดาวเทียมพยากรณ์อากาศ เครื่องวัดมลพิษในอากาศ เรดาร์ที่ใช้ในกิจการทางทหาร

6.3 การสื่อสารระหว่างบุคคลด้วยการโทรคมนาคมข้ามระยะทางไกลๆ เช่น โทรศัพท์ โทรเลข โทรพิมพ์ วิทยุเคลื่อนที่ วิทยุสื่อสารระหว่างเรือเดินสมุทรกับชายฝั่งอินเตอร์เน็ต ฯลฯ

กิตติชัย พินโน และอมรชัย คหกิจโกศล (2554 : 6) ได้กล่าวว่า ประเภทของการสื่อสารเมื่อจำแนกตามจำนวนผู้รับสาร สื่อที่ใช้ ปฏิกริยาตอบสนอง และความซับซ้อนในการสื่อสารสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ประเภท ได้แก่

1. การสื่อสารภายในบุคคล เป็นการสื่อสารที่เกิดภายในบุคคลคนเดียว กล่าวคือเป็นการสื่อสารที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารเป็นบุคคลเดียวกัน เช่น การพูดกับตนเอง การร้องเพลงคนเดียว เป็นต้น

2. การสื่อสารระหว่างบุคคล เป็นการสื่อสารของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เป็นการสื่อสารแบบตัวต่อตัว (person – to – person) ซึ่งผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถผลัดเปลี่ยนบทบาทในการสื่อสารได้โดยตรง เช่น การเขียนจดหมายถึงกัน การพูดคุยกันขณะร่วมโต๊ะรับประทานอาหาร การคุยโทรศัพท์ เป็นต้น

3. การสื่อสารกลุ่มใหญ่ เป็นการสื่อสารของผู้ส่งสารคนหนึ่งๆ ไปยังกลุ่มบุคคลจำนวนมากในสถานที่และเวลาเดียวกัน ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีโอกาสน้อยมากในการแลกเปลี่ยนข่าวสาร หรือโต้ตอบกันโดยตรง เพราะผู้ส่งสารจะผูกขาดการสื่อสารอยู่เพียงฝ่ายเดียว ตัวอย่างเช่น การกล่าวปราศรัย การพูดหาเสียง การสอนนักศึกษาจำนวนมาก เป็นต้น

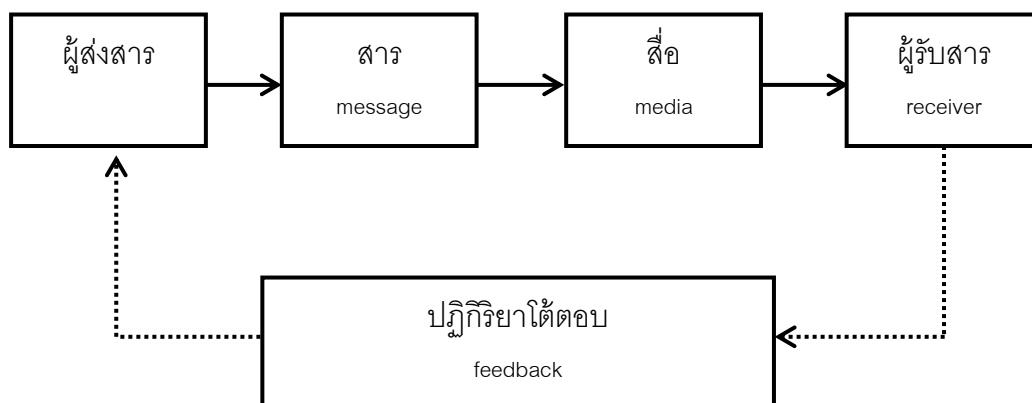
4. การสื่อสารในองค์กร เป็นการสื่อสารในลักษณะเป็นทางการของสมาชิกภายในองค์กรหรือหน่วยงาน ผู้ส่งสารในการสื่อสารประเภทนี้จะมีหน้าที่และอำนาจในการบังคับบัญชาตลอดหลั่นกันไป ดังนั้น การสื่อสารภายในองค์กรจึงต้องเป็นลำดับชั้นตามไปด้วย โดยอาจจะเป็นการสื่อสารระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา (upward and downward communication) การสื่อสารระหว่างผู้ร่วมงานในระดับเดียวกัน (horizontal communication) และการสื่อสารระหว่างผู้ปฏิบัติงานที่อยู่คนละสายงานและต่างระดับกัน (diagonal communication)

5. การสื่อสารมวลชน เป็นการสื่อสารที่ผู้ส่งสารใช้สื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต สื่อผสมอื่นๆ เป็นสื่อ นำสารไปยังผู้รับสารจำนวนมากในคราวเดียวกัน การสื่อสารประเภทนี้ ผู้ส่งสารมีโอกาสได้รับปฏิกิริยาตอบสนองได้น้อย ช้า และยากกว่าการสื่อสารรูปแบบอื่นๆ

สรุปได้ว่า การจำแนกประเภทของการสื่อสาร มีผู้จำแนกไว้หลายๆประเภท ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น แต่สามารถแบ่งได้ 5 ประเภท คือ การสื่อสารภายในบุคคล การสื่อสารระหว่างบุคคล การสื่อสารกลุ่มใหญ่ การสื่อสารในองค์กร และการสื่อสารมวลชน ซึ่งทั้ง 5 ประเภทเป็นการแบ่งตามสถานการณ์ในการสื่อสาร เพราะเป็นเกณฑ์ที่นิยมใช้จำแนกประเภทของการสื่อสาร ซึ่งเป็นการใช้จำนวนผู้ทำการสื่อสารและเทคโนโลยีการสื่อสาร เป็นหลักในการพิจารณา

1.5 องค์ประกอบของการสื่อสาร

กิตติชัย พินโน และอมรชัย คหกิจโกศล (2554 : 8) ได้กล่าวว่า กระบวนการสื่อสารในแต่ละครั้งนับจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสารมีองค์ประกอบสำคัญ คือ ผู้ส่งสาร สาร สื่อ ผู้รับสาร และในการสื่อสารบางกรณีอาจมีปฏิกิริยาตอบสนอง หรือปฏิกิริยาโต้ตอบจากผู้รับสารด้วย ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 องค์ประกอบของการสื่อสาร

ที่มา : กิตติชัย พินโน และอมรชัย คหกิจโกศล. (2554).

1. ผู้ส่งสาร คือ ผู้ให้ข้อมูล ผู้แสดงความคิด ความรู้สึก ฯลฯ ไปยังผู้รับสาร ในการสื่อสาร ผู้ส่งสารอาจแสดงออกโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ได้ สำหรับการสื่อสารด้วยวจนภาษา ผู้ส่งสารคือผู้พูด หรือผู้เขียน ส่วนในการสื่อสารด้วยอวจนภาษา ผู้ส่งสารคือผู้แสดงอากัปกริยา ผู้ส่งสารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญใน การสื่อสารเพราะเป็นผู้กำหนดจุดประสงค์ในการสื่อสาร โดยมีเจตนาได้ต่างๆ กัน เช่น ต้องการแจ้งให้ ผู้รับสารทราบ ต้องการถามให้ผู้รับสารตอบ ต้องการบอกให้ผู้รับสาร ปฏิบัติตาม เป็นต้น นอกจากนี้ผู้ส่งสารยังสามารถเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้รับสารได้ในกรณีที่ผู้รับสาร คนแรกมีปฏิกริยาตอบสนองกลับมา

2. สาร คือ ถ้อยคำหรือข้อความที่เป็นเรื่องราว มีความหมาย และแสดงออกมาโดยอาศัย ภาษาหรือสัญลักษณ์ต่างๆ เป็นสื่อ สาร ประกอบด้วยเนื้อหาหรือใจความที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อรวมไปถึงเจตนาหรือวัตถุประสงค์ที่ผู้ส่งสารต้องการจากผู้รับสาร

3. สื่อ คือ สิ่งที่ทำหน้าที่นำสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร อาจจะเป็นวจนภาษาหรืออวจนภาษาก็ได้ สื่อมีบทบาทสำคัญคือเป็นตัวกลางให้ผู้รับสารและผู้ส่งสารติดต่อสื่อสารกันได้ ในทางสื่อสารมวลชนจำแนกสื่อออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

3.1 สื่อสามัญ หรือสื่อธรรมชาติ เช่น บรรยากาศรอบตัวมนุษย์ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

3.2 สื่อบุคคล หรือสื่อมนุษย์ เช่น ผู้สื่อข่าว นักเล่านิทาน คนนำสาร ฯลฯ

3.3 สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ วารสาร นิตยสาร แผ่นปลิว ฯลฯ

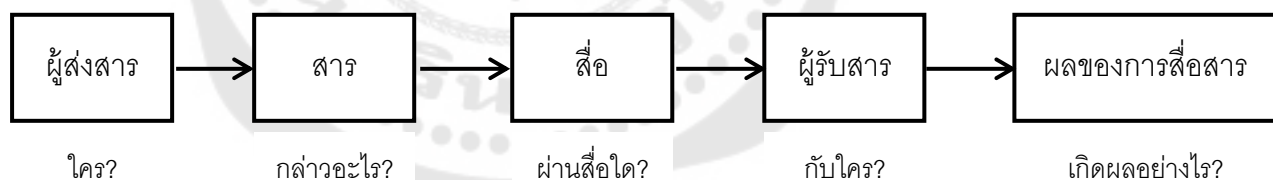
3.4 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ โทรศัพท์ โทรสาร อินเทอร์เน็ต ฯลฯ

3.5 สื่อระคน หรือสื่อผสม เช่น ป้ายโฆษณา วัตถุประสงค์ สื่อพื้นบ้านต่างๆ ฯลฯ

4. ผู้รับสาร คือ ผู้รับข้อมูล ความคิด ความรู้สึก ฯลฯ ที่ผู้ส่งสารส่งมา ในการสื่อสาร ผู้รับสารอาจจะรับสารโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ได้ สำหรับการสื่อสารด้วยวัจนภาษาผู้รับสารจะเป็นผู้ฟังหรือผู้อ่าน ส่วนใน การสื่อสารด้วยอวัจนภาษา ผู้รับสารจะเป็นผู้รับรู้จากปฏิกิริยา ผู้รับสารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการสื่อสารเพราะเป็นผู้รับรู้เจตนาของการสื่อสาร นอกจากนี้ ผู้รับสารยังสามารถเปลี่ยนบทบาทตนเองเป็นผู้ส่งสารได้ในกรณีที่ผู้รับสารมีปฏิกิริยาตอบสนองของผู้ส่งสารคนแรก

5. ปฏิกริยาโต้ตอบ คือ กระบวนการสื่อสารย้อนกลับ ในการสื่อสารอาจมีปฏิกิริยาตอบสนองหรือไม่ก็ได้ขึ้นอยู่กับว่าผู้รับสารต้องการตอบสนองสารและเจตนาของผู้ส่งสารหรือไม่ ปฏิกริยาโต้ตอบนี้เป็นองค์ประกอบสำคัญของการสื่อสารเพราะจะทำให้ผู้ส่งสารทราบว่า การสื่อสารของตนสัมฤทธิ์ผลหรือไม่ หากผู้รับสารมีปฏิกิริยาตอบสนองตรงตามเจตนาที่ผู้ส่งสารต้องการ การสื่อสารนั้นก็สัมฤทธิ์ผล แต่หากปฏิกิริยาตอบสนองไม่ตรงตามผู้ส่งสารต้องการ การสื่อสารนั้นก็สัมฤทธิ์ผล

วรมน เจริญสุวรรณ และคณะ (2548 : 46 – 49) ได้กล่าวว่า แฮโรลด์ ดี ลาสเวลล์ นักรัฐศาสตร์ของสหรัฐอเมริกา (ค.ศ. 1948) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบของการสื่อสารไว้โดยเสนอแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพประกอบ 3 องค์ประกอบการสื่อสารของ แฮโรลด์ ดี ลาสเวลล์

ที่มา : วรมน เจริญสุวรรณ และคณะ. (2548).

จากแนวคิดดังกล่าวจะพบว่า กระบวนการสื่อสารนั้นประกอบด้วย ผู้ส่งสาร สาร สื่อ ผู้รับสาร และผลของการสื่อสาร

ผู้ส่งสาร/ผู้รับสาร

ผู้ส่งสาร คือ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นผู้ริเริ่มหรือเริ่มต้นส่งสารไปให้บุคคลอื่นโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม หรือเป็นผู้ทำหน้าที่ส่งสารผ่านช่องทางใดช่องทางหนึ่งไปยังผู้รับสาร ผู้ส่ง

สารจะมีบทบาทหน้าที่ในการส่งสารเพื่อการให้ข่าวสาร การพูดคุยสนทนาเพื่อฆ่าเวลา การพูดโน้มน้าวชักชวนให้เลื่อมใสศรัทธาในพรรคการเมือง ฯลฯ

ผู้รับสาร คือ ผู้ที่รับสารจากบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลหนึ่ง เมื่อได้รับสารแล้ว ผู้รับสารตีความ ถอดความ เกิดการตอบสนอง (จะโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม) และส่งปฏิกิริยาตอบสนอง(ผล) ไปยังผู้ส่งสาร ดังเช่น การรับรู้ข่าวสาร การร่วมกันคุยสนทนา การถูกชักจูงใจ โน้มน้าวต่างๆ

สาร

สาร หมายถึง เรื่องราวที่มีความหมาย และแสดงออกมาโดยอาศัยภาษา ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ ที่ทำการรับรู้ร่วมกัน สารเกิดขึ้นเมื่อผู้ส่งต้องการถ่ายทอดความคิดไปสู่การรับรู้ของผู้อื่น ทำหน้าที่ทำให้ผู้รับเกิดการรับรู้ความหมายสัญลักษณ์หรือภาษา ในที่นี้อาจเป็นคำพูด ตัวหนังสือ รูปภาพ เครื่องหมาย หรือกิริยาต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงหรือถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ความต้องการและวัตถุประสงค์ของผู้รับสาร

สารหรือภาษาสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. วจนสารหรือวจนภาษา คือ สารหรือภาษาที่แสดงออกในรูปถ้อยคำ คำพูด หรือตัวอักษรซึ่งได้แก่ ภาษาพูด ภาษาเขียน เป็นต้น
2. อวจนสารหรืออวจนภาษา คือ สารหรือภาษาที่ไม่ได้ออกโดยใช้ถ้อยคำ คำพูด หรือตัวอักษรโดยตรงแต่แสดงออกทางอื่น ซึ่งสามารถสื่อความหมายบางอย่างได้ชัดเจน ได้แก่ ระยะเวลาว่างบุคคล สายตา น้ำเสียง การแสดงออกทางสีหน้า กิริยาท่าทาง การสัมผัส และรูปสัญลักษณ์ต่างๆ

สื่อ/ช่องทางการสื่อสาร

คำว่า “สื่อ” ปัจจุบันมีการใช้ความหมายปนกับคำว่า “ช่องทาง” หรือแม้กระทั่งปนกับคำว่า “สาร” มาร์แชล แมคลูฮัน(Marshall McLuhan): กล่าวว่า “สื่อคือสาร และสารคือสื่อ” บางท่านมองว่า ช่องทางและสื่อ มีความหมายต่างกัน กล่าวคือช่องทาง คือ ทางที่ทำให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารติดต่อกันได้ ซึ่งหมายถึงประสาทสัมผัสทั้งห้า ขณะที่สื่อคือสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติและเป็นตัวกลางในการสื่อสารที่ทำให้ผู้ส่งสารและรับสารสามารถติดต่อกันได้ เช่น อากาศและเสียง

ผล

การสื่อสารไม่ว่าจะเกิดขึ้นโดยเจตนาหรือไม่ ย่อมเกิดผลอันเนื่องมาจากการตีความของผู้รับสารเสมอ ผลที่เกิดขึ้นระหว่างการสื่อสารครั้งหนึ่ง เช่น คู่สนทนา หัวเราะเยาะ

คำพูดของผู้พูด ผู้พูดเห็นว่าคู่สนทนาเป็นผู้ที่ไม่รู้จักให้เกียรติผู้อื่น จึงเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อคู่สนทนา หรือผู้ฟังสังเกตปฏิกิริยาของผู้พูดเมื่อหัวเราะก็อาจขอโทษ ทำให้ผู้พูดสนทนา มีความรู้สึกต่อคู่สนทนา ดีขึ้น ทำให้การสื่อสารจบลงอย่างเป็นมิตรต่อกัน

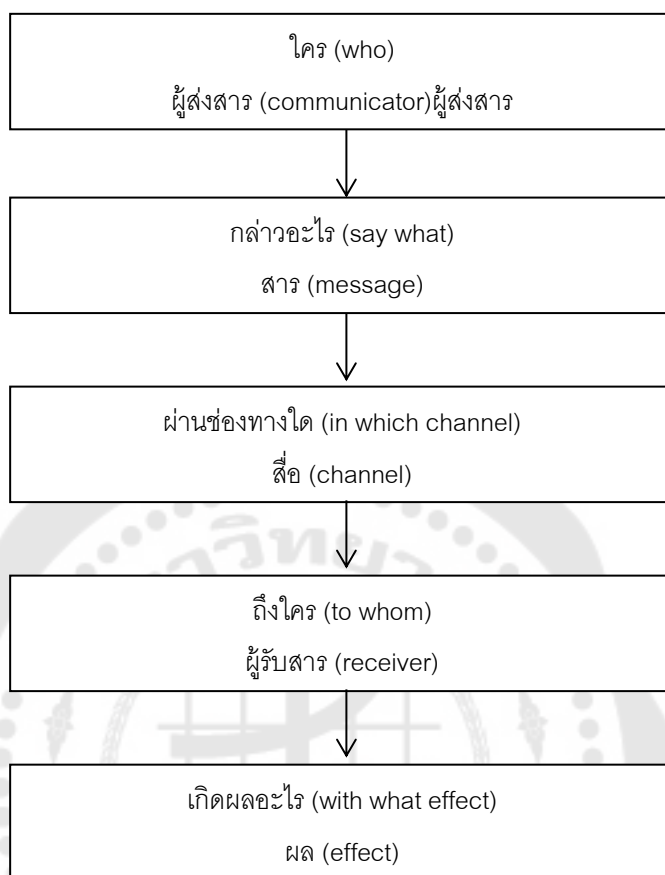
สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการสื่อสารประกอบด้วย ผู้ส่งสาร สาร สื่อ ผู้รับสาร และปฏิกิริยาโต้ตอบ ซึ่งปฏิกิริยาโต้ตอบอาจมีหรือไม่มีก็ได้ ทั้งนี้องค์ประกอบที่กล่าวมาจะช่วยให้การสื่อสารครบถ้วนตามกระบวนการสื่อสาร และช่วยให้การสื่อสารสัมฤทธิ์ผลตามที่ต้องการ

1.6 แบบจำลองการสื่อสาร

กิตติชัย พินโน และอมรชัย คหกิจโกศล (2554 : 11 - 17) ได้กล่าวว่า แบบจำลองการสื่อสารเป็นรูปแบบการวิเคราะห์องค์ประกอบของการสื่อสารที่นักการสื่อสารสร้างขึ้นเพื่อแสดงขั้นตอน หรือกระบวนการสื่อสาร ในที่นี้จะยกตัวอย่างแบบจำลองการสื่อสารที่สำคัญ 4 แบบ คือ แบบจำลองการสื่อสารตามแนวคิดของลาสเวลล์ แบบจำลองการสื่อสารตามแนวคิดของแชนน์ และวีเวอร์ แบบจำลองการสื่อสารตามแนวคิดของฮอสมูดและวิลเบอร์ ชแรมม์ และแบบจำลองการสื่อสารตามแนวคิดของเบอร์โล

1.6.1 แบบจำลองการสื่อสารตามแนวคิดของลาสเวลล์

ฮาโรลด์ ดี ลาสเวลล์ (Harold D. Lasswell) นักรัฐศาสตร์ชาวอเมริกันได้เสนอแผนภาพ การสื่อสารไว้ในบทความชิ้นหนึ่งเมื่อปี พ.ศ. 2491 ดังนี้

ภาพประกอบ 4 แบบจำลองการสื่อสารตามแนวคิดของลาสเวลล์

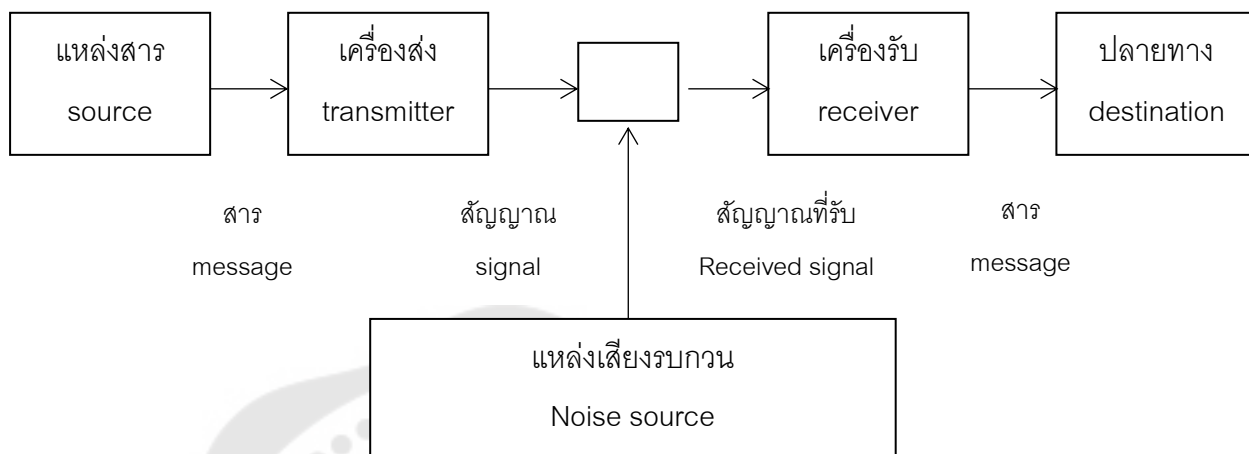
ที่มา : กิตติชัย พินโน และอมรชัย คหกิจโกศล. (2554).

แบบจำลองการสื่อสารนี้เป็นจุดเริ่มต้นในการอธิบายการสื่อสารที่แสดงให้เห็นว่าการสื่อสารจะเริ่มต้นเมื่อมีใครคนหนึ่ง (ผู้ส่งสาร) พูดหรือสื่ออะไรออกไป (สาร) โดยใช้ช่องทางสื่อสารใด (สื่อ) ส่งสารไปยังใครอีกคน (ผู้รับสาร) และการสื่อสารนั้นก่อให้เกิดผลแก่ผู้รับสารอย่างไร

1.6.2 แบบจำลองการสื่อสารตามแนวคิดของแชนนอนและวีเวอร์

คลาวด์ อี แชนนอน (Claude E. Shannon) และวอเรน วีเวอร์ (Warren Weaver) วิศวกร ชาวอเมริกัน ได้สร้างแบบจำลองการสื่อสารขั้นพื้นฐานขึ้นในปี พ.ศ. 2492 แบบจำลองนี้เป็นที่รู้จักแพร่หลายในวงการสื่อสารมวลชน เป็นแบบจำลองแบบ paradigm หรือแบบจำลองการสื่อสารเชิงคณิตศาสตร์ซึ่งอาศัยทฤษฎีทางคณิตศาสตร์เข้ามาช่วงในการศึกษาค้นคว้า และ

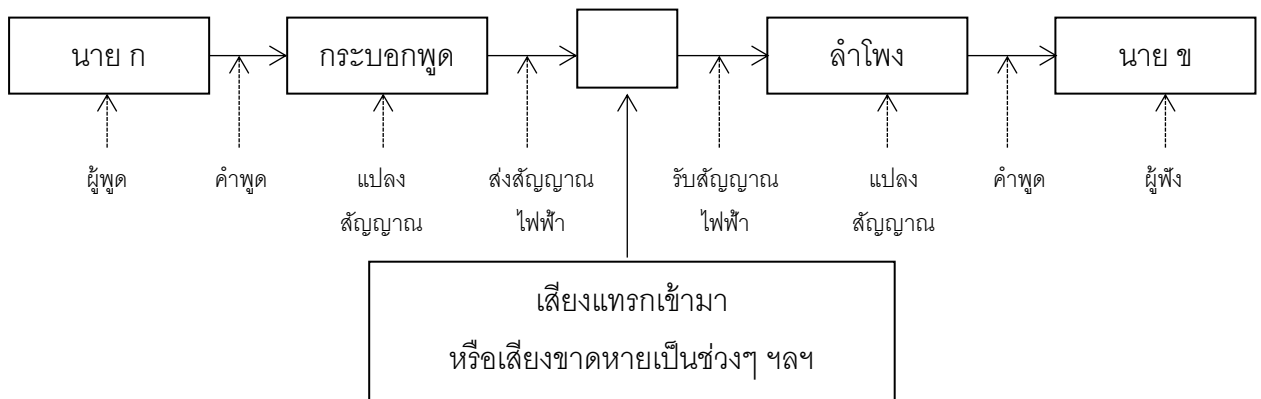
เป็นการจำลองกระบวนการสื่อสารทางเดียวเชิงเส้นตรง เนื่องจากการสื่อสารของผู้ส่งสารเพียงฝ่ายเดียว

ภาพประกอบ 5 แบบจำลองการสื่อสารตามแนวคิดของแชนนันและวีเวอร์

ที่มา : กิตติชัย พินโน และอมรรชัย คหกิจโกศล. (2554).

ในแบบจำลองนี้ แหล่งสารคือผู้ส่งสารเป็นผู้นำสารไปเข้ารหัสเป็นคำพูด ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์อื่นใดก็ได้ก่อนที่จะส่งเป็นสัญญาณออกไปยังผู้รับสาร สัญญาณนี้จะปรับเปลี่ยนเป็นสัญญาณที่เหมาะสมกับช่องทางการติดต่อสื่อสาร เมื่อถึงตัวรับสัญญาณจะมีการถอดรหัสแล้วส่งสารที่ถอดรหัสแล้วไปยัง ผู้รับสาร ระหว่างที่สัญญาณสารกำลังส่งไปนั้นอาจมีอุปสรรคเกิดขึ้นทำให้การสื่อสารขัดข้องได้ เช่น เสียงรบกวน เป็นต้น

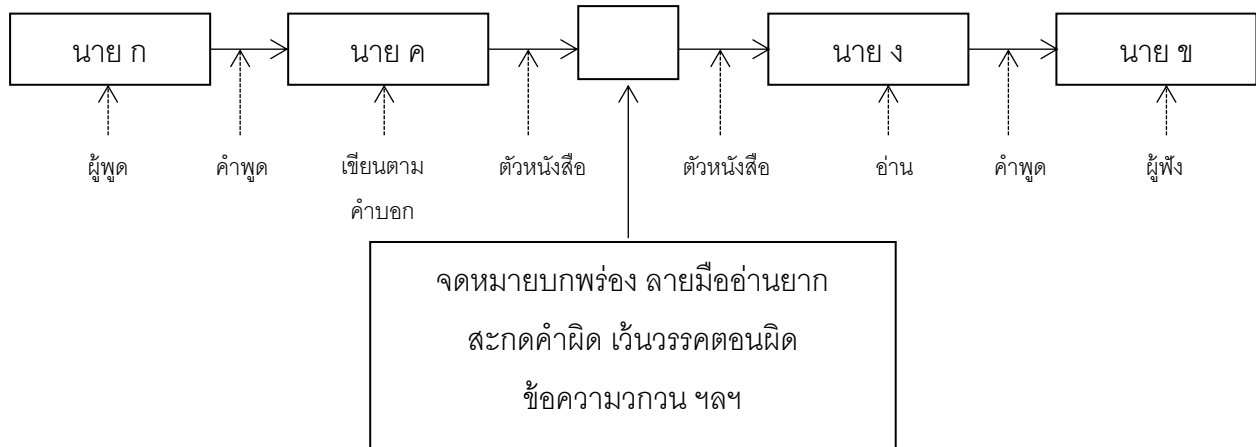

ภาพประกอบ 6 แบบจำลองอุปสรรคการสื่อสารตามแนวคิดของแซนน์และวีเวอร์

ที่มา : กิตติชัย พินโน และอมรชัย คหกิจโกศล. (2554).

แบบจำลองการสื่อสารนี้แสดงกระบวนการสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารทางโทรศัพท์ นาย ก ซึ่งเป็นผู้ส่งสารพูดใส่กระบอกพูด กระบอกพูดจะแปลงคำพูดซึ่งเป็นคลื่นเสียงให้เป็นสัญญาณไฟฟ้าแล้วส่งสัญญาณไฟฟ้านั้นไปยังเครื่องรับสัญญาณ จากนั้นลำโพงจะถอดรหัสสัญญาณไฟฟ้ากลับไปเป็นคลื่นเสียงไปยัง นาย ข ซึ่งเป็นผู้รับสาร หากสัญญาณขาดหาย หรือมีเสียงแทรก ก็จะสามารถทราบได้ว่าเกิดความผิดพลาดขึ้น ณ จุดใด เช่น อาจเกิดจากกระบอกพูดเสื่อมคุณภาพ หรือเกิดจากตัวส่งสัญญาณไฟฟ้ากำลังแรงไม่เพียงพอทำให้เสียงไม่ชัด หรือลำโพงไม่ดี ทำให้เสียงขาดหายไป เป็นต้น

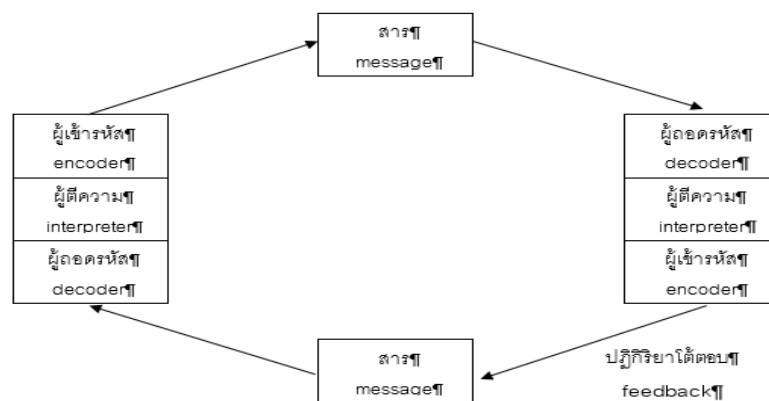
หากเปลี่ยนวิธีการสื่อสารระหว่างนาย ก กับนาย ข จากโทรศัพท์เป็นการเขียน โดยนาย ก ให้ นาย ค เขียนตามคำบอก แล้วส่งเป็นจดหมายไปให้นาย ง เพื่อให้ นาย ง อ่านให้นาย ข ฟัง กระบวนการสื่อสารในส่วนของผู้เข้ารหัสจะเปลี่ยนจากกระบอกพูดเป็นนาย ค ในขณะที่รหัสที่ใช้จะเปลี่ยนเป็นตัวหนังสือ ผู้ถอดรหัสจะเปลี่ยนจากลำโพงเป็นนาย ง และข้อผิดพลาดของการสื่อสารนี้อาจเกิดจากนาย ก บอกข้อความมั่วกวน หรือเกิดจากนาย ค จดผิด สะกดคำผิด เขียนเว้นวรรคตอนผิด ลายมืออ่านยาก หรือเกิดจากกระดาษและน้ำหมึกปากกาไม่ดีทำให้ข้อความเลือน อ่านยาก หรือนาย ง อ่านหนังสือไม่ออกไม่เข้าใจคำบางคำ อ่านเว้นวรรคตอนผิด หรือนาย ข เองไม่ได้ตั้งใจฟังนาย ง อ่านก็ได้ ตัวอย่างนี้สามารถแสดงเป็นแบบจำลองได้ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 7 ตัวอย่างการจำลองอุปสรรคการสื่อสารตามแนวคิดของแซนน์และวีเวอร์

ที่มา : กิตติชัย พินโน และอมรชัย คหกิจโกศล. (2554).

1.6.3 แบบจำลองการสื่อสารตามแนวคิดของออสกู๊ดและวิลเบอร์ ชแรมม์
 แบบจำลองนี้ ชาร์ลส์ อี ออสกู๊ด (Charles E. Osgood) เป็นต้นคิด และวิลเบอร์ ชแรมม์ (Wilber Schramm) นำมาขยายความและเป็นผู้เสนอไว้ในปี พ.ศ.2497 เป็นแบบจำลองที่มีลักษณะเป็นวงกลมแสดงให้เห็นว่า ผู้รับสารและผู้ส่งสารต่างผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่อย่างเดียวกันเรื่อยไป

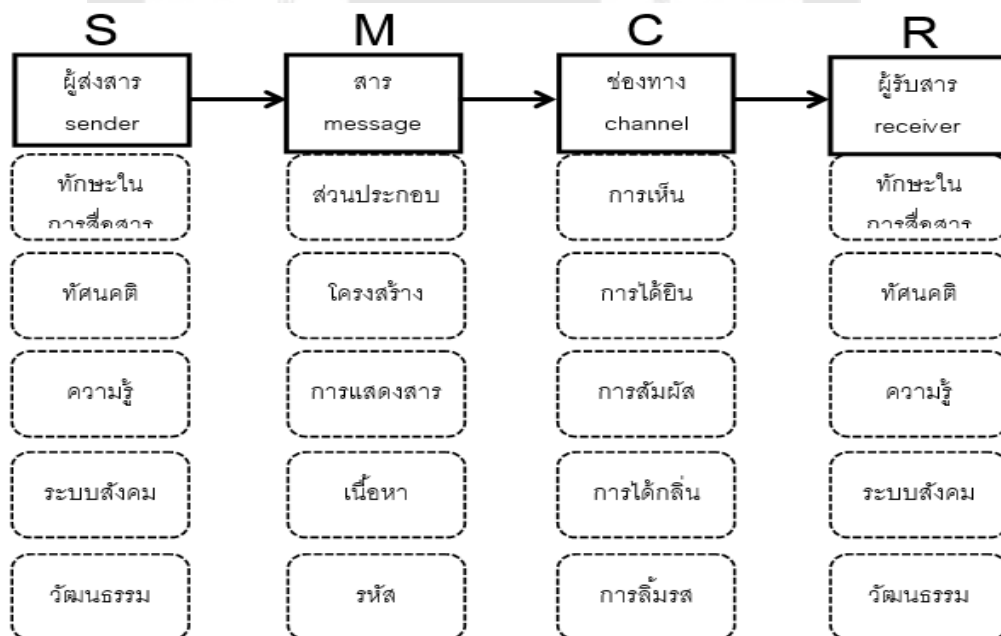
ภาพประกอบ 8 แบบจำลองอุปสรรคการสื่อสารตามแนวคิดของออสกู๊ดและวิลเบอร์ ชแรมม์

ที่มา : กิตติชัย พินโน และอมรชัย คหกิจโกศล. (2554).

แบบจำลองการสื่อสารนี้แสดงปฏิสัมพันธ์ (interaction) ระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร กล่าวคือ เมื่อผู้ส่งสารเข้ารหัสสารและส่งสารออกไปแล้ว ผู้รับสารจะถอดรหัสสารแล้วตีความ จากนั้นก็จะเข้ารหัสสารแล้วส่งสารที่เป็นความคิด ความรู้สึก ความต้องการของตนกลับไปยังผู้ส่งสาร การสื่อสารกลับนี้เรียกว่า “ปฏิริยาโต้ตอบ” ในขั้นนี้ผู้รับสารจะเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ส่งสาร และในทำนองเดียวกัน ผู้ส่งสารเดิมจะเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้รับสาร สลับกันไปมาเช่นนี้จนกว่าจะเสร็จสิ้นการสื่อสาร

1.6.4 แบบจำลองการสื่อสารตามแนวคิดของเบอร์โล

เดวิด เค เบอร์โล (David K. Berlo) เสนอแบบจำลองการสื่อสารที่มีชื่อว่า SMCR ไว้ในหนังสือชื่อ The Process of Communication เมื่อปี พ.ศ. 2503 โดยเสนอว่า องค์ประกอบของการสื่อสารมี 6 ประการได้แก่ แหล่งสาร (communication source) ผู้เข้ารหัส (encoder) สาร (message) ช่องทาง (channel) ผู้ถอดรหัส (decoder) และผู้รับสาร (communication receiver) ในการสื่อสารครั้งหนึ่งๆ แหล่งสารและผู้เข้ารหัสคือคนคนเดียวกัน เช่นเดียวกับผู้ถอดรหัสและผู้รับสารซึ่งเป็นคนคนเดียวกันด้วย เบอร์โลอธิบายคุณลักษณะดังกล่าว เป็นแบบจำลองการสื่อสาร ดังนี้

ภาพประกอบ 9 แบบจำลองอุปสรรคการสื่อสารตามแนวคิดของเบอร์โล

ที่มา : กิตติชัย พินโน และอมรชัย คหกิจโกศล. (2554).

1. ผู้ส่งสาร (sender) หมายถึง บุคคลที่ถ่ายทอดสารโดยการเข้ารหัส (encoder) เป็นสัญญาณต่างๆ เช่น เครื่องหมาย ท่าทาง เสียงพูด ฯลฯ ไปยังผู้รับสาร ผู้ส่งสารที่ดีจะต้องมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1.1 ทักษะในการสื่อสาร (communication skill) หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญในการเข้ารหัส เช่น ภาษาพูด ภาษาเขียน การใช้สัญลักษณ์ การแสดงออกทางกิริยาท่าทาง

1.2 ทศนคติ (attitude) หมายถึง ความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกต่อบุคคลหรือเหตุการณ์ ในกระบวนการสื่อสารประกอบด้วยทศนคติที่ดี 3 ประการ ได้แก่ ทศนคติที่ดีต่อตนเอง (attitude toward self) ทศนคติที่ดีต่อสาร (attitude toward matter) ทศนคติที่ดีต่อผู้รับสาร (attitude toward receiver)

1.3 ความรู้ (knowledge) หมายถึง ความรู้ในตัวสาร ความรู้นี้มีผลต่อความน่าเชื่อถือของสารและความรู้ในกระบวนการสื่อสารซึ่งจะช่วยให้ผู้ส่งสารสามารถปรับองค์ประกอบต่างๆ ในการสื่อสารเพื่อลดอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้น

1.4 ระบบสังคม (social system) หมายถึง กรอบ กฎระเบียบในสังคมที่หล่อหลอมพฤติกรรมต่างๆ ของผู้ส่งสาร และกำหนดแนวทางการสื่อสาร

1.5 วัฒนธรรม (culture) หมายถึง ความเชื่อ ค่านิยม ประเพณี ตลอดจนวิถีปฏิบัติของคนในสังคม วัฒนธรรมมีลักษณะเช่นเดียวกับระบบสังคม กล่าวคือ เป็นสิ่งหล่อหลอมพฤติกรรมต่างๆ ของ ผู้ส่งสาร และเป็นตัวกำหนดแนวทางการสื่อสาร

2. สาร (message) หมายถึง ผลผลิตของความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ หรือเนื้อหาสาระที่ ผู้ส่งสารต้องการสื่อ สารมีองค์ประกอบ 5 ประการได้แก่

2.1 ส่วนประกอบ (element) คือ ส่วนประกอบของสาร เช่น ถ้าเป็นเรียงความจะประกอบไปด้วยคำนำ เนื้อเรื่อง สรุป หรือหากเป็นข่าวจะประกอบไปด้วยพาดหัวข่าว และเนื้อหาเป็นต้น

2.2 โครงสร้าง (structure) คือ โครงสร้างของภาษา เช่น คำ ประโยค ย่อหน้า เนื้อเรื่อง หากเป็นข่าวจะมีโครงสร้างประกอบด้วยพาดหัวข่าวใหญ่ พาดหัวข่าวรอง เนื้อหา และบทสรุป เป็นต้น

2.3 การแสดงสาร (treatment) หมายถึง การเรียบเรียงสารตามรูปแบบ (style) ของแต่ละบุคคล

2.4 เนื้อหา (content) หมายถึง สารที่ผู้ส่งสารส่งออกมา สารนั้นอาจมีความหมายไม่ตรงรูปรหัสได้ เช่น “อากาศเย็นจัง” รูปรหัสภาษาเป็นประโยคบอกเล่า แต่ความหมายจริงๆ ของสารคือต้องการให้ผู้รับสารปิดพัดลม หรือปรับเพิ่มอุณหภูมิของเครื่องปรับอากาศให้เย็นน้อยลงก็ได้

2.5 รหัส (code) หมายถึงสิ่งที่สารแสดงออกมา อาจเป็นภาษาพูด ตัวอักษร ภาพ สัญลักษณ์ หรือท่าทางก็ได้

3. ช่องทาง (channel) หมายถึง ตัวกลางที่ใช้ส่งหรือถ่ายทอดสาร มนุษย์ใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าเป็นช่องทางในการรับสาร ได้แก่ การเห็น (seeing) การได้ยิน (hearing) การได้กลิ่น (smelling) การลิ้มรส (tasting) และการสัมผัส (touching) ดังนั้นการใช้ช่องทางในการสื่อสารหรือการถ่ายทอดสารจึงต้องสอดคล้องกับช่องทางในการรับสาร คืออาจจะเป็นตัวหนังสือ เสียงพูด กลิ่น รสชาติ การสัมผัส ฯลฯ

4. ผู้รับสาร (receiver) หมายถึง บุคคลผู้รับสารจากผู้ส่งสาร ในการสื่อสารจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ผู้รับสารจะต้องมีคุณลักษณะเช่นเดียวกับผู้ส่งสารด้วย การสื่อสารจึงจะสัมฤทธิ์ผล ดังนี้

4.1 ทักษะในการสื่อสาร (communication skill) หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญในการถอดรหัสต่างๆ เช่น ภาษาพูด ภาษาเขียน การใช้สัญลักษณ์ การแสดงออกทางกิริยาท่าทาง ฯลฯ

4.2 ทศนคติ (attitude) หมายถึง ความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกต่อบุคคล หรือเหตุการณ์ที่มีผลต่อพฤติกรรมและการแสดงออกของบุคคล ในกระบวนการสื่อสารประกอบด้วยทัศนคติที่ดี 3 ประการ ได้แก่ ทัศนคติที่ดีต่อตนเอง (attitude toward self) ทัศนคติที่ดีต่อสาร (attitude toward matter) ทัศนคติที่ดีต่อผู้รับสาร (attitude toward receiver)

4.3 ความรู้ (knowledge) หมายถึง ความรู้ในตัวสารซึ่งจะมีผลต่อการตีความ การทำความเข้าใจสาร และมีผลต่อความสำเร็จในการสื่อสารด้วย ทำให้ผู้รับสารไม่กระทำตนเป็นอุปสรรคต่อ การรับสาร

4.4 ระบบสังคม (social system) หมายถึง กรอบ กฎระเบียบในสังคมที่หล่อหลอมพฤติกรรมต่างๆ ของผู้รับสาร และกำหนดแนวทางการสื่อสาร หากระบบสังคมของผู้รับสารกับผู้ส่งสารต่างกักันก็จำเป็นต้องมีการปรับเพื่อให้เกิดความเข้าใจสารนั้น

4.5 วัฒนธรรม (culture) หมายถึง ความเชื่อ ค่านิยม ประเพณี ตลอดจนวิถีปฏิบัติของคนในสังคม วัฒนธรรมมีลักษณะเช่นเดียวกับระบบสังคม คือเป็นสิ่งที่หล่อหลอมพฤติกรรมต่างๆ ของผู้รับสาร และกำหนดแนวทางการสื่อสาร

สรุปได้ว่า แบบจำลองการสื่อสารที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นเป็นรูปแบบการวิเคราะห์องค์ประกอบของการสื่อสารที่สำคัญ 4 แบบ คือ แบบจำลองการสื่อสารตามแนวคิดของลาสเวลล์, เซนแนลและวีเวอร์, ออสกูตและวิลเบอร์ ชแรมม์ รวมทั้งเบอร์โล ซึ่งทั้ง 4 แบบ ได้วิเคราะห์ให้เห็นองค์ประกอบของการสื่อสารที่เป็นกระบวนการของการสื่อสารได้อย่างชัดเจน เพราะในการสื่อสารนั้นการที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถเข้าใจกันได้ในระดับใด ย่อมต้องขึ้นอยู่กับทักษะ ทักษะสติความรู้ ระบบสังคม วัฒนธรรม ของทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร เพราะหากทั้งสองฝ่ายมีสิ่งเหล่านี้สอดคล้องกัน จะทำให้สามารถขจัดอุปสรรคในการสื่อสารออกไปได้ และสัมฤทธิ์ผลในการสื่อสารครั้งนั้นๆ

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

ทักษะทางภาษาที่ใช้เพื่อการสื่อสารปัจจุบันมี 4 ประการ คือ ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ถ้าขาดทักษะอย่างใดอย่างหนึ่งการสื่อสารจะไม่สมบูรณ์ หรืออาจไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร จะเห็นว่าการสื่อสารที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน ต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวิธีการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ภาษาที่ใช้เพื่อการสื่อสารต้องเข้าใจถึงองค์ประกอบที่จำเป็นและสามารถบอกได้ว่าการสื่อสารโดยทั่วไปหากจะให้ได้ผลสมบูรณ์ครบถ้วนแล้วควรมีทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน ถ้ามีความเข้าใจด้านภาษาเป็นเบื้องต้นแล้วก็จะช่วยให้สื่อสารได้ฉับไว และมีประสิทธิภาพในที่สุด

ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารประกอบด้วย 4 ทักษะ ดังนี้

2.1 ทักษะการฟัง

การฟังเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งของการรับสาร (Inputting) ซึ่งนับว่าเป็นทักษะที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นทักษะที่มนุษย์ต้องใช้ในชีวิตประจำวันมากกว่าทักษะด้านอื่นๆ เพราะการฟังนั้นเกิดขึ้นได้ทั้งในสภาพที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ การฟังเป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้การสื่อสารประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ก็ได้ มีผู้วิจัยค้นพบว่า มนุษย์ใช้ทักษะด้านการฟังในวันหนึ่งประมาณ 42% แต่สามารถจำเนื้อหาสาระได้เพียงครึ่งหนึ่งเท่านั้น (ฐิติรัตน์ รัตวาลัย, 2538 : 9)

2.1.1 ความหมายของการฟัง

การฟังมีผู้นิยามไว้หลายความหมาย ดังนี้

จูติร์ตัน ลดาวัลย์ (2536 : 9) ได้ให้ความหมายว่า การฟัง เป็นกระบวนการอย่างหนึ่งของการรับสาร (Inputting) ซึ่งนับว่าเป็นทักษะที่สำคัญที่สุด เพราะในชีวิตประจำวันของคนเรานั้นจะใช้เวลาในการฟังมากกว่าใช้เวลาในการพูด การอ่าน หรือการเขียน การฟังนั้นต่างจากการได้ยิน (Hearing) เป็น การรับรู้อย่างหนึ่งของร่างกาย โดยอาศัยไสตประสาทเป็นเครื่องรับรู้ แต่การฟัง (Listening) นั้นเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นและเป็นพฤติกรรมจากการทำงานอย่างตั้งใจของระบบประสาท ซึ่งจะต้องประกอบด้วยการได้ยิน (Hearing) การรับรู้ หรือสัญชาตญาณ (Perception) การจำได้ (Recognition) หมายความว่า ในการฟังนั้น ต้องมีทั้งการรับสาร และตีความหมายของสารที่ได้ยินนั้นด้วย การฟังจึงนับว่าเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่ผู้ฟังต้องใช้ทักษะ ไหวพริบและความคิด เป็นสำคัญ

ระเด่น ทักษณา (2545 : 219) ได้ให้ความหมายว่า การฟัง เป็นองค์ประกอบหนึ่งของการพูดการฟังต่างกับการได้ยิน การได้ยินเป็นกระบวนการที่คลื่นเสียงผ่านเข้าไปในหูทะลุผ่านหูชั้นนอก หูชั้นกลางและหูชั้นในแล้วส่งต่อไปยังสมอง แต่การฟังต้องมีความสนใจ ตั้งใจ และมีสมาธิที่จะฟังให้รู้เรื่องเข้าใจ จำได้ และนำไปปฏิบัติได้

ปัญญินดา ชัยสนิท (2548 : 31) ได้ให้ความหมายว่า การที่ประสาทรับสัมผัสทางไสตได้รับเสียงจากภายนอก แล้วผ่านมายังสมองเกิดการแปลความหมายเป็นความเข้าใจ เกิดการเรียนรู้ เกิดการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ และ ถูกเก็บบันทึกไว้ในหน่วยความจำและเมื่อถึงเวลาที่พร้อมจะใช้งาน ก็สามารถเรียกข้อมูลนั้นมาได้

กิตติชัย พินโน และอมร คหกิจโกศล (2554 : 193) ได้ให้ความหมายว่า การฟัง หมายถึง กระบวนการรับรู้สารโดยผ่านสื่อทางเสียงรูปแบบต่างๆ แล้วเข้าใจเรื่องราวได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้พูด ในการรับสาร ผู้ฟังควรใช้วิจารณญาณพิจารณาหาประโยชน์จากเรื่องที่ฟังนั้นด้วย องค์ประกอบ ของการรับสารด้วยการฟังมี 1.ได้ยิน (hearing) เป็นขั้นแรกเมื่อมีคลื่นเสียงมากระทบไสตประสาท 2. ฟังความสนใจ (concentration) เมื่อคลื่นเสียงมากระทบไสตประสาทแล้วผู้ฟังจะฟังความสนใจไปยังเสียงและแหล่งกำเนิดเสียง 3. เข้าใจ (comprehension) หากว่าผู้ฟังได้ยินเสียงที่เป็นภาษาที่ผู้ฟังสามารถเข้าใจความหมายได้ ผู้ฟังก็จะเข้าใจสารนั้นว่าหมายถึงอะไร 4. ตีความ (interpretation) เมื่อผู้ฟังเข้าใจความหมายตามที่ปรากฏในรูปสารแล้วผู้ฟังจะหาความหมายที่แท้จริงว่าผู้ส่งสารต้องการสื่อสารอะไร 5. ตอบสนอง (reaction) เมื่อผู้ฟังเข้าใจความหมายที่แท้จริงในสารแล้วก็จะมีปฏิกิริยาตอบสนองอย่างใดอย่างหนึ่งไปยังผู้พูด

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556 : 811) ได้ให้ความหมายว่า ตั้งใจสดับคอยรับเสียงด้วยหู ได้ยิน เชื่อ ทำตามถ้อยคำ เช่น ให้ฟังคำสั่งผู้บังคับบัญชา

สรุปได้ว่า การฟัง เป็นกระบวนการรับสารของมนุษย์ทางร่างกายและสติปัญญาประเภทหนึ่ง ซึ่งพฤติกรรมการรับสารดังกล่าวต้องผ่านกระบวนการฟัง ผู้รับสารต้องแปลความหมายของเสียงที่ได้ยินเพื่อการรับรู้ เข้าใจและตีความสารตามความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์ รวมทั้งการแสดงปฏิกิริยาตอบสนองสารที่ได้ฟัง กระทั่งสามารถนำไปปฏิบัติต่อไป

2.1.2 ความสำคัญของการฟัง

การฟังเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อมนุษย์ เพราะการฟังเป็นกระบวนการสื่อสารที่มนุษย์ใช้กันมากที่สุดในชีวิตประจำวัน การฟังมากทำให้คนมีความรู้มากเกิดความรอบรู้ อีกทั้งการฟังยังเป็นส่วนสำคัญของการพูด เพราะถ้าฟังผิดจะมีผลที่ไม่ดีเกิดขึ้นในการนำไปถ่ายทอดต่อ อย่างเช่นสวนวนที่ว่า “ฟังไม่ได้ศัพท์ จับไปกระเดียด” ผู้ที่มีทักษะในการฟังเป็นอย่างดีจะได้ รับผลประโยชน์อย่างแท้จริง หากทักษะการฟังบกพร่องก็จะทำให้การใช้ทักษะด้านอื่นบกพร่องด้วย ความสำคัญของการฟังอาจจำแนกได้ดังนี้

คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (2552 : 36 – 37) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฟังว่า

1. การฟังเป็นทักษะทางภาษาที่มนุษย์ใช้เป็นทักษะแรก และเป็นพื้นฐานของทักษะทางภาษาด้านอื่นๆ
2. การฟังเป็นทักษะที่มนุษย์ใช้มากที่สุดในชีวิตประจำวัน
3. การฟังเป็นการกระบวนการของการเรียนรู้บางอย่างหนึ่ง ที่ช่วยให้ผู้ฟังรับความรู้ความเข้าใจและแนวคิดจากผู้อื่น ทำให้ผู้ฟังมีความรู้และความสามารถนำคุณค่าของสิ่งที่ได้รับฟังไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันและการดำรงชีวิตในสังคมได้
4. การฟังทำให้เกิดความเพลิดเพลินซึ่งนับว่าเป็นการพักผ่อนที่มนุษย์ทำได้ทุกวันทุกโอกาสและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อย เช่น การฟังเพลง ฟังรายการวิทยุโทรทัศน์ที่เราพอใจ ฟังลำนาคำกลอนต่างๆ เป็นต้น
5. การฟังช่วยให้การสื่อสารด้วยวาจาได้ผลสมบูรณ์ การฟังเป็นส่วนสำคัญของการพูดเพราะว่า แม้ว่าพูดไปแล้ว แต่ไม่มีผู้ฟังก็ไม่ถือเป็นกระบวนการสื่อสารด้วยการพูด

6. การฟังช่วยสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น เช่น ฟังแล้วก็สามารถนำมาคิดพิจารณาทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ อันเป็นความคิดที่แปลกใหม่ หรือก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีสามารถนำสิ่งที่ได้ฟังมาใช้เป็นประโยชน์ได้

7. การฟังที่ดีจะช่วยให้การพูดบรรลุจุดมุ่งหมายได้ ดังนั้น จึงควรแสดงความสนใจกระตือรือร้น และไม่แสดงอาการเบื่อหน่ายในการฟัง

8. ความสามารถในการฟังช่วยส่งเสริมทักษะด้านอื่นๆ

9. การฟังเป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารของมนุษย์ซึ่งก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน เป็นผลให้มนุษย์อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สันติ เช่น การฟังคำแนะนำตักเตือน การฟังการชี้แจงแสดงเหตุผลการฟังข่าว เป็นต้น

กิตติชัย พินโน และอมร คหกิจโกศล (2554 : 194) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฟังว่า เป็นกระบวนการอย่างหนึ่งในการรับสาร ในบรรดาวิธีการสื่อสารของมนุษย์ การฟังเป็นวิธีสื่อสารที่สำคัญที่สุดและใช้มากที่สุด เพราะเรามักจะฟังมากกว่าอ่าน เขียน หรือพูด

1. การฟังเป็นกระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์
2. การฟังเป็นส่วนสำคัญของการคิดและการพูด
3. การฟังช่วยเพิ่มความรู้และให้ความบันเทิง
4. การฟังเป็นพฤติกรรมของผู้มีมารยาทในการสมาคม

สรุปได้ว่า ทักษะการฟังเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งในการรับสารที่มีความสำคัญในส่วนที่ช่วยส่งผลให้เกิดการพัฒนาทางความรู้ ความคิดและให้ความเพลิดเพลิน ทั้งยังเป็นกระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง

2.1.3 กระบวนการฟัง

การฟังเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกัน โดยเริ่มตั้งแต่เสียงภายนอกมากระทบที่โสตประสาท หลังจากนั้นกระบวนการฟังก็จะดำเนินติดต่อกันไป

บัญญัติา ชัยสนิท (2548 : 15) ได้กล่าวถึงกระบวนการฟังว่ามี 5 ระดับ ได้แก่

1. การได้ยินเสียงที่มากกระทบโสตประสาท (HEARING) เสียงพูดหรือเสียงใดๆ จะผ่านหูไปกระทบโสตประสาท ในขั้นนี้เรายังไม่เรียกว่า การฟัง (LISTENNING) เพราะการฟังนั้นกินความไปถึงการรับรู้และเกิดความเข้าใจต่อไปด้วย

2. การมีสมาธิต่อสิ่งที่เราได้ยินนั้น (CONCENTRATION) เมื่อเสียงกระทบโสตประสาทและเราฟังความสนใจที่จะฟัง เราก็สามารถรับรู้เรื่องราวหรือสาระที่เกิดจากเสียงนั้นได้

3. การเข้าใจสิ่งที่ได้ยิน (COMPREHENSION)

4. การตีความสิ่งที่ได้ยินตามความคิด ความรู้ และประสบการณ์ของผู้ฟัง (INTERPRETATION)

5. การตอบสนองต่อสารที่ได้อินั้น (REACTION)

กิตติชัย ฟินโน และอมร คหกิจโกศล(2554 : 193) ได้กล่าวถึงกระบวนการฟังว่ามี 5 ระดับ ได้แก่

1. ได้ยิน (hearing) เป็นขั้นแรกเมื่อมีคลื่นเสียงมากระทบโสตประสาท
 2. ฟุ้งความสนใจ (concentration) เมื่อคลื่นเสียงมากระทบโสตประสาทแล้วผู้ฟังจะฟุ้งความสนใจไปยังเสียงและแหล่งกำเนิดเสียง
 3. เข้าใจ (comprehension) หากว่าผู้ฟังได้ยินเสียงที่เป็นภาษาที่ผู้ฟังสามารถเข้าใจความหมายได้ ผู้ฟังก็จะเข้าใจสารนั้นว่าหมายถึงอะไร
 4. ตีความ (interpretation) เมื่อผู้ฟังเข้าใจความหมายตามที่ปรากฏในรูปสารแล้วผู้ฟังจะหาความหมายที่แท้จริงว่าผู้ส่งสารต้องการสื่อสารอะไร
 5. ตอบสนอง (reaction) เมื่อผู้ฟังเข้าใจความหมายที่แท้จริงในสารแล้วก็จะมีปฏิกิริยาตอบสนองอย่างใดอย่างหนึ่งไปยังผู้พูด
- สรุปได้ว่า กระบวนการฟังมี 5 ระดับ ได้แก่ 1.ได้ยิน (hearing) 2.ฟุ้งความสนใจ (concentration) 3.เข้าใจ (comprehension) 4. ตีความ (interpretation) 5.ตอบสนอง (reaction)

2.1.4 จุดมุ่งหมายของการฟัง

โปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (2552: 85) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการฟัง ดังนี้

1. การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ หมายถึง เนื้อความตอนหนึ่งตอนใดที่ประกอบกันขึ้นเป็นเรื่องนั้นๆ แล้ว ถ้าขาดไปจะทำให้เรื่องอื่น ๆ เกิดขึ้นไม่ได้ ดังนั้น การฟังเพื่อจับใจความสำคัญผู้ฟังจะต้องฟังอย่างตั้งใจ เกิดความเข้าใจจนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องนั้นได้ตลอด
2. การฟังเพื่อจับใจความโดยละเอียด เป็นการฟังเพื่อจับใจความสำคัญและรายละเอียดที่สำคัญของเรื่อง ผู้ฟังต้องมีสมาธิและอาจต้องมีการจดบันทึกย่อเพื่อช่วยความจำด้วย

3. การฟังเพื่อหาเหตุผลโต้แย้งหรือคัดค้านตาม การฟังประเภทนี้ ผู้ฟังต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในเรื่องต่างๆ ที่ได้ฟัง ผู้ฟังต้องใช้การพิจารณาว่ามีข้อเท็จจริงเพียงใด น่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด ผู้ฟังต้องรู้จักแยกแยะว่าตอนใดเป็นข้อเท็จจริง ข้อใดเป็นข้อคิดเห็นส่วนตัวของผู้พูด การฟังประเภทนี้จะช่วยฝึกให้เป็นผู้ที่เหตุผล และส่งเสริมให้มีวิจรรณญาณในการฟัง

4. การฟังเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และความซาบซึ้ง เป็นการฟังเรื่องราวหรือสารประเภทจรรโลงใจ เช่น คำประพันธ์ บทกวี ดนตรี เพลง นิทาน นวนิยาย ฯลฯ ผู้ฟังเกิดความรู้สึกเพลิดเพลินเกิดสุนทรียภาพ ทั้งยังสามารถยกระดับจิตใจของผู้ฟังให้สูงขึ้น เพราะได้ข้อคิด คติสอนใจและความซาบซึ้งใจในลักษณะต่างๆ จากสิ่งที่ฟัง

5. การฟังเพื่อส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการฟังเรื่องราวต่างๆ แล้วสามารถคิดคำนึงให้กว้างไกล หรือย้อนกลับได้ นอกเหนือจากการฟังหรือฟังแล้วเกิดความคิดดัดแปลงเปลี่ยนแปลงไปในที่ดีขึ้น จนสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต

ปรีชา ช้างขวัญยืน (2517 : 84) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการฟังไว้ดังนี้

1. การฟังเพื่อความบันเทิง คือการฟังเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากการเรียน การทำงาน หรือจากภาวะปัญหาต่างๆ การฟังดังกล่าวนี้แม้เพื่อตอบสนองของความต้องการทางอารมณ์ แต่ถ้าสิ่งที่เลือกฟังนั้นผ่านการเรียบเรียงและขัดเกลามาอย่างดีย่อมช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการของผู้ฟังได้ อย่างไรก็ตามการสร้างนิสัยให้เคยชินกับการฟังเพื่อความบันเทิงเพียงอย่างเดียวจะเท่ากับหัดให้ตนเองเป็นนักฟังระดับต่ำสุดเท่านั้น

2. การฟังเพื่อแสวงหาข้อมูลและความรู้ คือ การฟังเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง หรือความรู้และ ความเข้าใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การฟังเช่นนี้ผู้ฟังต้องสนใจว่าเรื่องที่พูดมีข้อเท็จจริงอะไรบ้าง ข้อเท็จจริงเหล่านั้นสัมพันธ์กันอย่างไร และความสัมพันธ์นั้นมีเหตุผลอะไรสนับสนุนบ้าง เพื่อนำมาพิจารณาโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ที่ตนมีอยู่มาตัดสินว่าถูกต้องน่าเชื่อถือหรือไม่ เมื่อไตร่ตรองอย่างรอบคอบและเห็นว่าถูกต้องแล้วจึงค่อยยอมรับ

3. การฟังเพื่อความจรรโลงใจ คือ การฟังเพื่อยกระดับจิตใจหรือการขัดเกลาจิตใจให้ประณีตละเอียดอ่อนขึ้น การฟังที่มีจุดมุ่งหมายเช่นนี้ ผู้ฟังต้องเข้าถึงคุณค่าของเรื่องที่ฟังว่าเนื้อหาก่อให้เกิดความดี ความงามที่จะช่วยยกระดับจิตใจให้สูงขึ้นอย่างไร และสามารถนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ดีงามและทำให้สังคมสงบสุขได้อย่างไร

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการฟังสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประการ คือ

1. การฟังเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ คือ การฟังที่ผู้ฟังมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาความรู้ความเข้าใจ และประเมินค่าเรื่องที่ได้ฟัง ลักษณะการฟังแบบนี้ ผู้ฟังจะต้องสามารถจับใจความสำคัญและจดจำรายละเอียดปลีกย่อยที่สำคัญได้ และต้องสามารถแยกแยะสิ่งที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ทั้งยังต้องสามารถวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่ได้ฟังอย่างมีเหตุผลและใช้วิจารณ์ญาณตัดสินประเมินค่าเรื่องที่ได้ฟังนั้น เช่น การฟังอภิปราย การฟังการบรรยาย การฟังปาฐกถา ฯลฯ

2. การฟังเพื่อความบันเทิง คือ การฟังที่ผู้ฟังมีจุดมุ่งหมายที่จะหาความเพลิดเพลิน เช่น การฟังเพลง การฟังละคร การฟังบทสนทนา แม้ว่าการฟังบางสถานการณ์ผู้ฟังอาจไม่ตั้งใจหรืออยากฟัง แต่บางครั้งเป็นการฟังเพื่อรักษามารยาท

2.1.5 วิธีฝึกฝนและพัฒนาทักษะการฟัง

การฟังเป็นทักษะที่ต้องได้รับการฝึกฝนและพัฒนาอยู่เสมอ เพราะการเข้าใจกระบวนการหรือขั้นตอนในการฟังจะช่วยให้การฟังมีประสิทธิภาพและเกิดเป็นทักษะที่สามารถใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด

แนวทางการฟังสารเพื่อสัมฤทธิ์ผล

อรอนงค์ ตั้งก่อเกียรติ และคณะ (ม.ป.ป. : 99) ได้กล่าวว่าผู้ฟังสามารถรับสารได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการ ผู้ฟังควรมีแนวทางปฏิบัติในการฟัง ดังนี้

1. ผู้ฟังควรมีความสามารถในการได้ยิน โดยฝึกประสาทหูให้สามารถจับเสียงได้รวดเร็วและถูกต้อง
2. ผู้ฟังควรมีความตั้งใจและสมาธิในการฟังทุกครั้ง
3. ผู้ฟังสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ โดยการจดบันทึกข้อความสำคัญและศัพท์ที่ไม่เข้าใจความหมาย รวมทั้งข้อสงสัยเพื่อซักถามผู้พูดต่อไป
4. ผู้ฟังสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ และสามารถนำข้อมูลที่ฟังไปถ่ายทอดได้อย่างถูกต้องรวมทั้งนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้
5. ผู้ฟังสามารถวิเคราะห์ประเมินค่าเรื่องราวที่ฟังได้ ผู้ฟังสามารถพิจารณาข้อความทั้งที่เป็นข้อเท็จจริงความคิดเห็น อารมณ์ ความรู้สึก รวมทั้งพิจารณาข้อดีข้อบกพร่อง จุดเด่น รวมทั้งคุณค่าทางภาษาและคุณค่าต่อสังคม
6. ผู้ฟังควรใช้เวลาว่างในการฟังเรื่องราวต่างๆที่มีสาระ หรือความบันเทิง เพื่อผู้ฟังจะได้รับประโยชน์ด้านสติปัญญา ความรอบรู้ รวมทั้งสุขภาพร่างกายและด้านจิตใจ

วิธีการปลูกฝังทักษะการฟัง

ฐิติรัตน์ ลดาวัลย์ (2538 : 10 – 12) ได้กล่าวถึงวิธีการปลูกฝังทักษะการฟัง ออกเป็น 10 ข้อ ดังนี้

1. ทำตัวให้มีความพร้อมที่จะรับฟัง พยายามศึกษาหัวข้อเรื่องที่จะฟัง ก่อน เพื่อที่จะได้มีพื้นความรู้เบื้องต้นในเรื่องที่จะฟัง ซึ่งจะช่วยให้สามารถเข้าใจเรื่องที่ฟังนั้นได้ง่าย และรวดเร็วขึ้น

2. ฟังอย่างสุภาพและตั้งใจจริง การที่เราตั้งใจแน่วแน่ในการฟังจะทำให้ การฟังประสบผลสัมฤทธิ์ วิธีที่จะช่วยให้เราตั้งใจฟังอย่างแน่วแน่ ก็คือในขณะที่ฟังให้พยายามจับ และทบทวนใจความสำคัญที่ผู้พูดพูด หรือนึกเอาความคิดหลักต่อไป หรือพยายามคิดวิเคราะห์ ความหมายที่แท้จริงลึกซึ้งที่ผู้พูดต้องการสื่อสารให้เราทราบ

3. ต้องรู้จักสังเกตอวัจนภาษาหรือภาษาท่าทางของผู้พูด เพราะ การสื่อสารนั้นไม่ได้มีวัจนภาษาหรือภาษาที่เรียบเรียงเป็นถ้อยคำเป็นสื่อเท่านั้น ในชีวิตประจำวัน เราสื่อสารกันด้วยอวัจนภาษาก็มาก การที่เราสังเกตกิริยาท่าทาง น้ำเสียง สีหน้า สายตาของผู้พูด จะทำให้เราเข้าใจสารและจุดประสงค์ของผู้พูด

4. ในขณะที่ฟัง ต้องหมั่นฝึกฝนและปฏิบัติให้ได้ตามขั้นตอนของการฟัง กล่าวคือ ต้องพยายามทำความเข้าใจเรื่องที่ฟังให้ตรงกับผู้พูดมากที่สุด โดยอาศัยประสบการณ์ เดิมช่วย ต้องรู้จักประมวลความคิดในขณะที่ฟังด้วยการเลือกสรรข้อมูลต้องตรงกับข้อเท็จจริง และ รู้จักปฏิเสธข้อมูลที่คลาดเคลื่อนสามารถใช้วิจารณญาณในการตัดสินคุณค่า รู้จักเก็บจดจำ รวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปใช้อ้างอิงได้ สามารถสรุปสาระและความคิดรวบยอดได้

5. พยายามหาประโยชน์จากการฟัง ดังได้กล่าวแล้วว่า การนำประโยชน์ จากการฟังมาใช้ได้นั้นนับเป็นหัวใจที่สำคัญในการฟัง ฉะนั้น ผู้ฟังจะต้องนึกเสมอว่าทุกครั้งที่ฟังนั้น จะต้องได้ประโยชน์หรือคุณค่าบ้างไม่มากก็น้อย หน้าที่ของเราก็คือหาประโยชน์จากสิ่งที่ได้ฟังให้ มากที่สุด แต่มีใช้หมายความว่าเราจะรับแต่ความคิดของคนอื่นเสียหมด ในขณะที่เรารับความคิด ของคนอื่นนั้น เราต้องหมั่นฝึกให้ตัวเราเกิดความคิดใหม่ที่เป็นของตนเองด้วย

6. พยายามจดบันทึกทุกครั้งในขณะที่ฟัง เพื่อเป็นเครื่องช่วยเตือน ความจำ แต่ฟังระวังว่าอย่าพะวงเรื่องจดบันทึก จนลืมฟังเรื่องที่จด เพราะบางคนมักชอบจดบันทึก อย่างมีระบบและระเบียบเกินไป ทำให้การจดบันทึกเป็นอุปสรรคต่อการฟังได้

7. ปัญหาการจับใจความสำคัญ และสรุปความคิดรวบยอดไม่ได้นั้นเป็น ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กไทยมาก เพราะการฝึกฝนทักษะในด้านนี้ของเด็กไทยเรามีน้อย วิธีปรับปรุง

แก้ไขข้อบกพร่องนี้จึงต้องอาศัยการฝึกฝนบ่อยๆ โดยก่อนที่จะฟังเนื้อหาสาระใดๆ นั้น นักศึกษาคควรจะต้องพิจารณาหัวข้อเรื่องที่จะฟังก่อน แล้วลองถามตัวเองว่าในเรื่องเช่นนี้เราควรจะรู้อะไรบ้างแล้วตั้งเป็นคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่สำคัญทั้งหมด ในขณะที่ฟังก็พยายามจดโน้ตตามประเด็นสำคัญที่เรากำหนด

8. การเป็นคนใจแคบไม่ยอมรับฟังความคิดของคนอื่นนั้น นับว่าเป็นข้อบกพร่องอย่างยิ่ง นักฟังที่ดีต้องควรฝึกหัดที่จะสงบอารมณ์และทำใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้พูด การที่ผู้ฟังมีข้อคิดเห็นส่วนตัว มีความลำเอียงหรืออคติต่อสิ่งที่ผู้พูดกล่าวถึง แล้วก็โกรธและต่อต้านไม่ฟัง ทำให้บางทีก็ขาดหรือพลาดที่จะพิจารณาหรือฟังว่าเขาพูดอะไร หมายถึงอะไร เราควรควบคุมปฏิกิริยาของเรา พยายามฟังให้เข้าใจความคิดของผู้พูดโดยตลอด เพื่อให้ให้นำมาพิจารณาให้เที่ยงแท้ในทุกๆ ด้านแล้วจึงค่อยตัดสินใจว่า เหตุผลของใครถูกต้องหรือมีพื้นฐานอะไรที่ทำให้เกิดความคิดต่างกัน การตัดสินใจว่าอะไรผิดขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เกณฑ์อาจเป็นความเชื่อต่อๆ กันมาของสังคมหรือความคิดของคนๆ เดียวก็ได้ หากแต่ต้องประกอบไปด้วยเหตุผลที่เหมาะสม

9. ถ้านักศึกษาติดนิสัยชอบฟังแต่ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง ไม่ชอบฟังข้อคิดเห็นหรือรายละเอียดปลีกย่อยที่ผู้พูดพูด ก็ควรที่จะหัดฝึกฝนการฟังเสียใหม่โดยฟังคำพูดทุกๆ อย่างที่ผู้พูดกล่าวเพราะการที่ฟังอะไรเฉพาะอย่างนั้นจะทำให้เราอาจจะพลาด หรือไม่เข้าใจความหมายที่ผู้พูดต้องการสื่อสารให้เราทราบ ฉะนั้น อย่าแยกฟังเฉพาะข้อเท็จจริง แต่ควรหัดแยกสิ่งที่เป็นสาระสำคัญ สิ่งที่เป็นหัวใจของการพูดนั้นมาพิจารณา จึงจะเรียกได้ว่าเป็นนักฟังที่มีประสิทธิภาพ

10. ข้อบกพร่องในเรื่องไม่มีมารยาทในการฟัง เป็นจุดบกพร่องที่แก้ไขง่าย ผู้ฟังจะต้องรักษามารยาทในการฟัง เช่น แสดงกิริยาที่สงบเรียบร้อย ตั้งใจฟัง ฟังอย่างสุภาพ ไม่คุยกันในขณะที่ผู้พูดพูดไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น หรือไม่ลุกเดินเข้าเดินออกโดยไม่จำเป็น ถ้าจำเป็นจะต้องลุกขึ้นจากที่นั่งก็ควรทำความเคารพผู้พูดก่อน

วิธีการพัฒนาทักษะการฟัง

จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2556 : 108 – 109) ได้กล่าวถึงการพัฒนาทักษะการฟัง ดังนี้

1. สนใจฟัง การสนใจฟังข้อความหรือเรื่องราวทั้งในวงสนทนา การบรรยายหรืออื่นๆ เป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะเมื่อเราหวังที่จะเข้าใจหรือได้ประโยชน์จากเรื่องที่ฟัง การฟังแต่ละครั้งจึงควรฝึกให้มีสมาธิจดจ่อกับเรื่องที่ฟัง พยายามมุ่งความสนใจไปในเรื่องที่

กำลังฟังโดยไม่ให้มีเรื่องอื่นๆ มารบกวนความคิด เพราะการปล่อยให้ความคิดเรื่องอื่นเข้ามาปะปน เรื่องที่กำลังฟัง ย่อมไม่ได้ประโยชน์ตามที่กำหนดจุดมุ่งหมายไว้

2. ช่างสังเกต ขณะที่ฟังควรสังเกตอวัจนภาษาของผู้พูดเพราะการสื่อสารนั้นไม่ได้มีแต่ตัวจนาภาษาเท่านั้น หากเป็นการฟังจากบุคคลโดยตรง เราควรสังเกตกิริยาท่าทาง สายตา สีหน้า น้ำเสียงของผู้พูด หรือถ้าเป็นการฟังโดยผ่านสื่ออื่นๆ อาจต้องสังเกตการใช้เสียง เช่น เสียงหนัก เสียงเบา เสียงสูง เสียงแหลม เสียงตะโกน เสียงกระซิบ เป็นต้น และการใช้น้ำเสียง เช่น น้ำเสียงสดใส น้ำเสียงเกรี้ยวกราด น้ำเสียงท้อแท้ น้ำเสียงประชดประชัน เป็นต้น การสังเกตอวัจนภาษานี้จะช่วยให้เข้าใจความคิดและวัตถุประสงค์ของผู้พูดได้ชัดเจนมากขึ้น

3. เปิดใจกว้าง ผู้ฟังที่ดีควรเปิดใจกว้างยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น โดยพยายามตัดอคติที่มีต่อผู้พูดและเรื่องที่ฟัง แม้จะไม่เห็นด้วยหรือไม่ชอบก็ควรฟังให้จบเรื่องโดยยังคงความสนใจที่จะฟังไว้ให้ได้ ด้วยการพยายามวางใจเป็นกลาง และทำความเข้าใจความคิดของผู้อื่นเพื่อนำมาพิจารณาแยกแยะภายหลัง การฟังเรื่องราวทุกเรื่องด้วยใจเปิดกว้างเป็นการให้โอกาสตนเองได้เรียนรู้เรื่องราวที่หลากหลาย ทั้งที่รู้แล้วและยังไม่รู้ ทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย เพื่อจะได้พัฒนาตนเองในด้านการคิดพิจารณาด้วย

4. หมั่นฝึกฝน พยายามฟังเรื่องให้หลากหลาย ไม่จำกัดประเภทและขอบเขตเนื้อหา เช่น บทสนทนา ข่าว บทความ ปาฐกถา การอภิปราย ใต้เวที นิทาน เรื่องเล่า เป็นต้น ในช่วงเริ่มต้นของการฝึกอาจเลือกฟังเรื่องสั้นๆ ก่อน แล้วจึงค่อยๆ เพิ่มความยาวของเรื่องขึ้น ขณะที่ฟังควรฟังด้วยความสนใจและตั้งใจ พยายามจดจำส่วนที่สำคัญ และทดสอบความเข้าใจเรื่องที่ฟังด้วยการนำส่วนสำคัญที่จำไว้มาเล่าต่อโดยสังเกตผู้ฟังเรื่องที่เรากล่าวว่าเขาสามารถรับรู้และเข้าใจเรื่องที่เรากล่าวได้หรือไม่ การฝึกฝนดังกล่าวนี้ควรหมั่นทำอย่างต่อเนื่อง ทักษะการฟังจึงจะค่อยๆ พัฒนาขึ้น

5. จดบันทึก เมื่อมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนว่าต้องการได้ประโยชน์จากการฟัง โดยเฉพาะการฟังเพื่อแสวงหาข้อมูลและความรู้ ควรใช้หลักการ “คิดไปจดไป” เพราะเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยสร้างสมาธิ ด้วยเหตุที่สมอง สายตา และมือทำงานประสานกันอย่างสม่ำเสมอ เมื่อฟังแล้วควรคิดเรียบเรียงถ้อยคำให้กระชับแล้วจึงจดแบบสรุปเฉพาะส่วนที่สำคัญ เพื่อช่วยเตือนความจำ ไม่ควรฟังแล้วจดตามทุกคำพูด เพราะอาจจดไม่ทัน ด้วยเหตุที่อัตราการพูดย่อมเร็วกว่าการเขียน และเมื่อกลับมาอ่านก็ไม่เข้าใจ เนื่องจากข้อความที่จดไม่มีความต่อเนื่อง และที่สำคัญคือไม่ได้คิดตามเรื่องที่ฟัง มุ่งมั่นแต่จะจด ซึ่งในท้ายที่สุดแล้วก็ไม่ได้ประโยชน์จากการฟังตามที่ได้คาดหวัง

สรุปได้ว่า วิธีฝึกฝนและพัฒนาทักษะการฟังจะช่วยให้การฟังมีประสิทธิภาพและหากมีการฝึกฝนอยู่เป็นประจำจะทำให้ผู้ฟังมีทักษะการฟังที่ดี ส่งผลให้การเรียน การทำงาน ประสบความสำเร็จได้อีกด้วย

2.1.6 การฟังอย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้ฟังแต่ละคนมีพฤติกรรมการฟังแตกต่างกันไป บางคนรู้จักเพียงแต่ฟังและเข้าใจเรื่องที่ฟังเท่านั้น ในขณะที่บางคนอาจเกิดผลสัมฤทธิ์ในการฟังเป็นอย่างดีจนถึงขั้นสามารถประเมินค่าและวิจารณ์เนื้อเรื่องที่ฟังได้อย่างละเอียดลออ สมรรถภาพการฟังที่แตกต่างกันของผู้ฟังอาจพิจารณาจากความสามารถของผู้ฟังได้ดังต่อไปนี้ (โปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.2552 :92 - 93)

1. ฟังแล้วจับประเด็นได้

ขณะฟังแต่ละครั้ง ผู้ฟังจะต้องมีสมาธิและสนใจเรื่องที่ฟัง เพื่อจะได้เข้าใจเรื่องราวที่ฟังติดต่อกันได้โดยตลอด จนจับประเด็นของเรื่องได้ สามารถแยกแยะได้ว่าข้อความใดเป็นใจความสำคัญ และข้อความใดเป็นพลความ รู้ว่าผู้พูดเจตนาจะสื่อสารอะไรเป็นสำคัญแก่ผู้ฟัง นอกจากนี้ผู้ฟังยังควรรู้จักจับประเด็นจากบริบทซึ่งขยายประเด็นสำคัญ แล้วควรสรุปเรื่องที่ฟังโดยสังเขป

2. ฟังแล้วสามารถวิเคราะห์ได้

ผู้ฟังควรพิจารณาแยกใจความที่ฟังให้ได้ว่า ส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นความคิดเห็น หรือเป็นความรู้สึกของผู้พูด และเรื่องราวที่ฟังมีอะไรเป็นเหตุอะไรเป็นผล นอกจากนี้ผู้ฟังควรสังเกตแล้ววิเคราะห์กิริยาท่าทางของผู้พูด เช่น สีหน้า แววตา กระแสเสียง ท่าทางการเคลื่อนไหวหรืออากัปกริยาต่างๆ ว่าสัมพันธ์กับคำพูดอย่างไร เพราะอวัจนภาษาที่ผู้พูดใช้ในการสื่อสารนั้นอาจช่วยเสริมประกอบเนื้อความของผู้พูดให้ผู้ฟังเข้าใจเรื่องราวได้ง่ายและกระจ่างขึ้นได้

3. ฟังแล้วตีความได้

การฟังในบางโอกาส ผู้พูดอาจเลือกสื่อสารด้วยถ้อยคำที่มีความหมายไม่ตรงตามตัวอักษร เช่น ผู้พูดใช้คำที่มีความหมายนัยประหวัด หรือกล่าวเป็นโวหาร สำนวน สุภาพศิต คำพังเพย หรือบทร้อยกรองสั้นๆ ผู้ฟังที่ดีต้องตีความ และค้นหาความหมายสารที่ซ่อนนั้นได้

4. ฟังแล้วสามารถประเมินคุณค่าได้

ผู้ฟังที่มีทักษะการฟังในระดับสูงจะสามารถบอกได้ว่าสิ่งที่ฟังนั้นดีหรือไม่ดี โดยใช้เหตุผลหรือ ความคิดเห็นเป็นเครื่องมือตัดสินการพูด ซึ่งผลการประเมินค่าสิ่งที่ได้ฟังย่อม

เป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยให้ผู้ฟังพิจารณาเลือกสรรสิ่งที่ดีจากการฟัง ในแง่ของการนำข้อความรู้ ข้อเตือนสติ หรือข้อคิดเห็นต่างๆ มาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคมได้

5. ฟังแล้วจดบันทึกได้

การฟังเป็นทักษะการสื่อสารที่สัมพันธ์กับทักษะการเขียน กล่าวคือ การจดบันทึกช่วยให้จดจำหรือย้ำเตือนความทรงจำจากการฟังได้ ดังนั้น เมื่อฟังสิ่งใดแล้ว ผู้ฟังควรจดบันทึกสาระสำคัญของสารที่ฟัง แนวคิด หรือข้อสังเกตที่ผู้ฟังได้รับการฟัง

สรุปได้ว่า การฟังอย่างมีประสิทธิภาพ คือ การฟังแล้วจับประเด็นได้ ฟังแล้วสามารถวิเคราะห์ให้ได้ ฟังแล้วตีความได้ ฟังแล้วสามารถประเมินคุณค่าได้ และฟังแล้วจดบันทึกได้ ซึ่งหากผู้ฟังสามารถฟังและสามารถทำสิ่งเหล่านี้ได้ นั้นหมายความว่าผู้ฟังมีประสิทธิภาพในการฟัง

2.1.7 การจับใจความสำคัญสารจากการฟัง

สำหรับหลักการจับใจความสำคัญสารจากการฟัง คือ เนื้อหาที่เป็นส่วนสำคัญที่สุดของเรื่องใจความสำคัญอาจอยู่รวมกันในตอนใดตอนหนึ่งของเรื่อง หรืออาจอยู่กระจายไปตลอดทั้งเรื่อง ดังนั้น ในการฟังเพื่อจับใจความสำคัญ ผู้ฟังจะต้องฟังอย่างตั้งใจ เพื่อให้เกิดความเข้าใจจนสามารถ จับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้โดยตลอด มีวิธีการฟังดังนี้ (โปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.2552 :102 - 103)

1. ฟังเรื่องราวให้เข้าใจ พยายามจับใจความสำคัญของเรื่องเป็นตอนๆ ว่าเรื่องอะไร ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
2. ฟังเรื่องราวที่เป็นใจความสำคัญแล้วหารายละเอียดของเรื่องที่เป็นลักษณะปลีกย่อยของใจความสำคัญ หรือที่เป็นส่วนขยายใจความสำคัญ
3. สรุปความโดยรวบรวมเนื้อหาสาระสำคัญอย่างครบถ้วน วิธีการสรุปความจากการฟังนั้น เราจะต้องค้นหาให้พบว่าสารใดเป็นความคิดสำคัญในเรื่องนั้นๆ แล้วสรุปไว้เฉพาะใจความสำคัญโดยเขียนชื่อเรื่อง ผู้พูด โอกาสที่ฟัง วัน เวลา และสถานที่ที่ได้ฟังหรือดูไว้เป็นหลักฐานเครื่องเตือน ความทรงจำต่อไป การฟังและดูเพื่อจับประเด็นและสรุปความ เป็นการฟังในชีวิตประจำวันเพื่อให้ได้สาระสำคัญของเรื่องที่ฟัง เช่น ฟังการสนทนา ฟังเรื่องราวข้อมูลข่าวสารต่างๆ ฟังโทรศัพท์ ฟังประกาศฟังการบรรยาย ฟังการอภิปราย ฟังการเล่าเรื่อง เป็นต้น

วิธีสรุปความตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ขั้นอ่าน ฟัง และดู

- อ่าน ฟังและดูให้เข้าใจอย่างน้อย 2 รอบ เพื่อให้ได้แนวคิดที่สำคัญ

2. ขั้นคิด

- คิดเป็นคำถามว่าอะไรเป็นจุดสำคัญของเรื่อง
- คิดต่อไปว่า จุดสำคัญของเรื่องมีความสัมพันธ์กับสิ่งใดบ้าง แล้วลงมือ

จดบันทึกสิ่งนั้นๆไว้เป็นข้อความสั้นๆ

- คิดวิธีที่จะเขียนสรุปความให้กะทัดรัดและชัดเจน

3. ขั้นเขียน

- เขียนร่างข้อความสั้นๆ ที่จดบันทึกไว้
- ชัดเกลาและตกแต่งร่างข้อความที่สรุปให้เป็นภาษาที่ดีสื่อความหมาย

ได้แจ่มแจ้งชัดเจน

สรุปได้ว่า การจับใจความสำคัญสารจากการฟังเป็นวิธีการที่สำคัญที่ช่วยให้การฟังสัมฤทธิ์ผล เพราะการจับใจความมีลำดับขั้นตอนที่ช่วยให้ผู้ฟังสามารถเข้าใจสารสำคัญจากการฟังและนำไปสู่ การเข้าใจสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.8 การวิเคราะห์และประเมินสารจากการฟังอย่างมีวิจารณญาณ

การฟังนับว่ามีความสำคัญยิ่งในการส่งสารข้อมูลต่างๆ แต่ถ้าฟังไม่ถูกวิธีก็จะไม่ก่อประโยชน์เท่าที่ควร และบางกรณีอาจเป็นโทษอีกด้วย หลักการฟังเพื่อวิเคราะห์และประเมินสารจากการฟังอย่างมีวิจารณญาณ มีหลักทั่วไปมีดังนี้ (โปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.2552:104 - 106)

1. มีมารยาทในการฟัง โดยการแสดงความกระตือรือร้นที่จะฟัง ตั้งคำถามตามความเหมาะสมยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป และรู้จักควบคุมอารมณ์

2. ตั้งความประสงค์ในการฟังให้แน่นอน และพยายามฟังให้ได้ตามความมุ่งหมายมากที่สุดใช้วิจารณญาณเลือกฟังแต่เรื่องที่ควรฟัง และหลีกเลี่ยงเรื่องที่ไม่เหมาะสม รู้จักแยกแยะส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงและความคิดเห็น รู้จักใช้เหตุผลประกอบในการลงความเห็น รู้จักการใช้ศิลปะในการฟังคือ การใช้ความสามารถและไหวพริบที่จะให้ผู้พูดมีความสบายใจที่จะพูดและพูดได้ตรงจุดประสงค์ของผู้ฟัง เช่น การแสดงให้ผู้พูดเห็นว่าเราตั้งใจฟัง เปิดโอกาสให้ผู้พูดได้พูดเต็มที่และแทรกคำถามที่เหมาะสมในโอกาสอันควรจดบันทึกสาระสำคัญและประเด็นที่ควรซักถามเพิ่มเติม

การฟังมีความมุ่งหมายประการสำคัญเพื่อแสวงหาความรู้และเสริมสร้างสติปัญญา การฟังที่จะสัมฤทธิ์ผลดังกล่าวจะต้องมีความสามารถจับใจความสำคัญและใจความอันตบรองของเรื่องที่ฟังได้รวดเร็วถูกต้อง หลักการพิจารณาใจความสำคัญและใจความสำคัญอันตบรองมี ดังนี้

1. ฟังเรื่องทั้งหมดให้จบ
2. เรื่องที่ฟังเกี่ยวกับอะไร
3. มีความสำคัญอย่างไร
4. เหตุเกิดที่ไหน
5. เกิดจากสาเหตุอะไร
6. ผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร

การฟังอย่างมีวิจารณ์ญาณ การฟังนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการรับสารในชีวิตประจำวัน การฟังอย่างมีวิจารณ์ญาณต้องประกอบไปด้วยการใช้ปัญญาในการวิเคราะห์พิจารณาไตร่ตรอง เพื่อค้นหาข้อเท็จจริงสามารถวิเคราะห์ตัดสินใจ และประเมินค่าสิ่งที่ฟังได้

หลักการฟังอย่างวิจารณ์ญาณ มีหลักปฏิบัติ ดังนี้

1. ผู้ฟังพิจารณาว่า ฟังเรื่องอะไรเป็นการฟังประเภทบทความ บทสัมภาษณ์ การเล่าเรื่องสรุปเหตุการณ์ ใครเป็นคนพูดคนสัมภาษณ์ ใครเป็นคนเขียนบทความ และหัวข้อนั้นมีคุณค่าแก่การฟังหรือไม่
2. พิจารณาผู้ส่งสารว่ามีจุดมุ่งหมาย และมีความจริงใจในการส่งสารนั้นเพียงใด
3. พิจารณาผู้ส่งสารว่ามีความรู้ ประสบการณ์หรือความใกล้ชิดกับเรื่องราวในสารนั้นเพียงใด
4. พิจารณาผู้ส่งสารว่าใช้กลวิธีในการส่งสารนั้นอย่างไร คือ วิธีการธรรมดาหรือยกย่อนซ่อนนปมอย่างไร
5. พิจารณาเนื้อหาของสารว่า ส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น
6. พิจารณาสารว่าเป็นไปได้ และควรเชื่อเพียงใด
7. ผู้ฟังควรประเมินว่าสิ่งที่ฟังมีประโยชน์และมีคุณค่ามากน้อยเพียงไร

หลักการแยกข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริงในการรับฟังสาร

นอกจากจะจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังแล้ว นักศึกษาจะต้องแยกแยะได้ว่าใจความตอนใดเป็นข้อคิดเห็นส่วนตัวของผู้พูด ซึ่งจะมีลักษณะในการพิจารณาความถูกต้องได้

ยาก และตอนใดเป็นข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นเรื่องที่สามารถพิสูจน์ความถูกต้องได้ การแยกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นมีดังนี้

1. การแยกข้อเท็จจริง เป็นข้อมูลที่สามารถพิสูจน์ได้ เห็นว่าเป็นจริงหรือเป็นเท็จ ได้จากตัวเลขเชิงปริมาณต่างๆ ที่มีอยู่ซึ่งทำการตรวจสอบได้ดังนี้ เช่น ประชาหนัก 50 กิโลกรัม , โอกาสสูงกว่าเสกสรรค์ เป็นต้น

2. ความคิดเห็นเป็นเรื่องของการคาดคะเนหรือการทำนายโดยอาศัยเหตุผล ส่วนตัวซึ่งควรจะ เปิดโอกาสให้มีการโต้แย้งหรือสนับสนุน เช่น ของเก่าดีกว่าของใหม่, มีเงินดีกว่ามีเกียรติ ฯลฯ การฟังเพื่อประเมินค่าเป็นการตรวจสอบว่าสิ่งที่ฟัง ถูกต้องชัดเจนมีเหตุผล เชื่อถือได้หรือไม่การฟังเพื่อประเมินค่าเป็นแสดงความคิดเห็นต่อข้อมูลที่ได้รับนั้นว่าเป็นความจริงหรือเป็นการโฆษณาชวนเชื่อ ซึ่งมีลักษณะเป็น การเผยแพร่ความคิด ความเชื่อและความคิดเห็นด้วยกลอุบายต่างๆ เพื่อโน้มน้าวจิตใจของผู้ฟังให้คล้อยตามที่ต้องการ และสิ่งที่ฟังนั้นมีคุณค่าหรือไม่ ดังนั้น การฟังเพื่อประเมินค่าจึงเป็นการฟังอย่างวิเคราะห์วิจารณ์เพื่อค้นหาข้อเท็จจริงและตัดสินสิ่งที่ฟังว่า มีคุณค่าหรือประโยชน์อย่างไร

การฟังเพื่อตัดสินใจ

เป็นกระบวนการฟังขั้นสูง ผู้ฟังมีความสามารถจะตัดสินใจเลือกสิ่งที่ดีที่สุดที่ได้จากการฟังนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ หรือเป็นแนวทางในการปฏิบัติตน ผู้ฟังจะต้องรู้จักใช้กระบวนการคิดช่วยในการตัดสินใจแก้ปัญหา หรือเลือกแนวทางในการนำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง กระบวนการคิดที่เป็นระบบนั้นต้องประกอบด้วยข้อมูล 3 ด้าน คือ

1. ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ต้องรู้จักตนเองอย่างทอ่งแท้ โดยพิจารณาข้อมูลทุกด้าน เช่น ด้านสุขภาพร่างกาย ความรู้ วยสถานภาพทางสังคม เศรษฐกิจ เป็นต้น

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสังคมและสิ่งแวดล้อม คือ พิจารณาผู้อื่น สิ่งอื่นๆ เช่น สภาพแวดล้อมทางชุมชน ภูมิประเทศ คุณธรรม ศีลธรรมจรรยา ค่านิยม สังคม ตลอดจนธรรมเนียมประเพณี เป็นต้น

3. นำข้อมูลเกี่ยวกับด้านวิชาการมาพิจารณาร่วมด้วยเพื่อตัดสินเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ถูกต้อง

สรุปได้ว่า การวิเคราะห์และประเมินสารจากการฟังอย่างมีวิจารณญาณ ประกอบไปด้วยหลักการฟังอย่างวิจารณ์ญาณ หลักการแยกข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริงในการรับฟังสาร การฟังเพื่อตัดสินใจ ซึ่งหลักการเหล่านี้จะช่วยให้การฟังในครั้งนั้นๆ สามารถทราบสิ่งที่เป็น

ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น และนำไปสู่การประกอบการตัดสินใจหลังสิ้นสุดการฟัง ซึ่งทั้งหมดนี้ต้องการผ่านการอย่างมีวิจารณญาณ

2.1.9 การประเมินค่าสารจากการฟัง

การประเมินค่าสารจากการฟัง หมายถึง การวัดค่าว่าผู้ฟังมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ฟังมากน้อยเพียงใด อาจประเมินด้วยตนเอง หรือให้ผู้อื่นประเมินให้ก็ได้ การประเมินผลนี้ถ้าหากมีความตั้งใจจริง และประเมินทุกครั้งที่ฟังจบ ก็สามารถนำไปปรับปรุงในการฟังที่ดีได้ ถ้าให้ผู้อื่นประเมินผู้ฟังก็ควรยอมรับการฟัง การประเมิน การวิจารณ์นั้น การประเมินผลการฟังผู้ประเมินต้องมีหลักเกณฑ์ในการฟังแต่ละประเภทที่มีความแตกต่างกันอยู่ ดังนี้ (โปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.2552:108 - 109)

1. การประเมินผลการฟังด้วยตนเอง สามารถประเมินได้ในสิ่งต่อไปนี้

- 1.1 ได้ยินชัดหรือไม่
- 1.2 ฟังแล้วเข้าใจเรื่องราวหรือไม่
- 1.3 ฟังแล้วสามารถเก็บใจความสำคัญได้เพียงใด
- 1.4 ฟังแล้วได้แนวคิดหรือความคิดใหม่หรือไม่ อะไรบ้าง
- 1.5 ฟังแล้วตอบคำถามที่เป็นข้อสงสัยได้หรือไม่
- 1.6 มีสมาธิในการฟังหรือไม่
- 1.7 มีความอดทนในการฟังจนจบเรื่องหรือไม่ เพียงใด
- 1.8 ฟังแล้วสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟังต่อได้หรือไม่ เพียงใด
- 1.9 ฟังแล้วสามารถนำไปใช้ประโยชน์หรือไม่ เพียงใด
- 1.10 รู้สึกเบื่อหน่าย หรือ รำคาญผู้พูดหรือไม่

2. การประเมินผลการฟังโดยผู้อื่น แบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ การประเมินผลโดยผู้พูด และ การประเมินผลโดยผู้อื่น

2.1 การประเมินผลโดยผู้พูด เป็นการประเมินผลการฟังของผู้ฟังโดยผู้พูดว่ามีประสิทธิภาพการฟังอย่างไร โดยพิจารณาสิ่งต่อไปนี้

- 2.1.1 ผู้ฟังสนใจกระตือรือร้นในการฟังเพียงใด
- 2.1.2 ผู้ฟังมีใจกว้างที่จะฟังทุกๆ คนพูดหรือไม่
- 2.1.3 ผู้ฟังสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้หรือไม่
- 2.1.4 ผู้ฟังสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้เพียงใด
- 2.1.5 ผู้ฟังเมื่อฟังแล้วเข้าใจตรงกับผู้พูดหรือไม่

2.1.6 ผู้ฟังมีมารยาทและความอดทนในการฟังเพียงใด

2.2 การประเมินผลโดยผู้อื่น เป็นการประเมินผลการฟังของผู้ฟังโดยผู้อื่น ซึ่งไม่ใช่ผู้พูดว่ามีประสิทธิภาพการฟังอย่างไร โดยพิจารณาสิ่งต่อไปนี้

2.2.1 ผู้ฟังสนใจกระตือรือร้นในการฟังเพียงใด

2.2.1 ผู้ฟังแต่งกายสุภาพและมีบุคลิกภาพดีหรือไม่เพียงใด

2.2.2 ผู้ฟังมีความตั้งใจและสมาธิในการฟังหรือไม่

2.2.3 ผู้ฟังมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ฟังหรือไม่เพียงใด

2.2.4 ผู้ฟังมีวิจารณ์ญาณในการฟังหรือไม่

2.2.5 ผู้ฟังมีการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือไม่

สรุปได้ว่า การประเมินค่าสารจากการฟัง สามารถประเมินผลจากการฟังด้วยตนเอง และประเมินผลการฟังโดยผู้อื่น ซึ่งการประเมินผลจะช่วยให้ทราบความรู้ความเข้าใจที่เรามีต่อการฟังในครั้งนั้นๆ ว่าสัมฤทธิ์ผลหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ผลที่ได้จากการประเมินจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะด้านการฟังต่อไป

2.1.10 การตีความสารจากการฟัง

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (2531 : 67) อธิบายความมุ่งหมายของการตีความว่า เพื่อพิจารณาว่าข้อความหรือเรื่องนั้นๆ มีความหมายที่แท้จริงว่าอย่างไร และสามารถที่จะอธิบาย ถึงเจตนาและความคิดของผู้เขียนได้อย่างแจ่มชัด การอ่านประเภทนี้ ผู้อ่านต้องใช้สติปัญญา แทะทะลุสิ่งที่อ่านได้ทั้งหมด คือ สามารถเข้าใจวัตถุประสงค์และท่าทีของผู้เขียน สามารถที่จะสรุป ความคิด จับใจความสำคัญและอธิบายขยายความได้

แนวทางการตีความมีสิ่งที่จะต้องพิจารณา ดังนี้

1. เรื่องและประเภทของสาร

การทราบเรื่องและประเภทของสารทำให้ทราบว่าต้องตีความเนื้อความตอนใด กล่าวคือข้อเท็จจริง ที่สื่อความหมายตรงไปตรงมาไม่จำเป็นต้องตีความเหมือนตอนที่เห็นความคิดเห็นซึ่งอาจมีการใช้สำนวน โวหาร ความเปรียบ หรือกลวิธีการแต่งในการนำเสนอที่ต้องทำความเข้าใจสารแฝง

2. เจตนาในการส่งสาร ในการส่งสารตามปกติผู้ส่งสารมักเลือกใช้ประโยคชนิดต่างๆ ให้ตรงกับเจตนาในการส่งสาร เช่น ใช้ประโยคบอกเล่าในการบอกหรือแจ้งเรื่องต่างๆ ใช้ประโยคคำถามเมื่อต้องการถาม ใช้ประโยคปฏิเสธ เมื่อตอบปฏิเสธ แต่ในบางครั้งจะสังเกตเห็นว่าผู้ส่งสารใช้ประโยคไม่ตรงกับเจตนาในการส่งสาร ผู้รับสาร จึงต้องอาศัยการตีความ

3. การใช้ถ้อยคำ

3.1 คำและความหมายของคำ คำมีความหมาย 2 อย่าง คือ

ความหมายโดยตรง คือ ความหมายตรงตามตัวอักษรดังที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน เช่น “พระรามเป็นมนุษย์ แต่ทศกัณฐ์เป็นยักษ์” คำว่า “ยักษ์” หมายถึง อมนุษย์ที่มีรูปร่างใหญ่โต น่ากลัว มีเขี้ยวอก ใจดำอำมหิต ชอบกินมนุษย์กินสัตว์

ความหมายโดยนัย หรือ ความหมายแฝง คือ ความหมายที่ชักนำความคิดให้ เชื่อมโยงถึงสิ่งอื่น เช่น “ยักษ์ประจำห้องเดินตรงมาแล้ว” คำว่า “ยักษ์” ในที่นี้ ผู้รับสารจะทราบว่าได้หมายถึงยักษ์ที่เป็นอมนุษย์ซึ่งมีแต่ในเทพนิยายแต่ต้อง ดีความ คำว่า “ยักษ์” ในที่นี้จึงหมายถึง มนุษย์ซึ่งอาจร่างสูงใหญ่หรือดูร้าย โดยเชื่อมโยงกับความหมาย โดยตรงของคำว่า “ยักษ์” เมื่อรับสารที่มีคำที่สื่อความหมายโดยตรง ผู้รับสารจะเข้าใจได้ทันที แต่ถ้าเป็นคำที่มีความหมาย โดยนัย หรือมีความหมายแฝง ผู้รับสารจำเป็นต้องตีความจึงจะเข้าใจความหมายได้ นอกจากนี้ผู้รับสารยังต้องระวังการตีความคำที่มีความหมายในลักษณะต่างๆ ดังนี้ การตีความคำตามความหมายที่ได้เรียนรู้มา เช่น “ดอกไม้” หมายถึง ผู้หญิง แต่อาจมีผู้ที่ใช้คำว่า ดอกไม้ ในความหมายอื่น เช่น “ดอกไม้สดขึ้นยืนให้ มวลชน” “ดอกไม้” ในที่นี้ หมายถึง มิตรภาพ หากผู้รับสารตีความตามนัยที่ได้เรียนรู้มาอาจไม่เข้าใจความคิดของผู้ส่งสาร

3.2 บริบทของคำ บริบทของคำมี 2 ลักษณะได้แก่ คำหรือข้อความแวดล้อมคำที่ตีความ และสถานการณ์แวดล้อม หรือสถานที่ในขณะที่มีการส่งสารนั้น ในการอ่านตีความผู้รับสารควรพิจารณา คำแวดล้อมที่ปรากฏเป็นลายลักษณ์ประกอบการตีความ

3.3 สำนวนโวหารและความเปรียบ สำนวนโวหารและความเปรียบเป็นศิลปะในการใช้ถ้อยคำเพื่อให้ส่งสารอย่างมีสีสัน ได้อรชรรส แต่แฝงนัยบางอย่างที่ต้องตีความจึงจะเข้าใจความหมายได้อย่างถูกต้อง

4. น้ำเสียง ท่าที หรือทัศนคติ น้ำเสียงเป็นสิ่งที่ผู้รับสารต้องพิจารณาในการตีความน้ำเสียง (Tone) นอกจากจะหมายถึงน้ำเสียงแล้ว ยังหมายถึงการแสดงความรู้สึกและทัศนคติของ ผู้เขียนหรือผู้พูดที่มีต่อเรื่องที่เขาเขียน ต่อผู้อ่าน หรือแม้กระทั่งต่อตัวผู้เขียนหรือผู้พูดเอง

สรุปได้ว่า ในการตีความสารจากการฟัง มีแนวทางที่ควรพิจารณา คือ เรื่องและประเภทของสาร เจตนาในการส่งสาร การใช้ถ้อยคำ และน้ำเสียง ท่าที หรือทัศนคติ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถทราบความหมายที่แท้จริงที่อยู่ในสารได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิรวัดมน เพชรรัตน์ (2555 : 47-49) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความเข้าใจการฟังภาษาไทยของนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังภาษาไทย ของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ตามระดับความเข้าใจในการฟัง 3 ระดับ คือ ระดับฟังคำ ระดับตีความหมาย และระดับมีวิจารณ์ญาณ กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มประชากรของนักศึกษากลุ่มภาษาไทย ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2555 ซึ่งได้มาจากการสุ่มโดยเฉพาะเจาะจง จำนวน 233 คน จำแนกเป็นนักศึกษาชาย 103 คน นักศึกษาหญิง จำนวน 130 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบทดสอบความเข้าใจในการฟังภาษาไทย จำนวน 90 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีความเชื่อมั่น 0.88 ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test ผลการวิจัยพบว่า 1. นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มีความเข้าใจในการฟังภาษาทั้ง 3 ระดับ ผ่านเกณฑ์ที่ผู้วิจัยตั้ง (ร้อยละ 75 ขึ้นไป หรือ 68 คะแนนจาก 90 คะแนนในภาพรวม) ที่ร้อยละ 77.51 และค่าเฉลี่ยที่ 69.80 คะแนน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่าระดับฟังคำผ่านเกณฑ์ที่ร้อยละ 80.99 ที่ค่าเฉลี่ย 24.30 ระดับตีความหมายผ่านเกณฑ์ที่ร้อยละ 77.04 ที่ค่าเฉลี่ย 23.11 ระดับมีวิจารณ์ญาณผ่านเกณฑ์ที่ร้อยละ 76.65 ที่ค่าเฉลี่ย 23 คะแนน 2. ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิง พบว่าความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงไม่แตกต่างกัน

สุชาติ รุสวานนท์ (2555 : 259-268) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการฟังภาษาไทยเพื่อการสื่อสารโดยใช้วิธีธรรมชาติสำหรับนักศึกษาชาวเกาหลี การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการฟังภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการฟังภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชาวเกาหลีก่อนและหลังการทำแบบฝึก และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาชาวเกาหลีที่มีต่อกิจกรรมและแบบฝึกทักษะการฟังภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาชาวเกาหลีจากภาควิชาการล่ามและการแปลภาษาไทยของมหาวิทยาลัยฮันุกู ภาษาและกิจการต่างประเทศที่มาเรียนภาษาไทย หลักสูตรระยะสั้นของภาควิชาภาษาไทย ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 14 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการฟังภาษาไทยเพื่อการสื่อสารจำนวน 8 ชุด 2) แบบทดสอบทักษะการฟังภาษาไทยเพื่อการสื่อสารก่อนและหลัง

ใช้แบบฝึก และ 3) แบบสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาชาวเกาหลีที่มีต่อกิจกรรมและแบบฝึกทักษะ การฟังภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สูตร E / E เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึก ใช้ค่าสถิติ t-test แบบไม่อิสระจากกัน เปรียบเทียบความสามารถในการฟังภาษาไทยของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทำแบบฝึกทักษะการฟัง และค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการหาค่าระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผลการวิจัยพบว่า 1. แบบฝึกทักษะการฟังภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.54/93.81 ซึ่ง แสดงว่าแบบฝึกมีประสิทธิภาพที่ยอมรับได้ 2. ผลสัมฤทธิ์การใช้แบบทดสอบทักษะการฟังภาษาไทยเพื่อการสื่อสารหลังใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาไทยเพื่อการสื่อสารโดยใช้วิธีธรรมชาติตามแนวคิดของวิลเลียม ลิตเติลวูดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนการใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. นักศึกษาชาวเกาหลีมีความคิดเห็นต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับสูง

สรุปได้ว่า ทักษะการฟังที่ประกอบด้วยการจับใจความสำคัญ การวิเคราะห์ การตีความ เมื่อมีการฝึกปฏิบัติผ่านแบบฝึก ชุดฝึก หรือกิจกรรมต่างๆ จะช่วยพัฒนาทักษะการฟังได้มากขึ้น

2.2 ทักษะการพูด

2.2.1 ความหมายของการพูด

“การพูด” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Speech” มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

อ้อม ประนอม (2540 : 132) ได้ให้ความหมายว่า การพูดเป็นการสื่อสารระหว่างมนุษย์ เพื่อถ่ายทอดความคิดความรู้สึก และอารมณ์ โดยใช้ภาษา น้ำเสียงและการแสดงออกเป็นสื่อ

ปรัชญา อาภากุล และการุณนันทน์ รัตนแสนวงษ์ (2542 : 11) ได้ให้ความหมายว่า การพูด หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก อารมณ์ ทศนคติ ประสบการณ์ และอื่นๆ จากผู้พูดไปยังผู้ฟัง โดยผ่านทางถ้อยคำ สีหน้า แววตา รวมทั้งน้ำเสียงและอากัปกริยาที่แสดงประกอบ เพื่อให้ผู้ฟังรับรู้และเกิดการตอบสนองทั้งทางวัจนภาษาและอวัจนภาษาได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ผู้พูดวางไว้

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2556 : 255) ได้ให้ความหมายว่า การพูด คือ การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการของผู้พูด เพื่อสื่อความหมายไปยังผู้ฟัง โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และอากัปกริยาท่าทางจนเป็นที่เข้าใจกันได้ การพูดเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ที่ว่าเป็น “ศาสตร์” เพราะการพูดจะต้องมีหลักเกณฑ์ และวิธีการต่างๆ ที่ใช้สอน ถ่ายทอด ปฏิบัติฝึกฝน เช่นเดียวกับหลักวิชาแขนงอื่นๆ ในส่วนที่เป็น “ศิลป์” นั้น ก็เพราะการพูดเป็นเรื่องของ

ความสามารถพิเศษเฉพาะบุคคล ดังนั้น ผู้ที่ต้องการจะเป็นนักพูดที่ดีจึงต้องศึกษาหลักและวิธีการพูดแล้วหมั่นฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ

กิตติชัย พินโน และอมรชัย คหกิจโกศล (2554 : 201) ได้ให้ความหมายว่าการพูด คือการถ่ายทอดความรู้ ความคิด หรือความต้องการของผู้พูดเพื่อสื่อความหมายไปยังผู้ฟัง โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง รวมทั้งอากัปกริยาต่างๆ ประกอบกันจนเป็นที่เข้าใจได้ การพูดเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เป็นศาสตร์เพราะการพูดมีหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการต่างๆ ที่สามารถถ่ายทอด ฝึกฝน และเรียนรู้ได้เช่นเดียวกับศาสตร์อื่นๆ และเป็นศิลป์เพราะการพูดจะต้องอาศัยกลวิธีในการนำเสนอหรือเทคนิคการเล่าเรื่อง ต้องรู้วิธีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และรู้จักปรับใช้กลวิธีการพูดให้เหมาะกับกาลเทศะและบุคคล เป็นต้น

สรุปได้ว่า การพูด หมายถึง การเสนอความคิด ถ่ายทอดความรู้ หรือข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันโดยอาศัยภาษาและเสียงพูดเป็นสื่อหลักหรือวจนภาษา และมีอากัปกริยาเป็นสื่อรองหรืออวจนภาษา ทั้งนี้เพื่อให้การพูดบรรลุตามความมุ่งหมาย ผู้พูดต้องเลือกสรรคำและภาษาเพื่อให้เหมาะสมกับการพูดแต่ละครั้ง

2.2.2 ความสำคัญของการพูด

การพูดมีความสำคัญยิ่งต่อมนุษย์ เพราะมนุษย์ใช้การพูดเป็นแกนกลางในการทำความเข้าใจเพื่ออธิบาย โน้มน้าวใจ หรือเพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นๆ การพูด เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ในการ สื่อความหมาย ที่เป็นศาสตร์เพราะเป็นวิชาที่มีหลักเกณฑ์ มีทฤษฎีให้เรียนรู้และถ่ายทอดกันได้ ส่วนที่ กล่าวว่าเป็นศิลป์เพราะการพูดต้องนำศาสตร์หรือทฤษฎีไปปฏิบัติให้เกิดความไพเราะสวยงาม เกิดความเชื่อถือ เกิดศรัทธาตลอดจนการปฏิบัติตาม

คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (2551 : 109) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพูดไว้ว่า การพูดมีความสำคัญยิ่งในชีวิตการสื่อสารของมนุษย์ ความสำเร็จหรือความล้มเหลวอาจเกิดขึ้นได้จากการพูดเป็นประการสำคัญ ซึ่งความสำคัญของการพูด พอจะแบ่งออกได้เป็น 4 ประการ ดังนี้

1. เป็นการเผยแพร่ความคิดเห็นของบุคคลไปสู่บุคคล หรือจากบุคคลไปสู่ชุมชน เพื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้ เข้าใจ หรือชักจูงใจให้ผู้อื่นคล้อยตาม
2. เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรม และปลูกฝังคุณธรรมให้แก่สังคม การอวยพรที่ดี การให้โอวาทที่ดี หรือการเทศนาสั่งสอน ล้วนเป็นวิถีทางแห่งการถ่ายทอดวัฒนธรรมและปลูกฝังคุณธรรมให้แก่สังคม

3. เป็นการเผยแพร่ความรู้และวิทยาการใหม่ๆ แม้ว่ามนุษย์จะสามารถใช้ตัวหนังสือในการสื่อสารแล้วก็ตาม แต่ในบางครั้งตัวอักษรก็ไม่อาจให้รายละเอียดชัดเจนได้เท่าคำพูด ดังนั้น ในการศึกษาไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระบบหรือนอกระบบ ผู้เรียนนอกจากจะค้นคว้าหาความรู้ได้จากหนังสือเรียนแล้วยังสามารถศึกษาด้วยการฟังคำสอนเพิ่มเติมจากครูผู้สอนหรือจากเทปเสียง

4. เป็นการเสริมสร้างความเข้าใจอันดี การพูดในเชิงสร้างสรรค์ ย่อมก่อให้เกิดความเข้าใจเสริมสร้างความสามัคคี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของบุคคลในชุมชน

โปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (2552:117 - 118) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพูดไว้ว่า ความสำคัญของการพูดถ้าพิจารณาถึงความสำคัญของการพูดในภาพรวมแล้ว จะเห็นได้ว่าการพูดนั้นมีความสำคัญโดยตรงต่อตัวผู้พูด ต่อผู้ฟังและผู้เกี่ยวข้อง ต่อการประกอบอาชีพ ต่อสังคม และต่อประเทศชาติ ซึ่งอาจกล่าวให้เห็นความสำคัญได้ ดังนี้

1. การพูดมีความสำคัญต่อตนเอง เพราะมนุษย์จำเป็นต้องมีการคบหาสมาคมซึ่งกันและกันต้องมีการเรียนรู้ในสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของศาสนา การเมือง ประเพณี วัฒนธรรม หรือแม้แต่วิถีแห่งการดำเนินชีวิต การเรียนรู้ดังกล่าวต้องใช้ภาษาพูดในการติดต่อเพื่อสื่อความหมายให้เข้าใจซึ่งกันและกันอันจะส่งผลให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ เกิดการพัฒนาารวมทั้งสามารถนำประสบการณ์ต่างๆ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิต ดังตัวอย่าง บุคคลที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานหรือรัฐบุรุษคนสำคัญๆ ของโลก เช่น อับราฮัม ลินคอล์น จอห์น เอฟ. เคนเนดี หรือ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นต้น บุคคลเหล่านี้ประสบความสำเร็จได้ก็เพราะโด่งดังมาจาก การพูด ดังคำกล่าวของ สุขุม นวลสกุล ที่ว่า “การพูดดีหรือพูดเก่งนั้นเป็นสมบัติอย่างหนึ่งที่ทำให้คนประสบความสำเร็จในชีวิตการงาน”

2. การพูดมีความสำคัญต่อผู้ฟังหรือผู้เกี่ยวข้อง การได้รับรู้หรือได้รับฟังข้อมูลที่ดีและมีประโยชน์ นอกจากจะทำให้ผู้ฟังหรือผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ เกิดความคิดและเกิดความรู้สึกสบายใจแล้ว ยังอาจนำความรู้ความคิดดังกล่าวไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวมได้ด้วย ในทางกลับกันถ้าได้รับรู้รับฟังข้อมูลที่ผิดพลาด อาจทำให้เกิดความเข้าใจผิด หรือนำไปปฏิบัติในทางที่ผิด ซึ่งเท่ากับเป็นการให้โทษแก่ผู้ฟังและผู้เกี่ยวข้องโดยตรง ดังนั้น ก่อนจะพูดสิ่งใดควรตรึกตรองให้รอบคอบเสียก่อน ดังคำของ เดล คาร์เนกี ที่ว่า “อย่าพูดจนกว่าท่านจะมั่นใจว่าท่านมีบางอย่างที่จะพูด และรู้ดีว่าเป็นเรื่องอะไร”

3. การพูดมีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพ เพราะการพูดเป็นเครื่องมือสำหรับประกอบอาชีพต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น แพทย์ พยาบาล นักธุรกิจ นักบริหาร วิศวกร หรือนักการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพครู ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการพูดโดยตรง ทั้งนี้เพราะอาชีพครูต้องใช้ภาษาพูดเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิดให้แก่ผู้เรียน เพื่ออบรมบ่มนิสัยให้เป็นคนดี และเพื่อให้สามารถติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นหรือกับสังคมภายนอก การได้เรียนรู้ได้ฝึกฝนเกี่ยวกับการพูดอยู่เสมอ จะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ของการพูดมากขึ้น โอกาสที่จะสร้างความสำเร็จในการประกอบอาชีพก็จะมีมากขึ้น ดังคำกล่าวของ วิจิตร อวระกุล ที่ว่า “การพูดมิใช่แค่เพียงพูดได้หรือพูดเป็น แต่ต้องพูดให้ได้ดีถึงระดับ จึงจะใช้ประกอบอาชีพได้”

4. การพูดมีความสำคัญต่อสังคม สังคมจะอยู่ได้ก็เพราะสมาชิกของสังคมมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ความเข้าใจดังกล่าว ส่วนใหญ่เกิดจากการใช้ภาษาพูดในการติดต่อสื่อสาร เพื่อการดำเนินชีวิต ประกอบอาชีพ อบรมสั่งสอน ปลูกฝังประเพณีวัฒนธรรม รวมทั้งแสดงความคิดเห็นอกเห็นใจต่อกัน หากสมาชิกพูดกันไม่เข้าใจ จะส่งผลให้เกิดความขัดแย้งและทำให้สังคมนั้นๆ เกิดปัญหาตามมา การอยู่ในสังคมที่มีความหลากหลาย จึงต้องระมัดระวัง โดยเฉพาะเรื่องของการพูดดังคำกล่าวของ เปลื้อง ณ นคร ที่ว่า “บางคนพูดดี แต่ไม่น่าฟัง บางคนพูดน่าฟัง แต่ไม่ดี บางคนพูดดีด้วยแล้วน่าฟังด้วย”

5. การพูดมีความสำคัญต่อประเทศชาติ ในการบริหารประเทศ การแถลงนโยบายของรัฐบาลก็ดี การอภิปรายในรัฐสภา หรือการให้คำมั่นสัญญาของรัฐมนตรีก็ดี คำพูดเหล่านี้ล้วนแต่ทำทนาย เพราะ การพิสูจน์ให้เห็นจริงว่าผู้พูดมีความสามารถจริงหรือไม่ และคำพูดนั้นๆ มีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด เป็นเรื่อง que ทุกคนต้องการพิสูจน์และรอคอยคำตอบ ดังนั้น การพูดในระดับประเทศ ซึ่งมีผลกระทบต่อผู้คนในภาพรวม ผู้พูดจึงต้องระมัดระวังและต้องมีจุดประสงค์ที่แน่นอน อย่างเช่น คำพูดของประธานาธิบดี จอห์น เอฟ. เคนเนดี ที่ว่า “อย่าถามว่ารัฐให้อะไรกับท่านบ้าง แต่จงถามว่าท่านได้ให้อะไรแก่รัฐบ้าง” เป็นการพูดที่ มุ่งหมายให้ประชาชนรู้จักเสียสละเพื่อประเทศชาติ

สรุปได้ว่า การพูดมีความสำคัญยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ทั้งความสำคัญในระดับบุคคล ระดับสังคม และในระดับประเทศชาติ ซึ่งความสำคัญของการพูดในระดับต่างๆ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาในระดับบุคคล ตลอดจนระดับประเทศ หากมีการใช้การพูดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์

2.2.3 ประเภทของการพูด

การพูดในแต่ละครั้งมีวิธีการที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งความแตกต่างที่เกิดขึ้นนั้น ส่วนหนึ่งเกิดจากประเภทของการพูดที่แตกต่างกัน การทราบเกี่ยวกับประเภทของการพูดจะช่วยให้ผู้พูดเข้าใจลักษณะและหลักการพูด สามารถกำหนดจุดมุ่งหมาย และสามารถเลือกใช้วิธีการพูดได้อย่างเหมาะสม

โปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (2552:123 - 136) ได้กล่าวถึงประเภทของการพูด โดยแบ่งเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

1. แบ่งตามลักษณะการพูด

การพูดแบ่งตามลักษณะได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

1.1 การพูดเดี่ยว

การพูดเดี่ยว หมายถึง การพูดที่มีผู้พูดคนเดียว อาจพูดในห้องเรียน ในที่ประชุม หรือในที่ชุมชน ก็ได้ สำหรับเรื่องที่น่ามาพูดอาจได้มาจากเหตุการณ์หรือประสบการณ์ของตนเอง จากเรื่องที่ได้ยินได้ฟังมา จากการอ่าน จากการศึกษาค้นคว้า จากการซักถาม หรือจากสิ่งที่มีผู้เล่าให้ฟัง เป็นต้น การพูดเดี่ยวที่นิยมกันอยู่ในสังคมปัจจุบันมีหลายประเภท ซึ่งแต่ละประเภทก็มีลักษณะที่แตกต่างกันไป เช่น การพูดบรรยาย หรือปาฐกถา การกล่าวรายงาน การกล่าวคำปราศรัย การพูดให้โอวาท การพูดในฐานะโฆษก หรือพิธีกร หรือการพูดวิจารณ์ เป็นต้น การพูดเดี่ยวมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้ฟังได้รับความรู้ความเพลิดเพลินหรือเพื่อเผยแพร่วิทยาการใหม่ๆ ที่ก้าวหน้า

1.2 การพูดกลุ่ม

การพูดกลุ่ม หมายถึง การพูดที่มีผู้พูดหลายๆ คนมาร่วมกันแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่พูด ในการพูดกลุ่ม ผู้พูดส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญในการพูด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพูดร่วมกับผู้อื่นหรือการพูดเป็นทีม ซึ่งต้องอาศัยหลักจิตวิทยาและมนุษยสัมพันธ์เป็นส่วนประกอบของการพูดกลุ่มซึ่งนิยมกันในปัจจุบัน ได้แก่ การสนทนา การสัมภาษณ์ การอภิปราย การประชุม หรือ การโต้วาที เป็นต้น การพูดกลุ่มมีจุดมุ่งหมายเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาหรือหาแนวทางปฏิบัติ

2. แบ่งตามโอกาสที่พูด

การพูดมีหลายโอกาส แต่สามารถจัดโอกาสของการพูดไว้ 2 ประเภท ดังนี้

2.1 การพูดอย่างเป็นทางการ (Formal speech)

การพูดอย่างเป็นทางการ หมายถึง การพูดที่เป็นกิจจะลักษณะ และเป็นพิธีการ ผู้พูดต้องยึดถือและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การพูด เช่น การปาฐกถา การบรรยาย การอภิปราย การสัมภาษณ์ หรือการประชุม เป็นต้น การพูดอย่างเป็นทางการอาจมีทั้งที่พูดเดี่ยว และพูดกลุ่ม ซึ่งมีจำนวนผู้ฟังตั้งแต่กลุ่มย่อยๆ ไปจนถึงการพูดในที่ชุมชน ดังนั้น การพูดในลักษณะนี้ ผู้พูดจึงต้องรู้หลักการในการพูด เพื่อการแสดงออกที่เหมาะสม

2.2 การพูดอย่างไม่เป็นทางการ (Informal Speech)

การพูดอย่างไม่เป็นทางการ หมายถึง การพูดที่ไม่มีพิธีรีตอง เนื่องจากผู้พูดกับผู้ฟังมีความคุ้นเคยต่อกัน จึงไม่พิถีพิถันกับรูปแบบของการพูดมากนัก เช่น การสนทนา การทักทายปราศรัย การปรึกษาหารือในระหว่างเพื่อนฝูง เป็นต้น

3. แบ่งตามจุดมุ่งหมายของการพูด

จุดมุ่งหมายของการพูดแบ่งได้ 2 ประเภท คือ

3.1 จุดมุ่งหมายทั่วไป (General Purpose)

ประเภทของความมุ่งหมายทั่วไปของการพูดเป็นประเภทใหญ่ๆ แล้ว จะได้ 5 ประเภท ดังนี้

3.1.1 การพูดเพื่อให้ความรู้ (The speech to inform)

การพูดเพื่อให้ความรู้ คือ การแสดงความรู้หรือข้อเท็จจริงให้เห็นชัดเจน เป็นลำดับขั้นตอน เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจและได้รับประโยชน์จากเนื้อหาสาระเรื่องราว หรือข่าวสารต่างๆ ที่ได้พูดออกไป การพูดประเภทนี้ผู้พูดไม่มีเจตนาที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้ฟังและมิได้มุ่งหวังจะให้เชื่อถือหรือทำตาม แต่พูดเพื่อให้ผู้ฟังนำไปคิดและพิจารณาเหตุผลด้วยตนเอง

3.1.2 การพูดเพื่อเกลี้ยกล่อมหรือจูงใจ (The speech to convince or persuade)

การพูดเพื่อเกลี้ยกล่อมหรือจูงใจ เป็นการพูดที่มุ่งโน้มน้าวจิตใจผู้ฟังให้คล้อยตามหรือเชื่อถือศรัทธาแล้วนำไปปฏิบัติ เนื่องจากการพูดในลักษณะนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อโน้มน้าวให้ผู้ฟังเห็นด้วยกับเรื่องที่พูด การพูดจึงต้องใช้กลอุบายต่างๆ ที่จะทำให้ผู้ฟังคล้อยตาม เช่น การใช้จิตวิทยาการยกตัวอย่างเปรียบเทียบให้เห็นจริง หรือการพูดภาพลบนในสิ่งที่เราไม่ต้องการ และพูดยกย่องสิ่งที่เราปรารถนา ตัวอย่างการพูดเพื่อจูงใจ ได้แก่ การพูดที่มุ่งให้เกิดความสามัคคี ให้เสียสละ จูงใจให้ซื้อสินค้า ให้บริจาคโลหิตหรือชักจูงให้แปลงคะแนนเสียง

เป็นต้น การพูดเพื่อจูงใจ หากใช้ไปในทางที่ไม่ถูกต้อง อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในกลุ่ม ในองค์กร หรือก่อให้เกิดปัญหาแก่สังคมได้

3.1.3 การพูดเพื่อกระตุ้นหรือสร้างความประทับใจ (The speech to stimulate or impress)

การพูดเพื่อกระตุ้นหรือสร้างความประทับใจ เป็นการพูดให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเกิดความรู้สึกร่วมกัน เช่น การพูดกระตุ้นให้เกิดความสามัคคีในการทำงานพูดกระตุ้นให้ขยันขันแข็งมากขึ้น ในส่วนของความประทับใจมักใช้คำพูดในโอกาสที่ได้รับตำแหน่งใหม่ การปราศรัยหาเสียงการกล่าวในงานเลี้ยงฉลองต่างๆ หรือเข้าพบเพื่อรับโอวาท หรืองานเลี้ยงอาลา เป็นต้น

3.1.4 การพูดเพื่อเรียกรู้อย่างความสนใจ (The speech to interest the audience)

การพูดเพื่อเรียกรู้อย่างความสนใจ เป็นการพูดที่ต้องการให้ผู้ฟังสนใจในตัวผู้พูดหรือเกิดความสนใจในสิ่งที่ผู้พูดกล่าวถึง เช่น การพูดแนะนำวิทยากร การพูดขอประธานเพื่อแนะนำผู้มีเกียรติ การประกาศรายชื่อของผู้ได้รับรางวัล หรือชนะการแข่งขัน การเล่าเรื่องการท่องเที่ยวหรือการเล่าเรื่องของนักตลกอาชีพ เป็นต้น

3.1.5 การพูดเพื่อให้เกิดความบันเทิง (The speech to entertain)

การพูดเพื่อให้เกิดความบันเทิง เป็นการพูดซึ่งมีความสนุกสนาน ฟังแล้วเพลิดเพลินไม่น่าเบื่อหน่าย ขณะเดียวกันก็ได้สาระไปด้วย นิยมพูดกันในงานรื่นเริงสังสรรค์ งานมงคลต่างๆ รวมถึงการพูดในชีวิตประจำวัน เช่น การสนทนา การเล่าเรื่อง การพูดหยอกล้อเล่นหัวกัน เป็นต้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างบรรยากาศให้เป็นกันเอง และมีความสนุกสนานร่วมกัน การพูดในลักษณะนี้ ผู้พูดจะต้องระมัดระวังในเรื่องเนื้อหาที่พูด ถ้อยคำที่นำมาใช้ ซึ่งจะต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับผู้ฟัง เหมาะกับบรรยากาศ และเวลาที่พูด

สรุปได้ว่า ประเภทของการพูดที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น มีการแบ่งตามลักษณะการพูด แบ่งตามโอกาสที่พูด แบ่งตามจุดมุ่งหมายของการพูด และแบ่งตามวิธีการพูด โดยการแบ่งแต่ละประเภทนั้นมีหลักการพูดที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ผู้พูดต้องเลือกปฏิบัติให้เหมาะสม เพื่อให้การพูดสัมฤทธิ์ผลตามที่ต้องการ

2.2.4 วัตถุประสงค์ของการพูด

การพูดในแต่ละครั้ง ผู้พูดจะมีจุดประสงค์ของการพูดแตกต่างกัน อาจแบ่งจุดประสงค์ของการพูดได้ดังนี้

สมจิต ชีวปรีชา (2535 : 36 – 35) ได้แบ่งวัตถุประสงค์ในการพูดดังนี้

1. การพูดเพื่อให้ความรู้ เป็นการพูดอธิบาย ชี้แจง แสดงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้ฟังได้รับความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาสาระอย่างครบถ้วน ผู้พูดจึงต้องมีความรู้เรื่องที่จะพูดเป็นอย่างดี ต้องศึกษาค้นคว้าและเรียบเรียงให้เป็นลำดับถูกต้อง ในกรณีที่ผู้ฟังมีปัญหาซักถาม จะต้องตอบคำถาม หรืออธิบายซ้ำให้ชัดเจน การพูดแบบนี้มักใช้ในโอกาสที่มีการอบรม ปฐมนิเทศ บรรยายสรุป รวมไปถึงการสอนในชั้นเรียนด้วย

2. การพูดเพื่อจูงใจหรือโน้มน้าวใจ เป็นการพูดเพื่อให้ผู้ฟังเชื่อถือ มีความเห็นคล้อยตามหรือปฏิบัติตาม ผู้พูดจะต้องใส่อารมณ์ ความรู้สึกที่จริงใจประกอบการพูด เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้พูดมีความเชื่อเช่นนั้น รวมทั้งปฏิบัติอย่างนั้นมาแล้ว การพูดแบบนี้มักจะพบในโอกาสต่างๆ เช่น การปลุกเร้าให้เกิดปฏิริยาความร่วมมือ การชักชวนให้ประชาชนไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การโน้มน้าวใจให้ใช้สินค้าไทย การเชิญชวนให้บริจาคเงินสมทบกองทุนต่างๆ เป็นต้น

3. การพูดเพื่อจรรโลงใจ เป็นการพูดถึงคุณงามความดี ความประณีตงดงาม คุณค่าอันน่านิยม ตลอดจนเรื่องราวที่สนุกสนานบันเทิงใจ เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเพลิดเพลิน รู้สึกสบายใจ การพูดแบบนี้จะ ใช้ในโอกาสที่มีการแสดงความยินดี การกล่าวสดุดียกย่องบุคคล การกล่าวในงานรื่นเริงที่จัดขึ้นในโอกาสต่างๆ

โปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (2552:121) ได้แบ่งวัตถุประสงค์ในการพูดดังนี้

1. เพื่อสอนหรือแจ้งข่าวสารให้ทราบ (to teach or inform audience) เป็นการพูดที่ต้องการให้ผู้ฟังเกิดการเรียนรู้หรือทราบในสิ่งที่ควรทราบ เช่น การสอนหรือบรรยายในชั้นเรียน การฝึกอบรมพนักงาน การแจ้งให้ทราบคำสั่ง ระเบียบข้อบังคับที่ออกมาใหม่ๆ การเสนอผลงานในการประชุมทางวิชาการ หรือการเสนอข่าวสารของรัฐบาลเพื่อให้ประชาชนได้ทราบ เป็นต้น

2. เพื่อเกลี้ยกล่อมหรือจูงใจ (to convince or persuade) เป็นการพูดที่ต้องการให้ผู้ฟังเห็น คล้อยตาม และปฏิบัติตามคำโน้มน้าวของผู้พูด ซึ่งมักใช้วิธีชี้ให้เห็นประโยชน์ในการปฏิบัติตาม ทำให้เชื่อหรือเห็นด้วยกับความคิด เช่น การพูดเชิญชวนให้ซื้อสินค้า ให้ทำประกันชีวิต การสัมภาษณ์ผู้สมัครงาน การโต้วาที หรือการอภิปรายให้เห็นด้วยกับวาระที่เสนอในการประชุม เป็นต้น

3. เพื่อกระตุ้นหรือสร้างความประทับใจ (to stimulate or impress) เป็นการพูดเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ หรือพลังบันดาลใจ เช่น การพูดหาเสียง การพูดให้เกิดการร่วมแรงร่วมใจในการแข่งขันกีฬา การพูดในโอกาสสำเร็จการศึกษา การเลี้ยงอาลา หรือการพูดของวิทยากร ซึ่งมักพูดทิ้งท้ายให้ผู้ฟังกลับไปคิดต่อ เป็นต้น

4. เพื่อเรียกร้อยความสนใจ (to interest the audience) เป็นการพูดที่ต้องการให้ผู้ฟังสนใจในตัวผู้พูด หรือเกิดความสนใจในสิ่งที่ผู้พูดกล่าวถึง เช่น การพูดของประธาน เพื่อแนะนำผู้มีเกียรติ การประกาศรายชื่อของผู้ได้รับรางวัล การเล่าเรื่องการท่องเที่ยว สารคดีเบาๆ เรื่องตื่นเต้น หรือการเล่าเรื่องของนักตลกอาชีพ เป็นต้น

5. เพื่อความบันเทิง (to amuse the audience) เป็นการพูดที่ต้องการบำรุงจิตใจผู้ฟัง เพื่อให้เกิดความสุขหรือให้ยึดมั่นในความดีงามตามที่คุณพูดเคยได้รับประสบการณ์มา เช่น การเล่าถึงความสำเร็จของชีวิต การพูดคุยถึงวรรณกรรมหรือบทละคร การเล่านิทานหรือเรื่องตลกขบขันประเภทประเทืองอารมณ์ เป็นต้น

สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการพูด เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้พูดต้องกำหนดไว้อย่างชัดเจน โดยเบื้องต้นสามารถจำแนกวัตถุประสงค์ได้กว้างๆ คือ การพูดเพื่อให้ความรู้ การพูดเพื่อจูงใจหรือโน้มน้าวใจการพูดเพื่อจรรโลงใจ ทั้งนี้อาจมีวัตถุประสงค์เฉพาะเรื่องที่มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดของการกำหนดวัตถุประสงค์ คือ การที่ผู้พูดสามารถพูดได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นการป้องกันการพูดไม่ให้เกิดความสับสนระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง

2.2.5 องค์ประกอบของการพูด

การพูดจะเกิดประโยชน์ได้อย่างสูงสุด ไม่ได้มีเพียงแต่ผู้พูดเท่านั้น แต่หากยังมีองค์ประกอบอื่นๆ ที่ทำให้การพูดประสบความสำเร็จ

ฉัตรวรรณ ตันนะรัตน์ (2519 : 6) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการพูดดังนี้

1. ผู้พูด (Speaker) คือบุคคลที่จะทำให้การพูดประสบความสำเร็จ ผู้พูดที่ดีนอกจากจะมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมแล้ว ต้องมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิดไปยังผู้ฟังได้ตรงตามเป้าหมาย รู้จักใช้ภาษา น้ำเสียง และอากัปกริยาต่างๆ เหมาะสมกลมกลืนกับเนื้อหาที่พูด มีความรู้ในหัวข้อที่จะพูด รวมทั้งรู้จักสังเกตและสามารถเข้าใจถึงปฏิกิริยาของผู้ฟังได้เป็นอย่างดีนอกเหนือจากคุณสมบัติ ดังกล่าวแล้ว การเป็นผู้พูดที่ดียังต้องคำนึงถึงคุณสมบัติขั้นพื้นฐานในการเสริมบุคลิกภาพของการพูดด้วย นั่นคือ ต้องมีความจริงใจ มีความเป็นมิตร และมีความเชื่อมั่นในตัวเอง

2. ผู้ฟัง คือ ผู้รับสาร (Audience) อาจหมายถึงบุคคลเพียงคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ ผู้ฟังที่ดีจะต้องรู้ว่าผู้พูดพูดถึงเรื่องอะไร สิ่งที่พูดหมายความว่าอย่างไร มีความน่าเชื่อถือมากน้อยแค่ไหน รวมทั้งต้องสามารถวิเคราะห์ได้ว่าการพูดครั้งนั้นๆ มีความสมบูรณ์หรือไม่เพียงใด เช่น มีเรื่องใดบ้างที่ผู้พูดมองข้ามไป หรือไม่ได้พูดถึง เป็นต้น การเป็นผู้ฟังที่ดีอาจยึดหลักปฏิบัติง่ายๆ ดังนี้ คือ ทำตัวให้สบาย ฟังเขาสาธยายให้ตลอด อย่าอึดออด ต้องอดทน ไม่เชื่อคนเพราะอคติ และเนื่องจากผู้ฟังมีความแตกต่างกัน ในเรื่องของ เพศ วัย การศึกษา อาชีพ ฯลฯ ดังนั้น การพูดที่ดี ผู้พูดจึงต้องวิเคราะห์ผู้ฟังเสียก่อน ก่อนที่จะถึงเวลาพูด

3. เนื้อหาสาระ (Message) หมายถึง สารที่ผู้พูดส่งไปยังผู้ฟังโดยผ่านทางประสาทสัมผัสเนื่องจากการพูดจะบรรลุจุดประสงค์หรือไม่นั้น จะต้องขึ้นอยู่กับเนื้อหาของสารและการทำความเข้าใจของผู้ฟังเป็นสำคัญ ดังนั้นการเสนอเนื้อหาในการพูด ผู้พูดจึงต้องคำนึงด้วยว่าเนื้อหาที่พูดนั้นมีความยากง่าย เหมาะสม และสอดคล้องกับความสนใจของผู้ฟังมากน้อยเพียงใด การเสนอเนื้อหาสาระจึงควรพิจารณาเนื้อหาที่ทั้ง ผู้พูดและผู้ฟังสนใจและได้ประโยชน์

4. เครื่องมือในการสื่อความหมาย (Communication) หมายถึง สื่อหรือสิ่งที่ช่วยถ่ายทอดความรู้ ความคิดของผู้พูดไปยังผู้ฟัง การถ่ายทอดความคิดออกมาในรูปของคำพูดนั้น ผู้พูดจะต้องรู้จักใช้ภาษาที่เข้าใจได้ง่ายๆ ชัดเจนตรงกับความหมายและตรงกับเรื่องที่ต้องการจะพูด นอกจากองค์ประกอบสำคัญๆ 4 ประการดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังมีองค์ประกอบอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นปัจจัยเสริมให้การพูดนั้นๆ ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวก็ได้ ปัจจัยดังกล่าวคือ สถานการณ์ในการพูด (Speaking Situation) หมายถึง สภาพการณ์หรือโอกาสที่ผู้พูดกับผู้ฟังได้สื่อสารต่อกัน เช่น การพูดในสภาพการณ์ที่เผชิญหน้า จะช่วยให้การส่งข่าวสารเป็นไปได้ดีกว่าอยู่กับคนละที่หรือพูดกันทางโทรศัพท์ เป็นต้น

5. สิ่งแวดล้อมในการพูด สิ่งแวดล้อมในการพูดมีส่วนทำให้การพูดประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวได้ อย่างเช่น ลักษณะสถานที่ที่ใช้พูด วัฒนธรรมของกลุ่มผู้ฟัง ตลอดจนค่านิยมของชุมชนนั้นๆ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ฟัง ผู้พูดจะต้องเรียนรู้ถึงสิ่งแวดล้อมในการพูดเสียก่อนเพื่อที่จะได้มีโอกาสเตรียมหาประเด็นที่คาดว่าจะถูกต้องตรงกับความต้องการของผู้ฟัง เช่น การเตรียมการแต่งกายที่เหมาะสม หลีกเลี่ยงการพูดในสิ่งที่กระทบกระเทือนจิตใจผู้ฟัง เป็นต้น

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551 : 169 – 170) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการพูดดังนี้

1. ผู้พูด ผู้พูดเป็นผู้ถ่ายทอดสารที่ต้องการจะสื่อออกไปด้วยภาษา เพื่อให้ผู้ฟังรับรู้และเข้าใจตรงกับวัตถุประสงค์ที่ผู้พูดต้องการ ดังนั้นจึงต้องอาศัยศิลปะหรือสื่ออื่นใดที่ใช้ประกอบการถ่ายทอดด้วย เช่น น้ำเสียง ท่าทาง อุปกรณ์ประกอบการพูด เป็นต้น ในกรณีที่ผู้พูดต้องการจะใช้สื่อประกอบการพูด ผู้พูดต้องรู้วิธีการใช้สื่อเหล่านั้นเพื่อให้ใช้ได้โดยไม่ติดขัด และผู้พูดต้องมีความรู้ในเรื่องที่จะพูดอย่างถ่องแท้ เพื่อให้ผู้ฟังได้รับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง

2. ผู้ฟัง ผู้ฟังทำหน้าที่เป็นผู้รับสาร ผู้ฟังจึงควรให้ความสนใจกับเรื่องที่ฟัง หากเป็นเรื่องที่รู้ล่วงหน้าว่าผู้พูดจะนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใด ผู้ฟังควรศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ มาก่อน เพื่อจะได้เข้าใจง่ายขึ้น เช่น การเตรียมตัวสำหรับการเข้าร่วมสัมมนา เมื่อจะซักถามต้องรอจังหวะที่เปิดโอกาสให้ซักถาม เป็นต้น

3. เนื้อหาหรือเรื่องราว เนื้อหา คือ ข้อมูลที่ผู้พูดจะถ่ายทอดไปยังผู้ฟัง ควรเป็นเรื่องที่ผู้พูดมีความรู้ ประสบการณ์ หรือมีความสนใจ และควรเป็นเรื่องราวที่มีเหตุผล สามารถถ่ายทอดอย่างเป็นลำดับเพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจที่ชัดเจน เช่น หากประเด็นการนำเสนอเป็นเรื่องการสาธิตการทำอาหาร ผู้พูดควรเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ เพื่อที่จะได้สาธิตได้อย่างถูกต้อง เป็นต้น

4. เสียง เสียงเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการถ่ายทอดเรื่องราว เพื่อให้ผู้ฟังได้รับความรู้ความเข้าใจตรงตามวัตถุประสงค์ ดังนั้นผู้พูดควรพูดให้ชัดเจน ถูกต้อง มีน้ำเสียงน่าฟัง ระดับความดังเบาของเสียงต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมและจำนวนผู้ฟังด้วย บางครั้งอาจจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ช่วยในการกระจายเสียงเพื่อให้ทั่วถึง ก็ควรเลือกอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพ

5. ถ้อยคำหรือคำพูด คือ การเลือกสรรภาษาที่จะใช้ในการนำเสนอ ต้องถูกต้อง เหมาะสม เข้าใจง่าย ออกเสียงได้ถูกต้องตามอักขรวิธี เช่น ต้องการพูดเรื่องการช้ำถ้าไม่ผู้พูดต้องเว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง “การช้ำเรา ต้องเลือกที่ให้เหมาะ ใต้ร่มไม้ยิ่งดี” ข้อความนี้ หากผู้พูดเว้นวรรคตอนผิด ก็จะทำให้มีความหมายไปในทางไม่ดี ดังนั้นจึงควรเว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง ดังนี้ “การช้ำ เราต้องเลือกที่ให้เหมาะ ใต้ร่มไม้ยิ่งดี”

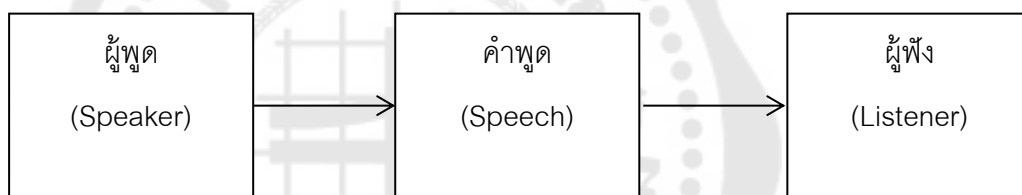
สรุปได้ว่า องค์ประกอบในการพูดทั้ง ผู้พูด ผู้ฟัง เนื้อหา เครื่องมือ สิ่งแวดล้อม และถ้อยคำเป็นสภาพพื้นฐานในการสร้างความสัมพันธ์ของการพูด ผู้พูดต้องพยายามศึกษาให้เข้าใจ และเลือกนำไปใช้ให้เหมาะกับสถานการณ์ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความพอใจและยอมรับในสิ่งที่ผู้พูดได้นำเสนอ

2.2.6 หลักและทฤษฎีการพูด

สหไทย ไชยพันธุ์ (2555 : 143 – 144) ได้กล่าวถึงหลักและทฤษฎีการพูดว่า การพูดที่ดีต้องมีหลักการในการพูด ซึ่งถือเป็นหลักการเบื้องต้นที่ผู้พูดจำเป็นต้องทราบทฤษฎีที่สามารถอธิบายขั้นตอนและกระบวนการพูดจนเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางมี 2 ทฤษฎี คือ

1. ทฤษฎีของอริสโตเติล(Aristotle Theory)

อริสโตเติล เป็นนักวิทยาศาสตร์ชาวกรีก ที่มีชื่อเสียงและมีผลงานมากมายได้เขียนหนังสือวาทศาสตร์ (Rhetoric) ในปี 330 ก่อนคริสตกาลและได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายว่าเป็นทฤษฎีขั้นพื้นฐานของการสื่อสารด้วยการพูดและได้ให้ความหมายของ วาทศิลป์ว่า “เป็นการค้นหาวิธีการโน้มน้าวใจที่มีอยู่ทุกรูปแบบ” การพูดโน้มน้าวใจ เช่น การพูดในสภา การพูดในศาล และการพูดในที่ชุมชน เป็นต้น ซึ่งผู้พูดต้องมีความสามารถในการพูดที่ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน ซึ่งจะขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้ คือ ผู้พูด (Speaker) คำพูด (Speech) และผู้ฟัง (Listener)

ภาพประกอบ 10 ทฤษฎีของอริสโตเติล (Aristotle Theory)

ที่มา : สหไทย ไชยพันธุ์. (2555)

อริสโตเติลได้ชี้ให้เห็นว่า การพูดโน้มน้าวใจจะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัย 3 ประการ คือ

1. **ทัศนคติและความเชื่อ (Ethos)** คือ บุคลิกลักษณะของผู้พูด เป็นการสร้างบุคลิกลักษณะของผู้พูด ที่ทำให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อ ความประทับใจ และมีศรัทธา ดังนั้น ผู้พูดต้องมีความรู้ในเรื่องที่พูด การมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ฟัง การเป็นผู้ที่แสดงออกซึ่งสามารถเป็นผู้มีคุณธรรม

2. **ตรรกวิทยา (Logos)** คือ การชี้แจงเหตุผล หรือเนื้อหาสาระหรือวาทะของผู้พูดเป็นการแสดงให้เห็นความจริงอันประกอบด้วยเหตุผลมาเสนอต่อผู้ฟัง ซึ่งประกอบด้วยข้อเท็จจริง หลักฐานและเหตุผล ข้อเท็จจริงและหลักฐานต่างๆ ต้องสอดคล้องกับทัศนคติ ความเชื่อและค่านิยมของผู้ฟัง

3. ความรู้สึก (Pathos) คือ การใช้อารมณ์ หมายถึง สภาพอารมณ์ของผู้พูด และผู้ฟังที่มีร่วมกันผู้พูดเป็นฝ่ายสร้างขึ้นเพื่อโน้มน้าวใจ ให้ผู้ฟังเกิดความชอบ ความเกลียด ความเจ็บปวด หรือความสนุกสนาน

2 .ทฤษฎีของซีเซโรและควินติเลียน (Cicero & Quintilian Theory)

ซีเซโรและควินติเลียนเป็นนักพูดชาวโรมัน นักพูดทั้งสองถึงแม้จะมีชีวิตอยู่ต่างสมัยกัน แต่ผลงานทางวาทศาสตร์ที่มีอิทธิพลร่วมกัน ในการวางรูปแบบทฤษฎี วาทศาสตร์ ไม่เน้นทางทฤษฎี แต่เน้นหนักในทางปฏิบัติมากขึ้น โดยนำเอาทฤษฎีของอริสโตเติลมาพัฒนา และเน้นพิจารณาพฤติกรรมกรพูด ซึ่งเป็นวิธีการในการพูดโน้มน้าวใจอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้อื่นเชื่อถือ และคล้อยตามหลัก 5 ประการของซีเซโรและควินติเลียน ที่ทำให้การพูดสัมฤทธิ์ผล มีดังนี้

1 .การคิดค้น (Invention) คือ การคิดและการค้นหาของผู้พูด จนพบว่าอะไรเป็นสิ่งที่เหมาะสมให้ผู้ฟังทราบและได้รับประโยชน์มากที่สุด

2 .การประมวลความคิด (Organization) หมายถึง การนำความคิดมาจัดระเบียบและจัดลำดับให้เหมาะสม เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจง่าย ไม่เกิดความสับสน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วนคือ อารัมภบท เนื้อหา และสรุป

3 .การใช้ภาษาและลีลา (Style) หมายถึง การเลือกสรรภาษาและลีลาในการนำเสนอสาระที่สร้าง ความเข้าใจแก่ผู้ฟัง ก่อให้เกิดความรู้สึกอยากติดตาม

4 .การกำหนดจดจำ (Memory) หมายถึง การจดจำเนื้อหาสาระที่จะพูดให้แม่นยำ ก่อนที่จะออกไปพูดต้องมีความพร้อมโดยการฝึกซ้อม เพื่อสร้างประสบการณ์

5 .การแสดงออกให้ปรากฏ (Delivery) หมายถึง การแสดงออกให้เหมาะสมที่สุด เพื่อปรากฏตัว ต่อหน้าที่ประชุม ไม่ว่าจะมีความเหมาะสมของเสียง เพื่อสร้างประสบการณ์

จากทฤษฎีทั้ง 2 ทฤษฎี ทฤษฎีการพูดโน้มน้าวใจของอริสโตเติล นับได้ว่าเป็นทฤษฎีพื้นฐานที่นักทฤษฎีการสื่อสารในยุคหลังได้ยึดถือเป็นแนวทาง ถึงแม้ว่าพัฒนาการของเทคโนโลยีการสื่อสารจะมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในปัจจุบันมากขึ้น แต่ลักษณะและองค์ประกอบของการสื่อสารที่นักทฤษฎีได้คิดค้นขึ้นมา ก็ยังคงมีลักษณะใกล้เคียง และมีรูปแบบปรากฏให้เห็นเหมือนทฤษฎีการสื่อสารดั้งเดิมของอริสโตเติล คือ มีผู้พูด คำพูด และผู้ฟัง เพียงแต่เปลี่ยนแปลงคำที่ใช้เรียกองค์ประกอบมาเป็นผู้ส่งสาร สาร และผู้รับสาร ซึ่งก็คือความหมายเดียวกันนั่นเอง (ศุภวรรณ มองเพชร. 2547)

อแลน เอช. มอนโร (Alan H. Monroe อ้างถึงใน วิรัช ภิริชิตนกุล 2526 : 56) ได้กล่าวถึงบันได 5 ขั้น ซึ่งเป็นหลักในการพูดจูงใจไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 : สร้างความสนใจ เริ่มดึงความสนใจของผู้ฟังทันทีที่เปิดฉาก โดยใช้วิธีการกระตุ้นให้ผู้ฟังสนใจในสิ่งที่พูด ตลอดจนการสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้พูด

ขั้นที่ 2 : สร้างความต้องการ ทำให้ผู้ฟังเกิดความต้องการอยากฟังอีกต่อไป โดยเสนอหรืออธิบายปัญหาในรูปที่ผู้ฟังต้องการ

ขั้นที่ 3 : ตอบสนองความต้องการ เป็นการตอบสนองของความต้องการและความพอใจของผู้ฟังโดยชี้แนะแนวทางหรือวิธีแก้ปัญหา

ขั้นที่ 4 : สร้างภาพให้ผู้ฟังนึกเห็นถึงผลที่จะเกิดขึ้น โดยเสนอความคิดเห็นให้ผู้ฟังมองเห็นผลที่จะเกิดขึ้น เช่น หากเชื่อหรือปฏิบัติตามก็จะเกิดประโยชน์และผลดี

ขั้นที่ 5 : ลงมือปฏิบัติ ทำให้ผู้ฟังเชื่อและปฏิบัติตามที่ผู้พูดได้นิมนำใจ

วินิจ วรรณถนอม (2526 : 73 - 75) ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการพูดจูงใจ สรุปได้ดังนี้

1. การใช้ภาษาที่แสดงความเป็นพวกเดียวกัน เพราะทำให้เกิดความเป็นมิตรและทำให้ผู้ฟังรู้สึกสนับสุนนอยู่ในที่

2. แจ้งเหตุผลของการพูดให้ผู้ฟังทราบ เพื่อไม่ให้เกิดความสงสัย

3. พยายามชี้แจงให้เห็นว่าเรื่องที่นำมาพูดมีผลต่อผู้ฟังโดยตรง เพราะโดยธรรมชาติแล้ว มนุษย์ย่อมสนใจในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์แก่ตนเองและพวกพ้อง

4. พยายามอ้างข้อมูลและหลักฐานต่างๆ เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ เพราะจะทำให้ผู้ฟังที่วางเฉยเกิดความสนใจ ประารถนา และคล้อยตาม ส่วนผู้ฟังที่คล้อยตามอยู่แล้วก็จะเชื่อสนิทใจมากขึ้น

5. ใช้วิธีล่อใจและเร้าใจผู้ฟัง เพื่อให้เกิดความคึกคัก สนุกสนาน และเกิดความเข้มข้นด้วยวิธีต่างๆ เช่น เชิญบุคคลที่มีชื่อเสียงมาร่วมรายการ จัดรายการอื่นๆ ประกอบ ใช้วิธีเปรียบเทียบสิ่งที่เราจะจูงใจ หรือวิธีชักแม่น้ำทั้งห้า เป็นต้น

6. เมื่อผู้ฟังคล้อยตามและสนับสุนนความคิดแล้วต้องรีบให้ข้อเสนอแนะ โดยชี้ช่องทางและบอกวิธีการให้ผู้ฟังนำไปปฏิบัติ

7. ควรพูดอย่างจริงจัง จริงใจ เข้มแข็งและเด็ดเดี่ยว เพราะทำให้เกิดความเชื่อมั่นและน่าเชื่อถือ การพูดที่แสดงความไม่มั่นใจ หรือแสดงความอ่อนแอ จะทำให้ผู้ฟังไม่เชื่อถือและขาดความศรัทธา

8. พูดด้วยความบริสุทธิ์ใจและรับผิดชอบ เพื่อแสดงถึงความจริงใจ และความเข้มแข็ง จะทำให้ผู้ฟังเชื่อถือและศรัทธามากขึ้น หากผู้พูดขาดความกล้า ขาดความรับผิดชอบ แสดงว่าพูดด้วยความไม่บริสุทธิ์ใจ มีเจตนาร้าย และมุ่งที่จะหลอกหลวงผู้ฟัง

จิตรจำนง สุภาพ (2528 : 46) เป็นผู้ริเริ่มและจัดการพูดระบบตรีชาวด์ ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการพูดในระบบนี้ว่า ทฤษฎี 3 สบาย (The theory of three pleasant speech) หมายถึงการพูดที่ “ฟังสบายหู สบายตา พาสบายใจ” นั่นคือ นักพูดที่ดีนั้น ไม่ว่าจะพูดอะไร ที่ไหน อย่างไร กับใคร ถ้าทำให้คนฟังรู้สึก ว่า ฟังก็สบายหู ดูก็สบายตา และก็พาสบายใจ ที่ได้รับประโยชน์จากการพูด ถือว่าเป็นการพูดที่ดี

ฟังแล้วสบายหู หมายถึง การที่ผู้พูดพูดด้วยความจริงใจ พูดในสิ่งที่มีสารประโยชน์ ใช้ถ้อยคำที่ไพเราะน่าฟัง เหมาะกับกาลเทศะและบุคคล รวมทั้งรู้จักใช้เสียง จังหวะของการพูดที่เหมาะสมและกลมกลืน

ดูแล้วสบายตา หมายถึง การที่ผู้พูดรู้จักใช้ลีลาในการแสดงกิริยาท่าทางประกอบการพูดได้อย่างเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นการนั่ง การยืน การใช้มือประกอบท่าทาง การแสดงสีหน้าหรือแววตา รวมทั้งการใช้สายตาในการสื่อความหมายในขณะที่พูด

พาสบายใจ หมายถึง การที่ผู้พูดสามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ ได้เนื้อหาสาระ และได้ประโยชน์ตามที่คาดหวัง เนื่องจากเนื้อหาที่พูดนั้นให้คุณค่า มีความเหมาะสมกับผู้ฟัง มีการจัดลำดับความคิดและ มีการเตรียมการพูดมาอย่างดี

สรุปได้ว่า หลักการและทฤษฎีการพูดดังที่ได้กล่าวมา ทั้งทฤษฎีของอริสโตเติล ทฤษฎี ของซีเซโรและควินติเลียน หลักการพูดของโจชัวของอแลน เอช. มอนโร และวินิจ วรรณถนอม ตลอดจนจิตรจำนง สุภาพ ผู้ริเริ่มและจัดการพูดระบบตรีชาวด์ ล้วนมีความสำคัญในการหล่อหลอม “การพูด” ให้เกิดความผสมกลมกลืนและมีความเป็นเอกภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การเป็นนักพูดที่ดี จึงควรศึกษาหลักและทฤษฎีการพูด เพื่อให้การพูดในแต่ละครั้งประสบความสำเร็จ

2.2.7 การเสริมสร้างบุคลิกภาพในการพูด

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551 : 195-197) ได้กล่าวว่า การใช้วัจนภาษา และอวัจนภาษาที่น่าเสนอด้วยวิธีการพูดนั้น เป็นสิ่งที่ปรากฏเห็นเด่นชัดและมีผลต่อการทำความเข้าใจ และการสร้างความรู้สึกให้เกิดขึ้นแก่ผู้ฟัง ดังนั้นนอกจากที่ผู้พูดจะต้องคำนึงถึงเนื้อหาที่จะนำเสนอแล้ว ผู้พูดยังต้องคำนึงถึงเรื่องของบุคลิกภาพด้วยเพราะจะเป็นส่วนช่วยสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาที่ผู้ฟังจะมีต่อผู้พูดด้วย ดังนั้นผู้พูดจึงควรเสริมสร้างบุคลิกภาพของตนเอง ดังนี้

1 .การใช้สายตา

การใช้สายตา จะแสดงให้เห็นว่าผู้พูดให้ความสนใจหรือให้ความสำคัญกับผู้ฟังมากน้อยเพียงใด ดังนั้นผู้พูดจะต้องสบตากับผู้ฟัง หากมีผู้ฟังจำนวนมาก

จะต้องกวาดสายตาให้ทั่ว อย่ามองไปที่จุดใดจุดหนึ่ง และอาจใช้สายตาเป็นเครื่องสื่อความรู้สึกนึกคิดได้อีกด้วย

2 .ความดัง – เบาของเสียง

เสียงที่ดัง – เบา จะช่วยปลูกเร้าความสนใจของผู้ฟังได้ อย่าให้เสียงดังหรือเบาจนเกินไป เพราะอาจทำให้ผู้ฟังไม่ได้ยินหรือเกิดความรำคาญได้ รวมทั้งน้ำหนักของเสียงจะต้องสอดคล้องกับเรื่องที่นำเสนอด้วย

3 .จังหวะการพูด

จังหวะการพูดที่ดีจะช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจเรื่องราวได้ชัดเจนครบถ้วน เพราะหากพูดเร็วจนเกินไปผู้ฟังอาจไม่สามารถจับใจความสำคัญได้ หรือหากพูดช้าเกินไปอาจทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ดังนั้นผู้พูดควรมีอัตราความเร็วในการพูดที่เหมาะสมและสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้ฟังติดตามเรื่องราวได้อย่างชัดเจน

4 .ความชัดเจนในการออกเสียง

การออกเสียงที่ถูกต้อง ชัดเจน จะทำให้การสื่อความหมายไม่ผิดเพี้ยน ผู้ฟังสามารถทำความเข้าใจได้อย่างชัดเจน ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน ฉะนั้นผู้พูดจะต้องรู้และเข้าใจความหมายของคำที่ต้องการจะสื่อ

5 .การเลือกใช้ถ้อยคำ

หากผู้พูดเลือกใช้ถ้อยคำได้อย่างถูกต้องตรงตามที่ต้องการแล้วก็จะสามารถสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน และในขณะที่พูดอย่าใช้ถ้อยคำซ้ำซากหรือคำที่ไม่ก่อให้เกิดความหมาย เช่น ...มันเป็นอะไรที่“” , “แบบว่า...” , “ครับ...” เป็นต้น รวมทั้งจะต้องเลือกใช้คำให้เหมาะสมกับกาลเทศะด้วย

6 .การแต่งกาย

การแต่งกายจะเป็นการสร้างค่านิยมในตัวผู้พูดได้ดีทางหนึ่ง เหมือนกับเป็นการสร้างความประทับใจเมื่อแรกพบ ซึ่งจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นได้ และยังเป็นการแสดงการให้เกียรติผู้ฟังด้วย ผู้พูดจึงควรแต่งกายให้เหมาะสม

7 .การรักษาอารมณ์ในการพูด

การรักษาอารมณ์ในการพูดเป็นการแสดงให้เห็นวุฒิภาวะของผู้พูดได้เป็นอย่างดี ดังนั้นผู้พูดจะต้องมีอารมณ์คงที่ ไม่ทำให้บรรยากาศการพูดต้องเสียไป

8 .กลวิธีการนำเสนอ

กลวิธีการนำเสนอเป็นส่วนที่ช่วยสร้างความสนใจของผู้ฟัง หากผู้พูดสามารถเลือกใช้กลวิธีการนำเสนอให้เหมาะสมกับเนื้อหา ผู้ฟัง สถานที่ ระยะเวลา และวัตถุประสงค์แล้ว จะช่วยให้ดึงดูดความสนใจของผู้ฟังได้เป็นอย่างดี และหากต้องมีการใช้สื่อประกอบการพูดแล้ว ผู้พูดควรฝึกใช้ให้เกิดความคล่องแคล่ว สื่อที่ผู้พูดต้องใช้บ่อยๆ เช่น ไมโครโฟน มีข้อควรคำนึงในการใช้ (ฉัตรวรรณ ตันนระรัตน์, 2543, 97-98) ดังนี้

1. เมื่อรู้ว่าตนเองจะต้องพูดผ่านไมโครโฟนและรู้ตัวว่าเกิดการตื่น ไมโครโฟน (microphone fright) ก็พยายามบังคับตัวเองให้เป็นปกติ อาจจะหายใจแรงๆ หรือดื่มน้ำ หรือเดินไปมาสักครู่

2. ในขณะที่พูด ควรให้ไมโครโฟนอยู่ห่างจากปากประมาณ 9-12 นิ้ว (ระดับมาตรฐาน) ไม่ควรเข้าไปชิดมากกว่านี้ (ในกรณีไมโครโฟนที่อยู่ในสภาพที่มีประสิทธิภาพ) ควรระวังให้ไมโครโฟนอยู่ตรงกับปากผู้พูดควรยื่นห่างจากไมโครโฟน 2 ฟุต แล้วปรับไมโครโฟนให้เหมาะสมกับความสูงผู้พูด

3. ในขณะที่พูด อย่ามองที่ไมโครโฟนแต่ให้มองที่ผู้ฟัง และถ้าเป็นการนั่งพูดก็ควรจะนั่งสำรวจ คบความสง่าไว้ ไม่ควรเอี้ยวตัวไปมา แต่ถ้าเป็นการยืนพูด ทำต้องอยู่หนึ่งไม่ควรเล่นเท้าหรือกระดิกเท้า ไม่ว่าผู้พูดจะยืนพูดหรือนั่งพูดก็ตามไม่มีความจำเป็นใดๆ ที่ผู้พูดจะต้องจับไมโครโฟนหรือฐานไมโครโฟน เพราะจะทำให้เกิดเสียงรบกวนและเสียบุคลิกภาพของผู้พูด

4. สำหรับอัตราความดังของเสียงในขณะที่ยืนพูดนั้น ผู้พูดควรจะทำให้มีความดัง โดยคาดคะเนให้คนที่อยู่ห่างออกไป 10-15 เมตรได้ยิน แต่ในขณะที่นั่งพูดนั้น ผู้พูดควรพูดโดยคาดคะเนให้คนที่อยู่ห่างออกไป 6-8 ฟุตได้ยิน ที่กล่าวมานี้เป็นหลักการสากล แต่ในสภาพที่เป็นจริง เมื่อผู้พูดเริ่มพูด ผู้พูดควรจะสังเกตปฏิกิริยาจากผู้ฟัง ถ้าผู้ฟังทำหน้านิ่งคือขมวดหรือทำท่าเงยหูฟังก็แสดงว่าเสียงที่พูดนั้นยังเบา ผู้พูดจะต้องพูดให้ดังขึ้น

5. ในกรณีที่ใช้ไมโครโฟนขนาดเล็กห้อยไว้ที่คอ (necklace microphone) ปกติแล้วจะไม่มีปัญหาเรื่องเสียงรบกวนเพราะมีการปรับเสียงเสร็จ ควรจะจัดให้ไมโครโฟนอยู่ได้คาง 9-12 นิ้ว ข้อดีของการใช้ไมโครโฟนแบบนี้ก็คือผู้พูดเคลื่อนไหวไปมาได้โดยไม่ต้องกังวลเกี่ยวกับไมโครโฟน

6. ถ้ามีความจำเป็นที่จะต้องใช้ไมโครโฟนชนิดที่ต้องใช้มือถือ (hand microphone) ควรถือไมโครโฟนห่างจากปากประมาณ 9-12 นิ้ว ถือไมโครโฟนเบนเข้าหาตัว

เล็กน้อย ข้อศอกของมือข้างที่ถือควรจะชิดสีข้างเสมอ เพื่อป้องกันมิให้ช่วงคอ หัวที่เอียงไป ผู้พูดควรจะเอี้ยวตัวหรือเคลื่อนไหวด้วยไหล่ อย่าเคลื่อนไหวด้วยศีรษะในขณะที่พูด (เช่นพูดกับประชาชน กรรมกร mob ฯลฯ) ควรพูดด้วยเสียงปกติ และควรเตรียมใจไว้รับเสียงรบกวน (feedback) จากไมโครโฟนชนิดนี้ด้วย ในขณะที่เกิดเสียงรบกวน ผู้พูดควรหยุดพูดเมื่อเสียงรบกวนจางหายไปจึงพูดใหม่

7. ควรขจัดความอาย หรือท่าทางที่แสดงว่าอายในขณะที่พูดไมโครโฟน ในขณะที่เริ่มพูดไม่ควรเริ่มด้วยการกระแอมกระไอ หรือใช้มือเคาะหรือพูดว่า ฮัลโหล “ เพื่อเป็นการทดลองไมโครโฟน ” ฮัลโหล ฯลฯ ผู้พูดจะพูดอะไรก็ควรพูดไปเลย ควรระลึกไว้ว่าผู้พูดมิใช่เจ้าหน้าที่ทดลองเสียงหรือควบคุมเครื่องกระจายเสียง

8. ก่อนที่จะขึ้นพูด ผู้พูดควรเตรียมตัวให้พร้อม นั่นคือรู้ว่าจะขึ้นต้นกล่าวปฏิสันถารอย่างไร แล้วจะพูดอะไรต่อไป การเตรียมตัวที่ดีก็ควรจะต้องมีการร่าง และซ้อมพูดก่อนหลายครั้ง

9. ก่อนขึ้นพูดควรทบทวนหลักการใช้ไมโครโฟนที่ถูกต้อง เมื่อพูดใส่ไมโครโฟนก็ควรพูดด้วยใบหน้ายิ้มแย้มให้เป็นธรรมชาติ มีการควบคุมอารมณ์หวั่นวิตกของตนเอง กล่าวได้ว่าอาการหวั่นวิตกของผู้พูดจะหายไปถ้าผู้พูดมีการเตรียมตัวที่พร้อม มีการซ้อมพูด รู้หลักในการพูด และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

สรุปได้ว่า การเสริมสร้างบุคลิกภาพในการพูด ประกอบด้วย การใช้ส่ายตา ความดัง-เบาของเสียง จังหวะการพูด ความชัดเจนในการออกเสียง การเลือกใช้ถ้อยคำ การแต่งกาย การรักษาอารมณ์ในการพูด กลวิธีการนำเสนอ

บุคลิกภาพที่ดีในการพูด

กิตติชัย พินโน และอมรชัย คหกิจโกศล (2554 : 203 - 204) ได้ถึงบุคลิกภาพที่ดีของผู้พูดดังนี้

1 .การใช้ภาษาให้เหมาะสมกับกาลเทศะ ผู้พูดจะต้องใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์และความนิยมของกลุ่มผู้ฟัง เพราะนอกจากภาษาจะเป็นสื่อให้ผู้ฟังเข้าใจเรื่องราวแล้วภาษายังสื่อให้เห็นถึงรสนิยม ระดับการศึกษาของผู้พูดอีกด้วย หลักสำคัญก็คือผู้พูดควรใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบุคคล สถานที่ และโอกาส ควรใช้ภาษาสุภาพ ใช้คำสั้นเรียงง่าย เพื่อความเป็นธรรมชาติ และเป็นกันเอง ที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ควรออกเสียงให้ถูกต้องและชัดเจนที่สุด พยายามพูดให้ชัดถ้อยชัดคำเป็นจังหวะสม่ำเสมอ

2 .การใช้เสียงและน้ำเสียง การใช้เสียงและน้ำเสียงเป็นสิ่งที่สามารถเร้าผู้ฟังได้ ผู้พูดที่ดีต้องมีคุณภาพเสียงที่ดี มีความดังพอเหมาะ คือดังพอที่ผู้ฟังที่นั่งอยู่แถวสุดท้ายจะได้ยิน ผู้พูดสามารถใช้เสียงดังบ้าง เสียงเบาบ้างสลับกันไปตามการเน้น แต่ต้องระวังไม่เปลืองพูดในลักษณะตะโกน การพูดชัดเจนทำให้ผู้พูดดูมีความน่าเชื่อถือ มีการศึกษาดี ทำให้ผู้ฟังมีแนวโน้มสูงที่จะเชื่อหรือคล้อยตาม ผู้พูดไม่ควรพูดซ้ำเกินไปเพราะผู้ฟังจะรำคาญ และไม่ควรพูดเร็วมากเกินไปเพราะจะทำให้พูดผิด น้ำเสียงที่พูดอาจจะแสดงให้เห็นถึงคุณภาพหรือไม่คุณภาพของผู้พูดได้ ดังนั้นผู้พูดควรระมัดระวังการใช้เสียงและน้ำเสียงด้วย

3 .การแสดงผลออกทางสีหน้าและแววตา การแสดงผลออกทางสีหน้าของผู้พูดเป็นสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการเป็นนักพูดที่ดี เพราะนอกจากผู้ฟังจะฟังน้ำเสียงแล้ว ผู้ฟังก็จะดูหน้าผู้พูดด้วย เพราะฉะนั้นถ้าผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังเข้าใจเรื่องที่คุณพูดอย่างลึกซึ้ง ผู้พูดก็ต้องแสดงอารมณ์ความรู้สึกทางใบหน้าและอากัปกิริยาอื่นๆ ให้สอดคล้องกับเรื่องที่พูด โดยปกติถ้าพูดเรื่องต่างๆ ไป ผู้พูดควรทำสีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส ผู้ฟังจะได้รู้สึกว่าคุณอยู่ในบรรยากาศที่ไม่เครียดและรู้สึกเป็นกันเองกับผู้พูดมากขึ้น

4 .การใช้สายตา สายตาสามารถสร้างความสัมพันธ์และถ่ายทอดความรู้สึกของผู้พูดไปสู่ผู้ฟังได้ ในขณะที่พูด ผู้พูดควรกวาดสายตาไปยังผู้ฟังให้ทั่วถึง พยายามมองผู้ฟังอยู่ตลอดเวลาเพื่อแสดงให้เห็นว่าคุณพูดให้ความสนใจผู้ฟัง ผู้พูดควรหลีกเลี่ยงการมองพื้น เพดาน ประตู หรือมองข้ามผู้ฟังไปผนังหลังห้อง มองออกนอกห้อง หรือมองเฉพาะผู้ฟังคนใดคนหนึ่งอยู่เพียงจุดเดียว เพราะจะทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าผู้พูดไม่ให้ความสนใจ

5 .การเดิน การเดินเป็นการเคลื่อนไหวเริ่มแรกที่สะดุดตาหรือเป็นจุดสนใจของผู้ฟังและเป็นส่วนสำคัญของบุคลิกผู้พูดด้วย สายตาของผู้ฟังจะจ้องมาองมานับตั้งแต่ผู้พูดลุกจากที่นั่งเดินขึ้นเวที เพราะฉะนั้น การก้าวเดินขึ้นหรือลงจากเวที ผู้พูดจะต้องก้าวเดินด้วยความเร็วพอเหมาะ ไม่ช้าหรือเร็วจนเกินไป และควรเดินด้วยท่าทางที่สง่างาม ศีรษะและหลังตรง ยืดอก แต่ไม่ใช่เดินทื่อ หรือเดินแกว่งแขนมากเกินไป การเดินที่สง่างามช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและบุคลิกภาพที่ดีให้แก่ผู้พูดได้

6 .การยืนและการนั่ง ขณะยืนหรือนั่ง ผู้พูดจะต้องวางตัวให้เป็นธรรมชาติ ไม่เคร่งเครียดแต่ต้องไม่ทำตัวตามสบายจนเกินไป ท่าทางการยืนที่ดี หากผู้พูดเป็นชายควรยืนส้นเท้าชิด ปลายเท้าเปิดกว้างเท่าความกว้างของไหล่ สำหรับผู้พูดที่เป็นหญิงควรยืนโดยให้ส้นเท้าข้างหนึ่งอยู่บริเวณกลางเท้าของอีกข้าง น้ำหนักตัวทั้งลงบนเท้าทั้งสองข้างเท่าๆ กัน ไม่ยืนตัวงอ ยืนฟัง

โต๊ะ พิงกระดาน หรือใช้มือจับขอบโต๊ะ หากนั่งพูดควรนั่งหลังตรง ให้เก้าอี้รับน้ำหนักตัวเต็มที่ ไม่นั่งไขว่ห้าง หรือเกร็งหัวเข่าให้ชิดกัน หรือนั่งกระดิกเท้า

7. การแต่งกาย การแต่งกายเป็นสิ่งที่บ่งบอกบุคลิกภาพของผู้พูดว่าเป็นเช่นไร สามารถสร้าง ความน่าเชื่อถือและความสนใจให้แก่ผู้ฟังได้เป็นอย่างดี ผู้พูดจะต้องแต่งกายให้สะอาด เรียบร้อยเหมาะสมกับสมัยนิยม ที่สำคัญจะต้องคำนึงถึงกาลเทศะที่จะพูดด้วย การแต่งกายยังรวมถึงทรงผม การแต่งหน้า กลิ่นตัว กลิ่นปาก ฯลฯ ด้วย เพราะสิ่งเหล่านี้ถ้าผู้พูดขาดความเอาใจใส่ก็จะทำให้เสียบุคลิกภาพได้

สรุปได้ว่า บุคลิกภาพของผู้พูดเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ฟัง ซึ่งผู้พูดจะต้องเรียนรู้และหมั่นฝึกฝน เพื่อให้การพูดสัมฤทธิ์ผล ทั้งยังเป็นการเสริมความเชื่อมั่นและความมั่นใจให้กับผู้พูดเอง

2.2.8 อุปสรรคและแนวทางแก้ไขการพูด

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551 : 173 176) ได้กล่าวถึงอุปสรรคและแนวทางแก้ไขการพูดไว้ว่าการพูดนั้นเป็นศาสตร์และเป็นศิลปะเฉพาะตัวที่สามารถจูงใจให้คนสนใจเรื่องราวที่ผู้พูดนำเสนอได้ ฉะนั้นจะพบว่าผู้ที่สามารถพูดจูงใจคนฟังได้จะมีการนำเสนอด้วยวัจนภาษาและอวัจนภาษาที่ดี แต่ในบางครั้งจะพบว่าการพูดนั้นอาจไม่ประสบความสำเร็จ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุที่เกิดมาจากผู้พูดเอง อลิซเฟลมิง (2544. 11-19) ได้กล่าวถึงปัญหาที่พบบ่อยๆ และการแก้ไขปัญหาในการพูดไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

1. พูดอู้อี้หรือพูดรวบคำสั้นๆ ควบกล้ำไม่ชัดเจน ซึ่งอาจทำให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายผิดไป สามารถแก้ไขได้โดยฝึกบังคับริมฝีปากให้เผยอขึ้นๆ ลงๆ อย่างน้อยครั้งหนึ่ง จนเห็นช่องว่างระหว่างฟันบนและ ฟันล่าง ถ้ายังไม่เห็นให้ฝึกใหม่ เพราะผู้พูดอาจกำลังพูดผ่านจมูก แทนที่จะเป็นริมฝีปาก

2. พูดอูบอิบ คือ พูดด้วยน้ำเสียงเบาๆ ทำให้อีกฝ่ายได้ยินไม่ถนัด สามารถแก้ไขได้โดยหัดนั่นหรือยืนตรง ยืดไหล่ เขียดหน้า วางน้ำหนักลงบนเท้าทั้งสองข้าง ปล่อยขากรรไกร และลำคอตามสบาย สูดหายใจลึกๆ ให้อากาศเข้ากระบังลมเต็มที่ จะทำให้มีพลังเสียงและเสียงดังมากขึ้น

3. หลบตา คือ ไม่ชอบสบตาคอน สามารถแก้ไขได้โดยเริ่มฝึกด้วยการสบตากับคนที่มีแววเป็นมิตรก่อนเพียงแวบหนึ่ง และค่อยๆ ยืดเวลาออกไป จนสามารถคลายความอึดอัดที่จะสบตากับผู้ฟัง จะเป็นส่วนช่วยให้ผู้ฟังรู้สึกว่าคุณพูดสนใจและให้ความสำคัญกับผู้ฟัง

4 .พูดเร็ว อัตราความเร็วที่ยอมรับกันว่าเป็นอัตราความเร็วปกติ อยู่ระหว่าง 120-160 คำต่อนาที หากต้องการรู้ว่าตนเองมีอัตราความเร็วของการพูดเท่าไร ให้ลองอ่านหนังสือดังๆ และจับเวลา สามารถแก้ไขได้โดย การฝึกอ่านดังๆ เว้นระยะ และสูดลมหายใจเมื่อจบวลีหรือเห็นเครื่องหมายวรรคตอน สูดลมหายใจยาวขึ้นเมื่อจบประโยค และยาวขึ้นอีกเมื่อจบย่อหน้าทุกย่อหน้าแล้วฝึกตนเองให้รักษาจังหวะนี้ไว้ให้ได้ขณะสนทนา จะทำให้พูดได้ช้าลง

5 .เจ้าลำดับสำนวน ประโยชน์สำคัญของภาษา คือ "การให้ความสำราญ" "การให้ความรู้" และ ซึ่งผู้พูดจะไม่บรรลุประโยชน์นั้นหากเป็นคนชอบใช้คำคลุมเครือและเล่นสำนวน เพราะผู้ฟังไม่สามารถเข้าใจได้ สามารถแก้ไขได้โดย ตรวจสอบการออกเสียงและความหมายของคำนั้นๆ ก่อนที่จะใช้และหากต้องการจะใช้ศัพท์ใหม่ๆ ก็อย่าใช้พร่ำเพรื่อ เพราะจะทำให้ผู้ฟังเกิดความสับสน

6 .ใช้ภาษาไม่สุภาพ ควรพิจารณากาลเทศะที่จะเลือกใช้ถ้อยคำให้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะนั้นๆ

7 .ถนัดปิด กิริยาแก้เก้อเพื่อระงับความวิตกทั้งในการแสดงท่าทางและคำพูดที่ติดปากซึ่งจะทำให้ลดความสำคัญของเรื่องที่พูดได้ สามารถแก้ไขได้โดย ลองฟังหรือบันทึกเทปที่ตนเองพูด เพื่อพิจารณาข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น และแก้ไขข้อบกพร่องนั้นๆ

8 .ท่าที่เหินห่าง คือ การหลีกเลี่ยงการเข้าใกล้ผู้ฟัง หรือหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ากับผู้ฟัง ผู้พูดต้องระลึกละเมอว่า ห้ามยืนห่างจากคนที่พูดด้วยตนเกินไป ระยะที่ดีที่สุดอยู่ในช่วง 3-6 ฟุต และต้องมองหน้าคนที่พูดด้วย พร้อมทั้งแสดงอาการสนองตอบเมื่ออีกฝ่ายกำลังพูด เพื่อแสดงว่ากำลังสนใจฟังและสนใจสิ่งที่พูด

9.บุคลิกภาพ คือ เครื่องประดับและการแต่งกาย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นรวมทั้งการแสดงสีหน้าท่าทางที่เป็นมิตร ดังนั้นจึงควรแต่งกายให้สุภาพเหมาะสมเพื่อสร้างความประทับใจให้เกิดขึ้น

นอกจากอุปสรรคดังกล่าวข้างต้นแล้ว เรายังจะพบอุปสรรคที่เกิดจากการพูดอีกหลายประการเช่น ความไม่พร้อมในด้านข้อมูล การลำดับเนื้อหา เป็นต้น ซึ่งพอจะสรุปอุปสรรคของการพูดที่พบได้ 4 ประการ ดังนี้

1.อุปสรรคที่เกิดจากการใช้ภาษา

อุปสรรคการใช้ภาษาเกิดจากการเลือกใช้ถ้อยคำไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม และไม่สามารถสื่อความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจได้ซึ่งอาจเกิดจากความไม่รู้หรือความประมาทของผู้พูด ทำให้ขณะที่นำเสนอไม่สามารถเลือกใช้ได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นผู้พูดจึงต้องสร้างความมั่นใจใน

ตนเองให้เกิดขึ้น เพื่อไม่ให้ตื่นเต้นขณะที่นำเสนอ และเลือกใช้ถ้อยคำให้ตรงกับความหมายที่ต้องการจะสื่อ เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจได้อย่างถูกต้อง

2. อุปสรรคด้านบุคลิกภาพ

อุปสรรคที่เกิดจากบุคลิกภาพในที่นี้ประกอบด้วย การแต่งกาย การปรากฏตัว สีหน้า ท่าทางที่แสดงออก การใช้เสียงและการใช้น้ำเสียง รวมถึงการใช้สื่อประกอบการนำเสนอ หากผู้พูดแสดงออกไม่เหมาะสม เช่น ไม่สบตาผู้ฟังให้ทั่วถึง ใช้น้ำเสียงราบเรียบไม่เหมาะสมกับเรื่องที่น่าสนใจ การหยิบจับสื่อประกอบด้วยความรุกรูรุกรน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะเบี่ยงเบนความสนใจต่อเรื่องที่คุณนำเสนอได้ ดังนั้น ผู้พูดจึงควรเสริมสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีการแสดงออกที่เหมาะสมสอดคล้องกับเรื่องราวที่น่าสนใจ

3. อุปสรรคเกี่ยวกับกลวิธีการนำเสนอ

กลวิธีการพูดที่จูงใจผู้ฟัง จะทำให้ผู้ฟังให้ความสำคัญและความสนใจกับการพูดครั้งนั้นๆ ซึ่งผู้พูดจะต้องคำนึงถึงผู้ฟัง สถานการณ์ สถานที่ หรือสภาพแวดล้อมอื่นๆ ที่จะมีผลกระทบต่อกลวิธีการนำเสนอ และผู้พูดเองจะต้องเลือกใช้สื่อสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและตนเองสามารถที่จะกระทำดีเป็นอย่างไร เพื่อให้การพูดครั้งนั้นๆ ดึงดูดผู้ฟังได้ตลอดระยะเวลาของการนำเสนอ

4. อุปสรรคด้านข้อมูล

อุปสรรคที่เกิดขึ้นในกรณีนี้มักจะเป็นปัญหาที่เกิดจากการเตรียมข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการนำเสนอ อาจเนื่องมาจากผู้พูดไม่เข้าใจประเด็นที่ต้องการนำเสนอ ไม่วางโครงเรื่องให้แน่ชัด ทำให้การสืบค้นข้อมูลไม่เป็นไปตามที่ต้องการ ผู้พูดจึงควรตระหนักอยู่เสมอว่าการเตรียมความพร้อมในด้านข้อมูลเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เนื่องจากเป็นจุดสนใจสำคัญที่ผู้ฟังมีความต้องการที่จะติดตาม ดังนั้นข้อมูลที่ผู้พูดใช้เพื่อประโยชน์ในการนำเสนอ นั้นจะต้องมีความชัดเจน ครบถ้วน ง่ายต่อความเข้าใจของผู้ฟัง และเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์

จ.ไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2556 : 265 – 267) ได้กล่าวถึงข้อบกพร่องในการพูดดังต่อไปนี้

1. การใช้เสียงและจังหวะการพูด

- 1.1 พูดเสียงดังเกินไปคล้ายเสียงตะโกน ทำให้ไม่น่าฟัง
- 1.2 พูดเสียงค่อยเกินไป พูดอ้อมอ้อมไม่เต็มเสียง ผู้ฟังไม่ได้ยินหรือได้ยินไม่ชัดเจน ซึ่งอาจทำให้การสื่อความหมายผิดพลาดได้และทำให้การพูดขาดความหนักแน่น
- 1.3 พูดเร็วเกินไปจนรวบฟังไม่ทัน ทำให้ออกเสียงคำต่างๆ ผิดได้ง่าย

สำคัญ

- 1.4 พูดซ้ำเกินไป ทำให้ผู้ฟังเบื่อ ไม่สนใจฟังและอาจทำกิจกรรมอื่นแทน
- 1.5 พูดติดต่อกัน โดยไม่เว้นจังหวะหรือเว้นจังหวะผิด
- 1.6 พูดติดขัดคล้ายคนติดอ่าง
- 1.7 พูดเสียงสั้นเครือเพราะความประหม่า
- 1.8 พูดเสียงระดับเดียวกันอย่างต่อเนื่องโดยไม่มีการเน้นเสียงที่ใจความ

- 1.9 พูดเหมือนการอ่านหนังสือ
- 1.10 พูดเสียงดังตอนต้นประโยค แล้วค่อยๆ หายในตอนท้ายประโยค

2. การใช้ภาษา

- 2.1 ใช้ภาษาไม่เหมาะสมกับเรื่องที่พูด ไม่ถูกกาลเทศะ
- 2.2 ใช้ภาษาต่างประเทศปนกับภาษาไทย
- 2.3 ใช้ภาษาไม่สุภาพ ใช้คำแสลง
- 2.4 ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง วกวน เยิ่นเย้อ
- 2.5 ใช้สำนวน คำพังเพย สุภาษิต ไม่ถูกต้อง

3. เรื่องที่พูด

- 3.1 ไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องที่พูดดีพอ
- 3.2 เตรียมเนื้อเรื่องไม่ตรงจุดมุ่งหมายของการพูด
- 3.3 เนื้อเรื่องไม่น่าสนใจและไม่เหมาะสมกับผู้ฟัง
- 3.4 ลำดับความไม่ดี เนื้อความสับสน วกวน
- 3.5 ให้รายละเอียดมากหรือน้อยไป ไม่เหมาะสมกับเวลา

4. วิธีการพูด

- 4.1 เลือกวิธีพูดไม่เหมาะสมกับเรื่องและประเภทของการพูด
- 4.2 ใช้คำว่า เอ้อ อ้า ก็ แบบ แบบว่า เป็นอะไรที่ จริงๆ แล้ว ในตอนต้น

ประโยค และใช้ คำว่า โอเค ครับ นะคะ ท้ายประโยคทุกๆ ประโยค

- 4.3 วิธีพูดไม่สร้างความสนใจผู้ฟัง

5. ผู้พูด

- 5.1 ไม่เตรียมการพูด
- 5.2 ไม่มีความรู้ ความเข้าใจ และความซาบซึ้งเรื่องที่จะพูด
- 5.3 ไม่สนใจปฏิกิริยาของผู้ฟัง

5.4 ไม่มีความกระตือรือร้น และไม่มีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไข
สถานการณ์การพูด

5.5 ไม่มีอารมณ์ขัน บรรยายากการพูดเคร่งเครียด

5.6 ไม่แสดงอาการปฏิกิริยาท่าทางประกอบการพูด

5.7 ขณะพูดแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น

5.7.1 เดินวนไปวนมาขณะพูด

5.7.2 สะบัดผม เสยผม บัดผม เกาศีรษะ จับจุมก

5.7.3 บีบมือตนเอง หักนิ้วเล่น ใช้นิ้วขีดเขียนเล่นบนโต๊ะ หรือเอามือ

ทั้งสองข้างประสานกันแน่น

5.7.4 หมุนกระดูกเอี้ยว จัดเสื้อผ้า บิดผ้าเช็ดหน้า พับกระดาษเล่น

5.7.5 ยืนพักเท้าสลับข้างไปมาตลอดเวลา

5.7.6 ยืนพียงนั่งห้อง หรือเกาะโต๊ะตลอดเวลา

5.7.7 นั่งไม่เรียบร้อย นั่งเข่าเท้า

5.7.8 ดุนาฬิกาบ่อยๆ จนเป็นที่สังเกตได้

5.7.9 ไม่เก็บความรู้สึก และอารมณ์ของตนเอง

5.7.10 มองผู้ฟังไม่ทั่วถึง มองเพดาน มองออกไปนอกประตูและ

หน้าต่างๆ

5.7.11 สวมเสื้อผ้าไม่สะอาด ไม่เรียบร้อย ปล่อยชายเสื้อหลุดลุ่ยจาก

ขอบกระโปรง หรือกางเกง

5.7.12 สวมเสื้อผ้าไม่เหมาะสมกับวัย และฐานะทางสังคม

5.7.13 ใช้เครื่องประดับชิ้นใหญ่ หรือแวววาวเกินไป

โปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (2552:139 - 142) ได้กล่าวถึงอิริยาบถในการพูดประเด็นความสำคัญและหลักการแสดงออกไว้ดังนี้ อิริยาบถในการพูด หมายถึงพฤติกรรมของผู้พูดตั้งแต่ก้าวขึ้นสู่เวที การปรากฏตัวต่อหน้าผู้ฟัง การเคลื่อนไหวร่างกาย การแสดงออกทางสีหน้าแววตา การใช้มือ การยืนหรือนั่งและรวมถึงอาการปฏิกิริยาอื่นๆ ที่ผู้พูดได้แสดงออก เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจในเรื่องที่พูดยิ่งขึ้น

อิริยาบถมีความสำคัญต่อการพูด โดยสรุปมี 9 ประการ คือ

1. ช่วยให้การพูดเป็นธรรมชาติ
2. ช่วยเสริมคำพูดให้เด่นชัด

3. เป็นการดึงดูดความสนใจของผู้ฟัง
4. ช่วยเสริมคำพูดให้เป็นจริงเป็นจัง
5. ช่วยสนับสนุนความนึกคิด
6. ช่วยผ่อนคลายความเครียด
7. ช่วยสร้างบรรยากาศในการพูดให้เป็นกันเอง
8. เสริมสร้างความประทับใจให้เกิดขึ้นกับผู้ฟัง
9. ช่วยให้ผู้พูดปรับตัวเข้ากับบรรยากาศและสถานการณ์ที่พูด

อิริยาบถที่ผู้พูดควรระมัดระวัง

1. การแสดงออกทางสีหน้า
2. การใช้สายตา
3. การทรงตัว
4. การยืน
5. การนั่ง
6. การเดิน
7. การใช้มือและแขน
8. การใช้เสียงและน้ำเสียง
9. การตื่นเวที

อิริยาบถทั้ง 9 ประการ ที่ผู้พูดควรระมัดระวัง มีรายละเอียดแต่ละข้อ ดังนี้

1. การแสดงออกทางสีหน้า

สีหน้าเป็นสื่อที่ช่วยเสริมความหมายของคำพูด ผู้ที่พูดด้วยสีหน้าที่เฉยเมย ผู้ฟังจะไม่สนใจฟัง และอาจจะไม่เข้าใจในเรื่องที่พูด ส่วนผู้พูดที่พูดด้วยสีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส ย่อมเป็นที่ดึงดูดใจของผู้ฟัง และ อยากติดตามฟังการพูดนั้นจนสิ้นสุด การแสดงออกทางสีหน้าจึงควรแสดงให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่พูด เพราะจะทำให้ผู้ฟังเข้าใจเรื่องที่พูดมากยิ่งขึ้น การแสดงสีหน้าให้ได้ผลดี มีหลักปฏิบัติ ดังนี้

หลักการแสดงออกทางสีหน้า

1. แสดงสีหน้าให้เป็นธรรมชาติ อย่าทาทาหน้าบึ้งตึงหรือยิ้มกริ่มอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งไม่แสดงสีหน้าที่เคร่งเครียดหรือสรวลจิกจนเกินไป

2. แสดงสีหน้าให้สอดคล้องกับอารมณ์และความรู้สึก เช่น พูดเรื่องที่ สำคัญ คอขาดบาดตาย ผู้พูดจะมีสีหน้าเคร่งเครียด เอาจริงเอาจัง พูดเรื่องเศร้าสีหน้าต้องดูเศร้า พูดเรื่องตลกอาจแสดงสีหน้าตลกหรือบ่นหน้าแบบตลกหน้าตาย เป็นต้น

3. แสดงสีหน้าให้สัมพันธ์กับเรื่องที่พูด ผู้พูดบางคนมักแสดงสีหน้าไม่ สัมพันธ์กับเรื่องที่พูด ทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกว่าผู้พูดไม่จริงใจ เช่น พูดว่า “ผมรู้สึกยินดีเป็นอย่าง ยิ่ง” แต่สีหน้ากลับเฉยเมย ก็แสดงว่าผู้พูดไม่มีความจริงใจ และไม่ได้รู้สึกยินดีตามที่พูด

2. การใช้สายตา

คำกล่าวที่ว่า “ดวงตาคือหน้าต่างแห่งหัวใจ” (The eyes are windows of the mind) ย่อมเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นอย่างเด่นชัดว่า ความคิดความรู้สึกของคนเรานั้นมักจะ ปรากฏทางสายตาดังนั้นคนที่ ช่างสังเกตจึงมักจะล่วงรู้ความคิดของผู้อื่นโดยสังเกตจากดวงตาใน ขณะที่พูด สายตาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง การใช้ สายตาประกอบการพูดมีหลักปฏิบัติดังนี้

หลักการใช้สายตาประกอบการพูด

1. ขณะเดินขึ้นเวที ควรมองไปยังแท่นพูด ไม่ควรก้มมองที่พื้นหรือ เพดาน หรือมองซ้ายมองขวาด้วยอาการตื่นเวที หรือถ้าจะมองไปยังผู้ฟังก็ควรมองด้วยสายตาที่ เป็นมิตรและมีความมั่นใจ

2. เมื่อเดินถึงแท่นพูด ให้มองไปยังผู้ฟังทุกคน หยุดนิตหนึ่งเพื่อเป็น การเตือนผู้ฟังด้วยสายตา จากนั้นก็เริ่มกล่าวคำปฏิสันถาร

3. ขณะที่พูด ควรมองผู้ฟังให้ทั่ว โดยมองไปทางซ้ายบ้าง ขวาบ้าง มองด้านหน้าจุดกลาง หรือด้านหลัง การเปลี่ยนจุดมองควรให้เป็นไปตามธรรมชาติ อย่าให้ผู้ฟัง รู้สึกผิดสังเกต

4. เมื่อกกล่าวสรุป ควรมองผู้ฟังให้ทั่วอีกครั้งหนึ่งก่อนลงจากเวที เพราะอาจจะมีใครสงสัยหรือซักถาม หากไม่มีใครซักถาม กล่าวคำสวัสดิ์ อำลาผู้ฟังด้วยใบหน้ายิ้ม แยม

3. การทรงตัว

การทรงตัว หมายถึง การวางท่าทางต่างๆ ของผู้พูดในขณะที่ปรากฏตัวต่อ หน้าผู้ฟัง การทรงตัวที่ดีจะต้องระมัดระวังไม่ให้ยืนหรือนั่งตามสบายจนเกินไป ทั้งนี้เพราะการผ่อนคลาย กล้ามเนื้อเกินไป หรือทำให้กล้ามเนื้อตึงจนเกินไปจะทำให้ความสามารถในการพูดลด น้อยลงและทำให้การเคลื่อนไหวร่างกายเชื่องช้าลงด้วย วิธีการทรงตัวในท่าปกติที่ดูแล้วสง่างาม และสำรวม

หลักการให้การทรงตัวประกอบการพูด

1. ปล่อยน้ำหนักตัวลงบนขาทั้งสองข้างเท่าๆ กัน และให้กอดลงที่กลางเท้า
2. วางปลายเท้าให้เหลื่อมกันเล็กน้อย ปล่อยแขนลงตามสบาย
3. ใช้มือทั้งสองประสานกันอยู่ด้านหน้า

4. การยืน

การพูดปราศรัยหรือบรรยายพิเศษ ผู้จัดมักจะทำให้ผู้พูดหรือวิทยากรยืนพูด การยืนพูดที่เหมาะสมควรปฏิบัติดังนี้

หลักการให้การยืนประกอบการพูด

1. ให้อ่างตัวเป็นธรรมชาติ แต่ไม่ใช่ทำตามสบาย ต้องไม่เกร็งกล้ามเนื้อจนเกิดอาการแค้นหรือปล่อยตัวตามสบายเกินไปจนทำให้เห็นว่าการพูดนั้นไม่สำคัญ
2. ยืนให้เท้าห่างกันพอสมควรและให้น้ำหนักตัวตกลงบนเท้าทั้งสองข้างเท่าๆ กันไม่กอดน้ำหนัก ลงตรงเส้นเท้าหรือปลายเท้าจนเกิดการเขย่ง สำหรับท่ายืนของสตรี ควรยืนเท้าชิด ใช้สันเท้าข้างหนึ่งแตะตรงกลางเท้าอีกข้างหนึ่ง เอามือประสานไว้ข้างหน้า จะทำให้ดูเรียบร้อยและสง่างาม
3. ยืนตัวตรง ศีรษะตั้งตรงได้ระดับ ไม่เชิด ไหล่ไม่ตก ยก ห่อ หรือยกอกอยู่ตลอดเวลา

5. การนั่ง

การพูดในบางโอกาสผู้จัดมักจัดให้ผู้พูดหรือวิทยากรนั่งพูดตามลักษณะและรูปแบบของการพูดนั้นๆ เช่น การประชุม การโต้วาที การอภิปราย ฯลฯ

หลักการให้การนั่งประกอบการพูด

1. ขณะที่พักให้นั่งตัวตรง เชิดศีรษะเล็กน้อยพอสวยงาม
2. วางมือบนเข่า หรือถ้าเก้าอี้มีที่รองเขียนก็อาจวางมือบนที่รองเขียนได้ในบางโอกาส

6. การเดิน

การเดินของผู้พูดนับเป็นอิริยาบถแรกที่สะดุดตาผู้ฟัง เพราะผู้ฟังมักจะคาดเดาภาพผู้พูดจากท่าทางที่เดิน เช่น การเดินที่แสดงถึงความกระปรี้กระเปร่า แสดงถึงความกระตือรือร้น ความอ่อนแอ หรือความไม่แยแสอินังขังชอบ ฯลฯ การก้าวเดินขึ้นสู่เวทีหรือการก้าวลงจากเวทีของผู้พูด มักจะอยู่ใน ความสนใจของผู้ฟัง

หลักการให้การเดินประกอบการพูด

1. เดินให้เป็นธรรมชาติ ไม่ต้องระวังตัวจนเกินไป
2. เดินด้วยฝีเท้าพอเหมาะไม่ก้าวซ้ำหรือเร็วจนเกินไป
3. ทรงตัวให้ดูองอาจ สง่างาม แกว่งแขนตามสบาย
4. ขณะเดินศีรษะตั้งตรง และวางสีหน้าให้เป็นปกติ
5. การเดินไปยังเวทีควรเดินเป็นเส้นตรง (ไม่ควรเดินอ้อมเวที)
6. เมื่อพูดจบควรหยุดที่จังหวะชนิดหนึ่งก่อนก้าวลงจากเวที ด้วย

ท่าทางที่ผ่อนคลายแต่ทะมัดทะแมง และสง่าผ่าเผย

7. การใช้มือและแขน

การใช้มือและแขนประกอบการพูด นอกจากจะเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของผู้ฟังแล้ว ยังช่วยเสริมความหนักแน่นในคำพูดของผู้พูดอีกด้วย เช่น การใช้มือและแขนประกอบคำพูดที่เกี่ยวกับขนาดหรือจำนวน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การใช้มือและแขนประกอบการพูดไม่ควรใช้มากจนเกินไป หรือใช้โดยปราศจากความหมาย เพราะจะทำให้ผู้ฟังเปลี่ยนจุดสนใจไปอยู่ที่ท่าทางมากกว่าสนใจเรื่องที่กำลังพูด สมจิต ชิวปรีชา (2535 : 48-49) ได้กล่าวถึงหลักการการใช้มือและแขนประกอบการพูด ดังนี้

หลักการใช้มือและแขนประกอบการพูด

1. การผายมือ ใช้เมื่อต้องการบอกทิศทางหรือเชื้อเชิญ เช่น “เชิญนั่งที่เก้าอี้ตัวนี้ครับ” หรือ “โปรดเดินไปทางขวามือครับ” หรือ “เชิญคุณสมศรีตอบคำถามนี้ครับ” พูดพร้อมกับผายมือไปยังคุณสมศรี
2. การชี้นิ้ว ใช้เมื่อกล่าวถึงจำนวน หรือชี้ทิศทาง ชี้เฉพาะตัว หรือชี้กราด ให้เหมาะกับวัตถุประสงค์ของการใช้ เช่น การเอ่ย 1,2,3... พร้อมกับชูนิ้วประกอบตามจำนวนที่กล่าว
3. การตั้งมือ ใช้ประกอบเมื่อพูดถึง ขนาด รูปร่าง ลักษณะของคน และสิ่งของ เช่น “ยาวขนาดนี้” “กว้างประมาณ 1 ศอก” “ใหญ่เท่าฝ่ามือ”
4. การคว่ำมือ ใช้ประกอบการพูดเมื่อกล่าวถึงลักษณะสูงต่ำ เช่น สูงเพียงไหล่ สูงชะลูด เตี้ยตืดดิน
5. การสั่นมือ ใช้ประกอบการพูดเมื่อกล่าวปฏิเสธ หรือการห้ามปราม เช่น “อย่าเข้ามานะ” “ไม่ใช่หนังสือเล่มนี้” “ไม่เอานะ” “ไม่รู้จักจริง”

6. การใช้กำปั้น ใช้เมื่อผู้พูดแสดงถึงความรู้สึกที่รุนแรง โกรธแค้น หรือ การตัดสินใจอย่างเด็ดเดี่ยว เช่น ชูกำปั้นแล้วพูดว่า “เราจะยืนหยัดสู้ต่อไป” “เราจะรวมพลังให้เป็นหนึ่ง”

8. การใช้เสียงและน้ำเสียงในการพูด

เสียงพูดเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของแต่ละบุคคล เราอาจจะรู้ได้ว่าใครเป็นใคร เมื่อได้ยินเสียงพูดโดยไม่ต้องถามหรือเห็นหน้าตาของผู้พูดก็ได้ นอกจากนี้เสียงพูดยังอาจบอกถึง เพศวัย และอารมณ์ของผู้พูดในขณะพูดได้อีกด้วย เช่น เสียงพูดที่ดังกระแทกกระทั้น แสดงว่าผู้พูดกำลังโกรธหรือฉุนเฉียว เสียงพูดที่ไพเราะนุ่มนวล ซ้ำๆ ชัดถ้อยชัดคำแสดงว่าผู้พูดอารมณ์ดี และมีความตั้งใจจริง เป็นต้น เนื่องจากเสียงพูดเป็นการแสดงออกเพื่อสื่อความคิด โดยมีน้ำเสียง เป็นสื่อบอกถึงอารมณ์และความนึกคิดของผู้พูด ดังนั้นการใช้เสียงจึงต้องคำนึงให้สอดคล้องกับ บุคลิกลักษณะและอารมณ์ของผู้พูด รวมทั้งต้องให้สอดคล้องกับบริบทในการใช้ภาษาด้วย

หลักการใช้น้ำเสียงและน้ำเสียงประกอบการพูด

1. พูดให้เสียงดังฟังชัด หมายถึง พูดให้เสียงดังชัดจนพอที่จะให้ผู้ฟังทุกคนได้ยินแต่ไม่ใช่ตะโกนจนแสบแก้วหูหรือทำให้ผู้ฟังเกิดความรำคาญหรือพูดเบาเกินไปจนฟังไม่รู้เรื่อง การพูดที่ดีจึงต้องปรับเสียงให้เหมาะสมตามสถานการณ์ เช่น เหมาะกับสภาพของห้อง บรรยาย เหมาะกับจำนวนผู้ฟัง หรือสภาพ แวดล้อม

2. พูดให้มีน้ำเสียงน่าฟัง หมายถึง พูดให้เสียงกังวานไพเราะแจ่มใส และเป็นทีเสนาะให้ผู้ฟัง การพูดด้วยน้ำเสียงที่สุภาพ นุ่มนวล นอกจากจะเป็นการสร้างเสน่ห์แก่ผู้พูดแล้วยังแสดงถึงความเคารพที่ ผู้พูดมีต่อผู้ฟังอีกด้วย ตัวอย่างน้ำเสียง เช่น การเพิ่มคำว่า ค่ะ นะ ค่ะ ครับ หรือ นะครับ ท้ายประโยคที่พูด

3. พูดให้เป็นจังหวะพอเหมาะ หมายถึง มีจังหวะการพูดที่เหมาะสม การพูดเร็วเกินไปจะทำให้ผู้ฟังคิดตามไม่ทัน ส่วนการพูดที่ช้าเกินไป จะทำให้ผู้ฟังเกิดความเบื่อหน่าย ง่วงเหงาหาวนอน ดังนั้น การพูดให้ได้จังหวะที่ดี ผู้พูดจึงต้องรู้จักทอดเสียง รู้จักเว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง รวมทั้งรู้จักหยุดระหว่างคำหรือระหว่างวลี เพื่อให้การพูดมีลีลาน่าฟังและชวนให้ติดตาม ตัวอย่างการพูดเว้นวรรคตอน เช่น

“สามวันจาก นารีเป็นอื่น” หมายถึง จากไปเพียง 3 วัน ผู้หญิงก็เปลี่ยนใจไปรักคนอื่น

“สามวันจากนารี เป็นอื่น” หมายถึง จากผู้หญิงไปเพียง 3 วัน ผู้ชายก็เปลี่ยนใจไปรักหญิงอื่น

4. พุดให้มีลีลาที่น่าสนใจ หมายถึง พุดให้มีท่วงทำนองสูงๆ ต่ำๆ รู้จักเน้นเสียงหนักเบา ทอดจังหวะ รัว หรือหยุดอย่างเหมาะสม เพราะจะทำให้การพุดมีชีวิตชีวาและทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกคล้อยตามการพุดที่มีทำนองราบเรียบหรือพุดดัดเสียงจนผิดปกติจะทำให้ผู้ฟังเกิดความเบื่อหน่ายและคิดว่าเป็นเรื่องตลกขบขันมากกว่ามีอารมณ์คล้อยตามในเรื่องราวที่พุด ตัวอย่างการพุดให้มีลีลาน่าสนใจ เช่น

เสื่อตัวนี้สีแดง (ไม่ค่อยแดง) : เสื่อตัวนี้สีแดงแดง (แดงมาก)

ขนมนี้จืด (ไม่จืดมากนัก) : ขนมนี้จืดจืด (จืดมาก)

5. พุดให้ชัดเจนถูกต้อง หมายถึง การพุดให้ชัดเจนและถูกต้องตรงตามความหมายที่ต้องการจะสื่อสาร การออกเสียงพุดไม่ชัดเจนนอกจากจะทำให้ความหมายผิดเพี้ยนไปแล้ว ยังเป็นการสร้าง ความรำคาญให้แก่ผู้ฟังอีกด้วย การออกเสียงพุดไม่ชัดเจน ที่พบมากได้แก่ การออกเสียงคำที่มี ร ล หรือ คำควบกล้ำ เช่น

- ว่าวลอยแว้งคว้างทั่วฟากฟ้า

- รักเรียนต้องรีบเร่งรวมเรื่องราว อย่างรวบรัด

6. พุดออกเสียงให้เต็มคำ หมายถึง ออกเสียงให้เต็มคำพุด ไม่ออกเสียงรัวเร็ว รวบรัด หรือ ตัดคำให้สั้น เพราะจะทำให้เสียความ และฟังดูไม่ไพเราะ เช่น ดิฉัน ตัดคำเป็น เตียน มอเตอร์ไซด์ ตัดคำเป็น มอไซค์ โรงพยาบาล ตัดคำเป็น โรงบาล โรงพบาล มหาวิทยาลัย ตัดคำเป็น หมาลัย หมาลัย มหาทลัย

7. พุดปรับน้ำเสียงให้สอดคล้องกับท้องเรื่อง หมายถึง การปรับน้ำเสียงให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง หรือสถานการณ์ที่กำลังพุด เช่น

โกรธ : เสียงห้วนสั้น

ปลุกใจ เร้าใจ : เน้นเสียงหนัก

ความลับ : กระซิบ แฝงเบา

ลึกลับ ตีใจ : น้ำเสียงแจ่มใส กังวาน

8. พุดด้วยน้ำเสียงที่เชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง พุดด้วยน้ำเสียงที่เป็นธรรมชาติ และด้วยอารมณ์ที่มั่นคง การใช้น้ำเสียงที่แสดงถึงความวิตกกังวล หวาดกลัว หรือ อุนเฉียว จะทำให้เสียงพุดเกิดความแปรปรวน เช่น เสียงสั่นเพราะประหม่าตื่นตื่น หรือเสียงขาดหายเป็นช่วงๆ เพราะความโกรธและอุนเฉียว เป็นต้น

9. พุดด้วยน้ำเสียงสนทนา หมายถึง พุดด้วยน้ำเสียงที่มีความจริงใจ ออบอุน และเป็นกันเองกับผู้ฟัง เช่น

ข้าพเจ้า เปลี่ยนเป็น ผม ดิฉัน

พวกท่าน พวกคุณ เปลี่ยนเป็น พวกเรา

9. การตื่นเวที

การตื่นเวที เป็นอาการที่เกิดจากความประหม่า หรือตื่นเต้น หวาดกลัว เมื่อต้องพูดเผชิญหน้ากับผู้ฟัง หรือประชาชนจำนวนมาก อาการดังกล่าวถือเป็นสิ่งปกติธรรมดา และมักเกิดขึ้นได้เสมอสำหรับผู้พูดทุกเพศทุกวัย หรือแม้แต่บุคคลสำคัญของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่เริ่มต้นฝึกพูด สุจิตรา จรจิต (2527 : 51 - 52) กล่าวถึงการตื่นเวทีในการพูดว่าเกิดจากสาเหตุ 5 ประการดังนี้

1. ขาดประสบการณ์ในการพูดต่อที่ชุมชน เนื่องจากผู้พูดไม่เคยพูดต่อที่ชุมชนมาก่อน หรือรู้สึกประหม่าเมื่อต้องพูดต่อหน้าบุคคลที่ไม่คุ้นเคย
2. ขาดความมั่นใจในตนเอง เนื่องจากผู้พูดไม่มั่นใจว่าสามารถจะพูดได้ตามที่มุ่งหวัง รวมทั้งไม่แน่ใจว่าจะทำให้ผู้ฟังสนใจเรื่องที่ตนพูด
3. ขาดการเตรียมตัวล่วงหน้า มักเกิดกับผู้พูดที่มีความประมาท หรือเชื่อมั่นในตนเองมากเกินไป ทำให้ไม่เตรียมตัวก่อนการพูด ขาดการเตรียมเนื้อหา ขาดการวิเคราะห์ผู้ฟัง เมื่อประสบปัญหาเกี่ยวกับ การพูด และไม่สามารถแก้ปัญหาได้ ทำให้เกิดความสับสนและตื่นเวที
4. ไม่สามารถควบคุมการแสดงออกทางอารมณ์ ซึ่งมักเป็นอาการที่เกิดขึ้นกับนักพูดที่เพิ่งเริ่ม ฝึกพูด อาการเหล่านี้จะเห็นได้ชัดในระยะเริ่มต้นของการพูด และจะค่อยๆ หายไปหลังจากได้พูดมานานพอสมควร
5. ความวิตกกังวล สำหรับผู้พูดที่มีความวิตกกังวลสูง ไม่ว่าจะกังวลต่อเรื่องที่จะพูด หรือต่อผู้ฟัง มักจะเป็นสาเหตุให้เกิดการตื่นเวทีได้ง่าย

ลักษณะของการตื่นเวทีมักเกิดจากภาวะต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ภาวะทางอารมณ์ เกิดขึ้นเพราะผู้พูดไม่สามารถระงับความวิตกกังวลหรือความตื่นกลัวได้จึงแสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมา เช่น ทำทางงอแง มือและแขนเกะกะ เก้งก้าง ไม่กล้ามองหน้าหรือสบตากับผู้ฟัง
2. ภาวะอารมณ์ทำงานของต่อมภายในผิดปกติ เนื่องจากผู้พูดหวาดวิตกกังวลหรือตื่นกลัว เช่น หัวใจเต้นแรงและเร็ว ปากแห้ง คอแห้ง เหงื่อซึม ฯลฯ

3. ภาวะความเครียดทางประสาทและกล้ามเนื้อ ความเครียดทางประสาทมักจะส่งผลกระทบต่อระบบกล้ามเนื้อและประสาทสัมผัส เช่น เกิดอาการมือเท้าชา เข่าอ่อน หรือลั่น อาการชักกระตุก รู้สึกหนาวหรือเย็นไปทั้งตัว ปวดเมื่อยหรือมีอาการอ่อนเพลีย

4. ภาวะการณืควบคุมลมหายใจ การหายใจเร็วและแรงกว่าสภาวะปกติ มักจะมีผลกระทบต่อระบบของเสียงที่เปล่งออกมา และทำให้จังหวะของเสียงผิดไปจากเดิม เช่น การพูดตะกุกตะกัก พูดเร็ว เสียงแหบแห้ง หรือพูดไม่ออก

การจัดการตื่นเวที

การตื่นเวทีเป็นภาวะที่เกิดขึ้นเมื่อผู้พูดขาดความมั่นใจในตนเอง หรือเพราะความหวั่นเกรงไป ต่างต่าง นานา แต่จะเกิดมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับการแสดงออกของผู้พูดแต่ละคนเป็นสำคัญ วิธีการจัดและแก้ไขการตื่นเวที กระทำได้ดังนี้

1. การสร้างทัศนคติที่ถูกต้องเหมาะสม
2. การลดอาการแสดงออกทางอารมณ์
3. การสร้างความมั่นใจในตนเอง

สรุปได้ว่า อุปสรรคและแนวทางแก้ไขการพูดที่ได้กล่าวมาจะช่วยให้ผู้พูดได้เรียนรู้และเตรียมตัวรับมือกับสถานการณ์หรืออุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้น และเมื่อเกิดขึ้นแล้วการทราบถึงแนวทางหรือวิธีการแก้ไขจะช่วยให้การพูดในครั้งต่อไปมีพัฒนาการไปในทางที่ดีขึ้น กระทั่งสามารถจัดอุปสรรคในการพูดออกไปได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กมลทิพย์ สมบูรณ์พงษ์ (2559 : 466-471) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้ภาษาไทยพูดสื่อสารในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการใช้ภาษาไทยพูดสื่อสารในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพรู (หลักสูตร 5 ปี) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาโดยภาพรวม 2) ศึกษาการใช้ภาษาไทยพูดสื่อสาร ในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในแต่ละหลักสูตรสาขาวิชาที่มีค่าเฉลี่ย การประเมินจากแบบสอบถาม สูงสุดและต่ำสุด และ 3) เปรียบเทียบการใช้ภาษาไทยพูดสื่อสารในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างหลักสูตรสาขาวิชา กลุ่มตัวอย่างการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจำนวน 170 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และวิดีโอการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สถิติที่ใช้ใน การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (X) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าเอฟ (F-test) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การใช้ภาษาไทยพูดสื่อสารในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (หลักสูตร 5 ปี) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (= 4.24) 2. ผลการใช้ภาษาไทยพูดสื่อสารในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแต่ละหลักสูตร ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา การศึกษาปฐมวัย และการศึกษาพิเศษ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ของแต่ละหลักสูตรเท่ากับ 4.97 5.00 4.83 4.77 4.73 5.00 และ 3.93 ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของ แต่ละหลักสูตรเท่ากับ 3.33 3.63 2.93 3.60 3.33 3.20 และ 3.50 ตามลำดับ 3. ผลการเปรียบเทียบการใช้ภาษาไทยพูดสื่อสารในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่าง หลักสูตรสาขาวิชาโดยภาพรวม พบว่านักศึกษาที่มีหลักสูตรสาขาวิชาแตกต่างกัน มีการใช้ภาษาไทยพูดสื่อสารในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิลเลียม วิมุกตายน (2540 : 90) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารทางวาจาสำหรับนักศึกษาพยาบาล ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารทางวาจาสำหรับนักศึกษาพยาบาลที่ผู้วิจัยพัฒนาจนมีประสิทธิภาพนั้น ผู้วิจัยนำไปทดลองกับกลุ่มทดลอง พบว่าทักษะการสื่อสารทางวาจาของนักศึกษาหลังการทดลองสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อทำการเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารทางวาจาสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระบวนการฝึกมีขั้นตอนที่ชัดเจน

สรุปได้ว่า ทักษะการพูดสามารถพัฒนาได้โดยการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาในด้านต่างๆ ทั้งการใช้ภาษา เสียง กิริยาท่าทางประกอบการพูด ทั้งนี้ทักษะการพูดที่มีการฝึกฝนจะก่อให้เกิดการเสริมสร้างความรู้และความเชี่ยวชาญด้านการพูดมากขึ้น

2.3 ทักษะการอ่าน

2.3.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะการสื่อสารอีกประเภทที่มนุษย์ใช้สำหรับเรียนรู้บรรดาวิทยาการแขนงต่าง ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ความคิดและประสบการณ์ ดังที่ ภาณี อัดตโตโสภณ (2541: 1) กล่าวว่า “การอ่านเป็นประตูบานแรกที่จะเปิดออกสู่โลกของการศึกษา” และนอกจากนั้นการอ่านยังเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ได้อีกด้วย

มีผู้ให้คำจำกัดความหรือความหมายของการอ่านไว้ดังนี้

ศิวกานท์ ปทุมสูติ (2540 : 13) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่าน คือ การออกเสียงตามหนังสือเพื่อให้ได้ความหรือเข้าใจความ หรือเพื่อสื่อความตามหนังสือนั้นประการหนึ่ง หรือแม้ไม่ออกเสียงแต่ ทำความเข้าใจความหมายต่างๆ ตามหนังสือนั้นประการหนึ่ง และยัง

มีความหมายกว้างถึงการสังเกตพิจารณาสิ่งต่างๆ ให้เข้าใจ ตลอดจนการอ่านเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจนั้นอีกประการหนึ่งด้วย

เปลื้อง ณ นคร (2542 : 67) ได้อธิบายความหมายของการอ่านว่า คือการ ถ่ายทอดความคิดจากหนังสือของผู้ประพันธ์ไปยังผู้อ่าน ด้วยผู้ประพันธ์ต้องการให้ผู้อ่านได้เห็น ความคิดความรู้ลึกซึ้งของตน ถ้าผู้อ่านสามารถตีความหมายของหนังสือได้ และสามารถรู้ จุดมุ่งหมายของผู้ประพันธ์ได้ก็จะเชื่อได้ว่า “อ่านหนังสือเป็น”

นworรณ พันธุเมธา (2544 : 354) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า อ่าน คือ การพิจารณาดูเพื่อให้รู้หรือเข้าใจ

โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล (2546 : 4) ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่าน คือ การรับรู้หรือเข้าใจความหมายจากตัวหนังสือ หรือถ้อยคำที่ผู้เขียนสื่อถึงผู้อ่าน นอกจากนี้ อาจ หมายรวมถึงเครื่องหมาย และภาพต่างๆที่ผู้ส่งสารประสงค์ให้ผู้รับสารได้รับรู้หรือเข้าใจด้วย

ทวี สมหวัง (2549 : 3) ได้อธิบายความหมายของการอ่าน คือกระบวนการ ทางสมองที่มนุษย์แปลสัญลักษณ์ออกมาเป็นความหมายเรื่องราวและความคิดหากสามารถที่จะ นำความรู้ที่ได้ไปวิเคราะห์ วิจัย วิจารณ์ วิพากษ์อย่างมีวิจารณ์ญาณ สิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมจึงจะนับว่าอ่านเป็น

นอกจากนี้ คุณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (2551 : 140) ได้กล่าวถึงความหมายที่นักวิชาการชาวต่างประเทศได้ให้คำจำกัดความของการอ่าน พอสรุป ความได้ดังนี้

เอ็ดการ์เดล (Edgare Dale) ให้ความหมายของการอ่านว่า “การอ่าน คือ กระบวนการค้นหาความหมายจากสิ่งพิมพ์เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ของผู้อ่าน การอ่านไม่ได้ หมายความว่าเฉพาะการมองผ่านแต่ละประโยค หรือแต่ละย่อหน้าเท่านั้น แต่ผู้อ่านต้องเข้าใจ ความคิดนั้นๆ ด้วย”

รัสเซล จี สตาฟเฟอร์ (Russel, G. Stauffe) ได้ให้ความหมายของคำว่า การ อ่านไว้ดังนี้

การอ่าน คือ กระบวนการอันซับซ้อน

การอ่าน คือ การได้รับข่าวสารจากสิ่งพิมพ์

การอ่าน คือ ความสามารถในการอ่านออกเสียงและทำความเข้าใจ

เนื้อหา

การอ่าน คือ การแปลความหมายของตัวอักษรเครื่องหมายและ
สัญลักษณ์

การอ่าน คือ การถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกจากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน
โดยผ่านสิ่งพิมพ์

จากคำจำกัดความดังกล่าว อาจสรุปความเพิ่มเติมได้ ดังนี้

การอ่านเป็นกระบวนการค้นหาความหมายในสิ่งที่อ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการจับใจความจากสิ่งที่อ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการที่จะเข้าใจภาษาเขียน

การอ่านเป็นกระบวนการถอดความภาษาเขียน มาเป็นภาษาความคิด

การอ่านเป็นทักษะที่รวมทักษะต่างๆ เข้าด้วยกัน ได้แก่ ทักษะในการคิด

และทักษะทางไวยากรณ์ คือด้านเสียง ศัพท์ โครงสร้าง และความหมาย

การอ่านเป็นกระบวนการค้นหาความหมายในสิ่งพิมพ์ หรือข้อเขียน จับ
ใจความ ตีความ เพื่อพัฒนาตนเองทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม

การศึกษาจากตำราและวิเคราะห์พฤติกรรมในการอ่านของผู้เรียน จะ
สามารถให้ความหมายของการอ่านได้หลายนัย ประกอบกับการนำความหมายของการอ่านที่
ส่งผลต่อการอ่านมาใช้ประกอบการอธิบายความหมายด้วย อาจจำแนกความหมายของการอ่าน
ได้ ดังนี้ คุณาคารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (2551 : 141 - 142)

1. การอ่านเป็นการแปลสัญลักษณ์ออกมาเป็นคำพูดโดยการผสมเสียง
เพื่อใช้ในการออกเสียงให้ตรงกับคำพูด การอ่านแบบนี้ มุ่งให้สะกดตัวผสมคำอ่านเป็นคำๆ ไม่
สามารถใช้สื่อความโดยการฟังได้ทันที เป็นการอ่านเพื่อการอ่านออก มุ่งให้อ่านหนังสือให้แตกฉาน
เท่านั้น

2. การอ่านเป็นการใช้ความสามารถในการผสมผสานตัวอักษรออกเสียง
เป็นคำหรือเป็นประโยคทำให้เข้าใจความหมายในการสื่อความโดยการอ่าน หรือฟังผู้อื่นอ่านแล้ว
เรื่องเราเรียกว่า อ่านได้ ซึ่งเป็นการมุ่งให้อ่านแล้วรู้เรื่องของสิ่งที่อ่านเป็นสำคัญ

3. การอ่านเป็นการสื่อความหมาย ที่จะถ่ายทอดความคิด ความรู้ จาก
ผู้เขียน (ผู้สื่อ) ถึงผู้อ่าน การอ่านลักษณะนี้เรียกว่า อ่านเป็น ผู้อ่านยอมเข้าใจถึงความรู้สึกนึกคิด
ของผู้เขียน โดยอ่านแล้วสามารถประเมินผลของสิ่งที่อ่านได้เป็นอย่างดี

4. การอ่านเป็นการพัฒนาความคิดโดยที่ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถ
หลายๆ ด้าน เช่น ใช้การสังเกตจำรูปคำ ใช้สติปัญญาและประสบการณ์เดิมในการแปลความ หรือ

ถอดความให้เกิดความเข้าใจในเรื่องราวที่อ่านได้ดีโดยวิธีอ่านแบบนี้จะต้องดำเนินการเป็นขั้นเป็นตอนและต่อเนื่อง เมื่อดูเป็นกระบวนการแล้ว อาจจะต้องใช้ความหมายของการอ่านจากข้อ 1, 2 และ 3 (หรือไม่จำเป็นต้องครบทั้ง 3 ความหมายก็ได้) แล้วสามารถเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน และนำผลของสิ่งที่ได้จากการอ่านมาเป็นแนวความคิดแนวปฏิบัติได้ เราเรียกว่า อ่านเป็น

การจำแนกความหมายของการอ่านทั้ง 4 ประการ ดังกล่าวนี้ ทำให้เราสามารถแบ่งการอ่านได้เป็น 2 ระดับ คือ

1. ระดับอ่านได้ หมายถึงการรับรู้สารผ่านตัวอักษร อาจจะมีรู้เรื่องบ้าง แต่ยังไม่ถึงกับเข้าใจไม่สามารถจับใจความสำคัญได้ ทั้งยังไม่สามารถแสดงความคิดเห็น หรือประเมินค่าสารที่อ่านนั้นได้มุ่งเฉพาะให้อ่านออกพอลู้เรื่องเท่านั้น

2. ระดับอ่านเป็น หมายถึงการอ่านที่เข้าใจเรื่องราวของสารที่อ่านได้เป็นอย่างดีสามารถจับใจความสำคัญหรือแนวคิดของเรื่องได้ แสดงความคิดเห็น และสามารถที่จะประเมินค่าของสารที่อ่านได้

สรุปได้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการค้นหา แปลความหมายจากตัวอักษร สัญลักษณ์ เพื่อรับรู้และเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน โดยใช้กระบวนการจับใจความสำคัญ ดีความ กระทั่งสามารถนำความคิด ความเข้าใจที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ และการอ่านยังเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ สามารถพัฒนาตนเองทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม

2.3.2 ความสำคัญของการอ่าน

สนิท สัตโยภาส (2542 : 137 - 138) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่าการอ่านมีความสำคัญและอำนวยความสะดวกอย่างมากมาย ซึ่งกล่าวโดยสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. การอ่านช่วยให้ได้รับความรู้ มีความรอบรู้ไม่แคบอยู่เฉพาะเรื่อง
2. การอ่านช่วยพัฒนาความคิดและยกระดับสติปัญญาให้สูงขึ้น
3. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญของการศึกษา
4. การอ่านช่วยให้มีความก้าวหน้าในอาชีพ
5. การอ่านช่วยปรับปรุงบุคลิกภาพให้ดีขึ้น
6. การอ่านช่วยแก้ปัญหามองในใจได้
7. การอ่านทำให้เกิดความจรรโลงใจ ได้รับความเพลิดเพลินได้
8. การอ่านช่วยให้คนใช้เวลาว่างอย่างมีคุณค่า

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (2551 : 142 - 145) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า ปัจจุบันเป็นยุคของข้อมูลข่าวสารซึ่งแพร่หลายในรูปของสิ่งพิมพ์เป็นส่วนใหญ่ ทำให้ทักษะการอ่านมีความสำคัญมากขึ้น ดังนี้

1. การอ่านหนังสือทำให้ผู้อ่านได้รับสาระความรู้ต่างๆ ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ ทันความคิด ความก้าวหน้าของโลกได้เช่นเดียวกับการรับสารจากสื่อชนิดต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ

2. หนังสือเป็นสื่อที่ดีที่สุด ใช้ง่ายที่สุด และมีราคาถูกที่สุด ที่บุคคลทั่วไปใช้เพื่อศึกษาหาความรู้และความเพลิดเพลิน

3. การอ่านหนังสือเป็นการฝึกให้สมองได้คิด และเกิดสมาธิด้วย ฉะนั้น หากมีการฝึกอย่างต่อเนื่อง จะทำให้ทักษะด้านนี้พัฒนาและเกิดผลสัมฤทธิ์สูง

4. ผู้อ่านหนังสือสามารถสร้างความคิดและจินตนาการได้เอง ในขณะที่สื่ออื่นๆ อาทิ วิทยุ โทรทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ จะจำกัดความคิดของผู้อ่านมากกว่า ฉะนั้น การอ่านหนังสือ จึงทำให้ผู้อ่านมีอิสระทางความคิดได้ดีกว่าการใช้สื่อชนิดอื่น

5. การอ่านเป็นกระบวนการสำคัญในการแสวงหาความรู้ของมนุษย์ ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าในด้านการพิมพ์และเทคนิคอื่นๆ ทำให้วิทยาการต่างๆ เผยแพร่ออกมาในรูปของสิ่งพิมพ์เป็นส่วนมาก ผู้ที่ใฝ่ใจในการเรียนรู้จึงต้องรู้จักหลักการของการอ่าน และจำต้องฝึกฝนทักษะการอ่านอยู่เสมอ จึงจะได้รับประโยชน์จากการอ่านอย่างเต็มที่

สรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อคนทุกเพศทุกวัย ทั้งด้านการศึกษา ที่มีส่วนเสริมสร้างความรู้ ช่วยส่งเสริมให้ผู้อ่านเป็นผู้ที่รอบรู้ ด้านอาชีพและการทำงาน ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดความก้าวหน้า ด้านอารมณ์ ความรู้สึก ที่ช่วยให้ผู้อ่านเกิดความเพลิดเพลิน ผ่อนคลาย ตลอดจนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ให้ดีขึ้นได้อีกด้วย

2.3.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน

ศิริพร ลิ้มตระการ (2537 : 7 - 8) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

1. อ่านเพื่อรู้ข่าวสาร การอ่านเพื่อรู้ข่าวสาร เป็นการอ่านเพื่อศึกษาความเป็นไปของโลก และพัฒนาความรู้ของตนเอง การอ่านเพื่อจุดประสงค์ข้อนี้ต้องอ่านทุกวัน เพื่อจะได้สะสมข้อมูลไว้ใช้ โดยจะใช้วิธีการอ่านแบบกวาดสายตา และการอ่านแบบคร่าวๆ เพื่อสำรวจข้อมูลเบื้องต้น หากมีข้อมูลใดที่น่าสนใจจึงค่อยปรับเปลี่ยนวิธีการอ่านเป็นการอ่านอย่างละเอียด แทน ได้แก่ การอ่านข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร แผ่นพับ และแผ่นปลิวต่างๆ

2. การอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ การอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ เป็นการอ่านโดยมีจุดประสงค์เพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาหาความรู้ของนักเรียนนักศึกษาและบุคคลทั่วไป การอ่านชนิดนี้เป็นการอ่านอย่างต่อเนื่อง ผู้อ่านต้องรู้จักใช้วิธีการอ่านที่เหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาที่ต้องการศึกษาหาความรู้ในแต่ละเรื่อง เช่น การอ่านเพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปเขียนรายงานตามหัวข้อที่กำหนดไว้ เป็นต้น

3. การอ่านเพื่อใช้ในวิชาชีพ การอ่านเพื่อใช้ในวิชาชีพ เป็นการอ่านเพื่อพัฒนาวิธีการทำงานตามอาชีพของแต่ละคนรวมทั้งเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้แก่ตนเอง ผู้อ่านจะต้องศึกษาความก้าวหน้าของศาสตร์ในอาชีพของตน ซึ่งปัจจุบันพัฒนาไปอย่างรวดเร็วมาก ในรูปของบทความหรือบทความที่ตามนิตยสารและวารสารต่างๆ ผู้อ่านต้องรู้จักวิธีแยกแยะประเภทของหนังสือเพื่อให้ได้หนังสือที่เหมาะสมต่อการพัฒนาองค์ความรู้ในสาขาอาชีพของตน

4. การอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เป็นการอ่านตามความพอใจของตนเอง เพราะการอ่านหนังสือจัดเป็นงานอดิเรก ซึ่งเป็นที่นิยมมากชนิดหนึ่ง ผู้อ่านจะได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านสิ่งที่ตนชอบและสนใจ เช่น การอ่านสารคดี นวนิยาย

5. การอ่านเพื่อผ่อนคลายความทุกข์ใจ เป็นการอ่านเพื่อให้ตนเองมีความรู้สึกที่ดีขึ้นเพราะบางช่วงชีวิตของคนอาจจะพบปัญหาและอุปสรรค ในช่วงเวลานั้นหนังสือเกี่ยวกับปรัชญา หนังสือเกี่ยวกับจิตวิทยา หรือหนังสือประเภทให้กำลังใจปลุกปลอบใจเราสู้กับชีวิตต่อไป ผู้อ่านหนังสือตามจุดประสงค์ข้อนี้ ต้องใช้วิธีการอ่านแบบละเอียดจึงจะได้ผลตามที่ต้องการ

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (2551 : 145 - 148) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านว่า ในการอ่านบุคคลแต่ละคนจะมีจุดประสงค์ของตนเอง คนที่อ่านข้อความเดียวกัน อาจมีจุดประสงค์หรือความคิดต่างกัน โดยทั่วไป จุดประสงค์ของการอ่านมี 3 ประการ ดังนี้

1. การอ่านเพื่อความรู้ ได้แก่ การอ่านหนังสือประเภทตำรา สารคดี วารสาร หนังสือพิมพ์ และข้อความต่างๆ เพื่อให้ทราบเรื่องราวอันเป็นข้อความรู้ หรือเหตุการณ์บ้านเมือง การอ่านเพื่อความรอบรู้เป็นการอ่านที่จำเป็นที่สุดสำหรับครู เพราะความรู้ต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมอยู่ทุกขณะ แม้จะได้ศึกษามากมายจากสถาบันการศึกษาระดับสูง ก็ยังมีสิ่งที่ยังไม่รู้ และต้องค้นคว้าเพิ่มเติมให้ทันต่อความก้าวหน้าของโลก ความรู้ต่างๆ อาจมิได้ปรากฏชัดเจนในตำรา แต่แทรกอยู่ในหนังสือประเภทต่างๆ แม้ในหนังสือประเภทบันเทิงคดีก็จะให้เกร็ดความรู้ควบคู่กับความบันเทิงเสมอ

2. การอ่านเพื่อความคิด ได้แก่ การอ่านหนังสือโดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ทราบแนวความคิดทางปรัชญา วัฒนธรรม จริยธรรม และความคิดเห็นทั่วไป ซึ่งมักแทรกอยู่ในหนังสือแทบทุกประเภท มีทั้งหนังสือประเภทปรัชญา หรือจริยธรรมโดยตรงเท่านั้น การศึกษาแนวคิดของผู้อื่น เป็นแนวทางการคิดของตนเอง และอาจนำมาเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิตหรือแก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิต ผู้อ่านจะต้องใช้วิจารณญาณในการเลือกนำความคิดที่ได้อ่านมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในบางเรื่อง

3. การอ่านเพื่อความบันเทิง การอ่านเพื่อความบันเทิง เป็นการอ่านเพื่อฆ่าเวลา เช่น ระหว่างที่คอยบุคคลที่นัดหมาย คอยเวลารถไฟออก เป็นต้น หรืออ่านหนังสือประเภทบันเทิงคดีในเวลาว่าง บางคนที่มีนิสัยรักการอ่าน หากรู้สึกเครียดจากการอ่านหนังสือเพื่อความรู้อาจอ่านหนังสือประเภทเบาสมองเพื่อการพักผ่อน หนังสือประเภทที่สนองจุดประสงค์ของการอ่านประเภทนี้มีจำนวนมาก เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย การ์ตูน วรรณคดี เป็นต้น

จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2556 : 125 – 127) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านว่า การพัฒนาทักษะ การอ่านเพื่อเป็นผู้ที่อ่านเป็น ควรเริ่มต้นที่การมีวัตถุประสงค์ในการอ่านชัดเจน เพราะหนังสือและวัสดุการอ่านต่างๆ นั้นมีประโยชน์ที่แตกต่างกันสำหรับแต่ละคน ผู้อ่านจึงควรมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บรรลุประโยชน์ที่ตั้งไว้ หากอ่านโดยไร้เป้าหมาย ก็จะเป็นการอ่านที่เสียเวลาและไม่ได้ประโยชน์จากเรื่องที่อ่าน

การกำหนดจุดมุ่งหมายของการอ่าน แบ่งได้ 3 ประการคือ

1. การอ่านเพื่อรับข่าวสาร การรับข้อมูลข่าวสารเป็นเรื่องพื้นฐานและสำคัญที่ควรจะรับรู้ เพราะโลกปัจจุบันมีความเจริญทางเทคโนโลยีด้านการสื่อสารมาก ข้อมูลต่างๆ สามารถสื่อถึงกันได้เพียงใช้เวลาไม่นาน การปฏิเสธไม่รับรู้ข้อมูลที่มีขอบข่ายกว้างขวางและเข้าถึงได้ง่าย เพราะอยู่รอบๆ ตัวเราจะทำให้เราเสียประโยชน์

2. การอ่านเพื่อพัฒนาความรู้ การอ่านลักษณะนี้เป็นเรื่องสำคัญสำหรับผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน และผู้ใฝ่หาความรู้เพื่อนำมาพัฒนาตนเอง ความรู้จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทั้งผู้ที่อยู่และไม่ได้อยู่ในวัยศึกษา ด้วยความรู้เป็นสิ่งที่แสวงหาได้โดยไม่จำกัดอายุ ด้วยหวังให้ผู้ศึกษาได้ใช้ประโยชน์จากการอ่านเพื่อพัฒนาเป็นผู้มีความรู้ที่ไม่ใช่ความรู้ที่อยู่ในชั้นเรียนเท่านั้น แต่เป็นผู้มีความรอบรู้ทั้งเรื่องที่อยู่ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

3. การอ่านเพื่อจรรโลงจิตใจ ผลการวิจัยของมหาวิทยาลัยพรินซ์ตัน ประเทศสหรัฐอเมริการะบุว่าหากผู้ใดมีความเครียดเรื่องจริงจะเป็นเหตุให้สมองถูกทำลายเพราะเซลล์สมองหยุดสร้างเซลล์ใหม่ วิธีแก้คือ หากิจกรรมที่ช่วยทำให้จิตใจสงบเพื่อให้สมองทำงานอย่าง

ผลิตเพลินจนเวลาผ่านไปโดยไม่รู้ตัว นั่นคือ คนเราควรมีกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ร่างกายและจิตใจ ได้พักฟื้นจากความเครียดต่างๆ ที่ทั้งช่วยให้สมองผ่อนคลายจากการทำงานหนัก และช่วยให้จิตใจ เบิกบานซึ่งมีผลต่อการเรียนและการทำงานได้ดีขึ้น

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการอ่านที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น โดยทั่วไปเรามักแบ่ง จุดมุ่งหมายออกเป็น 3 ประการ คือ การอ่านเพื่อความรู้ ที่มีความจำเป็นต่อการเรียนและการทำงาน การอ่านเพื่อความคิด ซึ่งเป็นการนำประโยชน์จากสิ่งที่ได้รับมาแก้ปัญหาหรือคิดปรับใช้ให้เกิดประโยชน์กับการดำเนินชีวิต และ การอ่านเพื่อความบันเทิง จรรโลงใจ ที่มุ่งให้เกิดความผ่อนคลาย ช่วยให้ผู้อ่านรู้สึกเพลินเพลิน โดยในแต่ละครั้งที่ผู้อ่านอ่านอาจกำหนดจุดมุ่งหมายไว้เพียง ประการเดียวหรือหลายประการร่วมกัน ขึ้นอยู่กับประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการอ่านว่าคือ อะไร เพราะจุดมุ่งหมายที่กำหนดก็คือหนทางที่จะพาผู้อ่านไปถึงประโยชน์ตามที่คาดไว้

2.3.4 ประเภทของการอ่าน

โปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (2552 : 166 - 171) ได้กล่าวถึงประเภทของการอ่านว่า การอ่านแบ่งออกเป็นหลายประเภทดังนี้

1. การอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ คือ การอ่านเพื่อค้นหาความคิดสำคัญของเรื่อง หรือ สารที่ผู้เขียนมุ่งเสนอต่อผู้อ่านหรือ เป็นการจับประเด็นให้ได้ว่าผู้เขียนต้องการเสนอข้อคิดเห็นอะไร นกมล จันทรพิบูล (2535 : 86) ได้กล่าวเพิ่มเติมความหมายข้างต้นว่า การอ่านเพื่อจับใจความ สำคัญนี้เป็นการอ่านที่เข้าไปช่วยให้การอ่านแบบต่าง ๆ ได้ผลดี มีประสิทธิภาพและบรรลุ จุดมุ่งหมายได้ เพราะไม่ว่าจะเป็นการอ่านแบบใดก็ตามถ้าผู้อ่านไม่สามารถจับใจความสำคัญของ เรื่องที่อ่านได้ว่าผู้เขียนกล่าวถึงอะไร มุ่งเสนอความคิดหลักว่าอย่างไร ก็จัดว่าการอ่านครั้งนั้นเกิด ความล้มเหลวโดยสิ้นเชิงดังนั้น การอ่านจับใจความสำคัญเป็นการอ่านขั้นพื้นฐานที่สำคัญที่สุด เป็นการอ่านเพื่อให้รู้ว่าผู้เขียนเขียนสิ่งใด ต้องการเสนอความคิดหลัก (Theme) อย่างไร และแสดง ความคิดเห็นในเรื่องที่เขียนว่าอย่างไร ซึ่งถ้าผู้อ่านไม่สามารถจับสาระสำคัญที่กล่าวมาได้ ก็ถือว่าการอ่านในครั้งนั้นประสบความล้มเหลว โดยที่ผู้อ่านจะไม่ได้อะไรจากการอ่านในครั้งนั้นเลย ข้อความแต่ละข้อความต้องมีใจความอันเป็นจุดสำคัญของเรื่อง ใจความของเรื่อง จะปรากฏที่ ประโยคสำคัญ เรียกว่า ประโยคใจความ ประโยคใจความจะปรากฏอยู่ในตอนใด ของข้อความก็ได้ โดยปกติจะปรากฏในตอนต่าง ๆ ดังนี้

ตัวอย่างประโยคการอ่านจับใจความสำคัญ ในข้อความแบบต่างๆ

ก. ปรากฏอยู่ในตอนต้นของข้อความ ตัวอย่าง เช่น

ภัยอันตรายที่จะเป็นเครื่องทำลายชาติอาจเกิดขึ้นและมีมาได้ทั้งแต่ภายนอก ทั้งที่ภายใน อันตรายที่จะมีมาแต่ภายนอกนั้น ก็คือ ข้าศึกศัตรูยกมาย่ำยีตีบ้านตีเมืองเรา การที่ข้าศึกศัตรูจะมาตีนั้น เขาย่อมจะเลือกหาเวลาใดเวลาหนึ่งซึ่งชาติ กำลังอ่อนอยู่ และมีได้เตรียมตัวไว้พร้อมเพื่อต่อสู้ป้องกันตน เพราะฉะนั้นในบทที่ 2 ข้าพเจ้าจึงได้ เตือนท่านทั้งหลายอย่าได้ผล่อตัว แต่ข้อสำคัญที่สุด ซึ่งเป็นเครื่องทอนกำลัง และเสียหาย ความมั่นคงของชาติ คือ ความไม่สงบภายในชาตินั้นเอง จึงควรอธิบายความข้อนี้สักหน่อย

(พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ปลุกใจเสือป่า :

ข. ปรากฏอยู่ในตอนกลางของข้อความ ตัวอย่าง เช่น

อันความรัก ความซึ้ง ความโกรธ ความกลัว ความขบขัน เหล่านี้เป็นสามัญ ลักษณะของปุถุชน ใครหัวเราะไม่เป็น ยิ้มไม่ออก ก็ออกจะพิกลอยู่ การสละความรักความซึ้งได้ก็มีแต่พระอรหันต์ อารมณ์ความรู้สึกดังนี้เป็นธรรมชาติของมนุษย์ กวีและนักประพันธ์ย่อมจะแต่งเรื่องยั่วเย้าอารมณ์ความรู้สึกเหล่านี้ และถ้าเขาแต่งเป็น แต่งดี ก็จะมีผลปลุกอารมณ์ของผู้อ่านผู้ฟังให้เกิดขึ้น ท่านคงจะเคยเห็นคนอ่านเรื่องโศกจับใจจนน้ำตาไหล สงสารตัวนางเอก พระเอกอ่านเรื่องขบขันจนหัวเราะท้องคัดท้องแข็ง ทั้งๆ ที่รู้ว่ามันเป็นเรื่องอ่านเล่น และคนอ่านก็ไม่มีส่วนเสียอะไรกับตัวพระตัวนาง ก็พลอยโศกเศร้า ตามไปด้วยได้ อย่างไรก็ตามก็ดี ความเศร้าของอารมณ์อันเกิดจากความยั่วเย้าของศิลปะ วรรณคดี ตลอดจนนาฏต่างๆ นั้น เป็นความสุขชนิดหนึ่ง มิฉะนั้นเรื่องทำนองโศกนาฏกรรมคงจะไม่มีใครดูเลย

(นายตำรา ณ เมืองใต้ (ภาษาและวรรณคดี :

ค. ประโยคใจความอยู่ท้ายย่อหน้า ตัวอย่างเช่น

ท่านกล่าวว่า คนเป็นสัตว์ที่เรียนรู้ คือ รู้ดู เห็นอะไรแล้วเมื่อเห็นว่าดีก็เอาไว้ ถ้าเห็นว่าไม่ดีก็ไม่เอา และหลีกเลี่ยงเสีย เด็กวัยรุ่นหวานก็อยากได้อีก ถ้าวัยรุ่นชมของบอระเพ็ดหรือ เมื่อถูกไฟก็รู้สึกร้อนจะไม่ต้องการกินบอระเพ็ดหรือเข้าใกล้ไฟอีก นี่เป็นเรื่องของการผ่านพบเคยรู้เคยเห็นเรื่องนี้ต่อๆ มาหลายๆ ครั้ง เกิดความชำนาญชัดเจนขึ้น โลกมีความเจริญก้าวหน้าเรื่องวัฒนธรรมก็เพราะการผ่านพบและการชัดเจนของมนุษย์

(เสฐียรโกเศศ (ชีวิตชาวไทยสมัยก่อนและการศึกษาเรื่องประเพณีไทย :

ง. ประโยคใจความอยู่ตอนต้นและตอนท้ายของข้อความ ตัวอย่างเช่น คนไทยนั้นถือว่าบ้านเป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิตตั้งแต่เกิดไปจนตาย เพราะคนไทย โบราณนั้นใช้บ้านเป็นที่เกิด การคลอดลูกจะกระทำกันที่บ้านโดยมีหมอฟันบ้านที่เรียกว่า หมอตำแยเป็นผู้ทำคลอด มิได้ใช้โรงพยาบาลหรือสถานผดุงครรภ์อย่างในปัจจุบันนี้ และที่สุดของชีวิตเมื่อมีการตายเกิดขึ้น คนไทยก็จะเก็บศพของผู้ตายที่เป็นสมาชิกของบ้าน ไว้ในบ้านก่อนที่จะทำพิธีเผา เพื่อทำบุญสวดและเป็นการใกล้ชิดกับผู้ตายเป็นครั้งสุดท้าย ดังนั้น บ้านจึงเป็นที่ที่คนไทยใช้ชีวิตอยู่เกือบตลอดเวลาตั้งแต่เกิดจนตาย

(วิบูลย์ ลีสุวรรณ : “บ้านไทย” ศิลปะชาวบ้าน)

2. การอ่านเชิงวิเคราะห์

ศิวกานต์ ปทุมสูติ (2542 : 50) ได้ให้ความหมายของการวิเคราะห์ในทางวรรณกรรมว่า หมายถึงการพิจารณาแยกองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ปรากฏหรือมีอยู่ในงานเขียนเรื่องหนึ่ง ๆ ว่ามีลักษณะอย่างไร มีคุณค่าอย่างไร หรือมีข้อควรสังเกตุอย่างไรบ้างผู้อ่านต้องแยกแยะให้ออกก่อนว่า ข้อความที่อ่านนั้นผู้เขียนต้องการสื่อข้อเท็จจริงหรือสื่อความรู้สึกนึกคิดให้ผู้อ่านทราบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การสื่อข้อเท็จจริง คือ การบอกให้รู้ถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มักเป็นคำตอบสำหรับคำถามที่ว่าอะไร ใคร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร เป็นต้น
2. การสื่อความรู้สึกนึกคิด เป็นการสื่อความรู้หรือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏ สิ่งที่เกิดขึ้นอาจกระทบความรู้สึกของผู้ที่พบเห็น จนทำให้เกิดอารมณ์สะท้อนใจได้ต่าง ๆ กัน เช่น รู้สึกตระหนกรู้สึกสลดใจ บางครั้งอาจมีความคิด ซึ่งเกิดจากการใช้สติปัญญาใคร่ครวญเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นด้วย

ตัวอย่างการอ่านวิเคราะห์ข้อความลักษณะการสื่อข้อเท็จจริง

เนื้อความการรายงานข่าวจากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ เรื่องผอ.โรงเรียนเป็นลมบ้าหมูชักรถพุ่งชนนักเรียนตายสยอง 4 ศพ เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2557 ดังต่อไปนี้
ผอ.โรงเรียนวัย 57 ปี ชักรถปาดเจโรมาร่วมงานวิทยาศาสตร์ ไรศ ประจำตัวกำเริบ เกิดเป็นลมบ้าหมูจนร่างซึกเกร็งหมดสติ ควบคุมพวงมาลัยไม่อยู่ พุ่งกวาดเด็กนักเรียนชั้น ป.4ร.ร.หนองบัววิทยายน เศร้าใจดับ 4 ราย เจ็บอีกเพียบ

เหตุสุดตครั้งนี้เกิดขึ้นเมื่อเวลา 09.30 น. วันที่ 11 มิ.ย. พ.ศ.ต. กิตติพล สมสิทธิ์ สวส.สภ.เมืองหนองบัวลำภู รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของ

โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู ว่ามีเหตุรถมิตซูมิชิ ปาเจโร สีดำ ทะเบียน กข 9422 หนองบัวลำภู ขับชนเด็กนักเรียนจนบาดเจ็บหลายราย จึงรีบรุดไปตรวจสอบพร้อมหน่วยกู้ชีพ พบที่เกิดเหตุอยู่ภายในโรงเรียนโรงเรียนดังกล่าว โดยอยู่ในสภาวะซุลมุนวุ่นวาย เนื่องจากบรรดาครูและนักเรียนต่างตื่นตระหนกกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จากการตรวจสอบที่พื้นถนนของโรงเรียนพบบรรดาเด็กนักเรียนถูกรถชนจนล้มระเนระนาดจำนวนมาก ซึ่งมีบาดแผลมากน้อยคละเคັากันไป ในจำนวนนี้มี 4 รายที่แน่นิ่งกองกับพื้น เจ้าหน้าที่กู้ภัยจึงต้องรีบนำตัวทั้งหมดนำส่ง รพ.ใกล้เคียงอย่างเร่งด่วน แต่เนื่องจากมีอาการสาหัสมากเกินไปทำให้เด็กนักเรียนทั้ง 4 รายขาดใจตายอย่างน่าหดหู่ใจ โดยทั้งหมดเป็นนักเรียนชั้น ป.4 ของ ร.ร.หนองบัววิทยายน ทราบชื่อต่อมาคือ ด.ช.ไกรสร จันทอุตสาห์ ด.ญ.ชวัลชิตา ยิงวงษ์ ด.ญ.วิลาวรรณ อุประ และด.ญ.สุจิตรา อาจวิชัย ส่วนผู้บาดเจ็บนั้นมีประมาณ 10 รายต้องปฐมพยาบาลและดูแลอาการอย่างใกล้ชิด

ขณะเดียวกัน เจ้าหน้าที่พบรถปาเจโรคันที่ก่อเหตุ อยู่ในสภาพไกลออกมาจากประตูโรงเรียนก่อนจะพุ่งขวางถนนหน้าไปชนอยู่กับต้นไม้บนเกาะกลางจนพังเสียหาย จากการตรวจสอบที่เบาะคนขับพบ นายบัวลำโงะบุคดา อายุ 57 ปี ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ (ระดับ 9) ร.ร.บ้านวังน้ำขาวชนูปถัมภ์ จ.หนองบัวลำภู นั่งหมดสติอยู่ จึงรีบนำตัวออกมาส่ง รพ.เช่นกัน

(เดลินิวส์ ฉบับที่ 23,619 วันที่ 12 มิ.ย. 2557)

ลักษณะของสารข้างต้น สามารถนำมาวิเคราะห์ตามแนวการอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ“มีลักษณะตรงไปตรงมา ไม่มีเล่ห์เหลี่ยมหรือเล่นลึนหรือสำนวนหรืออย่างใด ที่ทำให้ผู้อ่านได้ความจริงมากที่สุด ทำให้ผู้อ่านทราบข่าวได้โดยละเอียดทุกด้านทุกแง่มุมของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเปรียบ เสมือนว่าผู้อ่านหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ได้ไปดูข่าวด้วยตนเองยังที่เกิดเหตุทีเดียว และได้ทราบรายละเอียดต่างๆ อย่างจะแจ้งด้วยตัวของตัวเอง ไม่ต้องมีใครมาบอกเล่าอีกให้เปลืองเวลา อย่างนี้เรียกว่า เป็นการเสนอข่าวอย่างตรงไปตรงมา”

3. การอ่านตีความ

พิทยา ลิ้มมณี (2537 : 3) ได้ให้ความหมายของการอ่านตีความว่า “การอ่านตีความ เป็นศิลปะ การอ่านขั้นสูง ที่แสดงถึงความสามารถของผู้อ่านในการเข้าใจเนื้อหาสาระ เจตนาและน้ำเสียงของผู้เขียนที่ปรากฏในงานเขียน ทั้งยังสามารถแสดงความคิดเห็น สืบเนื่องเกี่ยวกับเรื่องทีอ่านนั้นอย่างคมคายลึกซึ้ง”

ส่วนสนิท สัตโยภาส (2542 : 165) ได้ให้ความหมายของการอ่านตีความว่า “การอ่านตีความเป็นการอ่านเพื่อหาความหมายที่ซ่อนเร้นหรือความหมายที่แท้จริงของสาร โดยพิจารณาข้อความที่ผู้เขียนมีเจตนาให้ผู้อ่านเกิดความคิดหรือรู้สึกอะไรนอกเหนือไปจากการรู้เรื่อง”

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า การอ่านตีความหมายถึงการอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณ ซึ่งผู้อ่านต้องรู้จักใช้ความรู้ สติปัญญาทำความเข้าใจในทุก ๆ องค์ประกอบของเรื่องที่อ่านอย่างทะลุปรุโปร่ง ดังที่หลายคนพูดว่า “อ่านเพื่อหาความหมายที่ซ่อนอยู่ระหว่างบรรทัด” นั้นเอง

ตัวอย่างการอ่านตีความ

“สองคนยลตามช่อง คนหนึ่งมองเห็นโคลนตม
อีกคนตาแหลมคม มองเห็นดาวอยู่พราวพราย”

ก.ตีความด้านเนื้อหา มีคนสองคนมองเข้าไปตามช่อง คนหนึ่งมองเห็นโคลนตม อีกคนหนึ่งมองเห็นดวงดาวมากมาย

ข.ตีความด้านน้ำเสียง คนสองคนอยู่ในสถานการณ์เดียวกัน หรือมองเห็นสิ่งเดียวกันในขณะที่คนหนึ่งเห็นว่าสิ่งนั้นไม่มีประโยชน์ ไม่มีคุณค่า แต่อีกคนหนึ่งมองเห็นช่องทางที่จะนำสิ่งนั้นมาใช้ประโยชน์ สร้างคุณค่าและความสำเร็จให้แก่ตนได้

ตัวอย่างการตีความสำนวน ตำนาน้ำพริกละลายแม่น้ำ

ก.ตีความตามเนื้อหา น้ำพริกที่เราบริโภคได้นั้นมีปริมาณน้อยมากเมื่อเทียบกับปริมาณของน้ำใน แม่น้ำ ฉะนั้นถ้าหากนำน้ำพริกที่เราบริโภคนั้นไปเทลงในแม่น้ำก็ย่อมจะเป็น การสูญเปล่าเพราะ จะไม่ส่งผลอันใดกับแม่น้ำนั้นเลย

ข.ตีความด้านน้ำเสียง เตือนให้รู้จักประมาณตนว่าจะทำอะไรก็ควรดูให้เหมาะสมว่าผลที่จะได้รับ นั้นคุ้มค่าหรือไม่

ตัวอย่างการตีความข้อความ

บัดนี้พัฒนาการของสังคมมนุษย์เติบโตรวดเร็วจนน่าเป็นห่วง โรงเรียนซึ่งควรเป็นสถาบันบ่มเพาะให้คนเป็นคนดีของสังคมนั้น กลับกลายเป็นแหล่งที่สะสมความไม่ชอบมาพากลให้กับสังคมทั้งในลักษณะที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ ผู้คนพากันเห่อเอาลูกเล็กๆ ของตนเองไปเข้าเรียนในโรงเรียนที่เหมือนกันเขาเองว่าเป็นสถาบันที่มีชื่อเสียง ผู้ปกครองจำนวนมากยอมควักเงินก้อนโตเป็นค่าแป๊ะเจี๊ยะเพียงเพื่อให้ลูกของตนมีโอกาสเข้าไปชุกคองอยู่ในสถานศึกษาชื่อดังโดยลืมนึกถึงความเป็นจริงไปว่า การเอากรวดไปเข้าเครื่องเจียระไนเพชรนั้นไม่อาจทำให้

กรวดก้อนนั้นกลายเป็นเพชรที่มีราคา แต่ในทางกลับกัน เพชรที่ตกอยู่ในตมเมื่อมีคนตาถึงมีฝีมือหยิบมาเจียรระโน เพชรนั้นก็เปล่งแสงแวววาวมาได้

ก. ดีความด้านเนื้อหา ความไม่ถูกต้องของการกระทำของโรงเรียนบางแห่ง ที่พ่อแม่ผู้ปกครองต้องเสียเงินค่าแป๊ะเจี๊ยะ(เงินกินเปล่า) เพื่อให้ลูกได้เข้าเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง

ข. ดีความด้านน้ำเสียง เสียดสีว่าเปรียบเทียบถึงการจะเป็นคนดีหรือคนเก่งจะต้องดีและเก่งด้วยตัวของตนเอง ไม่ใช่เข้าไปเรียนเพราะใช้เงินแต่ไม่ได้ใช้ความสามารถของตนเอง

สรุปได้ว่า ประเภทของการอ่านที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นทั้ง 3 ประเภท คือ การอ่านจับใจความ การอ่านเชิงวิเคราะห์ และการอ่านตีความ เป็นการอ่านที่มีความสำคัญและสามารถฝึกฝนให้เกิดเป็นทักษะที่เชี่ยวชาญได้ โดยที่การอ่านทั้ง 3 ประเภทที่กล่าวมา ได้เรียงลำดับตามความยากในการฝึกปฏิบัติ โดยควรเริ่มจากการอ่านจับใจความ กระทั่งถึงการอ่านตีความ โดยสามารถใช้แนวทางข้างต้นในการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญต่อไป

2.3.5 วิธีฝึกฝนและพัฒนาทักษะการอ่าน

จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2540 : 85) ได้กล่าวถึงการพัฒนาทักษะการอ่านจะนำไปสู่การอ่าน ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้อ่านควรฝึกทักษะการอ่านของตนเป็นประจำ ซึ่งมีวิธีการที่น่าสนใจ ดังนี้

1. การอ่านแบบมีพัฒนาการ (dynamic reading)

การอ่านแบบมีพัฒนาการ คือ การอ่านแบบที่ได้รับการฝึกฝนแล้ว กล่าวคือ การอ่านในอันดับแรกของคนทั่วไปจะอ่านเป็นคำๆ การอ่านลักษณะนี้เป็นการอ่านที่ช้า เพราะเมื่ออ่านจบคำหนึ่งๆ ผู้อ่านก็จะ พักสายตาครั้งหนึ่ง แล้วจึงอ่านคำต่อไป จากนั้นจึงพักสายตาอีก การทำเช่นนี้ ทำให้การลำดับความคิดไม่ต่อเนื่อง ฉะนั้นเพื่อให้การลำดับความคิดเป็นไปอย่างต่อเนื่องและพัฒนาให้ใช้วิธีอ่านอย่างเป็นกลุ่มคำ โดยใช้นิ้วมือ ปลายปากกา หรือสิ่งอื่นที่ไปที่ปลายกลุ่มคำนั้นๆ แล้วใช้สายตาไล่ไปให้ทันสิ่งที่ขึ้นนั้น ในขั้นแรกพยายามใช้สายตาให้เร็วขึ้น แล้วจึงค่อยมาพิจารณาความหมายจากกลุ่มคำ ก็ให้พัฒนาความเร็วของการใช้สายตามาเป็นประโยค และข้อความที่จบในบรรทัดตามลำดับพร้อมกับฝึกจับใจความสำคัญด้วย การฝึกอ่านแบบมีพัฒนาการนี้ ถ้าฝึกอย่างสม่ำเสมอจนเป็นปกติแล้ว จะทำให้อัตราความเร็วของการอ่านสูงขึ้น จนผู้อ่านอาจจะอ่านข้ามบรรทัดได้

2. การอ่านแบบ SQ3R ย่อมาจาก

S มาจากคำว่า survey หมายถึง การสำรวจเนื้อหากว้างๆ ซึ่งอาจใช้วิธีการอ่านแบบคร่าวๆ (skimming) เพื่อสำรวจเนื้อหาของหนังสือ

Q มาจากคำว่า question หมายถึง การตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อค้นหาจุดหมายของเรื่องนั้น

3R มาจากคำที่ขึ้นต้นด้วย R 3 คำ ตามลำดับ คือ

R ตัวแรก มาจากคำว่า read หมายถึง การอ่านอย่างรวดเร็ว

R ตัวที่สอง มาจากคำว่า recite หมายถึง การจำข้อความตอนท้ายของข้อความแรก เพื่อจะเชื่อมต่อกับข้อความตอนต้นของข้อความต่อไป

R ตัวที่สาม มาจากคำว่า review หมายถึง การพยายามทบทวนเรื่องที่อ่านแล้วปรับใหม่ให้เป็นความคิดของตนเอง เพื่อช่วยจำ และความเข้าใจ

ฉะนั้นการอ่านแบบ SQ3R เป็นวิธีการอ่านอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้การจับใจความสำคัญของการอ่านให้อ่านเร็วขึ้น

จากแนวคิดเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่าน พอจะเห็นได้ว่า การจะอ่านหรือการฝึกฝนอ่านแบบใดก็ตาม ต้องขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้อ่านว่าสามารถเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านมากน้อยเพียงใด เพราะหากอ่านแล้วไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาได้ทั้งหมด ก็จะทำให้ประสิทธิภาพการอ่านลดลง ซึ่งจะส่งผลต่อการแปลความหมายด้วย

การอ่านนั้นสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ การทำความเข้าใจกับเรื่องราวที่อ่านอย่างครบถ้วน ดังนั้น ผู้อ่านควรจะพิจารณาว่าตนเองนั้นมีความเข้าใจมากน้อยเพียงใด เช่น สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ สามารถตีความได้ สามารถประเมินค่าได้ เป็นต้น

การอ่านนั้นบางครั้งจะพบว่าผู้อ่านแต่ละคนแม้จะอ่านเรื่องเดียวกันก็เกิดความเข้าใจที่แตกต่างกันได้ สิ่งที่เป็นปัจจัยเกี่ยวกับตัวผู้อ่านที่ส่งผลต่อความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านนั้นมีสาเหตุจากหลายปัจจัย เช่น

1. ความสามารถด้านภาษาที่แตกต่างกัน ผู้อ่านบางคนอาจทำความเข้าใจกับคำศัพท์ และเรื่องราวต่างๆ ได้ทั้งหมด เข้าใจนัยแห่งความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร ในขณะที่บางคนอาจเข้าใจได้เพียงบางส่วน

2. มีวัตถุประสงค์ในการอ่านที่แตกต่างกัน ฉะนั้นประเด็นความสนใจในการรับรู้ข้อมูลย่อมแตกต่างกันไปด้วย

3. ประสบการณ์หรือภูมิหลังที่แตกต่างกัน อาจมีส่วนต่อการทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง หรือมีผลต่อการรับรู้ข้อมูลของผู้อ่านที่แตกต่างกัน โดยผู้อ่านสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์หรือความรู้เดิมที่มีอยู่กับเรื่องราวที่อ่าน จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น

ดังนั้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาเพื่อนำไปสู่การเป็นนักอ่านที่ดี ผู้อ่านควรทำความเข้าใจกับเรื่องราวให้เกิดความชัดเจน สามารถหาคำตอบได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตนเองกำหนดไว้ รวมทั้งรู้วัตถุประสงค์ การนำเสนอของผู้เขียนด้วย ใ้รู้ที่จะอ่านเรื่องราวต่างๆ โดยไม่จำกัดที่หนังสือประเภทใดประเภทหนึ่ง หรืออ่านเฉพาะหนังสือของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพราะยิ่งอ่านมาก ก็จะทำให้บุคคลผู้นั้นได้รับประโยชน์มาก และยังทำให้พัฒนาความคิด มองเห็นมุมมองที่แตกต่างของผู้เขียนแต่ละคน สิ่งสำคัญ คือ ผู้อ่านต้องสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องให้ได้ โดยการไต่ตรองข้อมูลให้ถี่ถ้วน

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการอ่านนั้นเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาตนเอง และส่งผลต่อการพัฒนาสังคม ผู้อ่านสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้จากการอ่านหนังสือหรืองานเขียนประเภทต่างๆ ซึ่งการอ่านจะเกิดประสิทธิภาพได้นั้น ผู้อ่านจึงควรมีความรู้ความเข้าใจในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ต้องเข้าใจเรื่องเกี่ยวกับหลักการใช้ภาษาและความหมายของคำศัพท์ต่างๆ เพื่อให้เข้าใจเนื้อเรื่องที่ผู้เขียนนำเสนอ ภาษายังเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ผู้อ่านเกิดความซาบซึ้งประทับใจเรื่องนั้นๆ ได้อีกด้วย และอาจเป็นผลทำให้ผู้อ่านนำไปสร้างสรรค์งานเขียนได้ต่อไป

2. ต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ ตีความ และประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้ เพื่อให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของเรื่อง ซึ่งการทำความเข้าใจเรื่องในแต่ละช่วงแต่ละตอนนั้น อาจทำให้ผู้อ่านสามารถคาดเดาเรื่องที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้ด้วย ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านวิเคราะห์เรื่องได้ง่ายขึ้น หากเกิดข้อสงสัยหรือมีมุมมองความคิดที่ได้จากการอ่านแตกต่างกัน อาจจะนำมาเป็นประเด็นในการสนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

3. มีความรู้รอบตัวดี หรือเป็นผู้มีประสบการณ์ที่หลากหลาย โดยเฉพาะในกรณีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่านจะทำให้ทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น

4. การเลือกวิธีอ่านและบันทึกข้อมูลที่เหมาะสม โดยจะต้องรู้วัตถุประสงค์การอ่านของตนเองก่อนว่าจะอ่านไปเพื่ออะไร เพราะจะมีส่วนในการกำหนดแนวทางในการอ่าน

ความรู้ที่ผู้อ่านจะต้องมีดังกล่าวนี จะช่วยให้การอ่านเกิดประสิทธิภาพ ผู้อ่านจำเป็นต้องอาศัยทั้งประสบการณ์ ความรู้รอบตัว รวมทั้งความสามารถในกระบวนการคิดวิเคราะห์

เพื่อให้ประมวลข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับจากการอ่านมาก่อนให้เกิดเป็นความเข้าใจที่ถูกต้องและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้

โปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (2552 : 174 - 175) ได้กล่าวถึงวิธีฝึกฝนและพัฒนาการอ่านว่า การอ่านเป็นสิ่งที่ทำได้ไม่ยาก แต่คนเป็นจำนวนมากไม่ค่อยรักการอ่าน ดังนั้น ผู้ที่จะได้ชื่อว่าเป็นนักการอ่านที่ดี ควรมีวิธีฝึกฝนและพัฒนาการอ่าน ดังนี้

1. สร้างนิสัยในการอ่านง่ายๆ คือ เริ่มจากการหาหนังสือ ที่ตนเองชอบ หรือ สนใจมาเป็นตัวเริ่มต้น เช่น นิยายสารดารา นวนิยายเด็ก หนังสือพิมพ์ วารสารท่องเที่ยว นิยายสารกีฬา เป็นต้นรวมถึงเว็บไซต์ข้อมูลหรือบทความต่างๆ ที่มีเนื้อหาที่ตนสนใจ เพราะหากเราเริ่มจากสิ่งที่ตนเองรักชอบเป็นพิเศษ จะทำให้อยากอ่านและทนอ่านได้นาน

2. เมื่อเริ่มต้นฝึกนิสัยการอ่าน จะพบว่าตนเองอ่านได้ไม่ไวเรวนัก ต้องค่อยๆ พัฒนาจากการอ่านบ่อยๆ โดยฝึกตนเองให้อ่านทีละประโยค ไม่ใช่ทีละคำ และอ่านรวดเดียวจนจบย่อหน้า

3. ค่อยๆ อ่านวันละเล็กละน้อยก่อนนอน เช่น อ่านเป็นเวลา 15 -30 นาที ก่อนนอนทุกคืนจนติดเป็นนิสัย

4. พัฒนานิสัยรักการอ่านมาสู่จุดที่มีหนังสือติดตัว ติดรถ หรือ ติดกระเป๋า ไว้ตลอดเวลาเมื่อไหร่ที่มีเวลาว่าง หรือ กำลังนั่งรออะไรก็ตาม ก็หยิบหนังสือขึ้นมาอ่านทุกครั้งไป

5. หลังจากได้อ่านหนังสือที่ตนเองสนใจเป็นหลักได้ระยะหนึ่งแล้ว ก็ลองอ่านหนังสือแนวอื่น เพื่อขยายขอบเขตความรู้ของตนเองให้กว้างขวางยิ่งขึ้นไป

6. ทุกครั้งที่อ่านหนังสือจบ ควรต้องทบทวนดูสารบัญ อีกรอบเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดว่า โดยรวมแล้ว หนังสือเล่มนั้นพูดถึงเรื่องอะไรบ้าง และ ที่สำคัญที่สุดคือ มีประเด็นใดบ้างที่เราได้เรียนรู้จากหนังสือเล่มนั้นจากที่ไม่เคยรู้มาก่อน

7. ทดลองนำความรู้ที่ได้รับจากหนังสือ ไปปฏิบัติดูในชีวิตประจำวัน เช่น หากอ่านเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ก็ลองหาโอกาสไปเที่ยวสถานที่นั้นๆ ดู หากอ่านเกี่ยวกับการออกกำลังกาย ก็เริ่มออกกำลังกายตามคำแนะนำในหนังสือดู เหล่านี้เป็นตัวอย่างของการนำความรู้ไปปฏิบัติจริง จะทำให้รู้สึกสนุกกับ การอ่านมากขึ้น เพราะรู้สึกว่าการอ่านแล้วได้นำไปใช้จริง

8. เมื่อเกิดปัญหาใดๆขึ้นในชีวิต ให้เริ่มต้นจากการเข้าร้านหนังสือ เข้าห้องสมุด หรือ เข้าอินเทอร์เน็ต ค้นหาดูซิว่ามีใครเคยเขียนเกี่ยวกับปัญหาเดียวกับที่เรากำลังพบเจอมาก่อนหรือไม่

9. บันทึกผลการอ่านทุกครั้ง ตั้งแต่ที่มาของหนังสือ สาระสำคัญของเรื่อง ความคิดเห็นของผู้อ่าน ฯลฯ

จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2556 : 125 – 127) ได้กล่าวถึงวิธีฝึกฝนและพัฒนาการอ่านเพื่อให้เป็น ผู้ “อ่านเป็น” ดังนี้

1. เตรียมความพร้อม ทั้งความพร้อมทางร่างกายและจิตใจ ด้านร่างกาย การอ่านจำเป็นต้องใช้สายตามาก จึงควรตรวจสอบตนเองว่ามีปัญหาทางสายตาหรือไม่ เช่น สายตาสั้น สายตายาว หรือสายตาเอียง ก็ควรแก้ไขความบกพร่องให้ตรงจุด นอกจากเรื่องสายตาแล้วสุขภาพร่างกายมีส่วนสำคัญ เพราะถ้ามีอากาศไม่สบายย่อมมีผลทำให้ประสิทธิภาพในการอ่านลดลง

ด้านจิตใจ หากมีปัญหากังวล ความเครียด จะทำให้ขาดสมาธิ อาจแก้ไขด้วยการเปลี่ยนสภาพแวดล้อมที่ช่วยทำให้จิตใจผ่อนคลาย บรรยากาศร่มเย็น สงบ ความรื่นรมย์ที่ได้จากสภาพแวดล้อมอาจช่วยให้ลืมความเครียดกังวลใจได้

2. ฝึกคิด การคิดเป็นปัจจัยเบื้องต้นของการเข้าใจการอ่านโดยไม่คิดจะเป็นการเสียเวลาเพราะหากไม่คิดก็ย่อมไม่เข้าใจและนำสิ่งที่อ่านไปใช้ประโยชน์ไม่ได้ การคิดคือการมีปฏิกิริยาต่อสิ่งที่อ่าน โดยปกติเมื่อเราได้อ่านเรามักไม่ปล่อยให้ตัวหนังสือผ่านไปเฉยๆ เรามักจะมีปฏิกิริยาพื้นฐานที่สุด คือ อารมณ์ เช่น รู้สึกชอบ - ไม่ชอบ หรือขั้นสูงขั้นขึ้นคือ ความคิดเห็นเห็นด้วย-ไม่เห็นด้วย และถ้าฝึกฝนมากขึ้น เราควรจะได้คิดในเชิงเหตุผลว่าอารมณ์หรือความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องที่เราอ่านนั้น เกิดขึ้นเพราะเหตุใด

3. อ่านมาก การจะ “อ่านเป็น” ได้ ควรอ่านหนังสือให้มาก และหลายประเภท การมุ่งอ่านเฉพาะเรื่องที่เป็นต่อชีวิต หรือมุ่งอ่านเฉพาะเรื่องที่ชอบ จะเป็นการปิดกั้นตนเองจากการได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ทำให้มีโลกทัศน์แคบ เพราะไม่ได้ฝึกคิดในการได้อ่านเรื่องใหม่ๆ หากเป็นเช่นนี้คงไม่สามารถพัฒนาเป็นผู้ที่อ่านเป็น ที่มีเป้าหมายหนึ่งคือหวังว่าการอ่านจะช่วยให้ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ พัฒนาความคิดและเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้ง่ายขึ้น

4. อ่านให้ได้ความ การอ่านเพื่อให้เข้าใจด้วยวิธีการที่ถูกต้อง จะช่วยพัฒนาเป็นผู้อ่านเป็นได้ การอ่านที่ถูกต้องนั้นไม่ควรอ่านเป็นคำๆ แต่ควรอ่านให้ได้ความหมาย นั้น

คือ ควรกวาดสายตาให้ได้ครั้งละวลีหรือข้อความสั้นๆ ควรฝึกการหยุดสายตาแต่ละช่วงเมื่อได้ความหมายจากการอ่าน

5. จดบันทึก การจดบันทึกเป็นหลักการที่ใช้ได้ทั้งในการฟังและการอ่าน ที่ช่วยบันทึกความจำเพื่อกลับมาอ่านทบทวนใหม่ได้ การจดบันทึกที่ดีและเป็นระบบควรจดบันทึกในกระดาษที่เตรียมไว้ โดยก่อนบันทึกควรเขียนรายละเอียดเกี่ยวกับหนังสือไว้ด้านบน เช่นเดียวกับ การเขียนบรรณานุกรม และหากเป็นหนังสือจากห้องสมุด ควรใส่เลขหมู่ของหนังสือไว้ เพื่อต่อไป ต้องกลับไปอ่านเพิ่มเติม จะได้ค้นหาหนังสือได้ง่าย

สรุปได้ว่า การจะเป็นนักอ่านที่ดีนั้นจะต้องเริ่มต้นจากการสร้างนิสัยตนเองให้รักการอ่าน โดยพยายามอ่านหนังสือให้ได้ทุกประเภทและอ่านบ่อยๆ จนเกิดเป็นนิสัย แล้วค่อยฝึก การอ่านหนังสือให้รวดเร็วกระทั่งสามารถจับใจความ สรุปสาระสำคัญได้ และการอ่านในทุกครั้ง จะต้องมีจุดมุ่งหมายใน การอ่าน รวมทั้งมีการบันทึกผลการอ่านทุกครั้ง ทั้งนี้เพื่อให้การอ่านบรรลุ ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งใจ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อักษร ธิญญะวานิช และปริญญา บัณฑิตสุวรรณ (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอร์ 2 งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอร์ 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอร์ 2 และ 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ที่มีต่อวิธีการฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอร์ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอร์ 2 แบบทดสอบก่อน และหลังเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอร์ 2 สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และคะแนนมาตรฐาน (t - test) ผลการวิจัยพบว่า 1. ค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

โดยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค จิกซอร์ 2 เรื่องการอ่านจับใจความ พบว่าค่าประสิทธิภาพ E1 เท่ากับ 80.06 และ ค่า E2 เท่ากับ 81.63 ซึ่งมากกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค จิกซอร์ 2 มีค่าประสิทธิภาพสูงกว่า 80 / 80 2. นักศึกษาที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอร์ 2 มีทักษะการอ่านจับใจความ หลังเรียน (post – test) 96 สูงกว่าก่อนเรียน (pre - test) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่กำหนดไว้โดยทักษะการอ่านจับใจความของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี หลังเรียนด้วยเทคนิคจิกซอร์ 2 สูงกว่าก่อนเรียน 3. นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอร์ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

สุวีรัตน์ อักษรกาญจน์ (2559 : 22-24) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธี อารี อี เอ พี เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้การสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอารีอีเอ พี เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอารีอีเอ พี 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอารีอีเอ พีกับการสอนแบบปกติกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2556 สาขาวิชา ภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีจำนวน 86 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดการเรียนการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธี อารีอีเอ พีแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติและ แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (X) ค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าที(t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนการอ่านแบบ เน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอารีอีเอ พีมีประสิทธิภาพไม่ต่ำกว่า 70/70 คือ มีประสิทธิภาพ 73.03/72.36 2) ผู้เรียนกลุ่มทดลองที่ได้เรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอารีอีเอ พีมีความสามารถในการ อ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผู้เรียนกลุ่มทดลองที่ได้เรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการ

สอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ร่วมกับกลวิธีอาร์อีเอ พีมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณ์ญาณสูงกว่าผู้เรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปได้ว่า ทักษะการอ่านที่ประกอบด้วย การอ่านจับใจความ การอ่านวิเคราะห์ และการอ่านตีความ เป็นทักษะที่สามารถฝึกฝนให้เกิดความเชี่ยวชาญได้โดยอาศัยเทคนิคต่างๆ

2.4 ทักษะการเขียน

2.4.1 ความหมายของการเขียน

การเขียนเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้ ความคิด และความต้องการของผู้เขียนไปสู่ผู้อ่านโดยผ่านลายลักษณ์อักษร ซึ่งถ้าผู้อ่านสามารถค้นหาความหมาย และสามารถตีความ กระทั่งทำความเข้าใจในงานเขียนนั้น ๆ ได้ ก็จะทำให้ทราบวัตถุประสงค์ของผู้เขียนว่าต้องการจะสื่อสารอะไร การเขียนเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการดำเนินชีวิต มีผู้ให้ความหมายของการเขียนไว้ดังนี้

สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์ (2540 : 3) ได้ให้ความหมายว่า การเขียน คือ การสื่อสารความรู้ ความคิด ทัศนคติ และอารมณ์เป็นตัวอักษร

สนิท สัตโยภาส (2541 : 205) ได้ให้ความหมายว่า การเขียน คือ การติดต่อสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ ที่มนุษย์พยายามถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้อ่านแล้วเข้าใจตามที่ตนต้องการ

กิตติชัย พินโน และอมรชัย คหกิจโกศล (2554 : 177) ได้ให้ความหมายว่า การเขียน คือการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ประสบการณ์ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรแทนถ้อยคำในภาษาพูด การเขียนเป็นการสื่อสารที่มีความคงทนถาวร สามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิง และสามารถตรวจสอบได้ การเขียนเป็นทักษะที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เป็นศาสตร์เพราะการเขียนต้องประกอบด้วยความรู้ หลักการ และวิธีการ สามารถเรียนรู้และถ่ายทอดได้ เป็นศิลป์เพราะต้องเลือกใช้ภาษาที่งดงาม ประณีต สามารถสื่อได้ทั้งอารมณ์ ความรู้ ความคิด ผู้เขียนจึงต้องมีศิลปะในการเขียน

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2556 : 169) ได้ให้ความหมายว่า การเขียนเป็นการสื่อสารด้วยตัวอักษรเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ประสบการณ์ ข่าวสารและจินตนาการจากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน ทักษะการเขียนนับเป็นทักษะที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ กล่าวคือ การเขียนต้องใช้ภาษาที่งดงาม ประณีต สามารถสื่อได้ทั้งอารมณ์ ความรู้ ความคิด จึงต้องใช้ศิลปะในการเขียน ส่วนที่กล่าวว่าเป็นศาสตร์เพราะ การเขียนทุกชนิดต้องประกอบด้วยความรู้ หลักการ และวิธีการ แต่อย่างไรก็ตาม การเขียนก็เป็นทักษะที่สามารถฝึกฝนได้

สรุปได้ว่า การเขียน หมายถึง กระบวนการสื่อสารด้วยตัวอักษรเพื่อถ่ายทอด ความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ประสบการณ์ จากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน การเขียนเป็นทักษะที่เป็น ทั้งศาสตร์และศิลป์ คือ ต้องผ่านทั้งหลักการ วิธีการ และความประณีต งดงาม เพื่อสื่อความผ่าน ตัวอักษรไปยังผู้อ่าน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านทราบวัตถุประสงค์ของผู้เขียนว่าต้องการจะสื่อสารอะไร

2.4.2 ความสำคัญของการเขียน

สนธิ สัตโยภาส (2541: 205-206) กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนไว้ดังนี้

1. การเขียนมีความสำคัญในแง่ที่เป็นเครื่องมือสื่อสารของมนุษย์ ที่มนุษย์ใช้ในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและสติปัญญาต่อกันและกัน
2. การเขียนเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดวัฒนธรรม อันเป็นมรดกด้านภูมิปัญญาของมนุษย์
3. การเขียนช่วยเผยแพร่ กระจายความรู้ ความคิดและข่าวสารได้อย่าง กว้างไกลและรวดเร็ว
4. การเขียนเป็นการบันทึกทางสังคมที่ให้คุณค่า อำนวยประโยชน์มหาศาล แก่ชนรุ่นหลังทั้งในปัจจุบันและอนาคต
5. การเขียนสามารถสร้างความรักสามัคคีในมนุษยชาติได้ เมื่องานเขียนนั้น มีความหมายเพื่อสร้างความเข้าใจ สร้างความรักเพื่อมนุษย์ เป็นงานเขียนที่สร้างสรรค์สันติสุขแก่ สังคมโลก
6. การเขียนสามารถยึดเป็นอาชีพที่สำคัญอย่างหนึ่งได้ในปัจจุบัน
7. การเขียนสามารถทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในชีวิตได้ โดยเฉพาะ ด้านการศึกษาเล่าเรียน

ศณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (2551 : 178 - 179) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนไว้ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ การเขียนทำให้มนุษย์เรามีการ ติดต่อสื่อสารกันตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มนุษย์ได้อาศัยการเขียนเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอด ความคิด ความเข้าใจและประสบการณ์ของตนเองออกมาเสนอต่อผู้อ่าน เช่น การเขียนจดหมายถึงพ่อ แม่ คนรัก และถึงเพื่อน
2. เป็นเครื่องเก็บบันทึกรวบรวมข้อมูล การเขียนช่วยให้มนุษย์สามารถเก็บ บันทึกรวบรวมข้อมูล เรืองราวตลอดจนถึงความประทับใจที่ตนได้มีประสบการณ์มาก่อน เช่น การ

บันทึกประจำวัน บันทึกข้อความทรงจำที่เราประทับใจ ตลอดจนเรื่องราวต่างๆ ที่เราได้เคยประสบพบเห็นมา

3. เป็นเครื่องถ่ายทอดวัฒนธรรม การเขียนเป็นการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง เช่น วัฒนธรรมทางภาษา วัฒนธรรมทางดนตรี วัฒนธรรมด้านการแต่งกาย วัฒนธรรมพื้นบ้านต่างๆ ก็ต้องอาศัยการเขียนเป็นเครื่องมือในการบรรยายเรื่อง บอกวิธีการ ตลอดจนขั้นตอนต่างๆ เพื่อถ่ายทอดจากสมัยหนึ่งไปสู่อีกสมัยหนึ่งหรือจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง

4. เป็นเครื่องมือพัฒนาสติปัญญา เนื่องจากการเรียนรู้ทุกอย่างต้องอาศัยการเขียนเป็นเครื่องมือสำหรับบันทึกสิ่งที่ได้ฟัง และได้อ่านและนำไปสู่การพัฒนาสืบไป

5. เป็นการแสดงออกซึ่งภูมิปัญญาของผู้เขียน การเขียนเป็นสิ่งที่ชี้ให้ผู้อ่านสามารถทราบได้ว่า ผู้เขียนนั้นมีภูมิปัญญาในการเขียนเป็นอย่างไร มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาตลอดจนโวหารต่างๆ ได้เหมาะสมกับงานเขียนหรือไม่

สรุปได้ว่า คือ การเขียนมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสื่อสาร เพราะสามารถเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และวัฒนธรรม โดยบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเป็นหลักฐานจากมนุษยรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง

2.4.3 วัตถุประสงค์ของการเขียน

สนธิ สัตโยภาส (2541: 206 - 207) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการเขียนซึ่งสรุปได้ 5 ประการ ดังนี้

1. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือ การเขียนเพื่อบอกเล่าเรื่องราว เหตุการณ์หรือประสบการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้ผู้อ่านได้รับรู้ เช่น การเขียนอัตชีวประวัติ การเขียนข่าว การเขียนสารคดี เป็นต้น

2. การเขียนเพื่ออธิบาย คือ การเขียนเพื่อบอกวิธีการหรือวิธีกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น การตอนกิ่งมะม่วง การทำปุ๋ยหมัก เทคนิคการเขียนเรื่องสั้น เป็นต้น

3. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น เป็นการเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น ทรรศนะ หรือความเชื่อของผู้เขียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น การเมือง การศึกษา เศรษฐกิจ หรือสังคม ฯลฯ ซึ่งการเขียนประเภทนี้ต้องประกอบด้วยข้อเท็จจริงและการแสดงความคิดเห็นประกอบของผู้เขียน เช่น บทความและบทวิจารณ์ เป็นต้น

4. การเขียนเพื่อโฆษณา คือ การเขียนเพื่อโน้มน้าวจิตใจหรือเชิญชวนให้ผู้อ่าน สนใจในสิ่งที่เขียนถึง รวมทั้งการแนะนำ เช่น การเขียนคำโฆษณา คำขวัญ เป็นต้น วิธีเขียนเพื่อโฆษณาควรเขียนให้สั้นใช้ถ้อยคำคล้องจอง มีความแปลกใหม่ เพื่อให้ผู้อ่านจดจำได้รวดเร็ว

5. การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ คือ การเขียนเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก จินตนาการให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกคล้อยตามและเห็นภาพตามผู้เขียน เช่นการเขียนเรื่องสั้น นวนิยาย บทละคร กวีนิพนธ์ เป็นต้น วิธีเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ ผู้เขียนต้องเลือกใช้ถ้อยคำภาษาอย่างประณีต ละเอียดลุลอ ลึกซึ้ง ใช้ภาษาที่ทำให้เกิดภาพพจน์ได้

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551 : 209 – 210) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการเขียนไว้ดังนี้

1.การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือ การกำหนดเรื่องราวที่เป็นลำดับอยู่แล้วมาถ่ายทอดเป็นข้อเขียน ผู้เขียนต้องเล่าเรื่องที่ชวนให้อ่านและเห็นภาพเหตุการณ์ ทำให้ผู้อ่านติดตามโดยตลอดเรื่อง ซึ่งก็ต้องมีกลวิธีเฉพาะประเภท เช่น การสร้างจุดสนใจเมื่อเริ่มต้น และลำดับเรื่องตามเหตุการณ์ก่อนหลังแล้วจึงให้ภาพตามลำดับ เสนอข้อเท็จจริงตามเวลาและสถานที่ เป็นต้น

2. การเขียนเพื่ออธิบาย ใช้กับข้อเขียนประเภทตำราหรือวิชาการมาก เป็นการอธิบายแจ่มแจ้งข้อเท็จจริง ความรู้ อธิบายวิธีใช้ ไขปัญหา เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ การเขียนประเภทนี้ต้องคำนึงถึงภาษาให้กระชับรัดกุม การลำดับขั้นตอนเหตุการณ์ตามลำดับก่อนหลังหรือจากเหตุสู่ผล จากใกล้ไปสู่ไกล ถ้าหากอธิบายเป็นขั้นตอนโดยแยกหัวข้อเป็น 1 2 3 ได้ ก็จะช่วยให้อ่านเข้าใจได้ง่ายขึ้น

3. การเขียนเพื่อโฆษณาจูงใจ ผู้เขียนจะใช้ภาษาเพื่อโฆษณาจูงใจให้ผู้อ่านสนใจ ดังนั้น จึงต้องใช้ภาษาที่จดจำง่าย คล้องจองและสั้นกะทัดรัด แต่ต้องสะดุดตาสะดุดใจผู้อ่าน เช่น มีความแปลกใหม่

4. การเขียนเพื่อปลุกใจ เป็นการเขียนเพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง พร้อมเพรียง เพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ฮึกเหิม เช่น บทความปลุกใจให้รักชาติ บทความปลุกใจที่เป็นพระราชนิพนธ์รัชกาลที่ 6 เป็นต้น ลักษณะข้อเขียนประเภทนี้ จะต้องใช้ประโยคสั้นๆ อาจมีการเน้นย้ำและยกตัวอย่างประกอบด้วยเพื่อให้ชัดเจน

5. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ หรือแนะนำ เช่น บทความเชิงวิเคราะห์การวิจารณ์หนังสือ การแสดงข้อคิดเห็นต่างๆ การเขียนประเภทนี้ต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริง แสดงให้เห็นได้ชัดเจน การใช้วิจารณ์ญาณที่ถูกต้อง ยุติธรรม มีหลักเกณฑ์ใน

กรณีที่แจ่มแจ้ง ผลดี ผลเสีย ข้อดี ข้อเสีย ควรจำแนกและใช้เหตุผลที่ดำเนินอยู่บนหลักเกณฑ์ที่สมจริงเป็นสำคัญ ข้อเขียนประเภทนี้จะใช้ภาษาเรียบง่ายกะทัดรัด

6. การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ เป็นการเขียนที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการคล้ายตามหรือเห็นสิ่งนั้นๆ ด้วย จึงต้องใช้วิธีการสร้างภาพลักษณ์เพื่อจูงใจและสร้างภาพให้ผู้อ่านอ่านแล้วเกิดจินตนาการได้

7. การเขียนเพื่อเสียดสียั่วล้อ เป็นการเขียนเพื่อต้องการหยิบยกสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่อาจเป็นส่วนบกพร่องในสังคมมาแสดงความคิดเห็น เช่น การกล่าวตำหนิ แต่ใช้วิธีการพูดที่เล่นที่จริง ไม่รุนแรงเข้าลักษณะหยิกแกมหยอก บางทีคนอ่านไม่เห็นสิ่งที่แฝงการเสียดสีไว้ก็มี การเขียนทำนองนี้มีักพูดสิ่งที่เสียดสีในทำนองตลก ประชดประชัน

สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการเขียนที่ได้กล่าวมามีอยู่หลากหลายขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของผู้เขียน เช่น เขียนเพื่อเล่าเรื่อง เพื่ออธิบาย เพื่อโฆษณาจูงใจ เพื่อปลุก วัตถุประสงค์ที่เขียนต้องอาศัยกลวิธีที่เหมาะสมกับเนื้อหา ความสมบูรณ์ของข้อมูล ศิลปะการใช้ภาษา ตลอดจนความคิดสร้างสรรค์ การสร้างงานเขียนในแต่ละครั้ง ไม่จำเป็นต้องมีเพียงวัตถุประสงค์เดียว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเป้าหมายที่ต้องการในแต่ละครั้ง

2.4.4 องค์ประกอบของการเขียน

คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (2541 : 138 - 139) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียนดังนี้

เนื้อหา คือ เนื้อเรื่องหรือเรื่องราวที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านได้รับทราบ อาจเป็นเรื่องของบุคคล เหตุการณ์ สถานที่ หรืออาจเป็นข้อคิดเห็น จินตนาการ อารมณ์ ความรู้สึก ฯลฯ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างประกอบกัน

ภาษา คือ ถ้อยคำ สำนวนโวหารต่าง ๆ ที่ใช้ในการเขียน ซึ่งมีทั้งรูปแบบที่ตรงตามหลักภาษาและตามความนิยมของผู้ใช้ภาษา

รูปแบบ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ รูปแบบร้อยแก้ว คือเขียนด้วยภาษาที่ไม่มีบังคับฉันทลักษณ์ เช่น จดหมาย เรียงความ บันทึก บทความ ฯลฯ และรูปแบบร้อยกรอง เป็นรูปแบบที่ต้องเขียนโดยอาศัยศิลปะและข้อบังคับทางด้านฉันทลักษณ์เป็นตัวกำหนด ได้แก่การเขียนบทกวีนิพนธ์ประเภทต่าง ๆ เป็นต้น

การเขียนจัดเป็นการสื่อสาร ดังนั้นการเขียนจึงต้องอาศัยองค์ประกอบเพื่อปรุงแต่งให้ออกมาเป็น งานเขียน ซึ่งองค์ประกอบเหล่านั้นแบ่งออกได้ 3 ประการ คือ เนื้อหาที่จะเขียนภาษาที่ใช้เขียนและกลวิธีในการเขียน

2.4.5 หลักการเขียน

สนธิ ตั้งทวิ (2528 : 153) ได้กล่าวถึงหลักสำคัญของการเขียนไว้ดังนี้

1. ความรับผิดชอบ ผู้เขียนจะต้องมีความรับผิดชอบต่อความถูกต้องของเนื้อหา แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล มองเห็นปัญหาอย่างถ่องแท้และลึกซึ้ง มุ่งให้ผู้อ่านเกิดความรู้อะไรและทรรคนะที่ติงาม อันล้นแต่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านทั่วไป

2. ความประณีต ผู้เขียนต้องมีความสุขุมรอบคอบในด้านการเสนอเนื้อหา และด้านการใช้ภาษา พยายามขจัดข้อบกพร่องทั้งปวงที่จะเป็นอุปสรรคในการสื่อสารให้หมดสิ้น

3. ความชัดเจน ผู้เขียนจะต้องใช้คำที่มีความหมายเด่นชัด ใช้ประโยคที่ไม่กำกวมหรือคลุมเครือ

4. ความถูกต้อง ได้แก่การใช้ถ้อยคำภาษาให้ถูกต้องตามระเบียบของภาษา ถูกต้องตามความนิยม และเหมาะสมกับกาลเทศะ

5. ความเรียบง่าย คือการใช้คาธรรมาดาที่เข้าใจง่าย แต่มีผลกระทบต่อความรู้สึกของผู้อ่านมาก

6. ความกระชับ ความกระชับคือการใช้คำน้อย แต่สามารถกินความหมาย หรือให้ความหมายได้กว้างไกล ชัดเจน มีน้ำหนัก

7. ความประทับใจ เกิดจากการที่ผู้เขียนเลือกใช้คำที่มีความหมาย และสามารถฝังลึกลงไปประทับใจในจิตใจและความรู้สึกของผู้อ่าน

8. ความไพเราะ คือการละเว้นการใช้ถ้อยคำที่ไม่สุภาพ หยาบคาย ไม่ใช้ภาษาตลาด หรือแม้กระทั่งภาษาต่างประเทศ ที่อาจทำให้ผู้อ่านเกิดอาการ “ขัดหู” ขึ้นมาได้

บุญยงค์ เกศเทศ (2539 : 6 - 7) กล่าวว่า การเขียนที่มีลักษณะเฉพาะตัว เรียกว่า ลีลาและท่วงทำนองเขียนเฉพาะตน ซึ่งอาจเป็นทำนองที่ง่าย ปานกลาง และสูงตามลำดับ ที่สำคัญต้องมีหลักเกณฑ์ยึดถือบ้าง เพื่อบันดาลให้ข้อเขียนของตนเป็นที่สนใจ ชวนติดตาม โดยอาจต้องพิจารณาในเรื่องต่อไปนี้

1. ความกระชับในลีลาที่เขียน
2. ความบริสุทธิ์ของถ้อยคำ
3. ถ้อยคำมีชีวิตและวิญญูณ
4. การคิดถ้อยคำใหม่
5. ความง่ายของถ้อยคำและประโยค
6. ความสัมพันธ์ระหว่างถ้อยคำกับถ้อยคำ ถ้อยคำกับประโยค

7. การยกอุทาหรณ์

8. การอ้างคำคม สุภาษิต คำพังเพย คติพจน์ มาสนับสนุนถ้อยคำหรือ

ข้อความ

9. การใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบ เทียบเคียงเพื่อให้เกิดความเด่นชัด

10. การใช้ถ้อยคำแสดงภาพพจน์

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551 : 211 – 213) ได้กล่าวถึงวิธีการเขียนเพื่อนำไปสู่
วัตถุประสงค์ของการเขียนที่หลากหลายดังนี้

1. การเขียนเพื่อให้ข้อมูลข่าวสาร

การเขียนเพื่อให้ข้อมูลข่าวสาร เป็นการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงหรือความรู้
บางประการแก่ผู้อ่าน รวมทั้ง การอธิบายเล่าเรื่องราวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จะพบการเขียนประเภทนี้
ได้ในตำราเรียนประวัติศาสตร์ ขาวบทวิเคราะห์ข่าว เป็นต้น ซึ่งแต่ละชนิดก็มีท่วงทำนองการเขียน
และการใช้ภาษาที่แตกต่างกัน ผู้เขียนจึงต้องรู้จักวิธีการเขียนของข้อเขียนแต่ละชนิด และเลือกใช้
แต่ละท่วงทำนองให้เหมาะสมกับชนิดของการเขียน เพื่อให้ผู้อ่านสามารถจับประเด็นและสาระได้
เต็มที่ วิธีการเขียนเพื่อให้ข้อมูล ข่าวสารมีดังนี้

1.1 เก็บข้อมูลข่าวสารที่ผ่านมาในชีวิตให้มากที่สุดด้วยวิธีการต่างๆ

1.2 หาความรู้ประกอบให้กว้างขวางในเรื่องที่น่าสนใจและเรื่องที่ต้อง

ฝึกปฏิบัติงานนั้นๆ

1.3 ต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงให้มากที่สุด เพราะเป็นหัวใจของการให้

ข้อมูลข่าวสาร ทั้งในเรื่องของเวลา สถานที่ เหตุการณ์

1.4 ลำดับความคิดให้ต่อเนื่องเป็นระบบ เพื่อช่วยให้งานเขียนเข้าใจ

ได้ง่ายขึ้น และลื่นไหลได้ดี ช่วยให้ประสิทธิภาพของงานเขียนดีขึ้น

1.5 ใช้ภาษากระทัดรัด ชัดเจน เข้าใจง่าย และใช้ระดับภาษาให้

เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้รับสาร

1.6 การยกตัวอย่างเปรียบเทียบ เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยโยงเรื่องไกล

ตัวให้ใกล้ตัวผู้อ่านมากขึ้น ได้รับความสนใจให้ผู้อ่านติดตามได้มากขึ้น

2. การเขียนเพื่อจูงใจหรือโน้มน้าวใจ

การเขียนเพื่อจูงใจหรือโน้มน้าวใจ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความ
เข้าใจและรู้สึกตามที่ผู้เขียนต้องการ ทำให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ มีความเห็นคล้อยตาม และมี

ทัศนคติที่ดีต่อเรื่องโดยเป้าหมายในการจูงใจประกอบด้วยการจูงใจเพื่อให้คล้อยตาม การจูงใจเพื่อเปลี่ยนทัศนคติ กระตุ้นและ ได้รับความรู้สึก และการจูงใจเพื่อเกิดการกระทำ ซึ่งมีวิธีปฏิบัติดังนี้

- 2.1 ควรบอกให้ทราบว่าจะชักชวนให้ทำอะไร
- 2.2 ควรอธิบายให้เข้าใจว่าสิ่งที่ชักชวนคืออะไร หรือเป็นอย่างไร
- 2.3 ควรชี้ให้เห็นว่า ถ้าทำตามสิ่งที่ชักชวนจะก่อให้เกิดผลดีต่อตนเองและส่วนรวมอย่างไร
- 2.4 อาจจะใช้ให้เห็นผลเสียที่จะเกิดขึ้น ถ้าไม่ทำตามสิ่งที่ชักชวน
- 2.5 ควรให้รายละเอียดต่างๆ ให้มากพอที่จะทำให้ผู้รับสารชักชวนกระทำตามได้ ถ้าเห็นด้วย
- 2.6 ในการชักชวน ไม่ควรเป็นการบังคับให้ทำตาม ควรเปิดโอกาสให้ผู้รับการชักชวนคิดตกลงด้วยตนเองว่า ควรจะทำตามหรือไม่

การเขียนจูงใจ อาจใช้วิธีการให้เหตุผลที่เป็นข้อเท็จจริง ใช้อารมณ์ หรือใช้บุคลิกหรือชื่อเสียงส่วนตัวเป็นเครื่องจูงใจ หรือการใช้วิธีการเสนอแนะ เพื่อหลีกเลี่ยงความคิดเห็นได้แย้งก็ได้

3. การเขียนเพื่อความบันเทิง

การเขียนเพื่อความบันเทิง มุ่งให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ให้ความผ่อนคลาย มุ่งสร้างจินตนาการเป็นหลัก ซึ่งมีทั้งลักษณะที่คล้ายหรือเหมือนกับภาษาที่ใช้ในการเขียนเพื่อให้ข้อมูลข่าวสาร เพราะเป็นการเขียนเล่าเรื่องจากความจริงที่เกิดขึ้น แต่แตกต่างกันในวิธีการนำเสนอเนื้อหา เพราะได้เพิ่มเติม ตัดตอน ดัดแปลงความจริงบางส่วนไปตามจินตนาการของผู้เขียนบ้าง โดยการใช้สำนวนโวหารเพื่อให้เกิดภาพพจน์และการพรรณนาต่างๆ จึงเกิดความแตกต่างจากการเขียนสารัตถคดี นอกจากนั้นยังมีบางส่วนที่มีลักษณะของการเขียนเพื่อโน้มน้าวใจมาประกอบด้วย ทั้งนี้เพื่อโน้มน้าวใจให้เกิดความเข้าใจ เห็นใจ สงสารตัวละคร หรือการดำเนินชีวิตตามเรื่องราวที่เกิดขึ้นด้วย การเขียนบันเทิงคดีจึงเป็นลักษณะการเขียนที่ต้องมีองค์ประกอบหลายอย่าง ทั้งการมีข้อมูลจากความจริงหรือชีวิตจริง การใช้จินตนาการ ภาษาและถ้อยคำในการเขียนเชิงพรรณนาให้เกิดความสละสลวย ประทับใจ และโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เกิดความสนุกและช่วยติดตามตั้งแต่ต้นจนจบด้วย

สรุปได้ว่า หลักการเขียนที่ดีนอกจากผู้เขียนจะต้องมีความรับผิดชอบในสิ่งที่ตนเขียนแล้วความประณีต ความชัดเจน ความถูกต้อง ความเรียบง่าย ความไพเราะและความกระชับในเรื่องของการใช้ถ้อยคำภาษา ก็มีส่วนสำคัญในอันที่จะให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจใน

ผลงานเขียนนั้น ๆ อีกด้วย และ การเขียนด้วยวิธีการต่างๆ จะเป็นส่วนหนึ่งที่น่าไปสู่การพัฒนางานเขียนให้สามารถสื่อสารไปยังผู้อ่านได้อย่างดี แม้ว่าผู้เขียนแต่ละคนจะมีวิธีการที่แตกต่างกัน แต่สิ่งที่ผู้เขียนต้องคำนึงถึงคือวัตถุประสงค์ของการเขียน และโครงเรื่องที่ได้อำหนดไว้ ทั้งนี้เพื่อให้การนำเสนอเรื่องราวเป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน สื่อสารไปยังผู้อ่านได้ง่าย

2.4.6 ลักษณะของงานเขียนที่ดี

โปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (2552:187 - 188) ได้กล่าวถึงลักษณะของงานเขียนที่ดีดังนี้

1. มีจุดมุ่งหมายในการเขียนที่ชัดเจน ในการเขียนแต่ละครั้งผู้เขียนต้องกำหนดจุดมุ่งหมายให้แน่นอนว่าจะเขียนเรื่องอะไร เพื่ออะไร การกำหนดจุดมุ่งหมายที่แน่นอนและชัดเจนของผู้เขียนจะช่วยให้งานเขียนนั้น ตรงไปสู่ทิศทางที่ต้องการไม่ปะปะ จนทำให้เรื่องไม่ชัดเจน สับสนขาดน้ำหนัก
2. มีเอกภาพ ในการเขียนแต่ละครั้ง ผู้เขียนจะต้องวางโครงเรื่อง และดำเนินการเขียนตามโครงเรื่องนั้นอย่างเคร่งครัด จะช่วยให้เรื่องมีขอบเขตจำกัด มีเป้าหมายและความหมายที่ชัดเจน ไม่ถูกสิ่งที่ยื่นนอกขอบเขตของเรื่องมาทำให้ขาดความเป็นเอกภาพไป
3. มีสัมพันธภาพ คือ การยึดอยู่ด้วยกัน สัมพันธภาพเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของงานเขียนเพราะ ถ้าหากงานเขียนไม่มีสัมพันธภาพ ผู้อ่านย่อมจะเข้าใจความคิดของผู้เขียนได้ยาก การวางโครงเรื่องจะช่วยให้เกิดสัมพันธภาพ เพราะจะช่วยจัดระเบียบความคิด ความคิดไม่ขาดตอน ไม่มีความคลุมเครือ ไม่สับสน และไม่มีตอนใดที่ไร้ผล
4. มีความกระชับ การทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ตรงกับความต้องการของผู้เขียน ผู้เขียนจะต้องเขียนเรื่องนั้นให้กระชับชัดเจน ซึ่งกระทำได้ 2 ประการ คือ ถ้าจำเป็นต้องใช้ศัพท์เทคนิคหรือ ศัพท์ยากก็ต้องให้คำจำกัดความให้ชัดเจน และกล่าวถึงเรื่องทุกอย่างอย่างมีเหตุผลโดยขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงและการอ้างอิง
5. มีรูปแบบการเขียนเหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย และเนื้อหา งานเขียนโดยทั่วไปแบ่งกว้างตามลักษณะเนื้อหาออกเป็น 2 ประเภท คือ สารคดี และบันเทิงคดี ถ้างานเขียนใดมุ่งแสดงความรู้ ความคิด ความจริงและเหตุผล ก็จัดเป็นงานเขียนประเภทสารคดี หากงานใดมุ่งความเพลิดเพลิน เป็นเรื่องสมมุติขึ้น หรือใช้จินตนาการสร้างสรรค์ขึ้น ก็จัดเป็นงานเขียนประเภทบันเทิงคดี

ผู้เขียนต้องเลือกรูปแบบมาใช้ให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่ ต้องการนำเสนอเนื้อหาบางอย่างอาจเสนอหรือสื่อได้หลายรูปแบบ เช่น เรื่องอุบัตินัย อาจเขียนเป็น บทความ ความเรียง ปกิณกะ หรืออาจเสนอในรูปเรื่องสั้น บทละคร นวนิยาย ก็ได้

6. มีเนื้อหาดีและรายละเอียดเด่นชัด ผู้เขียนทุกคนย่อมมีความต้องการให้ เรื่องที่ตนเขียนมีเนื้อหาดีรายละเอียดเด่นชัด เพื่อให้ได้งานเขียนที่ผู้อ่านยอมรับ แต่ถ้าผู้เขียนขาด ข้อมูล ไม่มีการศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม เนื้อหาที่เขียนก็จะอ่อนหรือผิดพลาดจากข้อเท็จจริง รายละเอียดที่นำมาเสริมก็จะเป็นลักษณะธรรมดา ไม่เด่นชัด อันมีผลให้งานเขียนนั้น ไม่ได้รับความ สนใจ และอาจไม่ช่วยผู้อ่านไม่เข้าใจ ประทับใจเท่าที่ควร

7. มีจินตนาการที่สอดคล้องกับเนื้อหา มนุษย์มีจินตนาการมากบ้างน้อยบ้าง กันทุกคนและต่างก็สนใจใคร่รู้จินตนาการของผู้อื่น ยิ่งเป็นจินตนาการที่สนุกสนาน ตื่นเต้นเร้าใจ ก็ ยิ่งชอบจินตนาการจะมีส่วนในงานเขียนแต่ละประเภทไม่เท่ากัน การใช้จินตนาการไม่เหมาะสมก็ จะทำลายลักษณะที่ดีของงานเขียนได้ เช่น งานเขียนประเภทสารคดีถ้าใช้จินตนาการมากเกินไป อาจทำให้ความน่าเชื่อถือน้อยลง หรืองานเขียนประเภทบันเทิงคดีมีจินตนาการน้อยก็ทำให้เรื่อง จืดชืด ไม่สนุก เป็นต้น

8. มีภาษาถูกต้องเหมาะสม งานเขียนที่ดีต้องมีความถูกต้องเหมาะสมในการ ใช้ภาษาตั้งแต่การเขียนคำให้ถูกต้อง เลือกคำให้ได้ตรงตามความหมายที่ต้องการ รู้จักการหลาก คำคือไม่ใช่คำซ้ำๆ ในที่ใกล้ ๆ กันจนเกิดความเบื่อหน่าย การแบ่งวรรคตอน การเรียงลำดับคำใน ประโยคถูกต้องตามตำแหน่งหน้าที่ การเข้าประโยค การรู้จักเลือกใช้สำนวน คำพังเพย สุภาษิต คำ คม ให้เหมาะสมสอดคล้องกับ เนื้อหาการรู้จักเลือกใช้ระดับภาษาให้เหมาะสมกับประเภทและ จุดมุ่งหมายของงานเขียน

9. มีความน่าพอใจชวนติดตาม งานเขียนที่มีคุณลักษณะดังที่กล่าวมาแล้ว นั้น ย่อมเป็นงานเขียนที่น่าเชื่อถือ อาจถือได้ว่าเป็นงานเขียนที่ดีได้ แต่อาจไม่ชวนให้ติดตามก็ได้ การที่จะสื่อความคิดได้ดีนั้นต้องทำให้ผู้อ่านสนใจ พอใจ ประทับใจ การเขียนที่ดีมีประสิทธิภาพ จะต้องประกอบด้วยความตั้งใจ ความสนใจความปรารถนา และการกระทำ กล่าวคือ ต้องเรียก ความตั้งใจจากผู้อ่านแล้วต้องทำให้ผู้อ่านสนใจ เพื่อว่าจะได้อยากอ่าน และบางทีอาจจะทำให้เกิด การกระทำตามมาคือเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

ลักษณะของผู้เขียนที่ดี

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551 : 220 – 223) ได้กล่าวถึงลักษณะของงานเขียนที่ ดี ดังนี้

1. มีเอกภาพ ผู้เขียนจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์การเขียนให้ชัดเจน เพราะการเขียนเรื่องหนึ่งๆ นั้นจะต้องมีวัตถุประสงค์หลักที่สำคัญที่สุดเพียงประการเดียว และมีใจความสำคัญหรือใจความหลักเพียงใจความเดียว ซึ่งผู้เขียนจะต้องเขียนรายละเอียดของเรื่องเพื่อขยายใจความสำคัญหรือวัตถุประสงค์นั้นให้เด่นชัดขึ้น สะท้อนให้เห็น ความคิดที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อได้อย่างชัดเจน

2. มีสารัตถภาพ ผู้เขียนจะต้องสร้างงานเขียนที่มีเนื้อหาที่สมบูรณ์ กระชับ ชัด สั้น สนับสนุนวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ไม่เขียนข้อมูลที่ไม่ก่อประโยชน์กับประเด็นที่ต้องการนำเสนอ เพราะอาจทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสน

3. มีสัมพันธภาพ ผู้เขียนจะต้องสร้างความสัมพันธ์ของเรื่องราวหรือความต่อเนื่องของเรื่องในแต่ละย่อหน้า และความสัมพันธ์ระหว่างย่อหน้าต่างๆ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการนำเสนอเป็นสำคัญ ดังนั้นการใช้คำหรือข้อความเชื่อมต่อกัน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผู้อ่านอ่านแล้วไม่เกิดความสะดุดหรือในบางครั้งอาจเขียนเป็นข้อๆ ก็ได้ ขึ้นอยู่กับลักษณะเนื้อหา รูปแบบการเขียน และกลวิธีการนำเสนอ

4. มีความน่าสนใจ การเขียนเรื่องให้มีความน่าสนใจ อาจคำนึงถึงการนำเสนอเรื่องที่มีความเป็นปัจจุบัน สารประโยชน์ของเรื่อง เขียนเรื่องที่สร้างอารมณ์สุนทรีย์ให้กับผู้อ่านหรืออื่นๆ โดยต้องคำนึงถึงองค์ประกอบร่วมหลายประการ เช่น ศิลปะการใช้ภาษา กลุ่มเป้าหมาย เป็นต้น ดังนั้น ผู้เขียนจึงต้องสร้าง ความน่าสนใจให้เกิดขึ้นตั้งแต่การตั้งชื่อเรื่อง การดำเนินเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน

โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล (2555 : 79-80) กล่าวว่า งานเขียนที่ดีนั้นนอกจากศิลปะการใช้ภาษาแล้วยังต้องคำนึงถึงองค์ประกอบอื่นๆ ดังนี้

1. มีความคิดสร้างสรรค์ งานเขียนที่ควรสะท้อนความคิดสร้างสรรค์ที่ดีและมีประโยชน์ไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องหรือรูปแบบที่แปลกใหม่เสมอไป แต่จะต้องสื่อสารที่เป็นไปในทางบวกมากกว่ามุ่งยุยงส่งเสริมในทางที่ไม่ดีแก่ผู้อ่าน

2. มีความชัดเจน งานเขียนที่จะสื่อสารได้ตรงกันระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน ควรจะต้องมีความชัดเจนทั้งเรื่องการใช้คำให้ถูกต้องตรงความหมาย และการใช้ภาษาที่ไม่กำกวมหรือชวนให้ตีความได้ หลายประเด็น

3. มีเอกภาพ การเขียนที่ต้องคำนึงถึงเอกภาพ หมายถึง ความเป็นหนึ่งเดียวของเนื้อหา ภายในเรื่องไม่ว่าจะเป็นเอกภาพในย่อหน้าหรือเอกภาพของภาพรวมของเนื้อเรื่อง

ผู้เขียนที่ดีต้องไม่หยิบ เรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเนื้อหามาปะปนในงานเขียนจนทำให้ผู้อ่านสับสน

4. มีสัมพันธภาพ หากเนื้อเรื่องที่เราเขียนมีความยาวหลายย่อหน้า จำเป็นต้องเชื่อมความแต่ละย่อหน้าให้สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ระวังระวังอย่าให้เนื้อหาสลับไปมาอันจะทำให้เข้าใจยาก หากจะให้งานเขียนประณีตก็ควรรู้หลักการโครงเรื่องให้ดีด้วย

5. มีสารัตถภาพ การเขียนที่มีการเน้นส่วนสำคัญของเนื้อหาหรือเรียกว่ามีสารัตถภาพนั้น สามารถกระทำได้โดยการหาข้อความที่เหมาะสมนับสนุนความคิดสำคัญเป็นการช่วยเพิ่มน้ำหนักให้อ่านคล้อยตามมากยิ่งขึ้น หรืออาจใช้วิธีเน้นย้ำประเด็นหลักในตอนท้ายเรื่องเป็นการสรุปก็ได้

สรุปได้ว่า ลักษณะของงานเขียนที่ดีต้องประกอบด้วย การมีจุดมุ่งหมาย มีเอกภาพ มีสารัตถภาพ มีสัมพันธภาพ มีความน่าสนใจชวนติดตาม ตลอดจนมีการใช้ภาษาที่ถูกต้อง วัจนวรรคตอนชัดเจน และมีเนื้อหาสาระที่น่าสนใจชวนติดตาม

2.4.7 การพัฒนาทักษะการเขียน

สนธิ สัตโยภาส (2542 : 207-208) ได้ให้ข้อที่ควรศึกษาเป็นขั้นตอนไว้ 3 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นก่อนเขียน เป็นขั้นเริ่มแรกที่คุณเขียนคิดจะเขียน และเมื่อคิดว่าจะเขียนอะไรแล้วผู้เขียนควรเตรียมการก่อนที่จะเขียนเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษารูปแบบและหลังการเขียนงานประเภทนั้นๆ ก่อน

1.2 ค้นคว้าหาข้อมูลที่ใช้ในการเขียน

1.3 เขียนโครงเรื่องคร่าวๆ ของเรื่องที่จะเขียนไว้ก่อน

2. ขั้นลงมือเขียน หลังจากที่ได้เตรียมการต่างๆ ในขั้นที่ 1 พร้อมแล้ว ก็เริ่มลงมือเขียนเรื่องที่จะเขียนได้ ซึ่งในขั้นที่ 2 นี้ ผู้เขียนควรนำโครงเรื่องที่วางไว้มาเขียนขยายให้เป็นเรื่องเป็นราว ให้มีเนื้อหา ใจความ รูปแบบที่สมบูรณ์ อาจมีการยกตัวอย่างประกอบเพื่อนำเชื่อถือด้วยก็ได้

3. ขั้นหลังเขียน คือ การตรวจทานด้วยการอ่านหลายครั้ง เพื่อค้นหาข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น เช่น ใช้คำผิด ไม่เหมาะสม วรรคตอนผิด ประโยคไม่สมบูรณ์ ซึ่งในขั้นนี้จะเป็นการแก้ไขให้งานเขียนมีความถูกต้องสมบูรณ์มากที่สุด

สรุปได้ว่า ขั้นตอนในการเขียนทั้ง 3 ขั้นตอนจะช่วยให้การเขียนในแต่ละครั้งครบถ้วน และเป็นระเบียบในการตรวจสอบส่วนประกอบส่วนต่างๆ ที่ปรากฏในงานเขียนได้ง่ายขึ้น

2.4.8 หลักการใช้ภาษาในการเขียน

งานเขียนทุกประเภท นอกจากผู้เขียนจะให้ความสำคัญกับเนื้อหา รูปแบบ และ กลวิธีการเขียนแล้ว ภาษาเป็นสิ่งสำคัญมากอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เขียนถ่ายทอดข้อมูลต่างๆ ออกมาให้ตรงกับความรู้สึก นึกคิด เพราะหากเลือกใช้ภาษาได้ดีและจะทำให้สื่อความหมายได้ตามต้องการ และทำให้ผู้อ่านเข้าใจไปในทางเดียวกับผู้เขียนด้วยเช่นกัน ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงการเลือกใช้ภาษาในประเด็นต่างๆ (สุรรัตน์ ศรีราษฎร์ และคณะ. 2542 : 15-24) ดังนี้

1. การใช้คำ

การใช้คำมีหลักการพิจารณาดังนี้

1.1 ความถูกต้อง การใช้ภาษาควรระมัดระวังให้ถูกต้องทั้งในด้าน ความหมาย และหน้าที่ของคำ รวมทั้งกาลเทศะหรือระดับของภาษา ตลอดจนการสะกดคำ ผิดพลาด เนื่องจากเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสื่อความหมาย

1.2 ความชัดเจน การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารควรคำนึงถึง ความหมายที่ชัดเจน กระฉ่างแจ้งในเนื้อความ เพื่อมิให้ผู้อ่านเกิดความสับสนหรือเข้าใจผิดหรือไม่ เข้าใจเลย

1.3 ความสละสลวย การใช้ภาษานอกจากจะสำคัญที่ความถูกต้อง ชัดเจนแล้วความสละสลวยก็เป็นอีกสิ่งที่ต้องคำนึงถึงไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน นั่นคือภาษาที่ใช้ทั้ง การพูดและการเขียนควรจะมีไพเราะ รื่นหู มีความงดงาม น่าอ่าน น่าฟัง

ประทีป วาทิกทินกร (2514,10-19) ได้กล่าวถึงการเลือกคำมาใช้ให้ถูกต้อง มีหลัก ควรยึดถือดังนี้

1. เลือกคำให้ตรงความหมาย คือ เลือกใช้คำที่มีความหมายตรงที่สุดและ ถูกต้องที่สุด

2. เลือกคำให้เหมาะสม

2.1 การใช้คำให้เหมาะสมกับกาลเทศะ คือ จะต้องรู้ว่าในโอกาสใดและ สถานที่เช่นไร จะใช้คำอย่างไรจึงจะเหมาะสม

2.2 การใช้คำให้เหมาะสมกับบุคคล คือ จะต้องใช้คำให้เหมาะกับบุคคล คำบางคำจะใช้ได้กับบุคคลบางระดับเท่านั้น

2.3 การใช้คำให้เหมาะสมกับข้อความ คือ คำบางคำจะเหมาะกับข้อความ อย่างหนึ่งก็ได้ ทั้งๆที่ความหมายไม่ตรงกัน ฉะนั้นจึงต้องเลือกใช้ให้เหมาะสม

3. ใช้คำให้ชัดเจน

3.1 การใช้คำที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว คือพยายามใช้คำที่คนส่วนมากเข้าใจกัน เป็นอย่างดี

3.2 การใช้คำที่เป็นสื่อสร้างความเข้าใจ คือ พยายามใช้คำที่ทำให้ผู้อ่าน ผู้ฟังนึกเห็นภาพและเข้าใจได้ชัดเจน คำเหล่านี้ ได้แก่ คำที่แสดงภาพ คำที่แสดงอาการ และคำที่รู้สึกมีเสียง

3.3 การใช้คำที่หมดจด คือ ใช้แล้วให้ได้ความรู้สึก

4. ใช้คำให้มีน้ำหนัก

4.1 การใช้คำเท่าที่จำเป็น คือ ไม่ใช่คำฟุ่มเฟือย

4.2 การใช้คำเปรียบเทียบ คำพังเพย และภาษิต คำประเภนี้เป็นคำหรือข้อความที่มีความหมายหนักแน่นเป็นที่เข้าใจกันดีอยู่แล้ว หากนำมาใช้ก็จะช่วยให้ข้อความกะทัดรัดและมีน้ำหนักขึ้น

4.3 การใช้คำซ้ำๆ กัน คือ ใช้คำคำเดียวกันหลายๆ ครั้งในข้อความเพื่อย้ำให้มีน้ำหนัก การใช้คำซ้ำๆ กันในที่ซึ่งควรจะใช้คำให้ต่างกันออกไปได้ก็ทำให้รู้สึกรำคาญมาก เหมือนกันไม่ทำให้ข้อความมีน้ำหนักแต่อย่างใด

2. การสร้างประโยคให้มีน้ำหนัก

การสร้างประโยคให้มีน้ำหนักจะทำให้ข้อความที่เขียนแจ่มแจ้ง เพราะผู้อ่านสามารถทราบจุดประสงค์ของผู้เขียนได้ว่าต้องการเน้นส่วนใด การสร้างประโยคให้มีน้ำหนักทำได้ดังนี้

2.1 การวางคำที่ต้องการเน้นให้อยู่ในที่ซึ่งมีน้ำหนัก ตามปกติตำแหน่งของส่วนที่มีน้ำหนักที่สุดจะอยู่ตอนต้นของประโยค ดังนั้นถ้าจะเน้นส่วนใดก็จะนำเอาส่วนนั้นมาไว้ต้นประโยค

2.2 การใช้คำซ้ำๆ กันช่วยให้ข้อความมีน้ำหนัก การใช้คำซ้ำๆ กันในที่นี้ ต้องใช้ในข้อความที่แตกต่างกัน

2.3 การจัดความให้ขัดแย้งกัน คือ การจัดข้อความ 2 ข้อความให้ขัดแย้งกัน แล้วใช้สันฐานที่แสดงความขัดแย้งเป็นบทเชื่อม จะช่วยให้ประโยคมีน้ำหนัก

3. การสร้างประโยคให้กะทัดรัดและสละสลวย

การสร้างประโยคให้กะทัดรัดและสละสลวย หมายถึง ประโยคที่ใช้คำน้อยแต่กินความมาก นั่นคือ ประโยคที่ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย และใช้ภาษาได้เหมาะสมกับข้อความที่ต้องการสื่อ การเขียนประโยคให้กะทัดรัดและสละสลวยอาจทำได้โดยยึดหลักต่อไปนี้

3.1 การรวบความให้กระชับ ในกรณีที่ประโยคมีคำหรือความซ้ำๆ กัน ถ้าต้องการให้มีความกระชับรัดกุม เวลาเขียนต้องหาคำหรือวลีมารวบความ

3.2 การใช้คำที่มีความหมายรวมแทน หมายถึง การเลือกใช้คำหรือวลีที่กระชับมาแทนที่คำหรือประโยคยาวๆ

4. การเขียนให้มีเอกภาพและสัมพันธภาพ

ประโยคแต่ละประโยคควรมีใจความเดียว มีเอกภาพ และถ้อยคำในประโยคนั้นควรมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันที่เรียกว่ามีสัมพันธภาพ ประโยคที่ได้จึงจะเป็นเหตุเป็นผล และมีความหมายกลมกลืนกัน

ดังนั้นหากผู้เขียนสามารถเลือกใช้ภาษาได้ดี ประกอบกับมีเนื้อหาที่น่าสนใจ เป็นประโยชน์ เลือกใช้รูปแบบและกลวิธีที่เหมาะสมแล้ว จะทำให้งานเขียนนั้นเป็นงานเขียนที่น่าติดตาม และหากเป็นงานเขียนที่มีผู้กล่าวถึง ชมเชย ยกย่อง หรือเป็นงานเขียนที่ได้รับรางวัลแล้ว นอกจากจะเป็นผลดีกับผู้อ่านแล้ว ยังจะเป็นผลดีสะท้อนกลับไปยังผู้เขียนอีกด้วย

สมศักดิ์ ทองช่วย (2562 : ออนไลน์) กล่าวว่าในการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องนั้น ควรคำนึงถึงเรื่องการสะกดคำให้ถูกต้อง เพราะการสะกดคำที่ต่างกัน ทำให้คำนั้นมีความหมายที่ต่างกัน เช่น กำไร กำไล ทดรอง ทดลอง นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงการใช้คำให้ถูกต้องตามความหมายอีกด้วย เช่น ดก ชุกชุม หนาแน่น ทั้ง 3 คำนี้ต่างก็มีความหมายว่ามาก แต่มีที่ใช้ต่างกัน คือ ดก ใช้กับ ผลไม้ ชุกชุม ใช้กับ สัตว์ และหนาแน่น ใช้กับ คน นอกจากใช้คำผิดความหมายแล้วยังมีข้อบกพร่องในเรื่องการใช้คำดังนี้

การใช้คำที่ขัดแย้งกัน

1. “กึ่งทะเลเป็นสัตว์น้ำจืดที่ราคาแพงมาก” แก่เป็น สัตว์น้ำเค็ม
2. “รถค่อยๆ เคลื่อนไปอย่างรวดเร็ว” แก่เป็น ช้าๆ
3. “ดวงตาของหล่อนวาววามราวกับหมู่ดาวในท้องฟ้า” แก่เป็น นัยน์ตา
4. “โจรยิงกราด 2 นัดซ้อน” แก่เป็น “โจรยิง 2 นัดซ้อน” เพราะคำว่ากราดจะต้องยิงหลายนัด นี้แค่ 2 นัด ไม่ต้องใช้กราด

5. “เมฆครึ้มแล้วฝนก็ตกกระหน่ำโปรยลงมา” ก็เป็น “เมฆครึ้มแล้วฝนก็ตกกระหน่ำลงมา” ไม่ต้องใส่โปรย เพราะจะขัดแย้งกัน โปรย = ฝนเม็ดเล็กๆ

การใช้คำผิดความหมาย

1. “ข้าพเจ้าไม่เคยคิดเลยว่าเหตุการณ์ร้ายแรงนี้จะอุบัติขึ้นในบ้าน” ก็เป็น “อุบัติ” วิบัติ แปลว่า ฉิบหาย อุบัติ แปลว่า เกิดขึ้น

2. “การสร้างสะพานลอยตามถนนจะช่วยคลี่คลายความคับคั่งของการจราจร” ก็เป็น “ผ่อนคลาย” คลี่คลายใช้กับคดีปมซ่อนเงื่อนลึกกลับ ผ่อนคลายใช้กับการทุเลาดีขึ้น

3. “เธอจงสะกดรอยตามอย่าให้เขาคลาดเคลื่อนสายตาไปได้” ก็เป็น “คลาดสายตา” คลาดเคลื่อน ใช้กับเวลา คลาดเคลื่อน = ผิดไปจากเดิม

4. “เขาเรียนเชิญเพื่อนๆ ไปที่บ้านของเขา” ก็เป็น “ชวน” เป็นเพื่อนกัน แค่ชวนพอแล้วไม่ต้อง เรียนเชิญ

5. “นักเรียนทุน 3 คนนี้มีสติปัญญาแหลมคมมาก” ก็เป็น “เฉียบแหลม” แหลมคม ใช้กับอาวุธ

ใช้จำนวนเปรียบเทียบไม่เหมาะสม

1. “พอทราบความจริง สุเมธก็โกรธจัดเป็นไฟสุ่มซอน” ก็เป็น “โกรธเป็นฟืนเป็นไฟ” ไฟสุ่มซอน

2. “ถ้าเธอขึ้นมาแตะต้องตัวฉัน ฉันจะร้องให้บ้านแตกสาแหรกขาดเลย” ก็เป็น “บ้านแตก” บ้านแตก สาแหรกขาด ใช้กับครอบครัวแตกแยกกัน

3. “ฉันเคยบอกเธอว่า หนทางไปสู่ความสำเร็จไม่ได้ปูลาดด้วยดอกกุหลาบ” ก็เป็น “โรยด้วยกลีบ กุหลาบ”

4. “หน้าของเธอ ซีดยังกับพื้นซีเมนต์” ก็เป็น “ซีดราวกับไก่ต้ม”

5. “ความยินดีเหล่านี้มันแฝงอยู่แล้วในทุกตัวลายลักษณ์อักษร” ก็เป็น “ทุกตัวอักษร”

ใช้คำฟุ่มเฟือย

1. “เกิดอุทกภัย น้ำท่วมครั้งใหญ่ที่ประจวบคีรีขันธ์” ก็เป็น ตัด “น้ำท่วม” ทิ้งไป

2. “ในอนาคตข้างหน้าคนไทย คงมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น” ก็เป็น ตัด “ข้างหน้า” ทิ้งไป

3. “ในเดือนหนึ่ง เขามีรายได้อย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 10,000 บาท” แก่เป็น
ตัด “ไม่ต่ำกว่า” ทิ้งไป

4. “เขาถูกจับในข้อหาลักทรัพย์ของผู้อื่น” แก่เป็น ตัด “ของผู้อื่น” ทิ้งไป

5. “เขามีความจำเป็นต้องรีบเดินทาง” แก่เป็น ตัด “มีความ” ทิ้งไป

ใช้สำนวนภาษาต่างประเทศ

1. “นวนิยายเรื่องคู่กรรมแต่งโดยทมยันตี”

แก่เป็น “ทมยันตีแต่งนิยาย เรื่องคู่กรรม”

2. “มันเป็นสิ่งที่ไม่ดีหวังอยู่บ้างที่เราได้หลักฐานน้อยเกินไป”

แก่เป็น “เราผิดหวังอยู่บ้างที่ได้หลักฐานน้อยเกินไป”

3. “มันเป็นเวลาบ่ายที่ข้าพเจ้าเดินทางมาถึงสยามสแควร์”

แก่เป็น “ข้าพเจ้ามาถึงสยามสแควร์เวลาบ่าย”

4. “สมควรถูกเชิญไปได้วาที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย”

แก่เป็น “สมควรได้รับเชิญไปได้วาที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย”

เพราะถูก + ความไม่ดี จึงจะเป็นสำนวนไทย ถ้า ถูก + ความหมายดี = สำนวนต่างประเทศ
(Passive)

5. “2 โจรถูกจับเมื่อวานนี้ที่ชลบุรี”

แก่เป็น “โจร 2 คน ถูกจับเมื่อวานนี้ที่ชลบุรี” เพราะสำนวนไทยต้องมี

ลักษณะนาม

สรุปได้ว่า หลักการใช้ภาษาในการเขียน ควรคำนึงถึง การใช้คำ ซึ่งประกอบด้วย ความถูกต้อง ความชัดเจน ความสละสลวย และคำนึงถึงการใช้ประโยค ซึ่งประกอบด้วย การสร้างประโยคให้มีน้ำหนัก การสร้างประโยคให้กะทัดรัดและสละสลวย และการเขียนให้มีเอกภาพ และสัมพันธภาพ ส่วนข้อบกพร่องในการเขียน ประกอบด้วย การใช้คำที่ขัดแย้งกัน การใช้คำผิด ความหมาย การใช้สำนวนเปรียบเทียบไม่เหมาะสม การใช้คำฟุ่มเฟือย และการใช้สำนวนภาษาต่างประเทศ

2.4.9 หลักการใช้เครื่องหมายวรรคตอน และหลักเกณฑ์การเว้นวรรค

หลักการใช้เครื่องหมายวรรคตอน

ราชบัณฑิตยสถาน (2562 : ออนไลน์) ได้กล่าวถึงหลักการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ดังนี้

สัญลักษณ์	ชื่อเรียก	วิธีใช้
.	มหัพภาค (จุด)	จบประโยค จบความ อักษรย่อ จุดทศนิยม
,	จุลภาค (ลูกน้ำ)	คั่นจำนวนเลข คำหรือข้อความ
;	อัฒภาค	แยกประโยคเปรียบเทียบออกจากกัน
:	ทวิภาค	ไขความ แจกแจงรายการ แสดงอัตราส่วน
-	ยัติภังค์	ใช้แยกพยางค์ ตัวอักษร หรือกลุ่มตัวเลข / แจกแจงรายการ
()	นขลิขิต (วงเล็บ)	ใช้กันคำ ข้อความ ตัวอักษรหรือตัวเลขไว้เป็นพิเศษ
[]	วงเล็บเหลี่ยม	ใช้เมื่อข้อความนั้นใช้เครื่องหมายวงเล็บแบบอื่นอยู่แล้ว แสดงคำอ่าน
{ }	วงเล็บปีกกา	กันคำ ข้อความ ตัวอักษรหรือตัวเลขที่อยู่กลุ่มเดียวกันไว้ด้วยกัน
?	ปรัศนี (คำถาม)	ใช้แสดงคำถาม
!	อัศเจรีย์ (ตกใจ)	ใช้แสดงว่าเป็นคำอุทานหรือคำเลี่ยนเสียงธรรมชาติ
“.....”	อััญประกาศ	ใช้แสดงว่าเป็นคำพูดหรือข้อความที่คัดมา หรือความนึกคิด
‘.....’	อััญประกาศเดี่ยว	ใช้ซ้อนในข้อความที่มีเครื่องหมายอััญประกาศอยู่แล้ว
๑	ไม้ยมก	ใช้หลังคำ วลี หรือประโยคเพื่อให้อ่านซ้ำ
๒	ไปยาลน้อย	ใช้ละคำ
๓๔๕	ไปยาลใหญ่	ใช้ละข้อความแสดงว่ามีอีกมาก
...	จุดไข่ปลา	ใช้ละข้อความแสดงว่าตัดตอนมาหรือไม่ต้องการให้อ่าน
---	เส้นประ	ใช้เหมือนจุดไข่ปลา
=	เสมอภาค (เท่ากับ)	ใช้แสดงว่าคำหรือข้อความทั้งสองข้างนั้นเสมอกัน

_____	สัญญาประกาศ(ขีดเส้นใต้)	ใช้ขีดใต้คำหรือข้อความที่สำคัญ
_____	ทึ่มสัญญา	ใช้ขีดหลังข้อความเพื่อให้เติมคำหรือข้อความลงไป
„	บุพสัญญา	ใช้เขียนแทนคำหรือข้อความที่อยู่บรรทัดบน
/	ทับ	ใช้ขีดคั่นระหว่างคำหรือจำนวนตัวเลข

ราชบัณฑิตยสถาน (2562 : ออนไลน์) ได้กล่าวถึงหลักการเว้นวรรคว่า ในการเขียนหรือพิมพ์หนังสือไทย การเว้นช่องว่างระหว่างคำ ข้อความหรือประโยคให้ถูกต้องเป็นสิ่งจำเป็นมาก เพราะจะทำให้ข้อเขียนนั้นมีความถูกต้อง แจ่มแจ้ง ชัดเจน และอ่านได้ตรงตามความต้องการของผู้เขียน

วรรค คือ คำ ข้อความ หรือประโยคช่วงหนึ่ง ๆ

การเว้นวรรค หมายถึง การเว้นช่องว่างระหว่างวรรค

การเว้นวรรคแบ่งออกเป็น

การเว้นวรรคเล็ก มีระยะห่างระหว่างวรรคประมาณเท่ากับความกว้างของพยัญชนะ ก

การเว้นวรรคใหญ่ มีระยะห่างระหว่างวรรคประมาณ 2 เท่าของการเว้นวรรคเล็ก

ในการเขียนหรือพิมพ์หนังสือไทย มีหลักเกณฑ์ในการเว้นวรรค ดังนี้

การเว้นวรรคใหญ่

เว้นวรรคใหญ่เมื่อจบข้อความแต่ละประโยค

ตัวอย่าง

นั่งให้เรียบร้อย อย่าไขว่ห้าง

การเว้นวรรคเล็ก

เว้นวรรคเล็ก ในกรณีต่อไปนี้

1. ในประโยครวมให้เว้นวรรคเล็กระหว่างประโยคย่อยที่มีใจความสมบูรณ์และเชื่อม กับประโยคอื่น ๆ ที่ขึ้นต้นด้วยคำสันธาน “และ” “หรือ” “แต่” ฯลฯ

ตัวอย่าง

นายแดงอยู่ที่บ้านคุณพ่อของเขาที่ปากน้ำโพ แต่พี่ชายของเขาอยู่ที่บ้านชื่อใหม่ใน

กรุงเทพฯ

การเขียนหนังสือโยหน้าเยหลังไม่เป็นระเบียบ หรือการขาดความระมัดระวังในเรื่องช่องไฟ อาจเป็นเครื่องหมายส่อนิสัยของผู้เขียนเองได้

2. เว้นวรรคเล็กระหว่างชื่อกับนามสกุล

ตัวอย่าง

นายเสริม วินิจฉัยกุล

3. เว้นวรรคเล็กหลังคำนำพระนามพระบรมวงศานุวงศ์ พระนาม และ
ฐานันดรศักดิ์

ตัวอย่าง

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

4. เว้นวรรคเล็กระหว่างชื่อบริษัท ธนาคาร ฯลฯ กับคำ “จำกัด” ที่อยู่ท้ายชื่อ

ตัวอย่าง

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์มั่นคง จำกัด

5. เว้นวรรคเล็กระหว่างคำ “ห้างหุ้นส่วนจำกัด” และ “ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล” กับชื่อ

ตัวอย่าง

ห้างหุ้นส่วนจำกัด วีรสิน

6. เว้นวรรคเล็กระหว่างชื่อสถานที่ต่าง ๆ เช่น ถนน ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด

ตัวอย่าง

ราชบัณฑิตยสถาน ในพระบรมมหาราชวัง ถนนหน้าพระลาน

แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200

7. เว้นวรรคเล็กระหว่างคำนำหน้านามแต่ละชนิด

ตัวอย่าง

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์

8. เว้นวรรคเล็กระหว่างยศกับชื่อ

ตัวอย่าง

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

9. เว้นวรรคเล็กระหว่างกลุ่มอักษรย่อ

ตัวอย่าง

นายเสริม วินิจฉัยกุล ป.จ. ม.ป.ช. ม.ว.ม.

10. เว้นวรรคเล็กระหว่างตัวหนังสือกับตัวเลข

ตัวอย่าง

เขาเลี้ยงสุนัขไว้ที่บ้านตั้ง 30 ตัว

11. เว้นวรรคเล็กระหว่างวันกับเวลา

ตัวอย่าง

ราชบัณฑิตยสถานกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยทุกวันพฤหัสบดี เวลา 10.00 น.

12. เว้นวรรคเล็กหลังข้อความที่เป็นหน่วยมาตราต่าง ๆ กับข้อความที่ตามมา

ตัวอย่าง

โต๊ะประชุมแต่ละตัวมีขนาดกว้าง 0.80 เมตร ยาว 1.60 เมตร สูง 0.60 เมตร

13. เว้นวรรคเล็กระหว่างตัวหนังสือไทยกับตัวหนังสือภาษาอื่น

ตัวอย่าง

ข้าวเย็นเหนือเป็นชื่อไม้เถาชนิด *Smilax china* L. ในวงศ์ Smilacaceae เหง้าใช้ทำยาได้.

14. เว้นวรรคเล็กระหว่างรายการต่าง ๆ เพื่อแยกรายการแต่ละรายการ ทั้งที่เป็นข้อความและกลุ่มตัวเลข

ตัวอย่าง

ศีล สมาธิ ปัญญา สามอย่างนี้เรียกว่า ไตรสิกขา

15. เว้นวรรคระหว่างเครื่องหมายต่าง ๆ

เว้นวรรคเล็กหน้าและหลังเครื่องหมายไปยาลใหญ่ ไม้ยมก เสมอภาคหรือเท่ากับ ทวิภาค วิกษภาค และเครื่องหมาย + ที่ใช้ในทางภาษา (มิใช่เครื่องหมาย + ที่ใช้ในทางคณิตศาสตร์)

ตัวอย่าง

เขาเจริญพุทธคุณว่า อิติปิ โส ๗๗ ภาคชาติ

วันหนึ่ง ๆ เขาทำอะไรบ้าง

เว้นวรรคเล็กหน้าเครื่องหมายอัฒประกาศเปิดและวงเล็บเปิด

ตัวอย่าง

สถานภาพของสตรีในสังคมอินเดียในอดีตมีลักษณะคล้าย “เถาวัลย์” หรือบางทีก็ดูคล้าย “กาฝาก” เพราะสตรีไม่สามารถพึ่งตนเองได้

เว้นวรรคเล็กหลังเครื่องหมาย จุลภาค อัฒภาค ไปยาลน้อย อัฒประกาศปิด และวงเล็บปิด

ตัวอย่าง

พระพุทธ, พระธรรม, พระสงฆ์ เป็นรัตนะ 3 ของพุทธศาสนิกชน

16. เว้นวรรคเล็กหลังข้อความที่เป็นหัวข้อ

ตัวอย่าง

อุทานวลี อุทานวลีหมายถึงคำอุทานที่มีคำอื่นประกอบทำให้เป็นวลียืดยาวออกไป เช่น
คุณพระช่วย

17. เว้นวรรคเล็กทั้งข้างหน้าและหลังคำ ณ ธ

ตัวอย่าง

การนำสัตว์ขึ้นหรือลง ณ สถานีใด ให้เป็นคุณประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ประจำท้องที่

18. เว้นวรรคเล็กหน้าและหลังคำว่า “ได้แก่” ที่ตามด้วยรายการ มากกว่า 1 รายการ

ตัวอย่าง

เครื่องล่อใจให้ติดอยู่ในโลก **ได้แก่** รูป เสียง กลิ่น รส และสัมผัส

19. เว้นวรรคเล็กหน้าและหลังคำ “เช่น” (ในความหมายว่า ยกตัวอย่าง)

ตัวอย่าง

ส่วนหนึ่งแห่งสากลจักรวาล เช่น มนุษย์โลก เทวโลก พรหมโลก

ยกเว้น “เช่น” ที่มีความหมายว่า “อย่าง, เหมือน” ไม่ต้องเว้นวรรคทั้งหน้าและหลังคำ

ตัวอย่าง

คำ ว. มีสี**เช่น**สีเขม่า, มีด.

20. เว้นวรรคเล็กหน้าคำสันธาน “และ”, “หรือ” ในรายการ

ตัวอย่าง

ระเบียบคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายว่าด้วยการผลิต การบรรจุ การเก็บรักษา การ
สำรวจ การขนย้าย การจำหน่าย **และ**การส่งมอบน้ำตาลทราย

21. เว้นวรรคเล็กหน้าคำ “เป็นต้น” ที่อยู่หลังรายการ

ตัวอย่าง

ประเภท น. ส่วนที่แบ่งย่อยออกไปเป็นพวก จำพวก ชนิด หมู่ เหล่า อย่าง แผนก เป็นต้น.

22. เว้นวรรคเล็กหลังคำว่า “ว่า” ในกรณีที่ข้อความต่อมาเป็นประโยค

ตัวอย่าง

จะสังเกตได้ว่า คนถนัดมือซ้ายมีน้อยกว่าคนที่ถนัดมือขวา

สรุปได้ว่า หลักการใช้เครื่องหมายวรรคตอน และหลักเกณฑ์การเว้นวรรคตาม
ราชบัณฑิตยสถานจะช่วยให้สามารถใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง
ตามหลักการเขียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พรพรรณ สวัสดิสิงห์ (2550 : 95-98) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ข้อบกพร่องในการใช้ภาษาไทยเพื่อสื่อสารในภาษาเขียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเอกชนเขตกรุงเทพมหานคร โดยงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะข้อบกพร่องในการใช้ภาษาไทยที่ปรากฏในงานเขียน และเพื่อเปรียบเทียบลักษณะข้อบกพร่องในการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาแต่ละสาขาวิชา ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีข้อบกพร่องในการใช้ภาษาไทยมากกว่าหนึ่งลักษณะขึ้นไป สาเหตุใหญ่ที่ทำให้การใช้คำบกพร่องเกิดจากการใช้คำไม่เหมาะสมเพราะใช้ภาษาพูดในภาษาเขียน ส่วนการใช้ประโยคพบว่าบกพร่องเพราะใช้คำที่ไม่จำเป็นทำให้ประโยคยาวและขาดความสละสลวย สำหรับการเขียนย่อหน้าพบว่าบกพร่องเพราะขนาดของย่อหน้าไม่เหมาะสมสื่อความคิดสำคัญได้ไม่กระชับ ส่วนข้อบกพร่องลักษณะอื่นๆ ที่พบมากที่สุดคือ การเว้นวรรคในที่ที่ไม่ควรเว้นวรรค

จินตนา พุทธเมตตา (2552 : 23-24) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาข้อบกพร่องในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาในโครงการความร่วมมือทางวิชาการวิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ภาควิชาภาษาไทย คณะภาษาและวัฒนธรรมตะวันออก มหาวิทยาลัยภาษาและการค้าต่างประเทศ กวางตุ้ง สาธารณรัฐประชาชนจีน พ.ศ. 2552 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาข้อบกพร่องในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาวิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยภาษาและการค้าต่างประเทศ กวางตุ้ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาวิชาเอกภาษาไทยชั้นปีที่ 3 ภาควิชาภาษาไทย คณะภาษาและวัฒนธรรมตะวันออก มหาวิทยาลัยภาษาและการค้าต่างประเทศ กวางตุ้ง ซึ่งมาเรียนภาษาไทยที่ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 22 คน ข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ คือ เรียงความภาษาไทย จำนวน 132 ชิ้นงาน และเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีข้อบกพร่องด้านการเขียน ได้แก่ การวางรูปสระและรูปวรรณยุกต์ไม่ถูกตำแหน่ง การสะกดการันต์ การใช้คำไม่ถูกต้อง การใช้ประโยคการเว้นวรรคตอนและการเขียนย่อหน้า ดังนี้ 1. การวางรูปสระและรูปวรรณยุกต์ไม่ถูกต้อง พบว่ามีข้อบกพร่อง 3 ลักษณะ ได้แก่ การวางรูปสระไม่ถูกตำแหน่ง ซึ่งพบมากที่สุด รองลงมาคือ การวางรูปวรรณยุกต์ไม่ถูกตำแหน่ง และพบน้อยที่สุด คือ การวางทั้งรูปสระ และรูปวรรณยุกต์ไม่ถูกตำแหน่ง 2. การสะกดการันต์พบว่า มีข้อบกพร่อง 5 ลักษณะ เรียงลำดับจากลักษณะที่พบมากไปหาน้อย ได้แก่ การเขียนพยัญชนะท้ายหรือตัวสะกดไม่ถูกต้อง การเขียนพยัญชนะต้นไม่ถูกต้อง การเขียนสระไม่ถูกต้อง การเขียนวรรณยุกต์ไม่ถูกต้อง และการเขียนการันต์ไม่ถูกต้อง 3. การใช้คำไม่ถูกต้องพบว่า มีข้อบกพร่อง 7 ลักษณะ เรียงลำดับจากลักษณะที่พบมากไปหาน้อย คือ การใช้คำ

ไม่ถูกต้องในลักษณะอื่นๆ ซึ่งพบมากที่สุด รองลงมาคือ การใช้คำกริยาไม่ถูกต้อง การใช้คำนามไม่ถูกต้อง การใช้คำวิเศษณ์ไม่ถูกต้อง การใช้คำบุพบทไม่ถูกต้อง การใช้คำลักษณนามไม่ถูกต้อง และการใช้คำสันธานไม่ถูกต้อง 4. การใช้ประโยคไม่ถูกต้องพบว่ามีข้อบกพร่อง 4 ลักษณะ ได้แก่ การใช้คำเกินในประโยค ซึ่งพบมากที่สุด รองลงมาคือ การใช้รูปประโยคสำนวนภาษาต่างประเทศ การขาดคำที่จำเป็นในประโยค และพบน้อยที่สุด คือ การลำดับคำในประโยคไม่ถูกต้อง 5. การเว้นวรรคตอนและการเขียนย่อหน้าไม่ถูกต้องพบว่ามีข้อบกพร่อง 3 ลักษณะ ได้แก่ การใช้เครื่องหมายยัติภังค์ไม่ถูกต้องซึ่งพบมากที่สุด รองลงมาคือ การเว้นวรรคตอนไม่ถูกต้อง และพบน้อยที่สุด คือ การเขียนย่อหน้าไม่ถูกต้อง

ทัศนีย์ ทานตวณิข (2558 : 21-26) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ข้อผิดพลาดในการเขียนเชิงวิชาการของนิสิตสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยบูรพา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อผิดพลาดด้านเนื้อหาการใช้ภาษา และ รูปแบบ ในการเขียนเชิงวิชาการของนิสิตสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยบูรพา และ วิเคราะห์สาเหตุของความผิดพลาดตลอดจนเสนอแนะวิธีแก้ไขข้อผิดพลาดในการเขียน ดังกล่าว ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่ ค่าโครงการศึกษาค้นคว้าในรายวิชา 228391: การศึกษาค้นคว้าทางภาษาไทย 1 ของนิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนปลาย ปีการศึกษา 2555 จำนวน 69 คน ผลการวิจัยพบข้อผิดพลาด 3 ด้าน ดังนี้ 1. ข้อผิดพลาดด้านเนื้อหา 2. ข้อผิดพลาดด้านการใช้ภาษา ได้แก่ 1) การเขียนสะกดคำ 2) การใช้คำ 3) การเขียนประโยค 4) การเขียนย่อหน้า 5) การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและตัวเลข 3. ข้อผิดพลาดด้านรูปแบบ แนวทางแก้ไขข้อผิดพลาด มีดังนี้ 1. การเสริมสร้างความรู้ 2. การพัฒนาทักษะ 3. การปลูกฝังทัศนคติ

สุรรัตน์ อักษรกาญจน์ (2559 : 68-73) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาลักษณะข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2558 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2558 กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2558 จำนวน 494 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทย ในด้านการใช้คำ และการใช้ประโยค โดยตรวจจากข้อมูลการเขียนเรียงความ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การหาความถี่และหาค่าร้อยละของข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยผลการวิจัยสรุปได้ว่า ข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยจากข้อมูลการเขียนเรียงความ ด้านการใช้คำ และการใช้ประโยค มีลักษณะ

ข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการใช้คำ ได้แก่ การใช้คำไม่ถูกต้องตามชนิดของคำ การใช้ภาษาพูดในภาษาเขียน การเขียนสะกดคำ และการใช้คำฟุ่มเฟือย ด้านการใช้ประโยค โดยวิเคราะห์ตามหลักการสร้างประโยค ได้แก่ ประโยคใช้หน่วยเกิน ประโยคเว้นวรรคผิด ประโยคไม่สมบูรณ์ และประโยคเรียงลำดับผิด สำหรับสาเหตุลักษณะข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทย เกิดจากการขาดความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานในการใช้ภาษาทั้ง การใช้คำและการใช้ประโยค อิทธิพลของภาษาอื่น เขียนน้อย ขาดความรอบคอบ อีกทั้งสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันของแต่ละคน อาจทำให้นักศึกษาคำนิ่งถึงหลักการเขียนน้อย

วันชัย แก้วหนูนวนล และ ภัทรีธีรา ฉลองเดช (2561 : 1-10) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ลักษณะข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาไทย: กรณีศึกษาการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งเป็นนักศึกษาสังกัดคณะต่างๆ จำนวน 4 คณะ 1 วิทยาลัย จากสำเนาข้อสอบ ปลายภาคต้น ปี งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาข้อผิดพลาด ในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งเป็นนักศึกษาสังกัดคณะต่างๆ จำนวน 4 คณะ 1 วิทยาลัย จากสำเนาข้อสอบปลายภาค ปีการศึกษา 2560 รายวิชา 11-034-101 การใช้ภาษาไทย ที่ผ่านการวิพากษ์จากคณะกรรมการวิพากษ์ข้อสอบแล้ว ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 196 คน โดยการใช้ตารางของทาโร ยามาเน่ วิเคราะห์ข้อมูลข้อผิดพลาด 4 ด้าน คือ ด้านอักขรวิธี ด้านการใช้คำ ด้านการใช้ประโยค และด้านรูปแบบการเขียน ผลการวิจัยพบว่า ข้อผิดพลาด ด้านอักขรวิธีมี 3 ประเภท คือ การสะกดการันต์ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเว้นวรรค ข้อผิดพลาดด้านการใช้คำมี 4 ประเภท คือ การใช้คำผิดความหมาย การใช้คำผิดหน้าที่ การใช้คำฟุ่มเฟือย และการใช้ภาษาพูดในภาษาเขียน ส่วนข้อผิดพลาดด้านการใช้ประโยค มี 3 ประเภท คือ การใช้ประโยคไม่ถูกต้องสมบูรณ์ การใช้ประโยคที่เรียงคำหรือกลุ่มคำผิดตำแหน่ง และ การใช้ประโยคที่เป็นสำนวนภาษาต่างประเทศ และข้อผิดพลาดด้านรูปแบบการเขียน คือ การใช้รูปแบบในการเขียนไม่ถูกต้องตามแบบลักษณ์ ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดในการเขียนของนักศึกษาต่อไป

สรุปได้ว่า จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านทักษะการเขียน พบว่ามีการศึกษาข้อผิดพลาดในการเขียนในด้านต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยเลือกพิจารณาในด้านดังต่อไปนี้ คือ 1. อักขรวิธี หมายถึง การพิจารณาการสะกดการันต์ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเว้นวรรค 2. การใช้คำ หมายถึง

การพิจารณาการใช้คำตามความหมาย การใช้คำฟุ่มเฟือย 3. การใช้ประโยค หมายถึง การใช้ประโยคที่ถูกต้องสมบูรณ์ และการใช้ประโยคที่เป็นสำนวนภาษาต่างประเทศ

3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร

3.1 ความหมายกิจกรรมเสริมหลักสูตร

นักวิชาการได้ให้ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ดังนี้

ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ และวันนอร์ มะทา (2528: 5) ได้ให้ความหมายว่า “กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดและสนับสนุนให้ผู้เรียนจัดขึ้นเพื่อสนองความสนใจ และส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนนอกเหนือจากหลักสูตรปกติ ไม่มีการให้คะแนนทางวิชาการ และผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านั้นด้วยความสมัครใจ”

ประภาพรณ สุวรรณสุข (2537: 607) ได้ให้ความหมายว่า “กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกิจกรรมในโรงเรียนประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญต่อผู้เรียน จัดขึ้นนอกเหนือไปจากกิจกรรมในหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นนอกเหนือไปจากการเรียนในห้อง และส่งเสริมประสบการณ์ให้กว้างยิ่งขึ้น”

ชูศักดิ์ วรณกุล (2538: 5) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นนอกเหนือจากการเรียนการสอนตามปกติ ทั้งนี้เพื่อสนองความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของนักเรียนแต่ละคน โดยมุ่งเน้นและสนับสนุนให้นักเรียนประกอบกิจกรรมด้วยตนเอง เพื่อส่งเสริมประสบการณ์ชีวิตและปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข อันจะทำให้นักเรียนมีพัฒนาการในทุกด้านๆ อย่างสมบูรณ์

สุนนา ระบอบ (2540: 2) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรสรุปได้ว่า กิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นนอกเหนือไปจากการเรียนการสอนในหลักสูตร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมประสบการณ์ของนักเรียนให้กว้างขวางขึ้น กิจกรรมเสริมหลักสูตรจัดขึ้นและดำเนินการ โดยนักเรียนและสถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกกิจกรรมตามถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล โดยไม่มีคะแนนที่จะทำให้นักเรียนสอบได้หรือตก

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2551: 48-49) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ดำเนินการโดยสถานศึกษา และองค์การนิติต เป็นกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมจะมีโอกาสได้รับการพัฒนาด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และคุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ 5 ประการ คือ 1.ความรู้ 2.ทักษะความคิด 3.ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 4.ทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสารและ 5.การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม

อนันท์ งามสะอาด (2557: ออนไลน์) ได้ให้ความหมายว่า เป็นกิจกรรม (activities) ที่จัดอย่างเป็นกระบวนการ (process) ด้วยรูปแบบ (form) วิธีการ (procedure) ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ (knowledge) ความสามารถ ทักษะวิชาชีพ (professional skill) รวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ส่งเสริมเจตคติคุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ รู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข (live happily) รู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีกระบวนการคิด มีทักษะในการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม และมีความสุข มีจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ

สรุปได้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมที่ทางสถานศึกษาได้จัดขึ้น โดยนอกเหนือจากกิจกรรมในหลักสูตร มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมทักษะ องค์ความรู้ และประสบการณ์ในด้านต่างๆ รวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ ตลอดจนสังคม โดยไม่นำมาคิดรวมกับหน่วยกิต ทั้งนี้ผู้เรียนสามารถนำทักษะและความรู้ด้านต่างๆ ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

3.2 ความสำคัญและความจำเป็นในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

กิจกรรมเสริมหลักสูตรนับมีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนในปัจจุบัน เพราะกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะช่วยพัฒนาผู้เรียนได้รอบด้าน การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนมุ่งเน้นเนื้อหาในบทเรียนเป็นสำคัญทำให้ไม่เพียงพอต่อการพัฒนาด้านอื่นๆ ดังนั้นกิจกรรมเสริมหลักสูตรจึงเป็นส่วนเสริมการเรียนการสอน ช่วยให้ผู้เรียนได้รอบด้าน มีผู้รู้หลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ไว้ดังนี้

วันนอร์ มะทา (2523 : 1 – 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดังนี้

1. เพื่อสนองความต้องการทางจิตวิทยาของนักเรียน ซึ่งต้องการการยอมรับของบุคคลในวัยเดียวกัน การเป็นสมาชิกของกลุ่ม ความสำเร็จ การยกย่องชมเชย การฝึกทักษะ ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ การอยู่ในสภาพแวดล้อมซึ่งอบอุ่นเป็นมิตร และเข้าใจกันเพื่อทดแทนสิ่งที่ตนเองขาด เช่น ความสามารถในการเรียน ความสามารถในการเล่นกีฬา เป็นต้น

2. กิจกรรมเสริมหลักสูตรสามารถดึงเอาความสนใจ ความสามารถพิเศษและความกระตือรือร้นของนักเรียนให้แสดงออกมาได้ เช่น กิจกรรมทางด้านการจัดทำหนังสือ ดนตรี

วาดเขียน และกิจกรรมซึ่งมีการแข่งขัน เขาจะแสดงพฤติกรรมเหล่านี้ปรากฏให้เห็นก็ต่อเมื่อมีอิสระในการเลือกทำ ทำโดยสมัครใจ และตระหนักใน ความรับผิดชอบต่อกิจกรรมนั้นๆ

3. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จะช่วยให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้มีคุณค่า และเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและตนเอง เพราะเมื่อนักเรียนมีกิจกรรมซึ่งตนสนใจร่วมทำกับเพื่อน เขาจะไม่ตั้งใจเป็นผู้ต่อต้านสังคม หรือประพฤติผิดต่อสังคม นอกจากนี้ยังอาจเกิดความสนใจใหม่ๆ ขึ้น เพราะได้พบกับบุคคลซึ่งมีความสนใจเหมือนๆ กัน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรบางประเภทอาจจะช่วยให้นักเรียนได้พบสิ่งที่มีค่าต่อชีวิตในภายภาคหน้า

4. เป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีงามระหว่างนักเรียน และนักเรียนกับครู อาจารย์ เพราะการได้ทำงานร่วมกันทำให้บุคคลได้มีโอกาสรู้จักกันมากขึ้น มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ชักถามความข้องใจ และข้อเท็จจริงซึ่งแต่ละฝ่ายต้องการรู้ แต่สำหรับตัวครูอาจารย์นั้นจะระมัดระวังเรื่องการวางตนให้ถูกต้องกับจรรยาบรรณของอาชีพและวัฒนธรรมอันดีงาม

5. กิจกรรมเสริมหลักสูตรช่วยพัฒนาความเป็นผู้นำของเด็กได้ดีกว่าการเรียนในชั้นเรียน ครูหรืออาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องปล่อยให้เด็กมีโอกาสจัดทำกันเอง มีโอกาสเลือกและประกอบกิจกรรมด้วยตนเอง นอกจากเด็กจะต้องการความช่วยเหลือบางประการ เพราะถ้าครูเข้าไปเกี่ยวข้องมากเกินไป สภาพของการจัดกิจกรรมก็จะไม่แตกต่างไปจากการเรียนในชั้นเรียน

ชูศักดิ์ วรณกุล (2538: 8-11) ได้กล่าวว่า “กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างชีวิตในโรงเรียนกับชีวิตจริงเป็นสนามให้นักเรียนทดลองใช้ความรู้ และประสบการณ์จากห้องเรียนให้เป็นประโยชน์ในชีวิตจริงช่วยขจัดข้อเสียเปรียบของระบบโรงเรียนในเรื่องเวลา สถานที่ และบุคลากรทำให้ทำหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นกิจกรรมเสริมหลักสูตรจึงมีความสำคัญอยู่หลายประการ” ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. กิจกรรมเสริมหลักสูตรช่วยพัฒนานักเรียน นักเรียนแต่ละคนย่อมมีศักยภาพในการพัฒนาตนเองและสังคม ศักยภาพส่วนนี้ได้มาจากประสบการณ์เมื่อประสบการณ์มากขึ้น ศักยภาพก็จะเพิ่มขึ้น กิจกรรมเสริมหลักสูตรจะช่วยให้นักเรียนแต่ละคนได้รู้จักตนเองว่ามีความถนัดและความสามารถในด้านใดและจะใช้ความสามารถนั้นสร้างสรรค์ตนเองและสังคมอย่างไร ศักยภาพของนักเรียนจะปรากฏและพัฒนาได้เมื่อทำกิจกรรมที่ตรงกับความถนัดและความสามารถของตนเองด้วยความพอใจ

2. กิจกรรมเสริมหลักสูตรช่วยพัฒนาสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมของนักเรียนย่อมหมายถึงสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยบุคคล อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ กฎเกณฑ์ต่างๆ มีทั้งสิ่งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม แต่สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนอยู่ใน

เขตที่แคบกว่าสิ่งแวดล้อมภายนอกโรงเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตรจะช่วยพัฒนาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนเมื่อสิ่งแวดล้อมดีขึ้น กว้างขวางขึ้นโอกาสที่ตัวบุคคลจะมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมย่อมมีความหมายมากขึ้น ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์และเกิดการเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง

3. กิจกรรมเสริมหลักสูตรช่วยพัฒนาปฏิสัมพันธ์ประสบการณ์ เป็นผลที่ตัวบุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ประสบการณ์เป็นมูลฐานของการเรียนรู้ซึ่งหมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่พึงประสงค์ สภาพของห้องเรียนปกติอาจสร้างความพอใจและประสบการณ์ให้กับผู้เรียนได้ในระดับหนึ่ง แต่กิจกรรมเสริมหลักสูตรจะช่วยได้ในอีกระดับหนึ่งเพราะผู้เรียนสามารถเลือกทำกิจกรรมตามความสนใจของตน และสิ่งแวดล้อมได้ขยายขอบเขตให้กว้างขวางขึ้น ทำให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนและสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สมศักดิ์ คงเที่ยง (2540: 282-283) ได้กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมเสริมหลักสูตร สรุปได้ดังนี้

1. ช่วยส่งเสริมนักเรียนได้ทำงานร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย การทำงานร่วมกัน และการให้ความร่วมมือเป็นกำลังสำคัญ การส่งเสริมให้เด็กได้ทำงานร่วมกันตั้งแต่อยู่ในโรงเรียนเป็นการช่วยฝึกฝนประชาธิปไตยให้แก่เด็ก เมื่อเป็นผู้ใหญ่ในวันข้างหน้าจะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ด้วยดี เพราะผลจากประสบการณ์ที่นักเรียนได้รับเมื่อตอนที่อยู่ในโรงเรียน

2. ช่วยส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีในการทำงานร่วมกันจะช่วยฝึกนิสัยที่ดีให้นักเรียน เช่น การเสียสละเพื่อหมู่คณะ รู้จักสร้างความสัมพันธ์ต่อผู้อื่น พลเมืองดี ย่อมให้ความร่วมมือกับสังคม

3. ส่งเสริมลักษณะผู้นำการที่นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ก็จะต้องแสดงความสามารถของตนออกมานักเรียนคนใดมีความสามารถทางไหนก็ไปทำงานทางนั้น ใครเก่งก็ได้รับการยกย่องให้เป็นหัวหน้าคณะ

4. ช่วยให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การที่นักเรียนได้ทำงานที่ตนสนใจและถนัดจะช่วยให้นักเรียนหันมาสนใจงานมากกว่าที่จะไปเที่ยวเตร่ เกเร เสเพล การรู้จักให้นักเรียนทำกิจกรรมต่างๆ ที่เขาสนใจจะเป็นการหาทางออกที่ดีให้นักเรียน เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ก็จะใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ หางานอดิเรกทำแทน การใช้เวลาว่างไปในทางที่ผิด

5. กิจกรรมนักเรียนช่วยชี้ให้เห็นว่านักเรียนมีความถนัดและความสามารถในอาชีพด้านไหน ถ้าได้รับการส่งเสริมที่ถูกต้องก็อาจจะออกไปทำอาชีพนั้นได้

6. ช่วยสร้างลักษณะนิสัยที่ดีให้นักเรียน โดยการที่นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน รู้จักแบ่งงานกันทำ รู้จักประสานงานกัน

สมภพ เจริญทนต์ (2542 : 6-7) ได้กล่าวว่า สถานศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้วยเหตุผลทางวิชาการ ดังนี้

1. เพื่อสนองความต้องการด้านจิตวิทยา นักเรียน นิสิต นักศึกษา เป็นวัยที่ต้องการการยอมรับและต้องการร่วมกลุ่มตามทฤษฎีขั้นความต้องการของ Maslow การเข้าร่วมกิจกรรมจะทำให้เกิดความอบอุ่น ความเชื่อมั่นในตนเองและประสบความสำเร็จ

2. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะทำให้หน้าเรียน นิสิต นักศึกษา ค้นพบความสามารถของตนเอง ผลงานของ Piaget แสดงให้เห็นว่าการเรียนมีประสิทธิภพนั้นเด็กต้องมีโอกาสได้กระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง การได้รับประสบการณ์ตรงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาสติปัญญา

3. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรทำให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา มีความกระตือรือร้นดังผลงานของ Bandura ผู้นำเอาความคิดของ Skinner ที่ว่าการกระทำที่ได้รับการเสริมแรงจะมีแนวโน้มให้เกิดการกระทำนั้นอีก

4. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรทำให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา รู้สึกถึงการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม

5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนได้ทำงานร่วมกัน เป็นการสร้างความสัมพันธ์อย่างดียิ่ง

6. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นการพัฒนาความเป็นผู้นำทั้งทางตนและทางอ้อมเพราะผู้เรียนจะมีโอกาสจัดทำกันเองมีโอกาสเลือกและประกอบกิจกรรมด้วยตนเอง ซึ่งมีลักษณะเป็นสังคมประชาธิปไตย เพราะเป็นกิจกรรมของผู้เรียนโดยผู้เรียนเพื่อผู้เรียนซึ่งเป็นการเสริมในเรื่องการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ตามวิถีแห่งประชาธิปไตย

7. กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความจำเป็นยิ่ง เพราะถ้าขาดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะทำให้การพัฒนาของผู้เรียนไม่สมบูรณ์ครบถ้วน

สรุปได้ว่า ความสำคัญและความจำเป็นในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความสำคัญและจำเป็นมากในปัจจุบัน เพราะการเรียนการสอนในห้องเรียนอย่างเดียวไม่เพียงพอ ดังนั้นกิจกรรมเสริมหลักสูตรจึงเป็นส่วนเสริมการเรียนการสอนช่วยให้ความมุ่งหมายของการศึกษาวรรลุผลสำเร็จอย่างสมบูรณ์ และจะเป็นวิถีทางที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสวงหาความรู้ เพิ่มทักษะด้วยตนเอง และยังเป็นการเสริมประสบการณ์ให้ผู้เรียนในด้านต่างๆอีกด้วย

3.3 วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

จิตรารัตน์ โภธิมามกะ (2523 : 3 – 4) ได้กล่าวว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายที่มุ่งจะพัฒนาความรู้ ความสามารถและความถนัดของนักศึกษาเป็นสำคัญ และจุดมุ่งหมายเหล่านี้ ได้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ซึ่งนโยบายหลักของรัฐบาลที่วางไว้คือ มุ่งที่จะปลูกฝังเยาวชนของชาติไทยให้มีคุณธรรม ระเบียบวินัย ความจงรักภักดีต่อสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ตลอดจนการดำรงส่งเสริมเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทย เพื่อความเป็นเอกราชความมั่นคงของชาติตลอดไป ดังนั้น “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2520” ได้วางจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ดังนี้

1. เพื่อให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย
 2. เพื่อให้มีความจงรักภักดีต่อสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
 3. เพื่อให้มีความเข้าใจและเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
 4. เพื่อให้มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามสิทธิ และหน้าที่ภายในขอบเขตของกฎหมาย
 5. เพื่อให้มีความซาบซึ้งในคุณค่า ดำรงไว้ และส่งเสริมเอกลักษณ์วัฒนธรรมอันดีงามของชาติไทย
 6. เพื่อให้เกิดความรักและสามัคคีในหมู่คณะ
 7. เพื่อส่งเสริมทักษะ ความถนัด และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 8. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ และให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
 9. เพื่อให้รู้จักบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและสร้างเสริมความมั่นคงของชาติ
 10. เพื่อให้เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงาม
 11. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา
- ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ และวันนอร์ มะทา (2528 : 8) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ดังนี้
1. เพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความถนัด ความสนใจ และความสามารถพิเศษ
 2. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และมีเพื่อนมาก

3. เพื่อฝึกทักษะการเป็นผู้นำและเป็นผู้ตามที่ดี ตามกระบวนการ
ประชาธิปไตย

4. เพื่อให้เกิดทักษะในการทำงานร่วมกัน และสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้
อย่างมีความสุข

5. เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมีความสามัคคี มีความรับผิดชอบและเสียสละ
เพื่อส่วนรวม

6. เพื่อปลูกฝังค่านิยมหรือคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงามให้แก่นักเรียน

7. เพื่อฝึกฝนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย รู้จักการควบคุมตนเองและเคารพ
กฎเกณฑ์ต่างๆในสังคม

8. เพื่อส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ

9. เพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและเป็นการผ่อนคลายความตึง
เครียด

10. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพ มีความรับผิดชอบและรู้จัก
เคารพบุคคลอื่น

11. เพื่อปลูกฝังและรักษาไว้ซึ่งศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีอัน
ดีงามของชาติ

12. เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์และส่งเสริมการเรียนการสอนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

13. เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
ประภาพรรณ สุวรรณสุข (2537: 608) กล่าวสรุปไว้ว่า ในการจัดกิจกรรมเสริม
หลักสูตรมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อส่งเสริมความสนใจ ความต้องการ และความสามารถของผู้เรียนเป็น
รายบุคคล จะเห็นได้ว่ากิจกรรมในห้องเรียนนั้นกำหนดให้ทุกคนต้องทำ ถึงแม้ว่ากิจกรรมบางอย่าง
ผู้เรียนจะไม่ชอบ ไม่สนใจ ผู้เรียนก็จำเป็นต้องเข้าร่วม แต่ทว่าในกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นจะเปิด
โอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเข้าร่วมในกิจกรรมของชมรมที่ตนเองสนใจได้โดยเสรี

2. เพื่อช่วยให้ความมุ่งหมายทางการศึกษาบรรลุผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ความมุ่ง
หมายทางการศึกษาที่สมบูรณ์นั้นจะต้องประกอบด้วย พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย พุทธิ
พิสัยและทักษะพิสัยนั้นได้ส่งเสริมกันมากในชั้นเรียน แต่ทางด้านจิตพิสัยซึ่งเกี่ยวข้องกับค่านิยม
และนิสัยอันดีงามต่าง ๆ เช่น ความซื่อสัตย์ ความมีน้ำใจต่อผู้อื่น การเสียสละ การช่วยเหลือผู้อื่น

ความสามัคคี ฯลฯ ยังส่งเสริมกันน้อยมาก การจัดตั้งชุมนุมขึ้นก็จะช่วยพัฒนาสิ่งเหล่านี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เวลาว่างและพลังงานไปในทางที่เกิดประโยชน์ ดังได้กล่าวแล้วข้างต้นว่า ผู้เรียนในวัยนี้เป็นวัยที่มีพลังกำลังมาก ถ้าสถานศึกษาได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยให้ผู้เรียนได้ใช้พลังงานเหล่านี้ อีกทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาคอยแนะนำ ผู้เรียนก็จะไม่เอาพลังงานที่เหลือนี้ไปใช้ในทางอื่นที่อาจจะก่อให้เกิดปัญหาได้

4. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น กิจกรรมทางด้านวิชาการ ผู้เรียนจะได้รับประโยชน์ทางด้านวิชาการเป็นอันมาก เพราะได้มีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมมากขึ้น นอกเหนือไปจากการเรียนในห้องเรียน

5. เพื่อส่งเสริมการเข้าสังคมการที่ผู้เรียนต้องทำงานร่วมกัน ผู้เรียนก็จะเกิดการเรียนรู้อะไรจะปรับตัวเข้ากับสังคมไปด้วย

6. ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์และผู้เรียน เนื่องจากอาจารย์จะต้องเป็นที่ปรึกษา ดังนั้นการดำเนินงานของชุมนุมจะต้องมีอาจารย์เข้าร่วมด้วยทุกครั้ง ดังนั้นความใกล้ชิดระหว่างอาจารย์และผู้เรียนจะเพิ่มมากขึ้น

7. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การจัดนิทรรศการของชุมชนต่าง ๆ ให้ชุมชนนั้น ๆ มาร่วมในกิจกรรมด้วย ซึ่งจะเป็นการสร้าง ความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีงามระหว่างสถานศึกษาและชุมชน

8. เพื่อสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียนเอง การที่ผู้เรียนจะทำงานเป็นกลุ่มได้นั้นสมาชิกในกลุ่มจะต้องสามัคคีร่วมมือกันเป็นอย่างดี อีกทั้งต้องมีความรับผิดชอบร่วมกันงานถึงจะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

9. เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้อยู่ร่วมกันโดยราบรื่นในวงสังคมประชาธิปไตย กิจกรรมเสริมหลักสูตรช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ความคิด ตัดสินใจ และสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้โดยลำพัง ฝึกทำงานร่วมกันโดยรู้วิธีการวางแผนงาน การแก้ปัญหาในการทำงาน ฝึกให้มีวินัย ปฏิบัติตามระเบียบของสังคมและระเบียบของสถานศึกษา ฝึกให้เกิดความสามัคคีความรักห่มุ่คณะและรักสถานศึกษา ฝึกให้เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2550 : 48-49) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ และจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรว่าการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตที่ครบถ้วนและสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ โดยกำหนดเป็นแนวปฏิบัติไว้ชัดเจนใน การส่งเสริม การจัดกิจกรรมทั้งโดยสถาบันศึกษาและโดย

องค์การนิสิตในการพัฒนาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (TQF) ในแต่ละระดับการศึกษา พร้อมกับการส่งเสริมและติดตามผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในสถานศึกษาทุกแห่งให้ดำเนินการกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตให้ครบถ้วนอย่างน้อย 5 ด้าน คือ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ 3) ด้านการบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม 4) ด้านนันทนาการ และ 5) ด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มุ่งพัฒนาความรู้ ความสามารถ ตลอดจนความถนัดตามความสนใจ และความสามารถพิเศษ นอกจากนี้ยังสามารถพัฒนาด้านพละนาถมาย ตลอดจนด้านจิตใจให้มีศีลธรรม จริยธรรม มีความสัมพันธ์อันดีต่อบุคคลอื่น และที่สำคัญในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต้องมุ่งส่งเสริมการเรียนการสอนในห้องเรียนให้ดีขึ้นด้วยเช่นกัน

3.4 ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

จิตรารัตน์ โพธิามากะ (2523: 5) ได้กล่าวว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรในปัจจุบันซึ่งจัดตั้งขึ้นในโรงเรียน หรือสถานศึกษาอื่นๆ อาจแบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะคือ

1. กิจกรรมเสริมหลักสูตรในเชิงวิชาการ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างแท้จริง เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักศึกษาที่สนใจในวิชาการที่มีอยู่ในหลักสูตรนั้นๆ ได้รับความรู้เพิ่มเติมส่งเสริมและกระตุ้น ความสนใจของนักเรียนทางด้านวิชาการให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ได้แก่ กิจกรรมเสริมหลักสูตรในลักษณะชุมนุมหรือชมรมหรือสมาคม เช่น ชมรมภาษาอังกฤษ ชุมนุมวิทยาศาสตร์ ชุมนุมเกษตร สมาคมไม้ประดับ เป็นต้น

2. กิจกรรมพิเศษ ในลักษณะบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวมทั้งสังคมภายในสถานศึกษา สังคมภายนอก หรือชุมชนใกล้เคียงและห่างไกลสถานศึกษา กิจกรรมลักษณะงานบริการชุมชน นักศึกษาจะได้มีโอกาสสัมผัสกับชุมชนที่ตนแวดล้อมหรือชุมชนที่ห่างไกลออกไปแล้วแต่กรณี กิจกรรมเหล่านี้ส่วนใหญ่จะนำชื่อเสียงที่ดีมาสู่ส่วนรวม อาจจะต้องนำความรู้ที่เรียนมาช่วยในกิจกรรมเสริมหลักสูตรนี้ด้วยหรือไม่ก็ได้ เป็นการฝึกหัดให้นักเรียนรู้จักบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม เช่น ชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติ กลุ่มพัฒนาชนบท ชุมนุมผู้บำเพ็ญประโยชน์ ชมรมนิยมไทย เป็นต้น

3. กิจกรรมเสริมหลักสูตรในลักษณะอื่นๆ กิจกรรมประเภทนี้อาจเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยทางอ้อม เพราะจุดมุ่งหมายหลักนั้นไม่เน้นการส่งเสริมทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เช่น นักศึกษาทั่วๆ ไป มีความสนใจในการเมืองของประเทศหรือกิจกรรมหารายได้เพื่อนำเงินมาใช้ในสาธารณกุศลต่างๆ เช่น เป็นทุนแก่นักศึกษาผู้เรียนดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ องค์การ

นักเรียนก็ถูกจัดตั้งขึ้น เพราะมีวัตถุประสงค์ให้นักศึกษามีมาตรการที่ปกครองตนเอง และเป็นรูปแบบหนึ่งของกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยทางอ้อม

ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ และวันนอร์ มะทา (2528: 9-10) ได้จำแนกประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้เป็น 7 ประเภทด้วยกันคือ

1. กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการสอนในชั้นเรียน ได้แก่ ชุมนุมทางวิชาการต่างๆ เช่น ชุมนุมวิทยาศาสตร์ ชุมนุมภาษาไทย ชุมนุมคณิตศาสตร์ ชุมนุมเหล่านี้อาจไม่เกี่ยวข้องกับวิชาใดวิชาหนึ่งเพียงวิชาเดียวในชั้นเรียน แต่อาจเกี่ยวข้องในหลายหมวดวิชาด้วยกัน ซึ่งเกี่ยวกับการดำรงชีวิตและหน้าที่ตลอดจนความต้องการและ ความสนใจของเด็ก

2. กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความสนใจและความสามารถพิเศษ ประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนได้ค้นหาหรือพัฒนาความสนใจและความสามารถพิเศษของตนเอง ซึ่งมักจะไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียนโดยตรง

3. กิจกรรมที่เป็นบริการในโรงเรียน กิจกรรมประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาตนเองเพื่อบริการส่วนรวม

4. กิจกรรมที่พัฒนาทางด้านจิตใจและศีลธรรม กิจกรรมประเภทนี้ได้แก่ ลูกเสือ ยุวกาชาด กิจกรรมศาสนาต่างๆ

5. กิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ กิจกรรมประเภทนี้จัดขึ้นเพื่อพัฒนาการอยู่ร่วมกัน การเข้าร่วมสังคม และการพักผ่อนหย่อนใจ

6. กิจกรรมทางด้านกีฬา กิจกรรมทางด้านนี้นับว่ามีความสำคัญในการช่วยให้เด็กมีความสามัคคีและมีน้ำใจเป็นนักกีฬา

ประภาพรรณ สุวรรณสุข (2537: 609-610) ได้กล่าวว่า ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นไม่มีแบบฉบับที่ตายตัวสามารถเปลี่ยนแปลงตามลักษณะของโรงเรียนและของท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งแบ่งกิจกรรมเสริมหลักสูตรออกได้ 2 ประเภทคือ

1. กิจกรรมด้านการปกครอง กิจกรรมประเภทนี้ได้แก่ สภานักเรียน คณะกรรมการนักเรียน หัวหน้านักเรียน เป็นต้น

2. กิจกรรมด้านการเรียน หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียน

ประกอบ ประพันธ์วิทยา (2542: 26-27) ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเป็น 6 ประเภทดังนี้

1. กิจกรรมวิชาการเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมโครงการสอนในชั้นเรียนให้สมบูรณ์ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น เช่น ชุมนุมคณิตศาสตร์ ชุมนุมวิทยาศาสตร์ ชุมนุมภาษาไทย ชุมนุมสังคมศึกษา และชมรมพระพุทธศาสนา เป็นต้น

2. กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมความสามารถพิเศษและพัฒนาความสนใจเฉพาะกิจกรรมนี้มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนได้มีโอกาสค้นหาหรือพัฒนาความสนใจและความสามารถพิเศษของตนเอง ซึ่งมันไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่เรียนโดยตรง เช่น ชุมนุมละคร ชุมนุมไดวาที่ ชุมนุมประชาสัมพันธ์ และชุมนุมดนตรี เป็นต้น

3. กิจกรรมที่เป็นการบริการภายในโรงเรียนกิจกรรมประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาตนเองและบริการส่วนรวม หรือเพื่อความสนุกสนานของตนเอง เช่น สภานักเรียน กรรมการนักเรียน กลุ่มผู้บำเพ็ญประโยชน์ และกลุ่มสวัสดิการนักเรียน เป็นต้น

4. กิจกรรมที่พัฒนาด้านจิตใจ กิจกรรมประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาด้านค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีระเบียบวินัย เช่น กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด และการอยู่ค่ายพักแรม เป็นต้น

5. กิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ กิจกรรมประเภทนี้จัดขึ้น เพื่อพัฒนาการเข้าสังคม การอยู่ร่วมกัน และการพักผ่อนหย่อนใจ เช่น กิจกรรมพบปะสังสรรค์ การไปทัศนศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น

6. กิจกรรมทางด้านกีฬา กิจกรรมทางด้านกีฬานับว่ามีความสำคัญในการสร้างความสามัคคีในหมู่คณะและมีจิตใจเป็นนักกีฬา รู้จักเสียสละ รู้จักการให้อภัย ได้แก่ ชุมนุมฟุตบอล ชุมนุมเปตอง และชุมนุมว่ายน้ำ เป็นต้น

สำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2550: 45-46) ได้แบ่งการจัดกิจกรรมการศึกษาประเภทกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ดังนี้

1. กิจกรรมด้านวิชาการ
2. กิจกรรมด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ
3. กิจกรรมด้านการบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีน้ำจืด
4. กิจกรรมด้านนันทนาการ
5. กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

สรุปได้ว่า ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น เป็นการแบ่งประเภทตามลักษณะของกิจกรรม ซึ่งอาจแบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้โดยสามารถยึดการแบ่งประเภทตามสำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา คือ กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านกีฬาและ

การส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมด้านการบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม กิจกรรมด้านนันทนาการ และกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

3.5 แนวคิดและหลักการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรแต่ละครั้งมุ่งที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียน ซึ่งมีผู้ได้กล่าวถึงแนวคิดและหลักการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดังนี้

จิตรารัตน์ โพธิมามกะ (2523: 6 - 7) ได้กล่าวถึงหลักการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดังนี้

1. การจัดกิจกรรมต่างๆ ควรมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำมิใช่ผู้สั่งการ ครูควรทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน และมีส่วนร่วมในการจัดการวางแผนรวมทั้งนโยบายต่างๆ

2. กิจกรรมที่จัดขึ้นต้องมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ดำเนินงานยึดเป็นหลักการทำงานและเป็นขอบเขตของการจัดดำเนินงาน ในการวางจุดมุ่งหมายนั้นควรมีหลักในการพิจารณา ดังนี้

ก. จุดมุ่งหมายทั่วไป หรือจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาซึ่งจะเชื่อมโยงให้เห็นถึงนโยบายการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่สมบูรณ์ในทุกๆ ด้าน และเป็นแนวทางให้ชุมชนหรือชมรมต่างๆ ยึดเป็นหลักในการปฏิบัติงานด้วย

ข. จุดมุ่งหมายของแต่ละชุมชน จุดมุ่งหมายนี้จะทำให้คณะกรรมการและบุคคลทั่วไปเข้าใจขอบเขตการดำเนินงานและตระหนักถึงประโยชน์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งจะมีต่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆ

3. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมุ่งที่จะช่วยพัฒนาตัวนักเรียนเป็นสำคัญ ฉะนั้นต้องคำนึงถึงความสามารถ ความต้องการและความสนใจของนักเรียน ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมแต่ละประเภทด้วยความสมัครใจเพื่อจะได้ดำเนินงานด้วยความเต็มใจ และได้ผลดี

4. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรมีความสำคัญเท่ากับการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาควรพยายามจัดกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องและสมดุลกับการเรียนการสอนในห้องเรียน กล่าวคือไม่ควรให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมมากเกินไป จนทำให้การเรียนการสอนต้องชะงักไป

วันนอร์ มะทา (2527: 8) ได้กล่าวว่า หลักในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร คือ ผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร บุคลากรหรือหน่วยงานต่างๆ ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนดำเนินงานอย่างประชาธิปไตย มีอิสระในการเข้าร่วมกิจกรรม ตลอดจนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต้องมีความสำคัญเท่ากับการจัดการเรียนการสอน

ทบวงมหาวิทยาลัย (2543: 11) ได้กำหนดปรัชญาของกิจกรรมเสริมหลักสูตร นักศึกษาไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณภาพ และมีศักยภาพในการพัฒนาและแข่งขันสังคมโลก
2. ปรับปรุงระบบบริหารจัดการอุดมศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนานักศึกษา
3. สร้างสรรค์ความรู้ในด้านการพัฒนานักศึกษา หรือเอื้อต่อการพัฒนานักศึกษา
4. ส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพตามลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพัฒนากิจกรรมนักศึกษาให้มีความหลากหลายและน่าสนใจ เสริมสร้างประสบการณ์จริงในวิชาชีพและชีวิต
5. ส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารทางภาษาและเทคโนโลยีสร้างแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ
6. ส่งเสริมให้นักศึกษามีการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน ให้ใช้ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแหล่งการเรียนรู้
7. สนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เห็นคุณค่า และภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
8. ส่งเสริมการใช้หลักธรรมทางศาสนา เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีจริยธรรม คุณธรรม มีระเบียบวินัย มีสมาธิ อย่างสม่ำเสมอ
9. จัดให้มีโครงการปฐมนิเทศ ปัจฉิมนิเทศ
10. ฝึกอบรมให้ความรู้ทางด้านดนตรี กีฬา ศาสนา การใช้ชีวิตในสังคม
11. ส่งเสริมให้นักศึกษาเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านการทำงานในระหว่างเรียน
12. พัฒนาหอพักนักศึกษาให้เป็นแหล่งศึกษา
13. จัดให้มีสถานที่ออกกำลังกาย เพื่อพัฒนาสุขภาพและนันทนาการ
14. ปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ให้เอื้อต่อการพัฒนานักศึกษา
15. สนับสนุนให้อาจารย์บูรณาการวิชาการกับกิจกรรมนักศึกษาเข้าด้วยกัน

กาญจนา คุณารักษ์ (2540: 247-248) ได้กล่าวว่าในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นจะต้องเป็นไปตามนโยบายหลักของรัฐบาล ในการพัฒนาการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเจริญของประเทศชาติ โดยต้องยึดหลักดังนี้

1. ผู้เรียนทุกคนเป็นสมาชิกของสถานศึกษามีสิทธิเข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ

2. กิจกรรมที่จัดขึ้นควรกำหนดไว้ในตารางเรียนของสถานศึกษา

3. ผู้เรียนทุกคนจะได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นๆ

4. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรจะมีผู้เรียนเป็นสำคัญ

5. ไม่ควรให้ผู้เรียนตนใดคนหนึ่งออกจากชั้นเรียนในเวลาเรียนปกติเพื่อไปเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรซึ่งอาจจะเป็นผลเสียต่อการเรียนของผู้เรียนเอง

6. ผู้นำควรได้รับการฝึกฝนและพัฒนาอย่างเหมาะสม

7. ควรจะต้องมีการดูแลแนะนำในการทำกิจกรรมอย่างเพียงพอ

8. การเข้าร่วมกิจกรรมของอาจารย์ควรจัดให้เป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมการทำงานตามปกติของอาจารย์

9. ผู้บริหารและอาจารย์ควรทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาไม่ใช่ผู้สั่งการ

10. การทำกิจกรรมต่างๆ ควรเริ่มจากสิ่งเล็กและง่ายไปสู่กิจกรรมที่ใหญ่และยาก

11. ควรมีการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในการทำกิจกรรมให้พร้อม

12. ในการพิจารณาจัดกิจกรรมใดๆ ก็ตาม ควรทำด้วยความรอบคอบ

13. ทุกกิจกรรมควรจะต้องมีการเก็บบันทึกการกระทำต่างๆอย่างถาวร

14. ควรจัดสรรเงินอุดหนุนอย่างเพียงพอและยุติธรรม

15. สถานศึกษาและชุมชนควรจะได้รับรู้เกี่ยวกับการทำกิจกรรมของผู้เรียน

16. ผู้บริหารและอาจารย์ควรที่จะเห็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความสำคัญเท่าเทียมกับกิจกรรมในหลักสูตร

17. กิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่จำเป็นต้องทำพร้อมกันทุกกิจกรรม

สรุปได้ว่า แนวคิดและหลักการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมศักยภาพในด้านต่างๆของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต้องมุ่งให้เกิดการพัฒนาแก่ผู้เรียนและไม่เป็นการเบียดเบียนเวลาเรียนในช่วงปกติด้วย

3.6 ขั้นตอนการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 28-32) ได้กล่าวถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ลงทะเบียนเรียน

1. สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนลงทะเบียนวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตร
2. ผู้เรียนที่ลงทะเบียนกิจกรรมเสริมหลักสูตรแล้ว ให้เลือกสมัครเข้าชมรม/กลุ่มตามความสนใจกับอาจารย์ที่ปรึกษาชมรม/กิจกรรม/กลุ่ม

ขั้นที่ 2 แต่งตั้งคณะกรรมการชมรม/กลุ่ม

1. สมาชิกชมรม/กลุ่ม ประชุมเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการดำเนินกิจกรรม โดยมีตำแหน่ง ได้แก่ ประธาน รองประธาน เลขานุการ เหรัญญิก ปฏิคม นายทะเบียน ประชาสัมพันธ์ หรือกรรมการตำแหน่งอื่น ๆ

2. เสนอรายชื่อคณะกรรมการชมรม/กลุ่ม เพื่อให้สถานศึกษาจัดทำคำสั่งแต่งตั้งฯ โดยประธานชมรม/กลุ่มเป็นผู้ทำบันทึกผ่านอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม

ขั้นที่ 3 จัดทำแผนกิจกรรมของชมรม/กลุ่ม

คณะกรรมการและสมาชิกผู้เกี่ยวข้องประชุมหารือ วางแผนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของชมรม/กลุ่ม ประกอบด้วย โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงาน ผู้รับผิดชอบ และงบประมาณ

- ขั้นที่ 4 จัดทำโครงการและขออนุมัติจัดทำโครงการ โดยสมาชิกและคณะกรรมการร่วมกันกำหนดโครงการต่างๆตามความเหมาะสม

ขั้นที่ 5 ดำเนินกิจกรรมตามโครงการ

1. ประชุมวางแผนการจัดกิจกรรม โดยกำหนดผู้รับผิดชอบ การประสานงาน การดำเนินงานและงบประมาณ
2. ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนที่ได้กำหนดไว้

ขั้นที่ 6 ติดตามและประเมินผล

1. การติดตามการดำเนินกิจกรรม ดำเนินการโดยคณะกรรมการ อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมกันติดตามและให้คำปรึกษาแนะนำในการดำเนินกิจกรรมแต่ละโครงการ

2. การประเมินผลโครงการ

ขั้นที่ 7 สรุปผลการจัดกิจกรรมและรายงานสถานศึกษา

1. สรุปผลการจัดกิจกรรม โดยคณะกรรมการแต่ละโครงการ อาจารย์ประจำกิจกรรม และอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม ร่วมกันสรุปผลการจัดกิจกรรมทุกโครงการของชมรม/กลุ่ม

2. คณะกรรมการแต่ละโครงการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมกันจัดทำรายงานการดำเนินกิจกรรม

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2555: 9-10) ได้นำเสนอการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการตามกลยุทธ์/แผนพัฒนากิจกรรมนักศึกษา
2. เสนอโครงการ กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย งบประมาณ มอบหมายหน้าที่รับผิดชอบ ระบุกำหนดการของกิจกรรม ฯลฯ

3. ขออนุมัติโครงการและงบประมาณ เมื่อผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบ จึงดำเนินโครงการ

4. ดำเนินโครงการ ตามแผนที่ได้วางไว้
5. ประเมินผลโครงการ ประเมินผลกิจกรรมตามวัตถุประสงค์
6. สรุปผลโครงการ สรุปงบประมาณ
7. รายงานผลการดำเนินโครงการ

มหาวิทยาลัยขอนแก่น (2560: ออนไลน์) ได้กล่าวว่าขั้นตอนในการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีดังต่อไปนี้

1. ประชุมคณะกรรมการ/สมาชิกเพื่อวางแผนร่างโครงการและเขียนโครงการ
2. เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติจัดกิจกรรมและเตรียมงาน/แผนงาน
3. การดำเนินกิจกรรมตามที่ขออนุมัติและรวบรวมเอกสารการใช้จ่ายเงิน
4. ประเมินผลการจัดกิจกรรมและรายงานผลการจัดกิจกรรม

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้แก่ 1) ประชุมเพื่อวางแผนร่างโครงการ 2) เขียนโครงการและนำเสนอโครงการ 3) ดำเนินการตามโครงการ 4) ติดตามและประเมินผล 5) ประเมินและรายงานผล

3.7 การจัดทำโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ชาญชัย ศรีไสยเพชร (2531: 56) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรขึ้นในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่าสูงสุดแก่ผู้เรียนนั้นสถานศึกษามีความจำเป็นจะต้องวางแผนไว้อย่างรอบคอบละเอียดถูกต้องเหมาะสม ที่จะจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่ออะไรจัดอย่างไรเมื่อใดและมีใครเป็นผู้รับผิดชอบการวางแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถตลอดจนความร่วมมือ จากคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จึงจะได้

แผนงานที่สามารถนำไปใช้ดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดนั้นผู้รับผิดชอบโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะต้องเขียนโครงการโดยละเอียดพร้อมที่จะชี้แจงให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจและสามารถให้ความร่วมมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ได้อย่างเหมาะสมขั้นตอนเหล่านั้นได้มาจากการเขียนโครงการซึ่งโครงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนี้ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้คือ

1. หลักการและเหตุผล
2. จุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ของโครงการ
3. ผู้เข้าร่วมโครงการ
4. ระยะเวลาที่จัดโครงการ
5. สถานที่จัดโครงการ
6. งบประมาณ
7. กำหนดการโดยละเอียด

ส่วนประกอบของโครงการในบางครั้งจะมีมากกว่าที่กล่าวมาแล้วทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เขียนโครงการว่าจะให้ละเอียดในแต่ละขั้นตอนอย่างไรทั้งนี้จะสะดวกสำหรับผู้ที่จะนำโครงการเหล่านั้นไปปฏิบัติ

นอกจากนี้ สมเชื้อ มหาราชเสนา (2534: 145-147) ได้ให้ตัวอย่างการเขียนโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตรว่าประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. หลักการและเหตุผล
2. วัตถุประสงค์
3. เป้าหมาย
4. วิธีดำเนินงาน
5. งบประมาณ
6. ผู้รับผิดชอบโครงการ
7. ระยะเวลา
8. สถานที่
9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ
10. ประเมินผล

ใจจริง บุญเรืองรอด (2536: 19-20) ได้กล่าวถึง การจัดทำโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยจำแนกเป็นหัวข้อดังนี้

1. ชื่อโครงการ
2. ผู้รับผิดชอบโครงการให้ระบุผู้รับผิดชอบโครงการในรูปของบุคคลหรือหน่วยงาน
3. หลักการและเหตุผลให้ระบุหลักการและเหตุผลที่แสดงถึงความจำเป็นที่ต้องทำโครงการนี้
4. วัตถุประสงค์ให้ระบุว่า การดำเนินงานโครงการนี้เป็นไปเพื่ออะไร
5. เป้าหมายให้ระบุว่า ในการดำเนินโครงการตามวัตถุประสงค์นั้นจะให้บรรลุในระดับใด
6. แผนปฏิบัติงานให้ระบุวิธีการและกิจกรรมที่ดำเนินการเป็นการแจ้งตามคาบเวลา โดยอาจจำแนกกิจกรรมเป็น 3 ชั้น คือ ชั้นเตรียมชั้นปฏิบัติและชั้นประเมินผล
7. สถานที่ให้ระบุสถานที่ในการจัดกิจกรรม
8. วันเวลาให้ระบุวันและเวลาของการจัดกิจกรรม
9. วัสดุอุปกรณ์วัสดุอุปกรณ์ที่ต้องการใช้ควรชี้แจงด้วยว่าอุปกรณ์ที่ต้องการใช้นั้นคืออะไรจำนวนเท่าไร
10. งบประมาณให้ระบุค่าใช้จ่ายที่ต้องการใช้ทั้งหมด
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับให้ระบุว่าการดำเนินโครงการนี้คาดว่าจะได้รับผลอะไรบ้าง
12. แนวทางการประเมินผลให้ระบุแนวทางการประเมินผลไว้เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาเครื่องมือประเมินผลต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 29-31) ได้กล่าวว่า การจัดทำโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยสมาชิกและคณะกรรมการร่วมกันกำหนดโครงการกิจกรรมตามความเหมาะสม โดยโครงการควรประกอบด้วย

1. ชื่อโครงการ ควรเป็นชื่อที่มีความหมายเฉพาะเจาะจง และบอกลักษณะของโครงการได้อย่างชัดเจน
2. ผู้รับผิดชอบโครงการ อาจเป็นบุคคลหรือกลุ่มก็ได้ โดยจะเป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามโครงการ

3. หลักการและเหตุผล เป็นใจความสำคัญที่แสดงเหตุผลในการจัดทำโครงการ โดยบอกถึงความเป็นมาก่อนที่จะดำเนินการทำโครงการ

4. วัตถุประสงค์ ควรระบุความต้องการที่จะกระทำด้วยความชัดเจน ไม่คลุมเครือ สามารถปฏิบัติได้มีเหตุผล สามารถวัดประเมินผลได้ มีช่วงเวลาที่เหมาะสม และควรเขียนเป็นข้อๆ

5. เป้าหมาย เป็นการกำหนดถึงความต้องการที่จะเกิดขึ้น เกี่ยวกับการดำเนินการ และความสำเร็จของโครงการและคุณภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์

6. สถานที่ระบุสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจกรรม

7. ระยะเวลาดำเนินการ

8. ความพร้อมของโครงการ ได้แก่บุคลากร งบประมาณ ระบุที่มาของแหล่งเงินทุน หรืองบประมาณที่ใช้ดำเนินโครงการ

9. วิธีดำเนินการ โดยระบุว่า จะดำเนินการจัดกิจกรรมอย่างไร รูปแบบใด ลักษณะใด เขียนเป็นขั้นตอน

10. แผนการดำเนินงาน ประกอบด้วย กิจกรรม เวลา อาจเขียนเป็นความเรียง หรืออยู่ในรูปตารางก็ได้

11. ค่าใช้จ่าย เป็นการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ อยู่ในงวดใด มีค่าใช้จ่ายแต่ละหมวดมีอะไรบ้าง และเป็นจำนวนเงินเท่าใด

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ โดยคาดว่าเมื่อดำเนินกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว คาดว่าจะมีผลอย่างไรบ้าง สมาชิกเมื่อเข้าร่วมโครงการแล้วเป็นเช่นไร

13. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นต้องเขียนโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยจำแนกเป็นหัวข้อ ดังนี้ 1) ชื่อกิจกรรมเสริมหลักสูตร 2) ผู้รับผิดชอบกิจกรรมเสริมหลักสูตร 3) หลักการและเหตุผล 4) จุดมุ่งหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตร 5) เป้าหมาย 6) แผนปฏิบัติงาน 7) ผู้เข้าร่วมโครงการ 8) สถานที่ 9) ระยะเวลา 10) งบประมาณ 11) สื่อและวัสดุอุปกรณ์ 12) ผลที่คาดว่าจะได้รับ 13) ประเมินผล

4. แนวคิดและทฤษฎีในการสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้าง ทักษะภาษาไทย เพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

4.1 แนวคิดแบบ Active Learning

Active Learning เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถ

เชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรม การเรียนรู้ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้ เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ใน สถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สถาพร พฤษพิบูล, 2558)

ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning เป็นดังนี้
(ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2553)

1. เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
 2. เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ สูงสุด
 3. ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 4. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ การสร้าง ปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน
 5. ผู้เรียนเรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน และการแบ่ง หน้าที่ ความรับผิดชอบ
 6. เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน พุด ฟัง คิดอย่างลุ่มลึก ผู้เรียน จะเป็นผู้จัดระบบ การเรียนรู้ด้วยตนเอง
 7. เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง
 8. เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูลข่าวสาร หรือสารสนเทศ และหลักการความคิด รวบยอด
 9. ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ ปฏิบัติด้วยตนเอง
 10. ความรู้เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้ และการสรุปบทวนของ ผู้เรียน
- ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน มี ดังนี้
1. ความรู้เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้ และการสรุปบทวนของ ผู้เรียน

2. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา การนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้

3. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

4. เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน พุด ฟัง คิด

5. เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง

6. เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ และหลักการสู่การสร้างความคิดรวบยอด

7. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ มีการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน และร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน

8. ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง

9. ผู้เรียนได้เรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ รับผิดชอบ

10. ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง

การจัดการเรียนการสอนที่ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้แบบ Active Learning

กลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning อาจแบ่งได้เป็น 4 แบบ

คือ

1. กิจกรรมรายบุคคล (individual activities)

2. กิจกรรมเป็นคู่ (paired activities)

3. กิจกรรมกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ (informal small group)

4. โครงการที่ให้ผู้เรียนทำร่วมกัน (cooperative student project)

บทบาทของอาจารย์ผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางของ Active Learning ดังนี้ (ณชนัน แก้วชัยเจริญกิจ, 2550) จัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน กิจกรรมต้องสะท้อน ความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน

1. สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี กับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน

2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นพลวัต ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมรวมทั้ง กระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

3. จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน
4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลาย
5. วางแผนเกี่ยวกับเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของเนื้อหา และกิจกรรม
6. ครูผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับในความสามารถในการแสดงออก และความคิดของผู้เรียน

4.1.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หรือ Problem-based Learning : PBL คือ การจัด การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยปัญหานั้นเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวและเกี่ยวข้องกับสัมพันธกับผู้เรียน อาจเป็นเรื่องที่ผู้เรียนสนใจหรือมีความหมายกับผู้เรียนที่สามารถนำมาสร้างกระบวนการเรียนรู้ได้โดยปัญหา แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ (มูลนิธิสถาบันวิจัยระบบการศึกษา.2562 : ออนไลน์)

1. ปัญหาไม่ซับซ้อนสามารถค้นคว้าและคิดหาคำตอบในระยะสั้น กระบวนการเรียนรู้ด้วย Problem-based Learning ก็จะสามารถหาคำตอบของปัญหาหรือประเด็นที่สนใจ
2. ปัญหาที่ซับซ้อน ต้องศึกษาค้นคว้า พัฒนา ตรวจสอบ โดยใช้ระยะเวลาที่ยาวนานกว่า อาจต้องสร้างชิ้นงานเพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา ลักษณะนี้ มักจะใช้ Project-based Learning เข้ามาช่วย

การเรียนรู้ด้วย PBL มีคุณสมบัติที่โดดเด่นสำหรับการนำมาใช้จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. เป็นการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้
3. เป็นการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิด
4. เป็นการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้ร่วมกัน
5. เป็นการเรียนรู้เน้นการแสวงหาความรู้
6. เป็นการเรียนรู้ที่เน้นการบูรณาการความรู้
7. เป็นการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนควบคุมและประเมินกระบวนการเรียนรู้

(Metacognition)

8. เป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนกำกับตนเองในการเรียนรู้ (Self-directed Learning)

คุณค่าของ PBL ต่อผู้เรียน การเรียนรู้ด้วย PBL ช่วยเสริมสร้างสิ่งสำคัญต่อผู้เรียนอันจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ต่างๆ ดังนี้

1. เพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้
2. พัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การเขียน การสื่อสาร
3. ช่วยให้การจำข้อมูลต่างๆ ได้ดี
4. ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักการปรับตัวรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน เพื่อช่วยผู้เรียนและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง
6. เสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต

PBL ปรับบทบาทของครูได้อย่างไร

บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ด้วย PBL ช่วยให้ภาพของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีความชัดเจนมากขึ้น ดังนี้

1. การเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) โดยการวางแผน ออกแบบการเรียนรู้ และเตรียมการ สิ่งจำเป็นในการเรียนรู้ จัดเตรียมสื่อ แหล่งเรียนรู้สำหรับผู้เรียน
2. การเป็นผู้ชี้แนะ (Coach) โดยการกระตุ้นและให้คำแนะนำเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
3. การเป็นพี่เลี้ยง (Mentor)
4. การเป็นผู้ร่วมเรียนรู้ (Teacher as Learner)

4.2 แนวคิดการเรียนรู้ตามทฤษฎีของบลูม Bloom's Taxonomy

Bloom เป็นนักการศึกษาชาวอเมริกัน เชื่อว่าการเรียนการสอนที่จะประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน และได้แบ่งประเภทของพฤติกรรมโดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้และจิตวิทยาพื้นฐานว่า มนุษย์จะเกิดการเรียนรู้ใน 3 ด้านคือ ด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย และด้านจิตใจ และนำหลักการนี้จำแนกเป็นจุดมุ่งหมายทางการศึกษาเรียกว่า Taxonomy of Educational objectives พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านความรู้หรือพุทธิพิสัย ในที่นี้จะใช้แนวคิดของบลูม (Benjamin S. Bloom, 1956) ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ซึ่งมีพฤติกรรมทางพุทธิพิสัย 6 ระดับ ได้แก่

1. ความรู้ (Knowledge) คือ ความสามารถในการเก็บรักษามวลประสบการณ์ต่างๆ จากการที่รับรู้ไว้และระลึกสิ่งนั้นได้

2. ความเข้าใจ (Comprehension) คือ ความเข้าใจเป็นความสามารถในการจับใจความสำคัญ และสามารถแสดงออกมาในรูปของการแปลความ ตีความ คาดคะเน ขยายความเป็นต้น

3. การนำความรู้ไปประยุกต์ (Application) คือ การนำไปใช้เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ประสบการณ์ไปใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้ ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจ จึงจะสามารถนำไปใช้ได้

4. การวิเคราะห์ (Analysis) คือ ความสามารถในการคิดหรือแยกแยะ เรื่องราวสิ่งต่างๆ ออกเป็นส่วนย่อย เป็นองค์ประกอบที่สำคัญได้ และมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนที่เกี่ยวข้องกัน

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) คือ ความสามารถในการที่ผสมผสานส่วนย่อยๆ เข้าเป็นเรื่องราวเดียวกันอย่างมีระบบ เพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ที่สมบูรณ์และดีกว่าเดิม อาจเป็นการถ่ายทอดความคิดออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย

6. การประเมินค่า (Evaluation) คือ ความสามารถในการตัดสินใจ ตีราคา หรือ สรุปเกี่ยวกับคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ออกมาในรูปของ คุณธรรมอย่างมีกฎเกณฑ์ที่เหมาะสม

5. บริบทการส่งเสริมด้านทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง

5.1 มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

5.1.1 บริบทการส่งเสริมด้านทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

อาศรมวัฒนธรรมวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมด้านภาษาไทยให้แก่นักศึกษาซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมวันภาษาไทยวลัยลักษณ์ที่มีการจัดขึ้นทุกปี เช่น ในปี พ.ศ.2561 มีวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเพื่อเป็นการอนุรักษ์และส่งเสริมภาษาไทย โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ เพื่อสนองพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาจักรีบรมนาถบพิตร ในการอนุรักษ์ ส่งเสริม ภาษาไทย และเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติปราชญ์ไทยภาคใต้ ก่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจในภาษาไทยดียิ่งขึ้น เช่นเดียวกับในปี พ.ศ.2560 ที่มีการจัดกิจกรรมวันภาษาไทยวลัยลักษณ์ โดยรองศาสตราจารย์ ดร.สืบพงศ์ ธรรมชาติ ผู้อำนวยการอาศรมวัฒนธรรมวลัยลักษณ์ ได้จัดงานวันภาษาไทยวลัยลักษณ์ภายใต้หัวข้อ “พระอัจฉริยภาพด้านภาษาไทยของรัชกาลที่ 9” เพื่อน้อม

รำลึกถึงพระอัจฉริยภาพทางด้านภาษาและวรรณกรรมของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร สอนองพระราชปณิธานในการอนุรักษ์ ส่งเสริม ภาษาไทย (มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. 2562 : ออนไลน์)

5.2 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

5.2.1 บริบทการส่งเสริมด้านทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช โดยสาขาวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมด้านภาษาไทย เช่น กิจกรรมโครงการรักษ์ภาษาไทย ที่มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การเขียนเชิงสร้างสรรค์และวัน ภาษาไทยแห่งชาติ” ได้รับเกียรติจาก ดร.กฤตกมล ชาร์ลีย์ ทปฎุมา และอาจารย์วัลรัตน์ พรหมวิเศษ เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2559 ซึ่ง การจัดอบรมดังกล่าวทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้การเขียนสร้างสรรค์ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ด้านการเขียนของนักศึกษา นอกจากนี้ ยังมี การจัดโครงการ “สื่อสารภาษาไทย บันไดสู่ความสำเร็จ” วิทยากร คือ นายชาคริต บุญสิน จัดขึ้นเมื่อวันที่ 1-3 เมษายน 2562 ณ หอประชุมภักดีดำรงคุณิทธิ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ซึ่งโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนา ด้านการสื่อสารภาษาไทย ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนและการทำงาน (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. 2562 : ออนไลน์)

5.3 มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

5.3.1 บริบทการส่งเสริมด้านทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมด้านภาษาไทยของนักศึกษา เช่น เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2561 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ม.ราชภัฏภูเก็ต จัดกิจกรรม “ภาษาไทยรำลึก : เสน่ห์ภาษาไทยในยุคไทยแลนด์ 4.0” การจัดกิจกรรมในครั้งนี้เป็นการสดุดี และเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ที่ทรงห่วงใยสภาพการใช้ภาษาไทย และยังเป็น การปลูกจิตสำนึก สร้างความตระหนักให้แก่ผู้ใช้ภาษาไทยได้เห็นคุณค่าของภาษาไทย ในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติ เกิดความรัก ความหวงแหน มีเจตคติที่ดีต่อภาษาไทย ตลอดจนสืบทอดภาษาไทยซึ่งเป็นมรดกของชาติไว้ให้คงอยู่คู่ชาติไทย นอกจากนี้ยังเป็น การเสริมสร้างค่านิยมที่ถูกต้องให้แก่ชนในชาติ และควรแก่การยกย่องสรรเสริญ เพราะทุกกิจกรรมที่จัด ทั้งการจัดทำวรรณสาร การประกวดคัดไทย การอ่านทำนองเสนาะ การแต่งคำประพันธ์ การประกวดวาดภาพ การแข่งขันตอบคำถาม การแข่งขันร้องเพลงลูกทุ่งประกอบวีรวิ การแสดงสืบสานศิลปวัฒนธรรม การจัดนิทรรศการ และทอด

โซว์คูนุคฺุฮาประสาคนทีวี่ ล้วนเป็นกิจกรรมที่สร้างควมตระหนักใ้เยวชน นักศีกษา ตลอดจนผู้ทีสนใจเข้ารวมเกิดควมหวงแหนภาษาไทยมากยั้งขึ้น (มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. 2562 : ออนไลน์)

5.4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

5.4.1 บริบทการส่งเสริมด้านทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมด้านภาษาไทย เช่น หลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทยจัดโครงการ “ตลาดนัดความรู้ภาษาไทย เพื่อพัฒนาการผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้ด้านศาสตร์ภาษาไทย ” วันที่ 5 – 6 มิถุนายน 2560 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ซึ่งโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่ส่งเสริมให้นักศึกษาและผู้ทีสนใจได้เข้ารวม 2 กิจกรรม คือ 1 .กิจกรรมอบรมปฏิบัติการการผลิตสื่อ นวัตกรรมด้านศาสตร์ภาษาไทย 2. กิจกรรมนิเทศและติดตามการผลิตสื่อ นวัตกรรมด้านศาสตร์ภาษาไทย ระหว่างเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม 2560 นอกจากนี้ สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ได้จัดกิจกรรมค่ายเยวชน รักการอ่านที่โรงเรียนบางสวรรค์วิทยาคม อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี นำโดยคณาจารย์และนักศีกษาสาขาวิชาภาษาไทย เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2559 และจากการส่งเสริมตลอดจนการสนับสนุนด้านการใช้ภาษาไทยแก่นักศีกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ส่งผลให้นักศีกษาหลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทยได้รับโล่เกียรติคุณเนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ ณ ศูนย์วัฒนธรรม คือ นายชนกันต์ นาคง ได้รับรองชนะเลิศอันดับที่ 1 ด้านผู้ใช้ภาษาไทยถิ่น และนายศิริชัย ช่วยจันทร์ ผู้ใช้ภาษาไทยดีเด่นด้านการพูด การอ่าน และการเขียน ประจำปี 2561 (มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. 2562 : ออนไลน์)

5.5 มหาวิทยาลัยตาปี

5.5.1 บริบทการส่งเสริมด้านทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

มหาวิทยาลัยตาปี ได้มีการส่งเสริมด้านภาษาไทยของนักศีกษาผ่านรายวิชาภาษาไทย เพื่อการสื่อสาร ซึ่งเป็นรายวิชาศีกษาทั่วไปที่นักศีกษาจะได้ฝึกฝนการใช้ภาษาไทยเพื่อการนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน ทั้งทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน เมื่อพิจารณาในด้านบริบทการเรียนการสอน พบว่า มหาวิทยาลัยตาปีเป็นมหาวิทยาลัยทีประกอบด้วย 4 คณะ ได้แก่ คณะบัญชี คณะศิลปศาสตร์ เฉพาะสาขาการบริการและการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งในแต่ละคณะจะมีการบูรณาการการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร เช่น หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด ทีมีการเรียนการสอนเกี่ยวกับการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการรวมด้วย (มหาวิทยาลัยตาปี 2562 : ออนไลน์)นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยตาปี ซึ่งเป็นหนึ่งในมหาวิทยาลัยของกลุ่มเครือข่ายอุดมศีกษาภาคใต้ตอนบน โดยมีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เป็นแม่ข่าย พบว่า มีการพัฒนาสถาบัน

อุดมศึกษาในพื้นที่ในโครงการต่าง ๆ อาทิ โครงการสนับสนุนหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษา (University Business Incubator: UBI) จำนวน 13 โครงการ, ซึ่ง 1 ใน 13 โครงการ คือ การเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เลี้ยงที่เน้นการพัฒนาทักษะภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2562 : ออนไลน์)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแบบจำลอง การสื่อสารตามแนวคิดของลาสเวลล์, แชนนันและวีเวอร์, ออสกูดและวิลเบอร์ชแรมม์ รวมทั้ง เดวิด เค เบอร์โล (อ้างใน กิตติชัย พินโน และอมรชัย คหกิจโกศล. 2554) นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วย 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ของ จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2556) กิตติชัย พินโน และอมร คหกิจโกศล (2554) กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551) โสภณ สาทร สัมฤทธิ์ผล (2546) จูติรัตน์ ลดาวัลย์ (2538) สมจิต ชิวปรีชา (2535) ปรีชา ช่างขวัญเย็น (2517) ฯลฯ โดยทั้ง 4 ทักษะมีหัวข้อดังนี้ ทักษะการฟังและทักษะการอ่าน ประกอบด้วย การจับใจความสำคัญการวิเคราะห์ และการตีความ ทักษะการพูด ประกอบด้วย ถ้อยคำหรือคำพูด เสียงและน้ำเสียง กิริยาท่าทางหรืออริยาบถในการพูด และเนื้อหาสาระ ทักษะในการเขียน ประกอบด้วย อักษรวิธี การใช้คำ และการใช้ประโยค และผู้วิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร ของ กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ใจจริง บุญเรืองรอด (2536) สมเชื้อ มหาราชเสนา (2534) ชาญชัย ศรีไสยเพชร (2531) ฯลฯ เพื่อใช้ในงานวิจัย การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย เรื่อง การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้ลักษณะรูปแบบของการวิจัยและการพัฒนา (Research and Development) ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัย 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ระยะที่ 2 การสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน และระยะที่ 3 การศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยในแต่ละระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

การประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน เป็นการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดย การสัมภาษณ์นักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตซึ่งใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยการประเมินอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

1.1 ประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ในสถาบันอุดมศึกษากลุ่ม

ภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 19,556 คน มีดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.2562 :ออนไลน์)

1.1.1 นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ในมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ปีการศึกษา 2561 จำนวน 3,703 คน

1.1.2 นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2561 จำนวน 3,881 คน

1.1.3 นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ปีการศึกษา 2561 จำนวน 4,113 คน

1.1.4 นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2561 จำนวน 7,649 คน

1.1.5 นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ในมหาวิทยาลัยตาปี ปีการศึกษา 2561 จำนวน 210 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนโดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน จากการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ในปีการศึกษา 2561 แห่งละ 2 คน จำนวน 10 คน

1.2 ประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน คือ ผู้ใช้บัณฑิตของผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ในปีการศึกษา 2560 จำนวน 8,047 คน มีดังนี้

1.2.1 ผู้ใช้บัณฑิตของผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1,720 คน

1.2.2 ผู้ใช้บัณฑิตของผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2560 จำนวน 980 คน

1.2.3 ผู้ใช้บัณฑิตของผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ปีการศึกษา 2560 จำนวน 2,364 คน

1.2.4 ผู้ใช้บัณฑิตของผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2560 จำนวน 2,935 คน

1.2.5 ผู้ใช้บัณฑิตของผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยตาปี ปีการศึกษา 2560 จำนวน 48 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนโดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน จากการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งเป็นผู้ใช้บัณฑิตของผู้สำเร็จการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ในปีการศึกษา 2560 แห่งละ 2 คน

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบถึงความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ทั้งนี้เพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

2.2 การสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อปรับปรุงแก้ไขและนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างที่สร้างขึ้นไปเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงอธิการบดีสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และมหาวิทยาลัยตาปี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษา

3.2 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงสถานประกอบการที่มีนักศึกษาทำงานอยู่ ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาจาก 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และมหาวิทยาลัย ตาปี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ใช้บัณฑิต

3.3 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างพร้อมหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒไปติดต่อผู้ประสานงานของสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และมหาวิทยาลัยตาปี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล การสัมภาษณ์จากนักศึกษา

3.4 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างพร้อมหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒไปติดต่อผู้ประสานงานของสถานประกอบการ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์จากผู้ใช้บัณฑิต

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- 4.1 ถอดเนื้อหาการสัมภาษณ์ในเทป
- 4.2 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล
- 4.3 นำเสนอผลที่ได้เป็นแบบบรรยาย โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการสร้างแบบประเมินในขั้นตอนที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และมหาวิทยาลัยตาปี กลุ่มประชากรมีดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน คือ

อาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,241 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างของอาจารย์ โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ซึ่งใช้ ตารางของเครจิจและมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970) ตารางนี้ใช้ในการประมาณค่าสัดส่วนของประชากร และกำหนดให้สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร เท่ากับ 0.5 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยให้มหาวิทยาลัยเป็นชั้น (Strata) โดยมีอาจารย์ผู้สอนในแต่ละมหาวิทยาลัยเป็นหน่วยในการสุ่ม (Sampling Unit) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 291 คน ดังแสดงในตารางดังนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของอาจารย์ผู้สอนจำแนกตามสถาบัน

กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ตอนบน	ประชากร จำนวนคน	กลุ่มตัวอย่าง จำนวนคน
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	489	115
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	83	20
มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	83	20
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	531	124
มหาวิทยาลัยตาปี	55	12
รวม	1,241	291

ที่มา: จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ณ.วันที่ 19 ก.ย. 2561

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ตอนบน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.1 นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ที่เป็นผลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ที่ได้จากการวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ 1 มาเป็นโครงร่างของเครื่องมือวิจัย คือ แบบประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยการร่างข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยแบ่งแบบประเมินออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ คณะ สถาบันที่สังกัด

ตอนที่ 2 แบบประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ที่ใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert's Scale) (Likert.1932 : 1-55) ซึ่งมี 5 ระดับ ผู้วิจัยได้กำหนดค่าน้ำหนักของคะแนน ดังนี้

ระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของนักศึกษาเกี่ยวกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

คะแนน 5 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับสภาพที่เป็นจริงของนักศึกษา ในระดับ มากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับสภาพที่เป็นจริงของนักศึกษา ในระดับ มาก

คะแนน 3 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับสภาพที่เป็นจริงของนักศึกษา ในระดับ ปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับสภาพที่เป็นจริงของนักศึกษา ในระดับ น้อย

คะแนน 1 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับสภาพที่เป็นจริงของนักศึกษา ในระดับ น้อยที่สุด

ระดับสภาพความคาดหวังของอาจารย์เกี่ยวกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษา

คะแนน 5 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับสภาพความคาดหวังของอาจารย์ ในระดับ มากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับสภาพความคาดหวังของอาจารย์ ในระดับ มาก

คะแนน 3 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับสภาพความคาดหวังของ
อาจารย์ ในระดับ ปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับสภาพความคาดหวังของ
อาจารย์ ในระดับ น้อย

คะแนน 1 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับสภาพความคาดหวังของ
อาจารย์ ในระดับ น้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยของสภาพ
ปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาใน
สถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ดังนี้ (สิน พันธุ์พินิจ, 2553: 155)

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ตรงกับสภาพที่เป็นจริงของนักศึกษา /
ความคาดหวังของอาจารย์ อยู่ในระดับ มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ตรงกับสภาพที่เป็นจริงของนักศึกษา /
ความคาดหวังของอาจารย์ อยู่ในระดับ มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ตรงกับสภาพที่เป็นจริงของนักศึกษา /
ความคาดหวังของอาจารย์ อยู่ในระดับ ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ตรงกับสภาพที่เป็นจริงของนักศึกษา /
ความคาดหวังของอาจารย์ อยู่ในระดับ น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ตรงกับสภาพที่เป็นจริงของนักศึกษา /
ความคาดหวังของอาจารย์ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ส่วนของคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
เพิ่มเติมของอาจารย์ที่เป็นผู้ตอบแบบประเมิน

2.2 การหาคุณภาพของแบบประเมิน ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

2.2.1 ผู้วิจัยนำแบบประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของ
ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ที่สร้าง
ขึ้นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

2.2.2 ผู้วิจัยนำแบบประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของ
ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน จากข้อ
2.3.1 ไปตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความชัดเจน
ของภาษาที่ใช้ใน ข้อคำถามผ่านผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (ดังรายชื่อในภาคผนวก ก) จากนั้นนำ

คะแนนไปคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) (สุวิมล ตีรกาพันธ์. 2549 : 139) ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องไม่น้อยกว่า 0.5 ถือได้ว่าแบบสอบถามดังกล่าวใช้ได้โดยไม่ต้องปรับปรุง แต่ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.5 จะต้องปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.2.3 นำแบบประเมินที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับอาจารย์ผู้สอนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน แล้วนำผลที่ได้มาตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมิน และทำการวิเคราะห์ ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของแบบประเมินเป็นรายข้อ โดยใช้การทดสอบที (t-test) วิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป (Ferguson. 1981: 180) มาเป็นข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามแบบของครอนบาค (Cronbach. 1970: 126)

2.2.4 นำแบบประเมินที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเรียบร้อยแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อปรับปรุงแก้ไขและนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแล้วไปเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงอธิการบดีสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และมหาวิทยาลัยตาปี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์

3.2 ผู้วิจัยนำแบบประเมินพร้อมหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒไปติดต่อผู้ประสานงานของสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ได้แก่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และมหาวิทยาลัยตาปี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์

3.4 ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบประเมิน จากนั้นนำแบบประเมินมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบและให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมินที่รับคืนมาทั้งหมดแล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ได้แก่

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่

4.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

4.1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

4.1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

4.2.1 การหาดัชนีความสอดคล้องข้อคำถามโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC)

4.2.2 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อแบบสอบถาม โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test)

4.2.3 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค

4.2.4 การจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลจากการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยอาศัยแบบการเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูล Modified Priority Needs Index: $PNI_{Modified}$ ซึ่งปรับปรุง โดย นางลักษณวีรัชชัย และ สุวิมล ว่องวานิช (สุวิมล ว่องวานิช. 2550: 279) เป็นวิธีการหาความแตกต่างของสภาพที่ควรจะเป็นและสภาพที่เป็นอยู่แล้วหารด้วยสภาพที่เป็นอยู่ ทั้งนี้เพื่อควบคุมขนาดของความถี่การจำเป็นให้อยู่ใน ช่วงพิสัยที่ไม่มากเกินไป โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$PNI_{Modified} = \left(\frac{I-D}{D} \right)$$

เมื่อ	PNI	หมายถึง	ดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น
	I	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่คาดหวัง
	D	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดค่า PNI ที่ไม่ต่ำกว่า 0.2 ไปเป็นประเด็นในการสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ระยะที่ 2 การสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ผู้วิจัยนำผล PNI ที่ได้จากระยะที่ 1 มาใช้เป็นแนวทางในการสร้าง (โครงร่าง) กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยผู้วิจัยสร้างกิจกรรมแต่ละทักษะจากค่า PNI โดยให้ความสำคัญกับทักษะที่มีค่า PNI สูงสุดเป็นลำดับที่ 1 และเรียงลำดับการสร้างกิจกรรมจากค่า PNI ในลำดับถัดไป ทั้งนี้ในแต่ละทักษะ ผู้วิจัยสร้างกิจกรรมโดยพิจารณาค่า PNI ในแต่ละข้อที่เรียงลำดับจากมากไปน้อย รวมทั้งได้นำแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแบบจำลองการสื่อสาร แนวคิดและทฤษฎีในด้านทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะ คือทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน แนวคิดการจัดทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมทั้ง แนวคิดด้าน Active Learning และแนวคิดการเรียนรู้ตามทฤษฎีของบลูม Bloom's Taxonomy ด้านพุทธิพิสัย 6 ระดับ มีวิธีดำเนินการดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตรวจสอบความเหมาะสมของโครงร่างกิจกรรม ได้แก่ อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาภาษาไทย รวมทั้งนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 7 คน (ดังรายชื่อในภาคผนวก ง) ซึ่งกำหนดคุณสมบัติในการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามความเหมาะสม จากเกณฑ์คุณสมบัติที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนภาษาไทย ในสถานศึกษาตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป และการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท จำนวน 3 คน
2. เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านทักษะการฟัง ทักษะพูด ทักษะการอ่าน และทักษะ การเขียน และมีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน
3. เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการจัดกิจกรรม จำนวน 1 คน
4. เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านสถิติในการวิจัย จำนวน 1 คน

2. การสร้างโครงร่างกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การสร้างโครงร่างกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.1 การกำหนดหลักการและเหตุผลของกิจกรรม โดยพิจารณาจากข้อมูลที่ได้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่ได้จากการประเมินทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนมาเป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตหลักการและเหตุผลของกิจกรรม และเป็นแนวทางในการกำหนดจุดมุ่งหมายของกิจกรรม

2.2 การกำหนดจุดมุ่งหมายของกิจกรรม เป็นการกำหนดคุณลักษณะที่คาดหวังว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะมีทักษะการสื่อสาร โดยกำหนดให้สอดคล้องกับความจำเป็นของการวิจัยในครั้งนี

2.3 การดำเนินงานของกิจกรรม เป็นการนำข้อสรุปเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน มากำหนดเป็นเนื้อหาสาระของกิจกรรมประกอบด้วยหัวข้อ ดังนี้ ชื่อกิจกรรมเสริมหลักสูตร หลักการของกิจกรรม วัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม กลุ่มเป้าหมายของการจัดกิจกรรม บทบาทหน้าที่ผู้นำกิจกรรมหรือวิทยากรและผู้ช่วยคุณลักษณะผู้นำกิจกรรมหรือวิทยากร บทบาทหน้าที่ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ระยะเวลาการจัดกิจกรรมสถานที่ในการจัดกิจกรรม ขั้นตอนการจัดกิจกรรม สื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม เทคนิคการจัดกิจกรรม การวัด และประเมินผล เกณฑ์การประเมินผล

2.4 การวัดและประเมินผลของกิจกรรมเป็นการกำหนดการประเมินผลการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรและการประเมินความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร

3. การตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของโครงร่างกิจกรรมเสริมหลักสูตร

หลังจากเขียนโครงร่างกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้วิจัยนำ (โครงร่าง) กิจกรรมเสริมหลักสูตรไปประเมินเพื่อหาความเหมาะสม พร้อมทั้งนี้จะเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาร่างแบบประเมินความสามารถตามสภาพจริง และร่างแบบสอบถามความพึงพอใจด้วย โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group) เป็นวิธีการหลักและเพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้ได้ผลถูกต้องแม่นยำตามหลักการของการวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 การกำหนดกรอบในการคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มการคัดเลือกกลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยจำนวน 7 คน อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาภาษาไทย รวมทั้งนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

จำนวน 7 คน ซึ่งกำหนดคุณสมบัติในการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามความเหมาะสม จากเกณฑ์คุณสมบัติที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนภาษาไทย ในสถานศึกษาตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป และการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 3 คน

2. เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านทักษะการฟัง ทักษะพูด ทักษะการอ่าน และทักษะ การเขียน และมีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน

3. เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการจัดกิจกรรม จำนวน 1 คน

4. เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านสถิติในการวิจัย จำนวน 1 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion Form) ซึ่งประกอบไปด้วยการสร้างคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย จำนวน 7 คน ประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอน นักวิชาการ และนักวิชาชีพ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

3.3.2 ผู้วิจัยนำ (โครงร่าง) กิจกรรมเสริมหลักสูตรพร้อมหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปติดต่อประสานงานผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่จะเป็นผู้ร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 7 คน

3.3.3 การดำเนินการสนทนา โดยผู้ดำเนินการสนทนา ประกอบด้วยผู้ดำเนินการสนทนา 1 คน ผู้จัดบันทึกการสนทนา 1 คน และผู้คอยอำนวยความสะดวกทั่วไป 1 คน

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปประเด็นจากแบบสัมภาษณ์เพื่อตอบผลการตรวจสอบโครงร่างกิจกรรม

3.5 การปรับปรุงแก้ไขกิจกรรม ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกิจกรรม จากการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้กิจกรรมฉบับปรับปรุง พร้อมทั้งจะใช้จัดกิจกรรมกับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเครือข่ายอุดมศึกษาภาคใต้ตอนบน

ระยะที่ 3 การศึกษาประสิทธิผลของการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ขั้นตอนที่ 1 การประเมินผลการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

การประเมินผลจากการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน เป็นแบบประเมินความสามารถในการประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการประเมินผลการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ปีการศึกษา 2561 ได้แก่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และมหาวิทยาลัยตาปี จำนวน 44,669 คน กลุ่มประชากรมีดังนี้

1.1 นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ปีการศึกษา 2561 จำนวน 8,379 คน

1.2 นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2561 จำนวน 9,126 คน

1.3 นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ปีการศึกษา 2561 จำนวน 9,345 คน

1.4 นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2561 จำนวน 17,276 คน

1.5 นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยตาปี ปีการศึกษา 2561 จำนวน 543 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินผลการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน จำนวน 20 คน

ที่ได้จากการเลือกแบบสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม ทั้งนี้เพราะกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถเลือกเข้าร่วมได้ ตามที่ตนเองถนัดและตามความสนใจ

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ เป็นแบบประเมินความสามารถในการประเมินผลตามสภาพจริงจากผลการใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.1 สร้างแบบประเมินความสามารถตามสภาพจริงเพื่อประเมินผลการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน แบบประเมินความสามารถในการประเมินผลตามสภาพจริงมีลักษณะเป็นแบบประเมินให้คะแนน (Scoring rubrics) ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์ที่ใช้พิจารณางานที่ได้จากการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเครือข่ายอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยแบบประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อประเมินผลการใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ใช้วัดความสามารถ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ในระดับ มากที่สุด	คะแนน	5	หมายถึง	มีทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร อยู่
ในระดับ มาก	คะแนน	4	หมายถึง	มีทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร อยู่
ในระดับ ปานกลาง	คะแนน	3	หมายถึง	มีทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร อยู่
ในระดับ น้อย	คะแนน	2	หมายถึง	มีทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร อยู่
ในระดับ น้อยที่สุด	คะแนน	1	หมายถึง	มีทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร อยู่

2.2 นำเสนอแบบประเมินต่ออาจารย์ที่ปรึกษา แล้วทำการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะนำไปดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้เชี่ยวชาญ ที่มีคุณสมบัติตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ จำนวน 7 คน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนแล้ว ผู้วิจัยกำหนดให้นักศึกษาใช้ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร โดยผู้วิจัยใช้แบบประเมินความสามารถในการประเมินผลตามสภาพจริงที่จัดทำขึ้นสำหรับประเมินผลนักศึกษาเป็นรายบุคคล

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

นำผลที่ได้จากการประเมินความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริงมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้จำนวนของนักศึกษา ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ย (Mean) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายโดยกำหนดการแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยของการประเมินความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริงดังนี้

คะแนน	4.51- 5.00	หมายถึง	มีความสามารถทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับมากที่สุด
คะแนน	3.51- 4.50	หมายถึง	มีความสามารถทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับมาก
คะแนน	2.51- 3.50	หมายถึง	มีความสามารถทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับปานกลาง
คะแนน	1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความสามารถทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับน้อย
คะแนน	1.00 - 1.50	หมายถึง	มีความสามารถทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับน้อยที่สุด

นักศึกษาต้องได้คะแนนทักษะแต่ละด้านไม่ต่ำกว่า 3.51 และคะแนนเฉลี่ยมรวมของการประเมินความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริงมากกว่าหรือเท่ากับ 3.51 (มีความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับมาก) ถือว่าผ่านเกณฑ์

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ปีการศึกษา 2561 ได้แก่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และมหาวิทยาลัยตาปี จำนวน 44,669 คน กลุ่มประชากรมีดังนี้

- 1.1 นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ปีการศึกษา 2561 จำนวน 8,379 คน
- 1.2 นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2561 จำนวน 9,126 คน
- 1.3 นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ปีการศึกษา 2561 จำนวน 9,345 คน
- 1.4 นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2561 จำนวน 17,276 คน
- 1.5 นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยตาปี ปีการศึกษา 2561 จำนวน 543 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน จำนวน 20 คน ที่ได้จากการเลือกแบบสุ่มเจาะ เข้าร่วมกิจกรรม

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ โดยมีขั้นตอน ในการสร้าง ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้ในงานวิจัย

2.2 นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 2.1 มาเขียนเป็นโครงสร้างของเครื่องมือวิจัย คือ ข้อคำถามความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปี คณะ และสถาบันการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ที่สร้างเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert's Scale) (Likert, 1932: 1-55) มี 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีความพึงพอใจกับเรื่องดังกล่าว อยู่ในระดับ มากที่สุด
 คะแนน 4 หมายถึง มีความพึงพอใจกับเรื่องดังกล่าว อยู่ในระดับ มาก
 คะแนน 3 หมายถึง มีความพึงพอใจกับเรื่องดังกล่าว อยู่ในระดับ ปานกลาง
 คะแนน 2 หมายถึง มีความพึงพอใจกับเรื่องดังกล่าว อยู่ในระดับ น้อย
 คะแนน 1 หมายถึง มีความพึงพอใจกับเรื่องดังกล่าว อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ดังนี้ (สิน พันธุ์พินิจ, 2553: 155)

คะแนน 4.51-5.00 หมายถึงมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับ มากที่สุด
 คะแนน 3.51-4.50 หมายถึงมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับ มาก
 คะแนน 2.51-3.50 หมายถึงมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับ ปานกลาง
 คะแนน 1.51-2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับ น้อย
 คะแนน 1.00-1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของ นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม

2.3 การหาคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

2.3.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริม หลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เครือข่ายอุดมศึกษาภาคใต้ตอนบน ที่สร้างขึ้นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเบื้องต้น และนำ ข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2.3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ควบคุมปริญญาบัตร เพื่อดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติ ตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ จำนวน 7 คน

2.3.3 ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มา พิจารณาปรับปรุงแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้าง ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเครือข่ายอุดมศึกษาภาคใต้ ตอนบน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจ ที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจคุณภาพของ เครื่องมือแล้วไปเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึง อธิการบดีสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ตอนบน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บรวบรวม ข้อมูลจากนักศึกษา

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจ พร้อมหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปติดต่อผู้ประสานงานของสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ตอนบน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาของสถาบัน

3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจ ที่ผ่านผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปขอความ ร่วมมือในการตอบแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

3.4 ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามมา ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบและให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่รับคืนมาทั้งหมดแล้ว นำข้อมูล มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ได้แก่

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (Ferguson.1981 : 49)

4.2 การสังเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจ คือ ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ซึ่งผลความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเสริมสร้างทักษะในการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน มากกว่าหรือเท่ากับ 3.51 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้การทดสอบที (t-test dependent) (มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก) ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ตอนที่ 2 ผลการสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยในแต่ละระยะ

สัญลักษณ์ที่ใช้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์	ความหมาย
n	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
X	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	ค่าสถิติทดสอบที
p	ค่าความน่าจะเป็น (ระดับนัยสำคัญ)
PNI	ดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ผลการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน โดยกำหนดเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ในปีการศึกษา

2561 แห่งละ 2 คน จำนวน 10 คน และผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งเป็นผู้ใช้บัณฑิตของผู้สำเร็จการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ในปีการศึกษา 2560 แห่งละ 2 คน จำนวน 10 คน ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูล ดังนี้

ผลการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน มีประเด็นที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ดังนี้

1. ทักษะการฟัง

1.1 การจับใจความสำคัญ

การจับใจความสำคัญจากการฟัง ทั้งนักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตให้ความเห็นว่ามีความสามารถในระดับกลาง และได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

นักศึกษาต้องการให้มีกิจกรรมมาช่วยฝึกการฟังจับใจความสำคัญ เพราะทักษะด้านดังกล่าวจำเป็นต้องใช้ในการเรียน ทั้งนี้หากจับใจความสำคัญไม่ได้ย่อมจะส่งผลกระทบต่อการเรียน

ผู้ใช้บัณฑิตต้องการให้นักศึกษามีทักษะในการฟังที่ดี โดยเฉพาะการจับใจความสำคัญ เพราะเป็นทักษะสำคัญที่ต้องใช้ในการทำงาน ที่ผ่านมามีบางครั้งนักศึกษายังจับใจความไม่ได้ดีเท่าที่ควร

1.2 การวิเคราะห์

การวิเคราะห์จากการฟัง ทั้งนักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตให้ความเห็นว่ามีความสามารถในระดับกลาง และได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

นักศึกษาต้องการให้เพิ่มการสอนฟังวิเคราะห์ เพราะเวลาฟังอาจารย์สอน บางครั้งวิเคราะห์ไม่ได้ ซึ่งทำให้เกิดผลกระทบต่อเรียน

ผู้ใช้บัณฑิตต้องการให้นักศึกษามีทักษะการฟังวิเคราะห์ที่ดี เพราะจะช่วยเหลือต่อการทำงาน ทั้งนี้ในการทำงานจำเป็นต้องใช้การฟังเพื่อวิเคราะห์

1.3 การตีความ

การตีความจากการฟัง ทั้งนักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตให้ความเห็นว่ามีความสามารถในระดับกลาง และได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

นักศึกษาต้องการให้เพิ่มเติมการสอนฟังเพื่อตีความ เพราะเวลาฟังอาจารย์ถามในห้อง บางครั้งตีความไม่ได้ ก็ส่งผลให้ตอบไม่ได้

ผู้ใช้บัณฑิตต้องการให้นักศึกษาฟังแล้วสามารถตีความได้ดี เพราะเวลาที่ต้องฟังแล้วตีความ นักศึกษายังตีความได้ไม่ชัดเจน ทำได้ระดับกลางๆ

2. ทักษะการพูด

2.1 ถ้อยคำหรือคำพูด

การใช้ถ้อยคำหรือคำพูด ทั้งนักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตให้ความเห็นว่ามีความสามารถในระดับกลาง และได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

นักศึกษาต้องการให้เสริมด้านระดับคำ เพราะเวลาพูดเพื่อนำเสนอ / รายงานมักใช้ภาษาปาก ซึ่งไม่เหมาะสม

ผู้ใช้บัณฑิตต้องการให้นักศึกษาสามารถเลือกใช้คำได้เหมาะสมกับสถานการณ์ เพราะในการทำงาน บางครั้งนักศึกษายังเลือกใช้คำเพื่อสื่อสารได้ไม่เหมาะสม

2.2 เสียงและน้ำเสียง

การใช้เสียงและน้ำเสียง ทั้งนักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตให้ความเห็นว่ามีความสามารถในระดับกลาง และได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

นักศึกษาต้องการเรียนรู้การใช้น้ำเสียงเพิ่มเติม เพราะบางครั้งยังใช้น้ำเสียงประกอบการพูดได้ไม่เหมาะสม ยังคงเป็นน้ำเสียงที่ราบเรียบไม่น่าฟัง

2.3 กิริยาท่าทางหรืออริยาบถ

การใช้กิริยาท่าทางหรืออริยาบถ ทั้งนักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตให้ความเห็นว่ามีความสามารถในระดับกลาง และได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

นักศึกษาต้องการเรียนรู้ด้านบุคลิกภาพกับการพูด เพราะเวลาออกไปพูด บางครั้งใช้บุคลิกภาพไม่เหมาะสมกับสถานการณ์

ผู้ใช้บัณฑิตต้องการให้นักศึกษาได้ฝึกการใช้สายตา เพราะเวลาที่พูดจำเป็นต้องใช้สายตาให้เหมาะสม เพราะเกี่ยวข้องกับความน่าเชื่อถือ และบุคลิกภาพ

2.4 เนื้อหาสาระ

การนำเสนอเนื้อหาสาระในการพูด ทั้งนักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตให้ความเห็นว่ามีความสามารถในระดับกลาง และได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

นักศึกษาต้องการเรียนรู้การเลือกเนื้อหาสาระให้เหมาะสมกับการพูด เพราะบางครั้งยังเตรียมเนื้อหาได้ไม่ดี ไม่น่าสนใจเท่าที่ควร ทำให้เวลาพูด ผู้ฟังไม่ค่อยให้ความสนใจเท่าที่ควร

3. ทักษะการอ่าน

3.1 การจับใจความสำคัญ

การจับใจความสำคัญจากการอ่าน ทั้งนักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตให้ความเห็นว่ามีความสามารถในระดับกลาง และได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

นักศึกษาต้องการให้เพิ่มเติมการฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ เพราะในการเรียนต้องใช้การอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งเวลาอ่านหนังสือถ้าจับใจความไม่ได้ก็ไม่เกิดประโยชน์

ผู้ใช้บัณฑิตต้องการให้นักศึกษาในมหาวิทยาลัยฝึกการอ่านให้มากขึ้น การอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะสำคัญสำหรับการอ่านโดยทั่วไป ซึ่งปัจจุบันนักศึกษอ่านน้อยมากทำให้ส่งผลต่อการทำงาน

3.2 การวิเคราะห์

การวิเคราะห์จากการอ่าน ทั้งนักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตให้ความเห็นว่ามีความสามารถในระดับกลาง และได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

นักศึกษาต้องการให้สอนเพิ่มเติมด้านการอ่านวิเคราะห์ เพราะในการสอบบางครั้งอ่านแล้ววิเคราะห์ไม่ได้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเรียน

ผู้ใช้บัณฑิตต้องการให้นักศึกษาอ่านแล้วสามารถวิเคราะห์ได้ดีขึ้น เพราะบางครั้งที่ต้องอ่านเอกสารต่างๆแล้วต้องวิเคราะห์ นักศึกษาทำได้ระดับปานกลาง

3.3 การตีความ

การตีความจากการอ่าน ทั้งนักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตให้ความเห็นว่ามีความสามารถในระดับกลาง และได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

นักศึกษาต้องการให้เพิ่มเติมการสอนอ่านเพื่อตีความ เพราะในการสอบประสบปัญหาบ่อยครั้งตีความคำถามไม่ได้ ส่งผลให้ตอบไม่ได้

ผู้ใช้บัณฑิตต้องการให้นักศึกษาอ่านแล้วสามารถตีความได้ ทั้งนี้เพราะการทำงาน บางครั้งจำเป็นต้องใช้การอ่านเพื่อตีความ ซึ่งหากนักศึกษาทำได้ดีจะส่งผลดีต่อการทำงาน

4. ทักษะการเขียน

4.1 อักษรวิธี

การใช้อักษรวิธีในการเขียน ทั้งนักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตให้ความเห็นว่ามีความสามารถในระดับกลาง และได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

นักศึกษาต้องการให้เน้นเรื่องการใช้อักขรวิธีในการเขียน เพราะปัจจุบันนักศึกษาหลายคนเคยชินกับการใช้ภาษาผ่านสังคมออนไลน์ จึงส่งผลกระทบต่อ การเขียนที่เป็นทางการ

ผู้ใช้บัณฑิตต้องการให้นักศึกษาให้ความสำคัญกับการสะกด คำ เพราะส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือ

4.2 การใช้คำ

การใช้คำในการเขียน ทั้งนักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตให้ ความเห็นว่า มีระดับความสามารถในระดับกลาง และได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

นักศึกษาต้องการให้มีการสอนเพิ่มเติมเรื่องการเลือกใช้คำ เพราะบ่อยครั้งที่อาจารย์ผู้สอนจะกล่าวตักเตือนเรื่องการใช้คำในการเขียนที่ไม่เหมาะสม

ผู้ใช้บัณฑิตต้องการให้นักศึกษาได้ฝึกฝนเรื่องการเลือกใช้ คำเพิ่มเติม เพราะเวลาที่ต้องร่างจดหมาย หรือเขียนรายงานต่างๆ มักพบว่ามีการใช้คำที่ไม่เหมาะสม

4.3 การใช้ประโยค

การใช้ประโยคในการเขียน ทั้งนักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตให้ ความเห็นว่า มีระดับความสามารถในระดับกลาง และได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

นักศึกษาต้องการให้มีการฝึกการใช้ประโยคในการเขียน เพราะบางครั้งยังเรียบเรียงประโยคได้ไม่ดี ไม่ทราบว่าต้องเรียบเรียง ถ่ายทอดออกมาอย่างไรจึงจะ ถูกต้อง เหมาะสม

ตาราง 2 สรุปผลการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ประเด็นที่ควรมีการสอนเพิ่มเติมในด้านทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร			
ทักษะการฟัง	ทักษะการพูด	ทักษะการอ่าน	ทักษะการเขียน
การจับใจความสำคัญ	ถ้อยคำหรือคำพูด	การจับใจความสำคัญ	อักขรวิธี
- กระบวนการฟัง	- ด้านระดับคำ	- กระบวนการอ่าน	- การสะกดคำ
เพื่อจับใจความ		เพื่อจับใจความ	
สำคัญ		สำคัญ	

ตาราง 2 (ต่อ)

ประเด็นที่ควรมีการสอนเพิ่มเติมในด้านทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร			
- ด้านการเลือกใช้คำ			
การวิเคราะห์	เสียงและน้ำเสียง	การวิเคราะห์	การใช้คำ
- กระบวนการฟัง	- การใช้น้ำเสียง	- กระบวนการอ่าน	- การเลือกใช้คำให้
เพื่อวิเคราะห์	ประกอบการพูด	เพื่อวิเคราะห์	เหมาะสมในการ
			เขียน
การตีความ	การทำทางหรือ	การตีความ	การใช้ประโยค
	อิริยาบถ		
- กระบวนการฟัง	- บุคลิกภาพกับการ	- กระบวนการฟัง	- การเรียบเรียง
เพื่อตีความ	พูด เช่น การใช้	เพื่อตีความ	ประโยคในการเขียน
	สายตา		
	เนื้อหาสาระ		
	- การเลือกเนื้อหา		
	สาระในการพูด		

จากตาราง 2 แสดงว่า จากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นว่าประเด็นที่ควรมีการสอนเพิ่มเติมในด้านทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มีดังนี้ ทักษะการฟัง ได้แก่ กระบวนการฟังเพื่อจับใจความสำคัญ กระบวนการฟังเพื่อวิเคราะห์ กระบวนการฟังเพื่อตีความ ทักษะการพูด ได้แก่ ถ้อยคำหรือคำพูด ด้านระดับคำ ด้านการเลือกใช้คำ เสียงและน้ำเสียง ด้านการใช้น้ำเสียงประกอบการพูด กิริยาท่าทางหรืออิริยาบถ ด้านบุคลิกภาพกับการพูด เนื้อหาสาระด้านการเลือกสรรเนื้อหาสาระในการพูด ทักษะการอ่าน ได้แก่ กระบวนการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ กระบวนการอ่านเพื่อวิเคราะห์ กระบวนการอ่านเพื่อตีความ และทักษะการเขียน ได้แก่ อักษรวิธี ด้านการสะกดคำ การใช้คำ ด้านการเลือกใช้คำให้เหมาะสมกับการเขียน การใช้ประโยค ด้านการเรียบเรียงประโยคในการเขียน

ผลการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

นำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ที่ได้จากการวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ 1 ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงความต้องการของนักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิตในด้านทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารมาเป็นโครงร่างของเครื่องมือวิจัย คือ แบบประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยการร่างข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และมหาวิทยาลัยตาปี ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 291 คน ได้รับคำตอบจากแบบประเมินคืนมา จำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยจัดลำดับการนำเสนอข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่งทางวิชาการ คุณวุฒิ การศึกษา สถาบัน กลุ่มคณะวิชา

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
1.ชาย	98	33.68
2.หญิง	193	66.32
รวม	291	100.00
อายุ		
1.25-35 ปี	58	19.93
2.36-45 ปี	160	54.98
3.46-55 ปี	61	20.96
4.ตั้งแต่ 56 ปีขึ้นไป	12	4.13
รวม	291	100.00

ตาราง 3 (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตำแหน่งทางวิชาการ		
1.ศาสตราจารย์	1	0.34
2.รองศาสตราจารย์	6	2.06
3.ผู้ช่วยศาสตราจารย์	66	22.68
4.อาจารย์	218	74.92
รวม	291	100.00
คุณวุฒิการศึกษา		
1.ปริญญาเอก	56	19.24
2.ปริญญาโท	234	80.42
3.ปริญญาตรี	1	0.34
รวม	291	100.00
สถาบัน		
1.มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	115	39.52
2.มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	124	42.61
3.มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	20	6.87
4.มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	20	6.87
5.มหาวิทยาลัยตาปี	12	4.13
รวม	291	100.00
กลุ่มคณะวิชา		
1.กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	162	55.67
2.กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	105	36.08
3.กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	24	8.25
รวม	291	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่า ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 66.32

จำแนกตามอายุ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอายุ 36-45 ปี จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 54.98 จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นตำแหน่งอาจารย์ จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 74.92

จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นระดับปริญญาโท จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 80.42

จำแนกตามสถาบัน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 42.61

จำแนกตามกลุ่มคณะวิชา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์จากกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 55.67

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนตามสภาพปัจจุบัน / สภาพความคาดหวัง และค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น เป็นรายทักษะและโดยรวม

รายการประเมิน	n = 291					
	สภาพปัจจุบัน		สภาพความคาดหวัง		ความต้องการจำเป็น	
	Mean	SD	Mean	SD	PNI _{Modified}	ลำดับ
ทักษะการฟัง	3.13	.40	4.42	.40	.42	3
ทักษะการพูด	3.09	.45	4.60	.44	.49	1
ทักษะการอ่าน	3.07	.45	4.35	.38	.42	3
ทักษะการเขียน	3.02	.44	4.40	.38	.46	2
รวม	3.08	.44	4.44	.40	.45	

จากตาราง 4 แสดงว่า ความต้องการจำเป็นของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยรวมมีค่าความต้องการจำเป็น PNI อยู่ที่ .45 และเมื่อพิจารณารายทักษะ พบว่า ทักษะการพูด เป็นทักษะที่มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด (PNI = .49) รองลงมา คือ ทักษะการเขียน (PNI = .46) รองลงมา คือ ทักษะการฟัง และทักษะการอ่าน (PNI = .42)

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนตามสภาพปัจจุบัน / สภาพความคาดหวัง และค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นด้านทักษะการพูด เป็นรายชื่อ

รายการประเมิน	n = 291					
	สภาพปัจจุบัน		สภาพความคาดหวัง		ความต้องการจำเป็น	
	Mean	SD	Mean	SD	PNI _{Modified}	ลำดับ
ทักษะการพูด						
ถ้อยคำหรือคำพูด						
1. นักศึกษาสามารถเลือกสรรถ้อยคำที่ใช้ในการพูดได้ถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์	3.06	.55	4.76	.51	.55	2
2. นักศึกษาสามารถเลือกสรรถ้อยคำที่สละสลวยเพื่อใช้ในการพูดบางสถานการณ์ได้	2.99	.54	4.09	.45	.37	10
เสียงและน้ำเสียง						
3. นักศึกษาสามารถใช้เสียงได้ชัดเจน น้ำฟัง เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้ฟังเข้าใจตรงตามวัตถุประสงค์	3.09	.52	4.72	.57	.53	5
4. นักศึกษาสามารถใช้ น้ำเสียงได้ สอดคล้อง เหมาะสม เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวได้ตรงตามวัตถุประสงค์	3.11	.53	4.11	.44	.32	11
5. นักศึกษาสามารถออกเสียงคำที่มี “ร , ล” ได้ถูกต้อง	3.02	.56	4.70	.62	.56	1
6. นักศึกษาสามารถออกเสียงคำควบกล้ำได้ถูกต้อง	3.05	.57	4.70	.62	.54	3

ตาราง 5 (ต่อ)

รายการประเมิน	n = 291					
	สภาพปัจจุบัน		สภาพความคาดหวัง		ความต้องการจำเป็น	
	Mean	SD	Mean	SD	PNI _{Modified}	ลำดับ
ทักษะการพูด						
กิริยาท่าทางหรืออริยาบถ						
7. นักศึกษาสามารถเคลื่อนไหวร่างกายในขณะพูดได้เหมาะสม	3.14	.57	4.74	.51	.51	7
8. นักศึกษาสามารถแสดงออกทางสีหน้าแววตาในขณะพูดได้เหมาะสม	3.18	.56	4.74	.51	.49	9
9. นักศึกษาสามารถใช้ทำยืมหรือทำนั่งในขณะพูดได้เหมาะสม	3.16	.59	4.73	.54	.50	8
เนื้อหาสาระ						
10. นักศึกษาสามารถเลือกเนื้อหาที่พูดได้เหมาะสม และสอดคล้องกับความสนใจของผู้ฟัง	3.08	.54	4.71	.55	.53	5
11. นักศึกษาสามารถเลือกเนื้อหาที่พูดได้ตรงกับวัตถุประสงค์	3.09	.55	4.76	.52	.54	3
รวม	3.09	45.	4.60	44.	.49	1

จากตาราง 5 แสดงว่า ความต้องการจำเป็นของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ด้านทักษะการพูด อยู่ในลำดับที่ 1 โดยรวมมีค่าความต้องการจำเป็น PNI อยู่ที่ .49 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีผลความต้องการจำเป็นเรียงตามลำดับ ดังนี้ นักศึกษาสามารถออกเสียงคำที่มี “ร , ล” ได้ถูกต้อง นักศึกษาสามารถเลือกสรรถ้อยคำที่ใช้ในการพูดได้ถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ นักศึกษาสามารถออกเสียงคำควบกล้ำได้ถูกต้อง นักศึกษาสามารถเลือกเนื้อหาที่พูดได้ตรงกับวัตถุประสงค์ นักศึกษาสามารถเลือกเนื้อหาที่พูดได้เหมาะสม และสอดคล้องกับ ความสนใจของผู้ฟัง นักศึกษาสามารถใช้เสียงได้ชัดเจน นำฟัง เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้ฟังเข้าใจตรงตามวัตถุประสงค์ นักศึกษาสามารถเคลื่อนไหวร่างกายในขณะพูดได้เหมาะสม นักศึกษาสามารถใช้ทำยืมหรือทำนั่งในขณะพูดได้

เหมาะสม นักศึกษาสามารถแสดงออกทางสีหน้าแววตาในขณะพูดได้เหมาะสม นักศึกษาสามารถเลือกสรรถ้อยคำที่สละสลวยเพื่อใช้ในการพูดบางสถานการณ์ได้ และนักศึกษามีน้ำเสียงได้สอดคล้อง เหมาะสม เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนตามสภาพปัจจุบัน / สภาพความคาดหวัง และค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นด้านทักษะการเขียน เป็นรายชื่อ

รายการประเมิน	n = 291					
	สภาพปัจจุบัน		สภาพความคาดหวัง		PNI _{Modified}	ลำดับ
	Mean	SD	Mean	SD		
ทักษะการเขียน						
อักขรวิธี						
1 นักศึกษาสามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้องตามอักขรวิธี	3.04	.52	4.77	.50	.57	1
2 นักศึกษาสามารถใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเว้นวรรคได้ถูกต้อง	3.04	.57	4.74	.51	.56	2
การใช้คำ						
3 นักศึกษาสามารถเลือกใช้คำที่มีความหมายเข้ากับเนื้อความในประโยคได้	3.07	.53	4.74	.54	.54	3
4 นักศึกษาสามารถเลือกใช้คำที่สละสลวยในการเขียนบางสถานการณ์ได้	2.99	.51	4.10	.47	.37	5
5 นักศึกษาไม่มีการใช้คำฟุ่มเฟือยในการเขียน	2.93	.56	4.24	.54	.45	4
การใช้ประโยค						
6 นักศึกษาสามารถเขียน ประโยคได้ชัดเจน สมบูรณ์	3.03	.52	4.15	.47	.37	5
7 นักศึกษาไม่ใช้ประโยคที่มีโครงสร้างแบบภาษาต่างประเทศในการเขียนภาษาไทย	3.02	.51	4.06	.53	.35	7
รวม	3.02	.44	4.40	.38	.46	2

จากตาราง 6 แสดงว่า ความต้องการจำเป็นของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ด้านทักษะการเขียน อยู่ในลำดับที่ 2 โดยรวมมี

ค่าความต้องการจำเป็น PNI อยู่ที่ .46 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีผลความต้องการจำเป็นเรียงตามลำดับ ดังนี้ นักศึกษาสามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้องตามอักขรวิธี นักศึกษาสามารถใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเว้นวรรคได้ถูกต้อง นักศึกษาสามารถเลือกใช้คำที่มีความหมายเข้ากับเนื้อความในประโยคได้ นักศึกษาไม่มีการใช้คำฟุ่มเฟือยในการเขียน นักศึกษาสามารถเลือกใช้คำที่สละสลวยในการเขียนบางสถานการณ์ได้ นักศึกษาสามารถเขียนประโยคได้ชัดเจนสมบูรณ์ และนักศึกษาก็ไม่ใช้ประโยคที่มีโครงสร้างแบบภาษาต่างประเทศในการเขียนภาษาไทย

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนตามสภาพปัจจุบัน / สภาพความคาดหวัง และค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นด้านทักษะการฟัง เป็นรายชื่อ

รายการประเมิน	n = 291					
	สภาพปัจจุบัน		สภาพความคาดหวัง		ความต้องการจำเป็น	
	Mean	SD	Mean	SD	PNI _{Modified}	ลำดับ
ทักษะการฟัง						
การจับใจความสำคัญ						
1 นักศึกษาสามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง "ขนาดสั้น" 5-3 ขนาดประมาณที่ฟังได้ (บรรทัด	3.80	.50	4.80	.46	.26	8
.2 นักศึกษาสามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง "ขนาดกลาง" 15-6 ขนาดประมาณที่ฟังได้ (บรรทัด	3.12	.49	4.73	.56	.52	3
.3 นักศึกษาสามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง "ขนาดยาว" บรรทัดขึ้น 16 ขนาดตั้งแต่ที่ฟังได้ (ไป	2.93	.49	4.64	.65	.58	1
การวิเคราะห์						
.4 นักศึกษาสามารถวิเคราะห์เรื่องที่ฟัง โดยแยกใจความที่ฟังได้ว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น หรือเป็นความรู้สึกของผู้พูดได้	3.08	.52	4.14	.48	.34	6

ตาราง 7 (ต่อ)

รายการประเมิน	n = 291					
	สภาพปัจจุบัน		สภาพความคาดหวัง		ความต้องการจำเป็น	
	Mean	SD	Mean	SD	PNI _{Modified}	ลำดับ
การตีความ						
.5 นักศึกษาสามารถตีความเรื่องที่ฟังได้ และสามารถทราบความหมายสารที่ซ่อนอยู่ในคำที่มีความหมายโดยนัยได้	3.02	.52	4.69	.58	.55	2
.6 นักศึกษาสามารถตีความโวหาร สำนวนที่ฟังได้ถูกต้องตามบริบท	3.00	.51	4.04	.45	.35	5
.7 นักศึกษาสามารถตีความสุภาษิต คำพังเพยที่ฟังได้ถูกต้องตามบริบท	3.09	.54	4.32	.60	.40	4
.8 นักศึกษาสามารถตีความบทร้อยกรองที่ฟังได้	3.03	.53	4.02	.47	.33	7
รวม	3.13	.40	4.42	.40	.42	3

จากตาราง 7 แสดงว่า ความต้องการจำเป็นของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ด้านทักษะการฟัง อยู่ในลำดับที่ 3 โดยรวมมีค่าความต้องการจำเป็น PNI อยู่ที่ .42 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีผลความต้องการจำเป็นเรียงตามลำดับ ดังนี้ นักศึกษาสามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง “ขนาดยาว” (ขนาดตั้งแต่ 16 บรรทัดขึ้นไป) ที่ฟังได้ นักศึกษาสามารถตีความเรื่องที่ฟังได้ และสามารถทราบความหมายสารที่ซ่อนอยู่ในคำที่มีความหมายโดยนัยได้ นักศึกษาสามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง “ขนาดกลาง” (ขนาดประมาณ 6-15 บรรทัด) ที่ฟังได้ นักศึกษาสามารถตีความสุภาษิต คำพังเพยที่ฟังได้ถูกต้องตามบริบท นักศึกษาสามารถตีความโวหาร สำนวนที่ฟังได้ถูกต้องตามบริบท นักศึกษาสามารถวิเคราะห์เรื่องที่ฟัง โดยแยกใจความที่ฟังได้ว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น หรือเป็นความรู้สึกของผู้พูดได้ นักศึกษาสามารถตีความบทร้อยกรองที่ฟังได้ และนักศึกษามารถจับใจความสำคัญของ เรื่อง “ขนาดสั้น” (ขนาดประมาณ 3-5 บรรทัด) ที่ฟังได้

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนตามสภาพปัจจุบัน / สภาพความคาดหวัง และค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นด้านทักษะการอ่าน เป็นรายชื่อ

รายการประเมิน	n = 291					
	สภาพปัจจุบัน		สภาพความคาดหวัง		ความต้องการจำเป็น	
	Mean	SD	Mean	SD	PNI _{Modified}	ลำดับ
ทักษะการอ่าน						
การจับใจความสำคัญ						
1 นักศึกษาสามารถอ่านเรื่อง .“ขนาดสั้น”เพื่อ (บรรทัด 5-3 ขนาดประมาณ) ค้นหาแนวคิดสำคัญของเรื่องได้ และสามารถจับประเด็นต่างๆที่ผู้เขียนนำเสนอได้	3.47	.61	4.78	.49	.38	5
2 นักศึกษาสามารถอ่านเรื่อง .“ขนาดกลาง” (บรรทัด 15-6 ขนาดประมาณ) เพื่อค้นหาแนวคิดสำคัญของเรื่องได้ และสามารถจับประเด็นต่างๆที่ผู้เขียนนำเสนอได้	3.07	.56	4.71	.56	.54	2
3 นักศึกษาสามารถอ่านเรื่อง .“ขนาดยาว” 16 ขนาดตั้งแต่)บรรทัดขึ้นไป (เพื่อค้นหาแนวคิดสำคัญของเรื่องได้ และสามารถจับประเด็นต่างๆที่ผู้เขียนนำเสนอได้	2.97	.58	4.69	.57	.58	1
การวิเคราะห์						
4 นักศึกษาสามารถทราบได้ว่าข้อความ .ที่ปรากฏในงานเขียนเป็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น	3.04	.50	4.12	.43	.36	6
การตีความ						
5 นักศึกษาสามารถตีความเรื่องที่อ่าน .เจตนาและน้ำเสียงของผู้เขียนที่ปรากฏในงานเขียนได้	3.03	.46	4.07	.42	.34	9

ตาราง 8 (ต่อ)

รายการประเมิน	n = 291					
	สภาพปัจจุบัน		สภาพความคาดหวัง		ความต้องการจำเป็น	
	Mean	SD	Mean	SD	PNI _{Modified}	ลำดับ
6 นักศึกษาสามารถอ่านตีความคำที่มี ความหมายแฝงได้ตามบริบท	2.98	.52	4.34	.60	.45	3
7 นักศึกษาสามารถอ่านตีความโวหาร สำนวนได้	2.99	.52	4.05	.47	.35	7
8 นักศึกษาสามารถอ่านตีความสุภาษิต คำพังเพยได้	3.06	.53	4.33	.61	.41	4
9 นักศึกษาสามารถอ่านตีความบทร้อย กรองได้	3.01	.53	4.05	.46	.35	7
รวม	3.07	.45	4.35	.38	.42	3

จากตาราง 8 แสดงว่า ความต้องการจำเป็นของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับ นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ด้านทักษะการอ่าน อยู่ในลำดับที่ 3 โดยรวมมี ค่าความต้องการจำเป็น PNI อยู่ที่ .42 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีผลความต้องการจำเป็น เรียงตามลำดับ ดังนี้ นักศึกษาสามารถอ่านเรื่อง “ขนาดยาว” (ขนาดตั้งแต่ 16 บรรทัดขึ้นไป) เพื่อ ค้นหาแนวคิดสำคัญของเรื่องได้ และสามารถจับประเด็นต่างๆที่ผู้เขียนนำเสนอได้ นักศึกษา สามารถอ่านเรื่อง “ขนาดกลาง” (ขนาดประมาณ 6-15 บรรทัด) เพื่อค้นหาแนวคิดสำคัญของเรื่อง ได้ และสามารถจับประเด็นต่างๆที่ผู้เขียนนำเสนอได้ นักศึกษาสามารถอ่านตีความคำที่มี ความหมายแฝงได้ตามบริบท นักศึกษาสามารถอ่านตีความสุภาษิต คำพังเพยได้ นักศึกษา สามารถอ่านเรื่อง “ขนาดสั้น” (ขนาดประมาณ 3-5 บรรทัด) เพื่อค้นหาแนวคิดสำคัญของเรื่องได้ และสามารถจับประเด็นต่างๆที่ผู้เขียนนำเสนอได้ นักศึกษาสามารถทราบได้ว่าข้อความที่ปรากฏ ในงานเขียนเป็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น นักศึกษาสามารถอ่านตีความโวหาร สำนวนได้ นักศึกษา สามารถอ่านตีความบทร้อยกรองได้ และนักศึกษามีความสามารถตีความเรื่องที่อ่าน เจตนาและน้ำเสียง ของผู้เขียนที่ปรากฏในงานเขียนได้

ตอนที่ 2 ผลการสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

นำผลที่ได้ในตอนที่ 1 มาใช้เป็นแนวทางในการสร้าง (โครงร่าง) กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนซึ่งเป็นผลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และผลจากการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ทำให้เห็นว่า สภาพปัจจุบันของนักศึกษาในทักษะทั้ง 4 ทักษะ อยู่ในระดับปานกลาง และจากการให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม ทั้งนักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่าทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะมีความสำคัญในการเรียนและการทำงาน จึงควรเสริมสร้างให้นักศึกษามีทักษะด้านดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรการเรียนและการทำงานได้อย่างเหมาะสม ส่วนผลที่ได้จากการประเมิน พบว่า ทักษะการพูด เป็นทักษะที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด (PNI = .49) รองลงมา คือ ทักษะการเขียน (PNI = .46) ทักษะการฟัง และทักษะการอ่าน (PNI = .42) ผู้วิจัยนำผลการจัดลำดับค่า PNI รายทักษะและรายชื่อที่มีลำดับความต้องการจำเป็นจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดมาเป็นแนวทางในการสร้าง (โครงร่าง) กิจกรรมเสริมหลักสูตร ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยกำหนดเวลาในแต่ละกิจกรรม รวมทั้งเนื้อหาจากลำดับความต้องการจำเป็นเพื่อให้สอดคล้องกับผลของความต้องการดังกล่าว โดยผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรม ทั้งหมด 14 ชั่วโมง ดังนี้ ปฐมนิเทศ และปัจฉิมนิเทศ 1 ชั่วโมง ทักษะการพูด 4 ชั่วโมง 30 นาที ทักษะการเขียน 3 ชั่วโมง 30 นาที ทักษะการฟัง 2 ชั่วโมง 30 นาที และทักษะการอ่าน 2 ชั่วโมง 30 นาที

1. ทักษะการพูด เป็นทักษะที่มีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 (PNI = .49) นำมา (ร่าง) กิจกรรม พูดดีมีศิลปะอักษรชัดแจ่ม และกิจกรรม พูดดี บุคลิกภาพดี มีเสน่ห์
2. ทักษะการเขียน เป็นทักษะที่มีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 (PNI = .46) นำมา (ร่าง) กิจกรรม รู้วันนี้มีโอกาสใช้วันหน้า และกิจกรรม เขียนดีมีความหมาย
3. ทักษะการฟัง เป็นทักษะที่มีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 3 (PNI = .42) นำมา (ร่าง) กิจกรรม ฟังเข้าใจเก็บไว้เป็นความรู้ และกิจกรรม ฟังแล้วคิดพินิจเหตุผล
4. ทักษะการอ่าน เป็นทักษะที่มีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 3 (PNI = .42) นำมา (ร่าง) กิจกรรม อ่านรู้ดีมีประโยชน์ และกิจกรรม อ่านพินิจ คิดวิเคราะห์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตรวจสอบความเหมาะสมของโครงร่างกิจกรรม ได้แก่ อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาภาษาไทย รวมทั้งนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์การทำงาน

ที่เกี่ยวข้องกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง) Purposive Sampling (จำนวน 7 คนซึ่งกำหนดคุณสมบัติในการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามความเหมาะสม จากเกณฑ์คุณสมบัติที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบการสนทนากลุ่ม) Focus Group Discussion Form) ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่มในประเด็นแนวการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา) Content Validity) ของ กิจกรรมเสริม (ร่าง) หลักสูตรผลการสนทนากลุ่มพบว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่จะนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษาผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้มีความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ซึ่งได้กิจกรรมเสริมหลักสูตร 8 กิจกรรมใช้เวลาในการเข้าร่วมกิจกรรม 14 ชั่วโมง โดยมีผลการสนทนากลุ่ม ดังตาราง 8

ตาราง 9 ผลการประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

n = 7		
ชื่อกิจกรรม	ความเหมาะสม	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ
ทักษะการฟัง		
1. กิจกรรม ฟังเข้าใจเก็บไว้เป็นความรู้	เหมาะสม	- ปรับชื่อกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาของกิจกรรม จากเดิม คือ กิจกรรม ฟังหูซ้าย (ไม่) ทะลุหูขวา และกิจกรรม ฟังหูไว้หู - ปรับจุดมุ่งหมายของกิจกรรมให้มีความกระชับ
2. กิจกรรม ฟังแล้วคิดพินิจเหตุผล	เหมาะสม	- เปลี่ยนบทความที่นำมาประกอบกิจกรรม - ปรับ scoring rubric

ตาราง 9 (ต่อ)

n = 7		
ชื่อกิจกรรม	ความเหมาะสม	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ
ทักษะการพูด		
1. กิจกรรม พูดดีมีศิลปะอักษรชัดเจน	เหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับชื่อกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาของกิจกรรม จากเดิม คือ กิจกรรม พูดดีเป็นศรีแก่ตัว และ กิจกรรม (ไม่) ชุดด้วยปาก (ไม่) ถากด้วยตา - ปรับจุดมุ่งหมายของกิจกรรมให้มีความกระชับ - ปรับหัวข้อกิจกรรมย่อยที่ใช้ในการพูด
2. กิจกรรม พูดดี บุคลิกภาพดี มีเสน่ห์	เหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับ scoring rubric
ทักษะการอ่าน		
1. กิจกรรม อ่านคู่มือที่มีประโยชน์	เหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับชื่อกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาของกิจกรรม จากเดิม คือ กิจกรรม หนอนหนังสือ และความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น - ปรับจุดมุ่งหมายของกิจกรรมให้มีความกระชับ
2. กิจกรรม อ่านพินิจ คติวิเคราะห์	เหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับ scoring rubric

ตาราง 9 (ต่อ)

n = 7		
ชื่อกิจกรรม	ความเหมาะสม	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ
ทักษะการเขียน		
1. กิจกรรม รู้วันนี้มีโอกาสใช้วันหน้า	เหมาะสม	- ปรับชื่อกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาของกิจกรรม จากเดิม คือ กิจกรรม รู้ไว้ใช้ว่า ใสบ่าแบกหาม และกิจกรรม เขียนด้วยมือ (ไม่) ลบด้วยเท้า

จากตาราง 9 แสดงว่า ผลการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความเหมาะสมเชิงเนื้อหาที่จะนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งได้กิจกรรม 8 กิจกรรม ใช้เวลาในการเข้าร่วมกิจกรรม 14 ชั่วโมง ตามผลการสนทนากลุ่ม ดังนี้

1) จุดมุ่งหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

1.1) เพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน จากลักษณะความต้องการจำเป็นที่ได้จากการประเมินจำนวน 4 ทักษะ ทำให้ได้ความต้องการจำเป็นเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ทักษะการพูด ทักษะการเขียน และทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน ซึ่งมีลำดับความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับเดียวกัน

1.2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

2) รายละเอียดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน แบ่งเป็น 8 กิจกรรม ซึ่งครอบคลุมทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะ ดังนี้

ทักษะการฟัง

กิจกรรม ฟังเข้าใจเก็บไว้เป็นความรู้

กิจกรรม ฟังแล้วคิดพินิจเหตุผล

ทักษะการพูด

กิจกรรม พูดดีมีศิลปะอักษรชัดเจน

กิจกรรม พุดดี บุคลิกภาพดี มีเสน่ห์

ทักษะการอ่าน

กิจกรรม อ่านคู่มือที่มีประโยชน์

กิจกรรม อ่านพินิจ คติวิเคราะห์

ทักษะการเขียน

กิจกรรม รู้วันนี้มีโอกาสใช้วันหน้า

กิจกรรม เขียนดีมีความหมาย

3) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการนำแนวคิด Active Learning โดยใช้ปัญหาคือผลความต้องการจำเป็นที่ผ่านการประเมินเป็นฐาน และผนวกรวมกับแนวคิด การเรียนรู้ตามทฤษฎีของบลูม Bloom's Taxonomy ในด้านพุทธิพิสัย ซึ่งมีทั้งหมด 6 ระดับ ได้แก่ 1.ความรู้ (Knowledge) 2.ความเข้าใจ (Comprehension) 3.การนำความรู้ไปประยุกต์ (Application) 4.การวิเคราะห์ (Analysis) 5.การสังเคราะห์ (Synthesis) 6. การประเมินค่า (Evaluation) เป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายของแต่ละกิจกรรม

ตาราง 10 ผลการประเมินความเหมาะสมของความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ ตอนบน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

n = 7		
ประเด็นประเมิน	ความเหมาะสม	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ
1. วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม เหมาะสมกับนักศึกษา	เหมาะสม	
2. ความจำเป็นของการจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทย เพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน	ไม่เหมาะสม	- ตัดข้อความออก

ตาราง 10 (ต่อ)

n = 7		
ประเด็นประเมิน	ความเหมาะสม	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ
3. ความเหมาะสมของกิจกรรมที่จัด		
3.1 กิจกรรม ฟังหูซ้าย (ไม่) ทะลุหูขวา	เหมาะสม	- ปรับชื่อกิจกรรม เป็น ฟังเข้าใจเก็บไว้เป็นความรู้
3.2 กิจกรรม ฟังหูไว้หู		- ปรับชื่อกิจกรรม เป็น ฟังแล้วคิด ฟินิจเหตุผล
3.3 กิจกรรม พุดดีเป็นศรีแก่ตัว		- ปรับชื่อกิจกรรม เป็น พุดดีมีศิลปะ อักขระชัดเจน
3.4 กิจกรรม (ไม่) ชุดด้วยปาก (ไม่) ถากด้วยตา		- ปรับชื่อกิจกรรม เป็น พุดดี บุคลิกภาพดี มีเสน่ห์
3.5 กิจกรรม หนอนหนังสือ		- ปรับชื่อกิจกรรม เป็น อ่านดูรู้ดีมีประโยชน์
3.6 กิจกรรม ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น		- ปรับชื่อกิจกรรม เป็น อ่านพินิจ คติวิเคราะห์
3.7 กิจกรรม รู้ไว้ใช่ว่า ใส่บาแบกหาม		- ปรับชื่อกิจกรรม เป็น รู้วันนี้มีโอกาส ใช้วันหน้า
3.8 กิจกรรม เขียนด้วยมือ (ไม่) ลบด้วยเท้า		- ปรับชื่อกิจกรรม เป็น เขียนดีมีความหมาย
4. การจัดเรียงลำดับขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม	เหมาะสม	
5. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม	เหมาะสม	
6. บรรยากาศของการเข้าร่วมกิจกรรม	เหมาะสม	

ตาราง 10 (ต่อ)

n = 7		
ประเด็นประเมิน	ความเหมาะสม	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ
7. ระยะเวลา/ช่วงเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม	เหมาะสม	
8. สถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม	เหมาะสม	
9. ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	เหมาะสม	
10. สื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม	เหมาะสม	
11. เอกสารประกอบการจัดกิจกรรม	เหมาะสม	
12. ความเหมาะสมของวิทยากรผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม	เหมาะสม	- ความเหมาะสมของวิทยากรผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม
13. ประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้	เหมาะสม	- ปรับคำถามเป็น ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

จากตาราง 10 แสดงว่า ผลการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน พบว่า ข้อคำถามทั้งหมด 13 ข้อ มีความเหมาะสม 12 ข้อ โดยข้อคำถามที่ไม่มี ความเหมาะสม ผู้วิจัยได้ตัดข้อคำถามออก

จากผลการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร และความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มภาคใต้ตอนบน ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 ท่าน มาปรับแก้ในด้านชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ของกิจกรรม เกณฑ์การให้คะแนน (scoring rubric) รายละเอียดในการสร้างกิจกรรม และข้อคำถามของแบบประเมินความพึงพอใจ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาประสิทธิผลของการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ผลการประเมินผลการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

การประเมินผลจากการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน เป็นแบบประเมินความสามารถในการประเมินผลตามสภาพจริงจากผลการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนไปใช้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินผลการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำนวน 20 คน ผู้วิจัยจัดลำดับการนำเสนอข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ดังแสดงในตาราง 11

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ และระดับชั้นปี

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	4	20.00
หญิง	16	80.00
รวม	20	100.00
ระดับชั้นปี		
ชั้นปีที่ 3	20	100.00
รวม	20	100.00

จากตาราง 11 แสดงว่า ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 และเป็นเพศชาย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

จำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

2. ข้อมูลค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริงของนักศึกษาทุกคน ดังแสดงในตาราง 11

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริงของนักศึกษาทุกคน โดยรวมทุกทักษะ

n = 20					
ทักษะ / กิจกรรม	คะแนน (คะแนนเต็ม 5)	\bar{X}	SD	ระดับ	
ทักษะการฟัง					
กิจกรรมฟังเข้าใจเก็บไว้เป็นความรู้	4.48	4.48	.34	มาก	
กิจกรรมฟังแล้วคิดพินิจเหตุผล	4.42	4.42	.25	มาก	
รวม	4.45	4.45	.30	มาก	
ทักษะการพูด					
กิจกรรมพูดดีมีศิลปะชักชวนชัดเจน	4.44	4.44	.27	มาก	
กิจกรรมพูดดี บุคลิกภาพดี มีเสน่ห์	4.40	4.40	.23	มาก	
รวม	4.42	4.42	.25	มาก	
ทักษะการอ่าน					
กิจกรรมอ่านคู่มือที่มีประโยชน์	4.50	4.50	.36	มาก	
กิจกรรมอ่านพินิจ คิดวิเคราะห์	4.43	4.43	.27	มาก	
รวม	4.47	4.47	.32	มาก	
ทักษะการเขียน					
กิจกรรมรู้วันนี้มีโอกาสใช้วันหน้า	4.43	4.43	.37	มาก	
กิจกรรมเขียนดีมีความหมาย	4.50	4.50	.51		
รวม	4.47	4.47	.44	มาก	
รวมทุกทักษะ	4.45	4.45	.33	มาก	

จากตาราง 12 แสดงว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ตามสภาพจริงรายทักษะของนักศึกษาทุกคน มีดังนี้ ทักษะการฟัง = 4.45 ทักษะการพูด = 4.42 ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน = 4.47 โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริงโดยรวมของนักศึกษาทุกคนในระดับมาก ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 จากคะแนนเต็ม 5.00

3. ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริงของนักศึกษารายทักษะ ดังแสดงในตาราง 13 – 17

ตาราง 13 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถตามสภาพจริงของนักศึกษาในด้านทักษะการฟัง

n = 20				
ทักษะ / กิจกรรม	คะแนน (คะแนนเต็ม 5)	\bar{X}	SD	ระดับ
ทักษะการฟัง				
กิจกรรมฟังเข้าใจเก็บไว้เป็นความรู้	4.48	4.48	.34	มาก
กิจกรรมฟังแล้วคิดพินิจเหตุผล	4.42	4.42	.25	มาก
รวม	4.42	4.45	.30	มาก

จากตาราง 13 แสดงว่า นักศึกษาได้คะแนนทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ด้านทักษะการฟัง ไม่ต่ำกว่า 3.51 คะแนน ถือว่าผ่านเกณฑ์ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในทักษะการฟังโดยรวมของนักศึกษาในระดับมาก ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 จากคะแนนเต็ม 5.00

ตาราง 14 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถตามสภาพจริงของนักศึกษาด้านทักษะการพูด

n = 20				
ทักษะ / กิจกรรม	คะแนน (คะแนนเต็ม 5)	\bar{X}	SD	ระดับ
ทักษะการพูด				
กิจกรรม พูดดีมีศิลปะอักษรชัดเจน	4.44	4.44	.27	มาก
กิจกรรม พูดดี บุคลิกภาพดี มีเสน่ห์	4.40	4.40	.23	มาก
รวม	4.42	4.42	.25	มาก

จากตาราง 14 แสดงว่า นักศึกษาได้คะแนนทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ด้านทักษะการพูด ไม่ต่ำกว่า 3.51 คะแนน ถือว่าผ่านเกณฑ์ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในทักษะการพูดโดยรวมของนักศึกษาในระดับมาก ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 จากคะแนนเต็ม 5.00

ตาราง 15 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถ ตามสภาพจริง ของนักศึกษาด้านทักษะการอ่าน

n = 20				
ทักษะ / กิจกรรม	คะแนน (คะแนนเต็ม 5)	\bar{X}	SD	ระดับ
ทักษะการอ่าน				
กิจกรรม อ่านดูรู้ดีมีประโยชน์	4.50	4.50	.36	มาก
กิจกรรม อ่านพินิจ คิดวิเคราะห์	4.43	4.43	.27	มาก
รวม	4.47	4.47	.32	มาก

จากตาราง 15 แสดงว่า นักศึกษาได้คะแนนทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ด้านทักษะ การอ่าน ไม่ต่ำกว่า 3.51 คะแนน ถือว่าผ่านเกณฑ์ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถใน

ทักษะการอ่านโดยรวมของนักศึกษาในระดับมาก ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 จากคะแนนเต็ม 5.00

ตาราง 16 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถตามสภาพจริงของนักศึกษาด้านทักษะการเขียน

n = 20				
ทักษะ / กิจกรรม	คะแนน	\bar{X}	SD	ระดับ
(คะแนนเต็ม 5)				
ทักษะการเขียน				
กิจกรรม รู้วันนี้มีโอกาสใช้วันหน้า	4.43	4.43	.37	มาก
กิจกรรม เขียนดีมีความหมาย	4.50	4.50	.51	มาก
รวม	4.47	4.47	.44	มาก

จากตาราง 16 แสดงว่า นักศึกษาได้คะแนนทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ด้านทักษะ การเขียน ไม่ต่ำกว่า 3.51 คะแนน ถือว่าผ่านเกณฑ์ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในทักษะการเขียนโดยรวมของนักศึกษาในระดับมาก ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 จากคะแนนเต็ม 5.00

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริงรายบุคคล

นักศึกษาลำดับที่	ค่าเฉลี่ย (คะแนนเต็ม 5.00)	ระดับความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
1	4.79	ระดับมากที่สุด
2	4.54	ระดับมากที่สุด
3	4.60	ระดับมากที่สุด

ตาราง 17 (ต่อ)

นักศึกษาลำดับ ที่	ค่าเฉลี่ย (คะแนนเต็ม 5.00)	ระดับความสามารถในทักษะ ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
4	4.42	ระดับมาก
5	4.49	ระดับมาก
6	4.26	ระดับมาก
7	4.53	ระดับมากที่สุด
8	4.64	ระดับมากที่สุด
9	4.38	ระดับมาก
10	4.36	ระดับมาก
11	4.36	ระดับมาก
12	4.40	ระดับมาก
13	4.64	ระดับมากที่สุด
14	4.44	ระดับมาก
15	4.24	ระดับมาก
16	4.45	ระดับมาก
17	4.33	ระดับมาก
18	4.36	ระดับมาก
19	4.42	ระดับมาก
20	4.48	ระดับมาก

จากตาราง 17 แสดงว่า นักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ยรวมความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริงรายบุคคล ไม่ต่ำกว่า 3.51 โดยนักศึกษาส่วนใหญ่มีความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในระดับมาก ถือว่าผ่านเกณฑ์

ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนนี้ คือ นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน จำนวน 20 คน ผู้วิจัยจัดลำดับการนำเสนอข้อมูล ดังนี้

ตาราง 18 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน เทียบกับเกณฑ์ 3.51

ข้อคำถาม	n = 20		t	p	ระดับความพึงพอใจ
	\bar{X}	S.D.			
1. วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเหมาะสมกับนักศึกษา	4.55	0.51	9.11	.001	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของกิจกรรมที่จัด (ทุกกิจกรรม)	4.75	0.32	11.31	.001	มากที่สุด
2.1 กิจกรรม ฟังเข้าใจเก็บไว้เป็นความรู้	4.70	0.47	11.31	.001	มากที่สุด
2.2 กิจกรรม ฟังแล้วคิดพินิจเหตุผล	4.70	0.47	10.41	.001	มากที่สุด
2.3 กิจกรรม พูดดีมีศิลปะอักขระชัดเจน	4.65	0.48	12.48	.001	มากที่สุด
2.4 กิจกรรม พูดดี บุคลิกภาพดี มีเสน่ห์	4.75	0.44	12.48	.001	มากที่สุด
2.5 กิจกรรม อ่านดูรู้ดีมีประโยชน์	4.75	0.44	12.48	.001	มากที่สุด
2.6 กิจกรรม อ่านพินิจ คิดวิเคราะห์	4.75	0.44	16.35	.001	มากที่สุด
2.7 กิจกรรม รู้วันนี้มีโอกาสใช้วันหน้า	4.85	0.36	16.35	.001	มากที่สุด
2.8 กิจกรรม เขียนดีมีความหมาย	4.85	0.36	11.31	.001	มากที่สุด

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อคำถาม	n = 20		t	p	ระดับ ความพึง พอใจ
	\bar{X}	S.D.			
3. การจัดเรียงลำดับขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม	4.55	0.51	9.11	.001	มากที่สุด
4. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.75	0.44	12.48	.001	มากที่สุด
5. บรรยากาศของการเข้าร่วมกิจกรรม	4.55	0.51	9.11	.001	มากที่สุด
6. ระยะเวลา/ช่วงเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม	4.25	0.71	4.62	.001	มาก
7. สถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม	4.70	0.47	11.31	.001	มากที่สุด
8. ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	4.70	0.47	11.31	.001	มากที่สุด
9. สื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม	4.70	0.47	11.31	.001	มากที่สุด
10. เอกสารประกอบการจัดกิจกรรม	4.65	0.48	10.41	.001	มากที่สุด
11. ความเหมาะสมของวิทยากรผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม	4.70	0.47	11.31	.001	มากที่สุด
12. ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	4.85	0.36	16.35	.001	มากที่สุด
รวม	4.68	0.31	16.62	.001	มากที่สุด

จากตาราง 18 แสดงว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดคือ 3.51 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจทุกข้อและโดยรวมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (ระดับมาก) อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้ลักษณะรูปแบบของการวิจัยและการพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยขอเสนอตามลำดับ ได้แก่ ความมุ่งหมายของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน
2. เพื่อสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน
3. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

การประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน เป็นการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยการสัมภาษณ์นักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตซึ่งใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยการประเมินอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ในขั้นตอนนี้เป็นกระบวนการศึกษาหลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบ

ถึงความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ทั้งนี้เพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัย วลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และมหาวิทยาลัยตาปี กลุ่มประชากรคือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ในปีการศึกษา 2561 และผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งเป็นผู้ใช้บัณฑิตของผู้สำเร็จการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ในปีการศึกษา 2560 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และ ชั้นปีที่ 4 ในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ในปีการศึกษา 2561 แห่งละ 2 คน จำนวน 10 คน และผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งเป็นผู้ใช้บัณฑิตของผู้สำเร็จการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ในปีการศึกษา 2560 แห่งละ 2 คน จำนวน 10 คน รวมทั้งหมด 20 คน ดำเนินการวิจัยโดยศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎี รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จากนั้นจึงนำแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างที่สร้างขึ้นไปเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน นำข้อมูลที่ได้มาถอดเนื้อหาการสัมภาษณ์ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) มาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอ และสรุปผลการวิเคราะห์โดยนำเสนอผลที่ได้เป็นแบบบรรยาย เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการสร้างแบบประเมินในขั้นตอนที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ในขั้นตอนนี้เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ที่เป็นผลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ที่ได้จากการวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ 1 และจากการศึกษาเอกสารเพิ่มเติมมาเขียนเป็นโครงสร้างของเครื่องมือวิจัย คือ แบบประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยการร่างข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ประชากรที่ใช้ในการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน คือ อาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และมหาวิทยาลัยตาปี ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,241 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง จำนวน 291 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ซึ่งใช้ตารางของเครจิจและมอร์แกน ดำเนินการวิจัยโดยการนำผลจากการสัมภาษณ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ 1 และจากการศึกษาเอกสารเพิ่มเติมมาเขียนเป็นโครงสร้างของแบบประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ซึ่งได้ข้อคำถามจำนวน 35 ข้อ จากนั้นจึงนำไปตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความชัดเจนของภาษาที่ใช้ในข้อคำถามผ่านผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และนำคะแนนไปคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) ผลจากการตรวจสอบ IOC ทำให้ได้ข้อคำถามทั้งหมด 35 ข้อ จากนั้นจึงนำแบบประเมินที่ได้ไปทดลองใช้กับอาจารย์ผู้สอนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน แล้วนำผลที่ได้มาตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมิน และทำการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของแบบประเมินเป็นรายข้อ โดยใช้การทดสอบที (t-test) วิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปมาเป็นข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามแบบของครอนบาค ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าแบบประเมินมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยแบ่งเป็นค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบประเมินในส่วนสภาพปัจจุบันเท่ากับ 0.967 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบประเมินในส่วนสภาพความคาดหวังเท่ากับ .957 และมีค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมินในส่วนสภาพปัจจุบันตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป 34 ข้อ และข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อต่ำกว่า 1.75 ผู้วิจัยได้ปรับสำนวนภาษาให้ชัดเจนยิ่งขึ้นโดยไม่ตัดออกส่วนค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมินในส่วนสภาพความคาดหวัง ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป 35 ข้อ จากนั้นจึงนำแบบประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจคุณภาพของเครื่องมือแล้วไปเก็บข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอน 5 สถาบัน จำนวน 291 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และดัชนีลำดับความสำคัญของความคาดหวัง PNI

ระยะที่ 2 การสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ในขั้นตอนนี้เป็นการนำผลที่ได้ในระยะที่ 1 มาใช้เป็นแนวทางในการสร้าง (โครงร่าง) กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ผู้วิจัยได้สร้าง (โครงร่าง) กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยพัฒนาขึ้นจากการนำแนวคิด Active Learning โดยใช้ปัญหาคือผลความต้องการจำเป็นที่ผ่านการประเมินเป็นฐาน และผนวกกรรมกับแนวคิดการเรียนรู้ตามทฤษฎีของบลูม Bloom's Taxonomy ในด้านพุทธิพิสัย ซึ่งมีทั้งหมด 6 ระดับได้แก่ 1.ความรู้ (Knowledge) 2.ความเข้าใจ (Comprehension) 3.การนำความรู้ไปประยุกต์ (Application) 4.การวิเคราะห์ (Analysis) 5.การสังเคราะห์ (Synthesis) 6. การประเมินค่า (Evaluation) เป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายของแต่ละกิจกรรม หลังจากเขียนโครงร่างกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้วิจัยนำ (โครงร่าง) กิจกรรมเสริมหลักสูตรไปประเมินเพื่อหาความเหมาะสม พร้อมทั้งนี้ได้เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาร่างแบบประเมินความสามารถตามสภาพจริง และร่างแบบสอบถามความพึงพอใจด้วย โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของโครงร่างกิจกรรม ได้แก่ อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาภาษาไทย รวมทั้งนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 7 คน ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ด้านการสอนภาษาไทย ในสถานศึกษาตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป และการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท จำนวน 3 คน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านทักษะการฟังทักษะพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน และมีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน เป็นผู้เชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านการจัดกิจกรรม จำนวน 1 คน และเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านสถิติในการวิจัย จำนวน 1 คน

ระยะที่ 3 การศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ขั้นตอนที่ 1 การประเมินผลการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ในขั้นตอนนี้เป็นการประเมินผลจากการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน เป็นแบบประเมินความสามารถในการประเมินผลตามสภาพจริงจากผลการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร

เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2561 จำนวน 20 คน โดยการประเมินความสามารถในการประเมินผลตามสภาพจริงจากผลการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน แบ่งเป็น 8 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมฟังเข้าใจเก็บไว้เป็นความรู้ 2) กิจกรรมฟังแล้วคิดพินิจเหตุผล 3) กิจกรรมพูดดีมีศิลปะอักษรชัดเจน 4) กิจกรรม พูดดี บุคลิกภาพดี มีเสน่ห์ 5) กิจกรรม อ่านดูรู้ดีมีประโยชน์ 6) กิจกรรมอ่านพินิจ คิดวิเคราะห์ 7) กิจกรรมรู้วันนี้มีโอกาสใช้วันหน้า และ 8) กิจกรรมเขียนดีมีความหมาย จากนั้นนำผลที่ได้จากการประเมินความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริงมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้จำนวนของนักศึกษา ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ย (Mean) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยายโดยกำหนดการแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยของ การประเมินความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริง ซึ่งนักศึกษาต้องได้คะแนนทักษะแต่ละด้านไม่ต่ำกว่า 3.51 และคะแนนเฉลี่ยรวมของการประเมินความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริงมากกว่าหรือเท่ากับ 3.51 (มีความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับมาก) ถือว่าผ่านเกณฑ์

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ในขั้นตอนนี้เป็นการประเมินผลความพึงพอใจจากการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ของ กลุ่มตัวอย่างที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2561 จำนวน 20 คน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามความพึงพอใจ ผู้วิจัยดำเนินการโดยศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเครือข่ายอุดมศึกษาภาคใต้ตอนบนที่สร้างขึ้นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเบื้องต้น จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร เพื่อดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ จำนวน 7 คน นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบที (t-test dependent) โดยเกณฑ์ค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน มากกว่าหรือเท่ากับ 3.51 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน มีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1.1 ผลการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ผลที่ได้จากการพิจารณาลำดับความต้องการจำเป็น พบว่า ทักษะการพูด เป็นทักษะที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด (PNI = .49) รองลงมา คือ ทักษะการเขียน (PNI = .46) ทักษะการฟัง และทักษะการอ่าน (PNI = .42) ตามลำดับ โดยมีลำดับความต้องการจำเป็นรายทักษะดังนี้

1.2.1 ทักษะการพูด พบว่า มีความต้องการจำเป็นลำดับที่หนึ่ง PNI = .49 โดยมีผลความต้องการจำเป็นเรียงตามลำดับค่า PNI รายข้อดังนี้ นักศึกษาสามารถออกเสียงคำที่มี “ร , ล” ได้ถูกต้อง (PNI = .56) นักศึกษาสามารถเลือกสรรถ้อยคำที่ใช้ในการพูดได้ถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ (PNI = .55) นักศึกษาสามารถออกเสียงคำควบกล้ำได้ถูกต้อง , นักศึกษาสามารถเลือกเนื้อหาที่พูดได้ตรงกับวัตถุประสงค์ (PNI = .54) นักศึกษาสามารถเลือกเนื้อหาที่พูดได้เหมาะสม และสอดคล้องกับความสนใจของผู้ฟัง , นักศึกษาสามารถใช้เสียงได้ชัดเจน น่าฟัง เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้ฟังเข้าใจตรงตามวัตถุประสงค์ (PNI = .53) นักศึกษาสามารถเคลื่อนไหวร่างกายในขณะที่พูดได้เหมาะสม (PNI = .51) นักศึกษาสามารถใช้ท่ายืนหรือทำนั่งในขณะที่พูดได้เหมาะสม (PNI = .50) นักศึกษาสามารถแสดงออกทางสีหน้าแววตาในขณะที่พูดได้เหมาะสม (PNI = .49) นักศึกษาสามารถเลือกสรรถ้อยคำที่สละสลวยเพื่อใช้ในการพูดบางสถานการณ์ได้ (PNI = .37) และนักศึกษานำเสียงได้สอดคล้อง เหมาะสม เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวได้ตรงตามวัตถุประสงค์ (PNI = .32)

1.2.2 ทักษะการเขียน พบว่า มีความต้องการจำเป็นลำดับที่สอง PNI = .46 โดยมีผลความต้องการจำเป็นเรียงตามลำดับค่า PNI รายข้อดังนี้ นักศึกษาสามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้องตามอักขรวิธี (PNI = .57) นักศึกษาสามารถใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเว้นวรรคได้ถูกต้อง (PNI = .56) นักศึกษาสามารถเลือกใช้คำที่มีความหมายเข้ากับเนื้อความในประโยคได้

(PNI = .54) นักศึกษาไม่มีการใช้คำพุ่มเพื่อยในการเขียน (PNI = .45) นักศึกษาสามารถเลือกใช้คำที่สละสลวยในการเขียนบางสถานการณ์ได้, นักศึกษาสามารถเขียนประโยคได้ชัดเจนสมบูรณ์ (PNI = .37) และนักศึกษาไม่ใช้ประโยคที่มีโครงสร้างแบบภาษาต่างประเทศในการเขียนภาษาไทย (PNI = .35)

1.2.3 ทักษะการฟัง พบว่า มีความต้องการจำเป็นลำดับที่สาม PNI = .42 โดยมีผลความต้องการจำเป็นเรียงตามลำดับค่า PNI รายข้อดังนี้ นักศึกษาสามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง "ขนาดยาว" (ขนาดตั้งแต่ 16 บรรทัดขึ้นไป) ที่ฟังได้ (PNI = .58) นักศึกษาสามารถตีความเรื่องที่ฟังได้ และสามารถทราบความหมายสารที่ซ่อนอยู่ในคำที่มีความหมายโดยนัยได้ (PNI = .55) นักศึกษาสามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง "ขนาดกลาง" (ขนาดประมาณ 6-15 บรรทัด) ที่ฟังได้ (PNI = .52) นักศึกษาสามารถตีความสุภาพศั คำฟังเพยที่ฟังได้ถูกต้องตามบริบท (PNI = .40) นักศึกษาสามารถตีความโวหาร ส่วนนที่ฟังได้ถูกต้องตามบริบท (PNI = .35) นักศึกษาสามารถวิเคราะห์เรื่องที่ฟัง โดยแยกใจความที่ฟังได้ว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น หรือเป็นความรู้สึกของผู้พูดได้ (PNI = .34) นักศึกษาสามารถตีความบทร้อยกรองที่ฟังได้ (PNI = .33) และนักศึกษสามารถจับใจความสำคัญของ เรื่อง "ขนาดสั้น" (ขนาดประมาณ 3-5 บรรทัด) ที่ฟังได้ (PNI = .26)

1.2.4 ทักษะการอ่าน พบว่า มีความต้องการจำเป็นลำดับที่สาม PNI = .42 โดยมีผลความต้องการจำเป็นเรียงตามลำดับค่า PNI รายข้อดังนี้ นักศึกษาสามารถอ่านเรื่อง "ขนาดยาว" (ขนาดตั้งแต่ 16 บรรทัดขึ้นไป) เพื่อค้นหาแนวคิดสำคัญของเรื่องได้ และสามารถจับประเด็นต่างๆที่ผู้เขียนนำเสนอได้ (PNI = .58) นักศึกษาสามารถอ่านเรื่อง "ขนาดกลาง" (ขนาดประมาณ 6-15 บรรทัด) เพื่อค้นหาแนวคิดสำคัญของเรื่องได้ และสามารถจับประเด็นต่างๆที่ผู้เขียนนำเสนอได้ (PNI = .54) นักศึกษาสามารถอ่านตีความคำที่มีความหมายแฝงได้ตามบริบท (PNI = .45) นักศึกษาสามารถอ่านตีความสุภาพศั คำฟังเพยได้ (PNI = .41) นักศึกษาสามารถอ่านเรื่อง "ขนาดสั้น" (ขนาดประมาณ 3-5 บรรทัด) เพื่อค้นหาแนวคิดสำคัญของเรื่องได้ และสามารถจับประเด็นต่างๆที่ผู้เขียนนำเสนอได้ (PNI = .38) นักศึกษาสามารถทราบได้ว่าข้อความที่ปรากฏในงานเขียนเป็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น (PNI = .36) นักศึกษาสามารถอ่านตีความโวหาร ส่วนนได้ , นักศึกษาสามารถอ่านตีความบทร้อยกรองได้ (PNI = .35) และนักศึกษสามารถตีความเรื่องที่อ่าน เจตนาและน้ำเสียงของผู้เขียนที่ปรากฏในงานเขียนได้ (PNI = .34)

2. ผลการสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน มีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

การสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน จากลักษณะความต้องการจำเป็นที่ได้จากการประเมิน จำนวน 4 ทักษะ ทำให้ได้ความต้องการจำเป็นเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ทักษะการพูด ทักษะการเขียน และ ทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน ซึ่งมีลำดับความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับเดียวกัน จากการสนทนากลุ่มพบว่า ในการสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ประกอบด้วยหัวข้อรายละเอียดในการเขียนโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยจำแนกเป็น 13 หัวข้อ ได้แก่ 1) ชื่อโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร 2) ผู้รับผิดชอบโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร 3) หลักการและเหตุผล 4) จุดมุ่งหมายของโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร 5) เป้าหมาย 6) แผนปฏิบัติงาน 7) ผู้เข้าร่วมโครงการ 8) สถานที่ 9) ระยะเวลา 10) งบประมาณ 11) สื่อและวัสดุอุปกรณ์ 12) ผลที่คาดว่าจะได้รับ 13) ประเมินผล ซึ่งกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ประกอบด้วย 8 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมฟังเข้าใจเก็บไว้เป็นความรู้ 2) กิจกรรมฟังแล้วคิดพินิจเหตุผล 3) กิจกรรมพูดดีมีศิลปะ อักษรชัดเจนน 4) กิจกรรม พูดดี บุคลิกภาพดี มีเสน่ห์ 5) กิจกรรม อ่านดูรู้ดีมีประโยชน์ 6) กิจกรรม อ่านพินิจ คิดวิเคราะห์ 7) กิจกรรมรู้วันนี้มีโอกาสใช้วันหน้า และ 8) กิจกรรมเขียนดีมีความหมาย โดยใช้การประเมินความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริง ซึ่งพบว่าทุกกิจกรรมมี ความเหมาะสม โดยผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรม ทั้งหมด 14 ชั่วโมง ดังนี้ การปฐมนิเทศ และปัจฉิมนิเทศ 1 ชั่วโมง ทักษะการพูด 4 ชั่วโมง 30 นาที ทักษะการเขียน 3 ชั่วโมง 30 นาที ทักษะการฟัง 2 ชั่วโมง 30 นาที และทักษะการอ่าน 2 ชั่วโมง 30 นาที

3. ผลการศึกษาประสิทธิภาพของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน มีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

3.1 การประเมินผลจากการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยประเมินความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริง เพื่อประเมินความสามารถจากผลการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ผลการศึกษาพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริงโดยภาพรวมของนักศึกษาทุกคน

อยู่ในระดับระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 จากคะแนนเต็ม 5.00 รวมทั้งพบว่า นักศึกษาทุกคนได้คะแนนเฉลี่ยรวมไม่ต่ำกว่า 3.51 ถือว่าผ่านเกณฑ์ โดยจำแนกเป็นรายทักษะ ดังนี้

3.1.1 ทักษะการฟัง พบว่า นักศึกษาได้คะแนนทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ด้านทักษะการฟัง ไม่ต่ำกว่า 3.51 คะแนน ถือว่าผ่านเกณฑ์ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในทักษะการฟังโดยรวมเท่ากับ 4.42 จากคะแนนเต็ม 5.00

3.1.2 ทักษะการพูด พบว่า นักศึกษาได้คะแนนทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ด้านทักษะการพูด ไม่ต่ำกว่า 3.51 คะแนน ถือว่าผ่านเกณฑ์ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในทักษะการพูดโดยรวมเท่ากับ 4.42 จากคะแนนเต็ม 5.00

3.1.3 ทักษะการอ่าน พบว่า นักศึกษาได้คะแนนทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ด้านทักษะการอ่าน ไม่ต่ำกว่า 3.51 คะแนน ถือว่าผ่านเกณฑ์ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในทักษะการอ่านโดยรวมเท่ากับ 4.47 จากคะแนนเต็ม 5.00

3.1.4 ทักษะการเขียน พบว่า นักศึกษาทุกคนได้คะแนนทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ด้านทักษะการเขียน ไม่ต่ำกว่า 3.51 คะแนน ถือว่าผ่านเกณฑ์ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในทักษะการเขียนโดยรวมของนักศึกษาทุกคนในระดับมาก ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 จากคะแนนเต็ม 5.00

3.2 การประเมินความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ผลการศึกษาพบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับ มากที่สุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดคือ 3.51 (ระดับมาก) พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจทุกข้อสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ สามารถนำผลมาอภิปรายได้ดังนี้

1. การประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน มีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผลการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน จากอาจารย์ผู้สอนใน

สถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และมหาวิทยาลัยตาปี ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 291 คน พบว่า ทักษะการพูด เป็นทักษะที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด (PNI = .49) ทักษะการเขียน (PNI = .46) ทักษะการฟัง และทักษะการอ่าน (PNI = .42) โดยนำเสนอผลความต้องการจำเป็นรายข้อของแต่ละทักษะดังนี้

1.1 ทักษะการพูด พบว่า มีความต้องการจำเป็นลำดับหนึ่ง PNI = .49 เมื่อพิจารณาลำดับความต้องการจำเป็นรายข้อ พบว่า ลำดับหนึ่ง คือ การออกเสียงคำที่มี “ร , ล” ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนักศึกษาเคยได้ยินและจำเสียงพูดผิด ๆ อาจเป็นการพูดตามเสียงของคนใกล้ขีด หรือการพูดตามสำเนียงท้องถิ่น แล้วนำเสียงพูดนั้นมาใช้กับภาษากลาง สอดคล้องกับที่ หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2511 : 42) ได้กล่าวไว้ว่า “สิ่งที่น่าห่วงใยที่สุด คือ การที่ภาษาไทยกำลังสูญเสียพยัญชนะเสียงหนึ่งไปจากภาษา คือ เสียง ร ถ้าสังเกตคนไทยอายุ 30 ลง มา มีน้อยคนที่จะใช้เสียง ร เป็นเสียงที่ใช้ตามปกติในเวลาพูด จะใช้เมื่อระมัดระวังเป็นพิเศษ” ทั้งนี้ รวมถึงการออกเสียงคำควบกล้ำที่มีลำดับความต้องการจำเป็นรายข้ออยู่ที่ลำดับสาม สอดคล้องกับงานวิจัยของปราโมทย์ ชูเดช (2548 : 38) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างแบบฝึกอ่านออกเสียงคำควบกล้ำสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการฝึกการอ่านออกเสียงควบกล้ำมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากก่อนการฝึก 72.7 เป็น 95.2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กล่าวถึงปัญหาการออกเสียงคำควบกล้ำว่า นักศึกษาอุดมศึกษาส่วนใหญ่ยังออกเสียงควบกล้ำไม่ถูกต้องชัดเจนส่งผลให้ไม่สามารถสื่อความหมายได้ตรงตามวัตถุประสงค์ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญด้านการสื่อสาร ทั้งนี้ยังเป็นปัญหาสำคัญในระดับชาติที่ต้องเร่งแก้ไข นอกจากนี้ ในส่วนความต้องการจำเป็นในลำดับสอง คือ การเลือกสรรถ้อยคำที่ใช้ในการพูด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากคำในภาษาไทยมีระดับของคำ ซึ่งส่งผลต่อการนำไปใช้ในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน เมื่อนักศึกษาขาดการเรียนรู้ในเรื่องการใช้ถ้อยคำจึงไม่สามารถเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ กิตติชัย พินโน และอมรชัย คหกิจโกศล (2554 : 203-204) ที่กล่าวว่า การใช้ภาษาให้เหมาะสมกับกาลเทศะผู้พูดจะต้องใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์และความนิยมของกลุ่มผู้ฟัง เพราะนอกจากภาษาจะเป็นสื่อให้ผู้ฟังเข้าใจเรื่องราวแล้วภาษายังสื่อให้เห็นถึงรสนิยม ระดับการศึกษาของผู้พูดอีกด้วยหลักสำคัญก็คือผู้พูดควรใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบุคคล สถานที่ และโอกาส

1.2 ทักษะการเขียน พบว่า มีลำดับความต้องการจำเป็นลำดับสอง มีค่า PNI = .46 เมื่อพิจารณาลำดับความต้องการจำเป็นรายข้อ พบว่า ลำดับหนึ่ง คือ การเขียนสะกด

คำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลายสาเหตุ เช่น นักศึกษาออกเสียงคำผิดจึงส่งผลต่อการเขียนสะกดคำผิด นักศึกษาเขียนผิดเพราะขาดการฝึกเขียน นักศึกษาใช้แนวเทียบผิด หรือขาดความใส่ใจในการเขียนสะกดคำ เช่นเดียวกับผลความต้องการจำเป็นลำดับสอง คือ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเว้นวรรค ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาขาดความรู้ในด้านดังกล่าว จึงส่งผลให้ขาดการฝึกฝน และใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเว้นวรรคได้ไม่ถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุณฑิกา ซาพิมล (2560 : 47) ที่ได้ศึกษาเรื่องการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในระดับอุดมศึกษา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่สามารถเขียนคำทับศัพท์ที่ถูกต้องได้ อีกทั้งยังไม่สามารถสะกดคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้เช่นกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวันชัย แก้วหนูนวล และภัสร์ธีรา ฉลองเดช (2561 : 1) ที่ได้ศึกษาเรื่องลักษณะข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาไทย: กรณีศึกษาการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ผลการวิจัยพบว่า ข้อผิดพลาดด้านอักขรวิธีมี 3 ประเภท คือ การสะกด การันต์ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเว้นวรรค ข้อผิดพลาดด้านการใช้คำมี 4 ประเภท คือ การใช้คำผิดความหมาย การใช้คำ ผิดหน้าที่การใช้คำ ฟุ่มเฟือย และการใช้ภาษาพูดในภาษาเขียน ส่วนข้อผิดพลาดด้านการใช้ประโยคมี 3 ประเภท คือ การใช้ประโยคไม่ถูกต้องสมบูรณ์ การใช้ประโยคที่เรียงคำหรือกลุ่มคำผิดตำแหน่ง และการใช้ประโยคที่เป็นสำนวนภาษาต่างประเทศ เช่นเดียวกับรายงานการวิจัยของ ธนุ ทดแทนคุณ และปวีณา จันทรสุวรรณ. (2558 : 61) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องข้อบกพร่องในการเขียนภาษาไทย : กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า พบข้อบกพร่องในการใช้คำมากที่สุด แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ ได้แก่ การสะกดคำผิดเพราะใช้พยัญชนะและสระผิด การวางรูปวรรณยุกต์ผิดที่ การผันวรรณยุกต์ไม่ถูกต้อง และ การใส่ตัวการันต์ผิด ลักษณะที่พบมากที่สุด ได้แก่ การสะกดคำผิดเพราะใช้พยัญชนะและสระผิด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รสริณ ดิษฐบรรจง (2561 : 39-52) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาจีนจาก Guangxi Agricultural Vocational College มณฑลกว่างซี สาธารณรัฐประชาชนจีน ที่มาฝึกอบรมโครงการภาษาและวัฒนธรรมไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับชาวต่างประเทศที่มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บันทึกประจำวันของนักศึกษาจีน ระยะเวลา 5 เดือน จำนวน 22 ฉบับ รวม บันทึกประจำวันทั้งสิ้น 153 วัน ผลการวิจัยพบปัญหาการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาจีน 6 ประเด็น ดังนี้ 1) การสะกดคำ 2) การใช้คำ 3) การใช้ประโยค 4) การใช้สำนวน 5) การใช้ตัวเลข 6) การเว้นวรรคตอนและการใช้เครื่องหมายวรรคตอน

1.3 ทักษะการฟัง มีลำดับความต้องการจำเป็นลำดับสาม PNI = .42 เมื่อพิจารณาลำดับความต้องการจำเป็นรายชื่อ พบว่า ลำดับหนึ่ง คือ จับใจความสำคัญ ลำดับต่อมา คือ การตีความ และ การวิเคราะห์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาขาดความรู้และหลักการจับใจความสำคัญ ตีความ และวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรวัดณ์ เพชรรัตน์ (2555 : 2) ที่ได้ศึกษา เรื่อง ความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการฟังเมื่อเรียงลำดับจากระดับดีมากที่สุดไปหาระดับต่ำ พบว่าอยู่ในลำดับที่สอง ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้กล่าวถึงปัญหาการฟัง สรุปได้ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นกับการฟังของผู้เรียน เช่น ฟังไม่เข้าใจ ฟังไม่รู้เรื่อง แม้เป็นเรื่องง่าย ผู้เรียนก็ต้องซักถามและให้ผู้สอนอธิบายซ้ำ บางครั้งผู้เรียนฟังข้อความพอรู้เรื่องแต่จับประเด็นไม่ได้ สรุปความไม่เป็น ไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ สำนวน และเนื้อเรื่อง

1.4 ทักษะการอ่าน มีลำดับความต้องการจำเป็นลำดับสาม PNI = .42 ซึ่งมีลำดับ ความต้องการจำเป็นเท่ากับทักษะการฟัง เมื่อพิจารณาลำดับความต้องการจำเป็นรายชื่อ พบว่า ลำดับหนึ่ง คือจับใจความสำคัญ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจับใจความถือเป็นหัวใจของการอ่าน ซึ่งนักศึกษาอาจขาดความรู้ในเรื่องหลักการจับใจความสำคัญ ตลอดจนนักศึกษายังมีปัญห การอ่านหนังสือน้อย จึงส่งผลต่อการอ่าน สอดคล้องกับ ศิริวรรณ เสนา (2541 : 40) ที่ได้กล่าวว่ ความเข้าใจในการอ่านถือเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน เพราะถ้าผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจในสิ่งที่อ่านและไม่สามารถจับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่านได้ ผู้อ่านก็ไม่สามารถที่จะนำสาระความรู้ และข้อเสนอบอกไปใช้ปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้ การอ่านนั้นถือเป็นการอ่านที่ไม่สมบูรณ์ ลำดับ ความต้องการจำเป็นต่อมา คือ การตีความ และการวิเคราะห์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาไม่ เข้าใจหลักการตีความ และวิเคราะห์สารจากการอ่าน จึงทำให้การอ่านไม่สัมฤทธิ์ผล สอดคล้องกับ ณรงค์ฤทธิ์ ศักดารณรงค์ (2537 : 50) ที่ได้กล่าวว่ปัญหาการอ่านของนักเรียนใน โรงเรียนที่อ่าน แล้วไม่เข้าใจความหมายแยกใจความสำคัญหรือสรุปใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์ ตีความจากเรื่องที่อ่านได้ อีกทั้งไม่มีนิสัยรักการอ่าน ทำให้ขาดโอกาสใน การแสวงหาความรู้จากหนังสือ เป็นผลให้ ความรู้ทางวิชาการและด้านอื่นๆ ด้อยลงไป ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของวัสถิกา รุมาคม (2556 : 115) ที่ได้ศึกษา เรื่อง พฤติกรรมการอ่านหนังสือ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานี ผลการวิจัย พบว่า ในด้านปริมาณ นักศึกษามหาวิทยาลัย ปทุมธานีส่วนใหญ่อ่านหนังสือในปริมาณน้อยถึงปานกลาง

2. การสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ผลการสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการนำผลการ สัมภาษณ์นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 รวมทั้งผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งเป็นผู้ใช้บัณฑิตของผู้สำเร็จการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ในปี การศึกษา 2560 เกี่ยวกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มภาคใต้ตอนบน กระทั่งทำให้ได้แนวทางเพื่อนำมาเขียนเป็นข้อคำถามในแบบประเมินสภาพ ปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้จากการประเมิน ซึ่งเป็นผลของลำดับ ความต้องการจำเป็นมาสร้างเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการ สื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ประกอบด้วย 8 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมฟังเข้าใจเก็บไว้เป็นความรู้ 2) กิจกรรมฟังแล้วคิดพินิจเหตุผล 3) กิจกรรมพูดดีมี ศิลปะอักษรชัดเจน 4) กิจกรรม พูดดี บุคลิกภาพดี มีเสน่ห์ 5) กิจกรรม อ่านดูรู้ดีมีประโยชน์ 6) กิจกรรมอ่านพินิจ คิดวิเคราะห์ 7) กิจกรรมรู้วันนี้มีโอกาสใช้วันหน้า และ 8) กิจกรรมเขียนดีมี ความหมาย ซึ่งมีคุณภาพสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ โดยพิจารณาจากการสนทนากลุ่ม (Focus group) พบว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับลำดับความ ต้องการจำเป็นในแต่ละทักษะ

ผู้วิจัยเริ่มจากการนำผลที่ได้จากการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความ คาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ ตอนบน ซึ่งมีผลของลำดับความต้องการจำเป็นในแต่ละทักษะมาสร้าง (ร่าง) กิจกรรมเสริม หลักสูตร โดยพัฒนาขึ้นจากการนำแนวคิด Active Learning ซึ่งใช้ปัญหาคือผลความต้องการ จำเป็นที่ผ่านการประเมินเป็นฐาน และผนวกกรรมกับแนวคิดการเรียนรู้ตามทฤษฎีของบลูม Bloom's Taxonomy ในด้านพุทธิพิสัย ซึ่งมีทั้งหมด 6 ระดับ ได้แก่

1. ความรู้ (Knowledge) คือ ความสามารถในการเก็บรักษามวล ประสพการณ์ต่างๆ จากการที่รับรู้ไว้และระลึกสิ่งนั้นได้
2. ความเข้าใจ (Comprehension) คือ ความเข้าใจเป็นความสามารถในการ จับใจความสำคัญ และสามารถแสดงออกมาในรูปของการแปลความ ตีความ คาดคะเน ขยาย ความเป็นต้น

3. การนำความรู้ไปประยุกต์ (Application) คือ การนำไปใช้เป็นส่วนที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ประสบการณ์ไปใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้ ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจ จึงจะสามารถนำไปใช้ได้

4. การวิเคราะห์ (Analysis) คือ ความสามารถในการคิดหรือแยกแยะเรื่องราวสิ่งต่างๆ ออกเป็นส่วนย่อย เป็นองค์ประกอบที่สำคัญได้ และมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนที่เกี่ยวข้องกัน

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) คือ ความสามารถในการที่ผสมผสานส่วนย่อยๆ เข้าเป็นเรื่องราวเดียวกันอย่างมีระบบ เพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ที่สมบูรณ์และดีกว่าเดิม อาจเป็นการถ่ายทอดความคิดออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย

6. การประเมินค่า (Evaluation) คือ ความสามารถในการตัดสินใจ ตีราคา หรือสรุปเกี่ยวกับคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ออกมาในรูปของ คุณธรรมอย่างมีกฎเกณฑ์ที่เหมาะสม

ผู้วิจัยนำทั้ง 6 ระดับมาเป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายของแต่ละกิจกรรม โดยกิจกรรมเสริมหลักสูตรแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 บทนำ ตอนที่ 2 รายละเอียดการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตอนที่ 3 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ประกอบด้วย 8 กิจกรรม 14 ชั่วโมง เป็นกิจกรรมลักษณะผสมผสานระหว่าง การบรรยายและการฝึกปฏิบัติ และการประเมินผลซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละกิจกรรม ผู้วิจัยนำฉบับ (ร่าง) กิจกรรมเสริมหลักสูตรไปประเมินเพื่อหาประสิทธิภาพ โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group) เป็นวิธีการหลักและเพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้ได้ผลถูกต้องแม่นยำตามหลักการของการวิจัยเชิงคุณภาพ ส่วนทางด้านการจัดกิจกรรม 8 กิจกรรม ได้นำเสนอหัวข้อรายละเอียดในการเขียนโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยจำแนกเป็นหัวข้อ ดังนี้ 1) ชื่อโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร 2) ผู้รับผิดชอบกิจกรรมเสริมหลักสูตร 3) หลักการและเหตุผล 4) จุดมุ่งหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตร 5) เป้าหมาย 6) แผนปฏิบัติงาน 7) ผู้เข้าร่วมโครงการ 8) สถานที่ 9) ระยะเวลา 10) งบประมาณ 11) สื่อและวัสดุอุปกรณ์ 12) ผลที่คาดว่าจะได้รับ 13) ประเมินผล สอดคล้องกับใจจริง บุญเรืองรอด (2536: 19-20) ได้กล่าวถึง การจัดทำโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยจำแนกเป็นหัวข้อ ดังนี้ 1) ชื่อโครงการ 2) ผู้รับผิดชอบโครงการ ให้ระบุผู้รับผิดชอบโครงการในรูปของบุคคลหรือหน่วยงาน 3) หลักการและเหตุผล ให้ระบุหลักการและเหตุผลที่แสดงถึงความจำเป็นที่ต้องทำโครงการนี้ 4) วัตถุประสงค์ ให้ระบุว่าการดำเนินงานโครงการนี้เป็นไปเพื่ออะไร 5) เป้าหมาย ให้ระบุว่าการดำเนินโครงการตามวัตถุประสงค์นั้นจะให้บรรลุในระดับใด 6) แผนปฏิบัติงาน ให้ระบุวิธีการและกิจกรรมที่ดำเนินการเป็นการเรียงตามคาบเวลา โดยอาจจำแนกกิจกรรมเป็น 3 ชั้น คือ ชั้นเตรียม ชั้นปฏิบัติ และชั้น

ประเมินผล 7) สถานที่ ให้ระบุสถานที่ในการจัดกิจกรรม 8) วันเวลา ให้ระบุวันและเวลาของการจัดกิจกรรม 9) วัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์ที่ต้องการใช้ควรชี้แจงด้วยว่าอุปกรณ์ที่ต้องการใช้นั้นคืออะไร จำนวนเท่าไร 10) งบประมาณ ให้ระบุค่าใช้จ่ายที่ต้องการใช้ทั้งหมด 11) ผลที่คาดว่าจะได้รับ ให้ระบุว่าการดำเนินโครงการนี้คาดว่าจะได้รับผลอะไรบ้าง 12) แนวทางการประเมินผล ให้ระบุแนวทางการประเมินผลไว้เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาเครื่องมือประเมินผลต่อไป นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ จีระวัฒน์ วีรังกร (2542: 38) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมในสถาบันอุดมศึกษาว่า สามารถทำให้นักศึกษาทำงานร่วมกัน โดยมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนรู้จักการควบคุมอารมณ์ นอกจากนี้สถาบันอุดมศึกษายังมีบทบาทหน้าที่พัฒนาคนให้มีคุณลักษณะเป็นกำลังคน (Manpower) โดยการผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองทางด้านมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานวิชาการและตอบสนองความต้องการของการศึกษาการอุดมศึกษาจึงต้องมุ่งทั้งในเรื่องการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมนอกหลักสูตรควบคู่กันไปด้วยเพื่อที่จะทำให้นักศึกษาสำเร็จเป็นบัณฑิตที่เพียบพร้อมไปด้วยความรู้ความสามารถ วิจารณ์ญาณ เสียสละต่อส่วนรวม มีคุณธรรม และสุขภาพอนามัยแข็งแรง ส่งผลไปสู่การเป็นบัณฑิตที่มีความสมบูรณ์ทุกด้าน และในการพัฒนานักศึกษาให้สมบูรณ์นั้นสถาบันอุดมศึกษาต้องคำนึงถึงกิจกรรมที่สามารถหล่อหลอมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ในหลายด้าน เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความสามารถในด้านต่าง ๆ สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการ วิชาชีพ และวิชาชีพให้ยั่งยืน

3. ประสิทธิภาพของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

3.1 การประเมินผลการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

3.1.1 ทักษะการเขียน พบว่า นักศึกษาทุกคนได้คะแนนทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ด้านทักษะการเขียน ไม่ต่ำกว่า 3.51 คะแนน ถือว่าผ่านเกณฑ์ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านทักษะการเขียนโดยรวมของนักศึกษาทุกคนในระดับมาก ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 จากคะแนนเต็ม 5.00 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กิจกรรมเขียนดีมีความหมาย เป็นกิจกรรมที่นักศึกษาได้ฝึกพิจารณาการใช้คำที่ขัดแย้งกัน ใช้คำผิดความหมายใช้คำฟุ่มเฟือย และใช้สำนวนภาษาต่างประเทศ ซึ่งจากการร่วมกันอภิปรายเพื่อให้นักศึกษาประเมินค่ากิจกรรมที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้คำในด้านต่างๆ พบว่า นักศึกษาเห็นความสำคัญและเห็นประโยชน์ในการ

เรียนรู้ด้านการใช้คำ เพราะในปัจจุบันนักศึกษาส่วนใหญ่มักใกล้ขีดและใช้คำเพื่อสื่อสารผ่านทางสังคมออนไลน์จึงส่งผลให้เกิดการใช้คำที่ผิด และเมื่อต้องการใช้คำเพื่อสื่อสารโดยเฉพาะการเขียนทำให้เลือกใช้คำได้ไม่เหมาะสม เมื่อนักศึกษาได้ฝึกทำกิจกรรมดังกล่าวที่เน้น การฝึกเรื่องการใช้อำนาจจึงเกิดความสนใจ เนื่องจากเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อตนเอง เมื่อเกิดความสนใจในการเรียนรู้จึงส่งผลต่อค่าคะแนนเฉลี่ยที่สูงในกิจกรรมดังกล่าว สอดคล้องกับรัจวีร์ นพเกตุ (2540) ที่ได้กล่าวถึงด้านความสนใจ (Interest) ว่าเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกในทางที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งจะทำให้แนวโน้มของพฤติกรรมเป็นไปในทางที่ดี นอกจากนี้ อาจเนื่องมาจากกิจกรรมทักษะการเขียนที่จัดขึ้น ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมภายใต้การใช้แนวคิด Active Learning ผสมกับแนวคิดการเรียนรู้ตามทฤษฎีของบลูม Bloom's Taxonomy ในด้านพุทธิพิสัย ซึ่งมีทั้งหมด 6 ระดับ จึงอาจส่งผลให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้จากสิ่งที่สนใจร่วมด้วยการได้ฝึกปฏิบัติผ่านกิจกรรมที่สร้างขึ้นภายใต้แนวคิดที่เน้นให้เกิดการเรียนรู้ใน 6 ระดับ จึงส่งผลให้กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านทักษะการเขียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ เดชดนัย จุ้ยชุม, เกษรา บ่าวเข้มซ้อย และศิริกัญญา แก่นทอง ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องทักษะการคิดของนักศึกษาในรายวิชาทักษะการคิด (Thinking Skills) รหัสวิชา 11-024-112 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ด้วยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Active Learning) ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมทางการเรียนของนักศึกษาหลังการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมดีขึ้นทั้งในด้านการทำงาน เป็นกลุ่ม การแสดงความคิดเห็น และ การแสดงออกเพื่อสะท้อนความคิดเห็นร่วมกัน 2) คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลัง เรียนของนักศึกษา สูงกว่าก่อนเรียน และ 3) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ระดับมาก

3.1.2 ทักษะการอ่าน พบว่า นักศึกษาทุกคนได้คะแนนทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ด้านทักษะการอ่าน ไม่ต่ำกว่า 3.51 คะแนน ถือว่าผ่านเกณฑ์ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านทักษะการอ่านโดยรวมของนักศึกษาทุกคนในระดับมาก ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 จากคะแนนเต็ม 5.00 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กิจกรรมอ่านดูรู้ดีมีประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่เน้นการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ซึ่งเรื่องขนาดกลาง และเรื่องขนาดยาวที่นำมาให้นักศึกษาได้อ่านเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของนักศึกษา รวมทั้งในการจัดกิจกรรมได้เริ่มต้นกิจกรรมด้วยทักษะการฟัง ซึ่งเป็นการฟังเพื่อจับใจความสำคัญเช่นเดียวกันจึงทำให้นักศึกษาได้ทราบถึงกระบวนการจับใจความสำคัญและได้ฝึกการจับใจความสำคัญ ทำให้เมื่อทำกิจกรรมอ่านดูรู้ดีมีประโยชน์ ซึ่งเป็นกิจกรรมการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ นักศึกษาจึงสามารถทำได้ดี ทั้งนี้เพราะได้ผ่านการฝึกปฏิบัติแล้ว สอดคล้องกับกฎแห่งการฝึกหัด (The Law of Exercise or Repetition) ของ

ธอร์นไดค์ (Edward L.Thorndike อ้างใน อารี พันธุ์มณี. 2540 : 122) ที่กล่าวว่า การที่ผู้เรียนได้ฝึกหัดหรือกระทำซ้ำๆ บ่อยๆ ย่อมทำให้เกิดความสมบูรณ์ ถูกต้อง นอกจากนี้ยังพบว่า จากการสังเกตบรรยากาศในห้องขณะที่นักศึกษากำลังปฏิบัติกิจกรรมการอ่านนั้น นักศึกษามีสมาธิและมีความตั้งใจ จึงส่งผลต่อคะแนนทักษะการอ่าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ผ่องใส เพ็ชรรักษ์, อาทร จิตสุนทรชัยกุล และศิริรัตน์ แจ้รักษ์สกุล. 2555 : 63-67) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแต่ละด้าน (จากทั้งหมด 10 ด้าน) การมีสมาธิต่อการเรียน มีผลเป็นลำดับที่ 4

3.1.3 ทักษะการฟัง พบว่า นักศึกษาทุกคนได้คะแนนทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ด้านทักษะการฟัง ไม่ต่ำกว่า 3.51 คะแนน ถือว่าผ่านเกณฑ์ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านทักษะการฟังโดยรวมของนักศึกษาทุกคนในระดับมาก ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 จากคะแนนเต็ม 5.00 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทักษะการฟัง เป็นกิจกรรมที่จัดเป็นลำดับแรก เพราะการฟังเป็นทักษะที่ต้องใช้สมาธิ ซึ่งการมีสมาธิเป็นพื้นฐานของพฤติกรรมการฟังที่ดี ช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมจึงอาจมีผลต่อสมาธิของนักศึกษา และคะแนนที่ปรากฏ สอดคล้องกับ อรอนงค์ ตั้งก่อเกียรติ และคณะ (ม.ป.ป. : 99) ที่ได้กล่าวถึงแนวทางการฟังเพื่อการสัมฤทธิ์ผลว่า ผู้ฟังสามารถรับสารได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการ หากผู้ฟังมีสมาธิและความตั้งใจ และสอดคล้องกับ อุดมศิลป์ ปิ่นสุข (2553 : ออนไลน์) ที่ได้กล่าวว่าสมาธิของชั้นเรียนจะเพิ่มตามอายุ วุฒิภาวะ และความรับผิดชอบ เช่น กลุ่มเด็กเล็กอาจมีสมาธิเพียง 3-5 นาทีที่จะอดทนฟังครูสอนเท่านั้น กลุ่มนิสิตป.ตรี อาจมีสมาธิประมาณ 20-30 นาที ส่วนนิสิตป.โท-เอก อาจมีสมาธิประมาณ 45-60 นาที ในขณะที่คณาจารย์ ผู้บริหาร อาจมีสมาธิต่อเนื่องยาวนาน 3-4 ชั่วโมง นอกจากนี้อาจเนื่องมาจากการเนื้อหาในการจัดกิจกรรม และวิธีการที่ใช้ในการจัดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นจากการนำแนวคิด Active Learning ผสมรวมกับแนวคิดการเรียนรู้ตามทฤษฎีของบลูม Bloom's Taxonomy ในด้านพุทธิพิสัย จึงส่งผลให้การจัดกิจกรรมมีความน่าสนใจ และส่งผลให้บรรยากาศในห้องเรียนไปเป็นด้วยความสนุกสนาน จึงทำให้นักศึกษาตั้งใจปฏิบัติกิจกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรภา คำทา (2558 : 1528) ที่ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของอาจารย์กับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ข้อหนึ่ง คือ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทยญี่ปุ่น ผลการวิจัยข้อหนึ่ง พบว่า พฤติกรรมการสอนของ

อาจารย์ คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการเตรียมการสอน ด้านบรรยากาศในห้องเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล

3.1.4 ทักษะการพูด พบว่า นักศึกษาทุกคนได้คะแนนทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ด้านทักษะการพูด ไม่ต่ำกว่า 3.51 คะแนน ถือว่าผ่านเกณฑ์ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านทักษะการพูดโดยรวมของนักศึกษาทุกคนในระดับมาก ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 จากคะแนนเต็ม 5.00 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมพูดดี บุคลิกภาพดี มีเสน่ห์ เป็นกิจกรรมที่เน้น ด้านบุคลิกภาพกับการพูดซึ่งมีการประเมินผลโดยให้นักศึกษาประเมินตนเอง หลังจากที่ได้ร่วมกิจกรรมซึ่งก่อนหน้านั้นนักศึกษาแต่ละคนจะประเมินตนเอง เพื่อนๆ ในห้องจะช่วยกันประเมินเพื่อให้แต่ละคนเห็นแนวทางในการประเมิน การประเมินตัวเองถือเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักศึกษาสามารถทำความเข้าใจกับจุดแข็งและจุดอ่อนในด้านบุคลิกภาพของตนเอง ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาในด้านดังกล่าว สอดคล้องกับอรนุช ศรีสะอาด (2554 : ออนไลน์) ที่ได้กล่าวว่าการประเมินตนเอง หมายถึง กระบวนการประเมินหรือตัดสินใจของผู้เรียนว่าตนเองสามารถปฏิบัติได้ตามเกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาจุดอ่อนของตนเองให้ดีขึ้น แต่หากจะพิจารณาในส่วนของค่าเฉลี่ยกิจกรรมพูดดี บุคลิกภาพดี มีเสน่ห์ ซึ่งได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่ากิจกรรมอื่น อาจอธิบายได้ด้วยวิธีการประเมินผล เพราะการประเมินผลด้วยวิธีการประเมินตนเองอาจมีผลต่อการตัดสินใจในการให้คะแนนของนักศึกษาบางคน ซึ่งเมื่อต้องประเมินตนเองนักศึกษาบางคนอาจเกิดความรู้สึกว่าตนเองต้องการพัฒนาในหัวข้อดังกล่าว จึงให้คะแนนตนเองต่ำกว่าระดับความสามารถจริงๆ จึงทำให้กิจกรรมนี้นักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่ากิจกรรมอื่นๆ สอดคล้องกับวณัฐย์ พุฒนาถ (2560 : ออนไลน์) ที่กล่าวว่าคนเก่งๆ ทั้งหลายมักจะประเมินตัวเองต่ำกว่าความเป็นจริง ตรงนี้อาจจะเป็นทัศนคติส่วนหนึ่งที่ผลักดันให้คนเก่งพัฒนาตัวเองได้เรื่อยๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิราภรณ์ กรุดปทุม และวรพล วิแหลม (2559 : 467) ที่ได้ศึกษาเรื่องการประเมินความสามารถตนเองของนักศึกษาแพทย์ระดับปรีคลินิกตามกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ระดับปริญญาตรีกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและคุณลักษณะบัณฑิตแพทย์อันพึงประสงค์ ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาประเมินความสามารถด้านความรู้ของตนเองมีคะแนนน้อยกว่าทุกด้าน

3.2 การประเมินความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะ ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน พบว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมโดยสร้างบรรยากาศให้มีความเป็นกันเองทำ ให้ลดความตึงเครียด ทั้งยังเน้นให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม ทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ ตามทฤษฎีของบลูม Bloom's Taxonomy ในด้านพุทธิพิสัยทั้ง 6 ด้าน โดยเฉพาะในด้านที่ 6 คือ การประเมินค่า (Evaluation) ซึ่งเป็นด้านสุดท้ายในกระบวนการเรียนรู้ พบว่า เมื่อให้นักศึกษาได้ ร่วมกันอภิปรายในห้อง รวมทั้งได้เขียนตอบเพื่อประเมินค่าในทักษะต่างๆ นักศึกษาให้ความเห็นว่า ทุกกิจกรรมมีประโยชน์ต่อทักษะการสื่อสาร เพราะในชีวิตประจำวันไม่สามารถปฏิเสธการใช้ทักษะ ภาษาไทยเพื่อสื่อสารได้ การได้ฝึกฝนในทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ช่วยสร้าง เสริมให้เกิดการพัฒนา ซึ่งเป็นผลดีจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร สอดคล้องกับวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2538: 150-151) ที่กล่าวว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ มีประสบการณ์ด้านการทำงานร่วมกับกลุ่ม สามารถเสนอความคิดเห็น แสดงตน แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น พัฒนาความเข้าใจร่วมกัน พัฒนาความเป็นผู้นำ เสริมสร้างความสามัคคีระหว่างหมู่ นักศึกษา รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักฝึกหัดการทำงานอย่างมีระบบ และฝึกความคิด การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล สอดคล้องกับ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2562 : ออนไลน์) ที่กล่าวว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรซึ่งกำหนดให้นักศึกษาเข้าร่วม 1 ใน 5 ประเภท คือ กิจกรรมเสริมทักษะทางสังคม วิชาการหรือวิชาชีพ และเสริมสร้างสมรรถนะสากลบนพื้นฐานความ เป็นไทย ได้แก่ กิจกรรมในลักษณะส่งเสริมพัฒนาบุคลิกภาพ ความเป็นผู้นำ การเปิดโลกทัศน์สู่ สากล การแสดงออก ทักษะทางภาษา/คอมพิวเตอร์ และส่งเสริมประสบการณ์ทางวิชาชีพ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของจุฬารัตนภรณ์ ธนะแพทย์ (2560 : 170-180) ได้วิจัยเรื่องความพึง พอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลสภาพปัจจุบันไปใช้

จากการประเมินสภาพปัจจุบันของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลไปใช้ ดังนี้

1. จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของทักษะการฟัง พบว่า การจับใจความสำคัญ เรื่องขนาดยาวมีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาภาษาไทยเพื่อ การสื่อสารในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนทั้ง 5 ควรมีการศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อนเกี่ยวกับ

ทักษะการฟังของนักศึกษา เพื่อวางแผนจัดกิจกรรมให้มีความเหมาะสมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยการนำกระบวนการจับใจความสำคัญมาใช้ในการสอนเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติ และสามารถนำกระบวนการฟังเพื่อจับใจความสำคัญไปประยุกต์ใช้ทั้งในรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และในรายวิชาอื่นๆ ตลอดจนสามารถนำไปใช้ในการทำงานต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของทักษะการพูด พบว่า การเลือกสรรถ้อยคำในการพูดมีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ ดังนั้นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนทั้ง 5 แห่ง ควรมีการจัดโครงการฝึกอบรมนักศึกษาเกี่ยวกับทักษะการพูด เพื่อให้นักศึกษาได้บูรณาการศาสตร์และศิลป์ในด้านการถ่ายทอดถ้อยคำในการสื่อสาร และในด้านอื่นๆ เกี่ยวกับการพูด นอกจากนี้ อาจมอบหมายให้อาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชานำกระบวนการดังกล่าวไปประยุกต์ใช้กับการพูดเพื่อนำเสนองานของนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมให้นักศึกษาได้นำหลักการพูดที่ถูกต้องไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งสามารถนำไปปรับใช้ในการประกอบวิชาชีพต่อไป

3. จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของทักษะการอ่าน พบว่า การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เรื่องขนาดยาว มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ ดังนั้นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ทั้ง 5 แห่ง ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมโครงการพัฒนาการอ่าน ทั้งนี้ในส่วนของโครงการพัฒนาการอ่านควรเป็นโครงการที่ทางสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนทั้ง 5 แห่งพิจารณาเพื่อมอบหมายว่าควรเป็นการจัดโครงการภายใต้ความรับผิดชอบของหน่วยงานใด ซึ่งอาจเป็นในส่วนของระดับภาควิชา คณะ หรือระดับมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ควรพิจารณาให้เหมาะสมกับบริบทการเข้าร่วมโครงการของนักศึกษาเพื่อเอื้อให้นักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้ในกระบวนการอ่านได้สูงสุด ซึ่งการเรียนรู้ดังกล่าวจะเป็น การเสริมสร้างทักษะการอ่านสำหรับนักศึกษาเพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้ในการเรียนและการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของทักษะการเขียน พบว่า การใช้คำพุ่มเพื่อยในการเขียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนทั้ง 5 ควรนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาแผนการสอนด้านทักษะการเขียน เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้และฝึกฝนข้อบกพร่องในการเขียน ตลอดจนสามารถบูรณาการร่วมกับอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาอื่นๆ โดยควรมีการตรวจสอบการเขียนของนักศึกษาทั้งในรูปแบบการเขียนรายงาน การเขียนตอบข้อสอบ ฯลฯ และอาจใช้การอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียนเกี่ยวกับประเด็นการใช้คำพุ่มเพื่อยในการเขียน เพื่อให้

นักศึกษาได้วิเคราะห์ และทราบลักษณะของข้อบกพร่องในการเขียนของตนเอง ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงแก้ไขให้เกิดการพัฒนาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำกิจกรรมเสริมหลักสูตรไปใช้

จากการสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ดังนี้

1. กิจกรรมเสริมหลักสูตรดังกล่าว ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากผลการประเมินความต้องการจำเป็นของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ซึ่งเมื่อต้องการนำกิจกรรมเสริมหลักสูตรไปใช้ ขอให้พิจารณาบริบทตามสภาพความสามารถของนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อ การนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมและเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่นักศึกษามากที่สุด

2. เมื่อพิจารณารายทักษะ พบว่า ทักษะการพูด เป็นทักษะที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดดังนั้นจึงส่งผลให้กิจกรรมเสริมหลักสูตรดังกล่าวมีจำนวนชั่วโมงของทักษะการพูดมากกว่าทักษะอื่นๆ ซึ่งเมื่อต้องการนำกิจกรรมเสริมหลักสูตรไปใช้ จึงควรพิจารณาให้เหมาะสมกับบริบทการฝึกและระดับความสามารถของนักศึกษา

3. จำนวนชั่วโมงที่ปรากฏในกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้วิจัยกำหนดจากเนื้อหาและรายละเอียดของกิจกรรม ซึ่งเมื่อต้องการนำไปใช้ ขอให้ปรับตามความเหมาะสม โดยเฉพาะทักษะการพูดที่ควรพิจารณาจากจำนวนนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับการทำกิจกรรม

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาระดับความสามารถด้านภาษาไทยของนักศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนารายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ซึ่งเป็นรายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไปที่นักศึกษาทุกคนต้องลงทะเบียนเรียน ทั้งนี้เพื่อให้เนื้อหาของรายวิชาดังกล่าวมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของนักศึกษา

2. เนื่องจากทักษะการสื่อสารเป็นทักษะที่มีความจำเป็นสำหรับการทำงาน จึงควรศึกษาความต้องการจำเป็นด้านทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร โดยการประเมินของผู้ใช้บัณฑิต ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาต่อไป

บรรณานุกรม

- Cronbach, Joseph Lee. (1970). *Essential of Psychological Testing*. 3 rd ed. New York: Haper and Row.
- Escola, Yvonne Henke. (1980). *Certain Effects of Selected Activities of Communicative Competence Training on the Development of German : A Case Study*. Dissertation Abstracts International. (Typed).
- Ferguson, George A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. 5 th ed. New York: McGraw-Hill, Inc.
- Likert, R.A. (1932, May). *Technique for the Measurement of Attitudes*. Arch กระจกวงศึกษาศึกษา. (2546). แนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร. กรุงเทพฯ : กระจกวงศึกษาศึกษา.
- กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). *ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- กิตติชัย พินโน และอมรชัย คหกิจโกศล. (2554). *ภาษากับการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษา ตะวันออก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กฤษฏีกา ซาพิมล. (2560). การเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในระดับอุดมศึกษา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. *วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 14(1). 47-60. มกราคม - เมษายน 2560.
- คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. (2541). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า. 2541.
- คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2551). *ภาษากับการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์. (2552). *ทักษะภาษาไทย (TH0101)*. เชียงราย : โปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- คมชัดลึก. (2560). *วันภาษาไทย 59 สรรพเปลี่ยนแปลงพาใช้ภาษาไม่ถูกต้องขาดความงดงาม*. สืบค้นเมื่อ 15 กันยายน 2560. จาก <http://www.komchadluek.net/news/edu-health/235367>

- จิรนุช วงษ์อารักษ์. (2558). ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารและการจัดการการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิรภา คำทา. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของอาจารย์กับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. 8(2). 1528. พฤษภาคม - สิงหาคม 2558.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์ (2555). การศึกษาความเข้าใจการฟังภาษาไทยของนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. ปรินญานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : สำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. ถ่ายเอกสาร.
- จิตร์จางง สุภาพ. (2528). การพูดระบบการพูด. กรุงเทพฯ : สุทธิสารการพิมพ์.
- จิตร์รัตน์ โพธิ์งามกะ. (2523). การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกษตร. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศกรรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ.
- จุฬารัตน์ ณะแพทย์. (2560). ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี. วารสารวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต. 13(1). 170-180. มกราคม - เมษายน 2560.
- จุฬารัตน์ เสงี่ยม. (2561, 11 กันยายน). สัมภาษณ์โดย เบญจวรรณ ศรีกุล ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ. (2556). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ใจจริง บุญเรืองรอด. (2536). กิจกรรมร่วมหลักสูตรศึกษา 2143202. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ฉัตรอรุณ ต้นนระรัตน์. (2519). หลักวาทการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชาญชัย ศรีไสยเพชร. (2531). วิชา 2143202 กิจกรรมร่วมหลักสูตร. ม.ป.ท. : สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ พระนคร.
- ชูศักดิ์ วรณกุล. (2538). กิจกรรมร่วมหลักสูตร. เชียงใหม่ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- ฐิติรัตน์ อดาว์ลัย. (2538). การฟัง. กรุงเทพฯ : เอกสารประกอบการศึกษาวิชาการใช้ภาษาไทย.
- ณรงค์ฤทธิ์ ศักดารณรงค์. (2537). การเขียนสร้างสรรค์. วารสารวิทยาจารย์. 9(2).50.

- เดชดนัย จ้อยชุม, เกษรา บ่าวเข้มซ้อย และศิริกัญญา แก่นทอง. (2559). ทักษะการคิดของนักศึกษา
ในรายวิชาทักษะการคิด (Thinking Skills) รหัสวิชา 11-024-112 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา
2558 ด้วยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Active Learning). วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 3(2). 48. กรกฎาคม - ธันวาคม 2559.
- ดวงใจ ไทยอุบุญ. (2543). ทักษะการเขียนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ทวี สมหวัง. (2549). ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาไทย. เชียงราย : คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2542). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา.ม.ป.ท. ม.ป.พ.
ทบวงมหาวิทยาลัย. (2543). มาตรฐานกิจการนักศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ทรรศนะ นวลสมศรี. (2561, 8 กันยายน). สัมภาษณ์โดย เบญจวรรณ ศรีกุล ที่มหาวิทยาลัย
วลัยลักษณ์.
- ทัศนีย์ ทานตวณิช (2558). ข้อผิดพลาดในการเขียนเชิงวิชาการของนิสิตสาขาวิชาภาษาไทย
มหาวิทยาลัยบูรพา. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
23(43). กันยายน-ธันวาคม 2558
- ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์. (2525). พุดได้ - พุดเป็น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.
- ธนู ทดแทนคุณ และปวีณา จันทร์สุวรรณ. (2558) รายงานการวิจัยข้อบกพร่องในการเขียนภาษาไทย
: กรณีศึกษานักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี. คณะศิลป
ศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี.
- ธัญญลักษณ์ เหล็กพิมาย. (2561). ปัญหาการใช้ภาษาไทยในหมู่วัยรุ่น. สืบค้นเมื่อ 7 มกราคม 2561.
จาก http://www.uniserv.buu.ac.th/forum2/topic.asp?TOPIC_ID=2578.
- ธีรวัฒน์ กล่าวเกลี้ยง. (2561, 8 กันยายน). สัมภาษณ์โดย เบญจวรรณ ศรีกุล ที่มหาวิทยาลัย
วลัยลักษณ์.
- นวรรรณ พันธเมธา. (2544). คลังคำ. กรุงเทพฯ : อมรินทร์.
- นพดล กรรณิกา. (2560). โพลชี้คนไทยสับสนตัวอักษร ฎ-ฏ แถมใช้ภาษาผิดเพียบ. สืบค้นเมื่อ
10 กันยายน 2560. จาก: <http://news.sanook.com/807232/> .
- นภดล จันทร์เพ็ญ. (2535). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ จำกัด.บุญยงค์ เกศเทศ. (2539).
เขียนไทย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- บุญเหลือ เทพสุวรรณ, ม.ล. (2511). ภาษาไทยเป็นภาษาที่ทันกาลหรือไม่. วารสารปริทัศน์ 5(4).
42-59. มีนาคม-พฤษภาคม 2511.

- เบญจวรรณ ถนอมชยธวัช และคณะ. (2559). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21: ความท้าทายในการพัฒนา
นักศึกษ. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและสาธารณสุขภาคใต้. 2(3). 215 – 216.
พฤษภาคม-สิงหาคม 2559.
- ประกอบ ประพันธ์วิทยา. (2542). ทักษะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร. กรุงเทพฯ :
สถาบันราชภัฏพระนคร.
- ประทีป วาทิกทินกร. (2514). การใช้ภาษา. พระนคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประไพ เชิงฉลาด. (2553). เอกสารคำสอนการพูดการฟังเพื่อสัมฤทธิ์ผล. กรุงเทพฯ :
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- ประภาพรพรณ สุวรรณสุข. (2537). การจัดการโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.
- ปราโมทย์ ชูเดช. (2548). การสร้างแบบฝึกอ่านออกเสียงคำควบกล้ำสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัย
หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. วารสาร มจร.วิชาการ. 9(17). 36-45. กรกฎาคม – ธันวาคม 2548.
- ปัญญิตา ชัยสนธิ. (2548). การพูดเพื่อการประชาสัมพันธ์. อยุธยา : คณะวิทยาการมหาวิทยาลัย
ราชภัฏอยุธยา.
- ปรัชญา อากาศ และการุณนันทน์ รัตนแสนวงษ์. (2542). ทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
(การพูด – การเขียน). กรุงเทพฯ : ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ฝ่ายเทคโนโลยี มหาวิทยาลัย
ศรีปทุม.
- ปรีชา ช้างขวัญยืน. (2517). พื้นฐานของการใช้ภาษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- เปลื้อง ณ นคร. (2542). ศิลปะแห่งการประพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
ประมว สตะเวทิน. (2535). ความสำคัญ วัตถุประสงค์ และประเภทของการสื่อสาร. ใน
คณะกรรมการกลุ่มการผลิตชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร, เอกสารการสอนชุดหลักและ
ทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 1 – 8 (หน้า 7). พิมพ์ครั้งที่ 9. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ผะอบ โปษะกฤษณะ. (2541). ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย : การเขียน การอ่าน การฟังและ
ราชาศัพท์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น.
- ผ่องใส เพ็ชรรักษ์, อาทร จิตสุนทรชัยกุล และศิริรัตน์ แจ็งรักษ์สกุล. (2555). รายงานการวิจัย เรื่อง
การศึกษาพฤติกรรมการเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา สาขาวิชาการ
จัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. มหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิตย์
- พิทยา ลิ้มมณี. (2537). การอ่านตีความ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

- เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย. (2548). หลักการและการใช้สถิติการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวสำหรับการวิจัยทางการพยาบาล = Principles and Using Multivariate Statistics Analysis for Nursing Research. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พรพรรณ สวัสดิ์สิงห์ (2550). รายงานการวิจัย เรื่องข้อบกพร่องในการใช้ภาษาไทยเพื่อสื่อสารในภาษาเขียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเอกชนเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ และวันนอร์ มะทา. (2528). กิจกรรมเสริมหลักสูตร. กรุงเทพฯ อักษรบัณฑิต.
- ภาณี อัดตโสมณ. (2541). เอกสารประกอบการสอนศิลปะการอ่านออกเสียง. พิมพ์ครั้งที่ 2. ภาควิชาภาษาไทยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- มติชนออนไลน์. (2561). วธ.เผยผลสำรวจจวันภาษาไทยแห่งชาติ สวนดุสิตโพลชี้คนไทยมีปัญหา 'พูด-เขียน' มากที่สุด. สืบค้นเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2561. จาก https://www.matichon.co.th/education/news_228272
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. (2560). คู่มือกิจกรรมเสริมหลักสูตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2562. จาก: <http://std.offpre.rmutp.ac.th/wp-content/uploads/2016/03/>
- มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. (2561). ม.วลัยลักษณ์จัดงานวันภาษาไทยปี '58 กระตุ้นเยาวชนไทยใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง. สืบค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2561. จาก: <https://www.wu.ac.th/th/news/7547>
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช. (2540). หลักและทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 1 – 8 (เอกสารประกอบการสอน). กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช. (2561). ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาในปัจจุบัน. สืบค้นเมื่อ 8 สิงหาคม 2561. จาก <http://www.stou.ac.th/offices/Oes/Oespage/Guide/article/n10.html>.
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2562). โครงสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนา นักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2562. จาก: <http://iw.libarts.psu.ac.th/student-affairs/index.php/en/top-acc/acc-unit/psu-ac>
- แมนพาวเวอร์ไทยแลนด์. (2561). ทักษะที่ต้องการสำหรับเด็กจบใหม่...ให้โดดเด่นในองค์กร. สืบค้นเมื่อ 9 สิงหาคม 2561. จาก: <https://www.manpowerthailand.com/tris/content/detail/382>.

- ระเด่น ทักษณา. (2545). การประชาสัมพันธ์ โดยใช้สื่อ “คำพูด”. วารสารเพื่อคุณภาพ (For quality). 8(52): 126-128.กุมภาพันธ์ 2545.
- รัชนี นพเกตุ. (2540). จิตวิทยาการรับรู้. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประกายพริก.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- รุ่งอรุณ เขียวประกอบ. (2549). การศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการสื่อสารทางวิทยาศาสตร์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4. ปรินญานินพนธ์. กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- รสริน ดิษฐบรรจง. (2561). การศึกษาปัญหาการเรียนภาษาไทยของนักศึกษาจีนจาก Guangxi Agricultural Vocational College มณฑลกว่างซี สาธารณรัฐประชาชนจีน. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. 1(1). 39-52. มกราคม - เมษายน 2561.
- วันนอร์ มะทา. (2523). กิจกรรมเสริมหลักสูตร ทฤษฎีและปฏิบัติศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วัลลภ รัฐฉัตรานนท์. (2554). เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา.(2538). กิจกรรมนักศึกษายุคโลกาภิวัตน์. เอกสารทางวิชาการ คณะกรรมการกิจการนักศึกษาสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย.
- วัลลิกา รุมาคม. (2556). พฤติกรรมการอ่านหนังสือของนักศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี. 5(2). 115-121. พฤษภาคม – สิงหาคม 2556.
- วิจิตร อวระกุล. (2545). เพื่อการพูด การฟัง และการประชุมที่ดี. พิมพ์ครั้งที่ 7.มปส.
- วินิจ วรณณอม. (2526).หลักการพูด. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- วิรัช ลภีรัตน์กุล. (2526). วาหนิเทศและวาหนิศิลป์. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- วิลเลียม วิมุกตายน (2540). รูปแบบการฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารทางวาจาสำหรับนักศึกษาพยาบาล. ปรินญานินพนธ์. กศ.ด. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ลักษณะสุภา บางบัวพลู. (2553). งานวิจัยในชั้นเรียน เรื่องการจัดการเรียนการสอน โดยการใช้กระบวนการทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ในรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. วิทยากรจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

วณัฐย์ พุดนาค. (2560). 'Dunning-Kruger effect' อากาการของคนไม่เก่ง ที่มักมั่นใจว่าตัวเองเก่งแล้ว. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2562. จาก: <https://thematter.co/brief/stupid-feel-so-smart/25284>

วชิราภรณ์ กฤษปทุม และวรวพล วิแหลม. (2559). การประเมินความสามารถตนเองของนักศึกษาแพทย์ระดับปริคตินิกตามกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ระดับปริญญาตรีกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและคุณลักษณะบัณฑิตแพทย์อันพึงประสงค์. ธรรมชาติเวชสาร. 16(3). กรกฎาคม-กันยายน 2559.

วันชัย แก้วหนูนวล และ ภัสริธีรา ชลองเดช. ลักษณะข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาไทย: กรณีศึกษาการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์.

วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. 5(2). 1-10. กรกฎาคม – ธันวาคม 2561. รวม

เล่มมณี และคณะ. (2544). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น. กรุงเทพฯ :

สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

วรมน เหยียญสุวรรณ และคณะ. (2548). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ

: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

ศศิธร ธีญลักษณ์นันท์ และคนอื่นๆ (2542). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น. กรุงเทพฯ :

บริษัทเวิร์คเวฟ เอ็ดดูเคชั่น จำกัด.

ศิริวรรณ เสนา. (2541). การศึกษาคุณลักษณะของเนื้อความสำหรับฝึกคัดลายมือที่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านลายมือ และความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.

ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์วิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

ศิวกานท์ ปทุมสูติ. (2540). การอ่านเพื่อชีวิต. กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน แกรมมี่.

ศิริพร ลิ้มตระการ. (2537). โครงการอ่านนอกเวลาในสถาบันการศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ :

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

สวณิต ยมาภัย. (2536). เอกสารการสอนชุดวิชา ภาษาเพื่อการสื่อสาร หน่วยที่ 1 - 8.

พิมพ์ครั้งที่ 10.นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สนิท ตั้งทวี. (2528). ความรู้และทักษะทางภาษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

สนิท สัตโยภาส. (2542). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น. โครงการตำราวิชาการราชภัฏเฉลิม

พระเกียรติ เนื่องในวโรกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุครบ 6 รอบ.

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.

- สหไทย ไชยพันธุ์. (2555). แนวคิดทฤษฎีการพูดสื่อสารในสังคม. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาส-
ราชนครินทร์. 4(3). 140-154. กันยายน – ธันวาคม 2555.
- สุจิตรา จรจิตร. (2527). การฝึกพูดภาษาไทย. สงขลา : ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สุชาดา ฐุสรานนท์. (2555). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการฟังภาษาไทยเพื่อการสื่อสารโดยใช้วิธี
ธรรมชาติสำหรับนักศึกษาชาวเกาหลี. วิทยานิพนธ์. ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- สุรัตน์ ศรีราษฎร์ และคณะ. (2542). การใช้ภาษาไทย 1. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาไทย
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุวีรัตน์ อักษรกาญจน์. (2559). ศึกษาลักษณะข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาชั้นปีที่
3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2558. ราชภัฏเพชรบูรณ์สาร.
18(2). บทคัดย่อ. กรกฎาคม - ธันวาคม 2559.
- สุวีรัตน์ อักษรกาญจน์. (2561, 5 กันยายน). สัมภาษณ์โดย เบญจวรรณ ศรีกุล ที่มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สุวิมล ตีรกานันท์. (2549). การใช้สถิติในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2550). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนา ระบอบ. (2540). กิจกรรมร่วมหลักสูตร. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏพระนคร.
- สมจิต ชีวปรีชา. (2535). วาทวิทยา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์. (2531). หลักนักเขียน. กรุงเทพฯ : เมติคัล มีเดีย.
- สมพร มั่นตะสูต แห่งพิพัฒน์. (2540). การเขียนเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สมภพ เจริญนท. (2542). กิจกรรมร่วมหลักสูตร. นครสวรรค์ : สถาบันราชภัฏนครสวรรค์.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2540). หลักการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- สมศักดิ์ ทองช่วย. (2562). การใช้คำให้ถูกความหมาย. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2560. จาก
<http://www.mwit.ac.th/~saktong/learn6/84.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2551). กิจกรรมนักศึกษากับการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2557. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. (2560). ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การ
เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ อย่างไร. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2560. จาก
www.qlf.or.th/Home/Contents/417
- สำเนียง มณีกาญจน์ และสมบัติ จำปาเงิน. (2553). หลักรักพูด. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ :
เมติคัล มีเดีย.
- โสภณ สาทรรสัมฤทธิ์ผล. (2546). ภาษาไทยเพื่ออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : วังอักษร.
- โสภณ สาทรรสัมฤทธิ์ผล. (2555). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- อนันท์ งามสะอาด. (2561). เป้าหมายสำคัญของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนานักศึกษา
อาชีวศึกษา. สืบค้นเมื่อ 24 พฤษภาคม 2561, จาก <http://www.moe.go.th/main2/plan/p-r-b42-01.html>
- อักษร ธัญญะวานิช และปริญญา บันสุวรรณ์ (2556). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของ
นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยวิธีการเรียนรู้
แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอร์ 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- อัญชลี จันทรเสม และคณะ. (2559). ทักษะในศตวรรษที่ 21 กับการจัดการศึกษาภาษาต่างประเทศ:
จากนโยบายถึงผู้สอน. วารสารบรรณศาสตร์มศว. 9(2). 115. กรกฎาคม - ธันวาคม 2559.
- อัมพร (พงษ์ชา) แก้วสุวรรณ์. (2522). วิชาการพูด. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- อุดมศิลป์ ปิ่นสุข. (2553). วิจัยชั้นเรียน ตอนที่ 1 สมาชิกของชั้นเรียน. สืบค้นเมื่อ 30 พฤษภาคม 2562,
จาก <http://www.gotoknow.org/posts/294111>
- อรนุช ศรีสะอาด. (2554). การประเมินตนเอง (Self-Assessment). สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2562
จาก: https://edu.msu.ac.th/jem/home/journal_file/273.pdf
- อ้อม ประนอม. (2540). วิทยาการสำหรับวิทยากร : หลักการพูดในที่สาธารณะและการเป็นวิทยากรที่
ดี. กรุงเทพฯ : เพลิดเพลินการพิมพ์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
สรุปการประเมินความเที่ยงตรงของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ไพบุลย์ ดวงจันทร์
รองอธิการบดี ฝ่ายบริหารและกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยทักษิณ
2. รองศาสตราจารย์จินตนา พุทฺธเมตตะ
หัวหน้ากลุ่มสาขาวิชาภาษาไทย สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
3. อาจารย์พัชนี ไชติกเสถียร
อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (เกษียณ)
4. อาจารย์พัทธยา จิตต์เมตตะ
อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (เกษียณ)
5. อาจารย์ ดร.รุ่งอรุณ โรจนรัตน์ดำรง ไชยศรี
อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สรุปการประเมินความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย ซึ่งเป็นแบบประเมินเรื่องสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ซึ่งทำการประเมินความเที่ยงตรง โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

คะแนน +1 หมายถึง ข้อความข้อนั้น สอดคล้อง กับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้

คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่า ข้อความข้อนั้น สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้

คะแนน -1 หมายถึง ข้อความข้อนั้น ไม่สอดคล้อง กับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้

โดยนำคะแนนการประเมินมาหาค่าค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อพิจารณาข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยเลือกข้อที่มีค่า 0.5 ขึ้นไป มาใช้เป็นข้อความในแบบสอบถามสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตาราง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินเรื่องสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
1.	ทักษะการฟัง การจับใจความสำคัญ นักศึกษาสามารถจับใจความสำคัญ ของเรื่อง "ขนาดสั้น" ที่ฟัง ได้	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
2.	นักศึกษาสามารถจับใจความสำคัญ ของเรื่อง "ขนาดกลาง" ที่ฟังได้	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
3.	นักศึกษาสามารถจับใจความสำคัญ ของเรื่อง "ขนาดยาว" ที่ฟัง ได้	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

ตาราง (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
4.	การวิเคราะห์ นักศึกษาสามารถวิเคราะห์เรื่องที่ฟัง โดยแยกใจความที่ฟังได้ว่าส่วนใดเป็น ข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็น ความคิดเห็น หรือเป็นความรู้สึกของ ผู้พูดได้	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
5.	การตีความ นักศึกษาสามารถตีความ เรื่องที่ฟังได้ สามารถทราบความหมายสาร ที่ ซ่อนอยู่ในคำที่มีความหมายนัย ประหวัดได้	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
6.	นักศึกษาสามารถตีความโวหาร สำนวน ที่ฟังได้	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
7.	นักศึกษาสามารถตีความสุภาษิต คำ พังเพยที่ฟังได้	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
8.	นักศึกษาสามารถตีความ บทร้อย กรองที่ฟังได้	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

ตาราง (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
9.	ทักษะการพูด ถ้อยคำหรือคำพูด นักศึกษาสามารถเลือก- สรรถ้อยคำ หรือคำพูดที่ใช้ในการพูดได้ถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
10.	นักศึกษาสามารถเลือก- สรรถ้อยคำ หรือคำพูดที่สละสลวยเพื่อใช้ในการ พูดบางสถานการณ์ได้	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
11.	เสียงและน้ำเสียง นักศึกษาสามารถใช้เสียงได้ชัดเจน น้ำ ฟัง เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้ฟังเข้าใจ ตรงตามวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
12.	นักศึกษาสามารถใช้น้ำเสียงได้ เหมาะสม น้ำฟัง เพื่อถ่ายทอดเรื่องราว ให้ผู้ฟังเข้าใจตรงตามวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
13.	นักศึกษาสามารถออกเสียงคำ “ร , ล” ได้ถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

ตาราง (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
14.	นักศึกษาสามารถออกเสียงคำควบ กล้ำได้ถูกต้องตามอักขรวิธี	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
15.	กิริยาท่าทางหรืออิริยาบถ นักศึกษาสามารถเคลื่อนไหวร่างกาย ใน ขณะพูดได้เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
16.	นักศึกษาสามารถแสดง ออกทางสี หน้าแวตตาในขณะที่พูดได้เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
17.	นักศึกษาสามารถใช้ทำยืนหรือทำนั่ง ในขณะที่พูดได้เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
18.	เนื้อหาสาระ นักศึกษาสามารถเลือกเนื้อหาที่พูดได้ เหมาะสม และสอดคล้องกับความ สนใจของผู้ฟัง	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
19.	นักศึกษาสามารถเลือกเนื้อหาที่พูดได้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ได้	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

ตาราง (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
20.	ทักษะการอ่าน การจับใจความสำคัญ นักศึกษาสามารถอ่านเรื่อง “ขนาดสั้น” เพื่อค้นหาความคิดสำคัญของเรื่องได้ และสามารถจับประเด็นได้ว่าผู้เขียน ต้องการเสนออะไรได้	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
21.	นักศึกษาสามารถอ่านเรื่อง “ขนาด กลาง” เพื่อค้นหาความคิดสำคัญของ เรื่องได้ และสามารถจับประเด็นได้ว่า ผู้เขียนต้องการเสนออะไรได้	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
22.	นักศึกษาสามารถอ่านเรื่อง “ขนาด ยาว” เพื่อค้นหาความคิดสำคัญของ เรื่องได้ และสามารถจับประเด็นได้ว่า ผู้เขียนต้องการเสนออะไรได้	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
23.	การวิเคราะห์ นักศึกษาสามารถทราบได้ว่าข้อความที่ ปรากฏอยู่ในงานเขียนต้องการสื่อ ข้อเท็จจริงหรือสื่อความ- รู้สึกนึกคิดให้ ผู้อ่านทราบ	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

ตาราง (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
24.	การตีความ นักศึกษาสามารถตีความเรื่องที่อ่าน เจตนาและน้ำเสียงของผู้เขียนที่ ปรากฏในงานเขียนได้	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
25.	นักศึกษาสามารถอ่านตีความคำที่มี ความหมายนัยประหวัดได้	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
26.	นักศึกษาสามารถอ่านตีความโวหาร สำนวนได้	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
27.	นักศึกษาสามารถอ่านตีความสุภาพ คำพังเพยได้	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
28.	นักศึกษาสามารถอ่านตีความบทร้อย กรองได้	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง
29.	ทักษะการเขียน อักขรวิธี นักศึกษาสามารถเขียนสะกดคำได้ ถูกต้องตามอักขรวิธี	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
30.	นักศึกษาสามารถใช้เครื่องหมายวรรค ตอน และการเว้นวรรคได้ถูกต้อง	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

ภาคผนวก ข
ผลการพิจารณาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับ

ส่วนที่ 1 ระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของนักศึกษาเกี่ยวกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน () ทั้งฉบับเท่ากับ .967

ค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	1.46
2	2.55
3	4.78
4	3.11
5	2.28
6	3.90
7	4.82
8	4.15
9	4.37
10	3.53
11	4.07
12	3.46
13	4.08
14	3.53
15	3.88
16	3.88
17	3.82
18	4.80
19	3.28
20	2.77
21	5.30
22	4.85

ข้อ ที่	ค่าอำนาจจำแนก
23	2.35
24	3.92
25	4.29
26	4.89
27	5.73
28	4.19
29	5.59
30	3.81
31	4.97
32	5.09
33	2.77
34	4.70
35	3.39

ส่วนที่ 2 ระดับสภาพความคาดหวังของอาจารย์เกี่ยวกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
สำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน () ทั้งฉบับเท่ากับ .957

ค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อ

ข้อ ที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	4.56
2	4.67
3	5.55
4	8.83
5	3.54
6	2.95
7	3.01
8	2.80

ข้อ ที่	ค่าอำนาจจำแนก
9	3.79
10	5.94
11	9.27
12	7.22
13	5.00
14	8.80
15	5.91
16	5.30
17	5.30
18	7.22
19	14.10
20	14.09
21	9.27
22	7.08
23	7.22
24	4.07
25	3.84
26	2.81
27	2.95
28	2.95
29	3.70
30	4.56
31	9.27
32	4.65
33	4.17
34	5.30
35	3.60

ภาคผนวก ค
แบบประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทย
เพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

**แบบประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
สำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน**

แบบประเมินนี้เป็นแบบสำรวจสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ดังนั้นเพื่อประโยชน์ในการนำผลการสำรวจสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังไปใช้ในการพัฒนา
ด้านต่างๆ ที่จะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อนักศึกษา จึงขอความร่วมมืออาจารย์กรุณาตอบแบบ
ประเมินตามความคิดเห็นของท่าน

คำชี้แจง : โปรดระบุเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ที่ตรงกับคำตอบของท่าน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. อายุ 1) 25-35 ปี 2) 36-45 ปี 3) 46-55 ปี 4) ตั้งแต่ 56 ปีขึ้นไป
3. ตำแหน่งทางวิชาการ 1) ศาสตราจารย์
 2) รองศาสตราจารย์
 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
 4) อาจารย์
4. คุณวุฒิการศึกษา 1)ปริญญาเอก
 2)ปริญญาโท
 3)ปริญญาตรี
5. สถาบัน 1) มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
 2) มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
 3) มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
 4) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
 5) มหาวิทยาลัยตาปี

รายการ	ระดับสภาพปัจจุบัน ของนักศึกษาเกี่ยวกับ ทักษะภาษาไทยเพื่อ การสื่อสาร					ระดับความคาดหวัง ของอาจารย์เกี่ยวกับ ทักษะภาษาไทยเพื่อ การสื่อสารสำหรับ นักศึกษา				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
25. นักศึกษาสามารถอ่านตีความคำที่มีความหมาย โดยนัยได้ตามบริบท										
26. นักศึกษาสามารถอ่านตีความโวหาร สำนวนได้										
27. นักศึกษาสามารถอ่านตีความสุภาษิต คำพังเพยได้										
28. นักศึกษาสามารถอ่านตีความบทร้อยกรองได้										
ทักษะการเขียน										
อักษรวิธี										
29. นักศึกษาสามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้องตาม อักษรวิธี										
30. นักศึกษาสามารถใช้เครื่องหมายวรรคตอน และ การเว้นวรรคได้ถูกต้อง										
การใช้คำ										
31. นักศึกษาสามารถเลือกใช้คำที่มีความหมายเข้ากับ เนื้อความในประโยคได้										
32. นักศึกษาสามารถเลือกใช้คำที่สละสลวยในการเขียน บางสถานการณ์ได้										
33. นักศึกษาไม่มีการใช้คำฟุ่มเฟือยในการเขียน										
การใช้ประโยค										
34. นักศึกษาสามารถเขียนประโยคได้ชัดเจนสมบูรณ์										
35. นักศึกษาไม่ใช้ประโยคที่มีโครงสร้างแบบภาษา ต่างประเทศในการเขียนภาษาไทย										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

☺ ขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมิน ☺

ภาคผนวก ง

รายนามกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมการสนทนากลุ่มสำหรับตรวจสอบความเหมาะสมของ
กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาใน
สถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน
ผลการประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทย
เพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดย
ผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามกลุ่มตัวอย่าง
เข้าร่วมการสนทนากลุ่มสำหรับตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อ
เสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
กลุ่มภาคใต้ตอนบน

1. อาจารย์พัชนี โชติกลเสถียร
 อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (เกษียณ)
2. อาจารย์พัทธยา จิตต์เมตตา
 อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (เกษียณ)
3. อาจารย์ ดร.ปณธ์ สุทธิชาติโยธิน.
 ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนดอนเมืองจตุรจินดา สพม.2 (ข้าราชการบำนาญ)
4. อาจารย์ภรพัศุ สร้อยระย้า
 อดีตอาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาวีย์ หาญขจรสุข .
 อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เรืองเดช.ศิริกิจ
 อาจารย์ประจำสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
7. อาจารย์ ดร.รุ่งอรุณ โจน์รัตนาดำรง ไชยศรี.
 อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตาราง ผลการประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทย
เพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดย
ผู้ทรงคุณวุฒิ

n = 7		
ชื่อกิจกรรม	ความ เหมาะสม	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ
ทักษะการฟัง		
1. กิจกรรม ฟังเข้าใจ เก็บไว้เป็นความรู้	เหมาะสม	- ปรับชื่อกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาของกิจกรรม จากเดิม คือ กิจกรรมฟังหุ้ชาย ทะลุนุขวา และกิจกรรม ฟังหุ้หุ (ไม่) - ปรับจุดมุ่งหมายของกิจกรรมให้มี ความกระชับ
2. กิจกรรม ฟังแล้วคิด พินิจเหตุผล	เหมาะสม	- เปลี่ยนบทความที่นำมาประกอบกิจกรรม - ปรับ scoring rubric
ทักษะการพูด		
1. กิจกรรม พูดดีมี ศิลปะอักขระชัดเจน	เหมาะสม	- ปรับชื่อกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาของกิจกรรม จากเดิม คือ กิจกรรม พูดดีเป็นศรีแก่ตัว และกิจกรรม ถาก (ไม่) ชุดด้วยปาก (ไม่) ด้วยตา - ปรับจุดมุ่งหมายของกิจกรรมให้มี ความกระชับ - ปรับหัวข้อกิจกรรมย่อยที่ใช้ในการพูด
2. กิจกรรม พูดดี บุคลิกภาพดี มีเสน่ห์	เหมาะสม	- ปรับ scoring rubric
ทักษะการอ่าน		
1. กิจกรรม อ่านดูรู้ดีมี ประโยชน์	เหมาะสม	- ปรับชื่อกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาของกิจกรรม จากเดิม คือ กิจกรรม หนอนหนังสือ และความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่ นั้น

n = 7		
ชื่อกิจกรรม	ความ เหมาะสม	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ
		- ปรับจุดมุ่งหมายของกิจกรรมให้มี ความกระชับ
2. กิจกรรม อ่านพินิจ คดีวิเคราะห์	เหมาะสม	- ปรับ scoring rubric
ทักษะการเขียน		
1. กิจกรรม รู้วันนี้มี โอกาสใช้วันหน้า	เหมาะสม	- ปรับชื่อกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาของกิจกรรม จากเดิม คือ กิจกรรม รู้ไว้ใช้ว่า ใสบ่าแบกหาม และกิจกรรม เขียนด้วยมือ ลบ (ไม่) ด้วยเท้า
2. กิจกรรม เขียนดีมี ความหมาย	เหมาะสม	- ปรับจุดมุ่งหมายของกิจกรรมให้มี ความกระชับ - ปรับคำที่ใช้ประกอบกิจกรรมการเขียน - ปรับ scoring rubric

ภาคผนวก ๑

กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
สำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

กิจกรรมเสริมหลักสูตร
เพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษา
ในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

พัฒนาโดย
นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล

นิตินิตหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (แขนงการบริหารการอุดมศึกษา)
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนำ

กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน จัดทำขึ้นโดยมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ซึ่งกิจกรรมเสริมหลักสูตรนี้ผ่านการประเมินความต้องการจำเป็นจากอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และมหาวิทยาลัยตาปี ทำให้ได้ความต้องการจำเป็นเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ทักษะการพูด ทักษะการเขียน และทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน ซึ่งมีลำดับความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับเดียวกัน จากลักษณะความต้องการจำเป็นที่ได้จากการประเมิน จำนวน 4 ทักษะ ทำให้ได้กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ประกอบด้วย 8 กิจกรรม โดยแบ่งเป็นทักษะละ 2 กิจกรรม ประกอบด้วย ทักษะการฟัง กิจกรรมฟังเข้าใจเก็บไว้เป็นความรู้ และกิจกรรมฟังแล้วคิดพินิจเหตุผล ทักษะการพูด กิจกรรมพูดดีมีศิลปะอักษระชัดเจน และกิจกรรมพูดดี บุคลิกภาพดี มีเสน่ห์ ทักษะการอ่าน กิจกรรมอ่านดูรู้ ตีมีประโยชน์ และกิจกรรมอ่านพินิจ คิดวิเคราะห์ ทักษะการเขียน กิจกรรมรู้วันนี้มีโอกาสใช้วันหน้า และกิจกรรมเขียนดีมีความหมาย โดยกิจกรรมเสริมหลักสูตรนี้จะเน้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ฝึกปฏิบัติในทักษะต่างๆ ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ทั้งนี้เมื่อต้องการนำกิจกรรมเสริมหลักสูตรไปใช้ ขอให้พิจารณาปรับบริบทตามสภาพความสามารถของนักศึกษา เพื่อการนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์แก่นักศึกษามากที่สุด

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน จะช่วยเสริมทักษะให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีศักยภาพในด้านการใช้ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมไปใช้ในการเรียนและการทำงานต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เบญจวรรณ ศรีกุล

ผู้จัดทำ

สารบัญ	
เรื่อง	หน้า
ตอนที่ 1 บทนำ	4
ปัญหาและความจำเป็น	4
ความมุ่งหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อ	12
การสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน	
แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อ	12
การสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน	
ขั้นตอนการสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการ	33
สื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน	
ตอนที่ 2 รายละเอียดการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อ	36
การสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน	
หลักการและเหตุผล	36
จุดมุ่งหมายของกิจกรรม	36
เป้าหมาย	37
แผนปฏิบัติงาน	37
ผู้เข้าร่วมกิจกรรม	38
สถานที่ในการจัดกิจกรรม	38
ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม : โครงสร้างของกิจกรรมเสริมหลักสูตรฯ	38
งบประมาณในการจัดกิจกรรม	39
สื่อและวัสดุอุปกรณ์	39
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	39
การประเมินผล	40
บทบาทหน้าที่ของผู้นำกิจกรรมหรือวิทยากรและผู้ช่วย	40
คุณลักษณะของผู้นำกิจกรรมหรือวิทยากร	42
บทบาทของผู้เข้าร่วมกิจกรรม	42
ตอนที่ 3 แผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการ	43
สื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน	
ปฐมนิเทศ	46
ทักษะการฟัง	47
กิจกรรม ฟังผู้ชาย (ไม่) ทะลุหูขวา	47

เรื่อง	สารบัญ	หน้า
	กิจกรรม ฟังหูไว้หู	57
ทักษะการพูด		71
	กิจกรรม พูดดีเป็นศรีแก่ตัว	71
	กิจกรรม (ไม่) ขุดด้วยปาก (ไม่) ถากด้วยตา	82
ทักษะการอ่าน		91
	กิจกรรม นอนหนังสือ	91
	กิจกรรม ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น	102
ทักษะการเขียน		117
	กิจกรรม รู้ไว้ใช่ว่า ใส่ปากแบบหาม	117
	กิจกรรม เขียนด้วยมือ (ไม่) ลบด้วยเท้า	130
	ปัจฉิมนิเทศ	137
บรรณานุกรม		154
คู่มือเฉลย		

ตอนที่ 1

บทนำ

ปัญหาและความจำเป็น

การสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต มนุษย์จำเป็นต้องติดต่อสื่อสารกันอยู่ตลอดเวลา เพราะการสื่อสารเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้า ทำให้สังคมพัฒนาได้อย่างไม่หยุดยั้ง เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชาติ ทั้งยังก่อให้เกิดการสืบทอดพัฒนา เรียนรู้ และรับรู้อะไรต่าง ๆ ดังที่ วรรณ ลีมนณี และคณะ (2544 : 42) กล่าวว่า การสื่อสารเป็นกระบวนการถ่ายทอดสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร เพื่อสื่อความหมายต่างๆ ตามความต้องการโดยผ่านสื่อหรือช่องทาง การสื่อสารมีลักษณะเป็นทั้งเครื่องมือและวิธีการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อบุคคล องค์กร และสังคม มีธรรมชาติเป็นสหวิทยาการที่จะต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจสาขาวิชาต่างๆ เป็นพื้นฐานให้สามารถเข้าใจการสื่อสารได้กว้างขวาง ชัดเจน และลึกซึ้งยิ่งขึ้น ทักษะการสื่อสารของคนไทยซึ่งมีการใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการสื่อสารเป็นเรื่องที่ควรให้ความสำคัญ เนื่องจากเรื่องดังกล่าวยังคงเป็นปัญหาเกี่ยวกับเยาวชนกลุ่มนิสิต นักศึกษา ดังที่ ดร.นพดล กรรณิกา เปิดเผยผล วิจัยเชิงสำรวจภาคสนาม เรื่อง วันภาษาไทยแห่งชาติ กับสิ่งที่คนไทยต้องการรักษาไว้ในสังคมไทย : กรณีศึกษาตัวอย่างประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวนทั้งสิ้น 2,277 ตัวอย่าง ซึ่งดำเนินโครงการสำรวจใน ระหว่างวันที่ 17 – 20 กรกฎาคม 2552 โดยผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการสื่อสารพบว่า ส่วนใหญ่ ร้อย ละ 65.9 มีปัญหาเรื่องเขียนภาษาไทยผิด ร้อยละ 31.9 จับใจความผิด ร้อยละ 29.6 พุดผิด ร้อยละ 27.5 อ่านผิด ร้อยละ 18.6 ฟังผิด ส่วนกลุ่มบุคคลที่มีส่วนทำให้เกิดปัญหาในการใช้ภาษาไทย ผลสำรวจพบว่า ส่วนใหญ่หรือ ร้อยละ 80.6 ระบุ คือ กลุ่มวัยรุ่น (นพดล กรรณิกา, 2558 : ออนไลน์) และเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2559 นายวีระ โรจน์พจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม (รมว.วธ.) เปิดเผยว่า จากการสำรวจความคิดเห็นเรื่องปัญหาการใช้ภาษาไทยในปัจจุบันที่ประชาชนส่วนใหญ่เสนอให้ควรเร่ง ดำเนินการแก้ไข พบว่า ร้อยละ 32.77 ระบุว่า การพูด เพราะการพูดเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทย การพูดที่ถูกต้องจะทำให้การเขียนถูกต้องไปด้วย และระบุว่าคนส่วนใหญ่ โดยเฉพาะวัยรุ่นมักใช้ศัพท์แสลง ในการพูดคุยทำให้ลิ้มคำที่ถูกต้องไป และการพูดจาที่ไพเราะถูกต้องจะเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กและผู้อื่น ร้อยละ 32.28 บอกว่าการเขียน เพราะอักษรไทยแสดงถึงเอกลักษณ์ของความเป็นไทย ปัจจุบันใช้ คอมพิวเตอร์แทนการเขียนหนังสือมากขึ้น ต้องการให้คนไทยเขียนหนังสือ เขียนข้อความที่ถูกต้อง และ การคัดลายมือทำให้เขียนตัวอักษรไทยได้สวยงาม และร้อยละ 16.99 บอกว่าการอ่าน เพราะเป็นพื้นฐาน สำคัญสำหรับเด็ก คนไทยอีกจำนวนมากที่อ่านหนังสือไม่ได้ อ่านไม่ออก ออกเสียงไม่ถูกต้อง การอ่านเป็น การเพิ่มพูนความรู้ พัฒนาสติปัญญา และปัจจุบันคนไทยอ่านหนังสือน้อยมาก (มติชนออนไลน์, 2559 : ออนไลน์) สอดคล้องกับศาสตราจารย์สุวิทย์ สุวัจนุตระ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้ใช้

ภาษาไทยดีเด่นปี 2559 ได้กล่าวในประเด็นปัญหาการใช้ภาษาของนักศึกษาว่า ประสบการณ์จากการสอน พบเยาวชนไทยมีปัญหาในการใช้ภาษาไทยไม่ถูกต้อง ซึ่งเป็นอิทธิพลจากการใช้ภาษาในโลกโซเซียลภาษามีอยู่หลายรูปแบบ ภาษาที่ใช้ในไลน์เป็นภาษาที่ต่างออกไปจากภาษาเขียน เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารเฉพาะกลุ่มเน้นความเร็ว สะดวกในการสื่อสาร จึงมีการประดิษฐ์คำใหม่ขึ้นมาใช้โดยการตัดคำ เปลี่ยนตัวสะกด ไม่ใช่การใช้ภาษาที่ถูกต้อง เพราะเป็นการสะกดที่ผิด บางครั้งก็สื่อสารผิดความหมายด้วย เมื่อใช้ภาษาเช่นนี้บ่อยๆ ก็เกิดผลกระทบต่อการใช้ภาษาที่เป็นทางการด้วย ดูจากการเขียนเรียงความ เขียนตอบข้อสอบของนักศึกษา พบว่า เขียนสื่อสารไม่ได้ ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง หรือใช้ภาษาผิดความหมาย สื่อความหมายไม่ชัดเจน ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเพราะเด็กสมัยนี้ไม่ได้ถูกเข้มงวดในการเขียนรู้ภาษาไทยเหมือนเด็กรุ่นก่อนๆ (คมชัดลึก. 2559 : ออนไลน์)

นอกจากนี้ยังพบว่ามีการวิจัยที่กล่าวถึงปัญหาการสื่อสารของเยาวชน ดังที่ธัญญลักษณ์ เหล็กพิมาย ได้กล่าวว่า ปัจจุบันนี้สังคมไทยได้มีเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องอย่างมาก ทำให้มีความสะดวกในการใช้ชีวิตประจำวันรวมทั้งการสื่อสารด้วย ซึ่งทำให้เยาวชนและวัยรุ่นยุคใหม่ได้นำค่านิยมผิดๆ มาใช้กันในการสื่อสาร นั่นก็คือการใช้ภาษาไทยที่ผิด ซึ่งการใช้ภาษาไทยที่ผิดๆ ของวัยรุ่นนั้นเป็นสิ่งที่ทำให้ภาษาไทยเกิดความผิดเพี้ยนต่อการสื่อสาร ส่วนด้านการเขียนนั้น พบว่า เด็กไทยเขียนภาษาไทยกันไม่ถูกต้อง โดยส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความเคยชินกับภาษาเขียนที่ใช้ในการเขียนกลอนวัยรุ่น การส่งข้อความผ่านมือถือและการเขียนในอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะจากการแชท ที่จะเน้นเขียนคำให้สั้นที่สุดและเป็นคำที่พิมพ์ง่าย สะกดง่าย สื่อสารกันได้ง่ายในกลุ่มเพื่อน (ธัญญลักษณ์ เหล็กพิมาย, 2551 : ออนไลน์)

การศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นระดับการศึกษาขั้นสูงสุด เป็นแหล่งรวมศาสตร์แขนงต่างๆ เพื่อป่มเพาะและผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณลักษณะของบัณฑิต ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาซึ่งมี คุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิมี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) ด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งจะเห็นได้ว่าด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ถือเป็นหนึ่งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิที่กล่าวไว้ข้างต้น อันหมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสาร ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารทั้ง 4 ทักษะเป็นคุณสมบัติด้านการสื่อสารที่นี้สิดีพิงมี (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2558 : 59)

ทักษะการสื่อสารจึงเป็นทักษะสำคัญในชีวิต ทั้งการเรียน และการทำงาน เมื่อศึกษาทักษะในการสื่อสาร พบว่าทักษะในการสื่อสาร ประกอบด้วย 4 ทักษะสำคัญ คือ 1. ทักษะการฟัง 2. ทักษะการพูด 3. ทักษะการอ่าน 4. ทักษะการเขียน ซึ่งทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียน เป็นทักษะทางภาษาที่ใช้เพื่อ

การสื่อสารถ้าขาดทักษะอย่างใดอย่างหนึ่งการสื่อสารจะไม่สมบูรณ์ หรืออาจไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร จะเห็นว่าการสื่อสารที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน ต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวิธีการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ภาษาที่ใช้เพื่อการสื่อสารต้องเข้าใจถึงองค์ประกอบที่จำเป็นและสามารถบอกได้ว่าการสื่อสารโดยทั่วไป หากจะให้ได้ผลสมบูรณ์ครบถ้วนแล้วควรมีทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน ถ้ามีความเข้าใจด้านภาษาเป็นเบื้องต้นแล้วก็จะช่วยให้สื่อสารได้จับใจ และมีประสิทธิภาพในที่สุด สอดคล้องกับฝ่ายแนะแนวการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2561 : ออนไลน์) ที่ได้กล่าวถึงทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาในปัจจุบัน ในยุคโลกไร้พรมแดนหรือสังคมชาวเช่นในปัจจุบันนี้ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบันจึงควรได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการเป็นนักศึกษา ซึ่งหนึ่งในทักษะที่จำเป็น คือ ทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร ภาษาเป็นตัวกลางที่ช่วยให้มนุษย์มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน และก่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาการของวิทยาการต่าง ๆ มากมาย ทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วย การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนนี้ ต้องอาศัยความเข้าใจหลักของภาษา ไวยากรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนการฝึกฝน ทบทวนอย่างสม่ำเสมอ สำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาแล้วไม่สามารถข้ามประเด็นความสำคัญของทักษะด้านภาษาและการสื่อสารไปได้เลย

ด้วยปัญหาและความจำเป็นดังกล่าวจึงได้ประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และมหาวิทยาลัยตาปี ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงความต้องการจำเป็นของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ซึ่งได้มีความต้องการจำเป็นเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ทักษะการพูด ทักษะการเขียน และทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน ซึ่งมีลำดับความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับเดียวกัน ดังผลในตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายทักษะของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับ นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนตามสภาพปัจจุบัน / สภาพความคาดหวัง และค่า Modified Priority Needs Index: (PNI_{Modified}) (n = 291)

รายการประเมิน	สภาพปัจจุบัน		สภาพความคาดหวัง		ความต้องการจำเป็น	
	Mean	SD	Mean	SD	PNI _{Modified}	ลำดับ
ทักษะการฟัง	3.13	.40	4.42	.40	.42	3
ทักษะการพูด	3.09	.45	4.60	.44	.49	1
ทักษะการอ่าน	3.07	.45	4.35	.38	.42	3
ทักษะการเขียน	3.02	.44	4.40	.38	.46	2

จากตาราง 1 เมื่อพิจารณาลำดับความคาดหวังพบว่า ทักษะการพูด เป็นทักษะที่มีความคาดหวังมากที่สุด (ค่า PNI = .49) รองลงมา คือ ทักษะการเขียน (ค่า PNI = .46) รองลงมา คือ ทักษะการฟัง และทักษะการอ่าน (ค่า PNI = .42)

นอกจากนี้เมื่อพิจารณามลเป็นรายชื่อของแต่ละทักษะ ปรากฏผลดังตามตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายชื่อของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนตามสภาพปัจจุบัน / สภาพความคาดหวัง และค่า Modified Priority Needs Index: (PNI_{Modified}) (n = 291)

รายการประเมิน	สภาพปัจจุบัน		สภาพความคาดหวัง		ความต้องการจำเป็น	
	Mean	SD	Mean	SD	PNI _{Modified}	ลำดับ
ทักษะการฟัง	3.13	.40	4.42	.40	.42	3
การจับใจความสำคัญ						
1. นักศึกษาสามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง "ขนาดสั้น" (ขนาดประมาณ 3-5 บรรทัด) ที่ฟังได้	3.80	.50	4.80	.46	.26	8
2. นักศึกษาสามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง "ขนาดกลาง" (ขนาดประมาณ 6-15 บรรทัด) ที่ฟังได้	3.12	.49	4.73	.56	.52	3
3. นักศึกษาสามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง "ขนาดยาว" (ขนาดตั้งแต่ 16 บรรทัดขึ้นไป) ที่ฟังได้	2.93	.49	4.64	.65	.58	1
การวิเคราะห์						
4. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์เรื่องที่ฟัง โดยแยกใจความที่ฟังได้ว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น หรือเป็นความรู้สึกของผู้พูดได้	3.08	.52	4.14	.48	.34	6
การตีความ						
5. นักศึกษาสามารถตีความเรื่องที่ฟังได้ และสามารถทราบความหมายสารที่ซ่อนอยู่ในคำที่มีความหมายโดยนัยได้	3.02	.52	4.69	.58	.55	2
6. นักศึกษาสามารถตีความโวหาร สำนวนที่ฟังได้ถูกต้องตามบริบท	3.00	.51	4.04	.45	.35	5

รายการประเมิน	สภาพปัจจุบัน		สภาพความคาดหวัง		ความต้องการจำเป็น	
	Mean	SD	Mean	SD	PN _{Modified}	ลำดับ
7. นักศึกษาสามารถตีความสุภาษิต คำพังเพยที่ฟังได้ถูกต้องตามบริบท	3.09	.54	4.32	.60	.40	4
8. นักศึกษาสามารถตีความบทหรือยกทรงที่ฟังได้	3.03	.53	4.02	.47	.33	7
ทักษะการพูด	3.09	.45	4.60	.44	.49	1
ถ้อยคำหรือคำพูด						
9. นักศึกษาสามารถเลือกสรรถ้อยคำที่ใช้ในการพูดได้ถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์	3.06	.55	4.76	.51	.55	2
10. นักศึกษาสามารถเลือกสรรถ้อยคำที่สละสลวยเพื่อใช้ในการพูดบางสถานการณ์ได้	2.99	.54	4.09	.45	.37	10
เสียงและน้ำเสียง						
11. นักศึกษาสามารถใช้เสียงได้ชัดเจน น้ำฟังเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้ฟังเข้าใจตรงตามวัตถุประสงค์	3.09	.52	4.72	.57	.53	5
12. นักศึกษาสามารถใช้น้ำเสียงได้สอดคล้องเหมาะสม เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวได้ตรงตามวัตถุประสงค์	3.11	.53	4.11	.44	.32	11
13. นักศึกษาสามารถออกเสียงคำที่มี "ร , ล" ได้ถูกต้อง	3.02	.56	4.70	.62	.56	1
14. นักศึกษาสามารถออกเสียงคำควบกล้ำได้ถูกต้อง	3.05	.57	4.70	.62	.54	3
การทำทางหรืออิริยาบถ						
15. นักศึกษาสามารถเคลื่อนไหวร่างกายในขณะที่พูดได้เหมาะสม	3.14	.57	4.74	.51	.51	7
16. นักศึกษาสามารถแสดงออกทางสีหน้าแววตาในขณะที่พูดได้เหมาะสม	3.18	.56	4.74	.51	.49	9
17. นักศึกษาสามารถใช้ทำยืนหรือทำนั่งในขณะที่พูดได้เหมาะสม	3.16	.59	4.73	.54	.50	8

รายการประเมิน	สภาพปัจจุบัน		สภาพความคาดหวัง		ความต้องการจำเป็น	
	Mean	SD	Mean	SD	PN _{Modified}	ลำดับ
เนื้อหาสาระ						
18. นักศึกษาสามารถเลือกเนื้อหาที่พูดได้เหมาะสม และสอดคล้องกับความสนใจของผู้ฟัง	3.08	.54	4.71	.55	.53	5
19. นักศึกษาสามารถเลือกเนื้อหาที่พูดได้ตรงกับวัตถุประสงค์	3.09	.55	4.76	.52	.54	3
ทักษะการอ่าน	3.07	.45	4.35	.38	.42	3
การจับใจความสำคัญ						
20. นักศึกษาสามารถอ่านเรื่อง "ขนาดสั้น" (ขนาดประมาณ 3-5 บรรทัด) เพื่อค้นหาแนวคิดสำคัญของเรื่องได้ และสามารถจับประเด็นต่างๆที่ผู้เขียนนำเสนอได้	3.47	.61	4.78	.49	.38	5
21. นักศึกษาสามารถอ่านเรื่อง "ขนาดกลาง" (ขนาดประมาณ 6-15 บรรทัด) เพื่อค้นหาแนวคิดสำคัญของเรื่องได้ และสามารถจับประเด็นต่างๆที่ผู้เขียนนำเสนอได้	3.07	.56	4.71	.56	.54	2
22. นักศึกษาสามารถอ่านเรื่อง "ขนาดยาว" (ขนาดตั้งแต่ 16 บรรทัดขึ้นไป) เพื่อค้นหาแนวคิดสำคัญของเรื่องได้ และสามารถจับประเด็นต่างๆที่ผู้เขียนนำเสนอได้	2.97	.58	4.69	.57	.58	1
การวิเคราะห์						
23. นักศึกษาสามารถทราบได้ว่าข้อความที่ปรากฏในงานเขียนเป็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น	3.04	.50	4.12	.43	.36	6
การตีความ						
24. นักศึกษาสามารถตีความเรื่องที่อ่าน เจตนาและน้ำเสียงของผู้เขียนที่ปรากฏในงานเขียนได้	3.03	.46	4.07	.42	.34	9
25. นักศึกษาสามารถอ่านตีความคำที่มีความหมายโดยนัยได้ตามบริบท	2.98	.52	4.34	.60	.45	3
26. นักศึกษาสามารถอ่านตีความโวหารสำนวนได้	2.99	.52	4.05	.47	.35	7

รายการประเมิน	สภาพปัจจุบัน		สภาพความคาดหวัง		ความต้องการจำเป็น	
	Mean	SD	Mean	SD	PN _{Modified}	ลำดับ
27. นักศึกษาสามารถอ่านตีความสุภาษิตคำพังเพยได้	3.06	.53	4.33	.61	.41	4
28. นักศึกษาสามารถอ่านตีความบทร้อยกรองได้	3.01	.53	4.05	.46	.35	7
ทักษะการเขียน	3.02	.44	4.40	.38	.46	2
อักษรวิธี						
29. นักศึกษาสามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้องตามอักษรวิธี	3.04	.52	4.77	.50	.57	1
30. นักศึกษาสามารถใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเว้นวรรคได้ถูกต้อง	3.04	.57	4.74	.51	.56	2
การใช้คำ						
31. นักศึกษาสามารถเลือกใช้คำที่มีความหมายเข้ากับเนื้อความในประโยคได้	3.07	.53	4.74	.54	.54	3
32. นักศึกษาสามารถเลือกใช้คำที่สละสลวยในการเขียนบางสถานการณ์ได้	2.99	.51	4.10	.47	.37	5
33. นักศึกษาไม่มีการใช้คำฟุ่มเฟือยในการเขียน	2.93	.56	4.24	.54	.45	4
การใช้ประโยค						
34. นักศึกษาสามารถเขียนประโยคได้ชัดเจนสมบูรณ์	3.03	.52	4.15	.47	.37	5
35. นักศึกษาไม่ใช้ประโยคที่มีโครงสร้างแบบภาษาต่างประเทศในการเขียนภาษาไทย	3.02	.51	4.06	.53	.35	7
รวม	3.08	.40	4.46	.37	0.45	

จากตาราง 2 พบว่าผลรายข้อของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนตามสภาพปัจจุบัน / สภาพความคาดหวังที่ปรากฏนั้นทำให้ผู้วิจัยสามารถนำผลที่ได้มาสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ซึ่งข้อคำถามทั้ง 35 ข้อได้มาจากการนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 ของงานวิจัย ซึ่งเป็นผลจากการสัมภาษณ์นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 รวมทั้งผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งเป็นผู้ใช้บัณฑิตของผู้สำเร็จการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ในปีการศึกษา 2560 เกี่ยวกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาใน

สถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน กระทั่งทำให้ได้แนวทางเพื่อนำมาเขียนเป็นข้อคำถามในแบบประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้มาสร้างเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

สำหรับการสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนครั้งนี้ สร้างขึ้นโดยการนำแนวคิด Active Learning ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง ดังที่สถาวร พงุฑฉิมกุล (สถาวร พงุฑฉิมกุล, 2555) กล่าวว่า Active Learning เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในกิจกรรมเสริมหลักสูตรนี้ได้นำเอาการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based learning, PBL) มาเป็นแนวคิดในการสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งได้นำผลจากการประเมินดังตาราง 1 และตาราง 2 ข้างต้น มาเป็นฐานหรือเป็นโจทย์ของปัญหาที่นำไปสู่การพัฒนา ดังที่นายแพทย์อานุกาญ เลขะกุล (อานุกาญ เลขะกุล .2562 : ออนไลน์) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานจะเน้นที่กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนไม่ใช่ผู้สอน ผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นผู้ออกแบบโจทย์ปัญหาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ จัดบรรยากาศ การเรียนรู้และเตรียมทรัพยากรการเรียนรู้ (learning resource) ต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้นๆ โดยผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ (facilitator) นอกจากนี้ยังได้ผนวกรวมกับแนวคิดการเรียนรู้ตามทฤษฎีของบลูม Bloom's Taxonomy ในด้านพุทธิพิสัย ซึ่งมีทั้งหมด 6 ระดับ ได้แก่ 1.ความรู้ (Knowledge) 2.ความเข้าใจ (Comprehension) 3.การนำความรู้ไปประยุกต์ (Application) 4.การวิเคราะห์ (Analysis) 5.การสังเคราะห์ (Synthesis) 6. การประเมินค่า (Evaluation) เพื่อนำมาสร้างเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ทั้งนี้ในการจำแนกหัวข้อของกิจกรรมเสริมหลักสูตรในแต่ละกิจกรรมนั้น จากการศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ.2546: 29-31) ใจจริง บุญเรืองรอด (ใจจริง บุญเรืองรอด. 2536: 19-20) สมเชื้อ มหาราชเสนา (สมเชื้อ มหาราชเสนา.2534: 145-147) และชาญชัย ศรีไสยเพชร (ชาญชัย ศรีไสยเพชร.2531: 56) จึงขอนำเสนอหัวข้อรายละเอียดในการเขียนโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยจำแนกเป็นหัวข้อ ดังนี้ 1) ชื่อโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร 2) ผู้รับผิดชอบโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร 3) หลักการและเหตุผล 4) จุดมุ่งหมายของโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร 5) เป้าหมาย

- 6) แผนปฏิบัติงาน 7) ผู้เข้าร่วมโครงการ 8) สถานที่ 9) ระยะเวลา 10) งบประมาณ 11) สื่อและวัสดุอุปกรณ์
12) ผลที่คาดว่าจะได้รับ 13) ประเมินผล

ความมุ่งหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

1. เพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน จากลักษณะความต้องการจำเป็นที่ได้จากการประเมิน จำนวน 4 ทักษะ ทำให้ได้ความต้องการจำเป็นเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ทักษะการพูด ทักษะการเขียน และทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน ซึ่งมีลำดับความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับเดียวกัน
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบนฉบับนี้ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการนำหลักการสำคัญ ๆ จากแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ด้านทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วย 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน รวมทั้งแนวคิด ทฤษฎีด้านการสื่อสาร มาบูรณาการเข้าด้วยกัน เพื่อให้ได้กิจกรรมที่เหมาะสมในการเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยมีหลักการสำคัญของแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่ใช้ในกิจกรรม ดังนี้

แนวคิดของ เดวิด เค เบอร์โล (David K. Berlo) เกี่ยวกับแบบจำลองการสื่อสาร

กิตติชัย พินโน และอมรรชัย คหกิจโกศล (2554 : 16 - 17) ได้กล่าวว่า เดวิด เค เบอร์โล (David K. Berlo) เสนอแบบจำลองการสื่อสารที่มีชื่อว่า SMCR ไว้ในหนังสือชื่อ The Process of Communication เมื่อปี พ.ศ. 2503 โดยเสนอว่าองค์ประกอบของการสื่อสารมี 6 ประการ ได้แก่ แหล่งสาร (communication source) ผู้เข้ารหัส (encoder) สาร (message) ช่องทาง (channel) ผู้ถอดรหัส (decoder) และผู้รับสาร (communication receiver) ในการสื่อสารครั้งหนึ่งๆ แหล่งสารและผู้เข้ารหัสคือคนคนเดียว เช่นเดียวกับผู้ถอดรหัสและผู้รับสารซึ่งเป็นคนคนเดียวด้วย เบอร์โลอธิบายคุณลักษณะดังกล่าวเป็นแบบจำลองการสื่อสาร ดังนี้

1. ผู้ส่งสาร (sender) หมายถึง บุคคลที่ถ่ายทอดสารโดยการเข้ารหัส (encoder) เป็นสัญญาณต่างๆ เช่น เครื่องหมาย ท่าทาง เสียงพูด ฯลฯ ไปยังผู้รับสาร ผู้ส่งสารที่ดีจะต้องมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1.1.ทักษะในการสื่อสาร (communication skill) หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญ ในการเข้ารหัส เช่น ภาษาพูด ภาษาเขียน การใช้สัญลักษณ์ การแสดงออกทางกิริยาท่าทาง

1.2.ทัศนคติ (attitude) หมายถึง ความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกต่อบุคคล หรือ เหตุการณ์ ในกระบวนการสื่อสารประกอบด้วยทัศนคติที่ดี 3 ประการ ได้แก่ ทัศนคติที่ดีต่อตนเอง (attitude toward self) ทัศนคติที่ดีต่อสาร (attitude toward matter) ทัศนคติที่ดีต่อผู้รับสาร (attitude toward receiver)

1.3.ความรู้ (knowledge) หมายถึง ความรู้ในตัวสาร ความรู้ที่มีผลต่อความน่าเชื่อถือของ สารและความรู้ในกระบวนการสื่อสารซึ่งจะช่วยให้ผู้ส่งสารสามารถปรับองค์ประกอบต่างๆ ในการสื่อสาร เพื่อลดอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้น

1.4.ระบบสังคม (social system) หมายถึง กรอบ กฎระเบียบในสังคมที่หล่อหลอม พฤติกรรมต่างๆ ของผู้ส่งสาร และกำหนดแนวทางการสื่อสาร

1.5.วัฒนธรรม (culture) หมายถึง ความเชื่อ ค่านิยม ประเพณี ตลอดจนวิถีปฏิบัติของคน ในสังคม วัฒนธรรมมีลักษณะเช่นเดียวกับระบบสังคม กล่าวคือ เป็นสิ่งหล่อหลอมพฤติกรรมต่างๆ ของ ผู้ส่งสาร และเป็นตัวกำหนดแนวทางการสื่อสาร

2.สาร (message) หมายถึง ผลผลิตของความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ความต้องการ หรือเนื้อหาสาระที่ ผู้ส่งสารต้องการสื่อ สารมีองค์ประกอบ 5 ประการได้แก่

2.1.ส่วนประกอบ (element) คือ ส่วนประกอบของสาร เช่น ถ้าเป็นเรื่องความจะประกอบ ไปด้วยคำนำ เนื้อเรื่อง สรุป หรือหากเป็นข่าวจะประกอบไปด้วยพาดหัวข่าว และเนื้อหา เป็นต้น

2.2.โครงสร้าง (structure) คือ โครงสร้างของภาษา เช่น คำ ประโยค ย่อหน้า เนื้อเรื่อง หากเป็นข่าวจะมีโครงสร้างประกอบด้วยพาดหัวข่าวใหญ่ พาดหัวข่าวรอง เนื้อหา และบทสรุป เป็นต้น

2.3.การแสดงสาร (treatment) หมายถึง การเรียบเรียงสารตามรูปแบบ (style) ของแต่ละ บุคคล

2.4.เนื้อหา (content) หมายถึง สารที่ผู้ส่งสารส่งออกมา สารนั้นอาจมีความหมายไม่ ตรงรูปรหัสได้ เช่น "อากาศเย็นจัง" รูปรหัสภาษาเป็นประโยคบอกเล่า แต่ความหมายจริงๆ ของสารคือ ต้องการให้ผู้รับสารปิดพัดลม หรือปรับเพิ่มอุณหภูมิของเครื่องปรับอากาศให้เย็นน้อยลงก็ได้

2.5.รหัส (code) หมายถึง สิ่งที่สารแสดงออกมา อาจเป็นภาษาพูด ตัวอักษร ภาพ สัญลักษณ์ หรือท่าทางก็ได้

3.ช่องทาง (channel) หมายถึง ตัวกลางที่ใช้ส่งหรือถ่ายทอดสาร มนุษย์ใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า เป็นช่องทางในการรับสาร ได้แก่ การเห็น (seeing) การได้ยิน (hearing) การได้กลิ่น (smelling) การลิ้มรส (tasting) และการสัมผัส (touching) ดังนั้นการใช้ช่องทางในการสื่อสารหรือการถ่ายทอดสารจึงต้อง สอดคล้องกับช่องทางในการรับสาร คืออาจจะเป็นตัวหนังสือ เสียงพูด กลิ่น รสชาติ การสัมผัส ฯลฯ

4. ผู้รับสาร (receiver) หมายถึง บุคคลผู้รับสารจากผู้ส่งสาร ในการสื่อสารจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ผู้รับสารจะต้องมีคุณลักษณะเช่นเดียวกับผู้ส่งสารด้วย การสื่อสารจึงจะสัมฤทธิ์ผล ดังนี้

4.1 ทักษะในการสื่อสาร (communication skill) หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญในการถอดรหัสต่างๆ เช่น ภาษาพูด ภาษาเขียน การใช้สัญลักษณ์ การแสดงออกทางกิริยาท่าทาง ฯลฯ

4.2 ทักษะคติ (attitude) หมายถึง ความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกต่อบุคคล หรือเหตุการณ์ที่มีผลต่อพฤติกรรมและการแสดงออกของบุคคล ในกระบวนการสื่อสารประกอบด้วยทัศนคติที่ดี 3 ประการ ได้แก่ ทัศนคติที่ดีต่อตนเอง (attitude toward self) ทัศนคติที่ดีต่อสาร (attitude toward matter) ทัศนคติที่ดีต่อผู้รับสาร (attitude toward receiver)

4.3 ความรู้ (knowledge) หมายถึง ความรู้ในตัวสารซึ่งจะมีผลต่อการตีความ การทำความเข้าใจสาร และมีผลต่อความสำเร็จในการสื่อสารด้วย ทำให้ผู้รับสารไม่กระทำตนเป็นอุปสรรคต่อการรับสาร

4.4 ระบบสังคม (social system) หมายถึง กรอบ กฎระเบียบในสังคมที่หล่อหลอมพฤติกรรมต่างๆ ของผู้รับสาร และกำหนดแนวทางการสื่อสาร หากระบบสังคมของผู้รับสารกับผู้ส่งสารต่างกันก็จำเป็นต้องมีการปรับเพื่อให้เกิดความเข้าใจสารนั้น

4.5 วัฒนธรรม (culture) หมายถึง ความเชื่อ ค่านิยม ประเพณี ตลอดจนวิถีปฏิบัติของคนในสังคม วัฒนธรรมมีลักษณะเช่นเดียวกับระบบสังคม คือเป็นสิ่งที่หล่อหลอมพฤติกรรมต่างๆ ของผู้รับสาร และกำหนดแนวทางการสื่อสาร

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะการฟัง

การฟังเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งของการรับสาร (Inputting) ซึ่งนับว่าเป็นทักษะที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นทักษะที่มนุษย์ต้องใช้ในชีวิตประจำวันมากกว่าทักษะด้านอื่นๆ เพราะการฟังนั้นเกิดขึ้นได้ทั้งในสภาพที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ การฟังเป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้การสื่อสารประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวก็ได้ มีผู้วิจัยค้นพบว่า มนุษย์ใช้ทักษะด้านการฟังในวันหนึ่งประมาณ 42% แต่สามารถจำเนื้อหาสาระได้เพียงครึ่งหนึ่งเท่านั้น (จูดีร์ตัน ลดาวัลย์, 2538 : 9)

กิตติชัย พินโน และอมร คหกิจโกศล (2554 : 193) ได้กล่าวถึงกระบวนการฟังว่ามี 5 ระดับ ได้แก่

1. ได้ยิน (hearing) เป็นขั้นแรกเมื่อมีคลื่นเสียงมากระทบโสตประสาท
2. ฟังความสนใจ (concentration) เมื่อคลื่นเสียงมากระทบโสตประสาทแล้วผู้ฟังจะฟังความสนใจไปยังเสียงและแหล่งกำเนิดเสียง
3. เข้าใจ (comprehension) หากว่าผู้ฟังได้ยินเสียงที่เป็นภาษาที่ผู้ฟังสามารถเข้าใจความหมายได้ ผู้ฟังก็จะเข้าใจสารนั้นว่าหมายถึงอะไร

4. ตีความ (interpretation) เมื่อผู้ฟังเข้าใจความหมายตามที่ปรากฏในรูปสารแล้วผู้ฟังจะหาความหมายที่แท้จริงว่าผู้ส่งสารต้องการสื่อสารอะไร

5. ตอบสนอง (reaction) เมื่อผู้ฟังเข้าใจความหมายที่แท้จริงในสารแล้วก็มีปฏิกิริยาตอบสนองอย่างใดอย่างหนึ่งไปยังผู้พูด

สำหรับหลักการจับใจความสำคัญสารจากการฟัง คือ เนื้อหาที่เป็นส่วนสำคัญที่สุดของเรื่อง ใจความสำคัญอาจอยู่รวมกันในตอนใดตอนหนึ่งของเรื่อง หรืออาจอยู่กระจายไปตลอดทั้งเรื่อง ดังนั้นในการฟังเพื่อจับใจความสำคัญ ผู้ฟังจะต้องฟังอย่างตั้งใจ เพื่อให้เกิดความเข้าใจจนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้โดยตลอด มีวิธีการฟังดังนี้ (โปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. 2552 :102 - 103)

1. ฟังเรื่องราวให้เข้าใจ พยายามจับใจความสำคัญของเรื่องเป็นตอนๆ ว่าเรื่องอะไร ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

2. ฟังเรื่องราวที่เป็นใจความสำคัญแล้วหารายละเอียดของเรื่องที่เป็นลักษณะปลีกย่อยของใจความสำคัญ หรือที่เป็นส่วนขยายใจความสำคัญ

3. สรุปความโดยรวมเนื้อหาสาระสำคัญอย่างครบถ้วน วิธีการสรุปความจากการฟังนั้น เราจะต้องค้นหาให้พบว่าสารใดเป็นความคิดสำคัญในเรื่องนั้นๆ แล้วสรุปไว้เฉพาะใจความสำคัญ โดยเขียนชื่อเรื่อง ผู้พูด โอกาสที่ฟัง วัน เวลา และสถานที่ที่ได้ฟังหรือดูไว้เป็นหลักฐานเครื่องเตือนความทรงจำต่อไป การฟังและดูเพื่อจับประเด็นและสรุปความ เป็นการฟังในชีวิตประจำวันเพื่อให้ได้สาระสำคัญของเรื่องที่ฟัง เช่น ฟังการสนทนา ฟังเรื่องราวข้อมูลข่าวสารต่างๆ ฟังโทรศัพท์ ฟังประกาศ ฟังการบรรยาย ฟังการอภิปราย ฟังการเล่าเรื่อง เป็นต้น

วิธีสรุปความตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ขั้นอ่าน ฟัง และดู

- อ่าน ฟังและดูให้เข้าใจอย่างน้อย 2 รอบ เพื่อให้ได้แนวคิดที่สำคัญ

2. ขั้นคิด

- คิดเป็นคำถามว่าจะอะไรเป็นจุดสำคัญของเรื่อง

- คิดต่อไปว่า จุดสำคัญของเรื่องมีความสัมพันธ์กับสิ่งใดบ้าง แล้วลงมือจดบันทึกสิ่งนั้นๆ

ไว้เป็นข้อความสั้นๆ

- คิดวิธีที่จะเขียนสรุปความให้กะทัดรัดและชัดเจน

3. ขั้นเขียน

- เขียนร่างข้อความสั้นๆ ที่จดบันทึกไว้

- ขัดเกลาและตกแต่งร่างข้อความที่สรุปให้เป็นภาษาที่ดีสื่อความหมายได้แจ่มแจ้งชัดเจน

หลักการฟังเพื่อวิเคราะห์และประเมินสารจากการฟังอย่างมีวิจารณญาณ มีหลักทั่วไปมีดังนี้ (โปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. 2552 : 104 - 106)

1. มีมารยาทในการฟัง โดยการแสดงความกระตือรือร้นที่จะฟัง ตั้งคำถามตามความเหมาะสม ยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป และรู้จักควบคุมอารมณ์

2. ตั้งความประสงค์ในการฟังให้แน่นอน และพยายามฟังให้ได้ตามความมุ่งหมายมากที่สุด ใช้วิจารณญาณเลือกเฟ้นแต่เรื่องที่ควรฟัง และหลีกเลี่ยงเรื่องที่ไม่เหมาะสม รู้จักแยกแยะส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง และความคิดเห็น รู้จักใช้เหตุผลประกอบในการลงความเห็น รู้จักการใช้ศิลปะในการฟังคือ การใช้ความสามารถและไหวพริบที่จะให้ผู้พูดมีความสบายใจที่จะพูดและพูดได้ตรงจุดประสงค์ของผู้ฟัง เช่น การแสดงให้ผู้พูดเห็นว่าเราตั้งใจฟัง เปิดโอกาสให้ผู้พูดได้พูดเต็มที่และแทรกคำถามที่เหมาะสมในโอกาสอันควรฉบับที่กสวระสาศัญและประเด็นที่ควรซักถามเพิ่มเติม

การฟังมีความมุ่งหมายประการสำคัญเพื่อแสวงหาความรู้และเสริมสร้างสติปัญญา การฟังที่จะสัมฤทธิ์ผลดังกล่าวจะต้องมีความสามารถจับใจความสำคัญและใจความอันรับรองของเรื่องที่ฟังได้รวดเร็วถูกต้อง หลักการพิจารณาใจความสำคัญและใจความสำคัญอันรับรองมี ดังนี้

1. ฟังเรื่องทั้งหมดให้จบ
2. เรื่องที่ฟังเกี่ยวกับอะไร
3. มีความสำคัญอย่างไร
4. เหตุเกิดที่ไหน
5. เกิดจากสาเหตุอะไร
6. ผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร

การฟังอย่างมีวิจารณญาณ การฟังนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการรับสารในชีวิตประจำวัน การฟังอย่างมีวิจารณญาณต้องประกอบไปด้วยการใช้ปัญญาในการวิเคราะห์พินิจพิจารณาไตร่ตรอง เพื่อค้นหาข้อเท็จจริงสามารถวิเคราะห์ตัดสินใจ และประเมินค่าสิ่งที่ฟังได้

หลักการฟังอย่างมีวิจารณญาณ มีหลักปฏิบัติ ดังนี้

1. ผู้ฟังพิจารณาว่า ฟังเรื่องอะไรเป็นการฟังประเภทบทความ บทสัมภาษณ์การเล่าเรื่องสรุปเหตุการณ์ ใครเป็นคนพูดคนสัมภาษณ์ ใครเป็นคนเขียนบทความ และหัวข้อนั้นมีคุณค่าแก่การฟังหรือไม่
2. พิจารณาผู้ส่งสารว่ามีจุดมุ่งหมาย และมีความจริงใจในการส่งสารนั้นเพียงใด
3. พิจารณาผู้ส่งสารที่มีความรู้ ประสบการณ์หรือความใกล้ชิดกับเรื่องราวในสารนั้นเพียงใด
4. พิจารณาผู้ส่งสารที่ใช้กลวิธีในการส่งสารนั้นอย่างไร คือ วิธีการธรรมดา หรือยกย่อนชวนชมอย่างไร
5. พิจารณาเนื้อหาของสารว่า ส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น
6. พิจารณาสารว่าเป็นไปได้ และควรเชื่อเพียงใด

7. ผู้ฟังควรประเมินว่าสิ่งที่ฟังมีประโยชน์และมีคุณค่ามากน้อยเพียงไร

หลักการแยกข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริงในการรับฟังสาร

นอกจากจะจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังแล้ว นักศึกษาจะต้องแยกแยะได้ว่า ใจความตอนใดเป็นข้อคิดเห็นส่วนตัวของผู้พูด ซึ่งจะมีลักษณะในการพิจารณาความถูกต้องได้ยาก และตอนใดเป็นข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นเรื่องที่สามารถพิสูจน์ความถูกต้องได้ การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นมีดังนี้

1. การแยกข้อเท็จจริง เป็นข้อมูลที่สามารถพิสูจน์ได้ เห็นว่าเป็นจริงหรือเป็นเท็จ ได้จากตัวเลขเชิงปริมาณต่างๆ ที่มีอยู่ซึ่งทำการตรวจสอบได้ดังนี้ เช่น ประชาชน 50 กิโลกรัม, ใบบอกสูงกว่าเสกสรรค์ เป็นต้น

2. ข้อคิดเห็นเป็นเรื่องของการคาดคะเนหรือการทำนายโดยอาศัยเหตุผลส่วนตัวซึ่งควรเปิดโอกาสให้มีการโต้แย้งหรือสนับสนุน เช่น ของเก่าดีกว่าของใหม่, มีเงินดีกว่ามีเกียรติ ฯลฯ การฟังเพื่อประเมินค่าเป็นการตรวจสอบว่าสิ่งที่ฟัง ถูกต้องชัดเจนมีเหตุผล เชื่อถือได้หรือไม่ การฟังเพื่อประเมินค่าเป็นแสดงความคิดเห็นต่อข้อมูลที่ได้รับนั้นว่าเป็นความจริงหรือเป็นการโฆษณาชวนเชื่อ ซึ่งมีลักษณะเป็นการเผยแพร่ความคิด ความเชื่อและความคิดเห็นด้วยกลอุบายต่างๆ เพื่อโน้มน้าวจิตใจของผู้ฟังให้คล้อยตามที่ต้องการ และสิ่งที่ฟังนั้นมีคุณค่าหรือไม่ ดังนั้น การฟังเพื่อประเมินค่าจึงเป็นการฟังอย่างวิเคราะห์วิจารณ์เพื่อค้นหาข้อเท็จจริงและตัดสินสิ่งที่ฟังว่า มีคุณค่าหรือประโยชน์อย่างไร

การฟังเพื่อตัดสินใจ

เป็นกระบวนการฟังขั้นสูง ผู้ฟังมีความสามารถจะตัดสินใจเลือกสิ่งที่ดีที่สุดในที่ได้จากการฟังนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ หรือเป็นแนวทางในการปฏิบัติตน ผู้ฟังจะต้องรู้จักใช้กระบวนการคิดช่วยในการตัดสินใจแก้ปัญหา หรือเลือกแนวทางในการนำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง กระบวนการคิดที่เป็นระบบนั้นต้องประกอบด้วยข้อมูล 3 ด้าน คือ

1. ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ต้องรู้จักตนเองอย่างทอ่งแท้ โดยพิจารณาข้อมูลทุกด้าน เช่น ด้านสุขภาพ ร่างกาย ความรู้ วิทยสถานภาพทางสังคม เศรษฐกิจ เป็นต้น

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสังคมและสิ่งแวดล้อม คือ พิจารณาผู้อื่น สิ่งอื่นๆ เช่น สภาพแวดล้อมทางชุมชน ภูมิประเทศ คุณธรรม ศีลธรรมจรรยา ค่านิยม สังคม ตลอดจนธรรมเนียมประเพณี เป็นต้น

3. นำข้อมูลเกี่ยวกับด้านวิชาการมาพิจารณาร่วมด้วยเพื่อตัดสินใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ถูกต้อง

การประเมินค่าสารจากการฟัง หมายถึง การวัดค่าว่าผู้ฟังมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ฟังมากน้อยเพียงใด อาจประเมินด้วยตนเอง หรือให้ผู้อื่นประเมินให้ก็ได้ การประเมินผลนี้ ถ้าหากมีความตั้งใจจริง และประเมินทุกครั้งทีฟังจบ ก็สามารถนำไปปรับปรุงในการฟังที่ดีได้ ถ้าให้ผู้อื่นประเมินผู้ฟังก็ควรยอมรับการฟัง การประเมิน การวิจารณ์นั้น การประเมินผลการฟัง ผู้ประเมินต้องมีหลักเกณฑ์ในการฟังแต่ละประเภทที่มีความแตกต่างกันอยู่ ดังนี้ (โปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่)

1. การประเมินผลการฟังด้วยตนเอง สามารถประเมินได้ในสิ่งต่อไปนี้
 - 1.1 ได้ยินชัดหรือไม่
 - 1.2 ฟังแล้วเข้าใจเรื่องราวหรือไม่
 - 1.3 ฟังแล้วสามารถเก็บใจความสำคัญได้เพียงใด
 - 1.4 ฟังแล้วได้แนวคิดหรือความคิดใหม่หรือไม่ อะไรบ้าง
 - 1.5 ฟังแล้วตอบคำถามที่เป็นข้อสงสัยได้หรือไม่
 - 1.6 มีสมาธิในการฟังหรือไม่
 - 1.7 มีความอดทนในการฟังจนจบเรื่องหรือไม่ เพียงใด
 - 1.8 ฟังแล้วสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นฟังต่อได้หรือไม่ เพียงใด
 - 1.9 ฟังแล้วสามารถนำไปใช้ประโยชน์หรือไม่ เพียงใด
 - 1.10 รู้สึกเบื่อหน่าย หรือ ไร้ค่าของผู้พูดหรือไม่
2. การประเมินผลการฟังโดยผู้อื่น แบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ การประเมินผลโดยผู้พูด และการประเมินผลโดยผู้อื่น
 - 2.1 การประเมินผลโดยผู้พูด เป็นการประเมินผลการฟังของผู้ฟังโดยผู้พูดว่ามีประสิทธิภาพการฟังอย่างไร โดยพิจารณาสิ่งต่อไปนี้
 - 2.1.1 ผู้ฟังสนใจกระตือรือร้นในการฟังเพียงใด
 - 2.1.2 ผู้ฟังมีใจกว้างที่จะฟังทุกๆ คนพูดหรือไม่
 - 2.1.3 ผู้ฟังสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้หรือไม่
 - 2.1.4 ผู้ฟังสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้เพียงใด
 - 2.1.5 ผู้ฟังเมื่อฟังแล้วเข้าใจตรงกับผู้พูดหรือไม่
 - 2.1.6 ผู้ฟังมีมารยาทและความอดทนในการฟังเพียงใด
 - 2.2 การประเมินผลโดยผู้อื่น เป็นการประเมินผลการฟังของผู้ฟังโดยผู้อื่น ซึ่งไม่ใช่ผู้พูดว่ามีประสิทธิภาพการฟังอย่างไร โดยพิจารณาสิ่งต่อไปนี้
 - 2.2.1 ผู้ฟังสนใจกระตือรือร้นในการฟังเพียงใด
 - 2.2.1 ผู้ฟังแต่งกายสุภาพและมีบุคลิกภาพดีหรือไม่เพียงใด
 - 2.2.2 ผู้ฟังมีความตั้งใจและสมาธิในการฟังหรือไม่
 - 2.2.3 ผู้ฟังมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ฟังหรือไม่เพียงใด
 - 2.2.4 ผู้ฟังมีวิจรรย์ญาณในการฟังหรือไม่
 - 2.2.5 ผู้ฟังมีการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือไม่

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะการพูด

การพูดมีความสำคัญยิ่งต่อมนุษย์ เพราะมนุษย์ใช้การพูดเป็นแกนกลางในการทำความเข้าใจ เพื่ออธิบาย โน้มน้าวใจ หรือเพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นๆ การพูด เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ในการสื่อความหมาย ที่เป็นศาสตร์เพราะเป็นวิชาที่มีหลักเกณฑ์ มีทฤษฎีให้เรียนรู้และถ่ายทอดกันได้ ส่วนที่กล่าวว่าเป็นศิลป์เพราะการพูดต้องนำศาสตร์หรือทฤษฎีไปปฏิบัติให้เกิดความไพเราะสวยงามเกิดความเชื่อถือ เกิดศรัทธาตลอดจนการปฏิบัติตาม

การพูดในแต่ละครั้ง ผู้พูดจะมีจุดประสงค์ของการพูดแตกต่างกัน อาจแบ่งจุดประสงค์ของการพูดได้ดังนี้

สมจิต ชิวปรีชา (2535 : 35 – 36) ได้แบ่งวัตถุประสงค์ในการพูดดังนี้

1. การพูดเพื่อให้ความรู้ เป็นการพูดอธิบาย ชี้แจง แสดงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้ฟังได้รับความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาสาระอย่างครบถ้วน ผู้พูดจึงต้องมีความรู้เรื่องที่จะพูดเป็นอย่างดี ต้องศึกษาค้นคว้าและเรียบเรียงให้เป็นลำดับถูกต้อง ในกรณีที่ผู้ฟังมีปัญหาซักถาม จะต้องตอบคำถาม หรืออธิบายซ้ำให้ชัดเจน การพูดแบบนี้มักใช้ในโอกาสที่มีการอบรม ประชุมนิเทศ บรรยายสรุป รวมไปถึงการสอนในชั้นเรียนด้วย

2. การพูดเพื่อจูงใจหรือโน้มน้าวใจ เป็นการพูดเพื่อให้ผู้ฟังเชื่อถือ มีความเห็นคล้อยตามหรือปฏิบัติตาม ผู้พูดจะต้องใส่อารมณ์ ความรู้สึกที่จริงใจประกอบการพูด เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้พูดมีความเชื่อเช่นนั้น รวมทั้งปฏิบัติอย่างนั้นมาแล้ว การพูดแบบนี้มักจะพบในโอกาสต่างๆ เช่น การปลุกเร้าให้เกิดปฏิกริยามวลรวม การชักชวนให้ประชาชนไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การโน้มน้าวใจให้ใช้สินค้าไทย การเชิญชวนให้บริจาคเงินสมทบกองทุนต่างๆ เป็นต้น

3. การพูดเพื่อจรรโลงใจ เป็นการพูดถึงคุณงามความดี ความประณีตงดงาม คุณค่าอันน่านิยม ตลอดจนเรื่องราวที่สนุกสนานบันเทิงใจ เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเพลิดเพลิน รู้สึกสบายใจ การพูดแบบนี้จะใช้ในโอกาสที่มีการแสดงความยินดี การกล่าวสดุดียกย่องบุคคล การกล่าวในงานรื่นเริงที่จัดขึ้นในโอกาสต่างๆ

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551 : 169 – 170) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการพูดดังนี้

1. ผู้พูด ผู้พูดเป็นผู้ถ่ายทอดสารที่ต้องการจะสื่อออกไปด้วยภาษา เพื่อให้ผู้ฟังรับรู้และเข้าใจตรงกับวัตถุประสงค์ที่ผู้พูดต้องการ ดังนั้นจึงต้องอาศัยศิลปะหรือสื่ออื่นใดที่จะใช้ประกอบการถ่ายทอดด้วย เช่น น้ำเสียง ท่าทาง อุปกรณ์ประกอบการพูด เป็นต้น ในกรณีที่ผู้พูดต้องการจะใช้สื่อประกอบการพูด ผู้พูดต้องรู้วิธีการใช้สื่อเหล่านั้นเพื่อให้ใช้ได้โดยไม่ติดขัด และผู้พูดต้องมีความรู้ในเรื่องที่จะพูดอย่างถ่องแท้ เพื่อให้ผู้ฟังได้รับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง

2. ผู้ฟัง ผู้ฟังทำหน้าที่เป็นผู้รับสาร ผู้ฟังจึงควรให้ความสนใจกับเรื่องที่ฟัง หากเป็นเรื่องที่รู้ล่วงหน้าว่าผู้พูดจะนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใด ผู้ฟังควรศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ มาก่อน เพื่อจะ

ได้เข้าใจง่ายขึ้น เช่น การเตรียมตัวสำหรับการเข้าร่วมสัมมนา เมื่อจะซักถามต้องรอจังหวะที่เปิดโอกาสให้ซักถาม เป็นต้น

3. เนื้อหาหรือเรื่องราว เนื้อหา คือ ข้อมูลที่ผู้พูดจะถ่ายทอดไปยังผู้ฟัง ควรเป็นเรื่องที่ผู้พูดมีความรู้ ประสบการณ์ หรือมีความสนใจ และควรเป็นเรื่องราวที่มีเหตุผล สามารถถ่ายทอดอย่างเป็นลำดับเพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจที่ชัดเจน เช่น หากประเด็นการนำเสนอเป็นเรื่องการสาธิตการทำอาหาร ผู้พูดควรเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ เพื่อที่จะได้สาธิตได้อย่างถูกต้อง เป็นต้น

4. เสียง เสียงเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการถ่ายทอดเรื่องราว เพื่อให้ผู้ฟังได้รับความรู้ ความเข้าใจตรงตามวัตถุประสงค์ ดังนั้นผู้พูดควรพูดให้ชัดเจน ถูกต้อง มีน้ำเสียงน่าฟัง ระดับความดังเบาของเสียงต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมและจำนวนผู้ฟังด้วย บางครั้งอาจจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ช่วยในการกระจายเสียงเพื่อให้ทั่วถึง ก็ควรเลือกอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพ

5. ถ้อยคำหรือคำพูด คือ การเลือกสรรภาษาที่จะใช้ในการนำเสนอ ต้องถูกต้อง เหมาะสม เข้าใจง่าย ออกเสียงได้ถูกต้องตามอักขรวิธี เช่น ต้องการพูดเรื่องการซักผ้าไม้ ผู้พูดต้องเว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง “การซักเรา ต้องเลือกที่ให้เหมาะ ได้ร่มไม่ยิ่งดี” ข้อความนี้ หากผู้พูดเว้นวรรคตอนผิด ก็จะทำให้มีความหมายไปในทางไม่ดี ดังนั้นจึงควรเว้นวรรคตอนให้ถูกต้องดังนี้ “การซัก เราต้องเลือกที่ให้เหมาะ ได้ร่มไม่ยิ่งดี”

ทฤษฎีการพูดของซีเซโรและควินติเลียน (Cicero & Quintilian Theory)

ซีเซโรและควินติเลียนเป็นนักพูดชาวโรมัน นักพูดทั้งสองถึงแม้จะมีชีวิตอยู่ต่างสมัยกัน แต่ผลงานทางวาทศาสตร์ที่มีอิทธิพลร่วมกัน ในการวางรูปแบบทฤษฎี วาทศาสตร์ ไม่เน้นทางทฤษฎี แต่เน้นหนักในทางปฏิบัติมากขึ้น โดยนำเอาทฤษฎีของอริสโตเติลมาพัฒนา และเน้นพิจารณาพฤติกรรมการพูด ซึ่งเป็นวิธีการในการพูดให้น่าสนใจอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้อื่นเชื่อถือ และคล้อยตาม

หลัก 5 ประการของซีเซโรและควินติเลียน ที่ทำให้การพูดสัมฤทธิ์ผล มีดังนี้

1. การคิดค้น (Invention) คือ การคิดและการค้นหาของผู้พูด จนพบว่าอะไรเป็นสิ่งที่ควรนำเสนอให้ผู้ฟังทราบและได้รับประโยชน์มากที่สุด

2. การประมวลความคิด (Organization) หมายถึง การนำความคิดมาจัดระเบียบและจัดลำดับให้เหมาะสม เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจง่าย ไม่เกิดความสับสน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วนคือ อารัมภบท เนื้อหา และสรุป

3. การใช้ภาษาและลีลา (Style) หมายถึง การเลือกสรรภาษาและลีลาในการนำเสนอสาระที่สร้างความเข้าใจแก่ผู้ฟัง ก่อให้เกิดความรู้สึกอยากติดตาม

4. การกำหนดจดจำ (Memory) หมายถึง การจดจำเนื้อหาสาระที่จะพูดให้แม่นยำ ก่อนที่จะออกไปพูดต้องมีความพร้อมโดยการฝึกซ้อม เพื่อสร้างประสบการณ์

5. การแสดงออกให้ปรากฏ (Delivery) หมายถึง การแสดงออกที่เหมาะสมที่สุดเพื่อปรากฏตัวต่อหน้าที่ประชุม ไม่ว่าจะเป็นความเหมาะสมของเสียง เพื่อสร้างประสบการณ์

กิตติชัย พันโน และอมรชัย คหกิจโกศล (2554 : 203 - 204) ได้ถึงบุคลิกภาพที่ดีของผู้พูดดังนี้

1. การใช้ภาษาให้เหมาะสมกับกาลเทศะ ผู้พูดจะต้องใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์และความนิยมของกลุ่มผู้ฟัง เพราะนอกจากภาษาจะเป็นสื่อให้ผู้ฟังเข้าใจเรื่องราวแล้วภาษายังสื่อให้เห็นถึงรสนิยม ระดับการศึกษาของผู้พูดอีกด้วย หลักสำคัญก็คือ ผู้พูดควรใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบุคคลสถานที่ และโอกาส ควรใช้ภาษาสุภาพ ใช้คำสั้นเรียบง่ายเพื่อความเป็นธรรมชาติ และเป็นกันเอง ที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ควรออกเสียงให้ถูกต้องและชัดเจนที่สุด พยายามพูดให้ชัดถ้อยชัดคำเป็นจังหวะสม่ำเสมอ

2. การใช้เสียงและน้ำเสียง การใช้เสียงและน้ำเสียงเป็นสิ่งที่สามารถเร้าผู้ฟังได้ ผู้พูดที่ดีต้องมีคุณภาพเสียงที่ดี มีความดังพอเหมาะ คือดังพอที่ผู้ฟังที่นั่งอยู่แถวสุดท้ายจะได้ยิน ผู้พูดสามารถใช้เสียงดังบ้าง เสียงเบาบ้างสลับกันไปตามการเน้น แต่ต้องระวังไม่เปลืองพลังในลักษณะตะโกน การพูดชัดเจนทำให้ผู้พูดดูมีความน่าเชื่อถือ มีการศึกษาดี ทำให้ผู้ฟังมีแนวโน้มสูงที่จะเชื่อหรือคล้อยตาม ผู้พูดไม่ควรพูดซ้ำเกินไปเพราะผู้ฟังจะรำคาญ และไม่ควรรวดเร็วมากเกินไปเพราะจะทำให้พูดผิด น้ำเสียงที่พูดอาจจะแสดงให้เห็นถึงความสุภาพหรือไม่สุภาพของผู้พูดได้ ดังนั้นผู้พูดควรระมัดระวังการใช้เสียงและน้ำเสียงด้วย

3. การแสดงออกทางสีหน้าและแววตา การแสดงออกทางสีหน้าของผู้พูดเป็นสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการเป็นนักพูดที่ดี เพราะนอกจากผู้ฟังจะฟังน้ำเสียงแล้วผู้ฟังก็จะดูหน้าผู้พูดด้วย เพราะฉะนั้นถ้าผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังเข้าใจเรื่องที่ผู้พูดพูดอย่างลึกซึ้ง ผู้พูดก็ต้องแสดงอารมณ์ความรู้สึกทางใบหน้าและอากัปกริยาอื่นๆ ให้สอดคล้องกับเรื่องที่พูด โดยปกติถ้าพูดเรื่องต่างๆ ไป ผู้พูดควรทำสีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส ผู้ฟังจะได้รู้สึกว่ายู่ในบรรยากาศที่ไม่เครียดและรู้สึกเป็นกันเองกับผู้พูดมากขึ้น

4. การใช้สายตา สายตาสามารถสร้างความสัมพันธ์และถ่ายทอดความรู้สึกของผู้พูดไปสู่ผู้ฟังได้ในขณะที่พูด ผู้พูดควรกวาดสายตาไปยังผู้ฟังให้ทั่วถึง พยายามมองผู้ฟังอยู่ตลอดเวลาเพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้พูดให้ความสนใจผู้ฟัง ผู้พูดควรหลีกเลี่ยงการมองพื้น เพดาน ประตู หรือมองข้ามผู้ฟังไปมองหลังห้อง มองออกนอกห้อง หรือมองเฉพาะผู้ฟังคนใดคนหนึ่งอยู่เพียงจุดเดียว เพราะจะทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าผู้พูดไม่ให้ความสนใจ

5. การเดิน การเดินเป็นการเคลื่อนไหวเริ่มแรกที่สะดุดตาหรือเป็นจุดสนใจของผู้ฟังและเป็นส่วนสำคัญของบุคลิกผู้พูดด้วย สายตาของผู้ฟังจะจ้องมาองมานับตั้งแต่ผู้พูดลุกจากที่นั่งเดินขึ้นเวที เพราะฉะนั้น การก้าวเดินขึ้นหรือลงจากเวที ผู้พูดจะต้องก้าวเดินด้วยความเร็วพอเหมาะ ไม่ช้าหรือเร็วจนเกินไป และควรเดินด้วยท่าทางที่สง่างาม ศีรษะและหลังตรง ยึดอก แต่ไม่ใช่เดินทื่อ หรือเดินแกว่งแขนมากเกินไป การเดินที่สง่างามช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและบุคลิกภาพที่ดีให้แก่ผู้พูดได้

6. การยืมและการนั่ง ขณะยืมหรือนั่ง ผู้พูดจะต้องวางตัวให้เป็นธรรมชาติ ไม่เคร่งเครียดแต่ต้องไม่ทำตัวตามสบายจนเกินไป ทำทางการยืมที่ดี หากผู้พูดเป็นชายควรยืมสั้นเท้าชิด ปลายเท้าเปิดกว้างเท่าความกว้างของไหล่ สำหรับผู้พูดที่เป็นหญิงควรยืมโดยให้สั้นเท้าข้างหนึ่งอยู่บริเวณกลางเท้าของอีกข้าง น้ำหนักตัวทั้งสองข้างเท่าๆ กัน ไม่ยืนตัวงอ ยืนพิงโต๊ะ พิงกระดาน หรือใช้มือจับขอบโต๊ะ หากนั่งพูดควรนั่งหลังตรง ให้เก้าอี้รับน้ำหนักตัวเต็มที่ ไม่นั่งไขว่ห้าง หรือเกร็งหัวเข่าให้ชิดกัน หรือนั่งกระดิกเท้า

7. การแต่งกาย การแต่งกายเป็นสิ่งที่ยังบอกบุคลิกภาพของผู้พูดว่าเป็นเช่นไร สามารถสร้างความเชื่อถือและความสนใจให้แก่ผู้ฟังได้เป็นอย่างดี ผู้พูดจะต้องแต่งกายให้สะอาด เรียบร้อยเหมาะสมกับสมัยนิยม ที่สำคัญจะต้องคำนึงถึงกาลเทศะที่จะพูดด้วย การแต่งกายยังรวมถึงทรงผม การแต่งหน้า กลิ่นตัว กลิ่นปาก ฯลฯ ด้วย เพราะสิ่งเหล่านี้ถ้าผู้พูดขาดความเอาใจใส่ก็จะทำให้เสียบุคลิกภาพได้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะการสื่อสารอีกประเภทที่มนุษย์ใช้สำหรับเรียนรู้บรรดาวิทยาการแขนงต่าง ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ความคิดและประสบการณ์ ดังที่ ภาณี อุตตโสภณ (2541: 1) กล่าวว่า "การอ่านเป็นกระบวนการแรกที่จะเปิดออกสู่โลกของการศึกษา"

จัวร์ตัน ลักษณะศิริ (2556 : 125 – 127) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านว่า การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อเป็นผู้ที่อ่านเป็น ควรเริ่มต้นที่การมีวัตถุประสงค์ในการอ่านชัดเจน เพราะหนังสือและวัสดุการอ่านต่างๆ นั้นมีประโยชน์ที่แตกต่างกันสำหรับแต่ละคน ผู้อ่านจึงควรมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บรรลุประโยชน์ที่ตั้งใจ หากอ่านโดยไร้เป้าหมาย ก็จะเป็นการอ่านที่เสียเวลาและไม่ได้ประโยชน์จากเรื่องที่อ่าน

การกำหนดจุดมุ่งหมายของการอ่าน แบ่งได้ 3 ประการคือ

1. การอ่านเพื่อรับข่าวสาร การรับข้อมูลข่าวสารเป็นเรื่องพื้นฐานและสำคัญที่ควรจะได้รับ เพราะโลกปัจจุบันมีความเจริญทางเทคโนโลยีด้านการสื่อสารมาก ข้อมูลต่างๆ สามารถสื่อถึงกันได้เพียงใช้เวลาไม่นาน การปฏิเสธไม่รู้ข้อมูลที่มีขอบข่ายกว้างขวางและเข้าถึงได้ง่าย เพราะอยู่รอบๆ ตัวเราจะทำให้เราเสียประโยชน์

2. การอ่านเพื่อพัฒนาความรู้ การอ่านลักษณะนี้เป็นเรื่องสำคัญสำหรับผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน และผู้ไม่หาความรู้เพื่อนำมาพัฒนาตนเอง ความรู้จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทั้งผู้ที่อยู่และไม่ได้อยู่ในวัยศึกษา ด้วยความรู้เป็นสิ่งที่แสวงหาได้โดยไม่จำกัดอายุ ด้วยหวังให้ผู้ศึกษาได้ใช้ประโยชน์จากการอ่านเพื่อพัฒนาเป็นผู้มีความรู้ที่ไม่ใช่ความรู้ที่อยู่ในชั้นเรียนเท่านั้น แต่เป็นผู้มีความรอบรู้ทั้งเรื่องที่อยู่ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

3. การอ่านเพื่อจรรโลงจิตใจ ผลการวิจัยของมหาวิทยาลัยพรินซ์ตัน ประเทศสหรัฐอเมริการะบุว่า หากผู้ใดมีความเครียดเรื้อรังจะเป็นเหตุให้สมองถูกทำลายเพราะเซลล์สมองหยุดสร้างเซลล์ใหม่วิธีแก้คือหากิจกรรมที่ช่วยทำให้จิตใจสงบเพื่อให้สมองทำงานอย่างพลัดพลินจนเวลาผ่านไปโดยไม่รู้ตัว นั่นคือ

คนเราควรมีกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ร่างกายและจิตใจได้พักผ่อนจากความเครียดต่างๆ (คิงพิคทาเวย์, 2554) ที่ทั้งช่วยให้สมองผ่อนคลายจากการทำงานหนัก และช่วยให้จิตใจเบิกบานซึ่งมีผลต่อการเรียนและการทำงานได้ดีขึ้น

โปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (2552 : 166 - 171) ได้กล่าวถึงประเภทของการอ่านว่า การอ่านแบ่งออกเป็นหลายประเภทดังนี้

1. การอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ คือ การอ่านเพื่อค้นหาความคิดสำคัญของเรื่อง หรือสารที่ผู้เขียนมุ่งเสนอต่อผู้อ่านหรือ เป็นการจับประเด็นให้ได้ว่าผู้เขียนต้องการเสนอข้อคิดเห็นอะไร นกตล จันทรเพ็ญ (2535 : 86) ได้กล่าวเพิ่มเติมความหมายข้างต้นว่า การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญนี้เป็นการอ่านที่เข้าไปช่วยให้การอ่านแบบต่างๆ ได้ผลดี มีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายได้ เพราะไม่ว่าจะเป็นการอ่านแบบใดก็ตาม ถ้าผู้อ่านไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องทีอ่านได้ว่าผู้เขียนกล่าวถึงอะไร มุ่งเสนอความคิดหลักว่าอย่างไร ก็จัดว่าการอ่านครั้งนั้นเกิดความล้มเหลวโดยสิ้นเชิงดังนั้น การอ่านจับใจความสำคัญเป็นการอ่านขั้นพื้นฐานที่สำคัญที่สุด เป็นการอ่านเพื่อให้รู้ว่าผู้เขียนเขียนสิ่งใด ต้องการเสนอความคิดหลัก (Theme) อย่างไร และแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เขียนว่าอย่างไร ซึ่งถ้าผู้อ่านไม่สามารถจับสาระสำคัญที่กล่าวมาได้ ก็ถือว่าการอ่านในครั้งนั้นประสบความสำเร็จล้มเหลว โดยที่ผู้อ่านจะไม่ได้อะไรจากการอ่านในครั้งนั้นเลย ข้อความแต่ละข้อความต้องมีใจความอันเป็นจุดสำคัญของเรื่อง ใจความของเรื่อง จะปรากฏที่ประโยคสำคัญ เรียกว่า ประโยคใจความ ประโยคใจความจะปรากฏอยู่ในตอนใด ของข้อความก็ได้

2. การอ่านเชิงวิเคราะห์

ศิวกานต์ ปทุมสูติ (2542 : 50) ได้ให้ความหมายของการวิเคราะห์ในทางวรรณกรรมว่า หมายถึง การพิจารณาแยกองค์ประกอบต่างๆ ที่ปรากฏหรือมีอยู่ในงานเขียนเรื่องหนึ่งๆ ว่ามีลักษณะอย่างไร มีคุณค่าอย่างไร หรือมีข้อควรสังเกตอย่างไรบ้างผู้อ่านต้องแยกแยะให้ออกก่อนว่า ข้อความที่อ่านนั้นผู้เขียนต้องการสื่อข้อเท็จจริงหรือสื่อความรู้สึกนึกคิดให้ผู้อ่านทราบโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การสื่อข้อเท็จจริง คือ การบอกให้รู้ถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มักเป็นคำตอบสำหรับคำถามที่ว่าอะไร ใคร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร เป็นต้น

2. การสื่อความรู้สึกนึกคิด เป็นการสื่อความรู้สึกหรือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏ สิ่งที่เกิดขึ้นอาจกระทบความรู้สึกของผู้ที่พบเห็น จนทำให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจได้ต่างๆ กัน เช่น รู้สึกตระหนก รู้สึกสลดใจ บางครั้งอาจมีความคิด ซึ่งเกิดจากการใช้สติปัญญาใคร่ครวญเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นด้วย

3. การอ่านตีความ

พิทยา ลิ้มมณี (2537 : 3) ได้ให้ความหมายของการอ่านตีความว่า “การอ่านตีความเป็นการตีความเชิงการอ่านขั้นสูง ที่แสดงถึงความสามารถของผู้อ่านในการเข้าใจเนื้อหาสาระ เจตนาและน้ำเสียงของผู้เขียนที่ปรากฏในงานเขียน ทั้งยังสามารถแสดงความคิดเห็นสืบเนื่องเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านนั้นอย่างคมคายลึกซึ้ง”

ส่วนสนธิ สติโยภาส (2542 : 165) ได้ให้ความหมายของการอ่านตีความว่า "การอ่านตีความเป็น การอ่านเพื่อหาความหมายที่ซ่อนเร้นหรือความหมายที่แท้จริงของสาร โดยพิจารณาข้อความที่ผู้เขียนมี เจตนาให้ผู้อ่านเกิดความคิดหรือรู้สึกอะไรนอกเหนือไปจากการรู้เรื่อง"

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า การอ่านตีความหมายถึงการอ่านอย่างมีวิจยารณญาณ ซึ่งผู้อ่านต้องรู้จักใช้ ความรู้ สติปัญญาทำความเข้าใจในทุก ๆ องค์ประกอบของเรื่องทีอ่านอย่างทะลุปรุโปร่ง ดังที่หลายคนพูดว่า "อ่านเพื่อหาความหมายที่ซ่อนอยู่ระหว่างบรรทัด" นั่นเอง

จูไรร์ตน์ ลักษณะศิริ (2556 : 125 – 127) ได้กล่าวถึงวิธีฝึกฝนและพัฒนาการอ่านเพื่อให้เป็นผู้ "อ่านเป็น" ดังนี้

1. เตรียมความพร้อม ทั้งความพร้อมทางร่างกายและจิตใจ ด้านร่างกาย การอ่านจำเป็นต้องใช้ สายตามาก จึงควรตรวจสอบตนเองว่ามีปัญหาทางสายตาหรือไม่ เช่น สายตาสั้น สายตายาว หรือสายตา เอียง ก็ควรแก้ไขความบกพร่องให้ตรงจุด นอกจากเรื่องสายตาแล้วสุขภาพร่างกายมีส่วนสำคัญ เพราะถ้ามี อาการไม่สบายย่อมมีผลทำให้ประสิทธิภาพในการอ่านลดลง

ด้านจิตใจ หากมีปัญหากังวล ความเครียด จะทำให้ขาดสมาธิ อาจแก้ไขด้วยการเปลี่ยน สภาพแวดล้อมที่ช่วยให้จิตใจผ่อนคลาย บรรยากาศร่มเย็น สงบ ความรื่นรมย์ที่ได้จากสภาพแวดล้อมอาจ ช่วยให้มีสมาธิความเครียดกังวลในใจได้

2. ฝึกคิด การคิดเป็นปัจจัยเบื้องต้นของการเข้าใจการอ่านโดยไม่คิดจะเป็นการเสียเวลาเพราะหาก ไม่คิดก็ย่อมไม่เข้าใจและน่าสิ่งที่อ่านไปใช้ประโยชน์ไม่ได้ การคิดคือการมีปฏิกิริยาต่อสิ่งที่อ่าน โดยปกติ เมื่อเราได้อ่านเรามักไม่ปล่อยให้ตัวหนังสือผ่านไปเฉยๆ เรามักจะมีปฏิกิริยาพื้นฐานที่สุด คือ อารมณ์ เช่น รู้สึกชอบ - ไม่ชอบ หรือชื่นสูงชื่นคือ ความคิดเห็น เห็นด้วย-ไม่เห็นด้วย และถ้าฝึกฝนมากขึ้น เราควรจะคิด ในเชิงเหตุผลว่าอารมณ์หรือความคิดเห็นที่เรามีต่อเรื่องที่อ่านนั้น เกิดขึ้นเพราะเหตุใด

3. อ่านมาก การจะ"อ่านเป็น" ได้ ควรอ่านหนังสือให้มาก และหลายประเภท การมุ่งอ่านเฉพาะ เรื่องที่จำเป็นต่อชีวิต หรือมุ่งอ่านเฉพาะเรื่องที่ชอบ จะเป็นการปิดกั้นตนเองจากการได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ทำให้มี โลกทัศน์แคบ เพราะไม่ได้ฝึกคิดในการได้อ่านเรื่องใหม่ๆ หากเป็นเช่นนี้คงไม่สามารถพัฒนาเป็นผู้ที่อ่าน เป็น ที่มีเป้าหมายหนึ่งคือหวังว่าการอ่านจะช่วยให้ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ พัฒนาความคิดและเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้ ง่ายขึ้น

4. อ่านให้ได้ความ การอ่านเพื่อให้เข้าใจด้วยวิธีการที่ถูกต้อง จะช่วยพัฒนาเป็นผู้อ่านเป็นได้ การ อ่านที่ถูกต้องนั้นไม่ควรอ่านเป็นคำๆ แต่ควรอ่านให้ได้ความหมาย นั่นคือ ควรกวาดสายตาให้ได้ครั้งละวลี หรือข้อความสั้นๆ ควรฝึกการหยุดสายตาแต่ละช่วงเมื่อได้ความหมายจากการอ่าน

5. จัดบันทึก การจดบันทึกเป็นหลักการที่ใช้ได้ทั้งในการฟังและการอ่าน ที่ช่วยบันทึกความจำเพื่อ กลับมาอ่านทบทวนใหม่ได้ การจดบันทึกที่ดีและเป็นระบบควรจดบันทึกในกระดาษที่เตรียมไว้ โดยก่อน

บันทึกควรเขียนรายละเอียดเกี่ยวกับหนังสือไว้ด้านบน เช่นเดียวกับการเขียนบรรณานุกรม และหากเป็นหนังสือจากห้องสมุด ควรใส่เลขหมู่ของหนังสือไว้ เพื่อต่อไปกลับไปอ่านเพิ่มเติม จะได้ค้นหาหนังสือได้ง่าย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะการเขียน

การเขียนเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้ ความคิด และความต้องการของผู้เขียนไปสู่ผู้อ่านโดยผ่านลายลักษณ์อักษร ซึ่งถ้าผู้อ่านสามารถค้นหาความหมาย และสามารถตีความ กระทั่งทำความเข้าใจในงานเขียนนั้น ๆ ได้ ก็จะทำให้ทราบวัตถุประสงค์ของผู้เขียนว่าต้องการจะสื่อสารอะไร การเขียนเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการดำเนินชีวิต

กอบภาณูจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551 : 209 – 210) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการเขียนไว้ดังนี้

1. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือ การกำหนดเรื่องราวที่เป็นลำดับอยู่แล้วมาถ่ายทอดเป็นข้อเขียน ผู้เขียนต้องเล่าเรื่องให้ชวนให้อ่านและเห็นภาพเหตุการณ์ ทำให้ผู้อ่านติดตามโดยตลอดเรื่อง ซึ่งก็ต้องมีกลวิธีเฉพาะประเภท เช่น การสร้างจุดสนใจเมื่อเริ่มต้น และลำดับเรื่องตามเหตุการณ์ก่อนหลังแล้วจึงให้ภาพตามลำดับ เสนอข้อเท็จจริงตามเวลาและสถานที่ เป็นต้น

2. การเขียนเพื่ออธิบาย ใช้กับข้อเขียนประเภทตำราหรือวิชาการมาก เป็นการอธิบายแจกแจงข้อเท็จจริง ความรู้ อธิบายวิธีใช้ ไขปัญหา เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ การเขียนประเภทนี้ต้องคำนึงถึงภาษาให้กระชับรัดกุม การลำดับขั้นตอนเหตุการณ์ตามลำดับก่อนหลังหรือจากเหตุสู่ผล จากใกล้ไปสู่ไกล ถ้าหากอธิบายเป็นขั้นตอนโดยแยกหัวข้อเป็น 1 2 3 ได้ ก็จะช่วยให้อ่านเข้าใจได้ง่ายขึ้น

3. การเขียนเพื่อโฆษณาจูงใจ ผู้เขียนจะใช้ภาษาเพื่อโฆษณาจูงใจให้ผู้อ่านสนใจ ดังนั้น จึงต้องใช้ภาษาที่จดจำง่าย คล้องจองและสั้นกะทัดรัด แต่ต้องสะดุดตาสะดุดใจผู้อ่าน เช่น มีความแปลกใหม่

4. การเขียนเพื่อปลุกใจ เป็นการเขียนเพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง พร้อมเพรียง เพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน อีกheim เช่น บทความปลุกใจให้รักชาติ บทความปลุกใจที่เป็นพระราชนิพนธ์รัชกาลที่ 6 เป็นต้น ลักษณะข้อเขียนประเภทนี้ จะต้องใช้ประโยคสั้นๆ อาจมีการเน้นย้ำและยกตัวอย่างประกอบด้วยเพื่อให้ชัดเจน

5. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ หรือแนะนำ เช่น บทความเชิงวิเคราะห์ การวิจารณ์หนังสือ การแสดงข้อคิดเห็นต่างๆ การเขียนประเภทนี้ต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริง แสดงให้เห็นได้ชัดเจน การใช้วิจารณ์ญาณที่ถูกต้อง ยุติธรรม มีหลักเกณฑ์ในกรณีนี้ที่แจ่มแจ้ง ผลดี ผลเสีย ข้อดี ข้อเสีย ควรจำแนกและใช้เหตุผลที่ดำเนินอยู่บนหลักเกณฑ์ที่สมจริงเป็นสำคัญ ข้อเขียนประเภทนี้จะใช้ภาษาเรียบง่ายกะทัดรัด

6. การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ เป็นการเขียนที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการคล้ายตามหรือเห็นสิ่งนั้นๆ ด้วย จึงต้องใช้วิธีการสร้างภาพลักษณ์เพื่อจูงใจและสร้างภาพให้ผู้อ่านอ่านแล้วเกิดจินตนาการได้

7. การเขียนเพื่อเสียดสียั่วล้อ เป็นการเขียนเพื่อต้องการหยิบยกสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่อาจเป็นส่วนบกพร่องในสังคมมาแสดงความคิดเห็น เช่น การกล่าวตำหนิ แต่ใช้วิธีการพูดที่เล่นที่จริง ไม่รุนแรงเข้าลักษณะหยิกแกมหยอก บางทีคนอ่านไม่เห็นสิ่งที่แฝงการเสียดสีไว้ก็มี การเขียนทำนองนี้มักพูดสิ่งที่เสียดสีในทำนองตลก ประชดประชัน

คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (2541 : 138 - 139) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียนดังนี้

เนื้อหา คือ เนื้อเรื่องหรือเรื่องราวที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านได้รับทราบ อาจเป็นเรื่องของบุคคล เหตุการณ์ สถานที่ หรืออาจเป็นข้อคิดเห็น จินตนาการ อารมณ์ ความรู้สึก ฯลฯ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างประกอบกัน

ภาษา คือ ถ้อยคำ สำนวนโวหารต่าง ๆ ที่ใช้ในการเขียน ซึ่งมีทั้งรูปแบบที่ตรงตามหลักภาษาและตามความนิยมของผู้ใช้ภาษา

รูปแบบ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ รูปแบบร้อยแก้ว คือเขียนด้วยภาษาที่ไม่มีบังคับฉันทลักษณ์ เช่น จดหมาย เรียงความ บันทึก บทความ ฯลฯ และรูปแบบร้อยกรอง เป็นรูปแบบที่ต้องเขียนโดยอาศัยศิลปะและข้อบังคับทางด้านฉันทลักษณ์เป็นตัวกำหนด ได้แก่การเขียนบทกวีนิพนธ์ประเภทต่าง ๆ เป็นต้น

บุญยงค์ เกศเทศ (2539 : 6 - 7) กล่าวว่า การเขียนที่มีลักษณะเฉพาะตัว เรียกว่า สีสลาและท่วงทำนองเขียนเฉพาะตน ซึ่งอาจเป็นทำนองที่ง่าย ปานกลาง และสูงตามลำดับ ที่สำคัญต้องมีหลักเกณฑ์ยึดถือบ้าง เพื่อบันดาลให้ข้อเขียนของตนเป็นที่สนใจ ชวนติดตาม โดยอาจต้องพิจารณาในเรื่องต่อไปนี้

1. ความกระชับในลีลาที่เขียน
2. ความบริสุทธิ์ของถ้อยคำ
3. ถ้อยคำมีชีวิตและวิญญาน
4. การคิดถ้อยคำใหม่
5. ความง่ายของถ้อยคำและประโยค
6. ความสัมพันธ์ระหว่างถ้อยคำกับถ้อยคำ ถ้อยคำกับประโยค
7. การยกอุทาหรณ์
8. การอ้างคำคม สุภาษิต คำพังเพย คติพจน์ มาสนับสนุนถ้อยคำหรือข้อความ
9. การใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบ เียบเคียงเพื่อให้เกิดความเด่นชัด
10. การใช้ถ้อยคำแสดงภาพพจน์

หลักการใช้ภาษาในการเขียน

งานเขียนทุกประเภท นอกจากผู้เขียนจะให้ความสำคัญกับเนื้อหา รูปแบบ และกลวิธีการเขียนแล้ว ภาษาเป็นสิ่งสำคัญมากอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เขียนถ่ายทอดข้อมูลต่างๆ ออกมาให้ตรงกับความรู้สึกนึกคิด เพราะหากเลือกใช้ภาษาได้ดีและจะทำให้สื่อความหมายได้ตามต้องการ และทำให้ผู้อ่านเข้าใจ

ไปในทางเดียวกับผู้เขียนด้วยเช่นกัน ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงการเลือกใช้ภาษาในประเด็นต่างๆ (สุรพันธ์ ศรีราษฎร์ และคณะ, 2542, 15-24) ดังนี้

1) การใช้คำ

การใช้คำมีหลักการพิจารณา ดังนี้

1.1) ความถูกต้อง การใช้ภาษาควรระมัดระวังให้ถูกต้องทั้งในด้านความหมาย และหน้าที่ของคำ รวมทั้งการเทศะหรือระดับของภาษา ตลอดจนการสะกดคำผิดพลาด เนื่องจากเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสื่อความหมาย

1.2) ความชัดเจน การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารควรคำนึงถึงความหมายที่ชัดเจน กระจ่างแจ้งในเนื้อความ เพื่อมิให้ผู้อ่านเกิดความสับสนหรือเข้าใจผิดหรือไม่เข้าใจเลย

1.3) ความสละสลวย การใช้ภาษานอกจากจะสำคัญที่ความถูกต้องชัดเจนแล้ว ความสละสลวยก็เป็นอีกสิ่งที่ต้องคำนึงถึงไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน นั่นคือภาษาที่ใช้ทั้งการพูดและการเขียนควรจะมีไพเราะ รื่นหู มีความงดงาม น่าอ่าน น่าฟัง

ประทีป วาทิกทินกร (2514 :10-19) ได้กล่าวถึงการเลือกคำมาใช้ให้ถูกว่า มีหลักควรยึดถือดังนี้

1) เลือกคำให้ตรงความหมาย คือ เลือกใช้คำที่มีความหมายตรงที่สุดและถูกต้องที่สุด

2) เลือกคำให้เหมาะสม

2.1) การใช้คำให้เหมาะสมกับกาลเทศะ คือ จะต้องรู้ว่าในโอกาสใดและสถานที่เช่นไร จะใช้คำอย่างไรจึงจะเหมาะสม

2.2) การใช้คำให้เหมาะสมกับบุคคล คือ จะต้องใช้คำให้เหมาะสมกับบุคคล คำบางคำจะใช้ได้กับบุคคลบางระดับเท่านั้น

2.3) การใช้คำให้เหมาะสมกับข้อความ คือ คำบางคำจะเหมาะสมกับข้อความอย่างหนึ่งก็ได้ ทั้งๆที่ความหมายไม่ตรงกัน ฉะนั้นจึงต้องเลือกใช้ให้เหมาะสม

3) ใช้คำให้ชัดเจน

3.1) การใช้คำที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว คือ พยายามใช้คำที่คนส่วนมากเข้าใจกันเป็นอย่างดี

3.2) การใช้คำที่เป็นสื่อสร้างความเข้าใจ คือ พยายามใช้คำที่ทำให้ผู้อ่าน ผู้ฟังนึกเห็นภาพและเข้าใจได้ชัดเจน คำเหล่านี้ ได้แก่ คำที่แสดงภาพ คำที่แสดงอาการ และคำที่รู้สึกมีเสียง

3.3) การใช้คำที่หมดจด คือ ใช้แล้วให้ความรู้สึก

4) ใช้คำให้มีน้ำหนัก

4.1) การใช้คำเท่าที่จำเป็น คือ ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย

4.2) การใช้คำเปรียบเทียบ คำพังเพย และภาษิต คำประเภนี้ เป็นคำหรือข้อความที่มีความหมายหนักแน่นเป็นที่เข้าใจกันคืออยู่แล้ว หากนำมาใช้ก็จะช่วยให้ข้อความกะทัดรัดและมีน้ำหนักขึ้น

4.3) การใช้คำซ้ำๆ กัน คือ ใช้คำคำเดียวกันหลายๆ ครั้งในข้อความเพื่อเน้นให้มีน้ำหนัก การใช้คำซ้ำๆ กันในที่ซึ่งควรจะใช้คำให้ต่างกันออกไปได้ก็ทำให้รู้สึกไร้ความหมายเหมือนกัน ไม่ทำให้ข้อความมีน้ำหนักแต่อย่างใด

2) การสร้างประโยคให้มีน้ำหนัก

การสร้างประโยคให้มีน้ำหนักจะทำให้ข้อความที่เขียนแจ่มแจ้ง เพราะผู้อ่านสามารถทราบจุดประสงค์ของผู้เขียนได้ว่าต้องการเน้นส่วนใด การสร้างประโยคให้มีน้ำหนัก ทำได้ดังนี้

2.1) การวางคำที่ต้องการเน้นให้อยู่ในที่ซึ่งมีน้ำหนัก ตามปกติตำแหน่งของส่วนที่มีน้ำหนักที่สุดจะอยู่ตอนต้นของประโยค ดังนั้นถ้าจะเน้นส่วนใดก็นำเอาส่วนนั้นมาไว้ต้นประโยค

2.2) การใช้คำซ้ำๆ กันช่วยให้ข้อความมีน้ำหนัก การใช้คำซ้ำๆ กันในที่นี้ต้องใช้ในข้อความที่แตกต่างกัน

2.3) การจัดความให้ขัดแย้งกัน คือ การจัดข้อความ 2 ข้อความให้ขัดแย้งกัน แล้วใช้สำนวนที่แสดงความขัดแย้งเป็นบทเชื่อม จะช่วยให้ประโยคมีน้ำหนัก

3) การสร้างประโยคให้กะทัดรัดและสละสลวย

การสร้างประโยคให้กะทัดรัดและสละสลวย หมายถึง ประโยคที่ใช้คำน้อยแต่กินความมาก นั่นคือประโยคที่ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย และใช้ภาษาได้เหมาะสมกับข้อความที่ต้องการสื่อ การเขียนประโยคให้กะทัดรัดและสละสลวยอาจทำได้โดยยึดหลักต่อไปนี้

3.1) การรวบความให้กระชับ ในกรณีที่ประโยคมีคำหรือความซ้ำๆ กัน ถ้าต้องการให้มีความกระชับรัดกุม เวลาเขียนต้องหาคำหรือวลีมารวบความ

3.2) การใช้คำที่มีความหมายรวมแทน หมายถึง การเลือกใช้คำหรือวลีที่กระชับมาแทนที่คำหรือประโยคยาวๆ

4) การเขียนให้มีเอกภาพและสัมพันธภาพ

ประโยคแต่ละประโยคควรมีใจความเดียว มีเอกภาพ และถ้อยคำในประโยคนั้น ควรมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันที่เรียกว่าสัมพันธภาพ ประโยคที่ได้จึงจะเป็นเหตุเป็นผล และมีความหมายกลมกลืนกัน

ดังนั้นหากผู้เขียนสามารถเลือกใช้ภาษาได้ดี ประกอบกับมีเนื้อหาที่น่าสนใจ เป็นประโยชน์ เลือกใช้รูปแบบและกลวิธีที่เหมาะสมแล้ว จะทำให้งานเขียนนั้นเป็นงานเขียนที่น่าติดตาม และหากเป็นงานเขียนที่มีผู้กล่าวถึง ชมเชย ยกย่อง หรือเป็นงานเขียนที่ได้รับรางวัลแล้ว นอกจากจะเป็นผลดีกับผู้อ่านแล้ว ยังจะเป็นผลดีสะท้อนกลับไปยังผู้เขียนอีกด้วย

แนวคิดที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

แนวคิดแบบ Active Learning

Active Learning เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรคทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้ เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สถาพร พุฒพิทกุล, 2558)

ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning เป็นดังนี้ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2553)

1. เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
 2. เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด
 3. ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 4. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทั้ง ในด้านการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน
 5. ผู้เรียนเรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ที่ความรับผิดชอบ
 6. เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน พุด ฟัง คิดอย่างลุ่มลึก ผู้เรียนจะเป็นผู้จัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 7. เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง
 8. เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูลข่าวสาร หรือสารสนเทศ และหลักการความคิด รวบรวม
 9. ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง
 10. ความรู้เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้ และการสรุปทบทวนของผู้เรียน
- ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน มีดังนี้
1. ความรู้เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้ และการสรุปทบทวนของผู้เรียน
 2. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
 3. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้
 4. เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน พุด ฟัง คิด

5. เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง
 6. เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ และหลักการสู่การสร้างความคิดรวบยอด
 7. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ มีการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน และร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน
 8. ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 9. ผู้เรียนได้เรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ
 10. ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง การจัดการเรียนการสอนที่ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้แบบ Active Learning
- กลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning อาจแบ่งได้เป็น 4 แบบ คือ
1. กิจกรรมรายบุคคล (individual activities)
 2. กิจกรรมเป็นคู่ (paired activities)
 3. กิจกรรมกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ (informal small group)
 4. โครงการที่ให้ผู้เรียนทำร่วมกัน (cooperative student project)
- บทบาทของอาจารย์ผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางของ Active Learning ดังนี้ (ณัชนันท์ แก้วชัยเจริญกิจ, 2550) จัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน กิจกรรมต้องสะท้อนความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน
1. สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน
 2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นพลวัต ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมรวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้
 3. จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน
 4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลาย
 5. วางแผนเกี่ยวกับเวลาในการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของเนื้อหา และกิจกรรม
 6. ครูผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับในความสามารถในการแสดงออก และความคิดของผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หรือ Problem-based Learning : PBL คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยปัญหานั้นเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวและเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เรียน อาจเป็น

เรื่องที่คุณเรียนสนใจหรือมีความหมายกับนักเรียนที่สามารถนำมาสร้างกระบวนการเรียนรู้ได้โดยปัญหาแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ (มูลนิธิสถาบันวิจัยระบบการศึกษา.2562 : ออนไลน์)

1. ปัญหาไม่ซับซ้อนสามารถค้นคว้าและคิดหาคำตอบในระยะสั้น กระบวนการเรียนรู้ด้วย Problem-based Learning ก็จะสามารถหาคำตอบของปัญหาหรือประเด็นที่สนใจ

2. ปัญหาที่ซับซ้อน ต้องศึกษาค้นคว้า พัฒนา ตรวจสอบ โดยใช้ระยะเวลาที่ยาวนานกว่า อาจต้องสร้างชิ้นงานเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหา ลักษณะนี้ มักจะใช้ Project-based Learning เข้ามาช่วย

การเรียนรู้ด้วย PBL มีคุณสมบัติที่โดดเด่นสำหรับการนำมาใช้จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. เป็นการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้
3. เป็นการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิด
4. เป็นการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้ร่วมกัน
5. เป็นการเรียนรู้เน้นการแสวงหาความรู้
6. เป็นการเรียนรู้เน้นการบูรณาการความรู้
7. เป็นการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนควบคุมและประเมินกระบวนการเรียนรู้ (Metacognition)
8. เป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนกำกับตนเองในการเรียนรู้ (Self-directed Learning)

คุณค่าของ PBL ต่อผู้เรียน

การเรียนรู้ด้วย PBL ช่วยเสริมสร้างสิ่งสำคัญต่อผู้เรียนอันจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ต่างๆ ดังนี้

1. เพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้
2. พัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การเขียน การสื่อสาร
3. ช่วยให้การจำข้อมูลต่าง ๆ ได้ดี
4. ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักการปรับตัวรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน เพื่อช่วยให้เรียนรู้และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง
6. เสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต

PBL ปรับบทบาทของครูได้อย่างไร

บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ด้วย PBL ช่วยให้ภาพของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีความชัดเจนมากขึ้น ดังนี้

1. การเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) โดยการวางแผน ออกแบบการเรียนรู้ และเตรียมการสิ่งจำเป็นในการเรียนรู้ จัดเตรียมสื่อ แหล่งเรียนรู้สำหรับผู้เรียน
2. การเป็นผู้ชี้แนะ (Coach) โดยการกระตุ้นและให้คำแนะนำเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
3. การเป็นพี่เลี้ยง (Mentor)

4. การเป็นผู้ร่วมเรียนรู้ (Teacher as Learner)

แนวคิดการเรียนรู้ตามทฤษฎีของบลูม Bloom's Taxonomy

Bloom เป็นนักการศึกษาชาวอเมริกัน เชื่อว่าการเรียนการสอนที่จะประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน และได้แบ่งประเภทของพฤติกรรมโดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้และจิตวิทยาพื้นฐานว่า มนุษย์จะเกิดการเรียนรู้ใน 3 ด้านคือ ด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย และด้านจิตใจ และนำหลักการนี้จำแนกเป็นจุดมุ่งหมายทางการศึกษาเรียกว่า Taxonomy of Educational objectives พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านความรู้หรือพุทธิพิสัย ในที่นี้จะใช้แนวคิดของบลูม (Benjamin S. Bloom, 1956) ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ซึ่งมีพฤติกรรมทางพุทธิพิสัย 6 ระดับ ได้แก่

1. ความรู้ (Knowledge) คือ ความสามารถในการเก็บรักษามวลประสบการณ์ต่างๆ จากการที่รับรู้ไว้และระลึกสิ่งนั้นได้

2. ความเข้าใจ (Comprehension) คือ ความเข้าใจเป็นความสามารถในการจับใจความสำคัญ และสามารถแสดงออกมาในรูปของการแปลความ ตีความ คาดคะเน ขยายความเป็นต้น

3. การนำความรู้ไปประยุกต์ (Application) คือ การนำไปใช้เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ประสบการณ์ไปใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้ ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจ จึงจะสามารถนำไปใช้ได้

4. การวิเคราะห์ (Analysis) คือ ความสามารถในการคิดหรือแยกแยะ เรื่องราวสิ่งต่างๆ ออกเป็นส่วนย่อย เป็นองค์ประกอบที่สำคัญได้ และมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนที่เกี่ยวข้องกัน

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) คือ ความสามารถในการที่ผสมผสานส่วนย่อยๆ เข้าเป็นเรื่องราวเดียวกันอย่างมีระบบ เพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ที่สมบูรณ์และดีกว่าเดิม อาจเป็นการถ่ายทอดความคิดออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย

6. การประเมินค่า (Evaluation) คือ ความสามารถในการตัดสิน ตีราคา หรือ สรุปเกี่ยวกับคุณค่าของสิ่ง ต่าง ๆ ออกมาในรูปของ คุณธรรมอย่างมีกฎเกณฑ์ที่เหมาะสม

ขั้นตอนการสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ขั้นตอนการสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน มีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ในขั้นตอนนี้ นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และมหาวิทยาลัยตาปี กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และ ชั้นปีที่ 4 ในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ในปีการศึกษา 2561 แห่งละ 2 คน จำนวน 10 คน และผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งเป็นผู้ใช้บัณฑิตของผู้สำเร็จการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ในปีการศึกษา 2560 แห่งละ 2 คน จำนวน 10 คน รวมทั้งหมด 20 คน ผลการสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) พบว่า สภาพปัจจุบันของนักศึกษาในทักษะทั้ง 4 ทักษะอยู่ในระดับปานกลาง และมีความคาดหวังที่อยากให้มีการสอนเพิ่มเติมทั้ง 4 ทักษะ จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมพบว่า นักศึกษา และผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่าการเรียนและการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารมีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำงานของนักศึกษา จึงควรเสริมให้นักศึกษามีทักษะดังกล่าวที่สามารถนำไปใช้ได้จริง ผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 เป็นเพียงการสะท้อนให้เห็นสภาพการใช้ทักษะภาษาไทยทั้ง 4 ทักษะในปัจจุบัน และทำให้ทราบว่านักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิตยังคงมีความต้องการให้เกิดการพัฒนาในทักษะดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการสร้างแบบประเมินในขั้นตอนที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ในขั้นตอนนี้เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ที่เป็นผลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ที่ได้จากการวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ 1 และจากการศึกษาเอกสารเพิ่มเติมมาเขียนเป็นโครงสร้างของเครื่องมือวิจัย คือ แบบประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยการร่างข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ประชากรที่ใช้ในการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน คือ อาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง ช้างต้น จำนวน 1,241 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน 5 แห่ง จำนวน 291 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ซึ่งใช้ตารางของเครจจ์และมอร์แกน

ดำเนินการวิจัยโดยการนำผลจากการสัมภาษณ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ 1 และจากการศึกษาเอกสารเพิ่มเติมมาเขียนเป็นโครงสร้างของแบบประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ซึ่งได้ข้อคำถามจำนวน 35 ข้อ จากนั้นจึงนำไปตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความชัดเจนของภาษาที่ใช้ในข้อคำถามผ่านผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ผลจากการตรวจสอบ IOC ทำให้ได้ข้อคำถามทั้งหมด 35 ข้อ แล้วจึงนำแบบประเมินที่ได้ไปทดลองใช้กับอาจารย์ผู้สอนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน แล้วนำผลที่ได้มาตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมิน แล้วไปเก็บข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอน 5 สถาบัน จำนวน 291 คน ผลที่ได้จากการพิจารณาลำดับความต้องการจำเป็น พบว่า ทักษะการพูด เป็นทักษะที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด (PNI = .49) รองลงมา คือ ทักษะการเขียน (PNI = .46) ทักษะการฟัง และทักษะการอ่าน (PNI = .42) ตามลำดับ

ระยะที่ 2 การสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ในขั้นตอนนี้เป็นการนำผลที่ได้ในระยะที่ 1 มาใช้เป็นแนวทางในการสร้าง (โครงร่าง) กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ผู้วิจัยได้สร้าง (โครงร่าง) กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยพัฒนาขึ้นจากการนำแนวคิด Active Learning โดยใช้ปัญหาคือผลความต้องการจำเป็นที่ผ่านการประเมินเป็นฐาน และผนวกรวมกับแนวคิดการเรียนรู้ตามทฤษฎีของบลูม Bloom's Taxonomy ในด้านพุทธิพิสัย ซึ่งมีทั้งหมด 6 ระดับ ได้แก่ 1.ความรู้ (Knowledge) 2.ความเข้าใจ (Comprehension) 3.การนำความรู้ไปประยุกต์ (Application) 4.การวิเคราะห์ (Analysis) 5.การสังเคราะห์ (Synthesis) 6. การประเมินค่า (Evaluation) เป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายของแต่ละกิจกรรม

ตอนที่ 2

รายละเอียดการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ผู้รับผิดชอบ

นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล

หลักการและเหตุผล

กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน สร้างขึ้นเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยสร้างจากลักษณะความต้องการจำเป็นที่ได้จากการประเมินทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน จำนวน 4 ทักษะ และใช้หลักการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่เน้นการเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน จำนวน 4 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการฟัง 2) ทักษะการพูด 3) ทักษะการอ่าน และ 4) ทักษะการเขียน ซึ่งแต่ละทักษะจะสร้างกิจกรรมจากลำดับความต้องการจำเป็นในแต่ละหัวข้อ

2. เป็นกิจกรรมที่นำแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ มาบูรณาการเข้าด้วยกัน เพื่อจัดเป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เข้าร่วมได้เสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

เพื่อให้บัณฑิตนักศึกษาระดับปีที่ 3 หรือชั้นปีที่ 4 ที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารได้เสริมทักษะ 4 ทักษะ ได้แก่

- 1) ทักษะการฟัง สามารถจับใจความสำคัญ วิเคราะห์ และตีความเรื่องที่ฟังได้
- 2) ทักษะการพูด สามารถใช้ถ้อยคำหรือคำพูด เสียงและน้ำเสียง กิริยาท่าทางหรืออริยาบถ ตลอดจนเนื้อหาสาระได้เหมาะสมกับสถานการณ์
- 3) ทักษะการอ่าน สามารถจับใจความสำคัญ วิเคราะห์ และตีความเรื่องที่อ่านได้
- 4) ทักษะการเขียน สามารถเขียนอักษรวิธี เลือกใช้คำ และใช้ประโยคในการเขียนได้ถูกต้อง

เป้าหมาย

นักศึกษาจะมีคะแนนเฉลี่ยรวมของผลประเมินความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริงจากผลการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน อยู่ในระดับสูง (คะแนนเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.51) นักศึกษาต้องได้คะแนนทักษะการปฏิบัติแต่ละด้านไม่ต่ำกว่า 3.51 และคะแนนเฉลี่ยรวมของการประเมินความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริงมากกว่าหรือเท่ากับ 3.51 (จึงถือว่ามีความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับมาก) ถือว่าผ่านเกณฑ์

แผนปฏิบัติงาน

ในการจัดกิจกรรมผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคนจะมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม โดยมีลำดับขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม ดังนี้

1. ขั้นเตรียม

การเตรียมความพร้อมก่อนการจัดกิจกรรม โดยผู้นำกิจกรรมและผู้ช่วยจัดเตรียมความพร้อมด้านสถานที่ สิ่งแวดล้อม สื่อ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เอกสารประกอบกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงติดต่อประสานงานเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

2. ขั้นดำเนินการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย

2.1 ผู้วิจัยจัดปฐมนิเทศ ชี้แจงการจัดกิจกรรม เอกสาร และแบบประเมินต่าง ๆ แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมให้เข้าใจการดำเนินงาน

2.2 ผู้นำกิจกรรมดำเนินกิจกรรมด้วยการบูรณาการใน 2 ลักษณะ ดังนี้

2.2.1 การบรรยาย

2.2.2 การฝึกปฏิบัติ

2.3 ผู้วิจัยจัดปัจฉิมนิเทศ เปิดโอกาสให้ทุกคนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้สอบถามและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรม

3. ขั้นวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรม

3.1 ผู้วิจัยประเมินผลการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการประเมินผลตามสภาพจริง

3.2 ผู้วิจัยศึกษาความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยใช้แบบประเมิน

ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับ
นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ผู้วิจัยใช้เทคนิคในการจัดกิจกรรม คือ การใช้แนวคิด Active Learning โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้
ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ผนวกแนวคิดการเรียนรู้ตามทฤษฎีของบลูม Bloom's
Taxonomy ในด้านพุทธิพิสัย โดยในกิจกรรมมีการบรรยาย การร่วมกันอภิปราย การฝึกปฏิบัติรายบุคคล
โดยเน้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นศูนย์กลางโดยจัดกิจกรรมแบบมีส่วนร่วม

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

นิสิตนักศึกษาระดับปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2561

สถานที่ในการจัดกิจกรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ระยะเวลาจัดกิจกรรม

การดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับ
นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน จำนวน 14 ชั่วโมง

โครงสร้างของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

โครงสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาใน
สถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน จากการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะ
ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน เพื่อให้ทราบถึงความ
ต้องการจำเป็นของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้
ตอนบน ทำให้ได้ความต้องการจำเป็นเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ทักษะการพูด ทักษะการเขียน และทักษะ
การฟัง ทักษะการอ่าน ซึ่งมีลำดับความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับเดียวกัน โดยมีลำดับหัวข้อกิจกรรม ดังนี้

ปฐมนิเทศ	จำนวน	30	นาที
ทักษะการฟัง			
กิจกรรม ฟังเข้าใจเก็บไว้เป็นความรู้	จำนวน	60	นาที
กิจกรรม ฟังแล้วคิดพินิจเหตุผล	จำนวน	90	นาที

ทักษะการพูด

กิจกรรม พูดดีมีคิดปะอักษะชัดเจน	จำนวน	180	นาที
กิจกรรม พูดดี บุคลิกภาพดี มีเสน่ห์	จำนวน	90	นาที

ทักษะการอ่าน

กิจกรรม อ่านดูรู้ดีมีประโยชน์	จำนวน	60	นาที
กิจกรรม อ่านพินิจ คิดวิเคราะห์	จำนวน	90	นาที

ทักษะการเขียน

กิจกรรม รู้วันนี้มีโอกาสใช้วันหน้า	จำนวน	120	นาที
กิจกรรม เขียนดีมีความหมาย	จำนวน	90	นาที

ปัจฉิมนิเทศ

จำนวน	30	นาที
-------	----	------

งบประมาณในการจัดกิจกรรม

กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ประกอบด้วย 4 ทักษะ 8 กิจกรรม มีงบประมาณในการจัดกิจกรรมละ 500 บาท รวมค่าใช้จ่ายทุกกิจกรรมประมาณ 4,000 บาท

สื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม

1. เครื่องคอมพิวเตอร์
2. สื่อโสตทัศนูปกรณ์ ประเภทเครื่องฉายภาพโปรเจคเตอร์พร้อมจอรับภาพ และเครื่องเสียง
3. เอกสารประกอบกิจกรรม
4. กระดาษ A4
5. กระดานไวท์บอร์ด และปากกาเขียนไวท์บอร์ด
6. เครื่องมือรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริง และแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในด้านต่างๆ 4 ทักษะ ได้แก่
- 1) ทักษะการฟัง สามารถจับใจความสำคัญ วิเคราะห์ และตีความเรื่องที่ฟังได้
 - 2) ทักษะการพูด สามารถใช้ถ้อยคำหรือคำพูด เสียงและน้ำเสียง กิริยาท่าทางหรืออริยาบถ ตลอดจนเนื้อหาสาระได้เหมาะสมกับสถานการณ์

- 3) ทักษะการอ่าน สามารถจับใจความสำคัญ วิเคราะห์ และตีความเรื่องที่อ่านได้
- 4) ทักษะการเขียน สามารถเขียนอักษรวิธี เลือกใช้คำ และใช้ประโยคในการเขียนได้ถูกต้อง

การประเมินผล

การวัดและการประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน กำหนดการประเมิน ได้แก่

1. การประเมินผลการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการประเมินผลตามสภาพจริง
2. การศึกษาความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การประเมินการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. คะแนนเฉลี่ยรวมของผลประเมินความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริง จากผลการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน อยู่ในระดับสูง (คะแนนเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.51) นักศึกษาต้องได้คะแนนทักษะการปฏิบัติแต่ละด้านไม่ต่ำกว่า 3.00 และคะแนนเฉลี่ยรวมของการประเมินความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริงมากกว่าหรือเท่ากับ 3.51 (จึงถือว่ามีความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารระดับมาก) ถือว่าผ่านเกณฑ์
2. คะแนนเฉลี่ยรวมของความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมของผู้เข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.51)

บทบาทหน้าที่ผู้นำกิจกรรมหรือวิทยากรและผู้ช่วย

การนำกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ไปใช้ให้เกิดประสิทธิผลตามจุดมุ่งหมายนั้น ผู้นำกิจกรรมควรมีบทบาท ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน หลักการและเหตุผลของกิจกรรม วัตถุประสงค์ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ขั้นตอนของการทำกิจกรรม การวัดและประเมินผล

2. จัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ความพร้อมด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างราบรื่นและเหมาะสม

3. เตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เอกสาร เครื่องมือรวบรวมข้อมูลต่างๆ เช่น แบบสอบถาม เอกสารประกอบกิจกรรม สำหรับใช้ในการจัดกิจกรรมให้พร้อมใช้

4. ทำความเข้าใจบทบาทของผู้นำกิจกรรมหรือวิทยากร ได้แก่

4.1 สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม ชี้แจงเรื่องเอกสาร และทำข้อตกลงร่วมกันกับผู้เข้าร่วมการเข้าร่วมกิจกรรมก่อนดำเนินกิจกรรม

4.2 อำนวยความสะดวกให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

4.3 สนับสนุนหรือกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกิดความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม การคิด การแสดงออกที่เหมาะสม

4.4 จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างสูงสุด

4.5 สังเกต จดบันทึกพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

4.6 ใช้คำถามเมื่อต้องการกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้คิด

4.7 ตอบข้อซักถาม ให้ข้อสังเกต หรืออธิบายการทำกิจกรรม และสรุปประเด็นที่ได้รับจากการทำกิจกรรม เป็นผู้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม หรือร่วมอภิปรายบางประเด็น

5. ทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยนำกิจกรรม ได้แก่

5.1 เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้นำกิจกรรม และผู้เข้าร่วมกิจกรรมในด้านต่างๆ

5.2 ให้ความช่วยเหลือผู้นำกิจกรรม หรือผู้เข้าร่วมกิจกรรมเมื่อร้องขอหรือเห็นสมควร

5.3 เป็นผู้สังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงสถานการณ์ บรรยากาศของการเรียนรู้ สังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

5.4 เป็นผู้ช่วยในการเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ความพร้อมด้านสถานที่ สิ่งแวดล้อม สื่อ เอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ เอกสารและเครื่องมือรวบรวมข้อมูลต่างๆ เพื่อให้กิจกรรมเป็นไปอย่างราบรื่นเหมาะสมกับกิจกรรม

6. ทำความเข้าใจในการดำเนินกิจกรรมและการวัดผลและประเมินผลกิจกรรม ได้แก่

6.1 ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ทำกิจกรรมเพื่อประเมินก่อนเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร

6.2 ระหว่างเข้าร่วมกิจกรรมให้สังเกตความสนใจ การตอบคำถาม การซักถามปัญหาข้อสงสัย การร่วมอภิปรายการแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ การนำเสนอผลงาน ผลงานที่สำเร็จ ผลการสรุปข้อคิดเห็น และประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรม

6.3 หลังการเข้าร่วมกิจกรรม ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

คุณลักษณะของผู้นำกิจกรรมหรือวิทยากร

1. มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เกี่ยวกับกิจกรรมที่จัด
2. มีความสามารถในการสื่อสารที่ดีทั้งในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน สามารถถ่ายทอดความรู้ ซึ่งจะต้องใช้เทคนิคในการจัดกิจกรรม จิตวิทยา และศิลปะในการถ่ายทอดความรู้ มีความช่างสังเกต มีไหวพริบปฏิภาณที่ดีในการแก้ปัญหา มีความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและให้คำแนะนำ
3. มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมแก่การเป็นวิทยากร เป็นที่น่านับถือและน่าเชื่อถือ ทั้งกิริยาทางการพูด และการแต่งกาย มีการจัดการอารมณ์ที่เหมาะสม มีความเป็นกันเอง มีมนุษยสัมพันธ์และมีอารมณ์ขันตามสมควร มีความเป็นกัลยาณมิตรที่ดีกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม
4. มีความสามารถในการจัดการทำงานต่างๆ
5. มีความสามารถในการใช้สื่อและนำเสนอสื่อในขณะที่ทำกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด บรรลุตามจุดมุ่งหมาย ผู้เข้าร่วมกิจกรรมควรแสดงบทบาท ดังนี้
1. เข้าร่วมกิจกรรมตรงตามเวลาที่กำหนด
 2. ร่วมแสดงความคิดเห็น อภิปราย ชักถามข้อสงสัย เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และสร้างความเข้าใจที่ตรงกันกับผู้นำกิจกรรม
 3. ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม
 4. เคารพกติกาและรักษามารยาทในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น
 5. มีความซื่อสัตย์ในการประเมินต่าง ๆ จากการเข้าร่วมกิจกรรม

ตอนที่ 3

แผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน เป็นการรวมแนวคิดทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวกับทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และนำมาบูรณาการสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งที่จะเสริมสร้างให้นักศึกษามีความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วย 8 กิจกรรม รวมเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมประมาณ 14 ชั่วโมง ดังนี้

ปฐมนิเทศ	จำนวน	30	นาที
ทักษะการฟัง			
กิจกรรม ฟังเข้าใจเก็บไว้เป็นความรู้	จำนวน	60	นาที
กิจกรรม ฟังแล้วคิดพินิจเหตุผล	จำนวน	90	นาที
ทักษะการพูด			
กิจกรรม พูดดีมีศิลปะอักษรชัดเจน	จำนวน	180	นาที
กิจกรรม พูดดี บุคลิกภาพดี มีเสน่ห์	จำนวน	90	นาที
ทักษะการอ่าน			
กิจกรรม อ่านรู้ดีมีประโยชน์	จำนวน	60	นาที
กิจกรรม อ่านพินิจ คิดวิเคราะห์	จำนวน	90	นาที
ทักษะการเขียน			
กิจกรรม รู้วันนี้มีโอกาสใช้วันหน้า	จำนวน	120	นาที
กิจกรรม เขียนดีมีความหมาย	จำนวน	90	นาที
ปัจฉิมนิเทศ	จำนวน	30	นาที

ทักษะ	ชื่อกิจกรรม	ระดับพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย					
		ความรู้	ความเข้าใจ	การนำความรู้ไปประยุกต์	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า
การอ่าน	กิจกรรม อ่านพินิจ คิดวิเคราะห์	✓	✓	✓	✓	✓	✓
การเขียน	กิจกรรม รู้วันนี้มีโอกาสใช้วันหน้า	✓	✓	✓	✓	✓	
การเขียน	กิจกรรม เขียนดีมีความหมาย	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ปฐมนิเทศ

ระยะเวลา 30 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับรู้จุดมุ่งหมาย แนวทางปฏิบัติ วัน เวลา สถานที่ ของการจัดกิจกรรม
2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกิดสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้นำกิจกรรมหรือวิทยากร และวิทยากรผู้ช่วย
3. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับทราบเกณฑ์การประเมินความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริง

สื่อและวัสดุอุปกรณ์

1. เครื่องคอมพิวเตอร์
2. สื่อโสตทัศนูปกรณ์ ประเภทเครื่องฉายภาพโปรเจคเตอร์พร้อมจอรับภาพ และเครื่องเสียง
3. เอกสารประกอบกิจกรรม
4. กระดาษ A4
5. กระดานไวท์บอร์ด และปากกาเขียนไวท์บอร์ด
6. เครื่องมือรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริง และแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม

แผนปฏิบัติงาน

1. สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้นำกิจกรรมหรือวิทยากรกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างเป็นกันเอง
2. วิทยากรชี้แจงจุดมุ่งหมายของการร่วมกิจกรรม
3. วิทยากรชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับทราบเกณฑ์การประเมินความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริง

การประเมินผล

1. การตรวจผลงานจากแบบฝึกหัด
2. การใช้แบบประเมินให้คะแนน

ปัจฉิมนิเทศ

ระยะเวลา 30 นาที

กิจกรรม ทักษะการฟัง
ชื่อกิจกรรม ฟังเข้าใจเก็บไว้เป็นความรู้
ผู้รับผิดชอบ นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล

หลักการและเหตุผล

การจับใจความสำคัญสารจากการฟัง คือ การฟังเนื้อหาที่เป็นส่วนสำคัญที่สุดของเรื่อง ซึ่งใจความสำคัญอาจอยู่รวมกันในตอนใดตอนหนึ่งของเรื่อง หรืออาจอยู่กระจายไปตลอดทั้งเรื่อง ดังนั้นในการฟังเพื่อจับใจความสำคัญ ผู้ฟังจะต้องมีสมาธิ และฟังอย่างตั้งใจ เพื่อให้เกิดความเข้าใจจนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ หากเราเข้าใจเรื่องราวได้โดยตลอดเราก็จะสามารถจดจำเรื่องราวที่ฟัง และสามารถถ่ายทอดต่อได้ ซึ่งในการฟังแต่ละครั้ง เราต้องจับประเด็นของเรื่องที่ฟังได้ คือ รู้ว่าผู้พูดต้องการสื่อสารอะไรเป็นประเด็นสำคัญ และรู้ว่าอะไรคือประเด็นรอง ทั้งนี้เพราะในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายไม่ว่าจะเป็นการส่งสารหรือรับสาร การเข้าใจตัวสารเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะช่วยให้การติดต่อสื่อสารสัมฤทธิ์ผล การจับใจความสำคัญจึงเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าผู้รับสารเข้าใจความหมายที่อยู่ในสารนั้นๆ ดังนั้นการจับใจความสำคัญจึงเป็นเรื่องที่ผู้รับสารต้องหมั่นฝึกฝนเพื่อให้เกิดเป็นทักษะที่ชำนาญ

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการฟังและหลักการจับใจความสำคัญ
2. เพื่อให้สามารถนำความรู้เกี่ยวกับกระบวนการฟังและหลักการจับใจความสำคัญไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์แยกใจความสำคัญ โดยนำกระบวนการฟังและหลักการที่ได้มาใช้จับใจความสำคัญของเรื่อง "ขนาดกลาง" และ "ขนาดยาว" ที่ฟังได้

เป้าหมาย

สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้

แผนปฏิบัติงาน

ขั้นนำ

1. วิทยากรกล่าวชี้แจงจุดมุ่งหมาย ความสำคัญและขั้นตอนของกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทราบ รวมทั้งชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับทราบเกณฑ์การประเมินความสามารถในทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่ใช้เกณฑ์การประเมินตามสภาพจริง

2. วิทยากรพูดคุยกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างวิทยากรกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม และกล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทยในฐานะภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยเน้นที่ทักษะการฟัง

3. วิทยากรให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการฟังกับการเรียนและการใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งการทำงานในอนาคต

4. วิทยากรแจกเอกสารประกอบกิจกรรม "ฟังเข้าใจเก็บไว้เป็นความรู้" ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม
ขั้นดำเนินการกิจกรรม

1. วิทยากรอธิบายเนื้อหาสาระสำคัญของการจับใจความสำคัญจากการฟัง โดยใช้คอมพิวเตอร์และเครื่องฉายภาพ นำเสนอผ่าน Powerpoint จากนั้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบอกถึงขั้นตอนการจับใจความสำคัญว่ามีขั้นตอนอะไรบ้าง เพื่อทบทวนความเข้าใจ

2. วิทยากรอ่านเรื่อง "ขนาดกลาง" (ขนาดประมาณ 6 – 15 บรรทัด) และเรื่อง "ขนาดยาว" (ขนาดตั้งแต่ 16 บรรทัด) ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฟัง เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เขียนใจความสำคัญที่ได้

3. เก็บแบบฝึกจากกิจกรรมการฟังเพื่อจับใจความสำคัญที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ทำ

4. วิทยากรและผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกันอภิปรายประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมที่จะสามารถนำไปใช้ในการเรียน ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนการทำงานในอนาคต

ขั้นสรุป

วิทยากรกล่าวถึงการฟังเพื่อจับใจความสำคัญในประเด็นความสำคัญและวิธีการที่จะช่วยให้การสื่อสารประสบความสำเร็จ โดยกล่าวเพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเห็นความสำคัญของการจับใจความสำคัญ และเสริมให้เห็นความสำคัญโดยการยกตัวอย่างความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ นายจ้างที่ได้ให้ข้อเสนอแนะว่านิสิต นักศึกษาที่จบใหม่และกำลังเข้าสู่สู่วัยทำงาน ควรให้ความสำคัญกับการฟังเพื่อจับใจความสำคัญ เพราะเป็นทักษะที่สำคัญในชีวิตการทำงาน

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2561 จำนวน 20 คน

สถานที่ในการจัดกิจกรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

60 นาที

งบประมาณในการจัดกิจกรรม

500 บาท

สื่อและวัสดุอุปกรณ์

1. คอมพิวเตอร์
2. สื่อโสตทัศนูปกรณ์ ประเภทเครื่องฉายภาพโปรเจคเตอร์พร้อมจอรับภาพ และเครื่องเสียง
3. เอกสารประกอบกิจกรรม "ฟังเข้าใจเก็บไว้เป็นความรู้"
4. กระดาษคำตอบ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการฟังและหลักการจับใจความสำคัญ และนำกระบวนการดังกล่าวมาใช้วิเคราะห์ใจความสำคัญของเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การประเมินผล

การเขียนตอบใจความสำคัญที่ได้จากการฟังเรื่องขนาดกลางและขนาดยาว

เอกสารประกอบกิจกรรม ฟังเข้าใจเก็บไว้เป็นความรู้

กระบวนการฟัง

การฟังเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกัน โดยเริ่มตั้งแต่เสียงภายนอกมากระทบที่โสตประสาท หลังจากนั้นกระบวนการฟังก็จะดำเนินติดต่อกันไป ซึ่งกระบวนการฟังมี 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. ขั้นได้ยิน (hearing) เป็นขั้นแรกเมื่อมีคลื่นเสียงมากระทบโสตประสาท
2. ขั้นฟังความสนใจ (concentration) เมื่อคลื่นเสียงมากระทบโสตประสาทแล้วผู้ฟังจะฟังความสนใจไปยังเสียงและแหล่งกำเนิดเสียง
3. ขั้นเข้าใจ (comprehension) หากว่าผู้ฟังได้ยินเสียงที่เป็นภาษาที่ผู้ฟังสามารถเข้าใจความหมายได้ ผู้ฟังก็จะเข้าใจสารนั้นว่าหมายถึงอะไร
4. ขั้นตีความ (interpretation) เมื่อผู้ฟังเข้าใจความหมายตามที่ปรากฏในรูปสารแล้วผู้ฟังจะหาความหมายที่แท้จริงว่าผู้ส่งสารต้องการสื่อสารอะไร
5. ขั้นตอบสนอง (reaction) เมื่อผู้ฟังเข้าใจความหมายที่แท้จริงในสารแล้วผู้ฟังจะมีปฏิกิริยาตอบสนองอย่างใดอย่างหนึ่งไปยังผู้พูด

หลักการจับใจความสำคัญ

หลักการจับใจความสำคัญสารจากการฟัง คือ การทราบเนื้อหาที่เป็นส่วนสำคัญที่สุดของเรื่อง ซึ่งใจความสำคัญอาจอยู่รวมกันในตอนใดตอนหนึ่งของเรื่อง หรืออาจอยู่กระจายไปตลอดทั้งเรื่อง ดังนั้น ในการฟังเพื่อจับใจความสำคัญ ผู้ฟังจะต้องฟังอย่างตั้งใจ เพื่อให้เกิดความเข้าใจจนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ได้โดยตลอด มีวิธีการฟังดังนี้

1. ฟังเรื่องราวให้เข้าใจ โดยพยายามจับใจความสำคัญของเรื่องเป็นตอนๆ ว่าเรื่องอะไร ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
2. ฟังเรื่องราวที่เป็นใจความสำคัญแล้วหารายละเอียดของเรื่องที่เป็นลักษณะปลีกย่อยของใจความสำคัญ หรือที่เป็นส่วนขยายใจความสำคัญ
3. สรุปความโดยรวบรวมเนื้อหาสาระสำคัญ ซึ่งวิธีการสรุปความจากการฟังนั้น เราจะต้องค้นหาให้พบสาระใดเป็นความคิดสำคัญในเรื่องนั้นๆ แล้วสรุปไว้เฉพาะใจความสำคัญ การฟังเพื่อจับประเด็นและสรุปความ เป็นการฟังในชีวิตประจำวันเพื่อให้ได้สาระสำคัญของเรื่องที่ฟัง เช่น ฟังการสนทนา ฟังเรื่องราว ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ฟังโทรทัศน์ ฟังประกาศ ฟังการบรรยาย ฟังการอภิปราย ฟังการเล่าเรื่อง เป็นต้น

วิธีสรุปความตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ขั้นฟัง

- ฟังให้เข้าใจอย่างน้อย 2 รอบ เพื่อให้ได้แนวคิดที่สำคัญ

2. ขั้นคิด

- คิดเป็นคำถามว่าจะอะไรเป็นจุดสำคัญของเรื่อง
- คิดต่อไปว่า จุดสำคัญของเรื่องมีความสัมพันธ์กับสิ่งใดบ้าง แล้วลงมือจดบันทึกสิ่งนั้นๆ

ไว้เป็นข้อความสั้นๆ

- คิดวิธีที่จะเขียนสรุปความให้กะทัดรัดและชัดเจน

3. ขั้นเขียน

- เขียนร่างข้อความสั้นๆ ที่จดบันทึกไว้
- จัดเวลาและตบแต่งร่างข้อความที่สรุปให้เป็นภาษาที่ตีสื่อความหมายได้แจ่มแจ้งชัดเจน

เรื่องขนาดกลาง
หมู่บ้านคีรีวง นครศรีธรรมราช

*"เมืองประวัติศาสตร์ พระธาตุทองคำ ชื่นฉ่ำธรรมชาติ แร่ธาตุดูคม
เครื่องถมสามกษัตริย์ มากวัดมากศิลป์ ครบสิ้นกุ้งปู"*

หมู่บ้านคีรีวงตั้งอยู่ที่ตำบลก้ำไทร อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นชุมชนเก่าแก่ที่อพยพไปอาศัยอยู่เชิงเขาหลวง อันเป็นเส้นทางเดินขึ้นสู่ยอดเขาหลวง ชาวบ้านมีวิถีชีวิตที่สงบสุขแบบเครือญาติ อาชีพหลักคือการทำสวนผลไม้ผสม เรียกว่า "สวนผสม" เช่น มังคุด เงาะ ทุเรียน สะตอ ชุมชนคีรีวงได้เป็นชุมชนต้นแบบในการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Thailand Tourism Awards) ประจำปี 2541 ประเภทเมืองและชุมชน เนื่องจากเป็นชุมชนที่มีวิถีชีวิตแบบชาวสวนอยู่กับธรรมชาติ และได้พัฒนาการบริการนักท่องเที่ยวขึ้นมาเป็นธุรกิจใหม่ของชุมชน โดยการจัดตั้งชมรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นองค์กรกลางของชาวชุมชน จัดแบ่งหน้าที่ไปยังกลุ่มต่าง ๆ ให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างทั่วถึง การมาท่องเที่ยวที่หมู่บ้านคีรีวงนี้ถือว่าคุ้มค่ามากทีเดียวเพราะนอกจากจะได้มาท่องเที่ยวในบริเวณที่มีธรรมชาติสวยงามแล้วยังได้สัมผัสกับวิถีชีวิตของชาวบ้านอีกด้วย

จุดเด่นของหมู่บ้านคีรีวงก็คือทัศนียภาพแห่งธรรมชาติเพราะคีรีวงตั้งอยู่ท่ามกลางเทือกเขาป่าไม้และสายน้ำ กิจกรรมที่น่าสนใจในหมู่บ้านคีรีวง คือ การพักแบบโฮมสเตย์ เพลินตาและเพลินอารมณ์กับทัศนียภาพแห่งธรรมชาติที่ตั้งอยู่ท่ามกลางเทือกเขา ป่าไม้ บันจากรยานชมวิวดูดอากาศบริสุทธิ์ซึ่งสามารถหาเช่าจักรยานได้ตามร้านเช่าจักรยานในจุดต่างๆ รอบหมู่บ้าน

ชาวบ้านในชุมชนหมู่บ้านคีรีวงมีการรวมตัวกันตั้งเป็นกลุ่มอาชีพหลายกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มมัคค์ยอมสี่ธรรมชาติ กลุ่มสมุนไพร กลุ่มจักสาน กลุ่มแปรรูปน้ำผลไม้ กลุ่มไวน์และกลุ่มทุเรียนกวน ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมจากผู้บริโภค ผู้มัคค์ยอมเป็นผลิตภัณฑ์เด่น คีรีวงในฐานะหมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP จึงมีจุดท่องเที่ยวเชิงสาร์ตซึ่งเกี่ยวข้องกับผ้าและความเป็นธรรมชาติ

ที่มา : นครศรีธรรมราช [www. https://www.paiduaykan.com/](https://www.paiduaykan.com/)

เรื่องขนาดยา

กินช็อกโกแลตอย่างไร ให้หัวใจแข็งแรง

จากการศึกษาพบว่า การรับประทานดาร์กช็อกโกแลตประมาณ 100 กรัมต่อวัน มากกว่าหนึ่งครั้งต่อสัปดาห์ มีประโยชน์ต่อหัวใจและหลอดเลือด ช่วยลดความดันโลหิต กระตุ้นการเต้นของหัวใจ ช่วยเสริมความแข็งแรงของหลอดเลือดหัวใจ การกินช็อกโกแลตให้มีประโยชน์สูงสุดควรเลือกดาร์กช็อกโกแลต (Dark Chocolate) ที่ผลิตจากผลโกโก้ที่ได้มาตรฐาน คือมีปริมาณของโกโก้สูง 70-85% แม้ดาร์กช็อกโกแลตจะมีส่วนผสมของน้ำตาลและนมเล็กน้อย แต่ก็เชื่อว่าไม่มีอยู่เลย ดังนั้นจึงควรกินช็อกโกแลตในปริมาณที่เหมาะสม

ช็อกโกแลตทำให้หัวใจแข็งแรง

ช็อกโกแลตมีสารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ และช่วยป้องกันโรคได้อย่างหลากหลาย เช่น

1. สารคาเฟอีน (Caffeine) มีคุณสมบัติกระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง ให้หัวใจสูบฉีดเลือดไปเลี้ยงอวัยวะต่างๆ
2. สารทีโอบ्रोมีน (Theobromine) ช่วยลดความดันโลหิต กระตุ้นการเต้นของหัวใจ สามารถลดภาวะกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดได้
3. สารฟลาโวนอยด์ (Flavonoid) ในกลุ่มโพลีฟีนอล (Polyphenol) ต่อต้านอนุมูลอิสระ เสริมความแข็งแรงของหลอดเลือดหัวใจและสมองช่วยลดความเสี่ยงโดยรวมของโรคหัวใจได้

ช็อกโกแลตทำให้อารมณ์ดี

นอกจากสารต่างๆ ที่มีประโยชน์กับหัวใจแล้ว พบว่าในช็อกโกแลตยังประกอบด้วย

1. สารอะนันดาไมด์ (Anandamide มีความหมายว่า ความสุขในภาษาสันสกฤต) ทำหน้าที่ลดความเจ็บปวด ควบคุมอุณหภูมิในร่างกายและกระตุ้นให้อารมณ์ดีขึ้น
2. สารแฟนิลเอทิลามีน (Phenylethylamine-PEA) ช่วยสร้างสารสื่อประสาทช่วยในการลดความเครียด ถือเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้การรับประทานช็อกโกแลตเกิดความรู้สึก 'feel good' อีกทั้งยังเพิ่มพลังทางเพศอีกด้วย

เลือกให้มาก กินให้พอดี

การกินช็อกโกแลตให้มีประโยชน์สูงสุดควรเลือกดาร์กช็อกโกแลต (Dark Chocolate) ที่ผลิตจากผลโกโก้ ซึ่งดาร์กช็อกโกแลตที่ได้มาตรฐานนั้นจะต้องมีปริมาณของโกโก้สูง 70-85% หรือดาร์กช็อกโกแลต 100 กรัม มีโกโก้เป็นส่วนผสมปริมาณ 70-85% แม้ดาร์กช็อกโกแลตจะมีส่วนผสมของน้ำตาลและนมเล็กน้อย แต่ก็เชื่อว่าไม่มีอยู่เลย ดังนั้นจึงควรกินช็อกโกแลตในปริมาณที่เหมาะสม จากการศึกษาค้นคว้าการรับประทานดาร์กช็อกโกแลตประมาณ 100 กรัมต่อวัน มากกว่าหนึ่งครั้งต่อสัปดาห์ มีประโยชน์ต่อหัวใจและหลอดเลือด โดยไม่ทำให้ไขมันสูงหรือเพิ่มความยาวของรอบเอว

ที่มา : นพ. ไพศิษฐ์ ตระกูลก้องสมุท <https://www.samitivejhospitals.com/th/>

เกณฑ์การประเมินผลทักษะการฟัง กิจกรรม “ฟังเข้าใจเก็บไว้เป็นความรู้”

ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
ประเด็น การประเมิน	(มากที่สุด)	(มาก)	(ปานกลาง)	(น้อย)	(น้อยที่สุด)
ความสามารถในการทราบสาระสำคัญที่ปรากฏในเรื่อง	สามารถทราบสาระสำคัญทั้งหมดที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง (โดยสามารถบอกถึงสาระสำคัญที่ครอบคลุมค่าสำคัญทั้งหมดของเรื่อง)	สามารถทราบสาระสำคัญ 80 -90 % ที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง (โดยสามารถบอกถึงสาระสำคัญที่ครอบคลุมค่าสำคัญ 80 - 90 % ของเรื่อง)	สามารถทราบสาระสำคัญ 60 -70 % ที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง (โดยสามารถบอกถึงสาระสำคัญที่ครอบคลุมค่าสำคัญ 60 -70 % ของเรื่อง)	สามารถทราบสาระสำคัญ 40 -50 % ที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง (โดยสามารถบอกถึงสาระสำคัญที่ครอบคลุมค่าสำคัญ 40 - 50 % ของเรื่อง)	สามารถทราบสาระสำคัญ 20 -30 % ที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง (โดยสามารถบอกถึงสาระสำคัญที่ครอบคลุมค่าสำคัญ 20 - 30 % ของเรื่อง)

กิจกรรม ทักษะการฟัง
ชื่อกิจกรรม ฟังแล้วคิดพินิจเหตุผล
ผู้รับผิดชอบ นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล

หลักการและเหตุผล

การฟังเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการแสวงหาความรู้ ในการฟังผู้รับสารต้องมีวิจารณญาณ และจำเป็นต้องใช้การวิเคราะห์สาร เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ทั้งนี้ผู้รับสารต้องแยกแยะ โดยแยกใจความที่ฟังได้ว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น หรือเป็นความรู้สึกของผู้พูด ตลอดจนสามารถตีความต่าง ๆ ที่อยู่ในสารนั้น ผู้ที่มีความสามารถในการวิเคราะห์สาร และตีความสารจะทำให้สามารถเข้าใจจุดมุ่งหมาย สารสำคัญของสารได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว และสามารถนำสารนั้นไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ในการเรียน และการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการวิเคราะห์และตีความสารในการฟัง
2. เพื่อให้สามารถนำความรู้เกี่ยวกับหลักการวิเคราะห์และตีความไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์สารที่ฟังได้ คือ สามารถแยกใจความที่ฟังได้ว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น
4. เพื่อให้สามารถสังเคราะห์ความรู้จากสื่อหรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มาตีความข้อความที่ฟังได้ คือ สามารถทราบความหมายของคำที่มีความหมายโดยนัย ตลอดจน สุภาษิต คำพังเพย ไวยากรณ์ ส่วนวน ตลอดจนบทหรือกรองได้
5. เพื่อให้สามารถประเมินค่าสารที่ฟังได้

เป้าหมาย

สามารถวิเคราะห์และตีความสารที่ฟังได้

แผนปฏิบัติงาน

ขั้นนำ

1. วิทยากรกล่าวชี้แจงจุดมุ่งหมาย ความสำคัญและขั้นตอนของกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทราบ

2. วิทยากรให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการฟังกับการวิเคราะห์ และตีความ และตั้งคำถามเพื่อถามความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของการวิเคราะห์และตีความ

3. วิทยากรแจกเอกสารประกอบกิจกรรม "ฟังแล้วคิดพินิจเหตุผล" ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ขั้นตอนกิจกรรม

1. วิทยากรอธิบายเนื้อหาสาระสำคัญของการวิเคราะห์และการตีความจากการฟัง โดยใช้คอมพิวเตอร์และเครื่องฉายภาพ นำเสนอผ่าน Powerpoint

2. วิทยากรอ่านข้อความเพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้วิเคราะห์เพื่อแยกใจความที่ฟังว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น หรือเป็นความรู้สึกของผู้พูด

3. วิทยากรและผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกันอภิปรายเพื่อประเมินค่าข้อความที่ได้ฟัง

4. วิทยากรให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมตีความค่าที่มีความหมายโดยนัย สุภาพสันติ คำพังเพย โวหาร สำนวน และบทร้อยกรอง โดยการสังเคราะห์ความรู้จากสื่อหรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆ

5. วิทยากรและผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกันอภิปรายเพื่อประเมินค่าถึงประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมที่จะสามารถนำไปใช้ในการเรียน ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนการทำงานในอนาคต

ขั้นสรุป

วิทยากรกล่าวถึงการฟังเพื่อวิเคราะห์และตีความในประเด็นความสำคัญและวิธีการที่จะช่วยให้การสื่อสารประสบความสำเร็จ โดยกล่าวเพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเห็นความสำคัญของการวิเคราะห์และตีความ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2561 จำนวน 20 คน

สถานที่ในการจัดกิจกรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

90 นาที

งบประมาณในการจัดกิจกรรม

500 บาท

สื่อและวัสดุอุปกรณ์

1. คอมพิวเตอร์
2. สื่อโสตทัศนูปกรณ์ ประเภทเครื่องฉายภาพโปรเจคเตอร์พร้อมจอรับภาพ และเครื่องเสียง
3. เอกสารประกอบกิจกรรม “ฟังแล้วคิดพินิจเหตุผล”
4. กระดาษคำตอบ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถวิเคราะห์และตีความสารที่ฟังได้ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การประเมินผล

การเขียนตอบคำถามเกี่ยวกับการวิเคราะห์และตีความจากการฟัง

**เอกสารประกอบกิจกรรม
ฟังแล้วคิดพินิจเหตุผล**

การวิเคราะห์

วิเคราะห์ หมายถึง ใคร่ครวญ แยกออกเป็นส่วนๆ

การฟังเชิงวิเคราะห์ หมายถึง การฟังสารด้วยความเอาใจใส่ พิจารณาแยกแยะสารออกเป็นส่วนๆ อย่างถี่ถ้วน เพื่อให้เข้าใจในหลายแง่หลายมุม อันเป็นแนวทางไปสู่ความคิดและข้อสรุป

ประโยชน์

เพื่อแยกแยะว่าสารใดเป็นข้อเท็จจริง สารใดเป็นข้อคิดเห็น ,กระตุ้นให้ผู้ฟังเกิดความคิดและทัศนคติที่กว้างไกล และไม่ทำให้ผู้ฟังตกเป็นเหยื่อของโฆษณาชวนเชื่อ

หลักการแยกข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริงในการรับฟังสาร

การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นมีดังนี้

1. การแยกข้อเท็จจริง เป็นข้อมูลที่สามารถพิสูจน์ได้ เห็นว่าเป็นจริงหรือเป็นเท็จ ได้จากตัวเลขเชิงปริมาณต่างๆ ที่มีอยู่ซึ่งทำการตรวจสอบได้ เช่น ประชาชน 50 กิโลกรัม, โภกาสสูงกว่าเสกสรรค์ เป็นต้น

2. ความคิดเห็นเป็นเรื่องของการคาดคะเนหรือการทนายโดยอาศัยเหตุผลส่วนตัวซึ่งควรเปิดโอกาสให้มีการโต้แย้งหรือสนับสนุน เช่น ของเก่าดีกว่าของใหม่, มีเงินดีกว่ามีเกียรติ ฯลฯ

การตีความ

การตีความ คือ การพิจารณาโดยละเอียดเพื่อทำความเข้าใจสารที่แฝง เพื่อให้ทราบความหมายและเจตนาที่แท้จริงของสารที่ผู้ส่งสารส่งมายังผู้รับสาร

แนวทางการตีความมีสิ่งที่จะต้องพิจารณา ดังนี้

1. เรื่องและประเภทของสาร

เบื้องต้น ผู้รับสารควรทราบ ว่า เรื่องที่ได้ฟังเกี่ยวกับสิ่งใดและเป็นเรื่องประเภทใด เช่น สารคดีประกอบด้วยความรู้และข้อเท็จจริง บทความประกอบด้วยความคิดเห็นและมีข้อเท็จจริงเป็นหลัก ส่วนข่าวสารของทางราชการประกอบด้วย ข้อเท็จจริง การวิเคราะห์ข่าวหรือเล่าข่าวประกอบด้วยข้อเท็จจริงและความคิดเห็น โฆษณาประชาสัมพันธ์ หรือนวนิยายมีเรื่องอารมณ์ความรู้สึกและจินตนาการของผู้ส่งสารเข้ามาเกี่ยวข้อง การทราบเรื่องและประเภทของสารทำให้ทราบว่าต้องตีความเนื้อความตอนใด กล่าวคือ ข้อเท็จจริง ที่สื่อความหมายตรงไปตรงมาไม่จำเป็นต้องตีความเหมือนตอนที่ เป็นความคิดเห็นซึ่งอาจมีการใช้สำนวน โหวด ความเปรียบ หรือกลวิธีการแต่งในการนำเสนอที่ต้องทำความเข้าใจสารแฝง

2. เจตนาในการส่งสาร

ในการส่งสารตามปกติผู้ส่งสารมักเลือกใช้ประโยคนิตต่างๆ ให้ตรงกับเจตนาในการส่งสาร เช่น ใช้ประโยคบอกเล่าในการบอกหรือแจ้งเรื่องต่างๆ ใช้ประโยคคำถามเมื่อต้องการถาม ใช้ประโยคปฏิเสธเมื่อตอบปฏิเสธ แต่ในบางครั้งจะสังเกตเห็นว่า ผู้ส่งสารใช้ประโยคไม่ตรงกับเจตนาในการส่งสาร ผู้รับสารจึงต้องอาศัยการตีความ เพื่อให้สื่อสารได้เข้าใจตรงกัน

3. การใช้ถ้อยคำ

ผู้รับสารต้องพิจารณาการใช้ถ้อยคำในการส่งสารเพื่อให้ตีความได้อย่างถูกต้อง โดยพิจารณาประเด็นต่างๆ ดังนี้

3.1 คำและความหมายของคำ

ความหมายโดยตรง คือ ความหมายตรงตามตัวอักษรดังที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน

ความหมายโดยนัย หรือ ความหมายแฝง คือ ความหมายที่ชักนำความคิดให้ เชื่อมโยงถึงสิ่งอื่น

3.2 สุภาษิต

สุภาษิต หมายถึง คำพูดที่พูดออกมา ไม่ว่าจะเป็นการสอน สำนวนโวหาร หรือคำพังเพย แต่มีเนื้อความหรือความหมายที่ดี เป็นคำตักเตือนสั่งสอนและสะกิดใจให้ระลึกถึงอยู่เสมอ คนไทยเรามักหยิบยกคำสุภาษิตมาเป็นตัวอย่างในการอบรมสั่งสอนลูกหลานหรือผู้ที่มีอายุน้อยกว่า หรือบางครั้งใช้แสดงเปรียบเทียบประกอบการสนทนา

3.3 สำนวน

สำนวน หมายถึง โวหาร ทำนองพูด ถ้อยคำที่เรียบเรียง ถ้อยคำที่ไม่ถูกไวยากรณ์แต่ถือเป็นภาษาที่ถูกต้อง การแสดงถ้อยคำออกมาเป็นข้อความพิเศษเฉพาะภาษาหนึ่งๆ

สำนวนไทย มีความหมายโดยนัย เป็นลักษณะความหมายเชิงอุปมาเปรียบเทียบ ไม่แปลความหมายตามตัวอักษร จึงฟังแล้วมักจะไม่ได้ความหมายของตัวมันเอง ต้องนำไปประกอบกับบุคคลกับเรื่อง หรือเหตุการณ์จึงจะได้ความหมายเป็นคติเตือนใจ เช่นเดียวกับคำที่เป็นสุภาษิต คำพังเพย

3.4 คำพังเพย

คำพังเพย เป็นการกล่าวเปรียบเทียบ (อุปมา) ต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มีที่มาจากคำกล่าวต่อกันมาช้านาน จากเหตุการณ์ในวิถีชีวิตของคนรุ่นก่อนๆซึ่งมีความหมายแฝง มีลักษณะคล้ายภาษิต เพื่อเป็นข้อคิดหรือแสดงความคิดเห็นทั่วไป หรืออาจเป็นการกล่าวเปรียบเปรยอะไรบางอย่างโดยมิได้มุ่งเน้นการสอนใจ หรืออาจเป็นการกล่าวกระทบเสียดสีก็ได้

ข้อความประกอบทักษะการฟังเพื่อตีความคำที่มีความหมายโดยนัย
จงฟังข้อความต่อไปนี้ แล้วตีความคำที่มีความหมายโดยนัย

1. นักการเมืองคนนี้เป็นคนมือสะอาด
2. สรุปล้ำที่ขออนุญาตพอไปเที่ยวไว้ พอไฟเขียวแล้ว
3. ทำไม่ถึงชอบลอบกัดคนอื่น
4. เขาเป็นคนที่ม่ี่สมอง
5. มีหลายคนกำลังแย่งเก้าอี้กันตอนนี้
6. ฉันไม่ใช่คนผิด เธอจะเหวี่ยงแหไม่ได้
7. เลิกเล่นละครเสียที
8. ผมสัญญาว่าผมจะ “ล้างมือ” จากงานนี้

ข้อความประกอบทักษะการฟังเพื่อตีความสุภาษิต คำพังเพย
จงฟังข้อความต่อไปนี้ แล้วตีความสุภาษิตที่ได้ยิน

1. ถ้าจะซื้อบ้านใหม่แต่เงินมีไม่พอก็ลองดูบ้านมือสองก็ได้นะ นกน้อยทำรังแต่พอตัวจะดีที่สุด
2. ถ้าไม่ขยันทำงานตอนนี้ แก่ตัวไปจะลำบาก เคยได้ยินไหม ไฟร้อนจะนอนเย็น ไฟเย็นจะตื่นตาย
3. ฉันบอกหลายครั้งแล้วเรื่องนี้แต่เขาไม่เคยฟังเลย พุดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทองจริงๆ
4. งานนี้ไม่ต้องรีบนำเสนอนะ คิดทบทวนให้ดีๆ ก่อน ช้าๆ ได้พำระเล็งงาม

จงฟังข้อความต่อไปนี้ แล้วตีความคำพังเพยที่ได้ยิน

1. เขากำลังนำเงินไปยื่นหมยืมแมวเพื่อแลกกับตัวลูกสาวที่ถูกจับไปเรียกค่าไถ่
2. ธรรมชาติของคนเราที่หวานพีชได้ผลอย่างนั้น
3. เธออย่าแต่งงานกับผู้ชายคนนี้เลย เขาเหมือนน้ำกลิ้งบนใบบอนมาก
4. แค้ได้รับตำแหน่งใหม่ไม่นาน เขาก็ทำตัวเหมือนกิ้งก่าได้ทอง

ข้อความประกอบทักษะการฟังเพื่อตีความสำนวน
จงฟังข้อความต่อไปนี้ แล้วตีความสำนวนที่ได้ยิน

1. จริงๆ แล้วคุณตอบได้ใช่ไหม แล้วทำไมต้องทำเป็นไขสือ
2. ถ้าไม่รู้จริงก็อย่าทำเป็นยกเมฆ
3. สมัยนี้หมดยุคที่จะมาคลุมถุงชนแล้ว ทุกคนมีสิทธิ์เลือกได้เอง

บทร้อยกรองประกอบทักษะการฟังเพื่อตีความ

บทร้อยกรองดังกล่าว ผู้แต่งต้องการสะท้อนเรื่องใด

...ทั้งแหล่งน้ำ ไร่นา เรือกสวน	อบอวนสารพิษฤทธิ์ร้าย
แม้ตาเปล่าไม่เห็นฝ้าพิษมอง	หากแต่ต้องเกลือกกลั้วอยู่ทั่วไป
เป็นหมู่บ้านเคลือบฉาบสารเคมี	เป็นแหล่งที่ย่ำปู้อยู่อาศัย
เป็นแหล่งหนเด็กเด็กเชื่อมสายใย	เป็นแหล่งรวมมองภัยหรือไม่จริง
	"โลกใบเล็ก พลัง เพียงพิรุฬห์"

ข้อความประกอบทักษะการฟังเพื่อวิเคราะห์

จงฟังข้อความต่อไปนี้ แล้ววิเคราะห์ว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง หรือข้อคิดเห็น รวมทั้งช่วยกันอภิปรายประเมินค่าข้อความที่ได้ฟัง

- แพนทิน โปรวี เนเจอร์แคร์ ผลิตภัณฑ์ดูแลเส้นผมใหม่จากแพนทิน โปรวี ได้ไขความลับแห่งธรรมชาติที่ซ่อนอยู่ ด้วยคุณค่าจากพลังแห่งแคลเซียม หนึ่งในส่วนผสมที่ถูกกล่าวขวัญมาตั้งแต่ยุคโบราณ ซึ่ง แคลเซียม ถือเป็นพืชชนิดหนึ่งที่มีถิ่นกำเนิดในเขตเมืองร้อน ผลิดอกสีเหลืองสว่างสดใส ดูรื่นรมย์มีชีวิตชีวา
- รองพื้นเนื้อครีมเข้มข้นเพื่อผิวสวยสมบูรณ์แบบ เนรมิตผิวพรรณเรียบเนียนและเปล่งประกายงดงามดุจกระเบื้องเคลือบเผยผิวกระจ่างใสและเปล่งประกายยิ่งกว่าที่เคยได้ในทันทีที่ใช้ด้วยสูตรที่พัฒนาขึ้น มอบผิวพรรณเรียบเนียนเป็นพิเศษแต่ยังคงความรู้สึกเบาสบายผิว
- คุณแม่เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดต่อพัฒนาการที่ดีของลูกน้อย เพราะเซลล์สมองนับล้านของลูกน้อยจะเริ่มสร้างและพัฒนาอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน 3 เดือนแรกของการตั้งครรภ์ ดังนั้นคุณแม่จึงควรเริ่มต้นดูแลตัวเองตั้งแต่วันนี้ โดยเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ให้ครบ 5 หมู่ เพื่อพัฒนาการที่สมบูรณ์ของครรภ์มารดา
- นับตั้งแต่ปี 1971 คุณภาพคือสิ่งที่เรายึดมั่นเสมอมา และจะยึดมั่นเสมอไป เรามุ่งเน้นในการสรรหาและรับซื้อเฉพาะเมล็ดกาแฟที่มีคุณภาพดีที่สุดในราคาที่ เป็นธรรม และคั่วกาแฟด้วยความเอาใจใส่ และพิถีพิถัน หากจะเทียบความหลงใหลในกาแฟของเรา ก็คงเปรียบเสมือนความรักที่พร้อมจะแบ่งปันกาแฟนั้นให้กับคุณ

ทักษะการฟังเพื่อตีความคำที่มีความหมายโดยนัย

จากข้อความที่ได้ฟัง จงตีความคำที่มีความหมายโดยนัย

1.
.....
2.
.....
3.
.....
4.
.....
5.
.....
6.
.....
7.
.....
8.
.....

ทักษะการฟังเพื่อตีความสุภาษิต คำพังเพย

จากข้อความที่ได้ฟัง จงตีความสุภาษิต โดยบอกสุภาษิตที่ปรากฏในข้อความและความหมาย

1.
.....
2.
.....
3.
.....
4.
.....

จากข้อความที่ได้ฟัง จงตีความคำพังเพย โดยบอกคำพังเพยที่ปรากฏในข้อความและความหมาย

1.
.....
2.
.....
3.
.....
4.
.....

ทักษะการฟังเพื่อตีความสำนวน

จากข้อความที่ได้ฟัง จงตีความสำนวน โดยบอกสำนวนที่ปรากฏในข้อความและความหมาย

1.
.....
2.
.....
3.
.....

ทักษะการฟังเพื่อตีความบทร้อยกรอง

จากบทร้อยกรองที่ได้ฟัง จงตีความว่าผู้แต่งต้องการสะท้อนเรื่องใด

-
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ทักษะการฟังเพื่อวิเคราะห์

จากข้อความที่ได้ฟัง จงวิเคราะห์ว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง หรือข้อคิดเห็น

ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
1.	
2.	
3.	
4.	

เกณฑ์การประเมินผลทักษะการฟัง กิจกรรม "ฟังแล้วคิดพินิจเหตุผล"

ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
ประเด็น การประเมิน	(มากที่สุด)	(มาก)	(ปานกลาง)	(น้อย)	(น้อยที่สุด)
ความสามารถ ในการตีความคำ ที่มีความหมาย โดยนัยได้	สามารถตีความ คำที่มีความ หมาย โดยนัยได้ทุกข้อ	ไม่สามารถ ตีความคำที่มี ความหมาย โดยนัยได้ทุกข้อ (ขาดไป 1-2 ข้อ)	ไม่สามารถ ตีความคำที่มี ความหมาย โดยนัยได้ทุกข้อ (ขาดไป 3-4 ข้อ)	ไม่สามารถ ตีความคำที่มี ความหมาย โดยนัยได้ทุกข้อ (ขาดไป 5-6 ข้อ)	ไม่สามารถ ตีความคำที่มี ความหมาย โดยนัยได้ทุกข้อ (ขาดไป 7-8 ข้อ)
ความสามารถ ในการตีความ สุภาษิต	สามารถตีความ สุภาษิต ได้ทุกข้อ	ไม่สามารถ ตีความสุภาษิต ได้ทุกข้อ (ขาดไป 1 ข้อ)	ไม่สามารถ ตีความสุภาษิต ได้ทุกข้อ (ขาดไป 2 ข้อ)	ไม่สามารถ ตีความสุภาษิต ได้ทุกข้อ (ขาดไป 3 ข้อ)	ไม่สามารถ ตีความสุภาษิต ได้
ความสามารถ ในการตีความ คำพังเพย	สามารถตีความ คำพังเพย ได้ทุกข้อ	ไม่สามารถ ตีความคำพังเพย ได้ทุกข้อ (ขาดไป 1 ข้อ)	ไม่สามารถ ตีความคำพังเพย ได้ทุกข้อ (ขาดไป 2 ข้อ)	ไม่สามารถ ตีความคำ พังเพยได้ทุกข้อ (ขาดไป 3 ข้อ)	ไม่สามารถ ตีความ คำพังเพยได้

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ความสามารถ ในการตีความ จำนวน	สามารถตีความ จำนวนได้ทุกข้อ (3 ข้อ) ด้วยถ้อยคำที่ ถูกต้องชัดเจน	สามารถตีความ จำนวนได้ทุกข้อ (3ข้อ) แต่บางถ้อยคำยัง ไม่ชัดเจน (1-2 ข้อ)	สามารถตีความ จำนวนได้ (2 ข้อ) ด้วยถ้อยคำที่ ถูกต้องชัดเจน และมีบางถ้อยคำ ยังไม่ชัดเจน (1-2 ข้อ)	สามารถ ตีความ จำนวนได้ (1 ข้อ)	ไม่สามารถ ตีความจำนวน ได้
ความสามารถใน การวิเคราะห์เพื่อ แยกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น	สามารถแยก ข้อเท็จจริง และ ข้อคิดเห็น ได้ทุกข้อ	ไม่สามารถแยก ข้อเท็จจริง และ ข้อคิดเห็น ได้ทุกข้อ (ขาดไป 1 ข้อ)	ไม่สามารถแยก ข้อเท็จจริง และ ข้อคิดเห็น ได้ทุกข้อ (ขาดไป 2 ข้อ)	ไม่สามารถ แยกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น ได้ทุกข้อ (ขาดไป 3 ข้อ)	ไม่สามารถ แยก ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น ได้

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ความสามารถ ในการตีความ บทร้อยกรอง	สามารถตีความ บทร้อยกรองได้ ถูกต้อง ชัดเจน โดยพิจารณาจาก คำสำคัญที่ สามารถตีความ ได้ทุกคำ	สามารถตีความ บทร้อยกรองได้ ถูกต้อง ชัดเจน โดยพิจารณา จากคำสำคัญที่ สามารถตีความ ได้ (ขาดไป 1 คำ)	สามารถตีความ บทร้อยกรองได้ ถูกต้อง โดย พิจารณาจาก คำสำคัญที่ สามารถตีความ ได้ (ขาดไป 2 คำ)	สามารถตีความ บทร้อยกรองได้ ถูกต้อง โดย พิจารณาจาก คำสำคัญที่ สามารถตีความ ได้ (ขาดไป 3 คำ)	ไม่สามารถ ตีความบท ร้อยกรองได้

กิจกรรม ทักษะการพูด
ชื่อกิจกรรม พูดดีมีศิลปะอักษรชัดเจน
ผู้รับผิดชอบ นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล

หลักการและเหตุผล

การพูดมีความสำคัญยิ่งต่อมนุษย์ เพราะมนุษย์ใช้การพูดเป็นแกนกลางในการทำความเข้าใจ เพื่ออธิบาย โน้มน้าวใจ หรือเพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นๆ การพูดเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ในการสื่อความหมาย ที่เป็นศาสตร์เพราะเป็นวิชาที่มีหลักเกณฑ์ มีทฤษฎีให้เรียนรู้และถ่ายทอดกันได้ ส่วนที่กล่าวว่าเป็นศิลป์เพราะการพูดต้องนำศาสตร์หรือทฤษฎีไปปฏิบัติให้เกิดความไพเราะสวยงามเกิดความเชื่อถือ เกิดศรัทธาตลอดจนการปฏิบัติตาม

หลายครั้งที่การพูดมักจะไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร สาเหตุหนึ่งที่สำคัญ คือ การออกเสียงดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ตอนหนึ่งเกี่ยวกับการออกเสียงว่า “ปัญหาเฉพาะในด้านรักษาภาษานี้ก็มีหลายประการ อย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในทางออกเสียง คือให้ออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน ปัญหาเรื่องการออกเสียงนั้น ก็อันตรายเป็นอย่างยิ่ง” หากออกเสียงไม่ชัดเจน ก็จะส่งผลให้การสื่อความหมายไม่ถูกต้องด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะการออกเสียง ร , ล และคำควบกล้ำ ซึ่งเป็นปัญหาในขณะนี้ นอกจากปัญหาการออกเสียงแล้ว ยังมีปัญหาด้านการเลือกใช้ถ้อยคำ ตลอดจนการเลือกเนื้อหาในการพูด การเข้าใจในการเลือกถ้อยคำและเนื้อหาสาระ ตลอดจนการหมั่นฝึกฝนก็จะช่วยให้พูดประสบความสำเร็จได้

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการออกเสียง ร , ล, การออกเสียงคำควบกล้ำ และการเลือกใช้ถ้อยคำ ตลอดจนการเลือกเนื้อหา
2. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ และเลือกสรรถ้อยคำที่ใช้ในการพูดได้ถูกต้อง เหมาะสม รวมทั้งสามารถเลือกเนื้อหาที่พูดได้ตรงกับวัตถุประสงค์ เลือกเนื้อหาที่พูดได้เหมาะสม และสอดคล้องกับความสนใจของผู้ฟัง
3. เพื่อให้สามารถสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มาใช้กับสถานการณ์การพูดได้อย่างเหมาะสม
4. เพื่อให้สามารถนำความรู้เกี่ยวกับเรื่องการออกเสียง ร , ล, การออกเสียงคำควบกล้ำ และการเลือกใช้ถ้อยคำ ตลอดจนการเลือกเนื้อหาไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. เพื่อให้สามารถประเมินค่าเรื่องที่เลือกนำมาเสนอได้

เป้าหมาย

สามารถออกเสียง ร,ล และคำควบกล้ำได้ถูกต้อง ทั้งยังสามารถเลือกเนื้อหาได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และความสนใจของผู้ฟัง ตลอดจนสามารถเลือกสรรถ้อยคำในการพูดได้ถูกต้อง เหมาะสม

แผนปฏิบัติงาน

ขั้นนำ

1. วิทยากรกล่าวนำเพื่อให้เห็นความสำคัญตามชื่อกิจกรรมที่ว่า "พูดดีมีศิลปะอีกพระชดเจเน"
2. วิทยากรให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการพูด และปัญหาการพูดด้านการออกเสียง การเลือกถ้อยคำ และเนื้อหาสาระของแต่ละคน
3. วิทยากรแจกเอกสารประกอบกิจกรรม "พูดดีมีศิลปะอีกพระชดเจเน" ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากรอธิบายเนื้อหาสาระสำคัญของการพูดออกเสียง โดยใช้คอมพิวเตอร์และเครื่องฉายภาพนำเสนอผ่าน Powerpoint จากนั้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกการออกเสียง ร, ล และคำควบกล้ำ
2. วิทยากรอธิบายเนื้อหาการพูดในด้านการเลือกถ้อยคำและเนื้อหาสาระในการพูด
3. วิทยากรให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมออกมาพูดหน้าห้องสั้นๆ คนละประมาณ 3 นาที ในวัตถุประสงค์การพูดเพื่อโน้มน้าวใจ เพื่อดูการวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อเลือกเรื่อง เลือกถ้อยคำ และเนื้อหาสาระ ตลอดจนการออกเสียง ร, ล และคำควบกล้ำ
4. วิทยากรให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประเมินค่าเรื่องที่เลือกมานำเสนอว่ามีคุณค่า หรือประโยชน์อย่างไร โดยการพิจารณาจากการตอบสนองของผู้ฟัง
4. วิทยากรและผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกันอภิปรายประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรม

ขั้นสรุป

วิทยากรกล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของการออกเสียง การเลือกถ้อยคำ และเนื้อหาสาระอีกครั้ง เพื่อเน้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเห็นความสำคัญของทักษะการพูดในด้านดังกล่าว ตลอดจนกระตุ้นให้เกิดการฝึกฝนต่อไป

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2561 จำนวน 20 คน

สถานที่ในการจัดกิจกรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

180 นาที

งบประมาณในการจัดกิจกรรม

500 บาท

สื่อและวัสดุอุปกรณ์

5. คอมพิวเตอร์
6. สื่อโสตทัศนูปกรณ์ ประเภทเครื่องฉายภาพโปรเจคเตอร์พร้อมจอรับภาพ และเครื่องเสียง
7. เอกสารประกอบกิจกรรม "พูดดีเป็นศรีแก่ตัว"

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถออกเสียง ร, ล คำควบกล้ำได้ถูกต้อง และสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ เพื่อเลือกเนื้อหาได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ตลอดจนสามารถวิเคราะห์เพื่อเลือกสรรถ้อยคำในการพูดได้ถูกต้อง

การประเมินผล

การพูดหน้าห้องเพื่อใช้แบบประเมินรายบุคคลเพื่อประเมินการออกเสียง การเลือกใช้ถ้อยคำ และเนื้อหาสาระ

**เอกสารประกอบกิจกรรม
พูดมีศิลปะอักษรชัดเจน**

วิธีฝึกการออกเสียง ร , ล และคำควบกล้ำ

1. ทดสอบข้อบกพร่องของตนเอง

อาจทดสอบด้วยการบันทึกเสียง การพูด หรือการอ่านของตนเองไว้ แล้วลองพิจารณาว่ามีข้อบกพร่องมากน้อยเพียงใด

2. ลองแก้ปัญหาคำข้อบกพร่อง

เมื่อพบว่าข้อบกพร่องในการ ออกเสียง ร ล และควบกล้ำ ควรลองแก้ปัญหาคารวัลลิ้น แล้วเปล่งเสียง ร ล เพื่อดูความแตกต่าง เช่น รัก-ลัก รอด-ลอด รับ-ลับ

3. ใช้แบบฝึกเข้ามาช่วย

แบบฝึกเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การออกเสียงได้ชัดเจน ถูกต้องขึ้น ยิ่งฝึกมากก็จะช่วยให้การออกเสียงได้ดี ชัดเจนขึ้น

แบบฝึกการออกเสียง ร , ล

ระรื่น	ระเริง	ร่อแร่	รุ่งรัง	ร่ำไร	รุกเฝ้า
เร่งรีบ	รอดเร็ว	รวนเร	รับรอง	ร่ำรวย	ร้องรำ
รอบรู้	เรียวร้อง	โรงเรียน	ร่ำวาน	รุ่งเรือง	รวบรวม
ร่ำรวย	รื่นรมย์	รุ่งโรจน์	รวบรัด	รื้อรัก	เรียงราย
ร่อยหรอ	รีบหรี	โหรงเหรง	หรีดหึ่ง	หุหุหุ	โรมรัน
รักโรงเรียน	รอยรักร่ำ	เร่งรีบเรียน	โรงเรียนเรา	รักเรียนรู้	รู้รักขอบ
เดินเล่า	และเล็ม	ลูกลาม	เลื่องลือ	เลหดัง	ละลอก
ลิบลับ	ละลาย	ลามลอย	ลั่นหลาม	ละลาน	ลิลิต
ลบเลือน	หลายเหลี่ยม	หลับไหล	หลุกหลิก	หลบหลีก	หลงละเลิง
ลอยละล่อง	ลอยละลิว	แล่นลึงโลด	ละล้าละลั้ง	ลุกลี้ลุกลอน	ลุกแล้ว
ลมแรง	เลียดร้อน	ลอดร้ว	หลงรัก	ล่องเรือ	เล็กรบ
ล้างร้าย	หลากรส	ล้างรูป	ลูกรัก	หลายเรื่อง	ล้อรด
ลวงรู้	ลูกเรา	ลากรถ	เหล่าร้าย	ลูกเรือ	ลมรัก
ลงใจ	เล่มแรก	เล่าเรียน	หลังเรา	ล่าเรือ	ลิ้นร้ว
ลบรอย	ลองรัก	ล้อมรอบ	ลงเรือ	ลิดรอน	หลานรัก
เล่นรูป	ลูกรอก	หลังร้ว	ลอยเรือ	ล้อมร้ว	เล่าเรื่อง

แดดแรงทำให้รู้สึกร้อนต้องรีบเร่งไปหาที่ร่มโดยไม่รีรอ
 ใครร้ายรุมเราเราไรอย่างรุนแรงจนอาการว้อแ้ว
 อย่างมีวีรกรรมเร่งขึ้นรถรางไปโรงเรียนโดยเร็ว
 วิชาเรียนอย่ารักจักทำให้อารมณ์เราร้อนรุนแรงไม่รู้เรื่องเรียน
 เรือเอกทุ่งเรือเร่งรัดให้ช่างสำรวจรอยรั่วกับรูรั่วในเรือรบอย่างรวดเร็ว
 โรงเรียนนี้ร่มมีร่มแข็งแรง นักเรียนก็เปรียบร้อยรำเงารอบรู้
 เขาเที่ยวเร่ร่อนรอนแรมไปจนร่างกายร่วงโรยไร้เรี่ยวแรง
 ราษฎรเรียกร้องให้รัฐบาลเร่งรัดประกันราคาข้าวเมื่อเริ่มแรกฤดูเก็บเกี่ยว
 ในงานรื่นเริงของโรงเรียนราษฎรได้มีการแสดงรำรำระบำชุดเงงสำราญ
 รังรองไม่รื่นรมย์เพราะมีเรื่องราวร้องเรียนอยู่เรื่อย ๆ
 เขาก็เริ่มตั้งโรงงานประกอบรถยนต์ด้วยทุนแรกเริ่มร้อยล้านกิจการรุ่งเรืองมีกำไร
 เรา่วมกันรวบรวมเรื่องราวการถูกรบกวนทางเรือของไทยแล้วเรียบเรียงพิมพ์
 รุ่งโรจน์ผู้ว่าราชการงานรับรองแขกที่โรงแรมอย่างหรูหรา
 หรีดหิ่งเวไร้องระงมจนรุ่งอรุณแสงทองเรืองรองส่องรำไร
 ฉันทรับรองว่าจะทำงานให้เทียบร้อยรวดเร็วโดยไม่เรรวน
 นายอุทธิพิทยเรือรอนแรมไปเรียไรเงินช่วยราษฎรที่เดือดร้อนจากน้ำท่วม
 รวยรินและระเรฐรำร้องจะไปงานรื่นเริงนักเรียนเก่ายุโรป
 วิชาเรียนบางคนแต่งตัวรุ่มร่ามขาดรุ่งริ่งเสี่ยงรักเรียกร้องความสนใจ
 ปัญหาจรรยาเรื่อร้างมาแรมปี รถราในถนนจึงติดเรียงรายควรเร่งรีบแก้ไขโดยรวดเร็ว
 ตำรวจจับนายเริ่มผู้ขับรถด้วยความรีบร้อนไม่รีรอตรงไฟแดง

วีชราภรณ์ วัตรสุข : รวบรวม
<https://www.gotoknow.org/posts/>

แบบฝึกการออกเสียงคำควบกล้ำ

เต่ากระ	กราบพระ	มะกรูด	หอยแครง	พริก	หัวปลี
แปรงฟัน	เสือโคร่ง	เครื่องบิน	แปลงผัก	ไม้กวาด	ขลุ่ย
ไขว่ห้าง	นอนคว่ำ	แตงกวา	ชาชวา	ควีนไฟ	ตีกลอง
แกว่งไกว	ความดี	สูงกว่า	ขวัญใจ	โครมา	คลองสาม
โกรธกัน	คลี่คลาย	แพรวพราว	ผลิบาน	ปลอมแปลง	มีพलय
ผลุนผลัน	เพลิดเพลิน	กลุ่มคน	เคลือบที่	เปรียบเปรย	คุณครู

4. นึกถึงความหมาย

ในการออกเสียงลองนึกถึงความหมายควบคู่ไปด้วย เพราะจะทำให้เกิดความระมัดระวังว่าถ้าเราออกเสียงผิดก็จะทำให้ความหมายเปลี่ยนไป

5. ใช้เพลงในการฝึก

การใช้เพลงฝึกตัว ร , ล และคำควบกล้ำเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความสนุกสนาน ทำให้เวลาร้องรู้สึกเพลิดเพลิน มีความตั้งใจในการออกเสียงให้ชัด ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการฝึกการออกเสียง

การเลือกใช้ถ้อยคำ

1. ใช้คำให้ถูกต้องตรงตามความหมาย คือ ควรทราบความหมายของคำคำนั้นให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้ใช้คำผิดความหมาย

2. ใช้คำให้เหมาะสม เลือกใช้คำให้เหมาะสมกับกาลเทศะและเหมาะสมกับบุคคล เนื่องจากคำในภาษาไทยมีระดับคำ จึงควรเลือกใช้ให้เหมาะสม

3. ใช้คำให้ชัดเจน คือ ใช้ภาษาที่ให้ความหมายเพียงความหมายเดียว เป็นความหมายที่ไม่สามารถจะแปลความเป็นอย่างอื่นได้

4. ใช้คำให้สละสลวย คือ ใช้คำราบรื่น ฟังไม่ขัดหู และมีความกะทัดรัด หมายถึงถึง

- ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย คือ การไม่ใช้คำที่ไม่จำเป็น หรือไม่ใช้คำที่มีความหมายซ้ำซ้อน เช่น

“วันนี้อาจารย์แพรวไม่มาทำการสอน”

คำว่า “ทำการ” เป็นคำที่ฟุ่มเฟือย ไม่จำเป็น เพราะไม่ได้ช่วยให้ความหมายชัดเจนขึ้น จึงควรตัดออก เป็น “วันนี้อาจารย์แพรวไม่มาสอน”

- ใช้คำให้คงที่ คือ ในประโยคเดียวกัน หรือในเนื้อความเดียวกัน ควรใช้คำเดียวกันให้ตลอด เช่น

“หมอมคิดว่าผู้ป่วยทุกคนเป็นคนไข้ของหมอเหมือนกัน”

ควรเลือกใช้คำใดคำหนึ่ง ผู้ป่วย / คนไข้

การเลือกเนื้อหาในการพูด

1. คำเนื่งถึงวาระโอกาส

การคำนึงถึงวาระโอกาสช่วยการเลือกหัวข้อที่จะพูดได้มาก เพราะหัวข้อที่จะพูดนั้นขึ้นอยู่กับวาระโอกาสที่จะพูด ซึ่งมีผลต่อการเลือกถ้อยคำในการพูดเช่นกันว่าควรเลือกใช้ถ้อยคำในระดับใด

2. คำเนื่งถึงระดับการศึกษาของผู้ฟัง

ระดับการศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญในการเลือกเรื่องและเนื้อหาที่จะพูด เพราะจะต้องพิจารณาความยากง่าย ของเนื้อหาและถ้อยคำที่ใช้

3. คำเนื่งถึงความจำเป็นและความสนใจของผู้ฟัง

ควรคำนึงถึงผู้ฟังว่าผู้ฟังต้องรู้เรื่องอะไรบ้าง และผู้ฟังสนใจเรื่องอะไรบ้าง โดยลองคิดแบบผู้ฟัง และเขียนหัวข้อทั้งหมดที่ผู้ฟังจะสนใจ ทั้งนี้ผู้ฟังต่างวัยจะมีความสนใจที่ต่างกัน

4. คำนึกถึงลักษณะประชากรของผู้ฟัง

การรู้อายุ เพศ เชื้อชาติของผู้ฟังจะช่วยให้เราเลือกเรื่องที่จะพูดได้อย่างเหมาะสม

5. คำนึกถึงความสัมพันธ์ของผู้ฟังที่มีต่อเรา

ความสัมพันธ์มีผลต่อการเลือกถ้อยคำ และเนื้อหา เช่น ถ้าพูดให้เพื่อนฟัง ก็สามารถพูดเรื่องที่เป็นส่วนตัวได้มากกว่า ระดับภาษาก็มีความเป็นกันเองกว่า เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีวิธีการเลือกเรื่อง / เนื้อหาที่จะพูด โดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. เลือกหัวข้อที่เราสนใจจริงๆ

ถ้าเลือกหัวข้อที่สนใจจริงๆ จะช่วยให้การเรียบเรียง และเตรียมเนื้อหา มีความราบรื่น แต่ควรคำนึงว่าหัวข้อที่เราสนใจนั้น ตรงกับผู้ฟังด้วยหรือไม่

2. เลือกหัวข้อที่เรารู้

การเลือกเรื่องที่เราจะช่วยให้การพูดราบรื่น ซึ่งตรงกันข้าม หากพูดเรื่องที่เราไม่รู้ โอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการพูดครั้งนั้นๆ ก็ย่อมที่จะน้อย

3. เลือกเรื่องที่ทันต่อเหตุการณ์

หากสามารถเลือกเรื่องที่ทันต่อเหตุการณ์มาพูดได้ จะช่วยให้ผู้ฟังสนใจและอยากติดตาม แต่ทั้งนี้ควรพิจารณาว่าเรื่องนั้นๆ เหมาะกับผู้ฟังหรือไม่

4. เลือกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ส่วนตัว

การเลือกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ทำให้ผู้พูดทราบข้อมูล หรือเนื้อหาที่จำนำเสนอได้ดี แต่บางครั้งต้องพิจารณาจากผู้ฟังด้วย และไม่ควรเล่าเรื่องส่วนตัวมากเกินไปในบางโอกาส เพราะจะทำให้ผู้ฟังเบื่อ และการพูดไม่ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

แบบประเมินการพูด

เวลาที่กำหนด 3 นาที

ลำดับที่	สามารถออกเสียง ร , ล ได้ถูกต้องชัดเจน	สามารถออกเสียงคำควบกล้ำได้ถูกต้องชัดเจน	สามารถเลือกใช้คำได้เหมาะสมกับสถานการณ์	สามารถเลือกเนื้อหาที่พูดได้ตรงตามวัตถุประสงค์และเหมาะสม รวมทั้งสอดคล้องกับความสนใจของผู้ฟัง	หมายเหตุ
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					

เกณฑ์การประเมินผลทักษะการพูด กิจกรรม "พูดดีมีศิลปะอักษรชัดเจน"

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ความสามารถใน การออกเสียง ร , ล	สามารถพูด ออกเสียงคำ ร , ล ได้ถูกต้อง ชัดเจนทุกคำ	สามารถพูด ออกเสียงคำ ร , ล ได้ถูกต้อง ชัดเจน แต่ยังมี บางคำ ซึ่งเป็น ส่วนน้อยที่ยังไม่ ถูกต้อง (ไม่ถูกต้อง 1-2 คำ)	สามารถพูด ออกเสียงคำ ร , ล ได้ถูกต้อง ชัดเจน แต่ยังมี คำที่ออกเสียง ไม่ถูกต้องอยู่ (ไม่ถูกต้อง 3-4 คำ)	สามารถพูด ออกเสียง ร , ล ได้ถูกต้อง ชัดเจน แต่ยังมี คำที่ออกเสียง ไม่ถูกต้องอยู่ (ไม่ถูกต้อง 5-6 คำ)	ไม่สามารถพูด ออกเสียง คำ ร , ล ได้ ถูกต้อง
ความสามารถ ในการออกเสียง คำควบกล้ำ	สามารถพูด ออกเสียง คำควบกล้ำ ได้ถูกต้อง ชัดเจนทุกคำ	สามารถพูด ออกเสียงคำควบ กล้ำ ได้ถูกต้อง ชัดเจน แต่ยังมี บางคำ ซึ่งเป็น ส่วนน้อยที่ยัง ไม่ถูกต้อง (ไม่ถูกต้อง 1-2 คำ)	สามารถพูดออก เสียงคำควบกล้ำ ได้ถูกต้อง ชัดเจน แต่ยังมีคำที่ ออกเสียงไม่ ถูกต้องอยู่ (ไม่ถูกต้อง 3-4 คำ)	สามารถพูด ออกเสียง คำควบกล้ำได้ ถูกต้อง ชัดเจน แต่ยังมีคำที่ ออกเสียง ไม่ถูกต้องอยู่ (ไม่ถูกต้อง 5-6 คำ)	ไม่สามารถพูด ออกเสียง คำควบกล้ำได้ ถูกต้อง

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	5	4	3	2	1
	(มากที่สุด)	(มาก)	(ปานกลาง)	(น้อย)	(น้อยที่สุด)
ความสามารถในการเลือกใช้ค่าได้เหมาะสมกับสถานการณ์	สามารถเลือกใช้ค่าได้เหมาะสมกับสถานการณ์ทุกค่า	สามารถเลือกใช้ค่าได้เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ยังมีบางค่า ซึ่งเป็นส่วนน้อย ที่ยังไม่ถูกต้อง (ไม่ถูกต้อง 1-2 ค่า)	สามารถเลือกใช้ค่าได้เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ยังมีบางค่า ซึ่งเป็นส่วนน้อย ที่ยังไม่ถูกต้อง (ไม่ถูกต้อง 3-4 ค่า)	สามารถเลือกใช้ค่าได้เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ยังมีบางค่า ซึ่งเป็นส่วนน้อย ที่ยังไม่ถูกต้อง (ไม่ถูกต้อง 5-6 ค่า)	ไม่สามารถเลือกใช้ค่าให้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้
ความสามารถในการเลือกเนื้อหาที่พูดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และเหมาะสม รวมทั้งสอดคล้องกับความสนใจของผู้ฟัง	สามารถเลือกเนื้อหาที่พูดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และเหมาะสม รวมทั้งสอดคล้องกับความสนใจของผู้ฟัง	สามารถเลือกเนื้อหาที่พูดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และเหมาะสม แต่ไม่สอดคล้องกับความสนใจของผู้ฟัง	ไม่สามารถเลือกเนื้อหาที่พูดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ แต่เหมาะสม และสอดคล้องกับความสนใจของผู้ฟัง	ไม่สามารถเลือกเนื้อหาที่พูดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และไม่สอดคล้องกับความสนใจของผู้ฟัง	ไม่สามารถเลือกเนื้อหาที่พูดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และไม่สอดคล้องกับความสนใจของผู้ฟัง

กิจกรรม ทักษะการพูด
ชื่อกิจกรรม พูดดี บุคลิกภาพดี มีเสน่ห์
ผู้รับผิดชอบ นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล

หลักการและเหตุผล

ผู้พูดนับเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิดไปยังผู้ฟัง ซึ่งการที่จะเป็นผู้พูดที่ดีนั้น นอกจากที่ผู้พูดจะเรียนรู้หลักการและแนวทางการพูด ตลอดจนการเตรียมความพร้อมในเรื่องของการใช้วัจนภาษาและอวัจนภาษาที่น่าเสนอ เพราะถือเป็นสิ่งที่ปรากฏให้เห็นเด่นชัดและยังมีผลต่อการทำความเข้าใจของผู้ฟังแล้ว ผู้พูดยังต้องคำนึงถึงเรื่องของบุคลิกภาพอีกด้วย เพราะสิ่งนี้จะมีส่วนช่วยสร้างให้เกิดความเชื่อถือ เชื่อมั่น และศรัทธาแก่ผู้ฟัง ดังนั้นผู้พูดจึงควรเรียนรู้ เสริมสร้าง และมีฝึกฝนบุคลิกภาพของตนเอง เพื่อช่วยให้การพูดในแต่ละครั้งสัมฤทธิ์ผล

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจด้านบุคลิกภาพในการพูดแต่ละสถานการณ์
2. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ในการเลือกใช้เสียงถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้ฟังเข้าใจตรงตามวัตถุประสงค์ ชัดเจน น่าฟัง สามารถวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อเลือกใช้ท่ายืนหรือท่านั่ง และเคลื่อนไหวร่างกายในขณะที่พูดได้เหมาะสม ตลอดจนสามารถวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อแสดงออกทางสีหน้าแววตาเลือกใช้น้ำเสียงได้สอดคล้อง เหมาะสม เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวได้ตรงตามวัตถุประสงค์
3. เพื่อให้สามารถสังเคราะห์ความรู้ที่ได้เกี่ยวกับด้านบุคลิกภาพมาใช้ในการพูดในแต่ละสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม
4. เพื่อให้สามารถนำความรู้ด้านบุคลิกภาพในการพูดไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย

สามารถเลือกใช้บุคลิกภาพในด้านต่างๆ ทั้งการใช้เสียง การใช้ท่ายืนหรือท่านั่ง การเคลื่อนไหวร่างกายในขณะที่พูด ตลอดจนการแสดงออกทางสีหน้าแววตา และการเลือกใช้น้ำเสียงได้สอดคล้องเหมาะสม เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการพูดในแต่ละสถานการณ์

แผนปฏิบัติงาน

ขั้นนำ

1. วิทยากรกล่าวนำเพื่อให้เห็นความสำคัญตามชื่อกิจกรรมที่ว่า “(ไม่) พูดด้วยปาก (ไม่) ถากด้วยตา” ซึ่งเป็นเรื่องของบุคลิกภาพกับการพูด

2. วิทยากรแจกแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับเรื่องบุคลิกภาพให้แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม
 3. วิทยากรอธิบายแบบประเมินตนเองและให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละคนทำแบบประเมินก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม

4. วิทยากรแจกเอกสารประกอบกิจกรรม "พูดดี บุคลิกภาพดี มีเสน่ห์" ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม
ขั้นดำเนินการกิจกรรม

1. วิทยากรอธิบายเนื้อหาสาระสำคัญของบุคลิกภาพกับการพูด โดยใช้คอมพิวเตอร์และเครื่องฉายภาพ นำเสนอผ่าน Powerpoint

2. วิทยากรให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนั่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ทั้งหมด 5 กลุ่ม เพื่อรับหัวข้อการพูด โดยต้องใช้บุคลิกภาพให้เหมาะสมกับหัวข้อที่ได้รับ ซึ่งหัวข้อทั้ง 5 หัวข้อ มีดังนี้

- (1) เป็นตัวแทนกล่าวอวยพรในงานวันเกิด
- (2) เป็นตัวแทนกล่าวแสดงความยินดีในโอกาสสำคัญ
- (3) เป็นตัวแทนกล่าวขอบคุณ
- (4) เป็นตัวแทนกล่าวแนะนำวิทยากร
- (5) กล่าวแนะนำตัวเอง

3. วิทยากรให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละกลุ่มนำเสนอหัวข้อที่ตนเองได้รับ กลุ่มละ 5 นาที

4. วิทยากรและผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับบุคลิกภาพกับการพูด

5. วิทยากรแจกแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับบุคลิกภาพให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอีกครั้ง เพื่อประเมินตนเองหลังการเข้าร่วมกิจกรรม

ขั้นสรุป

วิทยากรกล่าวถึงความสำคัญของบุคลิกภาพกับการพูด เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเห็นความสำคัญของบุคลิกภาพที่จะเป็นประโยชน์ในการพูดติดต่อสื่อสารทั้งด้านการเรียนและการทำงาน

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

นิสิตนักศึกษาระดับปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2561 จำนวน 20 คน

สถานที่ในการจัดกิจกรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

90 นาที

งบประมาณในการจัดกิจกรรม

500 บาท

สื่อและวัสดุอุปกรณ์

1. คอมพิวเตอร์
2. สื่อโสตทัศนูปกรณ์ ประเภทเครื่องฉายภาพโปรเจคเตอร์พร้อมจอรับภาพ และเครื่องเสียง
3. เอกสารประกอบกิจกรรม "พูดดี บุคลิกภาพดี มีเสน่ห์"
4. แบบประเมินตนเองด้านบุคลิกภาพ ทั้ง ก่อน และ หลัง การเข้าร่วมกิจกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคลิกภาพกับการพูด และสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ และเลือกใช้บุคลิกภาพได้เหมาะสม

การประเมินผล

การใช้แบบประเมินตนเองด้านบุคลิกภาพ ทั้งก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรม

เอกสารประกอบกิจกรรม พูดดี บุคลิกภาพดี มีเสน่ห์

การเสริมสร้างบุคลิกภาพในการพูด

การใช้วัจนภาษาและอวัจนภาษาที่น่าเสนอด้วยวิธีการพูดนั้น เป็นสิ่งที่ปรากฏเห็นเด่นชัดและมีผลต่อการทำความเข้าใจ และการสร้างความรู้สึกให้เกิดขึ้นแก่ผู้ฟัง ดังนั้นนอกจากที่ผู้พูดจะต้องคำนึงถึงเนื้อหาที่จะนำเสนอแล้ว ผู้พูดยังต้องคำนึงถึงเรื่องของบุคลิกภาพด้วยเพราะจะเป็นส่วนช่วยสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาที่ผู้ฟังจะมีต่อผู้พูดด้วย ดังนั้นผู้พูดจึงควรเสริมสร้างบุคลิกภาพของตนเอง ดังนี้

1. การใช้สายตา

การใช้สายตา จะแสดงให้เห็นว่าผู้พูดให้ความสนใจหรือให้ความสำคัญกับผู้ฟังมากน้อยเพียงใด ดังนั้นผู้พูดจะต้องสบตากับผู้ฟัง หากมีผู้ฟังจำนวนมากจะต้องกวาดสายตาให้ทั่ว อย่ายอมไปที่จุดใดจุดหนึ่ง และอาจใช้สายตาเป็นเครื่องสื่อความรู้สึกนึกคิดได้อีกด้วย

2. ความดัง – เบาของเสียง

เสียงที่ดัง – เบา จะช่วยปลุกเร้าความสนใจของผู้ฟังได้ อย่าย่ำให้เสียงดังหรือเบาจนเกินไป เพราะอาจทำให้ผู้ฟังไม่ได้ยินหรือเกิดความรำคาญได้ รวมทั้งน้ำหนักของเสียงจะต้องสอดคล้องกับเรื่องที่น่าเสนอด้วย

3. จังหวะการพูด

จังหวะการพูดที่ดีจะช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจเรื่องราวได้ชัดเจนครบถ้วน เพราะหากพูดเร็วจนเกินไปผู้ฟังอาจไม่สามารถจับใจความสำคัญได้ หรือหากพูดช้าเกินไปอาจทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ดังนั้นผู้พูดควรมีอัตราความเร็วในการพูดที่เหมาะสมและสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้ฟังติดตามเรื่องราวได้อย่างชัดเจน

4. ความชัดเจนในการออกเสียง

การออกเสียงที่ถูกต้อง ชัดเจน จะทำให้การสื่อความหมายไม่ผิดเพี้ยน ผู้ฟังสามารถทำความเข้าใจได้อย่างชัดเจน ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน ฉะนั้นผู้พูดจะต้องรู้และเข้าใจความหมายของคำที่ต้องการจะสื่อ

5. การเลือกใช้ถ้อยคำ

หากผู้พูดเลือกใช้ถ้อยคำได้อย่างถูกต้องตรงตามที่ต้องการแล้วก็จะสามารถสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน และในขณะที่พูดอย่าใช้ถ้อยคำซ้ำซากหรือคำที่ไม่ก่อให้เกิดความหมาย เช่น “มันเป็นอะไรที่...”, “แบบว่า...”, “ครับ...” เป็นต้น รวมทั้งจะต้องเลือกใช้คำให้เหมาะสมกับกาลเทศะด้วย

6. การแต่งกาย

การแต่งกายจะเป็นการสร้างคามนิยมในตัวผู้พูดได้ดีทางหนึ่ง เหมือนกับเป็นการสร้างความประทับใจเมื่อแรกพบ ซึ่งจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นได้ และยังเป็นการแสดงการให้เกียรติผู้ฟังด้วย ผู้พูดจึงควรแต่งกายให้เหมาะสม

7. การรักษาอารมณ์ในการพูด

การรักษาอารมณ์ในการพูดเป็นการแสดงให้เห็นวุฒิภาวะของผู้พูดได้อย่างดี ดังนั้นผู้พูดจะต้องมีอารมณ์คงที่ ไม่ทำให้บรรยากาศการพูดต้องเสียไป

8. กลวิธีการนำเสนอ

กลวิธีการนำเสนอเป็นส่วนที่ช่วยสร้างความสนใจของผู้ฟัง หากผู้พูดสามารถเลือกใช้กลวิธีการนำเสนอให้เหมาะสมกับเนื้อหา ผู้ฟัง สถานที่ ระยะเวลา และวัตถุประสงค์แล้ว จะช่วยให้ดึงดูดความสนใจของผู้ฟังได้เป็นอย่างดี และหากต้องมีการใช้สื่อประกอบการพูดแล้ว ผู้พูดควรฝึกใช้ให้เกิดความคล่องแคล่ว สื่อที่ผู้พูดต้องใช้บ่อยๆ เช่น ไมโครโฟน มีข้อควรคำนึงในการใช้ (ฉัตรวรุณ ตันนระวีร์, 2543, 97-98) ดังนี้

1) เมื่อรู้ว่าตนเองจะต้องพูดผ่านไมโครโฟนและรู้ว่าตัวเกิดการตื่นไมโครโฟน (microphone fright) ก็พยายามบังคับตัวเองให้เป็นปกติ อาจจะหายใจแรงๆ หรือดื่มน้ำ หรือเดินไปมาสักครู่

2) ในขณะที่พูด ควรให้ไมโครโฟนอยู่ห่างจากปากประมาณ 9-12 นิ้ว (ระดับมาตรฐาน) ไม่ควรเข้าไปชิดมากกว่านี้ (ในกรณีไมโครโฟนที่อยู่ในสภาพที่มีประสิทธิภาพ) ควรระวังให้ไมโครโฟนอยู่ตรงกับปาก ผู้พูดควรยืนห่างจากไมโครโฟน 2 ฟุต แล้วปรับไมโครโฟนให้เหมาะสมกับความสูงของผู้พูด

3) ในขณะที่พูด อย่ามองที่ไมโครโฟนแต่ให้มองที่ผู้ฟัง และถ้าเป็นการนั่งพูดก็ควรนั่งสรววมองความสนใจ ไม่ควรเอี้ยวตัวไปมา แต่ถ้าเป็นการยืนพูด หัวต้องอยู่นิ่ง ไม่ควรเล่นเท้าหรือกระดิกเท้า ไม่ว่าผู้พูดจะยืนพูดหรือนั่งพูดก็ตามไม่มีความจำเป็นใดๆ ที่ผู้พูดจะต้องจับไมโครโฟนหรือฐานไมโครโฟน เพราะจะทำให้เกิดเสียงรบกวนและเสียบุคลิกภาพของผู้พูด

4) สำหรับอัตราความดังของเสียงในขณะที่ยืนพูดนั้น ผู้พูดควรพูดให้มีความดัง โดยคาดคะเนให้คนที่อยู่ห่างออกไป 10-15 เมตรได้ยิน แต่ในขณะที่นั่งพูดนั้น ผู้พูดควรพูดโดยคาดคะเนให้คนที่อยู่ห่างออกไป 6-8 ฟุตได้ยิน ที่กล่าวมานี้เป็นหลักการสากล แต่ในสภาพที่เป็นจริง เมื่อผู้พูดเริ่มพูด ผู้พูดควรระวังสังเกตปฏิกิริยาจากผู้ฟัง ถ้าผู้ฟังทำหน้ามึนงงหรือทำท่าเสียวหูฟังก็แสดงว่าเสียงที่พูดนั้นยังเบา ผู้พูดจะต้องพูดให้ดังขึ้น

5) ในกรณีที่ใช้ไมโครโฟนขนาดเล็กห้อยไว้ที่คอ (necklace microphone) ปกติแล้วจะไม่มีปัญหาเรื่องเสียงรบกวนเพราะมีการปรับเสียงเสร็จ ควรจะจัดให้ไมโครโฟนอยู่ได้คาง 9-12 นิ้ว ข้อดีของการใช้ไมโครโฟนแบบนี้คือผู้พูดเคลื่อนไหวไปมาได้โดยไม่ต้องกังวลเกี่ยวกับไมโครโฟน

6) ถ้ามีความจำเป็นที่จะต้องใช้ไมโครโฟนชนิดที่ต้องใช้มือถือ (hand microphone) ควรถือไมโครโฟนห่างจากปากประมาณ 9-12 นิ้ว ถือไมโครโฟนแบนเข้าหาตัวเล็กน้อย ข้อคอของมือข้างที่ถือควร

จะขีดสีข้างเสมอ ผู้พูดควรจะเอี้ยวตัวหรือเคลื่อนไหวด้วยไหล่ อย่าเคลื่อนไหวด้วยศีรษะในขณะที่พูด (เช่น พูดกับประชาชน กรรมกร mob ฯลฯ) ควรพูดด้วยเสียงปกติ และควรเตรียมใจไว้รับเสียงรบกวน (feedback) จากไมโครโฟนชนิดอื่นด้วย ในขณะที่เกิดเสียงรบกวน ผู้พูดควรจะหยุดพูดเมื่อเสียงรบกวนจางหายไปจึงพูดใหม่

7) ควรจัดความอาย หรือท่าทางที่แสดงว่าอายในขณะที่พูดไมโครโฟน ในขณะที่เริ่มพูดไม่ควรเริ่มด้วยการกระแอมกระไอ หรือใช้มือเคาะหรือพูดว่า "ฮัลโหล ฮัลโหล ฯลฯ" เพื่อเป็นการทดลองไมโครโฟน ผู้พูดจะพูดอะไรก็ควรพูดไปเลย ควรระลึกไว้ว่าผู้พูดมีโซ่เจ้าหน้าที่ทดลองเสียงหรือควบคุมเครื่องกระจายเสียง

8) ก่อนที่จะขึ้นพูด ผู้พูดควรเตรียมตัวให้พร้อม นั่นคือรู้ว่าจะขึ้นต้นกล่าวปฏิสันถารอย่างไร แล้วจะพูดอะไรต่อไป การเตรียมตัวที่ดีก็ควรจะต้องมีการร่าง และซ้อมพูดก่อนหลายครั้ง

9) ก่อนขึ้นพูดควรทบทวนหลักการใช้ไมโครโฟนที่ถูกต้อง เมื่อพูดใส่ไมโครโฟนก็ควรพูดด้วยใบหน้า ยิ้มแย้มให้เป็นธรรมชาติ มีการควบคุมอารมณ์หน้าผากของตนเอง กล่าวได้ว่าอาการหน้าผากของผู้พูดจะหายไปถ้าผู้พูดมีการเตรียมตัวที่พร้อม มีการซ้อมพูด รู้หลักในการพูด และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

บุคลิกภาพที่ดีของผู้พูด

กิตติชัย พันโน และอมรรชัย คหกิจโกศล (2554 : 203 - 204) ได้ถึงบุคลิกภาพที่ดีของผู้พูดดังนี้

1. การใช้ภาษาให้เหมาะสมกับกาลเทศะ ผู้พูดจะต้องใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ และความนิยมของกลุ่มผู้ฟัง เพราะนอกจากภาษาจะเป็นสื่อให้ผู้ฟังเข้าใจเรื่องราวแล้วภาษายังสื่อให้เห็นถึงรสนิยม ระดับการศึกษาของผู้พูดอีกด้วย หลักสำคัญก็คือ ผู้พูดควรใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบุคคล สถานที่ และโอกาส ควรใช้ภาษาสุภาพ ใช้คำสั้นเรียบง่ายเพื่อความเป็นธรรมชาติ และเป็นกันเอง ที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ควรออกเสียงให้ถูกต้องและชัดเจนที่สุด พยายามพูดให้ชัดถ้อยชัดคำเป็นจังหวะสม่ำเสมอ

2. การใช้เสียงและน้ำเสียง การใช้เสียงและน้ำเสียงเป็นสิ่งที่สามารถรับรู้ได้ ผู้พูดที่ดีต้องมีคุณภาพเสียงที่ดี มีความดังพอเหมาะ คือ ดังพอที่ผู้ฟังที่นั่งอยู่แถวสุดท้ายจะได้ยิน ผู้พูดสามารถใช้เสียงดังบ้าง เสียงเบาบ้างสลับกันไปตามการเน้น แต่ต้องระวังไม่เปลืองพูดในลักษณะตะโกน การพูดชัดเจนทำให้ผู้พูดมีความน่าเชื่อถือ มีการศึกษาดี ทำให้ผู้ฟังมีแนวโน้มสูงที่จะเชื่อหรือคล้อยตาม ผู้พูดไม่ควรพูดซ้ำเกินไปเพราะผู้ฟังจะรำคาญ และไม่ควรพูดเร็วมากเกินไปเพราะจะทำให้พูดผิด น้ำเสียงที่พูดอาจจะแสดงให้เห็นถึงความสุภาพหรือไม่สุภาพของผู้พูดได้ ดังนั้นผู้พูดควรระมัดระวังการใช้เสียงและน้ำเสียงด้วย

3. การแสดงออกทางสีหน้าและแววตา การแสดงออกทางสีหน้าของผู้พูดเป็นสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการเป็นนักพูดที่ดี เพราะนอกจากผู้ฟังจะฟังน้ำเสียงแล้วผู้ฟังก็จะดูหน้าผู้พูดด้วย เพราะฉะนั้นถ้าผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังเข้าใจเรื่องที่ผู้พูดพูดอย่างลึกซึ้ง ผู้พูดก็ต้องแสดงอารมณ์ความรู้สึกทาง

ใบหน้าและอากัปกิริยาอื่นๆ ให้สอดคล้องกับเรื่องที่พูด โดยปกติถ้าพูดเรื่องต่างๆ ไป ผู้พูดควรทำสีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส ผู้ฟังจะได้รู้สึกว่ายู่ในบรรยากาศที่ไม่เครียดและรู้สึกเป็นกันเองกับผู้พูดมากขึ้น

4. การใช้สายตา สายตาสามารถสร้างความสัมพันธ์และถ่ายทอดความรู้สึกของผู้พูดไปสู่ผู้ฟังได้ ในขณะที่พูด ผู้พูดควรกวาดสายตาไปยังผู้ฟังให้ทั่วถึง พยายามมองผู้ฟังอยู่ตลอดเวลาเพื่อแสดงให้ผู้ฟังเห็นว่าผู้พูดให้ความสนใจผู้ฟัง ผู้พูดควรหลีกเลี่ยงการมองพื้น เพดาน ประตู หรือมองข้ามผู้ฟังไปมั่งหลังห้อง มองออกนอกห้อง หรือมองเฉพาะผู้ฟังคนใดคนหนึ่งอยู่เพียงจุดเดียว เพราะจะทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าผู้พูดไม่ให้ความสนใจ

5. การเดิน การเดินเป็นการเคลื่อนไหวเริ่มแรกที่สะดุดตาหรือเป็นจุดสนใจของผู้ฟังและเป็นส่วนสำคัญของบุคลิกผู้พูดด้วย สายตาของผู้ฟังจะจ้องมาองมานับตั้งแต่ผู้พูดลุกจากที่นั่งเดินขึ้นเวที เพราะฉะนั้น การก้าวเดินขึ้นหรือลงจากเวที ผู้พูดจะต้องก้าวเดินด้วยความเร็วพอเหมาะ ไม่ช้าหรือเร็วจนเกินไป และควรเดินด้วยท่าทางที่สง่างาม ศีรษะและหลังตรง ยืดอก แต่ไม่ใช่เดินทื่อ หรือเดินแกว่งแขนมากเกินไป การเดินที่สง่างามช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและบุคลิกภาพที่ดีให้แก่ผู้พูดได้

6. การยืนและการนั่ง ขณะยืนหรือนั่ง ผู้พูดจะต้องวางตัวให้เป็นธรรมชาติ ไม่เคร่งเครียดแต่ต้องไม่ทำตัวตามสบายจนเกินไป ท่าทางการยืนที่ดี หากผู้พูดเป็นชายควรยืนส้นเท้าชิด ปลายเท้าเปิดกว้างเท่าความกว้างของไหล่ สำหรับผู้พูดที่เป็นหญิงควรยืนโดยให้ส้นเท้าข้างหนึ่งอยู่บริเวณกลางเท้าของอีกข้าง น้ำหนักตัวทั้งสองข้างเท่าๆ กัน ไม่ยืนตัวงอ ยืนพิงโต๊ะ พิงกระดาน หรือใช้มือจับขอบโต๊ะ หากนั่งพูดควรนั่งหลังตรง ให้เก้าอี้รับน้ำหนักตัวเต็มที่ ไม่นั่งไขว่ห้าง หรือเกร็งหัวเข่าให้ชิดกัน หรือนั่งกระดิกเท้า

7. การแต่งกาย การแต่งกายเป็นสิ่งบ่งบอกบุคลิกภาพของผู้พูดว่าเป็นเช่นไร สามารถสร้างความน่าเชื่อถือและความสนใจให้แก่ผู้ฟังได้เป็นอย่างดี ผู้พูดจะต้องแต่งกายให้สะอาด เรียบร้อยเหมาะสมกับสมัยนิยม ที่สำคัญจะต้องคำนึงถึงกาลเทศะที่จะพูดด้วย การแต่งกายยังรวมถึงทรงผม การแต่งหน้า กลิ่นตัว กลิ่นปาก ฯลฯ ด้วย เพราะสิ่งเหล่านี้ถ้าผู้พูดขาดความเอาใจใส่ก็จะทำให้เสียบุคลิกภาพได้

แบบประเมินด้านบุคลิกภาพ

คำชี้แจงในการกรอกแบบประเมิน

แบบประเมินด้านบุคลิกภาพ แบ่งเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ประเมิน

ชื่อ.....นามสกุล.....

เพศ.....อายุ.....

ชั้นปีที่.....คณะ/ สำนักวิชา.....

มหาวิทยาลัย.....

ส่วนที่ 2 เป็นการให้คะแนนตนเองด้านบุคลิกภาพกับการพูด โดยให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่มีคะแนนตัวเลข เพื่อให้คะแนนด้านบุคลิกภาพตามหัวข้อต่างๆ โดยการให้คะแนนมีตั้งแต่ 5 4 3 2 และ 1 ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

คะแนน	ระดับ	คำอธิบาย
5	มากที่สุด	มีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด หรือปฏิบัติได้มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 91
4	มาก	มีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก หรือปฏิบัติได้ร้อยละ 71 – 90
3	ปานกลาง	มีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง หรือปฏิบัติได้ร้อยละ 51 – 70
2	น้อย	มีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย คือต้องปรับปรุงค่อนข้างมาก หรือปฏิบัติได้ร้อยละ 31 – 50
1	น้อยที่สุด	มีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด คือต้องปรับปรุงมาก หรือปฏิบัติได้น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 30

ข้อที่	หัวข้อการประเมิน	5	4	3	2	1	หมายเหตุ
1.	สามารถใช้เสียงได้ชัดเจน น่าฟัง เพื่อถ่ายทอดเรื่องราว ให้ผู้ฟังเข้าใจตรงตาม วัตถุประสงค์						
2.	สามารถเคลื่อนไหวร่างกาย ในขณะพูดได้เหมาะสม						
3.	สามารถใช้ทำยืนหรือทำนั่ง ในขณะพูดได้เหมาะสม						
4.	สามารถแสดงออกทางสีหน้า แววตาในขณะพูดได้เหมาะสม						
5.	สามารถใช้น้ำเสียงได้ สอดคล้อง เหมาะสม เพื่อ ถ่ายทอดเรื่องราวได้ตรงตาม วัตถุประสงค์						

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรม ทักษะการอ่าน
ชื่อกิจกรรม อ่านคู่มือที่มีประโยชน์
ผู้รับผิดชอบ นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล

หลักการและเหตุผล

การอ่านนับเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการแสวงหาความรู้ และพัฒนาชีวิต ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความรู้จากสิ่งที่อ่านแล้วยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และยังส่งเสริมให้เกิดความคิดใหม่ๆ ตลอดจนแนวคิดต่างๆ ที่จะสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ทั้งในด้านการเรียนและการทำงานได้อีกด้วย การอ่านจึงถือเป็นหัวใจของคนทุกเพศ ทุกวัย ซึ่งการอ่านที่ดีและมีประสิทธิภาพนั้น คือ การที่อ่านแล้วสามารถจับใจความได้ สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ แต่ถ้าอ่านแล้วไม่สามารถจับใจความสำคัญ ไม่สามารถสรุปประเด็นได้ ก็ส่งผลให้ไม่ได้การอ่านในครั้งนั้นๆ ไม่ได้รับประโยชน์เท่าที่ควร ดังนั้นเพื่อให้การอ่านสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายประสงค์ดังกล่าวจึงควรฝึกทักษะการอ่าน ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำทักษะที่ได้ผ่านการฝึกไปใช้ให้เกิดประโยชน์

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการอ่านและหลักการจับใจความสำคัญ คือสามารถนำกระบวนการดังกล่าวที่ได้มาใช้จับใจความสำคัญของเรื่อง "ขนาดกลาง" และเรื่อง "ขนาดยาว" เพื่อค้นหาแนวคิดสำคัญของเรื่องได้
2. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์เพื่อแยกใจความสำคัญที่ผู้เขียนนำเสนอได้
3. เพื่อให้สามารถสังเคราะห์กระบวนการอ่านและหลักการจับใจความสำคัญมาใช้ในการอ่านได้
4. เพื่อให้สามารถนำความรู้เกี่ยวกับกระบวนการอ่านและหลักการจับใจความสำคัญ ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. เพื่อให้สามารถประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้

เป้าหมาย

สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องโดยใช้กระบวนการอ่านและหลักการจับใจความสำคัญได้

แผนปฏิบัติงาน

ขั้นนำ

1. วิทยากรกล่าวชี้แจงจุดมุ่งหมาย ความสำคัญและขั้นตอนของกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทราบ รวมทั้งชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับทราบเกณฑ์การวัดและประเมินผล

2. วิทยากรพูดคุยกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม เกี่ยวกับความสำคัญของทักษะการอ่าน และเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

3. วิทยากรแจกเอกสารประกอบกิจกรรม "อ่านคู่มือดีมีประโยชน์" ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม
ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากรอธิบายเนื้อหาสาระสำคัญของการจับใจความสำคัญจากการอ่าน โดยใช้คอมพิวเตอร์และเครื่องฉายภาพ นำเสนอผ่าน Powerpoint จากนั้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมช่วยกันบอกถึงขั้นตอนการจับใจความสำคัญว่ามีขั้นตอนอะไรบ้าง เพื่อทบทวนความเข้าใจ

2. วิทยากรแจกบทอ่านเรื่อง "ขนาดกลาง" (ขนาดประมาณ 6 – 15 บรรทัด) ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้อ่าน เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเขียนใจความสำคัญที่ได้

3. วิทยากรเก็บบทอ่านเรื่อง "ขนาดกลาง" และกระดาษคำตอบของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

4. วิทยากรแจกบทอ่านเรื่องเรื่อง "ขนาดยาว" (ขนาดตั้งแต่ 16 บรรทัด) ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้อ่าน เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเขียนใจความสำคัญที่ได้

5. วิทยากรเก็บบทอ่านเรื่อง "ขนาดยาว" และกระดาษคำตอบของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

6. วิทยากรเลือกให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบางคนนำเสนอใจความสำคัญที่ได้ และให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมคนอื่น ๆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าใจความสำคัญดังกล่าวครบถ้วนหรือไม่ พร้อมทั้งร่วมกันประเมินค่าเรื่องที่ได้อ่านว่ามีคุณค่าและประโยชน์อย่างไร

7. วิทยากรและผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกันอภิปรายประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมที่จะสามารถนำไปใช้ในการเรียน ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนการทำงานในอนาคต

ขั้นสรุป

วิทยากรกล่าวย้ำถึงการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญในประเด็นความสำคัญและวิธีการ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้นำแนวทางดังกล่าวไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับการอ่าน

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

นิสิตนักศึกษาระดับปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2561 จำนวน 20 คน

สถานที่ในการจัดกิจกรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

60 นาที

งบประมาณในการจัดกิจกรรม

500 บาท

สื่อและวัสดุอุปกรณ์

1. คอมพิวเตอร์
2. สื่อโสตทัศนูปกรณ์ ประเภทเครื่องฉายภาพโปรเจคเตอร์พร้อมจอรับภาพ และเครื่องเสียง
3. เอกสารประกอบกิจกรรม “อ่านดูรู้ดีมีประโยชน์”
4. กระดาษคำตอบ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการอ่านและหลักการจับใจความสำคัญ และนำกระบวนการดังกล่าวมาใช้วิเคราะห์ใจความสำคัญของเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การประเมินผล

การเขียนตอบใจความสำคัญที่ได้จากการอ่านเรื่องขนาดกลางและขนาดยาว

เอกสารประกอบกิจกรรม อ่านคู่มือที่มีประโยชน์

การอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ คือ การอ่านเพื่อค้นหาความคิดสำคัญของเรื่อง หรือสารที่ผู้เขียนมุ่งเสนอต่อผู้อ่านหรือ เป็นการจับประเด็นให้ได้ว่าผู้เขียนต้องการเสนอข้อคิดเห็นอะไร การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญนี้เป็นการอ่านที่เข้าไปช่วยให้การอ่านแบบต่าง ๆ ได้ผลดี มีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายได้ เพราะไม่ว่าจะเป็นการอ่านแบบใดก็ตาม ถ้าผู้อ่านไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ผู้เขียนกล่าวถึงอะไร มุ่งเสนอความคิดหลักว่าอย่างไร ก็จัดว่าการอ่านครั้งนั้นเกิดความล้มเหลวโดยสิ้นเชิงดังนั้น การอ่านจับใจความสำคัญเป็นการอ่านขั้นพื้นฐานที่สำคัญที่สุด เป็นการอ่านเพื่อให้รู้ว่าผู้เขียนเขียนสิ่งใด ต้องการเสนอความคิดหลัก (Theme) อย่างไร และแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เขียนว่าอย่างไร ซึ่งถ้าผู้อ่านไม่สามารถจับสาระสำคัญที่กล่าวมาได้ ก็ถือว่าการอ่านในครั้งนั้นประสบความสำเร็จล้มเหลว โดยที่ผู้อ่านจะไม่ได้อะไรจากการอ่านในครั้งนั้นเลยข้อความแต่ละข้อความต้องมีใจความอันเป็นจุดสำคัญของเรื่อง ใจความของเรื่อง จะปรากฏที่ประโยคสำคัญ เรียกว่า ประโยคใจความ ประโยคใจความจะปรากฏอยู่ในตอนใดของข้อความก็ได้

ใจความสำคัญส่วนมากจะมีลักษณะเป็นประโยค ซึ่งอาจปรากฏอยู่ในส่วนใดส่วนหนึ่งของย่อหน้าก็ได้ จุดที่พบใจความสำคัญของเรื่องในแต่ละย่อหน้ามากที่สุดคือ ประโยคที่อยู่ตอนต้นย่อหน้า เพราะผู้เขียนมักบอกประเด็นสำคัญไว้ก่อน แล้วจึงขยายรายละเอียดให้ชัดเจน รองลงมาคือประโยคตอนท้ายย่อหน้า โดยผู้เขียนจะบอกรายละเอียดหรือประเด็นย่อยก่อน แล้วจึงสรุปด้วยประโยคที่เป็นประเด็นไว้ภายหลัง สำหรับจุดที่พบใจความสำคัญยากขึ้นก็คือ ประโยคตอนกลางย่อหน้า ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้การสังเกตและพิจารณาให้ดี ส่วนจุดที่หาใจความสำคัญยากที่สุดคือย่อหน้าที่ไม่มีประโยคใจความสำคัญปรากฏชัดเจน อาจมีประโยค หรืออาจอยู่รวมๆกันในย่อหน้าก็ได้ ซึ่งผู้อ่านจะต้องสรุปออกมาเอง

แนวทางการอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความให้บรรลุจุดประสงค์ มีแนวทางดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน เช่น อ่านเพื่อหาความรู้ เพื่อความเพลิดเพลิน หรือเพื่อออกเจตนาของผู้เขียน เพราะจะเป็นแนวทางกำหนดการอ่านได้อย่างเหมาะสม และจับใจความหรือคำตอบได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

2. สํารวจส่วประกอบของหนังสืออย่างคร่าวๆ เช่น ชื่อเรื่อง คํานํา สารบัญ คำชี้แจงการใช้หนังสือ ภาคผนวก ฯลฯ เพราะส่วประกอบของหนังสือจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหรือหนังสือที่อ่านได้ กว้างขวางและรวดเร็ว

3. ทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือว่าประเภทใด เช่น สารคดี ตำรา บทความ ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้มีแนวทางอ่านจับใจความสำคัญได้ง่าย

4. ใช้ความสามารถทางภาษาในด้านการตีความหมายของคำ ประโยค และข้อความต่างๆ อย่างถูกต้องรวดเร็ว

5. ใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาประกอบจะทำให้เข้าใจและจับใจความได้ง่าย และรวดเร็วขึ้น

ขั้นตอนการอ่านจับใจความ

1. อ่านผ่านๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง
2. อ่านให้ละเอียด เพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่องเพราะจะทำให้ความเข้าใจไม่ติดต่อกัน
3. อ่านซ้ำตอนที่ไมเข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นอนถูกต้อง
4. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องด้วยตนเอง

บทอ่านขนาดกลาง คิดบวกและมองโลกในแง่ดี

ที่มาภาพประกอบ : <https://www.abposters.com/stickers/smiley-flower-v14064>

สมองมนุษย์มีความเอนเอียงที่จะคิดบวก ทำให้เรามองและก้าวไปข้างหน้าได้ ถึงแม้จะรู้ว่าชีวิตนี้มีจุดจบสุดท้ายทุกคนก็ต้องตายจากกันไป ถึงแม้ว่าจะต้องตายสักวัน แต่เราก็ยังมองไปข้างหน้า คิดบวกและวางแผนไว้สำหรับอนาคต ความสามารถที่จะมองไปยังอนาคตและมองย้อนกลับไปยังอดีต เป็นความสามารถพิเศษของเราทุกคน เป็นสิ่งที่ช่วยให้เรามองเห็นวิถีทางในการดำเนินชีวิต ช่วยให้ผ่านพ้นอุปสรรคและมองโลกในแง่บวก ไม่ว่าใครก็ต้องเคยทำผิดพลาดบ้าง ความผิดพลาดส่งผลกระทบต่อเราไม่เหมือนกัน สำหรับคนที่ไม่ท้อแท้ไม่ยอมแพ้ง่ายๆ มักจะมองความผิดพลาดที่เกิดขึ้น ว่าเป็นเหตุการณ์ชั่วคราว แต่สำหรับคนที่ท้อแท้ยอมแพ้ง่ายๆ จะคิดตรงกันข้าม จะมองว่าความผิดพลาดที่เกิดขึ้น มันจะติดตัวเราไปอีกระยะ ไม่สามารถแยกความผิดพลาดออกจากคนทำผิดพลาดได้ คิดว่าตัวเองนั้นแหละคือความผิดพลาด จนทำให้หมดกำลังใจ และอาจนำไปสู่ภาวะซึมเศร้าได้

การที่เราให้ความสนใจกับเรื่องราวๆ ช่วยให้เราระวังตัวและป้องกันภัย ทำให้เราเอาตัวรอดจากสถานการณ์เลวร้ายได้ ถ้ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นแล้วไม่มีใครเตือน ถ้าเราพลาดข่าวสารมันก็อาจเป็นอันตรายถึงชีวิตได้ แต่เรื่องดีๆ ถ้าเราไม่รู้ มันก็ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อเราถึงชีวิต สมองเราให้ความสำคัญกับความอยู่รอดเป็นอันดับแรก ในสมองจะมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับความกลัว มากกว่าส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้รางวัล และสมองก็สนใจเรื่องร้ายมากกว่าเรื่องดี มนุษย์ยุคแรกๆ ต่างก็ต้องเผชิญกับภัยอันตราย สัตว์นักล่า หรือสภาพแวดล้อม สภาพอากาศ แต่ในปัจจุบัน สภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น ปลอดภัยมากขึ้น เราไม่จำเป็นต้องคอยหลบภัย ไม่ต้องเจอปัญหา ถึงแม้ว่าบางคนยังต้องเจอปัญหาที่ทำให้ต้องคิดในแง่ร้าย ทำให้ติดนิสัยกลายเป็นคนขี้บ่น แต่ก็ไม่ใช่ว่าเค้าเป็นคนไม่ดี แต่คนเหล่านี้ต้องรู้จักเรียนรู้ที่จะเปลี่ยนแปลง หรือสมองคบแต่งสมองใหม่

ในโลกที่เต็มไปด้วยข่าวร้าย เราก็ไม่จำเป็นต้องรับรู้มันทุกเรื่อง ไม่จำเป็นต้องจมไปกับความทุกข์ของคนอื่นๆ การที่เราเลือกสนใจเฉพาะสิ่งดีๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต จะช่วยให้ปรับปรุงคุณภาพงาน คุณภาพชีวิต ทำให้มีสุขภาพที่ดี อารมณ์ดี

ที่มา : <https://www.nicetofit.com>

บทอ่านขนาดยาว

แฮมเบอร์เกอร์ (hamburger)

ที่มาภาพประกอบ : <http://th.gofreedownload.net/free-vector/vector-misc/burger-vector->

แฮมเบอร์เกอร์ (hamburger) อาหารเมนูด่วนชนิดนี้มีต้นกำเนิดที่เชื่อกันว่ามาจากประเทศเยอรมัน ซึ่งเป็นชื่อเมืองหนึ่งที่ชื่อว่า ฮัมบวร์ค (Hamburg) มีลักษณะคล้ายแซนวิช คือเป็นการประกบกันระหว่าง เนื้อสัตว์ ผัก เครื่องปรุงประเภทซอส ประกบบนล่างด้วยขนมปังแผ่นกลมมนด้านหนึ่ง เนื้อสัตว์ที่นิยมก็ได้แก่ เนื้อประเภทต่างๆ ที่หาได้ตามท้องตลาด เช่น เนื้อหมู เนื้อไก่ เนื้อวัว เนื้อปลา ตามแต่ที่ผู้รับประทานจะเลือก สอดเป็นไส้อยู่ตรงกลางด้วยผักแกล้ม เช่น มะเขือเทศ ผักกาดหอม หอมหัวใหญ่ ซีสและเครื่องปรุงรสอื่น เช่น มัสตาร์ด มายองเนส ซีส ซอสมะเขือเทศ เป็นต้น

แต่ในขณะที่เป็นเมนูยอดนิยมสำหรับคนยุคใหม่ แฮมเบอร์เกอร์ก็มีชื่อเรียกในทางไม่ค่อยดีนักคือ อาหารขยะ (Junk food) ซึ่งจัดเป็นเมนูอาหารอันตราย และภัยใกล้ตัวที่เหล่านักโภชนาทางด้านอาหารและสุขภาพ ต่างให้ความสำคัญ และย้ำว่าควรทานในปริมาณที่ไม่มากเกินไป

ทำไมถึงจัดแฮมเบอร์เกอร์ให้เป็นเมนูอาหารขยะ ก็คงเป็นเพราะว่าด้วยสารอาหารที่ได้จากแฮมเบอร์เกอร์ เป็นสารอาหารที่ให้พลังงานเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นสารอาหารที่ไม่ได้ส่งเสริมทางด้านสุขภาพ มากหลักโภชนาการตามที่นักโภชนาการแนะนำไว้นั่นเอง

แน่นอนว่าการรับประทานแฮมเบอร์เกอร์บ่อย ๆ ก็จะได้รับสารอาหารประเภทพลังงานอย่างเดียว ไม่มีสารอาหารที่เป็นประโยชน์อย่างโปรตีน วิตามิน แคลเซียม ซึ่งเหล่านี้จะสร้างผลดีมากกว่าโทษให้แก่ร่างกาย ทั้งยังส่งผลเสียเสี่ยงให้เกิดอันตรายจากภาวะทางด้านสุขภาพต่าง ๆ ตามมา เช่น โรคหัวใจ โรคคอเลสเตอรอลสูง โรคไขมันในเลือดสูง โรคความดันโลหิตสูง โรคอ้วน โรคทางกระดูกและไขข้อ โรคตับ โรคเบาหวาน และโรคที่เกี่ยวข้องที่อาจทำให้มีผลเสียต่อระบบประสาทและการทำงานของสมอง เช่น โรคความจำเสื่อม

หากยังจำกันได้ กระแสช่วงหนึ่งที่ผ่านมาเกี่ยวกับเรื่องของไขมันทรานส์ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ในประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดอาหารที่ห้ามผลิต นำเข้าหรือจำหน่าย โดยมีรายละเอียดประกาศโดยสรุปได้ว่า

โดยปรากฏหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่ชัดเจนว่า กรดไขมันทรานส์ (Trans Fatty Acids) จากน้ำมันที่ผ่านกระบวนการเติมไฮโดรเจนบางส่วน (Partially Hydrogenated Oils) ส่งผลต่อการเพิ่มความเสี่ยงของการเกิดโรคหัวใจและหลอดเลือด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 วรรคหนึ่ง และมาตรา 6 (8) แห่ง พ.ร.บ.อาหาร พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้น้ำมันที่ผ่านกระบวนการเติมไฮโดรเจนบางส่วนและอาหารที่มีน้ำมันที่ผ่านกระบวนการเติมไฮโดรเจนบางส่วนเป็นส่วนประกอบ เป็นอาหารที่ห้ามผลิต นำเข้า หรือจำหน่าย

ข้อ 2 ประกาศฉบับนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (13 กรกฎาคม 2561)

ซึ่งก็แน่นอนว่า กรดไขมันทรานส์ก็พบได้ในแอมเบอร์เกอร์ด้วยเช่นเดียวกัน

การรับประทานแอมเบอร์เกอร์ไม่ใช่เรื่องไม่ถูกต้อง แต่เป็นเรื่องที่ผู้รับประทานต้องทำความเข้าใจในโภชนาการว่า ควรรับประทานในปริมาณที่เหมาะสม เลือกรับประทานเท่าที่จำเป็นไม่บ่อยจนเกินไป พร้อมกับดูแลสุขภาพโดยทั่วไปด้วยการรับประทานอาหารที่สะอาดถูกหลักโภชนาการ ออกกำลังกาย และพักผ่อนให้เพียงพอ

โดย สุภัตรา ทรัพย์อุปการ

ที่มา : <https://www.scimath.org/article-science/item/9577-2018-12-13-07-36-46>

เกณฑ์การประเมินผลทักษะการอ่าน กิจกรรม “อ่านดูรู้ดีมีประโยชน์”

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	ระดับคะแนน				
	5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ความสามารถในการทราบตำแหน่งของประโยคใจความสำคัญที่ปรากฏในเรื่อง	สามารถทราบตำแหน่งของใจความสำคัญทั้งหมดที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง	ไม่สามารถทราบตำแหน่งของใจความสำคัญทั้งหมดที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง (ขาดไป 1 ตำแหน่งของเรื่องขนาดกลาง และเรื่องขนาดยาว)	ไม่สามารถทราบตำแหน่งของใจความสำคัญทั้งหมดที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง (ขาดไป 2 ตำแหน่งของเรื่องขนาดกลาง และเรื่องขนาดยาว)	ไม่สามารถทราบตำแหน่งของใจความสำคัญทั้งหมดที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง (ขาดไป 3 ตำแหน่งของเรื่องขนาดกลาง และเรื่องขนาดยาว)	ไม่สามารถทราบตำแหน่งของใจความสำคัญที่ปรากฏอยู่ในเรื่องได้
ความสามารถในการเรียบเรียงใจความสำคัญ	สามารถนำใจความสำคัญมาเรียบเรียงได้ถูกต้องครอบคลุมเนื้อหาใจความสำคัญทั้งหมด	ไม่สามารถนำใจความสำคัญมาเรียบเรียงได้ครอบคลุมเนื้อหาสำคัญทั้งหมด (ขาดไป 1 ประเด็นของเรื่องขนาดกลาง และเรื่องขนาดยาว)	ไม่สามารถนำใจความสำคัญมาเรียบเรียงได้ครอบคลุมเนื้อหาสำคัญทั้งหมด (ขาดไป 2 ประเด็นของเรื่องขนาดกลาง และเรื่องขนาดยาว)	ไม่สามารถนำใจความสำคัญมาเรียบเรียงได้ครอบคลุมเนื้อหาสำคัญทั้งหมด (ขาดไป 3 ประเด็นของเรื่องขนาดกลาง และเรื่องขนาดยาว)	ไม่สามารถเรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องได้

กิจกรรม ทักษะการอ่าน
ชื่อกิจกรรม อ่านพินิจ คติวิเคราะห์
ผู้รับผิดชอบ นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล

หลักการและเหตุผล

ในการอ่านแต่ละครั้ง ตัวสารที่ผู้อ่านต้องวิเคราะห์นั้นมิทั้งข้อเท็จจริงและความคิดเห็นตามจุดมุ่งหมายของการส่งสาร ซึ่งหากเราทราบว่าเป็นข้อเท็จจริงส่วนใดเป็นความคิดเห็นแล้วจะช่วยให้เราสามารถประเมินความน่าเชื่อถือของสารนั้นง่ายขึ้น นอกจากนี้ในการรับสารด้วยการอ่านแต่ละครั้ง ผู้อ่านต้องพยายามทำความเข้าใจสารหรือความคิดของผู้ส่งสารหรือผู้เขียนเพื่อให้สามารถสื่อสารได้เข้าใจตรงกัน ถ้าสารที่ส่งมานั้นเป็นการนำเสนอข้อเท็จจริงโดยตรงไปตรงมา ผู้อ่านย่อมเข้าใจสารได้ไม่ยาก แต่ถ้าสารที่ส่งมามีถ้อยคำที่แฝงความหมายหรือมีการนำเสนอที่ไม่ได้สื่อความหมายตรงตามตัวอักษร ผู้อ่านจำเป็นต้องตีความเพื่อให้เข้าใจความหมายของสารได้อย่างถูกต้อง ถ่องแท้ และลึกซึ้ง ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญ ดังนั้น ผู้อ่านจึงควรเรียนรู้การวิเคราะห์ และตีความสาร เพื่อให้การอ่านแต่ละครั้งประสบความสำเร็จ

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการวิเคราะห์ และตีความ คือ สามารถอ่านตีความคำที่มีความหมายโดยนัยได้ตามบริบท ตลอดจนอ่านตีความสุภาษิต คำพังเพย โวหาร สำนวน และบทร้อยกรองได้
2. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ข้อความที่ปรากฏในงานเขียนได้ว่าเป็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น
3. เพื่อให้สามารถสังเคราะห์ความรู้เพื่อตีความเรื่องที่อ่านได้
4. เพื่อให้สามารถนำความรู้เกี่ยวกับหลักการวิเคราะห์ และตีความ ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. เพื่อให้สามารถประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้

เป้าหมาย

สามารถวิเคราะห์และตีความสารที่อ่านได้

แผนการปฏิบัติงาน

ขั้นนำ

1. วิทยากรกล่าวชี้แจงจุดมุ่งหมาย ความสำคัญและขั้นตอนของกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทราบ

2. วิทยากรให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านกับการวิเคราะห์ และตีความ

3. วิทยากรแจกเอกสารประกอบกิจกรรม "อ่านพินิจ คิดวิเคราะห์" ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากรอธิบายเนื้อหาสาระสำคัญของ การวิเคราะห์และการตีความ การอ่าน โดยใช้คอมพิวเตอร์และเครื่องฉายภาพ นำเสนอผ่าน Powerpoint

2. วิทยากรแจกแบบฝึกการอ่านตีความคำที่มีความหมายโดยนัย เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ตีความคำตามบริบท

3. วิทยากรแจกแบบฝึกการอ่านตีความให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อตีความสุภาษิต คำพังเพย ไวยากรณ์ และบทร้อยกรอง

4. วิทยากรแจกแบบฝึกการอ่านเพื่อวิเคราะห์ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ซึ่งในกิจกรรมนี้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมต้องใช้การประเมินค่าเพื่อพิจารณาข้อความดังกล่าว

5. วิทยากรและผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกันอภิปรายถึงประโยชน์ของกิจกรรม "อ่านพินิจ คิดวิเคราะห์" ตลอดจนการนำไปใช้ประโยชน์ในอนาคต

ขั้นสรุป

วิทยากรกล่าวถึงการอ่านเพื่อวิเคราะห์และตีความในประเด็นความสำคัญและหลักการที่จะช่วยให้การอ่านประสบความสำเร็จ โดยกล่าวเน้นย้ำเพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเห็นความสำคัญของการอ่านวิเคราะห์และตีความ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2561 จำนวน 20 คน

สถานที่ในการจัดกิจกรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

90 นาที

งบประมาณในการจัดกิจกรรม

500 บาท

สื่อและวัสดุอุปกรณ์

1. คอมพิวเตอร์
2. สื่อโสตทัศนูปกรณ์ ประเภทเครื่องฉายภาพโปรเจคเตอร์พร้อมจอรับภาพ และเครื่องเสียง
3. เอกสารประกอบกิจกรรม “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น”
4. กระดาษคำตอบ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถวิเคราะห์และตีความสารที่อ่านได้ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การประเมินผล

การเขียนตอบคำถามเกี่ยวกับการวิเคราะห์และตีความจากการอ่าน

**เอกสารประกอบกิจกรรม
อ่านพินิจ คิดวิเคราะห์**

การอ่านวิเคราะห์

การวิเคราะห์ในทางวรรณกรรมว่า คือ การพิจารณาแยกองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ปรากฏหรือมีอยู่ในงานเขียนเรื่องหนึ่งๆ ว่ามีลักษณะอย่างไร มีคุณค่าอย่างไร หรือมีข้อควรสังเกตอย่างไรบ้างผู้อ่านต้องแยกแยะให้ออกก่อนว่า ข้อความที่อ่านนั้นผู้เขียนต้องการสื่อข้อเท็จจริงหรือสื่อความรู้สึกนึกคิดให้ผู้อ่านทราบโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การสื่อข้อเท็จจริง คือ การบอกให้รู้ถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มักเป็นคำตอบสำหรับคำถามที่ว่าอะไร ใคร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร เป็นต้น

2. การสื่อความรู้สึกนึกคิด เป็นการสื่อความรู้สึกหรือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏ สิ่งที่เกิดขึ้นอาจกระทบความรู้สึกของผู้ที่พบเห็น จนทำให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจได้ต่าง ๆ กัน เช่น รู้สึกตระหนก รู้สึกสลดใจ บางครั้งอาจมีความคิด ซึ่งเกิดจากการใช้สติปัญญาใคร่ครวญเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นด้วย

ลักษณะของข้อเท็จจริง

1. มีความเป็นไปได้
2. มีความสมจริง
3. มีหลักฐานเชื่อถือได้
4. มีความสมเหตุสมผล

ลักษณะของข้อคิดเห็น

1. เป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก
2. เป็นข้อความที่แสดงการคาดคะเน
3. เป็นข้อความที่แสดงการเปรียบเทียบหรืออุปมาอุปไมย
4. เป็นข้อความที่เป็นเป็นข้อเสนอแนะหรือเป็นความคิดของผู้พูดและผู้เขียนเอง

การอ่านตีความ

การอ่านตีความหมายถึงการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งผู้อ่านต้องรู้จักใช้ความรู้ สติปัญญาทำความเข้าใจในทุก ๆ องค์ประกอบของเรื่องทีอ่านอย่างทะลุปรุโปร่ง ดังที่หลายคนพูดว่า "อ่านเพื่อหาความหมายที่ซ่อนอยู่ระหว่างบรรทัด" นั่นเอง

ตัวอย่างการอ่านตีความ

“สองคนยลตามช่อง คนหนึ่งมองเห็นโคลนตม

อีกคนตาแหลมคม มองเห็นดาวอยู่พราวพราย”

- ก. ตีความด้านเนื้อหา มีคนสองคนมองเข้าไปตามช่อง คนหนึ่งมองเห็นโคลนตม อีกคนหนึ่งมองเห็นดวงดาวมากมาย
- ข. ตีความด้านน้ำเสียง คนสองคนอยู่ในสถานการณ์เดียวกัน หรือมองเห็นสิ่งเดียวกันในขณะที่คนหนึ่งเห็นว่าสิ่งนั้นไม่มีประโยชน์ ไม่มีคุณค่า แต่อีกคนหนึ่งมองเห็นช่องทางที่จะนำสิ่งนั้นมาใช้ประโยชน์ สร้างคุณค่าและความสำเร็จให้แก่ตนได้

ตัวอย่างการตีความสำนวน ตำนาน้ำพริกละลายแม่น้ำ

- ก. ตีความตามเนื้อหา น้ำพริกที่เราใช้โลกได้นั้นมีปริมาณน้อยมากเมื่อเทียบกับปริมาณของน้ำในแม่น้ำ ฉะนั้นถ้าหากนำน้ำพริกที่เราใช้โลกนั้นไปเทลงในแม่น้ำก็ย่อมจะเป็น การสูญเปล่าเพราะจะไม่ส่งผลอันใดกับแม่น้ำนั้นเลย
- ข. ตีความด้านน้ำเสียง เตือนให้รู้จักประมาณตนว่าจะทำอะไรก็ควรดูให้เหมาะสมว่าผลที่จะได้รับนั้นคุ้มค่าหรือไม่

ความสำคัญของการอ่านตีความ

1. ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่านได้หลายด้านหลายมุม
2. ทำให้เห็นคุณค่าและได้รับประโยชน์จากสิ่งที่อ่าน
3. ช่วยฝึกการคิดไตร่ตรองหาเหตุผล
4. ทำให้มีวิจารณญาณในการอ่าน

การอ่านเพื่อการตีความควรคำนึงสิ่งสำคัญต่อไปนี้

1. ความเข้าใจจุดประสงค์หรือเจตนาของผู้เขียนและความหมายของสิ่งที่ผู้เขียนได้เขียน การแสดงเจตนาของผู้เขียนนั้นมีทั้งแสดงไว้ โดยชัดเจนและโดยซ่อนเร้น การแสดงเจตนาโดยชัดเจน ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ทันที โดยไม่ต้องใช้ความคิด พิจารณามากมายนัก การแสดงเจตนาโดยซ่อนเร้น คือ ไม่บอกเจตนาตรง ๆ กล่าวถึงเรื่องหนึ่งแต่ มีความหมายถึงสิ่งหนึ่งก็ได้ การเข้าใจความหมายของเจตนาดังกล่าว ผู้อ่านจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และเข้าถึงความหมายของคำและข้อความนั้น ๆ เสียก่อน
2. แนวคิดสำคัญที่ได้จากการอ่าน
ที่ผู้เขียนอาจเสนออย่างจงใจหรือไม่จงใจก็ได้ การค้นหาสารเป็นขั้นตอนสำคัญในการเข้าถึงเรื่องที่ย่าน ซึ่งผู้อ่านต้องมีความรู้ ความสามารถในการอ่านและเข้าใจโครงสร้างของงานประพันธ์แต่ละประเภท

ให้ชัดเจน การค้นหาสำร่ำสำคัญมิใช่การแปลความหมายของถ้อยคำอย่างตรงไปตรงมาเท่านั้น แต่ต้องจับเนื้อความให้ได้ครบถ้วน แยกแยะส่วนที่เป็นความรู้ ความคิด และความรู้สึก ส่วนใดสำคัญส่วนใดสำคัญ รongลงมา รวมทั้งเสียงของคำ มีท่วงทำนอง ล้ำนำ และจังหวะเป็นอย่างไร

3. น้ำเสียงของผู้เขียนและลีลาบรรยากาศในการเขียน

ซึ่งอาจเป็นน้ำเสียงแสดงอารมณ์ขัน ล้อเลียน น้ำเสียงอ่อนโยน นุ่มนวล น้ำเสียงประชดประชัน เสียดสี เยาะเย้ย น้ำเสียงโกรธเกรี้ยว แสดงอารมณ์รุนแรง น้ำเสียงโคกเค็ร่า สลดหดหู่ ว่างเหว น้ำเสียงปลุกเร้าใจ น้ำเสียงเสียดาย อาลัยอาวรณ์ น้ำเสียงชื่นชม ยกย่อง สรรเสริญ และน้ำเสียงจริงจัง เค่งขริ่ม ซึ่งบางครั้งในงานเขียนเดียวกันอาจจะ มีน้ำเสียงหลายลักษณะปะปนกัน

การอ่านตีความคำที่มีความหมายโดยนัยตามบริบท

จงอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วขีดเส้นใต้คำที่มีความหมายโดยนัยพร้อมทั้งตีความความหมายคำ

1. เรื่องแค่นี้หมูกมาก ทำ 5 นาทีก็เสร็จ

.....

2. เธอคุณนั้นสี น่าจะเป็นมือขวาของประธานบริษัทนี้ เพราะดูจัดการทุกอย่างได้ดีเยี่ยม

.....

3. โห...นางแบบคนนี้ดูเปรี้ยวมากเลยอะ หุ่นก็ดีแบบสุดๆ เลย

.....

4. ก็อยากจะรู้จริงๆ ว่าวันนี้จะพูดเข้าหุรีเปล่า ปกติพูดกันที่ไรก็ทะเลาะกันตลอด

.....

5. ดาราคนนี้เป็นเพชรเม็ดงามประดับวงการจริงๆ

.....

6. ช่วงนี้เธอเห็นผู้ลงสมัครแต่ละคนไหม กำลังเป็นช่วงแย่งเก้าอี้กันเลยทีเดียว

.....

7. ถ้าพี่รู้จักเลือกคบคน เธอก็จะเป็นหงส์ไปด้วย

.....

8. ถ้าคิดจะเด็ดดอกฟ้าก็ต้องไม่กลัวความผิดหวัง

.....

ทักษะการอ่านเพื่อตีความสุขภาพจิต คำพังเพย ส่วนวน
จงอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตีความสุขภาพจิตตามบริบทให้ถูกต้อง ชัดเจน

1. เป็นคู่ชีวิตกัน อยากรออยู่กันไปจนแก่ ต้องรู้จักรักษาวินัย รักสันให้ต่อ

.....
.....

2. ขอให้ลูกๆทุกคนตั้งใจเรียน ขยันอ่านหนังสือจะได้สอบเข้ามหาวิทยาลัยที่อยากเรียนได้ ให้รู้จัก
อดเปรี้ยวไว้กินหวานนะลูก

.....
.....

3. รู้ว่าไม่ชอบแบบนี้ แต่มาประเทศเขา เราก็ควรเข้าเมืองตาหลิว ต้องหลิวตาตาม

.....
.....

4. อย่าคิดอะไรมากเกินไป คนเราก็แบบนี้แหละ ไม่น่า ไม่นอน หัวเจ็ดที ดีเจ็ดหน อดทนนะ

.....
.....

จงอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตีความคำพังเพยตามบริบทให้ถูกต้อง ชัดเจน

1. ตอนนี้มีปัญหายาเสพติดในสถานศึกษากำลังรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ส่วนตัวคิดว่าน่าจะมีมาตรการ
เร่งด่วนเพื่อแก้ปัญหา ไม่ใช่รอให้ครูสอนนักเรียนให้รู้ถึงโทษของยาเสพติด ซึ่งถ้ามีมาตรการนั้นเด็กอาจ
ติดยาไปแล้ว กว่าตัวจะสูงงาก็ไหม้แน่ๆ

.....
.....

2. ฉันคิดว่านักรบเมืองทั้ง 2 พรรค กำลังจะเปิดเผยความลับของกันและกัน งานนี้ยอมกันไม่ได้
จริงๆ ไก่เห็นตีนงู งูเห็นนมไก่ซะแล้ว

.....
.....

3. ในช่วงที่มะนาวขาดตลาดแบบนี้ พ่อค้าหลายคนถือโอกาสขึ้นราคาสูงมาก มันขำบานหลังคน
ได้ลงจริงๆ

.....
.....

ทักษะการอ่านเพื่อวิเคราะห์

จงอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้ววิเคราะห์เพื่อแยกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น

1. ออกาก่อมในเวลาไม่กี่วัน ใครว่าทำไม่ได้ ทำได้ค่ะสาว ๆ แต่จะต้องทำอย่างถูกวิธี เพราะการลดน้ำหนักอย่างถูกวิธี จะทำให้น้ำหนักเราไม่โยโย่ และไม่เสียสุขภาพค่ะ และวันนี้เราก็มียุทธวิธี ลดน้ำหนักเร่งด่วน ลดน้ำหนักได้เร็ว ลดได้ภายใน 2 อาทิตย์มาฝากกันค่ะ เป็นวิธีที่รับรองเลยว่า ไม่อันตราย และไม่ทำให้ระบบเผาผลาญพังแน่นอนค่า

2. สมัยนี้ที่ใคร ๆ ก็เปิดร้านกาแฟกันเป็นว่าเล่น ไม่ใช่เพราะเป็นเรื่องง่าย แต่เพราะอาจเป็นธุรกิจที่ตอบโจทย์ไลฟ์สไตล์ของคนเมือง แต่กลายเป็นว่าตอนนี้เรามีร้านกาแฟเต็มไปหมด แต่ถ้าหากคุณอยากจะทำร้านกาแฟเช่นกัน แต่สิ่งที่ควรมีก็คือ “ความแตกต่าง” หากจุดเด่นในธุรกิจของตนเอง เช่น การตกแต่งร้าน การตกแต่งเมนู รสชาติ ไปจนถึงกิมมิกอื่น ๆ ที่ตอบโจทย์ยุคดิจิทัล เช่น มุมถ่ายภาพ เป็นต้น

3. นม เป็นอาหารที่ยอมรับกันว่ามีคุณค่าทางโภชนาการสูง ครอบคลุมด้วยสารอาหารหลัก 5 หมู่ นมมีโปรตีนที่ประกอบด้วยกรดอะมิโนครบถ้วนทุกชนิด โดยเฉพาะชนิดที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของร่างกาย เช่น ทริปโตเฟน อาร์จินีน (Arginine) ไลซีน วาลีน (Valine) ลิวซีน ไอโซลิวซีน มีไขมันที่เรียกว่า ไขมันนม ให้พลังงานสูง โดยไขมันนม 1 กรัม ให้พลังงานถึง 9 แคลอรี คาร์โบไฮเดรตในนม คือ น้ำตาลแล็กโทส (Lactose) เป็นน้ำตาลชนิดเดียวที่มีในนม ให้พลังงานในอัตรา 1 กรัม ต่อ 4 แคลอรี นมอุดมด้วยเกลือแร่หลายชนิด โดยเฉพาะแคลเซียมและฟอสฟอรัส ที่จำเป็นต่อการสร้างกระดูกและฟัน รัฐบาลแนะนำให้ดื่มนมวันละ 1 แก้ว เพื่อสุขภาพที่ดี

4. หลายท่านคงจะเคยมีอาการนอนไม่หลับบ้างอย่างแน่นอน การนอนไม่หลับเป็นอาการหลับยาก หรือใช้เวลานานกว่าจะหลับ รวมทั้งอาการหลับๆ ตื่นๆ กระวนกระวาย ต้องลุกขึ้นมาเดินบ่อยๆ นอนไม่สนิท ตื่นนอนเร็วมากถึงแม้จะเข้านอนดึก และไม่สามารถนอนต่อได้ ถ้าท่านมีอาการเหล่านี้ แสดงว่า ท่านกำลังมี “ปัญหานอนไม่หลับ”

ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
1.	
2.	
3.	
4.	

เกณฑ์การประเมินผลทักษะการอ่าน กิจกรรม "อ่านพินิจ คิดวิเคราะห์"

ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
ประเด็น การประเมิน	(มากที่สุด)	(มาก)	(ปานกลาง)	(น้อย)	(น้อยที่สุด)
ความสามารถ ในการตีความคำ ที่มีความหมาย โดยนัยได้	สามารถตีความ คำที่มีความ หมาย โดยนัยได้ทุกข้อ	ไม่สามารถ ตีความคำที่มี ความหมาย โดยนัยได้ทุกข้อ (ขาดไป 1-2 ข้อ)	ไม่สามารถ ตีความคำที่มี ความหมาย โดยนัยได้ทุกข้อ (ขาดไป 3-4 ข้อ)	ไม่สามารถ ตีความคำที่มี ความหมาย โดยนัยได้ทุก ข้อ (ขาดไป 5-6 ข้อ)	ไม่สามารถ ตีความคำที่มี ความหมาย โดยนัยได้ทุกข้อ (ขาดไป 7-8 ข้อ)
ความสามารถ ในการตีความ สุภาพ	สามารถตีความ สุภาพได้ทุกข้อ	ไม่สามารถ ตีความสุภาพ ได้ทุกข้อ (ขาดไป 1 ข้อ)	ไม่สามารถ ตีความสุภาพ ได้ทุกข้อ (ขาดไป 2 ข้อ)	ไม่สามารถ ตีความ สุภาพได้ทุก ข้อ (ขาดไป 3 ข้อ)	ไม่สามารถ ตีความสุภาพ ได้
ความสามารถ ในการตีความ คำพ้อง	สามารถตีความ คำพ้อง ได้ทุกข้อ	ไม่สามารถ ตีความคำพ้อง ได้ทุกข้อ (ขาดไป 1 ข้อ)	ไม่สามารถ ตีความคำพ้อง ได้ทุกข้อ (ขาดไป 2 ข้อ)	ไม่สามารถ ตีความคำ พ้องได้ทุก ข้อ (ขาดไป 3 ข้อ)	ไม่สามารถ ตีความ คำพ้องได้

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ความสามารถ ในการตีความ จำนวน	สามารถตีความ จำนวนได้ทุกข้อ (3 ข้อ) ด้วยถ้อยคำที่ ถูกต้องชัดเจน	สามารถตีความ จำนวนได้ทุกข้อ (3ข้อ) แต่บางถ้อยคำยังไม่ ชัดเจน (1-2 ข้อ)	สามารถตีความ จำนวนได้ (2 ข้อ) ด้วยถ้อยคำที่ ถูกต้องชัดเจน และมีบางถ้อยคำ ยังไม่ชัดเจน (1-2 ข้อ)	สามารถ ตีความ จำนวนได้ (1 ข้อ)	ไม่สามารถ ตีความจำนวน ได้
ความสามารถใน การวิเคราะห์เพื่อ แยกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น	สามารถแยก ข้อเท็จจริง และ ข้อคิดเห็น ได้ทุกข้อ	ไม่สามารถแยก ข้อเท็จจริง และ ข้อคิดเห็น ได้ทุกข้อ (ขาดไป 1 ข้อ)	ไม่สามารถแยก ข้อเท็จจริง และ ข้อคิดเห็น ได้ทุกข้อ (ขาดไป 2 ข้อ)	ไม่สามารถ แยก ข้อเท็จจริง และ ข้อคิดเห็นได้ ทุกข้อ (ขาดไป 3 ข้อ)	ไม่สามารถ แยก ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น ได้

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ความสามารถ ในการตีความ บทร้อยกรอง	สามารถตีความ บทร้อยกรองได้ ถูกต้อง ชัดเจน โดยพิจารณาจาก คำสำคัญที่ สามารถตีความ ได้ทุกคำ	สามารถตีความ บทร้อยกรองได้ ถูกต้อง ชัดเจน โดยพิจารณา จากคำสำคัญที่ สามารถตีความ ได้ (ขาดไป 1 คำ)	สามารถตีความ บทร้อยกรองได้ ถูกต้อง โดย พิจารณาจาก คำสำคัญที่ สามารถตีความ ได้ (ขาดไป 2 คำ)	สามารถตีความ บทร้อยกรองได้ ถูกต้อง โดย พิจารณาจาก คำสำคัญที่ สามารถตีความ ได้ (ขาดไป 3 คำ)	ไม่สามารถ ตีความบท ร้อยกรองได้

กิจกรรม ทักษะการเขียน
ชื่อกิจกรรม รู้วันนี้มีโอกาสใช้วันหน้า
ผู้รับผิดชอบ นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล

หลักการและเหตุผล

การเขียนสะกดคำให้ถูกต้องเป็นการแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของผู้เขียน ถ้าผู้เขียนมีความถูกต้องชัดเจนในการเขียนสะกดคำจะช่วยส่งผลให้สามารถสื่อความหมายได้ดี เพราะการเขียนสะกดคำมีความสำคัญในเรื่องของการสื่อความหมาย ตรงกันข้ามหากผู้เขียนละเลยปล่อยให้มีการเขียนสะกดคำผิด ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายหลายประการต่อผู้อ่าน เพราะจะทำให้การสื่อความหมายผิดพลาดไป ทำให้เกิดความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน การสื่อสารก็จะไม่ชัดเจน ผู้รับสารจะเกิดความไม่เข้าใจ หรือทำให้เข้าใจผิดได้ การเขียนคำให้ถูกต้องตามอักขรวิธีจึงต้องฝึกฝนและใส่ใจอยู่เสมอ เช่นเดียวกับการใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเว้นวรรคตอน เพราะผู้เขียนบางคนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวทำให้นำไปใช้ผิด และส่งผลต่อการสื่อความหมายเช่นกัน

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

1. เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเว้นวรรค คือ สามารถสะกดคำได้อย่างถูกต้อง สามารถใช้เครื่องหมายวรรคตอน และสามารถเว้นวรรคได้ถูกต้อง
2. เพื่อให้สามารถสังเคราะห์ความรู้ที่มีเกี่ยวกับเขียนสะกดคำ เครื่องหมายวรรคตอน และการเว้นวรรค เพื่อวิเคราะห์ข้อความและสามารถเลือกใช้เครื่องหมายวรรคตอน รวมทั้งการเว้นวรรคได้ถูกต้องเหมาะสม
3. เพื่อให้สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการเขียนสะกดคำ และเครื่องหมายวรรคตอน การเว้นวรรคไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย

สามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้องตามอักขรวิธี ตลอดจนสามารถใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเว้นวรรคได้ถูกต้อง

แผนปฏิบัติงาน

ขั้นนำ

1. วิทยากรกล่าวชี้แจงจุดมุ่งหมาย ความสำคัญและขั้นตอนของกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทราบ

2. วิทยากรพูดคุยกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม เกี่ยวกับการเขียนสะกดคำ และการเว้นวรรคตอนเพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเขียน

3. วิทยากรแจกเอกสารประกอบกิจกรรม "วันนี้มีโอกาสใช้วันหน้า" ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากรอธิบายนำเสนอคำที่มักเขียนผิด เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้และจดจำการเขียน ตลอดจนเครื่องหมายวรรคตอนและการเว้นวรรคตอนในการเขียน

2. วิทยากรให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเขียนสะกดคำตามคำบอก โดยเลือกจากคำที่มักเขียนผิดของราชบัณฑิตยสถาน

3. เก็บแบบฝึกจากการเขียนตามคำบอก และให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกันสะกดคำที่ถูกต้องจากการเขียนตามคำบอก

4. วิทยากรให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสังเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องหมายวรรคตอน และเว้นวรรคตอน เพื่อวิเคราะห์ข้อความที่ได้อ่าน

5. เก็บแบบฝึก และให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกันอภิปรายเรื่องการใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเว้นวรรคตอนจากข้อความที่ได้ฝึก

6. วิทยากรและผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกันอภิปรายประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมในแง่ความสำคัญของการเขียนสะกดคำ และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ตลอดจนการเว้นวรรคตอน

ขั้นสรุป

วิทยากรกล่าวเน้นย้ำเรื่องความสำคัญของกิจกรรม โดยเน้นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเรียนรู้การเขียนในประเด็นดังกล่าวเพิ่มเติม เพื่อประโยชน์ในการเขียนต่อไป

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

นิสิตนักศึกษาระดับปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2561 จำนวน 20 คน

สถานที่ในการจัดกิจกรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

120 นาที

งบประมาณในการจัดกิจกรรม

500 บาท

สื่อและวัสดุอุปกรณ์

1. คอมพิวเตอร์
2. สื่อโสตทัศนูปกรณ์ ประเภทเครื่องฉายภาพโปรเจคเตอร์พร้อมจอรับภาพ และเครื่องเสียง
3. เอกสารประกอบกิจกรรม "วันนี้มีโอกาสใช้วันหน้า"
4. กระดาษคำตอบ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้องตามอักขรวิธี และสามารถใช้เครื่องหมายวรรคตอน การเว้นวรรคได้ถูกต้อง

การประเมินผล

การเขียนตามคำบอก และการทำแบบฝึกเกี่ยวกับการใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเว้นวรรคตอน

เอกสารประกอบกิจกรรม
รื้อวันนี้มีโอกาสใช้วันหน้า

คำที่มักเขียนผิด

คำที่มักเขียนผิด	คำที่เขียนถูก	หมายเหตุ
ก้อ	ก็	
กะเพาะ, กะเพราะ, กระเพราะ	กระเพาะ	
กลยุทร, กลยุทธ์ิ, กลยุทธ์ี	กลยุทธ์	
กะพริบ	กะพริบ	
กะเพา, กระเพา, กระเพรา	กะเพรา	ระวังสับสนกับ กระเพาะ
กาละเทศะ	กาลเทศะ	
กิตติมศักดิ์	กิตติมศักดิ์	
เกษียนอายุ, เกษียรอายุ	เกษียณอายุ	เกษียน = เขียน; เกษียร = น้ำนม
ขมกั้ขม้ัน	ขมกั้ขม้ัน	
ขาดดุลย์	ขาดดุล	
ครองราช	ครองราชย์	
คฤหาสดี	คฤหาสน์	
ค่านวน	ค่านวน	
เครื่องลาง	เครื่องราง	
อินเทอร์เน็ต	อินเทอร์เน็ต	
ดิจิตอล	ดิจิทัล	
คลี้ก	คลิก	
เว็บไซต์	เว็บไซต์	
อีเมลล์	อีเมล	
ซอฟต์แวร์	ซอฟต์แวร์	
กราฟฟีก	กราฟฟิก	
สคริปท์	สคริปต์	

เครื่องหมายวรรคตอนในภาษาไทย

สัญลักษณ์	ชื่อเรียก	วิธีใช้
.	มหัพภาค (จุด)	จบประโยค จบความ อักษรย่อ จุดทศนิยม
,	จุลภาค (ลูกน้ำ)	คั่นจำนวนเลข คำหรือข้อความ
;	อัฒภาค	แยกประโยคเปรียบเทียบออกจากกัน
:	ทวิภาค	ไขความ แจกแจงรายการ แสดงอัตราส่วน
-	ยัติภังค์	ใช้แยกพยางค์ ตัวอักษร หรือกลุ่มตัวเลข / แจกแจงรายการ
()	นชลิขิต (วงเล็บ)	ใช้กันคำ ข้อความ ตัวอักษรหรือตัวเลขไว้เป็นพิเศษ
[]	วงเล็บเหลี่ยม	ใช้เมื่อข้อความนั้นใช้เครื่องหมายวงเล็บแบบอื่นอยู่แล้วแสดงคำอ่าน
{ }	วงเล็บปีกกา	กันคำ ข้อความ ตัวอักษรหรือตัวเลขที่อยู่กลุ่มเดียวกันไว้ด้วยกัน
?	ปริศนี (คำถาม)	ใช้แสดงคำถาม
!	อัศเจรีย์ (ตกใจ)	ใช้แสดงว่าเป็นคำอุทานหรือคำเลี่ยนเสียงธรรมชาติ
"....."	อัญประกาศ	ใช้แสดงว่าเป็นคำพูดหรือข้อความที่คัดมา หรือความนึกคิด
'.....'	อัญประกาศเดี่ยว	ใช้ซ้อนในข้อความที่มีเครื่องหมายอัญประกาศอยู่แล้ว
๑	ไม้ยมก	ใช้หลังคำ วลี หรือประโยคเพื่อให้อ่านซ้ำ
๒	ไปยาลน้อย	ใช้ละคำ
๓๔๕	ไปยาลใหญ่	ใช้ละข้อความแสดงว่ามีอีกมาก
...	จุดไข่ปลา	ใช้ละข้อความแสดงว่าตัดตอนมาหรือไม่ต้องการให้อ่าน
---	เส้นประ	ใช้เหมือนจุดไข่ปลา
=	เสมอภาค (เท่ากับ)	ใช้แสดงว่าคำหรือข้อความทั้งสองข้างนั้นเสมอกัน
_____	สัญประกาศ(ขีดเส้นใต้)	ใช้ขีดใต้คำหรือข้อความที่สำคัญ
_____	ทิมสัญญา	ใช้ขีดหลังข้อความเพื่อให้เติมคำหรือข้อความลงไป
„	บุพสัญญา	ใช้เขียนแทนคำหรือข้อความที่อยู่บรรทัดบน
/	ทับ	ใช้ขีดคั่นระหว่างคำหรือจำนวนตัวเลข

หลักเกณฑ์การเว้นวรรค

ราชบัณฑิตยสถาน (2562 : ออนไลน์) ได้กล่าวถึงหลักการเว้นวรรคว่า ในการเขียนหรือพิมพ์หนังสือไทย การเว้นช่องว่างระหว่างคำ ข้อความหรือประโยคให้ถูกต้องเป็นสิ่งจำเป็นมาก เพราะจะทำให้ข้อเขียนนั้นมีความถูกต้อง แจ่มแจ้ง ชัดเจน และอ่านได้ตรงตามความต้องการของผู้เขียน

วรรค คือ คำ ข้อความ หรือประโยคช่วงหนึ่ง ๆ

การเว้นวรรค หมายถึง การเว้นช่องว่างระหว่างวรรค

การเว้นวรรคแบ่งออกเป็น

การเว้นวรรคเล็ก มีระยะห่างระหว่างวรรคประมาณเท่ากับความกว้างของพยัญชนะ ก

การเว้นวรรคใหญ่ มีระยะห่างระหว่างวรรคประมาณ 2 เท่าของการเว้นวรรคเล็ก

ในการเขียนหรือพิมพ์หนังสือไทย มีหลักเกณฑ์ในการเว้นวรรค ดังนี้

การเว้นวรรคใหญ่

เว้นวรรคใหญ่เมื่อจบข้อความแต่ละประโยค

ตัวอย่าง

นั่งให้เรียบร้อย อย่าไขว่ห้าง

การเว้นวรรคเล็ก

เว้นวรรคเล็ก ในกรณีต่อไปนี้

1. ในประโยครวมให้เว้นวรรคเล็กระหว่างประโยคย่อยที่มีใจความสมบูรณ์และเชื่อม กับประโยคอื่น ๆ ที่ขึ้นต้นด้วยคำสันธาน “และ” “หรือ” “แต่” ฯลฯ

ตัวอย่าง

นายแดงอยู่ที่บ้านคุณพ่อของเขาที่ปากน้ำโพ แต่พี่ชายของเขาอยู่ที่บ้านชื่อใหม่ในกรุงเทพฯ

การเขียนหนังสือเย็บหน้าเย็บหลังไม่เป็นระเบียบ หรือการขาดความระมัดระวังในเรื่องช่องไฟ อาจเป็นเครื่องหมายส่อนิสัยของผู้เขียนเองได้

2. เว้นวรรคเล็กระหว่างชื่อกับนามสกุล

ตัวอย่าง

นายเสริม วินิจฉัยกุล

3. เว้นวรรคเล็กหลังคำนำพระนามพระบรมวงศานุวงศ์ พระนาม และฐานันดรศักดิ์

ตัวอย่าง

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

4. เว้นวรรคเล็กระหว่างชื่อบริษัท ธนาคาร ฯลฯ กับคำ "จำกัด" ที่อยู่ท้ายชื่อ

ตัวอย่าง

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์มั่นคง จำกัด

5. เว้นวรรคเล็กระหว่างคำ "ห้างหุ้นส่วนจำกัด" และ "ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล" กับชื่อ

ตัวอย่าง

ห้างหุ้นส่วนจำกัด วิวัฒนา

6. เว้นวรรคเล็กระหว่างชื่อสถานที่ต่าง ๆ เช่น ถนน ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด

ตัวอย่าง

ราชบัณฑิตยสถาน ในพระบรมมหาราชวัง ถนนหน้าพระลาน

แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200

7. เว้นวรรคเล็กระหว่างคำนำหน้านามแต่ละชนิด

ตัวอย่าง

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ หม่อมหลวงเกษตรา สนิทวงศ์

8. เว้นวรรคเล็กระหว่างยศกับชื่อ

ตัวอย่าง

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

9. เว้นวรรคเล็กระหว่างกลุ่มอักษรย่อ

ตัวอย่าง

นายเสริม วินิจฉัยกุล ป.จ. ม.ป.ช. ม.ว.ม.

10. เว้นวรรคเล็กระหว่างตัวหนังสือกับตัวเลข

ตัวอย่าง

เขาเลี้ยงสุนัขไว้ที่บ้านตั้ง 30 ตัว

11. เว้นวรรคเล็กระหว่างวันกับเวลา

ตัวอย่าง

ราชบัณฑิตยสถานกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยทุกวันพฤหัสบดี เวลา 10.00 น.

12. เว้นวรรคเล็กหลังข้อความที่เป็นหน่วยมาตราต่าง ๆ กับข้อความที่ตามมา

ตัวอย่าง

โต๊ะประชุมแต่ละตัวมีขนาดกว้าง 0.80 เมตร ยาว 1.60 เมตร สูง 0.60 เมตร

13. เวนรรคเล็กระหว่างตัวหนังสือไทยกับตัวหนังสือภาษาอื่น

ตัวอย่าง

ข้าวเย็นเหนียวเป็นชื่อไม้เถาชนิด *Smilax china* L. ในวงศ์ Smilacaceae ให้นำใช้ทำยาได้.

14. เวนรรคเล็กระหว่างรายการต่าง ๆ เพื่อแยกรายการแต่ละรายการ ทั้งที่เป็นข้อความและกลุ่ม

ตัวเลข

ตัวอย่าง

ศีล สมาริ ปัญญา สามอย่างนี้เรียกว่า ไตรสิกขา

15. เวนรรคระหว่างเครื่องหมายต่าง ๆ

เวนรรคเล็กหน้าและหลังเครื่องหมายไปยาลใหญ่ ไม้ยมก เสมอภาคหรือเท่ากับ ทวิภาค วิภาค และเครื่องหมาย + ที่ใช้ในทางภาษา (มิใช่เครื่องหมาย + ที่ใช้ในทางคณิตศาสตร์)

ตัวอย่าง

เขาเจริญพุทธคุณว่า อิติปิ โส ฯลฯ ภควาติ

วันหนึ่ง ๆ เขาทำอะไรบ้าง

เวนรรคเล็กหน้าเครื่องหมายอัฒภาคเปิดและวงเล็บเปิด

ตัวอย่าง

สถานภาพของสตรีในสังคมอินเดียในอดีตมีลักษณะคล้าย "เถาวัลย์" หรือบางทีก็คล้าย "กาฝาก" เพราะสตรีไม่สามารถพึ่งตนเองได้

เวนรรคเล็กหลังเครื่องหมาย จุลภาค อัฒภาค ไปยาลน้อย อัฒภาคปิด และวงเล็บปิด

ตัวอย่าง

พระพุทธ, พระธรรม, พระสงฆ์ เป็นรัตนะ 3 ของพุทธศาสนิกชน

16. เวนรรคเล็กหลังข้อความที่เป็นหัวข้อ

ตัวอย่าง

อุทานวลี อุทานวลีหมายถึงคำอุทานที่มีคำอื่นประกอบทำให้เป็นวลียืดยาวออกไป เช่น คุณพระ

ช่วย

17. เวนรรคเล็กทั้งข้างหน้าและข้างหลังคำ ณ ธ

ตัวอย่าง

การนำสัตว์ขึ้นหรือลง ณ สถานีใด ให้เป็นคุณประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ประจำท้องที่

18. เวนรรคเล็กหน้าและหลังคำว่า "ได้แก่" ที่ตามด้วยรายการ มากกว่า 1 รายการ

ตัวอย่าง

เครื่องล่อใจให้ติดอยู่ในโลก ได้แก่ รูป เสียง กลิ่น รส และสัมผัส

19. เว้นวรรคเล็กหน้าและหลังคำ "เช่น" (ในความหมายว่า ยกตัวอย่าง)

ตัวอย่าง

ส่วนหนึ่งแห่งสกุลจักรวาล เช่น มนุษย์โลก เทวโลก พรหมโลก

ยกเว้น "เช่น" ที่มีความหมายว่า "อย่าง, เหมือน" ไม่ต้องเว้นวรรคทั้งหน้าและหลังคำ

ตัวอย่าง

คำ ว. มีสี่เช่นสี่เขม่า, มีด.

20. เว้นวรรคเล็กหน้าคำสันธาน "และ", "หรือ" ในรายการ

ตัวอย่าง

ระเบียบคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายว่าด้วยการผลิต การบรรจุ การเก็บรักษา การสำรวจ การขนย้าย การจำหน่าย และการส่งมอบน้ำตาลทราย

21. เว้นวรรคเล็กหน้าคำ "เป็นต้น" ที่อยู่หลังรายการ

ตัวอย่าง

ประเภท น. ส่วนที่แบ่งย่อยออกไปเป็นพวก จำพวก ชนิด หมู่ เหล่า อย่าง แผนก เป็นต้น.

22. เว้นวรรคเล็กหลังคำว่า "ว่า" ในกรณีที่ข้อความต่อมาเป็นประโยค

ตัวอย่าง

จะสังเกตได้ว่า คนถนัดมือซ้ายมีน้อยกว่าคนที่ถนัดมือขวา

การเขียนสะกดคำ

จงเขียนสะกดคำที่มักเขียนผิดที่ได้ยินให้ถูกต้องตามหลักการเขียนสะกดคำ

คำที่วิทยากรอ่านให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฟังเพื่อเขียนสะกดคำ

กระเพาะ	กะเพรา
กาลเทศะ	กิตติมศักดิ์
เกษียณอายุ	ชะม๊กเข้มน
ศฤหาสน์	คำนวณ
อนุญาต	ถั่วพู
ทะนุถนอม	บาดทะยัก
อินเทอร์เน็ต	ดิจิทัล
คลิก	เว็บไซต์
อีเมล	ซอฟต์แวร์
กราฟิก	สคริปต์

การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเว้นวรรคตอน

จงพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่ามีการใช้เครื่องหมายวรรคตอน และใช้การเว้นวรรคถูกต้องหรือไม่ พร้อมแก้ไขให้ถูกต้อง

1. นิ่งให้เรียบร้อยอย่าเดินไปเดินมา

.....

2. การเขียนหนังสือที่ไม่เป็นระเบียบหรือขาดความระมัดระวังในเรื่องช่องไฟ อาจทำให้ผู้อ่านเข้าใจความคลาดเคลื่อนได้

.....

3. เคนเลี้ยงสุนัขไว้ที่บ้าน 10 ตัว

.....

4. พระพุทธ, พระธรรม, พระสงฆ์ เป็นรัตนะ 3 ของพุทธศาสนิกชน

.....

5. อาหารที่ช่วยป้องกันและต้านทานโรคหวัดได้ดี เช่น นม โยเกิร์ต เครื่องเทศรสร้อน

.....

6. เครื่องครัวมี กระทะ ตะหลิว จาน ช้อน ฯ

.....

7. เขาบอกฉันว่า : พุ่มนี้เขาจะไปภูเกิด

.....

8. ร.ท.หญิง มาลี รักความดี

.....

เกณฑ์การประเมินผลทักษะการเขียน กิจกรรม "รู้วันนี้มีโอกาสใช้วันหน้า"

ระดับคะแนน	5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ประเด็น การประเมิน					
ความสามารถใน การสะกดคำ	สามารถได้สะกด คำได้ถูกต้อง ทุกคำ	ไม่สามารถสะกด คำได้ถูกต้องทุก คำ (ขาดไป 1-5 คำ)	ไม่สามารถสะกด คำได้ถูกต้องทุก คำ (ขาดไป 6-10 คำ)	ไม่สามารถ สะกดคำได้ ถูกต้องทุกคำ (ขาดไป 11-15 คำ)	ไม่สามารถ สะกดคำได้ ถูกต้องทุกคำ (ขาดไป 16- 20 คำ)
ความสามารถ ในการใช้ เครื่องหมาย วรรคตอน และ การเว้นวรรค ตอน	สามารถใช้ เครื่องหมาย วรรคตอน และ การเว้นวรรค ตอนได้ถูกต้อง ทุกข้อ	ไม่สามารถใช้ เครื่องหมายวรรค ตอน และการเว้น วรรคตอนได้ ถูกต้องทุกข้อ (ขาดไป 1 -2 ข้อ)	ไม่สามารถใช้ เครื่องหมาย วรรคตอน และ การเว้นวรรค ตอนได้ถูกต้อง ทุกข้อ (ขาดไป 3 -4 ข้อ)	ไม่สามารถใช้ เครื่องหมาย วรรคตอน และ การเว้นวรรค ตอนได้ถูกต้อง ทุกข้อ (ขาดไป 5 -6 ข้อ)	ไม่สามารถใช้ เครื่องหมาย วรรคตอน และ การเว้นวรรค ตอนได้ถูกต้อง ทุกข้อ (ขาดไป 7 -8 ข้อ)

กิจกรรม ทักษะการเขียน
ชื่อกิจกรรม เขียนตีความหมาย
ผู้รับผิดชอบ นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล

หลักการและเหตุผล

การเขียนประโยคที่สามารถสื่อความเข้าใจได้นั้น จะต้องประกอบด้วยคำที่มีความหมายชัดเจน เหมาะสมกับบริบท การใช้คำที่ไม่ตรงกับความหมายย่อมทำให้ได้ความหมายที่คลุมเครือ ดังนั้นในการเขียนควรเลือกใช้คำให้เหมาะสมตามความหมาย เลี่ยงการเขียนโดยใช้คำฟุ่มเฟือย หรือเลี่ยงการใช้โครงสร้างแบบภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ประโยคที่มีความชัดเจน สมบูรณ์ นอกจากการเลือกใช้คำจะช่วยให้ได้ประโยคที่ชัดเจน สมบูรณ์แล้ว ยังช่วยให้ได้คำที่สละสลวยในการสื่อความอีกด้วย ซึ่งความสละสลวยของคำในการเขียนย่อมช่วยให้ได้ข้อความที่กะทัดรัด ชัดเจน ดังนั้นจึงควรเรียนรู้และฝึกฝน เพื่อให้การสื่อความหมายผ่านตัวอักษรในทุกๆ ครั้งประสบความสำเร็จ

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการใช้คำ และการใช้คำเพื่อเรียบเรียงเป็นประโยค
2. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์เลือกใช้คำที่มีความหมายเข้ากับเนื้อความในประโยคได้ และสามารถวิเคราะห์การใช้คำที่ฟุ่มเฟือย ทั้งนี้เพื่อลดการใช้คำฟุ่มเฟือย และลดการใช้ประโยคที่มีโครงสร้างแบบภาษาต่างประเทศในการเขียน
3. เพื่อให้สามารถสังเคราะห์ความรู้ที่ได้เพื่อนำมาเขียนประโยคได้ชัดเจนสมบูรณ์
4. เพื่อให้สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการใช้คำ และการใช้คำเพื่อเรียบเรียงเป็นประโยคไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. เพื่อให้สามารถประเมินค่าการเขียนในด้านการใช้คำได้ว่ามีประโยชน์อย่างไร

เป้าหมาย

สามารถเลือกใช้คำที่มีความหมายเข้ากับเนื้อความในประโยคเพื่อนำมาเขียนประโยคได้ชัดเจน สมบูรณ์ และสามารถลดการใช้คำฟุ่มเฟือย และลดการใช้ประโยคที่มีโครงสร้างแบบภาษาต่างประเทศในการเขียน

แผนการปฏิบัติงาน

ขั้นนำ

1. วิทยากรชี้แจงจุดมุ่งหมาย ความสำคัญและขั้นตอนของกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทราบ
2. วิทยากรพูดคุยกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการใช้คำเพื่อเขียนสื่อความได้ชัดเจน สมบูรณ์ โดยพูดคุยเกี่ยวกับปัญหาด้านการเขียนในประเด็นดังกล่าว

3. วิทยากรแจกเอกสารประกอบกิจกรรม "เขียนดีมีความหมาย" ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากรอธิบายนำเสนอกาเลือกใช้คำในการเขียน
2. วิทยากรให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทำแบบฝึกเกี่ยวกับการเลือกใช้คำเพื่อให้ประโยค ชัดเจน สมบูรณ์
3. เก็บแบบฝึกจากกิจกรรมดังกล่าว และช่วยกันเฉลยกิจกรรมที่ทำ เพื่อเรียนรู้ร่วมกัน
4. วิทยากรและผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกันอภิปรายประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรม

ขั้นสรุป

วิทยากรกล่าวเน้นย้ำถึงความสำคัญของกิจกรรม โดยกล่าวถึงการเลือกใช้คำในการเขียน

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2561 จำนวน 20 คน

สถานที่ในการจัดกิจกรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

90 นาที

งบประมาณในการจัดกิจกรรม

500 บาท

สื่อและวัสดุอุปกรณ์

1. คอมพิวเตอร์
2. สื่อโสตทัศนูปกรณ์ ประเภทเครื่องฉายภาพโปรเจคเตอร์พร้อมจอรับภาพ และเครื่องเสียง
3. เอกสารประกอบกิจกรรม "เขียนดีมีความหมาย"
4. กระดาษคำตอบ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถเลือกใช้คำเพื่อนำมาเขียนประโยคได้ชัดเจนสมบูรณ์ และสามารถลดการใช้คำฟุ่มเฟือย และลดการใช้ประโยคที่มีโครงสร้างแบบภาษาต่างประเทศในการเขียน

การประเมินผล

การทำแบบฝึกเกี่ยวกับการใช้คำและประโยค

เอกสารประกอบกิจกรรม
เขียนดีมีความหมาย

การเลือกใช้คำให้ตรงความหมาย

การใช้คำให้ถูกความหมาย ควรคำนึงถึงการสะกดคำที่ให้ความหมายต่างกัน เช่น กำไร กำไล ทดลอง ทดลอง นอกจากนี้ยังหมายถึงต้องระมัดระวังการใช้ความหมายของคำตามบริบท เช่น ดอก ชุกชุม หนาแน่น เพราะต่างก็มีความหมายว่ามาก แต่มีที่ใช้ต่างกัน คือ ดอก ใช้กับ ผลไม้ ชุกชุม ใช้กับ สัตว์ และ หนาแน่น ใช้กับ คน

การใช้คำที่ขัดแย้งกัน

การใช้คำขัดแย้งกันในประโยคโดยไม่ระมัดระวัง อาจทำให้การสื่อสารสับสน เพราะคำมีความหมายขัดแย้งกัน เช่น

“รถค่อยๆ เคลื่อนไปอย่างรวดเร็ว”

คำ รวดเร็ว แก่เป็น ช้าๆ

ใช้คำผิดความหมาย

การใช้คำผิดความหมายทำให้การสื่อสารคลาดเคลื่อน เนื่องจากคำในภาษาไทยมีหลากหลาย แม้จะมีความหมายคล้ายคลึงกัน แต่มีบริบทที่ใช้ต่างกัน เช่น

“ข้าพเจ้าไม่เคยคิดเลยว่าเหตุการณ์ร้ายแรงนี้จะอุบัติขึ้นในบ้าน”

แก้เป็น “อุบัติ” วิบัติ แปลว่า จิบหาย อุบัติ แปลว่า เกิดขึ้น

ใช้สำนวนเปรียบเทียบไม่เหมาะสม

การใช้สำนวนเปรียบเทียบควรระวังความหมาย เพราะอาจสื่อความหมายที่ต่างกัน เช่น

“ถ้าเธอขึ้นมาแตะต้องตัวฉัน ฉันจะร้องไห้บ้านแตกสาแหรกขาดเลย”

แก้เป็น “บ้านแตก” บ้านแตก สาแหรกขาด ใช้กับครอบครัวแตกแยกกัน

ใช้คำฟุ่มเฟือย

การใช้คำฟุ่มเฟือย คือ คำที่สามารถตัดออกได้โดยไม่ทำให้เสียความ เช่น

“เกิดอุทกภัย น้ำท่วมครั้งใหญ่ที่ประจวบคีรีขันธ์”

แก้เป็น ตัด “น้ำท่วม” ทิ้งไป

ใช้สำนวนภาษาต่างประเทศ

ภาษาไทยกับภาษาต่างประเทศมีรูปแบบโครงสร้างทางภาษาที่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อภาษาต่างประเทศเข้ามา จึงควรระมัดระวังการเขียนภาษาไทยให้ถูกต้องตามโครงสร้างภาษาไทย เช่น

“นวนิยายเรื่องคู่กรรมแต่งโดยทมยันตี”

แก้เป็น “ทมยันตีแต่งนวนิยายเรื่องคู่กรรม”

การเลือกใช้คำเพื่อประกอบเป็นประโยคที่ชัดเจน สมบูรณ์ สละสลวย
จงพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่ามีการใช้คำที่เหมาะสมหรือไม่ โดยพิจารณาจากการใช้คำที่ชัดเจน
กัน ใช้คำผิดความหมาย ใช้คำฟุ่มเฟือย ใช้สำนวนภาษาต่างประเทศ พร้อมแก้ไขให้ถูกต้อง
เหมาะสม

1. เมฆครึ้มแล้วฝนก็ตกกระหน่ำโปรยลงมา

.....
.....

2. ฉันขึ้นเรือที่ท่าประตูน้าแล้วไปลงที่รามคำแหง

.....
.....

3. วิทยุส่วนมากชอบเที่ยวตลาดจตุจักรกันทุกคน

.....
.....

4. ถาวรเรียนเชิญเพื่อนๆ ไปที่บ้านของเขา

.....
.....

5. ลุงงัวเงียมากแล้วต้องพาไปนอนนะ

.....
.....

6. เมื่อเข้าน้ำร้อนคลอกมือบ้างจนต้องไปโรงพยาบาล

.....
.....

7. ผมชอบรับประทานอาหารจุกจิกจนอ้วนมากตอนนี้

.....
.....

8. เกิดอุทกภัยน้ำท่วมครั้งใหญ่ที่จังหวัดชุมพรเมื่อหลายปีก่อน

.....
.....

9. เขามีความจำเป็นต้องรับเดินทางไปต่างประเทศคืนนี้

.....
.....

10. ผมทำการศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้มาแล้ว และพร้อมนำเสนออาทิตย์หน้า

.....
.....

11. เขาได้รับความพอใจที่ได้รับเลือกเป็นประธานหอการค้า

.....
.....

12. มะลิเล่าเรื่องทั้งคืนให้เราฟังทั้งหมดยุวันนี้

.....
.....

13. นวนิยายเรื่องข้ามสีทันดรแต่งโดยกฤษณา อโศกสิน

.....
.....

14. 3 โฉมที่เป็นข่าวถูกจับเมื่อเช้านี้ที่ระยอง

.....
.....

15. ในความคิดของดิฉัน ดิฉันคิดว่าควรจัดการประชุมวันนี้

.....
.....

การประเมินค่าทักษะการเขียน

จงกล่าวถึงประโยชน์ของการเขียนในด้านการเรียนรู้เรื่องการสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การเว้นวรรค และการเลือกใช้คำ ว่ามีประโยชน์หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

เกณฑ์การประเมินผลทักษะการเขียน กิจกรรม "เขียนดีมีความหมาย"

ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
ประเด็น การประเมิน	(มากที่สุด)	(มาก)	(ปานกลาง)	(น้อย)	(น้อยที่สุด)
ความสามารถในการเลือกใช้คำเพื่อประกอบเป็นประโยคที่ถูกต้องชัดเจน สมบูรณ์ สละสลวยทุกข้อ	ความสามารถในการเลือกใช้คำเพื่อประกอบเป็นประโยคที่ถูกต้องชัดเจน สมบูรณ์ สละสลวยทุกข้อ	ไม่สามารถเลือกใช้คำเพื่อประกอบเป็นประโยคที่ถูกต้องชัดเจน สมบูรณ์ สละสลวยทุกข้อ (ขาดไป 1-4 ข้อ)	ไม่สามารถเลือกใช้คำเพื่อประกอบเป็นประโยคที่ถูกต้องชัดเจน สมบูรณ์ สละสลวยทุกข้อ (ขาดไป 5-8 ข้อ)	ไม่สามารถเลือกใช้คำเพื่อประกอบเป็นประโยคที่ถูกต้องชัดเจน สมบูรณ์ สละสลวยทุกข้อ (ขาดไป 9-12 ข้อ)	ไม่สามารถเลือกใช้คำเพื่อประกอบเป็นประโยคที่ถูกต้องชัดเจน สมบูรณ์ สละสลวยทุกข้อ (ขาดไป 13-15 ข้อ)

ปัจจัยนิเทศ

ระยะเวลา 30 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทำแบบประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้แสดงความรู้สึกถึงประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรม

สื่อและวัสดุอุปกรณ์

แบบประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

แผนปฏิบัติงาน

1. วิทยากรและผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมเปิดพูดคุยถึงประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร
2. วิทยากรขอความร่วมมือผู้เข้าร่วมกิจกรรมประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การประเมินผล

แบบประเมินความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

บรรณานุกรม

- กิตติชัย พินโน และอมรรชัย คหกิจโกศล. (2554). *ภาษากับการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). *ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *แนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. (2541). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า. 2541.
- คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์. (2552). *ทักษะภาษาไทย (TH0101)*. เชียงราย : โปรแกรมภาษาและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- คมชัดลึก. (2560). *วันภาษาไทย 59 สรวัดเปลี่ยนแปลงพาใช้ภาษาไม่ถูกต้องขาดความงดงาม*. สืบค้นเมื่อ 15 กันยายน 2560. จาก <http://www.komchadluek.net/news/edu-health/235367>
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ. (2556). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- ใจจริง บุญเรืองรอด. (2536). *กิจกรรมร่วมหลักสูตรศึกษา 2143202*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ชาญชัย ศรีไสยเพชร. (2531). *วิชา 2143202 กิจกรรมร่วมหลักสูตร*. ม.ป.ท. : สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ พระนคร.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2553). *Active Learning*. หน่วยส่งเสริมและพัฒนาวิชาการ งานบริการการศึกษา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ณัชนัน แก้วชัยเจริญกิจ. (2550). *ภาวะผู้นำและนวัตกรรมทางการศึกษา: บทบาทของครูกับ Active Learning*. สืบค้นเมื่อ 11 เมษายน 2562. จาก <http://www.pochanukul.com>
- ฐิติรัตน์ ไลดาวัลย์. (2538). *การฟัง*. กรุงเทพฯ : เอกสารประกอบการศึกษาวิชาการใช้ภาษาไทย.
- ธัญญลักษณ์ เหล็กพิมาย. (2561). *ปัญหาการใช้ภาษาไทยในหมู่วัยรุ่น*. สืบค้นเมื่อ 7 มกราคม 2561. จาก http://www.uniserv.buu.ac.th/forum2/topic.asp?TOPIC_ID=2578.
- นพดล กรรณิกา. (2560). *โพลชี้คนไทยสับสนตัวอักษร ฎ-ฏ แกรม ใช้ภาษาผิดเพียบ*. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2560. จาก: <http://news.sanook.com/807232/>.
- บุญยงค์ เกศเทศ. (2539). *เขียนไทย*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ประทีป วาทิกทินกร. (2514). *การใช้ภาษา*. พระนคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พิทยา ลัมมณี. (2537). *การอ่านตีความ*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

- ภาณี ชัดตโตภณ. (2541). เอกสารประกอบการสอนศิลปะการอ่านออกเสียง. พิมพ์ครั้งที่ 2. ภาควิชาภาษาไทยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- มติชนออนไลน์. (2561). *วธ.เผยผลสำรวจจวันภาษาไทยแห่งชาติ สอนคิดวิเคราะห์คนไทยมีปัญหา 'พูด-เขียน' มากที่สุด*. สืบค้นเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2561. จาก https://www.matichon.co.th/education/news_228272
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. (2561). *ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาในปัจจุบัน*. สืบค้นเมื่อ 8 สิงหาคม 2561. จาก <http://www.stou.ac.th/offices/Oes/Oespage/Guide/article/n10.html>.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยระบบการศึกษา.(2562). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL*. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2562. จาก <http://www.ires.or.th/?p=801>
- วรมน ลิ้มมณี และคณะ. (2544). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น*. กรุงเทพฯ :สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ศิวกานท์ ปทุมสูติ. (2540). *การอ่านเพื่อชีวิต*. กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน แกรมมี.
- สถาพร พุทธสิกุล. (2555). *คุณภาพผู้เรียนเกิดจากกระบวนการเรียนรู้*. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา. 6(2): 1-13.เมษายน – กันยายน 2555.
- สุรัตน์ ศิริราชกูร์ และคณะ. (2542). *การใช้ภาษาไทย 1*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษากายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2557*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สนิทย สัตโยภาส. (2542). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น*. โครงการตำราวิชาการราชภัฏเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวโรกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุครบ 6 รอบ. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- สมจิต ชีวปรีชา. (2535). *วาทวิทยา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อานุกาพ เลขะกุล .(2562). *การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning)*. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2562. จาก <http://teachingresources.psu.ac.th/document/2548/>

คู่มือเฉลย

กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษา
ในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

โดย

นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล

นิตินิสิตหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา (แขนงการบริหารการอุดมศึกษา)

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนำ

คู่มือเฉลยฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการตรวจสอบความถูกต้องของการทำแบบฝึกจากกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ทักษะ 6 กิจกรรม ได้แก่ ทักษะการฟัง กิจกรรมฟังเข้าใจเก็บไว้เป็นความรู้ และกิจกรรมฟังแล้วคิดพินิจเหตุผล ทักษะการอ่าน กิจกรรมอ่านดูรู้ดีมีประโยชน์ และกิจกรรมอ่านพินิจ คิดวิเคราะห์ ทักษะการเขียน กิจกรรมรู้วันนี้มีโอกาสใช้วันหน้า และกิจกรรมเขียนดีมีความหมาย ทั้งนี้ในคู่มือเฉลยไม่ได้รวมกิจกรรมทักษะการพูด เนื่องจากกิจกรรมพูดดีมีศิลปะอีกจะชัดเจน และกิจกรรมพูดดี บุคลิกภาพดี มีเสน่ห์ เป็นกิจกรรมที่ต้องให้คะแนนจากการฝึกปฏิบัติของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบ (Scoring rubrics) เพื่อประเมินทักษะการพูด

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือเฉลยฉบับนี้จะเป็นแนวทางในการตรวจสอบความถูกต้องของการทำแบบฝึกจากกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

เบญจวรรณ ศรีกุล

ผู้จัดทำ

เรื่อง	สารบัญ	หน้า
คำนำ		
ทักษะการฟัง		3
กิจกรรม ฟังเข้าใจเก็บไว้เป็นความรู้		3
กิจกรรม ฟังแล้วคิดพินิจเหตุผล		7
ทักษะการอ่าน		13
กิจกรรม อ่านดูรู้ดีมีประโยชน์		13
กิจกรรม อ่านพินิจ คิดวิเคราะห์		18
ทักษะการเขียน		24
กิจกรรม รู้วันนี้มีโอกาสใช้วันหน้า		24
กิจกรรม เขียนดีมีความหมาย		27

กิจกรรม ทักษะการฟัง

ชื่อกิจกรรม “ฟังเข้าใจเก็บไว้เป็นความรู้”

จับใจความสำคัญเรื่องขนาดกลาง

หมู่บ้านคีรีวง นครศรีธรรมราช

“เมืองประวัติศาสตร์ พระธาตุทองคำ ชื่นฉ่ำธรรมชาติ แร่ธาตุอุดม
เครื่องถมสามกษัตริย์ มากวัดมากศิลป์ ครบสิ้นกุ้งปู”

หมู่บ้านคีรีวงตั้งอยู่ที่ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นชุมชนเก่าแก่ที่อพยพไปอาศัยอยู่เชิงเขาหลวง อันเป็นเส้นทางเดินขึ้นสู่ยอดเขาหลวง ชาวบ้านมีวิถีชีวิตที่สงบสังคมแบบเครือญาติ อาชีพหลักคือการทำสวนผลไม้ผสม เรียกว่า “สวนผสม” เช่น มังคุด เงาะ ทุเรียน สะตอ ชุมชนคีรีวงได้เป็นชุมชนต้นแบบในการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Thailand Tourism Awards) ประจำปี 2541 ประเภทเมืองและชุมชน เนื่องจากเป็นชุมชนที่มีวิถีชีวิตแบบชาวสวนอยู่กับธรรมชาติ และได้พัฒนาการบริการนักท่องเที่ยวขึ้นมาเป็นธุรกิจใหม่ของชุมชน โดยการจัดตั้งชมรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นองค์กรกลางของชาวชุมชน จัดแบ่งหน้าที่ไปยังกลุ่มต่าง ๆ ให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างทั่วถึง การมาท่องเที่ยวที่หมู่บ้านคีรีวงนี้ถือว่าคุ้มค่ามากทีเดียวเพราะนอกจากจะได้มาท่องเที่ยวในบริเวณที่มีธรรมชาติสวยงามแล้วยังได้สัมผัสกับวิถีชีวิตของชาวบ้านอีกด้วย

จุดเด่นของหมู่บ้านคีรีวงก็คือทัศนียภาพแห่งธรรมชาติเพราะคีรีวงตั้งอยู่ท่ามกลางเทือกเขา ป่าไม้ และสายน้ำ กิจกรรมที่น่าสนใจในหมู่บ้านคีรีวง คือ การพักแบบโฮมสเตย์ เพลินตาและเพลินอารมณ์กับทัศนียภาพแห่งธรรมชาติที่ตั้งอยู่ท่ามกลางเทือกเขา ป่าไม้ ปันจักรยานชมวิวสุดอากาศบริสุทธิ์ซึ่งสามารถหาเช่าจักรยานได้ตามร้านเช่าจักรยานในจุดต่างๆ รอบหมู่บ้าน

ชาวบ้านในชุมชนหมู่บ้านคีรีวงมีการรวมตัวกันตั้งเป็นกลุ่มอาชีพหลายกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มมัดข้อมสี่ธรรมชาติ กลุ่มสมุนไพร กลุ่มจักสาน กลุ่มแปรรูปน้ำผลไม้ กลุ่มไวน์และกลุ่มทุเรียนกวน ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมจากผู้บริโภค ผู้มัดข้อมเป็นผลิตภัณฑ์เด่น คีรีวงในฐานะหมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP จึงมีจุดท่องเที่ยวเชิงสาร์ตซึ่งเกี่ยวข้องกับผ้าและความเป็นธรรมชาติ

ที่มา : นครศรีธรรมราช [www. https://www.paiduaykan.com/](https://www.paiduaykan.com/)

ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจับใจความสำคัญและเขียนสาระสำคัญที่ได้จากการฟัง เรื่อง “หมู่บ้านคีรีวง นครศรีธรรมราช” โดยใช้หลักการฟังเพื่อจับใจความสำคัญ

หมู่บ้านคีรีวงตั้งอยู่ที่ตำบลท่าโลง อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นชุมชนเก่าแก่ที่อาศัยอยู่เชิงเขาหลวง ชาวบ้านมีวิถีชีวิตเรียบง่าย อาศัยอยู่แบบสังคมเครือญาติ อาชีพหลักคือการทำสวนผลไม้ผสม ชุมชนคีรีวงเป็นชุมชนต้นแบบในการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Thailand Tourism Awards) ประจำปี 2541 จุดเด่นของหมู่บ้านคีรีวงคือการมีทัศนียภาพแห่งธรรมชาติ ชาวบ้านในชุมชนหมู่บ้านคีรีวงมีการรวมตัวกันตั้งเป็นกลุ่มอาชีพหลายกลุ่ม กลุ่มผ้ามัดย้อมเป็นกลุ่มที่มีผลิตภัณฑ์เด่น จึงมีจุดเสียดเกี่ยวกับผ้าและความเป็นธรรมชาติ

จับใจความสำคัญเรื่องขนาดยาว กินช็อกโกแลตอย่างไร ให้หัวใจแข็งแรง

จากการศึกษาพบว่า การรับประทานดาร์กช็อกโกแลตประมาณ 100 กรัมต่อวัน มากกว่าหนึ่งครั้งต่อสัปดาห์ มีประโยชน์ต่อหัวใจและหลอดเลือด ช่วยลดความดันโลหิต กระตุ้นการเต้นของหัวใจ ช่วยเสริมความแข็งแรงของหลอดเลือดหัวใจ การกินช็อกโกแลตให้มีประโยชน์สูงสุดควรเลือกดาร์กช็อกโกแลต (Dark Chocolate) ที่ผลิตจากผลโกโก้ที่ได้มาตรฐาน คือมีปริมาณของโกโก้สูง 70-85% แม้ดาร์กช็อกโกแลตจะมีส่วนผสมของน้ำตาลและนม น้อยมาก แต่ก็ใช่ว่าจะไม่มีอยู่เลย ดังนั้นจึงควรกินช็อกโกแลตในปริมาณที่เหมาะสม

ช็อกโกแลตทำให้หัวใจแข็งแรง

ช็อกโกแลตมีสารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ และช่วยป้องกันโรคได้อย่างหลากหลาย เช่น

1. สารคาเฟอีน (Caffeine) มีคุณสมบัติกระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง ให้หัวใจสูบฉีดเลือดไปเลี้ยงอวัยวะต่างๆ
2. สารทีโอบโรมีน (Theobromine) ช่วยลดความดันโลหิต กระตุ้นการเต้นของหัวใจ สามารถลดภาวะกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดได้
3. สารฟลาโวนอยด์ (Flavonoid) ในกลุ่มโพลีฟีนอล (Polyphenol) ต่อต้านอนุมูลอิสระ เสริมความแข็งแรงของหลอดเลือดหัวใจและสมองช่วยลดความเสี่ยงโดยรวมของโรคหัวใจได้

ช็อกโกแลตทำให้อารมณ์ดี

นอกจากสารต่างๆ ที่ให้ประโยชน์กับหัวใจแล้ว พบว่าในช็อกโกแลตยังประกอบด้วย

1. สารอะนันดาไมด์ (Anandamide มีความหมายว่า ความสุขในภาษาสันสกฤต) ทำหน้าที่ลดความเจ็บปวด ควบคุมอุณหภูมิในร่างกายและกระตุ้นให้อารมณ์ดีขึ้น
2. สารแฟนิเลทิลามีน (Phenylethylamine-PEA) ช่วยสร้างสารสื่อประสาทช่วยในการลดความเครียด ถือเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้การรับประทานช็อกโกแลตเกิดความรู้สึก 'feel good' อีกทั้งยังเพิ่มพลังทางเพศอีกด้วย

เลือกให้มาก กินให้พอดี

การกินช็อกโกแลตให้มีประโยชน์สูงสุดควรเลือกดาร์กช็อกโกแลต (Dark Chocolate) ที่ผลิตจากผลโกโก้ ซึ่งดาร์กช็อกโกแลตที่ได้มาตรฐานนั้นจะต้องมีปริมาณของโกโก้สูง 70-85% หรือดาร์กช็อกโกแลต 100 กรัม มีโกโก้เป็นส่วนผสมปริมาณ 70-85% แม้ดาร์กช็อกโกแลตจะมีส่วนผสมของน้ำตาลและนม น้อยมาก แต่ก็ใช่ว่าจะไม่มีอยู่เลย ดังนั้นจึงควรกินช็อกโกแลตในปริมาณที่เหมาะสม จากการศึกษพบว่ารับประทานดาร์กช็อกโกแลตประมาณ 100 กรัมต่อวัน มากกว่าหนึ่งครั้งต่อสัปดาห์ มีประโยชน์ต่อหัวใจและหลอดเลือด โดยไม่ทำให้ไขมันสูงหรือเพิ่มความยาวของรอบเอว

ที่มา : นพ. ไพศิษฐ์ ตระกูลก้องสมุท <https://www.samitivejhospitals.com/th/>

ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจับใจความสำคัญและเขียนใจความสำคัญที่ได้จากการฟัง เรื่อง "กินช็อกโกแลตอย่างไรให้หัวใจแข็งแรง" โดยใช้หลักการฟังเพื่อจับใจความสำคัญ

จากการศึกษาพบว่า การรับประทานดาร์กช็อกโกแลตประมาณ 100 กรัมต่อวัน มากกว่าหนึ่งครั้ง ต่อสัปดาห์มีประโยชน์ต่อหัวใจและหลอดเลือด ช่วยลดความดันโลหิต กระตุ้นการเต้นของหัวใจ ช่วยเสริมความแข็งแรงของหลอดเลือดหัวใจ คือการช่วยให้หัวใจแข็งแรง และยังช่วยให้อารมณ์ดี แต่เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดควรเลือกดาร์กช็อกโกแลต (Dark Chocolate) ที่ผลิตจากผลโกโก้ที่ได้มาตรฐาน คือมีปริมาณของโกโก้สูง 70-85% แต่ดาร์กช็อกโกแลตจะมีส่วนผสมของน้ำตาลและนมอยู่ด้วย ดังนั้นจึงควรกินช็อกโกแลตในปริมาณที่เหมาะสม

กิจกรรม ทักษะการฟัง
ชื่อกิจกรรม "ฟังแล้วคิดพินิจเหตุผล"

ทักษะการฟังเพื่อตีความคำที่มีความหมายโดยนัย

จากข้อความที่ได้ฟัง จงตีความคำที่มีความหมายโดยนัย

1. นักการเมืองคนนี้เป็นคนมือสะอาด
มือสะอาด หมายถึง มีความประพฤติดี มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่คดโกง
2. สรุปล้ำที่ขออนุญาตพอไปเที่ยวไว้ พอไฟเขียวแล้ว
ไฟเขียว หมายถึง เห็นชอบ อนุมัติ อนุญาต
3. ทำไม่ถึงชอบลอบกัดคนอื่น
ลอบกัด หมายถึง แอบทำร้าย ใส่ร้าย ขณะไม่ทันระวัง
4. เขาเป็นคนที่มึนสมอง
มึนสมอง หมายถึง ฉลาดเฉลียวมีปัญญา
5. มีหลายคนกำลังแย่งเก้าอี้กันตอนนี้
เก้าอี้ หมายถึง ตำแหน่ง
6. ฉันไม่ใช่คนผิด เธอจะเหวี่ยงแหไม่ได้
เหวี่ยงแห หมายถึง เหมารวม
7. เลิกเล่นละครเสียที
เล่นละคร หมายถึง แสร้งแกล้งทำให้คนอื่น ๆ เข้าใจผิด หลงเชื่อไปตามการกระทำนั้น
8. ผมสัญญาว่าผมจะ "ล้างมือ" จากงานนี้
ล้างมือ หมายถึง เลิกยุ่งเกี่ยว

ทักษะการฟังเพื่อตีความสุภาษิต คำพังเพย

จากข้อความที่ได้ฟัง จงตีความสุภาษิต โดยบอกสุภาษิตที่ปรากฏในข้อความและความหมาย

1. ถ้าจะซื้อบ้านใหม่แต่เงินมีไม่พอก็ลองดูบ้านมือสองก็ได้นะ นกน้อยทำรังแต่พอตัวจะดีที่สุด
นกน้อยทำรังแต่พอตัว หมายถึง รู้จักประมาณตน ไม่ควรทำอะไรเกินตัว
2. ถ้าไม่ขยันทำงานตอนนี้ แก่ตัวไปจะลำบาก เคยได้ยินไหม ไฟร้อนจะนอนเย็น ไฟเย็นจะตื่นตาย
ไฟร้อนจะนอนเย็น ไฟเย็นจะตื่นตาย หมายถึง อยากรสบายต้องทำงาน แต่หากอยากเกียจคร้านจะยากจน
3. ฉันบอกหลายครั้งแล้วเรื่องนี้แต่เขาไม่เคยฟังเลย พุดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทองจริงๆ
พุดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง หมายถึง การที่พุดไปแล้วไม่มีประโยชน์ ให้นิ่งไว้ดีกว่า

4. งานนี้ไม่ต้องรับนำเสนออะ คิดทบทวนให้ดีๆ ก่อน ซ้ำๆ ได้พรีแล่มงาม

ซ้ำๆ ได้พรีแล่มงาม หมายถึง ทำงานสิ่งใดต้องทำด้วยความละเอียดรอบคอบ ค่อยๆ คิด แล้วจะได้ผลงานที่ออกมาดีเป็นที่พึงพอใจ

จากข้อความที่ได้ฟัง จงตีความคำพังเพย โดยบอกคำพังเพยที่ปรากฏในข้อความและความหมาย

1. เขากำลังนำเงินไปยื่นหมูยื่นแมวเพื่อแลกกับตัวลูกสาวที่ถูกจับไปเรียกค่าไถ่

ยื่นหมูยื่นแมว หมายถึง การแลกเปลี่ยนของของแต่ละฝ่ายในเวลาเดียวกัน

2. ธรรมชาติของคนเราที่หวานพีชได้ได้ผลอย่างนั้น

หวานพีชได้ได้ผลอย่างนั้น หมายถึง ทำสิ่งใดย่อมได้สิ่งนั้นตอบแทน

3. เธออย่าแต่งงานกับผู้ชายคนนี้เลย เขาเหมือนน้ำกลิ้งบนใบบอนมาก

น้ำกลิ้งบนใบบอน หมายถึง คนที่มีจิตใจที่โลเล ไม่แน่นอน

4. แค้ได้รับตำแหน่งใหม่ไม่นาน เขาก็ทำตัวเหมือนกิ้งก่าได้ทอง

กิ้งก่าได้ทอง หมายถึง ได้ดีแล้วลืมตัว

ทักษะการฟังเพื่อตีความสำนวน

จากข้อความที่ได้ฟัง จงตีความสำนวน โดยบอกสำนวนที่ปรากฏในข้อความและความหมาย

1. จริงๆ แล้วคุณตอบได้ใช่ไหม แล้วทำไมต้องทำเป็นไขสือ

ไขสือ หมายถึง ทำเป็นไม่เข้าใจ ทำเป็นไม่รู้

2. ถ้าไม่รู้จริงก็อย่าทำเป็นยกเมฆ

ยกเมฆ หมายถึง นึกคาดเอาเอง

3. สมัยนี้หมดยุคที่จะมาคลุมถุงชนแล้ว ทุกคนมีสิทธิ์เลือกได้เอง

คลุมถุงชน หมายถึง การแต่งงานที่ผู้ใหญ่เป็นคนเลือกคู่ให้

บทร้อยกรองประกอบทักษะการฟังเพื่อตีความ
บทร้อยกรองดังกล่าว ผู้แต่งต้องการสะท้อนเรื่องใด

...ทั้งแหล่งน้ำ ไร่นา เรือกสวน
แม้ตาเปล่าไม่เห็นฝ้าเพิ่นมอง
เป็นหมู่บ้านเคลือบจางสารเคมี
เป็นแห่งหนเด็กเด็กเชื่อมสายใย

อบอวนสารพิษฤทธิ์สยง
หากแต่ต้องเกลือกกลั้วอยู่ทั่วไป
เป็นแหล่งที่ย่าปู่อยู่อาศัย
เป็นแหล่งรวมมองภัยหรือไม่จริง
“หมู่บ้านสารเคมี : พลั้ง เพียงพิรุฬห์”

ผู้แต่งต้องการสะท้อนถึงชีวิตในชนบทแบบดั้งเดิมที่กำลังถูกกระแสความเปลี่ยนแปลงในโลก
ปัจจุบันทำให้ทุกอย่างเปลี่ยนแปลงไป โดยที่ผู้แต่งได้นำเสนอเรื่องราวผ่านน้ำเสียงที่เศร้าเพื่อให้ผู้อ่านเข้าสู่
เนื้อหาที่นำเสนอความเปลี่ยนแปลงที่ทำให้รู้สึกใจหาย เพราะความงดงามที่เคยมีมาตั้งแต่สมัยปู่ย่าตายาย
กำลังถูกสิ่งใหม่ ๆ เข้ามาท้าทายไป

ทักษะการฟังเพื่อวิเคราะห์

จากข้อความที่ได้ฟัง จงวิเคราะห์ว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง หรือข้อคิดเห็น

ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
1.แพนทีน โปร-วี เนเจอร์แคร์ ผลิตภัณฑ์ดูแลเส้นผมใหม่จากแพนทีน โปร-วี	ได้ใช้ความลับแห่งธรรมชาติที่ซ่อนอยู่ ด้วยคุณค่าจากพลังแห่งแคลเซียม หนึ่งในส่วนผสมที่ถูกกล่าวขวัญมาตั้งแต่ยุคโบราณ ซึ่งแคลเซียมถือเป็นพืชชนิดหนึ่งที่มีถิ่นกำเนิดในเขตเมืองร้อน ผลิดอกสีเหลืองสว่างสดใส ดูรื่นเริงมีชีวิตชีวา
2.	รองพื้นเนื้อครีมเข้มข้นเพื่อผิวสวยสมบูรณ์แบบ เหนือผิวพรรณเรียบเนียนและเปล่งประกายงดงามดูกระจ่างเบี่ยงเคลือบเผยผิวกระจ่างใสและเปล่งประกายยิ่งกว่าที่เคยได้ในทันทีที่ใช้ด้วยสูตรที่พัฒนาขึ้นใหม่ มอบบิวพรรณเรียบเนียนเป็นพิเศษ แต่ยังคงความรู้สึกเบาสบายผิว
3.คุณแม่เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดต่อพัฒนาการที่ดีของลูกน้อย เพราะเซลล์สมองนับล้านของลูกน้อยจะเริ่มสร้างและพัฒนาอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน 3 เดือนแรกของการตั้งครรภ์	ดังนั้นคุณแม่จึงควรเริ่มต้นดูแลตัวเองตั้งแต่วันนี้ โดยเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ให้ครบ 5 หมู่ เพื่อพัฒนาการที่สมบูรณ์ของครรภ์มารดา
4.	นับตั้งแต่ปี 1971 คุณภาพคือสิ่งที่เรายึดมั่นเสมอมา และจะยึดมั่นเสมอไป เรามุ่งเน้นในการสรรหาและรับซื้อเฉพาะเมล็ดกาแฟที่มีคุณภาพดีที่สุดในราคาที่ เป็นธรรม และคั่วกาแฟด้วยความเอาใจใส่ และพิถีพิถัน หากจะเทียบความหลงใหลในกาแฟของเรา ก็คงเปรียบเสมือนความรักที่พร้อมจะแบ่งปันกาแฟนั้นให้กับคุณ

กิจกรรม ทักษะการอ่าน
ชื่อกิจกรรม "กิจกรรมอ่านคู่มือดีมีประโยชน์"
จับใจความสำคัญเรื่องขนาดกลาง เรื่อง คิดบวกและมองโลกในแง่ดี

ที่มาภาพประกอบ : <https://www.abposters.com/stickers/smiley-flower-v14064>

สมองมนุษย์มีความเอนเอียงที่จะคิดบวก ทำให้เรามองและก้าวไปข้างหน้าได้ ถึงแม้จะรู้ว่าชีวิตนี้มีจุดจบ สุดท้ายทุกคนก็ต้องตายจากกันไป ถึงแม้ว่าจะต้องตายสักวัน แต่เราก็ยังมองไปข้างหน้า คิดบวก และวางแผนไว้สำหรับอนาคต ความสามารถที่จะมองไปยังอนาคตและมองย้อนกลับไปยังอดีต เป็นความสามารถพิเศษของเราทุกคน เป็นสิ่งที่ช่วยให้เรามองเห็นวิถีทางในการดำเนินชีวิต ช่วยให้ผ่านพ้นอุปสรรคและมองโลกในแง่บวก ไม่ว่าใครก็ต้องเคยทำผิดพลาดบ้าง ความผิดพลาดส่งผลกระทบต่อเราไม่เหมือนกัน สำหรับคนที่ไม่ท้อแท้ไม่ยอมแพ้ง่ายๆ มักจะมองความผิดพลาดที่เกิดขึ้นว่าเป็นเหตุการณ์ชั่วคราว แต่สำหรับคนที่ท้อแท้ยอมแพ้ง่ายๆ จะคิดตรงกันข้าม จะมองว่าความผิดพลาดที่เกิดขึ้น มันจะติดตัวเราไปอีกนาน ไม่สามารถแยกความผิดพลาดออกจากคนทำผิดพลาดได้ คิดว่าตัวเองนั้นแหละคือความผิดพลาด จนทำให้หมดกำลังใจ และอาจนำไปสู่ภาวะซึมเศร้าได้

การที่เราให้ความสนใจกับเรื่องร้ายๆ ช่วยให้เราระวังตัวและป้องกันภัย ทำให้เราเอาตัวรอดจากสถานการณ์เลวร้ายได้ ถ้ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นแล้วไม่มีใครเตือน ถ้าเราพลาดข่าวสารมันก็อาจเป็นอันตรายถึงชีวิตได้ แต่เรื่องดีๆ ถ้าเราไม่รู้ มันก็ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อเราถึงชีวิต สมองเราให้ความสำคัญกับความอยู่รอดเป็นอันดับแรก ในสมองจะมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับความกลัว มากกว่าส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้รางวัล และสมองก็สนใจเรื่องร้ายมากกว่าเรื่องดี มนุษย์ยุคแรกๆ ต่างก็ต้องเผชิญกับภัยอันตราย สัตว์นักล่า หรือสภาพแวดล้อม สภาพอากาศ แต่ในปัจจุบัน สภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น ปลอดภัยมากขึ้น เราไม่จำเป็นต้องคอยหลบภัย ไม่ต้องเจอปัญหา ถึงแม้ว่าบางคนยังต้องเจอกับปัญหาที่ทำให้ต้องคิดในแง่ร้าย ทำให้ติดนิสัยกลายเป็นคนขี้บ่น แต่ก็ไม่ใช่ว่าเค้าเป็นคนไม่ดี แต่คนเหล่านี้ต้องรู้จักเรียนรู้ที่จะเปลี่ยนแปลง รื้อสมอง ตบแต่งสมองใหม่

ในโลกที่เต็มไปด้วยข่าวร้ายเราก็ไม่จำเป็นต้องรับรู้มันทุกเรื่อง ไม่จำเป็นต้องจมไปกับความทุกข์ของคนอื่นๆ การที่เราเลือกสนใจเฉพาะสิ่งดีๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต จะช่วยให้ปรับปรุงคุณภาพงาน คุณภาพชีวิต ทำให้มีสุขภาพที่ดี อารมณ์ดี

ที่มา : <https://www.nicetofit.com>

ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจับใจความสำคัญและเขียนสรุปใจความสำคัญจาก เรื่อง "คิดบวกและมองโลกในแง่ดี" โดยใช้หลักการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

ประโยคใจความสำคัญที่ได้จากการอ่าน

- สมองมนุษย์มีความเอนเอียงที่จะคิดบวก ทำให้เรามองและก้าวไปข้างหน้าได้
- ความสามารถที่จะมองไปยังอนาคตและมองย้อนกลับไปยังอดีต เป็นความสามารถพิเศษของเราทุกคน เป็นสิ่งที่ช่วยให้เรามองเห็นวิถีทางในการดำเนินชีวิต ช่วยให้ผ่านพ้นอุปสรรคและมองโลกในแง่บวก
- การที่เราให้ความสนใจกับเรื่องร้ายๆ ช่วยให้เราระวังตัวและป้องกันภัย ทำให้เราเอาตัวรอดจากสถานการณ์เลวร้ายได้
- ในโลกที่เต็มไปด้วยข่าวร้าย เราก็ไม่จำเป็นต้องรับรู้มันทุกเรื่อง ไม่จำเป็นต้องจมไปกับความทุกข์ของคนอื่นๆ การที่เราเลือกสนใจเฉพาะสิ่งดีๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต จะช่วยให้ปรับปรุงคุณภาพงาน คุณภาพชีวิต ทำให้มีสุขภาพที่ดี อารมณ์ดี

เมื่อได้ใจความสำคัญแต่ละส่วนจากการอ่านเรื่อง "คิดบวกและมองโลกในแง่ดี" แล้ว จงเรียบเรียงโดยใช้หลักการสรุปความโดยรวบรวมเนื้อหาสาระสำคัญอย่างครบถ้วน และเขียนให้ชัดเจน

สมองมนุษย์มีความเอนเอียงที่จะคิดบวก ซึ่งการคิดบวกช่วยให้เรามองเห็นวิธีการดำเนินชีวิต ทำให้เราผ่านอุปสรรคต่างๆ ได้ แต่การที่เรามองเรื่องร้ายๆ บ้างก็ช่วยให้เราระวังตัวและปลอดภัยจากสถานการณ์ต่างๆ ทั้งนี้แม้ว่าเรื่องร้ายๆ ที่เราต้องเจอจะมีมาก เราก็ไม่จำเป็นต้องรับรู้ทุกเรื่อง เลือกสนใจเฉพาะเรื่องดีๆ เพราะการคิดบวกจะช่วยให้เรามีคุณภาพชีวิตดี ทั้งสุขภาพและอารมณ์

จับใจความสำคัญเรื่องขนาดยาว เรื่อง แฮมเบอร์เกอร์ (hamburger)

ที่มาภาพประกอบ : <http://th.gofreedownload.net/free-vector/vector-misc/burger-vector->

แฮมเบอร์เกอร์ (hamburger) อาหารเมตวันชนิดนี้มีต้นกำเนิดที่เชื่อกันว่ามาจากประเทศเยอรมัน ซึ่งเป็นชื่อเมืองหนึ่งที่มีชื่อว่า ฮัมบวร์ค (Hamburg) มีลักษณะคล้ายแซนวิช คือเป็นการประกบกันระหว่าง เนื้อสัตว์ ผัก เครื่องปรุงประเภทซอส ประกบบนล่างด้วยขนมปังแผ่นกลมมนด้านหนึ่ง เนื้อสัตว์ที่นิยมก็ได้แก่ เนื้อประเภทต่าง ๆ ที่หาได้ตามท้องตลาด เช่น เนื้อหมู เนื้อไก่ เนื้อวัว เนื้อปลา ตามแต่ที่ผู้รับประทานจะเลือก สอดเป็นไส้อยู่ตรงกลางด้วยผักแกล้ม เช่น มะเขือเทศ ผักกาดหอม หอมหัวใหญ่ ชีสและเครื่องปรุงรสอื่น เช่น มัสตาร์ด มายองเนส ชีส ซอสมะเขือเทศ เป็นต้น

แต่ในขณะที่เป็นเมนูยอดนิยมสำหรับคนยุคใหม่ แฮมเบอร์เกอร์ก็มีชื่อเรียกในทางไม่ค่อยดีนักคือ อาหารขยะ (Junk food) ซึ่งจัดเป็นเมนูอาหารอันตราย และภัยใกล้ตัวที่เหล่านักโภชนาทางด้านอาหารและสุขภาพต่างให้ความสำคัญ และย้ำว่าควรทานในปริมาณที่ไม่มากเกินไป

ทำไมถึงจัดแฮมเบอร์เกอร์ให้เป็นเมนูอาหารขยะ ก็คงเป็นเพราะว่าด้วยสารอาหารที่ได้จากแฮมเบอร์เกอร์ เป็นสารอาหารที่ให้พลังงานเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นสารอาหารที่ไม่ได้ส่งเสริมทางด้านสุขภาพมากหลักโภชนาการตามที่นักโภชนาการแนะนำไว้ นั่นเอง

แน่นอนว่าการรับประทานแฮมเบอร์เกอร์บ่อย ๆ ก็จะได้รับสารอาหารประเภทพลังงานอย่างเดียว ไม่มีสารอาหารที่เป็นประโยชน์อย่างโปรตีน วิตามิน แคลเซียม ซึ่งเหล่านี้จะสร้างผลดีมากกว่าโทษให้แก่ร่างกาย ทั้งยังส่งผลเสียเสี่ยงให้เกิดอันตรายจากภาวะทางด้านสุขภาพต่าง ๆ ตามมา เช่น โรคหัวใจ โรคคอเลสเตอรอลสูง โรคไขมันในเลือดสูง โรคความดันโลหิตสูง โรคอ้วน โรคทางกระดูกและไขข้อ โรคตับ โรคเบาหวาน และโรคที่เกี่ยวข้องที่อาจทำให้มีผลเสียต่อระบบประสาทและการทำงานของสมอง เช่น โรคความจำเสื่อม

หากยังจำกันได้ กระแสช่วงหนึ่งที่ผ่านมาเกี่ยวกับเรื่องของไขมันทรานส์ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ในประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดอาหารที่ห้ามผลิต นำเข้าหรือจำหน่าย โดยมีรายละเอียดประกาศโดยสรุปได้ว่า

โดยปรากฏหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่ชัดเจนว่า กรดไขมันทรานส์ (Trans Fatty Acids) จากน้ำมันที่ผ่านกระบวนการเติมไฮโดรเจนบางส่วน (Partially Hydrogenated Oils) ส่งผลต่อการเพิ่มความเสี่ยงของการเกิดโรคหัวใจและหลอดเลือด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 วรรคหนึ่ง และมาตรา 6 (8) แห่ง พ.ร.บ.อาหาร พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้น้ำมันที่ผ่านกระบวนการเติมไฮโดรเจนบางส่วนและอาหารที่มีน้ำมันที่ผ่านกระบวนการเติมไฮโดรเจนบางส่วนเป็นส่วนประกอบ เป็นอาหารที่ห้ามผลิต นำเข้า หรือจำหน่าย

ข้อ 2 ประกาศฉบับนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (13 กรกฎาคม 2561)

ซึ่งก็แน่นอนว่า กรดไขมันทรานส์ก็พบได้ในแอมเบอร์เกอร์ด้วยเช่นเดียวกัน

การรับประทานแอมเบอร์เกอร์ไม่ใช่เรื่องไม่ถูกต้อง แต่เป็นเรื่องที่ผู้รับประทานต้องทำความเข้าใจในโภชนาการว่า ควรรับประทานในปริมาณที่เหมาะสม เลือกรับประทานเท่าที่จำเป็นไม่บ่อยจนเกินไป พร้อมกับดูแลสุขภาพโดยทั่วไปด้วยการรับประทานอาหารที่สะอาดถูกหลักโภชนาการ ออกกำลังกาย และพักผ่อนให้เพียงพอ

โดย สุภัตรา ทรัพย์อุปการ

ที่มา : <https://www.scimath.org/article-science/item/9577-2018-12-13-07-36-46>

ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจับใจความสำคัญและเขียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่อง “แฮมเบอร์เกอร์” โดยใช้หลักการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

ประโยคใจความสำคัญที่ได้จากการอ่าน

- แฮมเบอร์เกอร์ (hamburger) อาหารเมนูตะวันตกนี้มีต้นกำเนิดที่เชื่อกันว่ามาจากประเทศเยอรมัน ซึ่งเป็นชื่อเมืองหนึ่งที่ตั้งชื่อว่า ฮัมบวร์ค (Hamburg) มีลักษณะคล้ายแซนวิช
- แต่ในขณะที่เป็นเมนูยอดนิยมสำหรับคนยุคใหม่ แฮมเบอร์เกอร์ก็มีชื่อเรียกในทางไม่ค่อยดีนักคือ อาหารขยะ (Junk food) ซึ่งจัดเป็นเมนูอาหารอันตราย และภัยใกล้ตัวที่เหล่านักโภชนาทางด้านอาหารและสุขภาพต่างให้ความสำคัญ และย้ำว่าควรทานในปริมาณที่ไม่มากเกินไป
- แน่นอนว่าการรับประทานแฮมเบอร์เกอร์บ่อย ๆ ก็จะได้รับสารอาหารประเภทพลังงานอย่างเดียว ไม่มีสารอาหารที่เป็นประโยชน์อย่างโปรตีน วิตามิน เกลือแร่ ซึ่งเหล่านี้จะสร้างผลดีมากกว่าโทษให้แก่ร่างกาย ทั้งยังส่งผลเสียเสี่ยงให้เกิดอันตรายจากภาวะทางด้านสุขภาพต่าง ๆ ตามมา
- ซึ่งก็แน่นอนว่า กรดไขมันทรานส์ก็พบได้ในแฮมเบอร์เกอร์ด้วยเช่นเดียวกัน
- การรับประทานแฮมเบอร์เกอร์ไม่ใช่เรื่องไม่ถูกต้อง แต่เป็นเรื่องที่ผู้รับประทานต้องทำความเข้าใจในโภชนาการว่า ควรรับประทานในปริมาณที่เหมาะสม เลือกรับประทานเท่าที่จำเป็นไม่บ่อยจนเกินไป พร้อมกับดูแลสุขภาพโดยทั่วไปด้วยการรับประทานอาหารที่สะอาดถูกหลักโภชนาการ ออกกำลังกาย และพักผ่อนให้เพียงพอ

เมื่อได้ใจความสำคัญแต่ละส่วนจากการอ่านเรื่อง “แฮมเบอร์เกอร์” แล้ว จงเรียบเรียงโดยใช้หลักการสรุปความโดยรวบรวมเนื้อหาสาระสำคัญอย่างครบถ้วน และเขียนให้ชัดเจน

แฮมเบอร์เกอร์ (hamburger) เป็นเมนูตะวันตกมีลักษณะคล้ายแซนวิชที่เชื่อกันว่ามาจากประเทศเยอรมัน เมืองฮัมบวร์ค (Hamburg) แต่แฮมเบอร์เกอร์ก็ถูกเรียกว่าอาหารขยะ (Junk food) ซึ่งจัดเป็นเมนูอาหารอันตรายที่นักโภชนาทางด้านอาหารและสุขภาพให้ความสำคัญ และย้ำว่าควรทานในปริมาณที่ไม่มากเกินไป เพราะการรับประทานแฮมเบอร์เกอร์บ่อย ๆ ทำให้ได้รับสารอาหารประเภทพลังงานอย่างเดียว ซึ่งส่งผลเสียต่อสุขภาพ โดยเฉพาะกรดไขมันทรานส์ที่มีในแฮมเบอร์เกอร์ การรับประทานแฮมเบอร์เกอร์ไม่ใช่เรื่องผิด แต่ควรรับประทานในปริมาณที่เหมาะสม เลือกรับประทานเท่าที่จำเป็น และดูแลสุขภาพด้วยการรับประทานอาหารที่สะอาดถูกหลักโภชนาการ ออกกำลังกาย และพักผ่อนให้เพียงพอ

กิจกรรม ทักษะการอ่าน
ชื่อกิจกรรม "อ่านพินิจ คิดวิเคราะห์"

การอ่านตีความคำที่มีความหมายโดยนัยตามบริบท

จงอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วขีดเส้นใต้คำที่มีความหมายโดยนัยพร้อมทั้งตีความความหมายคำ

1. เรื่องแค่นี้หมู่มาก ทำ 5 นาทีก็เสร็จ

หมู หมายถึง ง่าย

2. เธอดูคนนั้นสิ น่าจะเป็นมือขวาของประธานบริษัทนี้ เพราะดูจัดการทุกอย่างได้ดีเยี่ยม

มือขวา หมายถึง ใกล้ชิด, เก่ง, ไว้วางใจได้

3. โห...นางแบบคนนี้ดูเปรี้ยวมากเลยอะ หุ่นก็ดีแบบสุดๆ เลย

เปรี้ยว หมายถึง ผู้หญิงที่มีลักษณะปราดเปรี้ยวโฉบเฉี่ยว น่าสมัย์

4. ก็อยากจะจริงจัง ว่าวันนี้จะพูดเข้าหูรีเปล่า ปกติพูดกันที่ไร้กิ๊วะละกันตลอด

เข้าหู หมายถึง นำฟัง, ไม่ขัดหู

5. ดาราคนนี้เป็นเพชรเม็ดงามประดับวงการจริงๆ

เพชร หมายถึง บุคคลที่มีค่า

6. ช่วงนี้เธอเห็นผู้ลงสมัครแต่ละคนใหม่ กำลังเป็นช่วงแย่งเก้าอี้กันเลยทีเดียว

เก้าอี้ หมายถึง ตำแหน่ง

7. ถ้าพริ้งรู้จักเลือกคบคน เธอก็จะเป็นหงส์ไปด้วย

หงส์ หมายถึง ผู้ดี ผู้มีศักดิ์

8. ถ้าคิดจะเด็ดดอกไม้ก็ต้องไม่กลัวความมิดหวัง

ดอกไม้ หมายถึง ผู้หญิงที่มีฐานะสูงส่ง มีศักดิ์เหนือกว่าผู้ชายที่มาหมายปอง

ทักษะการอ่านเพื่อตีความสภาวะจิต คำพังเพย ส่วนวน
 จงอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตีความสภาวะจิตตามบริบทให้ถูกต้อง ชัดเจน

1. เป็นคู่ชีวิตกัน อยากร่วมกันไปจนแก่ ต้องรู้จักรักษาวินัย รักสั้นให้ต่อ
รักษาวินัย รักสั้นให้ต่อ หมายถึง การจะรักให้ยืนยาวก็ให้ตัดความโกรธ ขุ่นเคืองใจออก เพราะหากสิ่งสมไว้จะทำให้ความรัก ความมีไมตรีต่อกันจบลงในช่วงเวลาสั้นๆ
2. ขอให้ลูกๆทุกคนตั้งใจเรียน ขยันอ่านหนังสือจะได้สอบเข้ามหาวิทยาลัยที่อยากเรียนได้ ให้รู้จัก
อดเปรี้ยวไว้กินหวาน นะลูก
อดเปรี้ยวไว้กินหวาน หมายถึง การรู้จักอดทนเพื่อผลที่ดีกว่าในอนาคต
3. รู้ว่าไม่ชอบแบบนี้ แต่มาประเทศเขา เราก็ควรเข้าเมืองตาหลิว ต้องหลิวตาตาม
เข้าเมืองตาหลิว ต้องหลิวตาตาม หมายถึง การประพฤติตัว หรือปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานที่
 คน และสิ่งแวดล้อมที่ตัวเองอาศัยอยู่
4. อย่าคิดอะไรมากเกินไป คนเราก็แบบนี้แหละ ไม่แน่ไม่นอน ชั่วเจ็ดที ดีเจ็ดหน อดทนนะ
ชั่วเจ็ดที ดีเจ็ดหน หมายถึง ในชีวิตของคนเราไม่มีอะไรที่แน่นอน มีทั้งสุขและทุกข์ มีทั้งดีและร้าย
 สลับกัน

จงอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตีความคำพังเพยตามบริบทให้ถูกต้อง ชัดเจน

1. ตอนนี้ปัญหาหาเสพติดในสถานศึกษากำลังรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ส่วนตัวคิดว่าน่าจะมีมาตรการ
 แรงกดดันเพื่อแก้ปัญหา ไม่ใช่รอให้ครูสอนนักเรียนให้รู้ถึงโทษของยาเสพติด ซึ่งถ้ามีแต่รอแบบนี้เด็กอาจ
 ติดยาไปแล้ว กว่าถั่วจะสุกกาก็ไหม้แม่
กว่าถั่วจะสุกกาก็ไหม้แม่ หมายถึง การทำงานที่ล้าช้า ไม่ยอมเลือก ไม่กล้าตัดสินใจ หรือมีว่แต่รอ
 ลังเลใจจนทำให้งานเสียหาย
2. ฉันคิดว่านักการเมืองทั้ง 2 พรรค กำลังจะเปิดเผยความลับของกันและกัน งานนี้ยอมกันไม่ได้
 จริงๆ ไก่เห็นตีนงู งูเห็นนมไก่ นะแล้ว
ไก่เห็นตีนงู งูเห็นนมไก่ หมายถึง ต่างฝ่ายต่างรู้ความลับในสิ่งไม่ดีของกันและกัน
3. ในช่วงที่মনาฆาตตลาดแบบนี้ พ่อค้าหลายคนถือโอกาสขึ้นราคาสูงมาก มันทำนานหลังคน
ได้ลงจริงๆ
มันทำนานหลังคน หมายถึง ห้ามลประโยชน์ให้ตนเองโดยการเอาเปรียบผู้อื่น
4. เราต้องช่วยกันหามาตรการป้องกันเรื่องการเลือกซื้อของเล่นให้ลูกของพ่อแม่ ไม่อย่างนั้นถ้าเกิด
 อันตรายขึ้นกับการเล่นของเล่นจะเข้าทำนองวัวหายล้อมคอกเปล่าๆ
วัวหายล้อมคอก หมายถึง เกิดเรื่องขึ้นแล้วจึงค่อยคิดป้องกัน

จงอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตีความสำนวนตามบริบทให้ถูกต้อง ชัดเจน

1. เอาเถอะเรื่องนี้ ชั่วช่างซี ดีช่างสงฆ์ แล้วกัน
 ชั่วช่างซี ดีช่างสงฆ์ หมายถึง ปลอมไปตามเรื่องตามราว ไม่สนใจ ไม่เอาเป็นธุระ
2. เราควรไปบริจาคของใช้ให้แก่เด็ก ๆ ที่อยู่ในตำบล ไกลปืนเที่ยง จะดีกว่า
 ไกลปืนเที่ยง หมายถึง ที่ที่ห่างไกลความเจริญ
3. มันแกู้ใหม่ว่าแกพูดอยู่กับใครเมื่อก็ แล้วก็อธิบายเขาอยู่ได้ เอามะพร้าวห่าวไปขายสวน แท้ๆ
 เอามะพร้าวห่าวไปขายสวน หมายถึง อวดรู้ หรือแสดงตนเป็นผู้รู้ต่อหน้าคนที่รู้เรื่องดีกว่า

ทักษะการอ่านเพื่อตีความบทร้อยกรอง

จงตีความบทร้อยกรองต่อไปนี้ว่าผู้แต่งต้องการสะท้อนเรื่องใด

....."ลือคตัวได้โดยละม่อม เขายอมรับ	ทะเลาะกับมารดาคว้ามืดใส่
ปลิดชีพแม่ด่วนดับลมพิบไป	รำให้ ชมารูป พึงรูปเทียน
หนังสือพิมพ์หน้าหนึ่ง อึ้งภาพข่าว	เกินกล่าวถ้อยคำ คอลมน์เขียน
หลายหน และอีกหน คล้ายวนเวียน	บ้านเปลี่ยน เมืองเป็น ไร่ เกรกรรม!"
	หัวข่าวเขานี้ : ข่าวชาวบ้าน สุขุมพจน์ คำสุขุม

ผู้แต่งต้องการสะท้อนเนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาทางสังคมยุคปัจจุบัน ผ่านน้ำเสียงที่ครุ่นคิดเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาอันน่าหดหู่ ผู้แต่งได้หยิบยกเอาเหตุการณ์คล้ายพาดหัวข่าวรายวันมานำเสนอ ซึ่งบทดังกล่าวได้สะท้อนถึงปัญหาของผู้เป็นลูกที่ทะเลาะวิวาทกับแม่ กระทั่งฆ่าแม่ตัวเองตายและเสียใจในท้ายที่สุด ผู้แต่งได้กล่าวหาว่าปัญหาที่เกิดขึ้นนี้เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นบ่อยจนน่าหดหู่ใจ

ทักษะการอ่านเพื่อวิเคราะห์

จงอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้ววิเคราะห์เพื่อแยกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น

1. ออกากอมในเวลาไม่กี่วัน ใครว่าทำไม่ได้ ทำได้ค่ะสาว ๆ แต่จะต้องทำอย่างถูกวิธี เพราะการลดน้ำหนักอย่างถูกวิธี จะทำให้น้ำหนักเราไม่โยโย่ และไม่เสียสุขภาพค่ะ และวันนี้เราก็มียุทธวิธี ลดน้ำหนักแรงด่วน ลดน้ำหนักได้เร็ว ลดได้ภายใน 2 อาทิตย์มาฝากกันค่ะ เป็นวิธีที่รับรองเลยว่า ไม่อันตราย และไม่ทำให้ระบบเผาผลาญพังแน่นอนค่า

2. สมัยนี้ที่ใคร ๆ ก็เปิดร้านกาแฟกันเป็นว่าเล่น ไม่ใช่เพราะเป็นเรื่องง่าย แต่เพราะอาจเป็นธุรกิจที่ตอบโจทย์ไลฟ์สไตล์ของคนเมือง แต่กลายเป็นว่าตอนนี้เรามีร้านกาแฟเต็มไปหมด แต่ถ้าหากคุณอยากจะทำร้านกาแฟเช่นกัน แต่สิ่งที่ควรมีก็คือ “ความแตกต่าง” หากจุดเด่นในธุรกิจของตนเอง เช่น การตกแต่งร้าน การตกแต่งเมนู รสชาติ ไปจนถึงกิมมิกอื่น ๆ ที่ตอบโจทย์ยุคดิจิทัล เช่น มุมถ่ายภาพ เป็นต้น

3. นม เป็นอาหารที่ยอมรับกันว่ามีคุณค่าทางโภชนาการสูง ครอบคลุมด้วยสารอาหารหลัก 5 หมู่ นมมีโปรตีนที่ประกอบด้วยกรดอะมิโนครบถ้วนทุกชนิด โดยเฉพาะชนิดที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของร่างกาย เช่น ทริปโตเฟน อาร์จินีน (Arginine) ไลซีน วาลีน (Valine) ลิวซีน ไอโซลิวซีน มีไขมันที่เรียกว่า ไขมันนม ให้พลังงานสูง โดยไขมันนม 1 กรัม ให้พลังงานถึง 9 แคลอรี คาร์โบไฮเดรตในนม คือ น้ำตาลแล็กโทส (Lactose) เป็นน้ำตาลชนิดเดียวที่มีในนม ให้พลังงานในอัตรา 1 กรัม ต่อ 4 แคลอรี นมอุดมด้วยเกลือแร่หลายชนิด โดยเฉพาะแคลเซียมและฟอสฟอรัสที่จำเป็นต่อการสร้างกระดูกและฟัน ผู้บริโภคแบบนี้แล้ว อย่าลืมดื่มนมกันทุกวันเพื่อสุขภาพที่ดี

4. หลายท่านคงจะเคยมีอาการนอนไม่หลับบ้างอย่างแน่นอน การนอนไม่หลับเป็นอาการหลับยาก หรือ ใช้เวลานานกว่าจะหลับ รวมทั้งอาการหลับๆ ตื่นๆ กระวนกระวาย ต้องลุกขึ้นมาเดินบ่อยๆ นอนไม่สนิท ตื่นนอนเร็วมากถึงแม้จะเข้านอนดึก และไม่สามารถนอนต่อได้ ถ้าท่านมีอาการเหล่านี้ แสดงว่า ท่านกำลังมี “ปัญหานอนไม่หลับ”

ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
1.	<p>อยากผอมในเวลาไม่กี่วัน ใครว่าทำไม่ได้ ทำได้ค่ะ สาวๆ แต่จะต้องทำอย่างถูกวิธี เพราะการลดน้ำหนักอย่างถูกวิธี จะทำให้น้ำหนักเราไม่โยโย่ และไม่เสียสุขภาพค่ะ และวันนี้เราก็มีเทคนิคลดน้ำหนักเร่งด่วน ลดน้ำหนักได้เร็ว ลดได้ภายใน 2 อาทิตย์มาฝากกันค่ะ เป็นวิธีที่รับรองเลยว่าไม่อันตราย และไม่ทำให้ระบบเผาผลาญพังแน่นอนค่ะ</p>
2.	<p>สมัยนี้ที่ใคร ๆ ก็เปิดร้านกาแฟกันเป็นว่าเล่น ไม่ใช่เพราะเป็นเรื่องง่าย แต่เพราะอาจเป็นธุรกิจที่ตอบโจทย์ไลฟ์สไตล์ของคนเมือง แต่กลายเป็นว่าตอนนี้เรามีร้านกาแฟเต็มไปหมด แต่ถ้าหากคุณอยากจะเปิดร้านกาแฟเช่นกัน แต่สิ่งที่คุณควรมีก็คือ “ความแตกต่าง” หากจุดเด่นในธุรกิจของตนเอง เช่น การตกแต่งร้าน การตกแต่งเมนูรสชาติ ไปจนถึงกิมมิกอื่น ๆ ที่ตอบโจทย์ยุคดิจิทัล เช่น มุมถ่ายภาพ เป็นต้น</p>
<p>3. นม เป็นอาหารที่ยอมรับกันว่ามีคุณค่าทางโภชนาการสูง ครบถ้วนด้วยสารอาหารหลัก 5 หมู่ นมมีโปรตีนที่ประกอบด้วยกรดอะมิโนครบถ้วนทุกชนิด โดยเฉพาะชนิดที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของร่างกาย เช่น ทริปโตเฟน อาร์จินีน (Arginine) ไลซีน วาลีน (Valine) ลิวซีน ไอโซลิวซีน มีไขมันที่เรียกว่า ไขมันเนย ให้พลังงานสูง โดยไขมันเนย 1 กรัม ให้พลังงานถึง 9 แคลอรี คาร์โบไฮเดรตในนม คือ น้ำตาลแล็กโทส (Lactose) เป็นน้ำตาลชนิดเดียวที่มีในนม ให้พลังงานในอัตรา 1 กรัม ต่อ 4 แคลอรี นมอุดมด้วยเกลือแร่หลายชนิด โดยเฉพาะ</p>	<p>รู้ประโยชน์แบบนี้แล้ว อย่าลืมดื่มนมกันทุกวันเพื่อสุขภาพที่ดี</p>

ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
แคลเซียมและฟอสฟอรัส ที่จำเป็นต่อการสร้างกระดูกและฟัน	
4. การนอนไม่หลับเป็นอาการหลักๆ หรือ ใช้เวลานานกว่าจะหลับ รวมทั้งอาการหลับๆ ตื่นๆ กระวนกระวาย ต้องลุกขึ้นมาเดินบ่อยๆ นอนไม่สนิท ตื่นนอนเร็วมากถึงแม้จะเข้านอนดึก และไม่สามารถนอนต่อได้	<p>- หลายท่านคงจะเคยมีอาการนอนไม่หลับบ้างอย่างแน่นอน</p> <p>- ถ้าท่านมีอาการเหล่านี้ แสดงว่า ท่านกำลังมี "ปัญหานอนไม่หลับ"</p>

กิจกรรม ทักษะการเขียน
ชื่อกิจกรรม “รู้วันนี้มีโอกาสใช้วันหน้า”
การเขียนสะกดคำ

จงเขียนสะกดคำที่มักเขียนผิดที่ได้เรียนให้ถูกต้องตามหลักการเขียนสะกดคำ

คำที่วิทยากรอ่านให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฟังเพื่อเขียนสะกดคำ

กระเพาะ	กะเพรา
กาลเทศะ	กิตติมศักดิ์
เกษียณอายุ	ชะม๊กเข้มน
ศฤหาสน์	คำนวณ
อนุญาต	ถั่วพู
ทะนุถนอม	บาดทะยัก
อินเทอร์เน็ต	ดิจิทัล
คลิก	เว็บไซต์
อีเมล	ซอฟต์แวร์
กราฟิก	สคริปต์

การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการเว้นวรรคตอน

จงพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่ามีการใช้เครื่องหมายวรรคตอน และใช้การเว้นวรรคถูกต้องหรือไม่ พร้อมแก้ไขให้ถูกต้อง

1. นั่งให้เรียบร้อยอย่าเดินไปเดินมา

ใช้การเว้นวรรคไม่ถูกต้อง แก้ไขเป็น นั่งให้เรียบร้อย อย่าเดินไปเดินมา (การเว้นวรรคใหญ่)

2. การเขียนหนังสือที่ไม่เป็นระเบียบหรือขาดความระมัดระวังในเรื่องช่องไฟ อาจทำให้ผู้อ่านเข้าใจความคลาดเคลื่อนได้

ใช้การเว้นวรรคไม่ถูกต้อง แก้ไขเป็น การเขียนหนังสือที่ไม่เป็นระเบียบ หรือขาดความระมัดระวังในเรื่องช่องไฟ อาจทำให้ผู้อ่านเข้าใจความคลาดเคลื่อนได้

3. เคนเลี้ยงสุนัขไว้ที่บ้าน 10 ตัว

ใช้การเว้นวรรคถูกต้อง เพราะต้องเว้นวรรคเล็กระหว่างตัวหนังสือกับตัวเลข

4. พระพุทธ, พระธรรม, พระสงฆ์ เป็นรัตนะ 3 ของพุทธศาสนิกชน

ใช้การเว้นวรรคถูกต้อง เพราะต้องเว้นวรรคเล็กหลังเครื่องหมาย จุลภาค อัฒภาค ไปยาลน้อย อัญประกาศ ปิด และวงเล็บปิด

5. อาหารที่ช่วยป้องกันและต้านทานโรคหวัดได้ดี เช่น นม โยเกิร์ต เครื่องเทศร้อน

ใช้การเว้นวรรคถูกต้อง เพราะต้องเว้นวรรคเล็กหน้าและหลังคำ "เช่น" (ในความหมายว่า ยกตัวอย่าง)

6. เครื่องครัวมี กระทะ ตะหลิว จาน ช้อน ฯ

ใช้เครื่องหมายวรรคตอนไม่ถูกต้อง แก้ไขเป็น เครื่องครัวมี กระทะ ตะหลิว จาน ช้อน ฯล ฯ

7. เขาบอกฉันว่า : ฟุ้งนี้เขาจะไปภูเก็ต

ใช้เครื่องหมายวรรคตอนไม่ถูกต้อง แก้ไขเป็น เขาบอกฉันว่า "ฟุ้งนี้เขาจะไปภูเก็ต"

8. ร.ท.หญิง มาลี รักความดี

ใช้เครื่องหมายวรรคตอนถูกต้อง

กิจกรรม ทักษะการเขียน

ชื่อกิจกรรม "เขียนดีมีความหมาย"

การเลือกใช้คำเพื่อประกอบเป็นประโยคที่ชัดเจน สมบูรณ์ สละสลวย

จงพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่ามีการใช้คำที่เหมาะสมหรือไม่ โดยพิจารณาจากการใช้คำที่ขัดแย้งกัน ใช้คำผิดความหมาย ใช้คำฟุ่มเฟือย ใช้สำนวนภาษาต่างประเทศ พร้อมแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม

1. เมฆครึ้มแล้วฝนก็ตกกระหน่ำโปรยลงมา

ใช้คำที่ขัดแย้งกัน แก้ไขเป็น เมฆครึ้มแล้วฝนก็ตกกระหน่ำลงมา

2. ฉันขึ้นเรือที่ท่าประตูนํ้าแล้วไปลงที่รวมคําแหง

ใช้คำที่ขัดแย้งกัน แก้ไขเป็น ฉันลงเรือที่ท่าประตูนํ้าแล้วไปขึ้นที่รวมคําแหง

3. วัยรุ่นส่วนมากชอบเที่ยวตลาดจตุจักรกันทุกคน

ใช้คำที่ขัดแย้งกัน แก้ไขเป็น วัยรุ่นส่วนมากชอบเที่ยวตลาดจตุจักร

4. ดาวเรียนเชิญเพื่อนๆ ไปที่บ้านของเขา

ใช้คำผิดความหมาย แก้ไขเป็น ดาวชวนเพื่อนๆ ไปที่บ้านของเขา

5. ลูกจ้วเจียมมากแล้วต้องพาไปนอนนะ

ใช้คำผิดความหมาย แก้ไขเป็น ลูกง่วงนอนมากแล้วต้องพาไปนอนนะ

6. เมื่อเข้านํ้าร้อนคลอกมือบ้างจนต้องไปโรงพยาบาล

ใช้คำผิดความหมาย แก้ไขเป็น เมื่อเข้านํ้าร้อนลวกมือบ้างจนต้องไปโรงพยาบาล

7. ผมชอบรับประทานอาหารจุกจิกจนอ้วนมากตอนนี้

ใช้คำผิดความหมาย แก้ไขเป็น ผมชอบรับประทานอาหารจุกจิบจนอ้วนมากตอนนี้

8. เกิดอุทกภัยนํ้าท่วมครั้งใหญ่ที่จังหวัดชุมพรเมื่อหลายปีก่อน

ใช้คำฟุ่มเฟือย แก้ไขเป็น เกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ที่จังหวัดชุมพรเมื่อหลายปีก่อน

9. เขามีความจำเป็นต้องรับเดินทางไปต่างประเทศคืนนี้

ใช้คำฟุ่มเฟือย แก้ไขเป็น เขาจำเป็นต้องรับเดินทางไปต่างประเทศคืนนี้

10. ผมทำการศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้มาแล้ว และพร้อมนำเสนออาทิตย์หน้า

ใช้คำฟุ่มเฟือย แก้ไขเป็น ผมศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้มาแล้ว และพร้อมนำเสนออาทิตย์หน้า

11. เขาได้รับความพอใจที่ได้รับเลือกเป็นประธานหอการค้า

ใช้คำฟุ่มเฟือย แก้ไขเป็น เขาพอใจที่ได้รับเลือกเป็นประธานหอการค้า

12. มะลิเล่าเรื่องทั้งสิ้นให้เราฟังทั้งหมดวันนี้

ใช้คำฟุ่มเฟือย แก้ไขเป็น มะลิเล่าเรื่องให้เราฟังทั้งหมดวันนี้

13. นวนิยายเรื่องข้ามสีทันดรแต่งโดยกฤษณา อโศกสิน
ใช้สำนวนภาษาต่างประเทศ แก้ไขเป็น กฤษณา อโศกสินแต่งนวนิยายเรื่องข้ามสีทันดร
14. 3 โจรที่เป็นข่าวถูกจับเมื่อเช้านี้ที่ระยอง
ใช้สำนวนภาษาต่างประเทศ แก้ไขเป็น โจร 3 คนที่เป็นข่าวถูกจับเมื่อเช้านี้ที่ระยอง
15. ในความคิดของดิฉัน ดิฉันคิดว่าควรจัดการประชุมวันนี้
ใช้สำนวนภาษาต่างประเทศ แก้ไขเป็น ดิฉันคิดว่าควรจัดการประชุมวันนี้

ภาคผนวก จ

แบบประเมินความพึงพอใจการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะ
ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

แบบประเมินความพึงพอใจ
การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาใน
สถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากท่านตอบแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน ให้นักศึกษาตอบแบบประเมินตามความเป็นจริงมากที่สุด คำตอบของนักศึกษาทุกข้อจะมีคุณค่าอย่างยิ่งต่องานวิจัย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดตอบแบบสอบถามนี้โดยขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่ตรงกับข้อมูลของนักศึกษา

1. เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

2. ชั้นปีที่ศึกษา

- 1) ชั้นปีที่ 3
- 2) ชั้นปีที่ 4

3. กลุ่มคณะวิชา

- 1) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- 2) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 3) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม เมื่ออ่านข้อความแล้วให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมของนักศึกษา ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

นักศึกษาคิดว่าข้อความดังกล่าวตรงกับระดับความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับใด

ประเด็นประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมเหมาะสมกับนักศึกษา					
2. ความเหมาะสมของกิจกรรมที่จัด					
2.1 กิจกรรม พังเข้าใจเก็บไว้เป็นความรู้					
2.2 กิจกรรม พังแล้วคิดพินิจเหตุผล					
2.3 กิจกรรม พุดดีมีศิลปะอักษรชัดเจน					
2.4 กิจกรรม พุดดี บุคลิกภาพดี มีเสน่ห์					
2.5 กิจกรรม อ่านคู่มือที่มีประโยชน์					
2.6 กิจกรรม อ่านพินิจ คิดวิเคราะห์					
2.7 กิจกรรม รู้วันนี้มีโอกาสใช้วันหน้า					
2.8 กิจกรรม เขียนดีมีความหมาย					
3. การจัดเรียงลำดับขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม					
4. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม					

ประเด็นประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5. บรรยากาศของการเข้าร่วมกิจกรรม					
6. ระยะเวลา/ช่วงเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม					
7. สถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม					
8. ขั้นตอนการจัดกิจกรรม					
9. สื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม					
10. เอกสารประกอบการจัดกิจกรรม					
11. ความเหมาะสมของวิทยากรผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม					
12. ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร					

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ช

ภาพการสัมภาษณ์นักศึกษาและผู้ใช้บัณฑิต

ภาพการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับ
นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

การสัมภาษณ์นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 และผู้ใช้บัณฑิต ณ จังหวัดภูเก็ต

เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม พศ..2561

การสัมภาษณ์นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 และผู้ใช้บัณฑิต ณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พศ..2561

การสัมภาษณ์นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 และผู้ช่วยบัณฑิต ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช
เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม พศ..2561

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับ
นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน

ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ 16 – 17 พฤษภาคม พศ..2562

ภาคผนวก ซ

จดหมายขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ 6918/1๒๙

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒๑ มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะทางภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ ไปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และ 4 ภาคปกติ จำนวน 2 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ในเดือนมกราคม 2562 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศร 6918/ 114

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๑๑ มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและ
การจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะ
ทางภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ ไปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การเสริมสร้างทักษะ
ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน กับนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และ 4 ภาคปกติ จำนวน 2 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ในเดือนมกราคม 2562
ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศธ 6918/ 114

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒ มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและ
การจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะ
ทางภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การเสริมสร้างทักษะ
ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน กับนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และ 4 ภาคปกติ จำนวน 2 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ในเดือนมกราคม 2562
ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศธ 6918/114

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒1 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและ
การจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะ
ทางภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การเสริมสร้างทักษะ
ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน กับนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และ 4 ภาคปกติ จำนวน 2 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ในเดือนมกราคม 2562
ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศธ 6918/ 1๕4

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒1 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยตาปี

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและ
การจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะ
ทางภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การเสริมสร้างทักษะ
ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน กับนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และ 4 ภาคปกติ จำนวน 2 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ในเดือนมกราคม 2562
ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศธ 6918/ 114

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒ | มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา สำนักงานเทศบาลนครภูเก็ต

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะทางภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การเสริมสร้างทักษะทางภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน กับผู้ใช้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ในเดือนมกราคม 2562 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศธ. 6918/ 139

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๑1 มกราคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน รองผู้อำนวยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาวิจิตรศิลป์

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะทางภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน กับผู้ใช้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ในเดือนมกราคม 2562 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์จักรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศธ 6918/ 1๒๑

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒1 มกราคม 2562

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้างานสำนักงาน สำนักจัดการทรัพย์สิน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะทางภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ ไปนะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน กับผู้ใช้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ในเดือนมกราคม 2562 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขออนุญาตเผยแพร่ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศร 6918/ 114

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๑๑ มกราคม 2562

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการสาขา บริษัท ตั้งใจกลการ จำกัด

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและ
การจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะ
ทางภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
ปฏิญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การเสริมสร้างทักษะ
ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน กับผู้ใช้บัณฑิตของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ในเดือนมกราคม 2562 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้
ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขออนุญาตเผยแพร่ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศธ 6918/ 1๓๑

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๕ มกราคม 2562

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์กาญจนา พรานปัญญา

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและ
การจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะ
ทางภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การเสริมสร้างทักษะ
ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน กับผู้ใช้บัณฑิตของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ในเดือนมกราคม 2562 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงาน
ในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขออนุญาตเผยแพร่ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ .

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศร 6918/ 149

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๑ มกราคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คุณนาตชา ชื่นชมย์

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะทางภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ชงคร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน กับผู้ใช้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยในปี เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ในเดือนมกราคม 2562 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศธ 6918/ 114

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๑ มกราคม 2562

เรื่อง ขออนุญาต าระห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นางสาวภรณ์ทิพย์ ศรีสังข์แก้ว

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและ
การจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะ
ทางภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
ปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขออนุญาต าระห์เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การเสริมสร้าง
ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน กับผู้ใช้บัณฑิตของ
มหาวิทยาลัย เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ในเดือนมกราคม 2562 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงาน
ในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขออนุญาต าระห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์จตุรัสชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศร 6918/119

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๓ มกราคม 2562

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นางสาวศรัญญา หวังแดง

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและ
การจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะ
ทางภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การเสริมสร้างทักษะ
ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน กับผู้ใช้นิตของ
มหาวิทยาลัย เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ในเดือนมกราคม 2562 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงาน
ในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขออนุญาตเผยแพร่ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศร 6918/ 114

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒1 มกราคม 2562

เรื่อง ขออนุมัติขอทราบข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายสตีล คชเวช

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะทางภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ ไปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุมัติขอทราบข้อมูล โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน กับผู้ใช้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ในเดือนมกราคม 2562 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขออนุมัติ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศธ 5918/ | 19

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๑ มกราคม 2562

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นางสาวอริษฐ์ธัน จันทร์แจ่มหล้า

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะทางภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ ไปนะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุญาตเผยแพร่ข้อมูล โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน กับผู้ใช้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยตาปี เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ในเดือนมกราคม 2562 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขออนุญาตเผยแพร่ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศธ 6918/ 1๕๔

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒ มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์พัชนี โชติกลเสถียร

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะทางภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบประเมิน ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล และ ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศร 6918/ 1๑๑

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๑ มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน รองศาสตราจารย์ใหญ่สย ดวงจันทร์

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและ
การจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะ
ทางภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
ปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบประเมิน ทั้งนี้
นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล และ
ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศธ 6918/114

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒๑ มกราคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์พัทธยา จิตต์เมตตา

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและ
การจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะ
ทางภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
ปฏิญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบประเมิน ทั้งนี้
นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล และ
ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศธ 6918/ 1๓๔

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒1 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร. พุทธเมตตา

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและ
การจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะ
ทางภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จตุพล ยงศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
ปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบประเมิน ทั้งนี้
นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล และ
ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศธ 6918/119

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๑1 มกราคม 2562

เรื่อง ขอบขออนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ ดร.รุ่งอรุณ โรจนรัตน์ดารง ไชยศรี

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง "การเสริมสร้างทักษะทางภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบประเมิน ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอบขออนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์จตุรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศธ 6918/ 1๒๑

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒ | มกราคม 2562

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อหาคุณภาพ (try out)

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและ
การจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะ
ทางภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
ปริญญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุญาตเคราะห้เก็บข้อมูล โดยใช้ แบบประเมินสภาพปัจจุบันและ
สภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน
กับอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชจำนวน 30 คน เพื่อทดลองใช้เครื่องมือ try out
เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ในเดือนกุมภาพันธ์ 2562 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขออนุญาตเคราะห้ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศธ 6918/ ๒4๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๙ กุมภาพันธ์ 2562

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและ
การจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานินพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้าง
ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
ปฏิญานินพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูล โดยใช้แบบประเมิน เรื่อง “สภาพปัจจุบันและ
สภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้
ตอนบน” กับอาจารย์ผู้สอนของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำนวน 115 คน ในเดือนกุมภาพันธ์ 2562 ทั้งนี้ นิสิต
จะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงษ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน รักษาการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศธ 6918/ ๕๕๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๕ กุมภาพันธ์ 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและ
การจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การเสริมสร้าง
ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน" โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้แบบประเมิน เรื่อง "สภาพปัจจุบันและ
สภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้
ตอนบน" กับอาจารย์ผู้สอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำนวน 20 คน ในเดือนกุมภาพันธ์ 2562
ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงษ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน รักษาการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศธ 6918/ ๒๕๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒ กุมภาพันธ์ 2562

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและ
การจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้าง
ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
ปริญญาานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูล โดยใช้แบบประเมิน เรื่อง “สภาพปัจจุบันและ
สภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้
ตอนบน” กับอาจารย์ผู้สอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำนวน 20 คน ในเดือนกุมภาพันธ์ 2562 ทั้งนี้
นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงษ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน รักษาการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศธ 6918/ ๒๕๖๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๗ กุมภาพันธ์ 2562

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูล โดยใช้แบบประเมิน เรื่อง "สภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน" กับอาจารย์ผู้สอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จำนวน 124 คน ในเดือนกุมภาพันธ์ 2562 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงษ์ วัฒนานันท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน รักษาการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ที่ ศธ 6918/ ๒๕๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒ กุมภาพันธ์ 2562

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยตาปี

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงคร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูล โดยใช้แบบประเมิน เรื่อง "สภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน" กับอาจารย์ผู้สอนของมหาวิทยาลัยตาปี จำนวน 12 คน ในเดือนกุมภาพันธ์ 2562 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงษ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน รักษาการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร.15644

ที่ ศธ 6918/ 107๙

วันที่ 10 พฤษภาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)

เรียน อาจารย์พัชนี โชติกลีภัย

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ ไปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) หัวข้อเรื่อง “กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” ในวันที่ 13 พฤษภาคม 2562 เวลา 09.00 – 12.00 น. สถานที่ ณ สาขาวิชาการอุดมศึกษา ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ 081 899 9378

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)
รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน วิชาการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร.15644

ที่ ศธ 6918/ 107๔

วันที่ 10

พฤษภาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)

เรียน อาจารย์พัทธยา จิตต์เมตตา

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) หัวข้อเรื่อง “กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” ในวันที่ 13 พฤษภาคม 2562 เวลา. 09.00 – 12.00 น. สถานที่ ณ สาขาวิชาการอุดมศึกษา ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ 081 899 9378

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงษ์ วัฒนานนธ์สกุล)
รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน รักษาการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ ชั้นตรีวิทยาลัย โทร.15644

ที่ ศธ 6918/ 10๗๕

วันที่ 10 พฤษภาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)

เรียน อาจารย์ ดร.ปมณซ์ สุทธิชาติโยธิน

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) หัวข้อเรื่อง “กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” ในวันที่ 13 พฤษภาคม 2562 เวลา. 09.00 – 12.00 น. สถานที่ ณ สาขาวิชาการอุดมศึกษา ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ 081 899 9378

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)
รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน รักษาการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร.15644

ที่ ศธ 6918/ 1078

วันที่ 10

พฤษภาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)

เรียน อาจารย์ภรพัศ สร้อยระย้า

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) หัวข้อเรื่อง “กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” ในวันที่ 13 พฤษภาคม 2562 เวลา. 09.00 – 12.00 น. สถานที่ ณ สาขาวิชาการอุดมศึกษา ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ 081 899 9378

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)
รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน รักษาการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร.15644

ที่ ศธ 6918/ 1078

วันที่ 10 พฤษภาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธาวัลย์ หาญขจรสุข

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) หัวข้อเรื่อง “กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” ในวันที่ 13 พฤษภาคม 2562 เวลา. 09.00 – 12.00 น. สถานที่ ณ สาขาวิชาการอุดมศึกษา ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ 081 899 9378

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)
รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน รักษาการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร.15644

ที่ ศธ 6918/ 107๙

วันที่ 10

พฤษภาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช ศิริกิจ

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) หัวข้อเรื่อง “กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” ในวันที่ 13 พฤษภาคม 2562 เวลา. 09.00 – 12.00 น. สถานที่ ณ สาขาวิชาการอุดมศึกษา ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ 081 899 9378

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วิฒนานนท์สกุล)
รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน รักษาการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร.15644

ที่ ศธ 6918/ 10๗๘

วันที่ 10 พฤษภาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)

เรียน อาจารย์ ดร.รุ่งอรุณ โรจนรัตนาคำรง ไชยศรี

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) หัวข้อเรื่อง “กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” ในวันที่ 13 พฤษภาคม 2562 เวลา. 09.00 – 12.00 น. สถานที่ ณ สาขาวิชาการอุดมศึกษา ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ 081 899 9378

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)
รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน รักษาการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 6918/1๕๕0

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๕๗ พฤษภาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

เนื่องด้วย นางสาวเบญจวรรณ ศรีกุล นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารและการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตพล ยงคร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษากลุ่มภาคใต้ตอนบน กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 จำนวน 20 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ในเดือนพฤษภาคม 2562 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081 899 9378

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	เบญจวรรณ ศรีกุล
วัน เดือน ปี เกิด	24 พฤษภาคม 2527
สถานที่เกิด	นครศรีธรรมราช
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2550 ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (เกียรตินิยมอันดับ 1) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2553 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2562 การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่อยู่ปัจจุบัน	299/4 ถ.เพชรเกษม ต.ท้ายช้าง อ.เมือง จ.พังงา 82000